

Mireisz László

泰

*A taoizmus
és a
Ji King*

A Tan Kapuja

Mireisz László

A taoizmus és a Ji King

A taoizmus *és a* *Ji King*

A Tan Kapuja
Budapest, 2023

© Mireisz László: A taoizmus és a Ji King

Lektorálta: Kovács Gábor, Csörgő Zoltán
A képeket válogatta: Csörgő Zoltán, Fekete Gabriella
Nyelvi lektor: Balázs Judit

Harmadik, javított kiadás, 2023

ISBN 978-615-6408-06-8

ISSN 2939-5135

[DOI 10.56317/MLtaji.2023](https://doi.org/10.56317/MLtaji.2023)

Kiadja A Tan Kapuja Buddhista Egyház
Felelős kiadó: Mireisz László
Sorozatszerkesztő: Száraz Róbert
Borítóterv, nyomdai előkészítés: Fekete Gabriella
Nyomdai munkák: Tibuktu Bt.

Tartalom

Előszó a harmadik kiadáshoz	9
A taoizmus és a Változások Könyve	11
Bevezetés	15
A kínai tradíció alapjai	21
A konfucianizmus	22
A taoizmus	26
A Nyolc Halhatatlan	26
A taoizmus mint vallás	28
Lao-ce	29
Vej-vu-vej	30
A taoista energiátan	33
Az életerő táplálása	35
A taoista alkímia	39
A taoista légzésgyakorlat	42
Vej Po-jang és a szexuális erő átalakítása	43
A Ji King taoista összefüggései	48
Az elemek kialakulása	55
Az elemek természete és áramlási irányai	61
Az uralt (ko) áramlás	65
A taoista élettan	67
A vonalak és a képek kialakulása	75
A dinamikus és a statikus világkép	81
A dinamikus világkép	84
A statikus világkép	86
A változások világa	89
A dinamikus világtrend analógiái	93
A trigramok egymás közötti viszonya	99
A széttartás	100
A szembenállás	101
A behatolás	101
A felfelé mozgás	102
A lefelé mozgás	103
A vonalak és a helyek szimbolikája	104

A változó vonalak	110
A változások vizsgálata	112
Az idő áramlása	115
A sors megértése	119
A Változások Könyve örök igazságai	125
Előszó	127
A tanácskérés	135
Az érmék használatának módszere	137
A pálcikák használatának módszere	139
A hexagramok vizsgálata	142
A születési hexagram vagy bármely időpont hexagramjának kiszámítási módszere	144
A hexagramok jelentései	149
A hexagramok nevei	150
A hexagramok	155
1. Teremtő	157
2. Befogadó	162
3. Kezdeti nehézség	166
4. Éretlenség	170
5. Várakozás	174
6. Viszály	178
7. Hadsereg	182
8. Összetartás	186
9. A kicsi szelídítő ereje	190
10. Fellépés	194
11. Béke	198
12. Megrekedés	202
13. Közösség	206
14. A nagy birtoklása	210
15. Szerénység	214
16. Lelkesedés	218
17. Követés	222
18. Munkálkodás az elrontotton	226
19. Közeledés	230
20. Szemlélődés	234

21. Az akadály eltávolítása	238
22. Szépség	242
23. Szétforgácsolódás	246
24. Visszatérés	250
25. Ártatlanság	254
26. Visszafogott erő	258
27. Táplálás	262
28. A nagy bősége	266
29. Mélység	270
30. Tapadó tűz	274
31. Vonzalom (Udvarlás)	278
32. Tartósság	282
33. Visszavonulás	286
34. A nagy hatalma	291
34. Haladás	296
36. A fény elsötétülése	301
37. Család	306
38. Ellentét	311
39. Akadály	316
40. Felszabadulás	321
41. Csökkenés	326
42. Növekedés	331
43. Elszántság	336
44. Elébbemenés	341
45. Gyülekezés	346
46. Felemelkedés	351
47. Kimerültség	355
48. Kút	360
49. Átalakulás	365
50. Bronzüst (Kehely)	370
51. Gerjesztő villám	375
52. Mozdulatlan hegy	380
53. Fejlődés	385
54. Menyasszony	390
55. Bőség	395
56. Vándor	400

57. Szelíd szél	405
58. Vidám tó	410
59. Feloldás	415
60. Korlátozás	420
61. A közép bizonyossága	425
62. A kicsi túlsúlya	430
63. Befejezés után	435
64. Befejezés előtt	440
Függelék	445
I. A hexagramok házak szerinti elrendeződése	445
II. A jellem képzésével kapcsolatos hexagramok.	446
III. A táplálással kapcsolatos hexagramok	447
IV. A társkapcsolatokat jelző hexagramok.	448
V. A közösséggel kapcsolatos hexagramok.	449
VI. A hexagramok időbeli besorolása	450
VII. A magyarországi nyári időszámítás adatai.	452
Felhasznált irodalom	454
Képjegyzék	456

Előszó a harmadik kiadáshoz

A taoizmus és a Változások Könyve, valamint *A Változások Könyve örök igazságai* című könyvek első ízben több mint két évtizede jelentek meg a Paradigma könyvkiadó gondozásában. A két könyv, tematikáját tekintve, szervesen összetartozik, s mivel annak idején mindkettő esetében második kiadásra került sor, célszerűnek látszott e két könyvet egyesíteni. Ennek az egyesített kiadásnak az újraszerkesztett változatát tartja kezében most az olvasó.

Az összefűzés által létrejött változatnak mindenképpen megvan az az előnye, hogy formailag is megerősíti az összetartozást, amely a taoizmus és a Ji King, vagyis a *Változások Könyve* között áll fenn. Ez elsősorban azért fontos, hogy a *Változások Könyve* használatakor ne vesszük szem elől a létszemléleti alapokat, amelyekre az épül, és az alkalmazása során képesek legyünk annak szellemében cselekedni, vagyis képesek legyünk a válaszok értékelésekor a Taóhoz igazodni. A születési vagy egy időponthoz tartozó hexagram kiszámítása is lényegesen leegyszerűsödött, mivel azóta elkészült egy olyan applikáció – Jiking hexagram generátor néven –, amely iOS és Windows rendszeren egyaránt elérhető és letölthető számítógépre vagy okostelefonra, így a hosszú és bonyolult kiszámítási folyamatot nem kell elvégezniük azoknak, akik születési hexagramot vagy egy esemény kezdőpontjára felállított képet szeretnének kapni. Ennek szellemében a manuális kiszámítás folyamatának leírását nem közöljük ebben az új kiadásban.

Örvendetes tény, hogy a feng shui művelői, legyenek akár szakértők, akár csak érdeklődők, nagy számban forgatták a korábbi kiadást is, mivel a könyvben található táblázatok, felsorolások, az elemek analógiái és változásai, az energiák időbeli és térbeli elrendezései, valamint a taoista világkép teljességét kifejező összefüggések nagy segítséget jelenthetnek a térrendezésben is. A Nagy Szabály által mutatott megfelelések és párhuzamok nélkülözhetetlenek a feng shui rendszerének mélyebb átlátásához is.

A feng shuinak nem szenteltünk külön fejezetet, mivel ebben a témakörben bőséges mennyiségű kiadvány jelent meg az utóbbi időben, így az érdeklődők bőven találhatnak harmonikus térrendezést elősegítő könyveket. Ugyanakkor – s ez talán kevésbé ismert – a mélyebb összefüggések csak a Ji King (*Változások Könyve*) és a Nagy Szabály ismerete kapcsán mutatkoznak meg, nem beszélve arról, hogy ősi időkben a „helyjós”, a „szelek és vizek (feng shui) ismerője” a „térrendezés” végeztével a *Változások Könyve* alapján nyilvánította ki határozatát, mintegy azzal szentesítette munkáját. A feng shui és a Ji King belső analógiáin túl tehát a két módszer konkrétan is összetartozik. Mindezek miatt nemcsak azoknak ajánljuk ezt az egybeszerkesztett könyvet, akik a taoizmust vagy a változások természetét, illetve ezek összefüggéseit akarják megismerni, hanem azoknak is, akik a feng shui mélyebb rétegeibe is bepillantást szeretnének nyerni, mert végső soron ennek is azzá kell válnia, mint az előző kettőnek: olyan módszerré, amely elősegíti az ember világi létének tudatosságát, és így tudata tökéletesedését.

Reményem szerint ez az újraserkesztett könyv hozzájárulhat ahhoz, hogy a modern kor embere visszatekintszen az ősi idők bölcsességére, szellemi hagyományára, hogy abból merítve egy új és az eddiginél emberségesebb világot építhessen fel.

Mireisz László

A taoizmus
és a Változások Könyve

*„A régi idők embereinek tudása odáig terjedt,
hogy legyen számukra egy végső pont.
Mi volt ez a végső pont? Úgy vélték, hogy van
egy olyan állapot, amikor a dolgok létezése
még nem kezdődött el. Ez olyan mély, hogy
ehhez nem is lehet hozzátenni semmit.
Következő fokként úgy vélték, hogy léteznek
a dolgok, de kibontakozásuk
még nem kezdődött el.
További fokként úgy vélték, hogy
a kibontakozásuk már megkezdődött,
de helyesre és helytelenre való
megkülönböztetésük még nem kezdődött el.
A helyes és helytelen különbségének a
megmutatkozása által a Tao csorbát szenved.
Ha pedig a Tao csorbát szenved, akkor
eluralkodik a vágy”.*

(Csuang-ce 3.)

Bevezetés

*Az öt szín látása elvakítja az ember szemét.
Az öt hang hallása eltompítja az ember fülét.
Az öt íz ízlelése eltompítja az ember nyelvét.
A külsővel való együttmozgás elkábítja az elmét.
A szenvedélyek megbénítják a szellemi mozgást.
Ezért a magasrendű ember:
Nem veszíti el a belsőt a külsőben.
Elveti az „azt” és az „ezt” választja.*

(Tao Te King, XII.)

Az elmúlt évszázad több szempontból is sorsfordító volt az emberiség életében. Nemcsak a modern természettudományokban hozott jelentős változást a második évezred utolsó százada, hanem a „szellemtudományokban” is. A természettudományon belül a fizika, s azon belül az anyag szerkezetére vonatkozó kutatások teljesen megváltoztatták a világgépet. Korábban a felvilágosodás és racionalizmus talaján álló természettudományos „világgép” arra épült, hogy az anyag atomokból álló valóság, és a makrofizika ezeknek az atomoknak a törvényszerűségeivel foglalkozott. Ebből a később hitnek bizonyult elképzelésből fejlődtek ki a materialista és a naiv realista elgondolások, amelyek a világot megismerhető, leigázható és önmagában valóságos létezőnek tartották. Ez a fejlődésnek nevezett folyamat kitermelte magából a technicizmust, az atombombát, az űrkutatást, a világhálót, a világhálut, mostanában az ember genetikai újratermelését és sok minden egyebet. Mindezzel nemcsak a külső világ valóságosságának hitét tartotta fenn és táplálta, hanem meg is határozta a világ folyásának irányát.

A XX. századi mikrofizika azonban az atomon belüli részecskék történéseit vizsgálva a gyorsítókban a kvarkokig (triplettekig) bontotta az atomot, és ezzel eljutott a tudományos megismerés határára, mert mint a Heisenberg-féle határozatlansági reláció kimondja: nem lehetséges a természeti folyamatokat – egy részecske mozgásá-

nak helyét és sebességét – úgy leírni, amilyenek azok önmagukban, mert a méréshez szükséges körülmények és a részecskére gyakorolt hatás nagymérvű bizonytalanságot hordoz. A komplementaritás, a viszonylagosság (relativitás) és a nem objektívalhatóság jellemzik a XX. század fizikai világgképét, és ezeket nevezhetjük az új természettudományos világgkép alapjainak is. Ez a világgkép megkérdőjelezte a korábbi, azt, amelyik kérdésessé tette a metafizikai világ valóságát, és így, Jordan Pascual „kettős tagadás” elvének megfelelően, visszaállította a fizikai világon túli valóság létének elsőlegességét.

Összeomlott tehát az az elképzelés, amely az „anyag mint önmagában valóságos dolog” hitére épült, s a természet végleg kivonta magát a természettudományos megismerés alól. A természettudomány így nem tud olyan világgképet adni, amely választ adhatna az élet végső kérdéseire. Más irányba kell fordulni annak, aki az emberi létezés értelmét keresi.

Ugyanakkor a XX. század során a szellemtudományok területén is jelentős változás állt be, mert ekkor megtörtént a különböző népek szellemi hagyományának összefoglalása. A nyugati világ megismerkedett a keleti kultúrával, a védikus tradícióval, a buddhizmussal, a tibeti hagyománnyal, a kínai hagyomány tanításai-val, felszínre került az ókori egyiptomi és mezopotámiai kultúra, megtalálták a prekolombiánus civilizáció „hagyatékát”, előkerültek a gnosztikus tekercsek és sok egyéb őskori tudás. A XX. századi Európa mindezt összevethette a bibliai gyökerű vallásossággal, és az egyes népek is a saját hagyományukkal, valamint mindazzal, ami a XIX. és a XX. századot jellemezte.

Márpedig ezekből az ősi világgképekből nem egy fáról lemászó és a munka által kifejlődő majomös képe bontakozik ki, hanem isteneké és isteni képességű embereké, „repülő halhatatlanoké”, mágikus képességű fénylényeké, vagy megvilágosultaké, jógiké. Mindenesetre olyan emberi lényeké, akik úgy tudják uralni a világot, hogy nem akarnak uralkodni rajta. Önmagukat akarták megismerni, és önmagukon akartak uralkodni. Olyan archaikus ember képe tárul elénk, „aki nem veszíti el a belsőt a külsőben”, s az „ez”-t választja az „az” helyett.

A különböző ősi hagyományok összefoglalása nyomán a XX. században megfogalmazták az Egyetemes Tradíciót, az emberi hagyomány lényegét, és ebből egy olyan metafizikai világkép tárul elénk, amelynek középpontjában a belső képességek felé forduló ember ideája áll. S amilyen ellentétben van ez a világkép a materialisztikus, természettudományos elképzelésekkel, olyan jól kiegészíti egymást az új természettudományos világképpel, amit egyszerűen úgy fogalmazhatunk meg, hogy a részecskefizika összetetalálkozott a Taóval.

Az Egyetemes Tradíciónak – annak ellenére, hogy Kr. e. 213-ban Csin Si Huang-ti ezerszámra égette el az ősi tudást hordozó könyveket, valamint a XX. századi Kínában is mindent megtettek ezek eltüntetéséért – az egyik legtisztábban megmaradt területe a kínai hagyomány. A vallásos és a filozofikus taoizmus, a konfucianizmus, a *Változások Könyve* (Ji King) és általában a kínai őskori hagyomány, a természetfilozófia, az akupunktúra, a harci művészetek, valamint a zen buddhizmus kínai őse, a csan egyre erőteljesebben jelennek meg Európában is. Olyan sinológusok, mint Forke, Granet, Maspero, Waley, Legge, továbbá Richard Wilhelm, a *Változások Könyve* fordítója, Evola, az iniciatikus taoizmus, és Alan Watts, a filozofikus taoizmus képviselője, vagy Láma Anagárika Govinda, a *Változások Könyve* belső struktúrájának feldolgozója és még sokan mások az elmúlt században általánosan ismertté tették az ősi kínai vallást és metafizikai világképet. Magyar nyelvre Csongor Barnabás, Tőkei Ferenc, Miklós Pál, Pálos István és mások ültettek át kínai műveket.

Kétségtelen azonban, hogy Európára a legnagyobb hatást a taoista művek mellett a jóskönyvként megismert *Változások Könyve* (Ji King) és ennek természetfilozófiája tette, mivel alkalmas volt arra, hogy ez a nyugati mentalitástól látszólag oly idegen szemlélet sokak számára a mindennapi praxis részévé váljék. Mégpedig azért, hogy egy olyan gondolkodási módszert tett lehetővé, amely az új természettudományos világképben is jelentős szerephez jut: nevezetesen a viszonylagosság és a komplementaritás elvét, mely az ősi kínai gondolkodás sarkpontjait alkotja. Ez a gondolkodás nem az anyagi világ jelenségeire, a „tízezer dologra” irányul, hanem az ezek mögött lezajló folyamatokra, az örökös

változásra, az ellentétek játékának megismerésére, és legfőképpen arra a tudati alapállásra, amely a polaritások egyensúlyát megvalósítva a tényleges metafizikai valóságot képes megvalósítani. A *Változások Könyve* arra irányította a nyugati szellemiség figyelmét, ami az emberi létezés tényleges lehetőségeit kínálja: mit és hogyan tegyen az ember a jelenségek örökös változásainak közepe, hogyan forduljon önmaga képességei felé, és hogyan művelje ki önmagából a magasrendű ember kvalitásait.

A *Változások Könyve* abban jelentett a nyugati ember számára merőben új megközelítési lehetőséget, hogy áthelyezte a súlypontot a kinti, az örökös változásnak alávetett anyagi világból a belső folyamatokra, az örökösen változó jelenségekről a tudati lehetőségekre, az „az”-ról az „ez”-re. Felhívta a figyelmet arra, hogy a folytonosan áramló jelenségekre a viszonylagosság a jellemző, és ebben az állandóan változó közegben sokkal nagyobb súlya van az emberi cselekedetnek, mint azt sokan gondolnák. Ahogy Lao-ce mondja: *„Mindenütt az ég alatt, ha megjelenik a szép, megjelenik a rút is, ha a jót megismerik, felbukkan a rossz is”*. Ezért a magasrendű ember a „nemcselekvéssel cselekszik”. S ez a nemcselekvő cselekvés a sarkpontja a taoista útnak, amely „nem azt jelenti, hogy nem jössz, ha hívnak és nem mégy, ha küldenek – hogy nem védekezel, ha támadnak és nem cselekszel, ha bíztatnak – hogy egy helyben állsz és nem haladsz az áramlással – hogy elkeseredetten kötődsz és nem engedsz. Annyit jelent, hogy személyes érdekeid nem keresztezik a közös utakat, és hétköznapi vágyaid nem állnak az igazi tudás útjában”.

A *Változások Könyve* jelein keresztül a sorsot nyilatkoztatja ki, de úgy, hogy közben újra és újra visszautal a cselekvő emberre, aki a sorsát cselekedeteivel maga alakítja és maga szüreteli le annak gyümölcsét. Mert mindaddig, amíg a dolgok csíráállapotban vannak és amíg a jeleken keresztül kapcsolódunk a jelenségek gyökeréhez, addig beavatkozhatunk a kibontakozásukba, megváltoztathatjuk világunk történéseinek alakulását, átalakíthatjuk sorsunkat, csak meg kell találnunk a cselekvés helyes módját. Nincs semmi, ami eleve meghatározott lenne, és nincs sem gát, sem akadály annak, aki megérti a változások törvényszerűségeit, és képes önmagát,

valamint az áramlásokat megismerve és irányítva cselekedni. Mert „akinek a Tao (Tan) a vezetője, képes a leggyengébb képességeiből is hatalmas tudást fejleszteni”.

Mindazonáltal a *Változások Könyvét* elsősorban mint jóskönyvet ismerte meg a nyugati világ. Olyan jóskönyvként, amely rámutat ugyan a cselekvés helyes módjára, valamint feltárja ugyan a sorshoz való megfelelő hozzáállást és cselekvést, a benne rejlő mélyebb összefüggések mégis rejtve maradnak. Pedig ezek a mélyebb összefüggések olyan teljes természetfilozófiát tartalmaznak, olyan komplex összefüggésrendszert, a „Nagy Szabály”-t (Hung-fan), amely a sorshoz való helyes hozzáálláson túl lehetővé teszi a világmindenség működésének és az élettani folyamatoknak a teljes megismerését, a természetfeletti erők megszerzését, a fizikai törvények meghaladását, az arany által szimbolizált teljesség megvalósítását, a metafizikai célok elérését. A „repülő halhatatlanok”, a romolhatatlan testben élő alkimisták, a királyi palástjukat rongyos köntös alá rejtő taoisták és halhatatlan mágusok tudását foglalja össze a Nagy Szabály, amely évezredekken keresztül a taoisták titkos és beavatások során átadott tudását képezte.

De a *Változások Könyve* belső szerkezete nemcsak a Nagy Szabályt rejtí magában, hanem a taoizmus teljes tanítását, a Tan, azaz a Tao esszenciáját. Mert minél inkább átlátjuk azokat az összefüggéseket, melyeket a hexagramok értékelése kínál, annál inkább felismerjük a Tao működését, a Tan univerzális voltát, a mindenre és mindenkorra kiterjedő egyetemes jellegét.

Könyvünk megírását is ennek a mögöttes összefüggésrendszernek a feltárása inspirálta. Ezért elsősorban arra helyeztük a hangsúlyt, hogy megismertessük a Tao tanításai, a taoista élet és energiatan, valamint a taoizmus szellemi útja és a *Változások Könyve* között fennálló összefüggéseket, továbbá olyan szinten mutassuk be a hexagramok és trigramok világát, hogy kommentárok nélkül is képesek legyünk abban eligazodni, és a benne rejlő taoista alapállást abban meglátni és alkalmazni. Mindezek érdekében elsősorban a taoista univerzum törvényszerűségeit és összefüggésrendszerét igyekeztünk részletesen bemutatni, olyan táblázatok és rendszerezett ismeretanyag segítségével, melyek reményeink

szerint praktikus segítséget tudnak nyújtani a mindennapi gyakorlatok területén is.

Egyre inkább úgy tűnik, hogy Magyarország az Egyetemes Tradíció egyik fontos és erős fellegrára lesz, talán azért, mert a magyar nép azok közé tartozik, amelyek gyökereikkel az ősi keleti kultúra talajába kapaszkodva próbálják megtalálni az emberi élet megoldását jelentő szellemi utat.

Reméljük, ez a munka is, amely korábban a Javaslapban folytatásokban jelent meg, hozzájárul ehhez.

Köszönetet mondok prof. dr. László Andrásnak, aki a hetvenes években a Kőrösi Csoma Sándor Buddhológiai Intézetben tartott Tao Te King-exegézisével elindított a Tao útján, dr. Dobosy Antalnak, aki stúdiumaival bevezetett a kínai írásba, valamint rendelkezésemre bocsátotta az általa összeállított „A Ji King hexagramok neveinek etimológiája” című, kéziratban meglévő munkáját, valamint Kovács Gábornak a könyv lektorálásáért és a hexagramok kiszámítását tartalmazó fejezet megírásáért.

*Mireisz László
Kesztyűc, 2002. április*

A kínai tradíció alapjai

A kínai tradíció egyike azoknak az ősi metafizikai rendszereknek, melyek teljes egészében megmaradtak az utókor számára.

Eredete a történelem előtti időkbe nyúlik vissza, s a hagyomány szerint a félisten *Fu-hszi* (i. e. 2953–2838) és *Huang-ti* (i. e. 2690–2598), a *Sárga*

Császár, A Középpont Ura nyilatkoztatta ki. Erre a kinyilatkoztatott tudásra épült fel az a szakrális társadalom, amelyben a hierarchia és egy univerzális szemlélet volt a rendező elv. Az uralkodó mint középpont foglalta el a „piramis” csúcsát, irányította a társadalmat, úgy, hogy közben állandó kapcsolatban állt az éggel, a metafizikai világgal, s mint „Közvetítő”, mint „Égi Megbízott” (tien-ming) és „*A Középpont Halhatatlan Ura*” kormányozta a földi társadalmat, amely ekkor a „mennyei természet tükörképe”, a „princípium földi mása” volt. Ez volt a kínai aranykor, amelyben a pap és a király egyként jelent meg. Ez volt a Nagy Jólét és a Nagy Közösség ideje, s ennek hanyatlása a Kr. e. VIII–VII. században, a Csou-dinasztia felbomlásával veszi kezdetét.

Fu-hszi

**Huang-ti,
a Sárga Császár**

„Kung mester így szólt: Amikor a nagy uralkodók még itt jártak, nem éltem, de a róluk szóló hagyományt ismerem. Midőn a Tan (a Tao) a földön volt, a világ mindenkié volt. Vezetőnek azt választották, aki arra a legalkalmasabb volt. Az igazat mondták és az egyetértést ápolták. Hazugságot, csalást nem ismertek, tolvaj és rabló nem volt. A házakon nem volt kapu, de senki sem surrant be. Ez volt a Nagy Közösség ideje. De a Tan (a Tao) elrejtőzött, s a világ már nem közös, hanem egyéni tulajdon. Falakat és tornyokat építenek, hogy a városokat biztosítsák.

Megjelent a csalás és a hazugság és megjelent a fegyver. Ezt az időt úgy hívják, hogy Kicsinyke Jólét.”

Hamvas Béla – akitől az idézet való – ugyanott írja (a *Scientia sacrá*ban, a hagyományról szóló I. könyvben), hogy időszámításunk előtt a hatszázadik év körül Kínától Itáliáig nagy változások mentek végbe, és az emberi történet a „sötét korszak” végső szakaszába lépett. S valóban, ekkor Kínában is meghasad a hagyomány, a „Közvetítő” eltűnik, a társadalom összezavarodik és már nem tudja tükrözni a mennyei természetet. Az égi erőkkel való közvetlen és természetes kapcsolat megszakad, az ősi rend megbomlik, a hagyomány megtörik, és ez szükségessé teszi annak újrafogalmazását. Ez két vonalon megy végbe. Az egyik a *Kung-ce* (*Kung Fu-ce*) által jelzett konfucianus vonal, a másik a taoizmus, amelyet *Lao-ce* (*Lao-Tan*) nevéhez kapcsolnak.

A konfucianizmus

Amíg Lao-ce és a taoizmus a hagyomány metafizikai és iniciatikus, vagyis beavatásra épülő részét fogalmazta újra, addig Kung-ce (latinósított nevén *Konfuciusz*, Kr. e. 551–479, eredeti nevén *Kung Csiu* vagy *Kung Csung-ni*) a hagyomány társadalmi, politikai és morális aspektusát élesztette fel és tette hosszú időre a kínai társadalom központi összetartó erejévé.

Tanításának legfőbb eleme a hagyományhoz való szigorú ragaszkodás, az ősök és a természeti erőkben működő istenek, szellemek kultuszának ápolása, valamint az önmagát tökéletesíteni törekvő ember ideája. Szerinte a Tan (Tao) a tradicionális államban működő belső erő, amely a fejedelemben

Konfuciusz

összpontosul, s így az állam sorsa azon múlik, hogy az uralkodó igazodik-e a Tanhoz. Az uralkodó továbbra is a „*Változatlan Közép*”, és kormányzásának alapelve „*az Égi Megbízatus*”, amelyben az „*Ég Akarata*” nyilatkozik meg.

Azonban Konfuciusz idejében az égi megbízatus már visszavonható. Ha az uralkodó nem tiszteli az őseket, ha nem végzi a szertartásokat, ha kegyetlen, mohó vagy telhetetlen, akkor az Ég visszavonja az *Ég alatti* kormányzásának jogát, és más, arra érdemes uralkodónak adja. Az *Írások Könyve* meg is említi néhány esetet, amikor ez megtörtént. A Égi Megbízatus visszavonásának konfuciánus tana az a pont, ahol véglegesen szétválik a pap és a király, s kezdetét veszi a megfagyás korának zavaros időszaka.

Az *Égi erő*kel való közvetlen kapcsolat eredménye a *Nagy Szabály* (Hung-fan) ismerete volt. Ez a jangból, a jinből és az öt elemből felépülő komplett kozmogónia és analógiarendszer, amelyben az öt elemből álló világmindenség azonos az öt elemből álló emberi struktúrával. A Nagy Szabály összefoglalja az univerzumról való tudást, a világos energiák (jang-csi) és sötét energiák (jin-csi) játékának szabályait, valamint az általuk „szült” öt elem törvényszerűségeit. A *Változások Könyve* (Ji King), amely a változások természetével foglalkozik, éppen úgy a Nagy Szabály analógiás rendszerére épül, mint a taoista al-kímia, a halhatatlanság tana, a harci művészetek, a gyógyászat vagy a taoista jóga. (A Nagy Szabállyal a későbbiekben részlete-sen foglalkozunk.)

Konfuciusznál az Ég Akarata (tien-ming) azonban nemcsak az uralkodóban nyilatkozik meg, hanem minden egyes *emberi sors*-ban (ming) is égi erő munkál, és az égtől származik az *emberi természet* (tulajdonképpen a tudat, hszing) is. A sors (ming) és az emberi tudat (hszing) a lét két aspektusa, melyeket összhangba kell hozni a közép mozdulatlanságában.

Az emberek nem a tudati (hszing) képességeikben különböznek, hanem a szokásaikban és cselekedeteikben (tö). A cselekedete (tö) teszi az embert nemes, nagy vagy *emelkedett emberré* (csün-ce) és szintén a saját cselekedete teszi alantas, kicsi vagy *közönséges emberré* (hsziao-zsen). Az emelkedett ember etikáját a

tudása alapozza meg, és az *igazságosságra* (ji), valamint a hagyomány betartására támaszkodik.

Cselekedni kell a tudás és erkölcs birtokában – ez volt Konfuciusz ideája, s ő választja először szét a tudást és az erkölcsöt. Szerinte mindenki képes arra, hogy nemes emberré (csün-ce) váljék, s ez minden ember kötelessége is egyben. Az ember önként vállalt kötelessége, hogy tökéletessé tegye magát, s a nemes ember az, aki ezt megteszi. Az emberek közötti viszonyt az igazsághoz való igazodásnak kell szabályoznia. Ugyanakkor azt is mondja Konfuciusz, hogy *„a néppel el lehet érni, hogy a helyes utat kövesse, de nem lehet elérni, hogy meg is értse azt”*. Mert *„a nemes ember az igazságossághoz (ji) ért jól, a kis ember pedig a haszonleséshez (li)”*, ám ezzel a kis ember magára vonja az Ég haragját. Így bontakozik ki Konfuciusz emberi és társadalmi öntökéletesítő kultusza, amelyben minden a középhez igazodik, és minden egy magasrendű etika irányítása alatt áll.

A konfuciánus kánon egyik műve, *A Közép mozdulatlansága* (Csung jung 1.) a következőket írja: *„Az Ég Akaratát (tien-ming) nevezzük emberi természetnek (hszing), az emberi természethez való igazodást nevezzük követendő Tannak vagy Útnak (Tao), a követendő Úthoz való igazítást nevezzük tanításnak (kiao). A követendő Útról nem szabad letérni egy pillanatra sem, mert ha le szabadna térni róla, nem lenne követendő út.”*

Egyszer a mester így szólt: *„Az emberek mind azt mondják: »tudjuk«, azután meg csak rohannak és amikor hálóba, kelepcebe vagy verembe esnek, nincs senki, aki tudná, miképpen meneküljön. Az emberek mind azt mondják: »tudjuk«, ám ha rábukkannak a közép mozdulatlanságára, nem tudják azt megőrizni még egy hónapig sem.”* (Csung jung, 7.)

Konfuciusz élete nagy részét tanítással töltötte, a hagyomány háromezer tanítványáról és hetvenkét híres követőjéről tud. Megkülönböztetés és előítélet nélkül tanította a nemesi sarjakat és az egyszerű emberek gyermekeit egyaránt, mindenkit, aki *„legalább egy köteg szárított húst felajánlott”* a tanításért. Ő, Meng-ce és Hszün-ce a három nagy tanítója a konfuciánus tanoknak, s Kínában a konfuciánus filozófia jelentette a kormányzás alapját

egészen a XX. századig. Nagy érdeme, hogy a megtört ősi kínai tradíció egyik részét újrafogalmazva megmentette és átörököltette azt. A hagyomány másik részét, a „titkos tanokat”, a halhatatlanság tanát – amely a jógát, az alkímiát, a gyógyászatot, a mágiát és más okkult irányokat fogott össze – Lao-ce és a taoizmus mentette át. Konfuciusz és Lao-ce az ősi kínai hagyomány két oszlopa, akik még a mai világban is képesek fenntartani a Tökéletes Ember mindenekfeletti ideáját.

A hagyomány szerint Konfuciusz találkozott a nála húsz évvel öregebb Lao-cével, s a találkozás után ezeket mondta: *„Az állatoknak csapdát lehet állítani, a halakat hálóval, a madarakat nyílveszővel el lehet ejteni. De hogyan lehet megfogni a sárkányt, amely a felhők felett, a levegőben lebeg? Ma láttam Lao-cét. Olyan volt, mint a sárkány.”*

Lao-ce

A taoizmus

Amíg a konfucianizmus a hagyomány társadalmi, morális és politikai aspektusát tartotta életben, addig a taoizmus az ezoterikus, az iniciatikus és a metafizikai tanításokat őrizte meg. Így a taoizmus gyűjtőneve lett mindazon irányzatoknak és szellemi áramlatoknak, amelyek a kínai tradíción belül az ember szellemi lehetőségeinek, a szabadságnak, az egészségnek, a hosszú életnek, az energia (csi) feletti uralomnak és a halhatatlanságnak (megvilágosodásnak vagy megszabadulásnak) a *megvalósítását* tűzték ki célul.

Az idők során a taoizmus is két szinten bontakozott ki. A „filozofikus” vagy „metafizikus” taoizmusban, tulajdonképpen a *taoista ezotériában*, amely beavatás vagy születés útján adódott át (például Lao-ce a legenda szerint fehér hajjal született), taoista mágusok és „repülő” halhatatlanok sora adta tovább a Tao bölcsességét. A másik szint a „vallásos” taoizmus, az *exotéria*, s ennek vallási panteonjában ott találjuk a mágusok és halhatatlanok sorát. Legendáik hasonlóak az indiai sziddhák legendáihoz, ugyanolyan „üdvörtörténetek”, a halhatatlanná válásuk történeteit mesélik el. Ilyen mágus volt például Vej Po-jang, akire később még visszatérünk, vagy a „Nyolc Halhatatlan” (pa hszien). S mivel a későbbiekben a vallási-mítoszi szinteket nem érintjük, ezért tegyük egy rövid kitérőt a halhatatlanok közé.

A Nyolc Halhatatlan

A Nyolc Halhatatlan a Boldogok Szigetén lakik, ábrázolásokon együtt láthatók egy teraszon, amint a daruháton érkező Sou-hszin-ge, az Öröklét istenét vagy más halhatatlant fogadnak.

A nyolc közül az első, *Csung-li Csüan*, a Han-korban (i. e. 206–i. sz. 200) híres és győzedelmes hadvezér volt, de súlyos vereséget szenvedett a tibetiek ellen vívott csatában. Kétségbeesésében a hegyekbe ment, ahol egy taoista remete avatta be a halhatatlanság titkába. Kiváló alkimista lett, aki a higanyt és az ólmot „sárga

és fehér ezüstit” tudta változtatni, és birtokában volt a „bölcsek köve”.

A második, *Csang Kuo-lao* – a legendák szerint – eredetileg denevér volt, amely emberré változott. Tény, hogy senki sem látta őt fiatalon, több száz éves korában találkoztak vele először. Egy bambuszcsőben hordozta a „kibontható”, fehér szőrű, varázserejű szamarát. Több ízben „meghalt”, majd miután elsírátkák, feltámadt.

A harmadik halhatatlan, *Lü Tung-pin*, szintén a hegyen találkozott egy taoista remetével, aki bevágta a titkokba. Varázserejű kardjával sárkányokat és tigriseket győzött le, s számos nagy hőstettet vitt végbe. Ugyanakkor olyan kedves történetek is megmaradtak róla, mint például az, hogy egyszer egy fogadóban fizetés helyett darvakat festett a falra, ezek sok látogatót vonzottak oda, de amikor az adósság ezáltal törlesztődött, a darvak életre keltek és elszálltak.

A Nyolc Halhatatlan

„Vasbotos Li”

A negyedik *Li Tie-kuaj*, a Vasbotos Li, akinek furá külsejét a következő legenda meséli el. Amikor Li elindult, hogy találkozzon Lao-cével, s mesterével egy utazást tegyenek az égben, megszabadult a testétől, levetette ezt a külső burkot, s egyik tanítványára bízta. „*Ha hét nap múlva sem térnék vissza, égesd el a testemet*” – búcsúzott el a tanítványától. Hat napon át engedelmesen várta a tanítvány a mesterét, de a hetedik napon váratlanul hírül hozták neki, hogy anyja súlyosan megbetegedett. Tisztelettudó fiúként nem habozott, hazaindult, de előbb elégette a mester testét, még a kitűzött idő előtt. Az égből visszatért Li csak egy maréknyi

hamut talált. Lelkének némi töprengés után bele kellett költöznie egy éppen akkor meghalt sánta koldus testébe. Íme ezért sántít a halhatatlan Li, s ezért ábrázolják mindig egy vasból készült bottal.

Az ötödik halhatatlan *Han Hsziang-ce* alkimista, aki az első két halhatatlan tanítványa volt.

A hatodik, *Cao Kuo-csiu*, egy császárné öccse volt, aki a császári udvarnál intrikákkal töltött évek után erdőbe vonult és remete lett. Itt találkozott az első két halhatatlannal, akik maguk közé fogadták.

A hetedik a „tantrikus” taoista, *Lan Cej-ho* volt, a bolondos, félkegyelmű kínai típusa. A piacokon járkált, és rögtönzött dalokat énekelt. Gyakran látták részegen, és állandó nevetség tárgya volt, ám kedvessége és jósága miatt mégis mindenki szerette és tisztelte. Lányos kinézetét és fiatalságát öreg korára is megőrizte, és látták a felhők hátán repülni.

A nyolcadik halhatatlan egy leány lett, *Ho Hszi-en-ku*, aki életében nem fogyasztott földi ételleket, és magányban töltötte napjait. Nagy jó hírében állt, őt szintén látták egy felhőn repülni.

A vallásos taoizmusban templomokat emeltek és kultuszokat alapítottak a Nyolc Halhatatlan tiszteletére, legendájukat a régi Kínában szinte mindenki ismerte.

Ho Hszi-en-ku

A taoizmus mint vallás

A „titkos” taoista tanok vallássá szerveződése fokozatosan ment végbe. A II. században taoista mesterek összeállították a *Magasztos Béke* szent könyvét (Taj-ping king), amelynek alapján Csang Csiao megalapította a Magasztos Béke Tana nevű vallási mozgalmat, melynek hatalmas tömegek lettek követői. A vallássá alakulás következő állomásaként ez az irányzat egyesült az *Öt Mérő Rizs Tana* (Vu-tou-mi-tao) taoista irányzattal, amelyet a nagy taoista mágus,

Csang Tao-ling alapított, és unokája, Csang Lu, az Ég Helytartója, a Mennyei Mester (tien-si), a „taoista pápa” által lett hatalmas mozgalommá és vallási szervezetté. A Mennyei Mester „trónja” kétezer éven keresztül öröklődött át, s bár 1927-ben a kínai kommunisták alakulatai megpróbálták felszámolni a taoista vallást, sőt ki is szorították Kínából, megszűntetni nem tudták. Az 1894-ben született 63. Mennyei Mester 1949 decemberében Tajvan szigetére szökött, ahol kijelölte utódját, a 64. Mennyei Mestert, aki a mai napig is a taoista egyház feje.

Lao-ce

A taoizmus első pátriárkája, Lao-ce (i. e. 570-490), aki Csou fővárosának, Lónak levéltári alkalmazottja, történetíró és filozófus volt. Életének nagy részét magányban töltötte, majd 81 éves korában Nyugatra, a Tibettel határos Kun-lun hegységbe távozott. Bármennyire is szerette önmagát az ismeretlenségben tartani, a Han-ku-i hegy-szorosban lévő határkapu felügyelője, Jin Hszi felismerte a Mestert: *„Te eltávozol és nem láthatunk többé. Hadd ragaszkodjam hát ahhoz, hogy előbb egy könyvet állíts össze nekem”*. Kérésére Lao-ce összefoglalja a taoizmus lényegét, lediktálja a 81 fejezetből és több mint ötezer jelből álló tanítását, majd eltűnik a hegyekben. Többé nem látták, bár a taoisták szerint ma is ott él valahol fenn, a csúcsok közelében.

A 81 versből álló tanítást a hegyszoros öre lejegyezte, és Öreg Mester vagy Öreg Gyerek (Lao-ce) címmel az utókorra hagyta.

Lao-ce bivalyon

Ez a két fejezetből álló szöveg kapta később az Öreg Mesternek a Taóról és a tőről szóló tanítása (Tao Te King) címet. Magyarul is megjelent több fordítása. Lao-ce és a másik két legismertebb taoista mester, Lie-ce és Csuang-ce a taoizmus három ősguruja, a taoizmus első három pátriárkája.

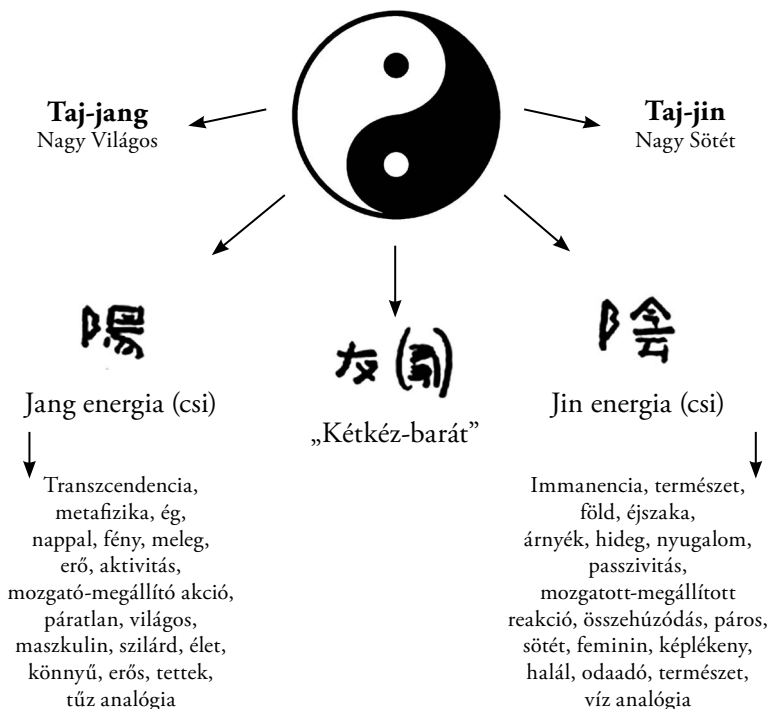
Lao-ce életéről nagyon keveset tudni, mert *„nagyon szeret-
te a homályt, és szándékosan eltüntette élete minden nyomát”*. S ez
lesz a jellemző Lao-ce minden követőjére, mert a bölcs (emelke-
dett, valódi) ember (seng-zsen) *„elrejtí valódi lényét”, „nem hagy
nyomot maga után”*. A beavatott *„hímzett selyemruhája fölött egy-
szerű vászonruhát is visel”*, és a Taóhoz igazodik, nem a vilá-
ghoz. *„Végtelenül kicsiny abban, ami által még emberi, végtelenül
nagy abban, ami által egy az éggel”, és – ahogy a Ji King-kom-
mentár mondja róla – „az általa létrehozott változások világo-
san láthatók, mint a tigris csíkjai”*. A valódi ember *„nem ismeri
sem az élet szeretetét, sem a halál gyűlöletét: az életbe belépés
nem okoz örömet neki, az elmenetel nem kelt benne semminemű
ellenállást”*. *„A Taóhoz igazodik tervekészítés nélkül”*. A bölcs (seng)
másik típusa az uralkodó, *„aki nem mozog”*, és aki az ég és a föld
közötti kapcsolatot fenntartja.

Vej-vu-vej

A Taóhoz való igazodás alapvető taoista attitűd, amely a nem-
cselekvő cselekvésben (vej-vu-vej), az „égi elrendelés” aktív be-
fogadásában valósul meg. *„Hagyd, hogy minden magától alakul-
jon”* – mondja Csuang-ce, mert még az Ég is a Taót követi. Ez a
taoista beállítottság is összecseng az indiai sziddhák természetes
és spontán (szahadzsa) útjával, mindkettő *„hagyja a dolgokat a sa-
ját útjukon menni”*, miáltal nem a szokások vagy egy individu-
ális rendező elv érvényesül, hanem a Tao: *„Csendben ül, semmit
nem csinál, tavaszok jönnek, és a fűvek önmaguktól növekednek”*.
Ez a látszólagos nemcselekvés (vu-vej) azonban belső aktivitást takar,
olyan aktivitást, amely nem a világ dolgaira és folyamataira, hanem
a szellemi útra, a legfőbb elvre, az egyetemes törvényre, azaz a Taóra
irányul.

Konfuciusz úgy tanította, hogy *„cselekedni kell a tudás és az
erény birtokában”*. A taoisták nemcselekvő cselekvése a tudás és az
erény birtokában végrehajtott „befelé” fordulás, önmegismerés és
önleigázás.

„A Tao szülte az egyet (csi), az egy szülte a kettőt (jang-csi és jin-csi). A kettő szülte a hármat (Ég, Ember, Föld), és a három szülte az összes létezőt (a tízezer, azaz minden dolgot, van-vu).” Minden a Taóból származik és minden abba tér vissza, ám maga a Tao megnevezhetetlen és érzékszervekkel fel nem fogható. „A Tao örök és nincsen neve”, és „a Tao, mely szavakkal kifejezhető, nem az örök Tao”.

Mindazonáltal a Tao jelentései a következők lehetnek:

1. Az Út, amelyen a világmindenség mozog, ugyanakkor az Út, amely önmagába vezet és amelyet az embernek be kell járni. Annyi mint szellemi Úton lenni.
2. A megnevezhetetlen Elv, a Nagy Egy vagy a Nagy Ok (taj-csi).
3. A Tan (dharma), vagy törvény, a mindenség legbensőbb törvénye, amihez ha igazodik az ember, akkor a halhatatlanságot is elérheti még ebben a testben. A pecsétírásos ősi forma etimológiája alapján: fej szerint haladni, vagyis az értelem fényénél haladni, a Tan szerint élni.

A Tao a Nagy Világos energia (taj-jang-csi) és a Nagy Sötét energia (taj-jin-csi) áramlásából és ezek egyensúlyából áll. Az egyensúly megbomlásából jön létre a „tízezer dolog” (van-vu), azaz a létforratag, az örvénylés, a szamszára világa. A taoista praxis ezért a világos és sötét energia (csi) folytonos áramlásában és változásában megvalósított állandóságot, a poláris ellentétek játékában megvalósított középponti uralmat célozza meg.

A taoista energiátan

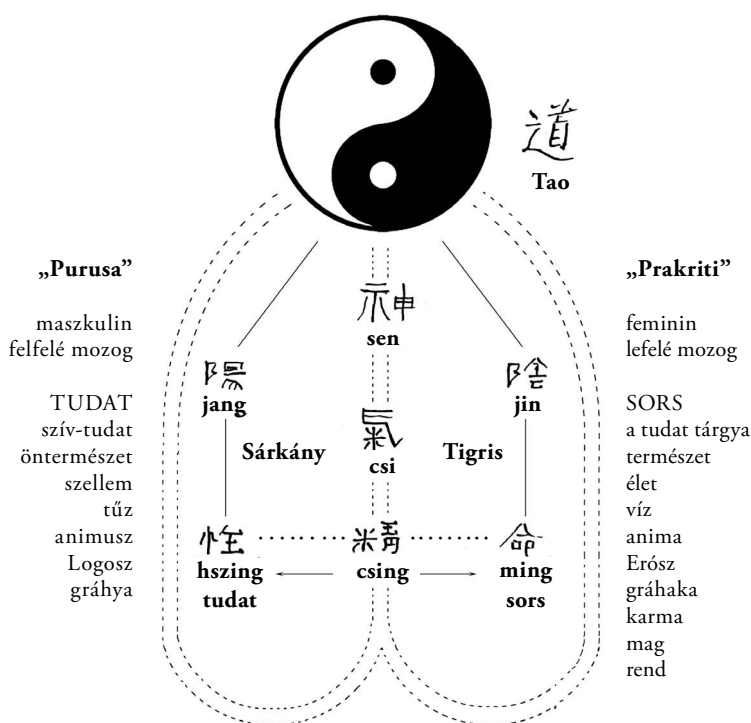
A metafizikus taoizmus számos dologban különbözik a vallásos taoizmustól. Például abban, hogy az előbbi leglényegesebb eleme a praxis, a gyakorlat, vagyis egy gnosztikus jellegű szellemi út tényleges bejárása. Ez két úton lehetséges. Az egyik a „külső szerek” (vaj-tan) útja, amikor valamilyen *külső eszköz közbeiktatásával megy végbe a „mű”*. Ide nemcsak a cinóberpirulától néhány nap alatt halhatatlanná vált alkímisták tartoznak, hanem a mágia, a taoista gyógyászat, a pácika-, föld-, csillag- vagy „teknőcpán-cél-jóslás” is, mert ezek esetében is van valamilyen külső eszköz, amelyben a belső folyamat tükröződik. Ezek mindegyike a *Nagy Szabály* (Hung-fan) néven összefoglalt analógiarendszerre épül. A Nagy Szabály a jang és jin energia játéka, körkörös egymásba alakulása által végbemenő kibontakozást írja le. A Nagy Szabály összefoglalja az öt elem mikro- és makrokozmosz analógiáit, az elemi energiák elrendezését, pályáját, napi, havi és évi keringését, a négy, nyolc és hatvannégy természeti képet, és minden egyebet, amit a „külső szerek” útján tudni kell.

A másik út a „belső szerek” (nej-tan) útja, ahol a megvalósítás *minden külső szer vagy eszköz nélkül megy végbe, kizárólag a belső tudatfolyamatok és áramlások területén vannak „operációk”*. Ide elsősorban a taoista jóga tartozik, s ez az irányzat volt az, melyhez a Kínába érkező buddhizmus elsősorban kapcsolódni tudott, amely szintén „eszköz nélküli” megvalósítási utat tanít.

Azonban a taoizmus mindkét útja a taoista energia (csi)-tanra épül. A *csi* megfelelője az indiai jóga (darsana) *pránája*, s ezt is legalább annyiféleképpen lehet fordítani, mint azt. Esetünkben a csi olyan szubtilis energiát jelent, amely fizikai szinten a légzésben, metafizikai szinten pedig a szubtilis testben nyilvánul meg. A szubtilis test a tudat szubtilis hordozója, „finomtest”, olyan tudathordozó, amelynek nincsenek fizikai feltételei, s amelynek segítségével a taoista jógi a legmagasabb szellemi tudatosságot (sen) eléri. Ugyanakkor a csi az életerő (csing) esszenciája, az életerő

megtisztítása nyomán lesz az energiából csi. Éppen ezért a taoista gyakorlatok ennek a szubtilis energiának az életerőből való „kivonására”, irányítására és visszafelé áramoltatására épülnek. A világos (jang) és a sötét (jin) energia változása és játéka a Tao: *„mint minden nemzésnek nemzőjét változásnak hívjuk. Világos nemzi a sötétet, sötét a világosat, a változás nemzi a Taót, és a Tao törvénye a változás”*. Az ember a világos és a sötét energiák „keveréke”, „elegye”, szellemi és anyagi dolgok összekapcsolódása és egymásba alakulása, örökös változása.

A megnyilvánulásban a felfelé áramló világos és a lefelé áramló sötét energiák ellentétet képeznek, a jang és a jin, a Sárkány és a Tigris, a tudat (hszing) és a sors (ming), a keletkezés és az elmúlás ellentéte jellemzi a létezést. A tudattal szembenálló sors tulajdon-

képpen a világ, a jelenségek összessége, mindaz, ami az érzékszerveken keresztül tapasztalható, a „tízezer dolog” (van-vu), mint a tudat tetteiből fakadó sors (ming, karma).

A tudat és a sors között nincs határ vagy kapu, ezek egymást kiegészítik, s mindaddig, amíg az életerő tart, egymásba alakulva képezik a folytonos áramlást, azaz „*lét és nemlét szüli egymást*”. De a végső valóság alapja az ősképek világa – az anyagi világ ennek utánképződése (reprodukciója). Az ősképek közül az Ég utánképződése a Föld, az erő utánképződése az anyag, az alkotó utánképződése a befogadó, a tudat (hszing) utánképződése a sors (ming). Ezáltal nyilatkozik meg a Tao, amely a kettősségek mindegyikében ugyanaz. Vagyis ezek ellentétet képeznek úgy, hogy ugyanakkor hierarchia van köztük, mert a Föld az Égtől függ, az anyag az erő-től, a befogadó az alkotótól és a sors a tudattól. Éppen ezért, ha tudatosul, hogy a Föld az Égből származik, akkor megvalósul a Mennyei természet. Ha tudatosul, hogy az anyag az erőből származik, akkor megvalósul a halhatatlanság. Ha tudatosul, hogy a befogadó az alkotótól származik, akkor van Teremtő. S az a Valódi Ember, aki tudja, hogy sorsa nem más, mint tudatának utánképződése.

A taoizmusban fel sem merül a *tudattól független, önmagában valóságos tárgyi világ* képzete, ezért lehetséges az ürességbe való visszatérés. A visszatérés pedig az életerő táplálásán (jang-seng), az energiák visszafelé áramoltatásán keresztül lehetséges.

Az életerő táplálása (jang-seng)

A taoisták szerint az élet során elveszített életerő megfelelő gyakorlatokkal visszaszerezhető. Egy embernek – egy élete során – átlagosan 384 csije (itt a csi az életerő egysége), azaz 384 egységnyi életereje van. Ebből 24 csi öröklött, 360 csi pedig „szerzett”, amely átlagosan havonta két csivel növekszik, egészen 15-16 éves korig. Ebben az életkorban megfordul a folyamat, és fokozatos csi-, azaz energia-vesztés áll be. Másfél-két hónap alatt 1 csi, 100 hónap alatt 64 csi (ez egy jang egység) távozik, és átlagos esetben egy embernek 63 éves korára elfogy az energiája.

A taoisták ezt az energiavesztést akadályozzák meg, és azt tanítják, hogy az energiát összpontosított erőfeszítéssel és visszafelé való áramoltatással vissza lehet szerezni, meghosszabbítva és táplálva ezzel az életet.

Az energia csak száz nap összpontosított erőfeszítése által válik szellemtűzzé, s ekkor a fénylő energia középpontjában kialakul egy pont, egy jang princípium, amely 64 csi visszaszerzését jelzi. Ebben fejlődik ki a halhatatlan embrió, amely naggyá növeszthető. Hat száznapos ciklus során mind a 384 csi, hat jang visszaszerzhető, s ezzel a csecsemőkori (tudat)állapot valósul meg. A száz nap szimbolikusan értendő, mint ahogy a „száznapos tojás” is ennek a folyamatnak a szimbóluma, s a bennünk lévő örök élet csírájának, az élet magjának a felkeltését szimbolizálja.

Az első szinten száz nap összpontosított gyakorlattal 64 csi, vagyis egy jang egység nyerhető. Ezáltal a test megerősödik, az érzékszervek kitisztulnak. Ezalatt – mondja Csuang-ce – *a tudat elszakad a külső, az érzékszervek általi mozgatottságtól és meghatározottságoktól*. Az érzékszerveken átáramló jelenségek megszűnnek szenvedélyeket kelteni, a külvilág keltette szeretet (hao) és gyűlölet (vu) egymással ellentétes érzelmei feloldódnak a középpont (csung) mozdulatlanságában.

A második szinten szintén száz nap összpontosított gyakorlattal és az energiák visszafelé áramoltatásával újabb 64 csi, vagyis egy jang egységnyi energia szerezhető vissza. Ekkor a betegségek és a testi rendellenességek megszűnnek, a test erőssé és összeszedetté válik. Ezalatt – mondja Csuang-ce – *a tudat elszakad a belső mozgatottságtól és a belső folyamatok általi meghatározottságtól*. A csi áramoltatása kikristályosítja a szellemtestet, amely fokozatosan a taoista jógi tudathordozójává válik. Ellenőrzés alá kerül a négyféle szenvedély (csing). Ezek az „Ég Akaratából kimozdító” folyamatok (nemesség – gazdagság, kiválóság – tisztelet, tekintély – haszon-szerzés). Irányítottá válnak a „szellemet megzavaró” folyamatok (viselkedés – mozgások, érzékiség – erkölcsösség, ingerlékenység – racionalitás). Megszűnnek a „Tao befolyását gátló tettek (tö)” (gyűlölet – vágy, harag – elégedettség, kín – gyönyör). Végül a „Taót akadályozó” folyamatok is kontroll alá kerülnek (rokonszenv –

ellenszenv, jóság – önzés, értelem – képesség). Mindezek a szeretet (hao) és a gyűlölet (vu) ellentétes érzelmeinek a megnyilvánulásai, melyek a belső folyamatok megfogottsága folytán a közép mozdulatlanságában megtartatnak.

A harmadik szinten további száz napig tartó összpontosított áramoltatással újabb 64 csi, azaz egy jang egységnyi energia szerezhető vissza. Ekkor a test centrumai megtisztulnak, a test könnyűvé válik, a jang–jin egyensúly helyreáll, természetfeletti képességek jelennek meg stb. Ezalatt a tudat elszakad a lehatárolt és korlátozott individuális létezésről, az én (vu) átalakuláson (metamorfózison) megy át, meghaladja az ellentétek világának állapotát (a vu írásjel két, hegyükkel egymással szemben álló lándzsát ábrázol, vagyis a tudat és sors kettősségében átélt énről vonatkozik). Megvalósul a tudat (hszing) és a sors (ming) között a teljes harmónia, a természetesség, az önmagából fakadó bizonyosság (ce-zsan).

A negyedik szinten, további száz nap összpontosított áramoltatás eredményeképpen újabb 64 csi, azaz egy jang egységnyi energia szerezhető vissza. Ekkor az elvesztett haj és fogak újra kinőnek, egy gyermekien tiszta állapot áll be. A tudatban megjelenik a „hajnali világosság” (tan, a horizont fölé emelkedő Nap képe).

A „földi szív”, a konvencionális tudat, amely a szívben lakozik, olyanná válik, mint a „kihűlt hamu”, emóciók, szenvedélyek és törekvések nélkülivé, és a két szem közötti ponton aktivizálódik az „égi szív”, az abszolút tudat mint tiszta fény (kuang), amelyet további áramoltatással lehet kikristályosítani.

Az ötödik szinten, további száz nap összpontosított áramoltatás során újabb 64 csi, azaz egy jang egységnyi energia szerezhető vissza. Ekkor beáll a legmagasabb rendű elégedettség, a tiszta csecsemőkori állapot, s ebben a világosságban észlelhető a Nagy Egy (taj-csi, Nagy Csúcspont).

A hatodik szinten további száz nap alatt újabb 64 csi, azaz egy jang egységnyi energia szerezhető vissza. Ekkor az élet fénye a hasi centrumba, a tudat fénye pedig a feji centrumba koncentrálódik. Teljesen kikristályosodik a szubtilis test, kinyílik az „aranyvirág” (csin-hua), létrejön az életelixír (csin-tan), és a Nagy Egy észlelése által megvalósul a halhatatlanság (hszien) és időfelettség.

A **hetedik szinten** beteljesedik a Tao, minden visszatér az ürességbe, a taj-csi kör életre kel, és a halhatatlanság még ebben a testben megvalósul. Erre irányul a taoista jógik összpontosított gyakorlása, s a „repülő halhatatlanok” (fei-hszen; a hszen hegyen vagy magányban időző embert jelent) mindenféle „külső szer” nélkül elérik az emberi élet legmagasabb célját: a tökéletességet, a halhatatlanságot, valamint a középpontba, az ürességbe való visszatérést.

A taoista alkímia

A halhatatlanságot (hszien) kereső taoista irányzatok, az alkímia, a mágia – a fennmaradt források szerint – az i. e. III. században, *Csin Si Huang-ti* császár és talán még párszáz év múlva a Han-kori császárok, különösen *Han Vu-ti* uralkodása alatt még az egész kínai társadalmat átszövő, élő és működő „hagyományfonalak” voltak. A hosszú élet lehetőségét – egészen a halhatatlanság eléréséig – minden taoista mester tanította. Például *Csuang-ce* leírja, hogy a bölcsek és mágusok gyakran ezer évig is élnek. Példaként említi *Peng Cut*, vagy még inkább egy bizonyos *Kuang Cseng-cét*, aki ezerkétszáz évet élt, mert rendkívül megfogott életet élt, „nem terhelte magát szenvedélyekkel, érzelmekkel, tettekkel, tudással”.

A hosszú élet és a halhatatlanság megvalósításának elvi és gyakorlati tanításai egyaránt fennmaradtak, írásban elsősorban *Vej Po-jang* mágus (rá még visszatérünk) által. Az Egységről és Azonosságról szóló értekezés (Can-tung-csi), valamint *Ko Hung* alkimistának a Természetes egyszerűséget átölelő mester című könyve (Pao-pu-ce) érdemel említést, mint amelyekben konkrét alkímiai receptek vannak felsorolva. *Ko Hung* művében felsorol mintegy kétszáz taoista írásművet is, melyek körülbelül ezerháromszáz tekercset tesznek ki, s ez jól mutatja az alkimista és mágikus művek elterjedtségét. Ugyanakkor minden alkimista munka nyelvezete éppen úgy szimbolikus és ezáltal titkosított, mint az európai alkimista szövegeké. A bennük szereplő eljárások és anyagok elsősorban egy belső folyamat szimbólumai, s naiv realizmus lenne ezeket konkrét kémiai eljárásoknak tekinteni.

Az alkímiának a taoizmusban éppen olyan szerepe van, mint a hermetikában vagy a hindu-buddhista tradíción belül: egy lehetséges út a halhatatlanság és megszabadulás felé, amely „külső szerek”, nevezetesen ásványok, növények analógia-rendszerében (Nagy Szabály, Hung-fan) tükrözteti a tökéletesedés állomásait. Mint látni fogjuk, itt is a belső átalakulásokon van a hangsúly, de a belső folyamat teljes megfelelésben van külső és világi analógiákkal.

A taoista alkímia alapja a mágia (huan). A négyes tónusú *huan* etimológiájából kitűnik, hogy *a mágia a puha selyemszájú fátyol (jao) által elfedett, eltakart (pao) valóság látása*, akárcsak a védikus filozófiában a *májá* esetében. A taoista mágus és alkimista ezt a fátylat lebbenti fel, amikor megvalósítja a halhatatlanságot.

Az alkimistáknak specifikusan a fémek világa volt az a „külső szer”, amelyben tökéletesedésük folyamatát „tükröztették”. Az arany, melyet az alkimista előállít, elsősorban szimbólum, a hosszú élet szimbóluma, s csak másodsorban beszélhetünk arról, hogy ez a megvalósulás esetén konkrétta válik. Az arany a föld mélyén lévő tökéletesség, minden természeti átalakulás végső célja, a tökéletes „anyag”, a „hordozó”. S mivel minden állandó változásban van, s ebben a változásban minden anyag a tökéletesség felé tart, azaz az arany állapota felé, ezért az alkimistának ezt a folyamatot kell be-folyásolnia.

„*A fekete bronz az arany anyja*”, vagyis a nemtelenből születik a nemes. A fémek a föld mélyében ugyanolyan tempójú ritmusnak engedelmeskednek, mint a „megbilincsel” ember a testi és világi létében. Ezért az alkímiai mű nem más, mint beavatkozni a természeti folyamatokba, siettetni a fém átalakulását, ez pedig együtt jár az idő törvénye alóli feloldozással. Az alkimista közreműködik a természet munkájában azáltal, hogy felgyorsítja a tökéletesedés folyamatát.

A szövegek szerint mindenekelőtt aranyat kell előállítani: „*A tűzhelynél végrehajtott áldozat által alkalmassá válsz megidézni a dolgok szellemét. Ezáltal leszel képes a cinóbert (higany[II]-szulfid) átváltoztatni tiszta és sárga arannyá. Készíts ebből az aranyból edényt, ebből egyél, igyál. Ezáltal megnöveled az élet idejét. Ha sikerül az életed meghosszabbítani, akkor észreveszed a Boldog Halhatatlant, aki a tenger közepén lévő szigeten él. Ha ekkor végrehajtod a féng és a shun áldozatot, akkor megszabadultál a haláltól*” – mondja egy szöveg. Ko Hung is azt mondja a Pao-pu-cében, hogy „*Ha az alkimisták aranyából készült tálból vagy edényből eszel és iszol, akkor meghosszabbítod az életed*”. Szintén ő mondja, hogy „*ha a halott kilenc nyílásában arany és jáde van, akkor az megakadályozza a test felbomlását*”. Vagy egy másik helyen: „*Amikor egy ősrégi sír nyílásán egy*

ősrégi hulla kinéz... és él, nos, akkor annak a teste kívül-belül arany és jade". Mindez szimbolikus, ám tény, hogy a Han-dinasztia szabályzata szerint az uralkodókat és fejedelmeket arannyal és gyöngyökkel ékesített ruhában és jádekoporsóban temették el, hogy ily módon megakadályozzák a test felbomlását. Az arany és jade olyan jang princípiumok, melyek megóvják a testet a „korrupciótól”, s mindez kapcsolatban van az életerő táplálásával (jang-seng), melyről az előzőekben már volt szó.

Amikor a taoista alkimista a Nagy Szabály analógiái alapján az anyag titkát feltárja, vagyis nemtelen fémből nemeset állít elő, akkor ezt a belső folyamatok megváltoztatásával éri el. Az Értekezés a Sárkányról és a Tigrisről című XII. századi iratban ez áll: *„A fémek azonosak a test különböző részeivel, így az alkímiai folyamat nem abból áll, hogy az alkimista a laboratóriumában kísérletezik, hanem abból, hogy mindent helyre tesz a testében, és főleg a tudatában.”* Máshol az alkimista laboratóriuma úgy jelenik meg, mint test, az alkimista teste. A testben végbemenő alkímiai folyamat a tökéletesedés. A test tökéletesedése során az alkimista hosszú életet, akár halhatatlanságot ér el, a tudat tökéletesedése során visszatér a Taóhoz, Vej Po-jangnál: visszatér az ürességbe.

A taoista élettant külön fejezetben tárgyaljuk, így itt most csak annyit, hogy a test élettani folyamatait a világos és sötét energia (jang–jin csi) örökös változásai alkotják. Az előbb említett irat a szimbólumok nyelvén ezt a következő módon tárgyalja: *„A Sárkány (jang) a Merkuriusz. Ő a mag és a vér. A veséből ered és a májban raktározódik el. A Tigris (jin) a vezető. Ő a levegő és a testi erő. Az elméből ered és a tüdőben termeli azokat... Amikor a tudat mozgásban van, akkor a levegő és az erő cselekszik vele. Ha a vesét a víz előnti, akkor a mag és a vér áramlik abban.”* A vese a teremtető erő felelőse, a jobb vese „az élet kapuja” (ming-men), itt termelődik a mag.

Mindezekért a gyakorlatok szempontjából a levegőt (Tigris), vagyis a légzést és a magot (Sárkány), vagyis a szexuális energiát kell a „helyére tenni”, e kettőnek a fegyelmezése és irányítása szükséges ahhoz, hogy a tudatban és a testben elkezdődjön a tökéletesedés.

A taoista légzésgyakorlat

Ahogy „*a tanítás csak szó által adatik át*” (Szo Tung-po), úgy a légzésgyakorlat is „*szigorú taoista titok*”, amelyet csak a beavatottak ismerhetnek teljes mélységében. Mindenesetre a taoista út első lépése megtanulni a légzés helyes használatát. A légzésgyakorlatok jelentőségéről már Csuang-ce is említést tesz. E gyakorlatok lényege egyfelől a „*hasüregi légzés*” megtanulása és finom szabályozása, egészen a „*csecsemőlégzés*” elsajátításáig, másfelől a szubtilis erő (csi) áramoltatása és a benntartás tökéletesítése. A taoista légzésgyakorlatokban a levegő hosszabb benntartása éppen olyan fontos szerepet kap, mint a hindu jógában a *kévala kumbhaka*, ott is, itt is a benntartás jelenti a szubtilis erő megtartását és megőrzését. A rövidebb ideig tartó benntartást, amely 12 szívdobbanásig tart, *kis körnek* vagy *földi körnek*, a hosszabb ideig történő benntartást, amely 120 szívdobbanásnyi ideig tart, *nagy körnek* vagy *égi körnek* nevezik a jógik.

A légzés technikája a következő: Egy nyugodt helyet kell keresni a gyakorlathoz, majd az előkészületek után a levegőt az orron át kell belélegezni. Az orrnyílásokat két ujjal el kell zárni, s a benntartásban az elme elkezdi számolni a szív dobbanását. A benntartást az elején 12 szívdobbanásig kell végezni, majd a gyakorlás előrehaladtával ezt a számot egészen 120 dobbanásig kell növelni. Nem szabad a benntartást túlfeszíteni, hanem csak annyi ideig tarthatjuk benn, amíg azt könnyedén és erőlködés nélkül tesszük. A benntartás után a levegőt lassan a szájon keresztül kiengedjük. Ezt addig kell gyakorolni, amíg a nagy kört könnyedén meg tudjuk tartani, mert minél tovább tart a benntartás, annál inkább elhalkul a be- és kilégzés „*hangja*”, és a légzés fokozatosan olyan lágy lesz, amilyen a csecsemő légzése az anyja méhében.

Meg kell továbbá tanulni a teknősbéka, a gólya és más hosszú életű állatok légzési módszerét, melyet különböző testhelyzetekkel kell kombinálni.

Taoista alkimisták és jógik el tudják érni, hogy csak levegővel, vagy más esetekben a saját nyálukkal táplálkozzanak, teljesen ki-

vonva magukat ezzel mindenféle fiziológiai meghatározottság alól. Ezekkel a gyakorlatokkal olyan mágikus erők birtokába juthatnak, melyekkel minden élettani folyamat felett képesek uralkodni, egészen az életidő megnöveléséig és a halhatatlanságig.

Vej Po-jang és a szexuális erő átalakítása

Tekintettel arra, hogy a taoizmus szexualitással kapcsolatos tanítása manapság általános ismertségnek örvend, erre részletesen nem térünk ki. Érdeemes azonban kitérni ennek metafizikai lényegére, melyet Vej Po-jang fejt ki részletesen a Can-tung-csi című munkájában. Vej Po-jang az egyik legismertebb mágus, alkimista és halhatatlan, akiről számos mítosz maradt fenn. Íme ezek közül az egyik:

„Vej Po-jang egy alkalommal, miután elkészítette varázspirulátit, három tanítványával és egy kutyával a hegyekre indult, hogy ott végbevigye az átalakulás nagy csodáját. A pirulát először a kutyának adták be, de az megdöglött. Vej Po-jang ennek ellenére bevette a következő pirulát, s ugyancsak élettelenül elvágódott. Egyik tanítványa hitt ennek az időleges halálnak a misztikus értelmében, maga is bevette a varázsszert, de ő is »holtan« terült el. A másik két tanítvány úgy döntött, hogy tartózkodnak a pirulák elfogyasztásától, s hazaindulnak azzal a szándékkal, hogy majd később visszajönnek, és eltemetik a holtakat. Alighogy távoztak, a »holtak« egymásután feltámadtak, s halhatatlanná váltak. Mielőtt az égbe emelkedtek volna, Vej Po-jang könyvét a pirulareceptekkel átadták a favágóknak, hogy ők majd továbbítsák a kishitű tanítványoknak hálából, mivel szándékukban volt mesterük eltemetése.”

Vej Po-jang könyvében megtaláljuk a fémek és ásványok sajátosságait és tulajdonságait, a pirulakészítés technológiai folyamatának részletes leírását, a jang és jin erők kezelését, valamint a *Változások Könyve* (Ji King) háromvonalas (pa-kua) jeleinek tárgyalását. Munkájának lényegét azonban az alábbi három mondat foglalja össze:

鍊 米 馬 化 氣

Lien csing hua csi

A megtisztított életerő átalakul szellemi erővé

鍊 氣 化 永 申

Lien csi hua sen

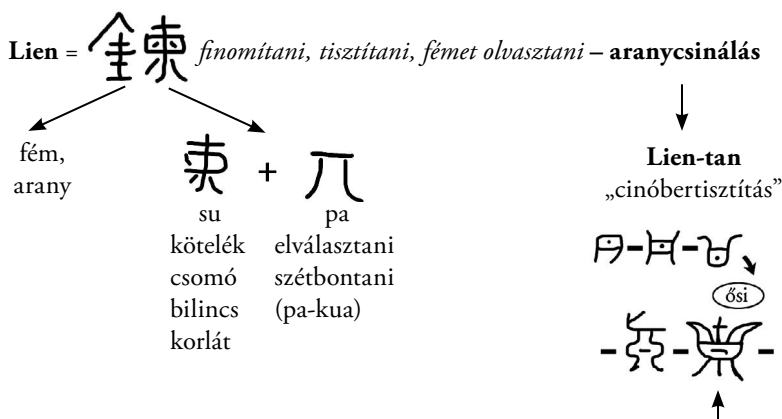
A megtisztított szellemi erő átalakul tiszta tudatossággá

鍊 永 申 復 虛

Lien sen fu hszü

A tiszta tudatosság visszatér az ürességbe

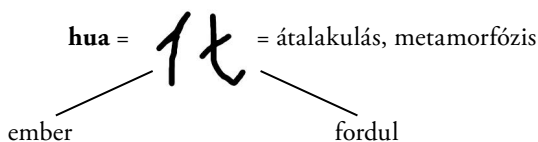
A lien magát az aranycsinálást jelenti, s etimológiája szerint a szó „a kötelékek eloldása” vagy „a meghatározottságok felszámolása” jelentéssel bír. A lien-tan a cinóbertisztítás vagy -finomítás, s látható, hogy a tan, a cinóber írásjele – bár gödör alakját mutatja – valójában az ősi olvasztótégely pecsétírásos jeléből származik, vagyis egyértelműen az aranycsinálás folyamatával van kapcsolatban.

Olvasztótégely, melyben a cinóber szétbomlik, majd újra összedll

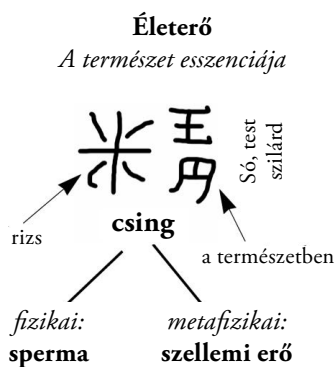
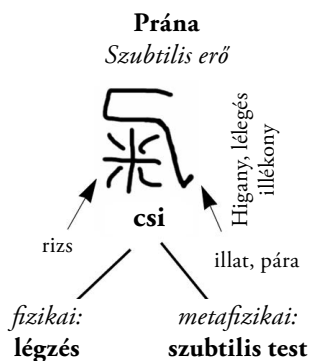
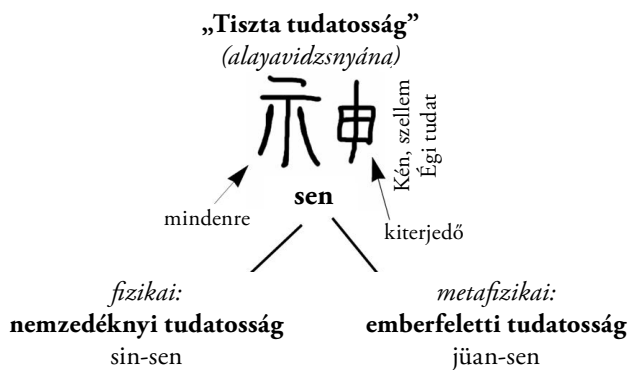
A lien, vagyis a tisztítás a kondíciók felszámolásával függ össze, tehát a gyakorlatok azt célozzák, hogy az alkimista az életerő – s ez alatt a férfiúi magot kell érteni –, majd a szubtilis erő egyre szellemibb állapotát valósítsa meg a fizikai szintet meghaladó állapotokig.

A hua metamorfózist, átalakulást jelent, etimológiailag: „egy ember megfordul”, s ez a jel jelenti az egyes összetevők átalakulását.

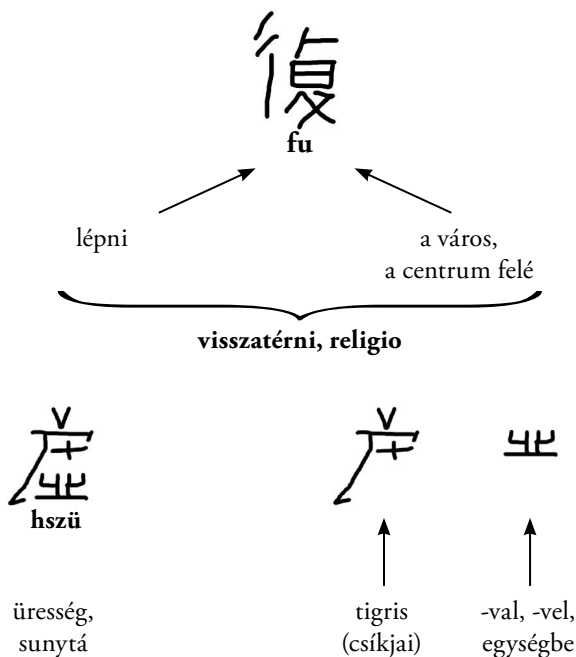

Ami viszont átalakul, az első szinten az életerő (csing), amelynek jele a természetben található rizs képéből alakult ki. Ennek fizikai aspektusa a sperma, amely a gyakorlatokkal fokozatosan szellemi vagy szubtilis erővé (csi) alakítható át, azaz *fokozatosan megszűnik a kiszolgáltatottság és alávetettség* ennek az erőnek, miáltal a folyamatok irányíthatóak lesznek. A szexuális energia megtisztítása elsősorban tudati kérdés, a tudatban kell e kérdést rendezni, egészen addig, amíg a szexuális indítatások nem öltönek metafizikai jelleget. Ettől a késztetés nem szűnik meg, viszont az erő átalakul, s a következő szinten, mint *szubtilis erő*, tovább alakítható. A szubtilis erő jele a rizs illatára utal, jelezve, hogy minden természeti jelenségnek az esszenciája az, amit az alkimista „előállít”, s amivel az áramoltatást végzi. A kellő ideig áramoltatott és megtisztított szubtilis erő válik tiszta tudatossággá (sen), amely visszatér az ürességbe (fu hszü), létrehozva ezzel az „ősanyagot”, amelyből bármilyen anyag és állapot megteremthető.

A folyamat tehát a szexuális energia megtisztításával kezdődik és a tiszta tudatosságnak az ürességbe való visszatéré-

sével zárul. Az üresség jele etimológiailag annyit jelent, hogy „*a tigrissel*”, „*a tigrissel együtt*”, ami egyrészt arra utal, hogy az al-kímiai átalakulás olyan tisztán tapasztalható, mint a tigris csíkjai, másrészt arra, hogy a tudat (hszing, a jang-sárkány) tökéletes egységet alkot a sorsával (ming, jin-tigris), azaz megvalósul a Tao.

Mindezt összekapcsolva az életerő táplálása (jang-seng) kapcsán elmondottakkal, tisztán előttünk áll a taoista mágusok, alkimisták és halhatatlanok tanítása, amely mindenféle misztikától mentesen, nemzedékről nemzedékre hagyományozza át a halál legyőzésének módszerét, a tökéletes emberi állapot megvalósításának lehetőségét és technikáját, a halhatatlan testben élő halhatatlan szellem ideáját.

A Ji King taoista összefüggései

Mielőtt a *Változások Könyve* (Ji King) konkrét összefüggésrendszerének ismertetésébe kezdenénk, érdemes tisztázni a Ji King és a taoizmus viszonyát, mivel a változások törvényszerűségeit leíró Ji King egyrészt a konfuciánus kánon része, már az Írások könyvének a Nagy Szabály (Hung-fan) című fejezetében fennmaradt elemi séma alapján is. Másrészt a benne megfogalmazott változások természete szigorúan összefügg a taoista energiatannal. A *Változások Könyvében* található háromvonalas (trigramok) és hatvonalas (hexagramok) jelekre épülő szimbólumrendszer a korai időkben szorosan kapcsolódott az alkímiához, az élettanhoz és a taoista praxishoz, s csak a későbbi időkben szűkült le egy jóslási rendszerre.

A változások törvényének eme rendszerét a hagyomány szerint Fu-hszi nyilatkoztatta ki, tehát már a kínai hagyomány megtörése előtt ismert volt, így a taoizmus és a konfucianizmus egyaránt merített belőle. A ma ismert könyvet Ven király és fia, Csou herceg állította össze és látta el kommentárokkal (Kr. e. 1150 körül), s miután túlélte a Kr. e. 213. évben lezajlott, Csin Si Huang-ti nevéhez fűződő könyvégetést, a Han-korban iktatták a konfuciánus szent könyvek közé. Természetszerűleg ismerték és alkalmazták a taoisták is, hiszen a taoista gyakorlatok alapja éppen a világos és sötét erők változó játékanak és változásának ismerete. Márpedig ha a *Változások Könyvében* foglaltakat elvonatkoztatjuk a jóslás részétől, vagyis félretesszük a pálcikát, érmét és minden manuális elemet, akkor előttünk áll az örökös változásban lévő világmindenség 64 természeti képben, jelben elbeszélve, amely ugyanakkor egy teljes analógiarendszer alapja és foglalata is. Ahogy a kommentárok IV. szárnyának 1.§-a mondja: „*A Változások Könyve tartalmazza az ég és föld mértékét: ezért lehet segítségével az ég és föld tanát (Tao) felfogni és rendszerbe foglalni.*”

Éppen ezért a *Változások Könyve* jóslás aspektusát úgy tekinthetjük, mint az ezoterikus taoista bölcsélet kiterjesztését a társadalmi és világi, azaz az exoterikus folyamatokra, mivel a taoista jósokat (csan-zsen, tulajdonképpen teknőcpáncél-jóst jelentett) az élet minden fontosabb kérdésével kapcsolatban megkérdezték,

s a későbbi időkben a jósök külön társadalmi csoportot alkottak. Az „állami” jósök (akárcsak minden régi társadalomban) a fejedelmek mellett fontos szerepet töltöttek be, általában a fontosabb államügyeket érintő kérdésekben hét jós (öt teknőspáncéllal, kettő cickafark szárával jósolt) egybehangzó véleményére volt szükség, s a véleményük parancsnak számított. A jóslást a mágusok (fang-si) és a „helyjóslással” (feng shui) foglalkozó taoisták egyaránt a *Változások Könyvének* természetfilozófiája alapján végezték, és a háromvonalas jelek szinte minden területen az analógiák alapját képezték. Például az egyik legősibb és legfontosabb böjti szertartást, „a sárga talizmán böjtjének” (huang-lu-csaj) rítusát egy olyan szigorúan kimért és kijelölt térségben végezték, amelynek égtárait a háromvonalas (pa-kua) képekkel jelölték ki, de a „helyjósök” is ennek alapján rendezték el a teret. Mindezek alapján állíthatjuk, hogy a kínai társadalom szinte minden területén fontos szerepet játszott a Ji King, mint egy olyan analógiarendszer, amely alkalmas a világban végbemenő folyamatok követésére és leírására.

A taoista mágia lényegét legjobban úgy határozhatjuk meg, hogy a mágus a *még meg nem nyilvánult síkon* képes hatni, vagyis képes a dolgok és jelenségek lényegéig hatolva felismerni a változások természetét és beavatkozni azok energetikai mozgásába. Mint már korábban említettük, nincs a hagyománynak olyan irányzata, amely a világ dolgait valóságos létezőknek fogná fel. A taoizmus is azt tanítja, hogy ami valóság, az a folytonos áramlás és változás, amelynek természete megismerhető és leírható, sőt a bölcs számára mindez azt jelenti, hogy a sorsot nemcsak megismerni, hanem megváltoztatni is lehet. Ennek első lépése a cselekvés nélküli cselekvés (vej-vu-vej), mert mint Csuang-ce mondja: *„Embernek lenni annyi, mint az Égnek lenni, s ami megakadályozza az embert abban, hogy az Ég legyen, az a saját individuális aktivitása”*. Az Ég Akarata a természetes spontaneitásban nyilvánul meg, és csak ilyen tudatállapotban lehet észrevenni a változásokat előidéző tendenciákat. Az első tehát megismerni a természet törvényeit, a változások természetét, amelyek a közönséges szinten olyan feltételek, melyek az emberi lét alapját képezik. A második pedig az, hogy a külső

Kínai amulett, 19. század

aktivitás visszafogása által a belső folyamatok kerüljenek a megismerés középpontjába. „Mert a bölcsek, amíg a külső világ törvényeit végiggondolták és a legbensőbb csiráig felderítették saját belső világuk törvényeit, eljutottak a sors megértéséhez. Így hozták magukat összhangba a Tannal (Tao) és a Tettel (Tö), majd ennek megfelelően állították fel az Igazságosság rendjét.”

A *Változások Könyve* a külső és belső világ határának törvényeit és állapotait, valamint a változó állapotokhoz való igazodás módját írja le. A taoizmus az ezzel párhuzamos belső folyamatokkal foglalkozik.

A *Változások Könyve* szerint a 64 természeti kép (csen-kua) kifejez mindent, ami a világon van, és ezek változása analóg min-

den folyamattal, amely a világot alakítja. A taoizmus ezzel kapcsolatban a *tízezer dologról*, vagy *tízezer lényről* (van-vu) beszél, ami alatt azt a tapasztalásbeli határt kell érteni, amely egy embert körülvesz. A hétköznapi tapasztalásban ennyi dolog vagy lény alkotja az ember világát. Egészen pontosan ezt a számot a taoisták tizenegyezer-ötszázban határozták meg. Ezekben ott munkál egy természeti erő (csi), ugyanúgy, ahogy a *Változások Könyvének* 64 képében ott „munkál” a 8 „eredeti” vagy „elválasztott” kép (kua). Innentől a taoizmus a természeti erőben lévő energia megtisztításával, majd a szubtilis erő áramoltatásával foglalkozik, egészen a tiszta tudatosságig (sen), ami egyenlő a Taóval (Tannal). A *Változások Könyve* is a Taóból vezeti le a 8 képet. „Ebben” zajlik a világos és sötét erők folytonos játéka (jang–jin, a két társ [jo], a férfi és a nő). Ebből születik a 4 öskép (hsziang), amely a 8 eredeti képnek (jüan-kua) a magja.

A *Változások Könyve* képeinek kibomlásában egyértelműen a páros számok (64, 12, 8, 4, 2) dominálnak, s ez jelzi, hogy itt az objektív jelenségek, a sors (ming), a természet és az élet kibomlásának folyamatáról van szó. Ugyanakkor a 64 kép magában foglalja a „még meg nem nyilvánult síkokat” is. Ezért, mint a Nagy Értekezés X. szárnyának 2. §-a mondja: „*A bölcs ember, ha valamit tenni készül, kérdést tesz fel a változásokkal kapcsolatban, mégpedig szavakban. Számára a jelek közlései olyanok, mint a visszhang, ezért távoli, közeli, sötét vagy mély neki egyre megy. Így tisztán látja a jövő dolgait.*”

A *Változások Könyvének* visszhangként való kezelése nemcsak arra utal, hogy a kérdésben benne van a válasz, és ezt mutatják meg a *Változások Könyvének* képei, hanem arra is, hogy amilyen „hangmagasságú”, a kérdés, olyan a visszhang is, vagyis mindenkihez szól, aki az önismerés útját járja. *A taoizmus és a Változások Könyve* rendszerének szoros összetartozására utal a táblázat (lásd 57. oldal) és ábra (lásd 58. oldal).

A törvénnyel összhangban történő keringés során az emberi testben az energiák ugyanolyan ritmusnak engedelmesskednek, mint a napi ciklus, vagy a természet éves ciklusa. A testben keringő erőáramot a légzéssel szabályozni lehet. Ezért a légzésben van a cinóbertisztítás titka. „*Amikor beszívjuk a levegőt, az ég felé fordul-*

TAOIZMUS

VÁLTOZÁSOK TÖRVÉNYE (JI KING)

TISZTA TUDATOSSÁG

ABSZOLÚTUM

永申

sen

太極

taj-csi

LÉLEGZÉS (prána)

A KÉT ERŐ (a két társ: jo)

氣

csi

NAGY SZABÁLY

陽

jang – világos

陰

jin – sötét

洪範

Hung-fan

ENERGIA, ÉLETERŐ
(mag, eszencia)

A 4 KÉP 像 MEGJELENÉSE (jele)

米馬

csing

==
==
==

apa

==
==
==

fiú

==
==
==

leány

==
==
==

anya

KÉPESSÉGEK

A NYOLC eredeti vagy elválasztott KÉP

品

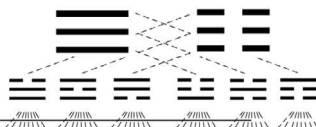
csing

原卦

jüan-kua

八卦

vagy pa-kua

MINDEN DOLOG
tízezer dolog (11500)

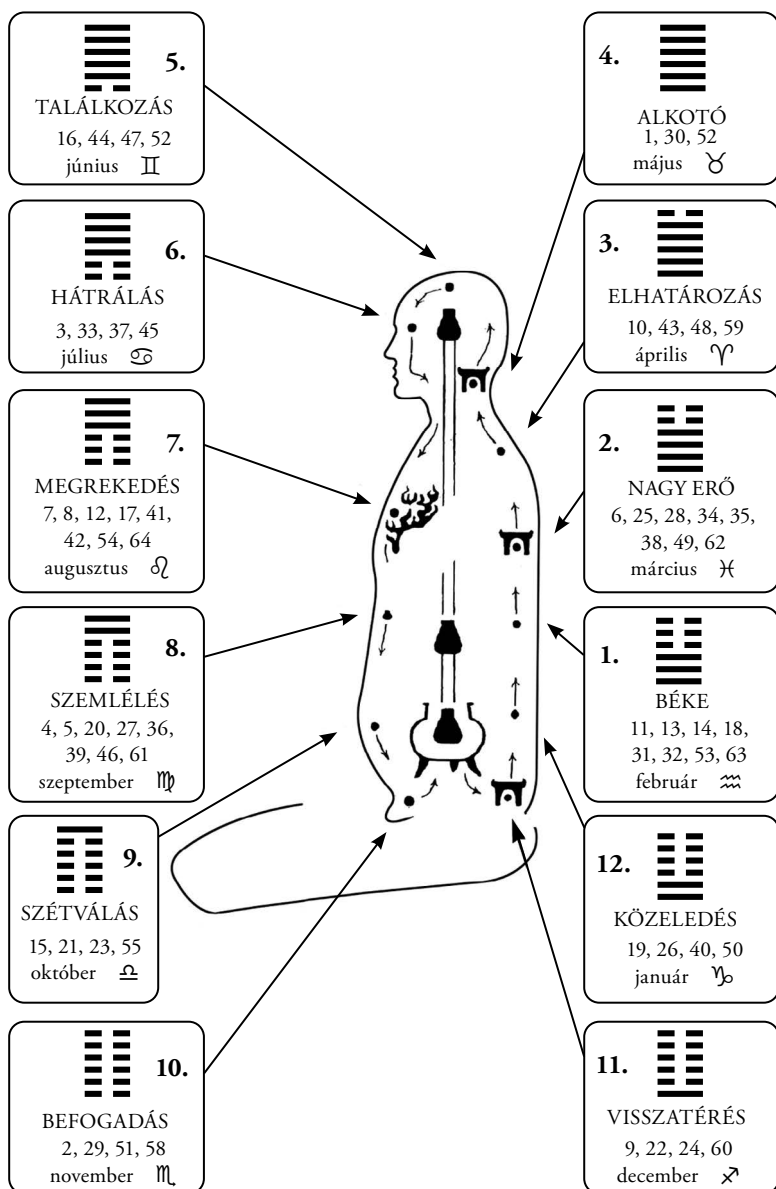
A 64 (összes) KÉP (hexagram)

萬物

van-vu

成卦

csen-kua

A Ji King és a taoista jóga összefüggése

lunk, amikor meg kifűjjük, akkor a föld felé” – mondja a taoista jóga. A kilégzés és a belégzés segítségével szabályozhatjuk az áramlást. A felfelé áramlás hat szakaszát (hou), az „alsó kaputól” egészen a „jádekapuig”, a melljük rendelt hexagramokban a növekvő világos (jang) vonalak, a lefelé áramlás hat szakaszát a sötét vonalak számának növekedése jelzi. A szabályozott vagy uralt áramlás az életerők visszaáramoltatásának a feltétele, és az élet során elszenvedett energiavesztés megakadályozása is ettől függ. Mert ahogy egy taoista példa mondja: a teknősbéka akár ezer évig is él, mert képes elzárni a kiáramló energia vezetéket. Az ember azonban nemcsak erre képes, hanem arra is, hogy nagyra növesse az abban megszülető „halhatatlan embriót”, a „halhatatlanság csíráját”, azaz megátolja az energiák szétáramlását, és megvalósítsa a „kiáradástól mentes, halhatatlan testet”. Ezt a folyamatot egy i. e. VI. században keletkezett és 12 jádekőre írt taoista szöveg a következőképpen ismerteti: *„Ha a légzést benntartjuk, összegyűlik. Ha összegyűlt, kiterjeszkedik. Ha kiterjedt, felfelé halad. Amikor felfelé halad, akkor nyugodttá válik. Ha megnyugszik, akkor megszilárdul. Amikor megszilárdul, csírázni kezd. Ha kihajtott, növekedik. Amikor megnőtt, akkor vissza kell szorítani. Ha visszaszorult, eléri a fejtetőt. Fenn a fejtetőre nyomást gyakorol, lenn lefelé nyom. Aki ezt követi, él, aki ellenkezőleg cselekszik vele, az meghal.”*

A későbbiek során is tapasztalni fogjuk, hogy a *Változások Könyvének* struktúrája, belső rendszere – túl azon, hogy választ kaphatunk „tőle” világi és szellemi kérdéseinkre – szinte minden elemében gyakorlati konzekvenciákat hordoz. Látni fogjuk, hogy a Ji King messze nem „csak” egy jóslási rendszer, hanem egy olyan tökéletes és archaikus kozmológia, amely lehetővé teszi a testben és a világmindenségben lezajló folyamatok korrekt leírását és megismerését. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a *Változások Könyve* olyan szellemi ösvény, amelyen nemcsak taoista jógik és mágusok járhatnak, hanem minden olyan szellemi törekvő, aki a tudat (hszing) és a sors (ming) egységét igyekszik megvalósítani.

Az elemek kialakulása

A taoizmus és a *Változások Könyve* egyaránt az energiák áramlását tekinti a létezés alapjának. Az energiák áramlásának legfőbb szabálya az állandó változás. Az indiai szamszára tanításához hasonlóan a kínai tradíció is a lételemek örökös és körforgásszerű változását tanítja, vagyis nem az anyagot vagy annak alkotórészeit tekinti valóságos létezőnek, hanem a közöttük lévő „hatóerőt”, a tettet (tö), amely minden változás (ji) alapja. *„A változás nemzi a Taót, és a Tao törvénye a változás”*. Ezért aki felismeri a változások törvényszerűségeit, annak *„bölcssége minden dolgot átfog, és Taója az egész világot rendezi”*, továbbá *„tudja, hogyan hatnak az istenek”*.

„A Változások Könyve tartalmazza az égi és a földi változások és alakulások összességét, alakjaival és tartományaival egyetemben. Benne vannak a körben beteljesült dolgok úgy, hogy semmi sem hiányzik belőle. Így hatolunk át segítségével a világos és sötét erők értelmén, hogy megértsük ezeket” – mondja a kommentár egy helyen. Valójában tehát a változások törvényének és törvényszerűségeinek megismerése maga a szellemi út, az örökkévalóság megtapasztalása, s ez a sorsnál erősebb állandóságot hordozza. A sors a külső világ (lét, ming) és a belső világ (tudat, hszing) át nem látott viszonya, amelyet az ember a cselekedeteivel összeza-var. Lényünk legbelseje azonban a sors felett áll, s minél inkább a nemcselekvő cselekvést gyakoroljuk, annál közelebb kerülünk az alakító erőkhöz. Ezért a *Változások Könyve* nemcsak – mint jóskönyv – azt mutatja meg, hogy mi fog történni, hanem azt is, hogy – legyőzve saját individuális indíttatásainkat – mit kell cselekednünk ahhoz, hogy a változásokat megismerjük és azokkal összhangba kerüljünk.

A dolgok átalakulása és összekapcsolódása a változástól függ, és a változásokban nyilvánul meg a Tao, a Mű és a működés tere egyaránt. A változásokat képek mutatják meg, és a képekben lévő vonalak utalnak a változások természetére. A vonalaknál az egyiknek a másikba változása megváltoztatja a képet, és ezzel új helyzet jön

létre. Átalakulásról pedig akkor beszélünk, ha ebben a változásban tudatosak vagyunk.

Az abszolútum különböző létsíkokon való megnyilatkozását a világos és a sötét erők vagy energiák elemekként való kibomlásában követhetjük nyomon. Ezt az ősi kínai univerzummodellt a félisten Fu-hszí nyilatkoztatta ki, aki *„rendezte a változások öt állapotát, egyesítette a férfit és a nőt, szilárdná tette az ember törvényeit és megrajzolta a nyolc jelet, hogy uralja a világot”*.

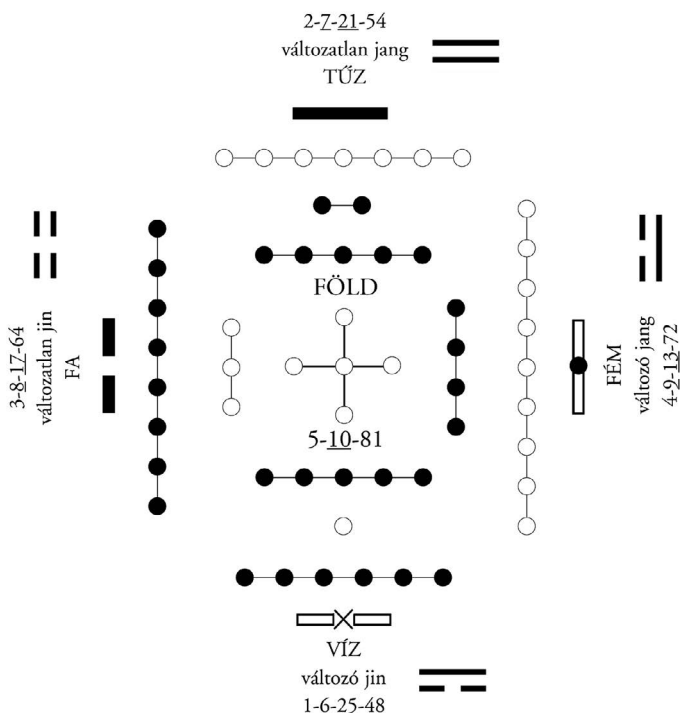
„A Tao egyszer a világot, egyszer a sötétet engedi megnyilvánulni.” Ez a törvény határozza meg az elemek kibomlását is, amint azt az Írások Könyvének Nagy Szabály című fejezete összefoglalja. *„Az ég (jang, világos erő) egy, a föld (jin, sötét erő) kettő, az ég három, a föld négy, az ég öt, a föld hat, az ég hét, a föld nyolc, az ég kilenc, a föld tíz”* – mondja a IX. szárny 1. §-a. Máshol pedig ezt találjuk (A jelek megbeszélése [Suo-kua], 1. §): *„Az égnek a hármas számot adták, a földnek a kettes számot, a többi számot pedig ezekből kiindulva számították ki”*. Ez a kibomlás az ötös szám jegyében történik, és a legalapvetőbb energetikai folyamatok statikus elrendeződését írja le.

Az első lépésben a világos és sötét erők törvény szerinti kibomlása során jön létre az öt őselem (vu-hszing), a négy irány és a centrum. A középső föld elemhez nem kapcsolódik vonás, mert a föld szimbolizálja azt a közeget, amelyben a változások végbemennek. Ugyanakkor – amint azt az 62. és az 63. oldalon található táblázatokban látjuk – az öt elem minden tudati, testi és természeti folyamatot egy egységes analógiarendszerbe foglal össze. A bolygók, az érzékszervek, a színek, a hangok, az ízek, a szagok, az érzetek, a testnedvek stb., a belső és külső világ minden dolga és folyamata az öt őselem analógiájaként jelenik meg, s ezek egymáshoz való viszonya, ártó vagy segítő kapcsolódása határozza meg a jelenségek jellegét. Az öt őselem kozmikus analógiájához hasonló szimbólumrendszert szinte minden tradicionális szellemi irányzatnál találunk, s ahogy azoknál, úgy itt sem beszélhetünk arról, hogy ezek az elemek valamiféle atomok vagy részecskék lennének, nem ilyen értelemben épül fel belőlük a világ. Sokkal inkább lehetne ezeket olyan ősképeknek nevezni, amelyek alkalmasak arra, hogy

átláthatóan és rendszerbe foglalva mutassák meg a dolgok és jelenségek összefüggéseit, egymáshoz való kapcsolódásukat.

S bár az elemek a mikro- és makrokozmosznak egyaránt „építőkövei”, mégis a „*dolgokat a mag és erő egyesülése hozza létre, a változásokat a tudat elszabadulása (kiáradása) idézi elő*”. A négy elem közül a víz és a fém képviseli a változásokat, a tűz és a fa pedig a (viszonylagos) változatlanságot. A víz „lefelé merülő” irányultságú és a gondolkodási folyamatokkal, a fém pedig „kívülről alkotott” és az érzelmi folyamatokkal van analógiában, ezért az emberi tudatban a gondolati és az érzelmi folyamatok a változások valódi mozgatói. Az ember tehát maga generálja a változásokat a kiáramló és kontrollálatlan tudatfolyamatai által.

Ebből az elemi elrendezésből alakul ki az ún. teknőcdiagram, amely a dinamikus folyamatokat írja le, kijelöli a nyolc világtájat és az ezekkel analóg háromvonalas jeleket (trigramokat).

A teknőcdiagramon lévő számok számkockába történő elrendezése során az ötös szám kerül a középpontba, és a számokat bármely irányból összeadva tizenötöt kapunk. Az öt (jang) és a tíz (jin) a föld elem (tu-hszing) száma. A négy és a kilenc a fém elem (csin-hszing) száma. A három és a nyolc a fa elem (mu-hszing) száma. A kettő és

Az 5-ös szám jegyében

4	9	2
3	5	7
8	1	6

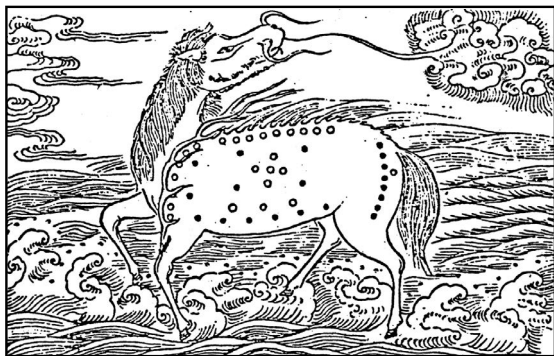
a hét a tűz elem (huo-hszing) száma, az egy és a hat a víz elem (sui-hszing) száma.

A teknőcdiagram mágikus számkockája a nyugati hermetikában is a Szaturnusz bolygóhoz tartozik, s amennyiben az operációk és gyakorlatok jellege „centrumközelítő”, akkor a rituális mágia során a kilenc számból álló kockát rajzolják fel először. A teknőc a fa elemhez tartozó szent és bölcs állat, a hosszú élet szimbóluma. A látás a fa elemhez tartozó képesség, a jövőbelátás szintén. Ezért lett a „jós” teknőcpáncél a föld (centrum)-diagram hordozója.

A további négy szent állat: az egyszarvú (tűz, unikornis), a főnix (föld), a sárkány (víz) és a tigris (fém).

Másféle elrendezést mutat a lódiagram, amely a kilences szám jegyében épül fel:

A kilences szám a fém elemhez tartozik, a beteljesedés és a szellemi energia szimbóluma. Lao-ce nyolcvanegy éves korában távo-

A 9-es szám jegyében

		25 jang 20 jin
9,0		
7,2	5,4	8,1
	3,6	

zott, hátrahagyott könyve nyolcvanegy fejezetből áll. A kilenc az energiák uralt áramlását (ko) is szimbolizálja, de az alkímia és az aranycsinálás is a fém jeléhez és a kilences számhoz köthető.

S ez az a pont, amely az elemi energiák kibomlásával és áramlásával kapcsolatban rámutat arra, hogy már az öt elem szintjén (ez a négy kép, hsziang megjelenése), a „még meg nem nyilvánult síkon” harmóniát lehet teremteni az energiák uralt áramoltatásával. Ehhez kell az elemi energiák természetét, valamint az energiák áramlási irányait tüzetesebben megvizsgálnunk.

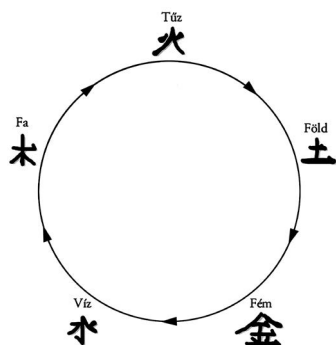
Az elemek természete és áramlási irányai

Mint említettük, a világos (jang) és a sötét (jin) erőkből születik az öt elem (vu-hszing), s ez a Ji King négy alapképének (az ötödik a centrum) szintjét fejezi ki, és a „még meg nem nyilvánult” síkon tárja fel a dolgok és jelenségek alaptermészetét.

Ezen a síkon dől el, hogy az elemek között harmonikus vagy diszharmonikus viszony támad, tápláló-építő vagy lebontó-romboló irányú mozgás indult, és ezen a szinten lehet az uralt áramoltatást is megvalósítani, mert az öt elem közötti kölcsönhatás és viszony okozza és szabályozza a világmindenség mozgásait és változásait.

Általános analógiák

Kínai jel	木	火	土	金	水
Tibeti jel	མེ	ཡ	འ	ཡུལ་འཛིན་	ལྷ
Neve	Fa	Tűz	Föld	Fém	Víz
Bolygó-analógia	♂	♂	♂	♀	♀
Nemző (seng) ciklus	táplálja a Tüzet	létrehozza a Földet	érleli a Fémét	vízzé alakítja a Földet	táplálja a Fát
Uralt (ko) ciklus	porlasztja a Földet	olvasztja a Fémét	elszívja a Vízet	vágja a Fát	oltja a Tüzet
Általános jelleg	mozgás, mobilitás, mozgásba hozás	kitágulás, szétáradás, kiterjedés	kötések felbomlása, szerkezetvesztés	formavétel, kondenzáció, ki-, lecsapódás	összetartás, egyesítés, összekapcsolás
Fázis	kikelés	növekedés	beérés	aratás	begyűjtés
Tendencia	meghajlik, kiegyenesedik, önmagából kifejlődő	éget és felfelé tör, felemelkedő	magába fogadó	engedelmeskedik, átalakul, kívülről alkotott	lefelé irányul, lefelé merülő
Energia	védekező energia	essenciális energia	táplálkozási energia	szellemi energia	ősi, öröklött (nemi) energia
Idea	megnyitni, szétszórni	ki-, megvilágítani	megnyugtatni, lecsendesíteni	buzdítani, stimulálni	rögzíteni, megfagyasztani
Száma	3-8-17-64	2-7-21-54	5-10-81	4-9-13-72	1-6-25-48
	belső jin	középső jang és jin	külső jin	belső jang	külső jang

Szinte minden ősi kultúrkörben megtaláljuk a világmindenség építőelemeiről szóló tanítást. Hszing, mahábhúta, tattva, sztoicheion, elementum, mindezek ugyanazt jelentik: a mindenség azon „*legkisebb*” építőköveit, „*amelyből mi és minden más alkotva van*” – mondja Platón. Általában a föld-víz-tűz-levegő-éter elemi sorozat ismert, a kínai rendszerben a fa elem (mu-hszing) a levegő vagy szél megfelelője, a fém elem (csin-hsziang) pedig az éteré.

Testi, tudati analógiák

Kínai jel	木	火	土	金	水
Neve	Fa	Tűz	Föld	Fém	Víz
Érzelem	méreg, düh, harag, elégedetlenség	túlárado öröm	vágy, megszállottság	szomorúság, gond, bánkódás, aggodalom	félelem
Erény	jóság, szeretet	erényesség, lelkiismeretesség	tisztesség, hűség	igazságosság, méltóság	bölcsesség
Jellemvonás	agresszív, extrovertált	közlékeny	meggondolt	introvertált	akaratos, makacs
A gondolkodásban játszott szerepe	képzelőerő	ítélkezés	tőprengés	emlékezés	tehetség
Érzékszerv	szem	nyelv	száj	orr	fül
Érzékelés	látás	ízlelés	tapintás	szaglás	hallás
Ízek	savanyú	késérű	édes	csípős	sós
Szagok	avas	égett	édeskés	fanyar	rothadt
Színek	zöld	vörös	sárga	fehér	fekete (kék)
Érzetek	szeles	forró	nedves	száraz	hideg
Tároló szervek	máj	szív	lép	tüdő	vese
Üres szervek	epenhólyag	vékonybél	gyomor	vastagbél	húgyhólyag
Anatómiailag	inak, izmok	erek	hús-, kötőszövet	bőr	csont
Testdíz	köröm	arcszín	ajkak	szőrzet	haj
Testnedv	könny	izzadság	nyál	takony	vizelet
Indíték	megbízhatóság	felizgulás, indulatba jövés	termékenység	lágyszívűség	állhatatlanság
Álmok	rémálmok	örömteli álmok	nyomasztó álmok	szorongással, bánattal teli álmok	férgekkel és sebekkel teli álmok

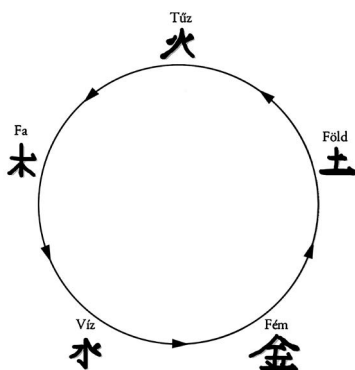
Természeti analógiák

Kínai jel	木	火	土	金	水
Neve	Fa	Tűz	Föld	Fém	Víz
Évszak	tavasz	nyár	nyárutó	ősz	tél
Napszak	reggel	nappal	—	este	éjjel
Természeti kép	tavaszi újjáéledés	pára felszállása	por, felhők, eső	köd	jég
Természeti csapás	viharok bezúdulása	tűzvész	áradás, sár	fonnyadás, ínség	jégeső, fagy
Írány	kelet	dél	centrum	nyugat	észak
Folyamatban	születés, újjáéledés	folytatás, növekedés	beérés, változás	aratás	begyűjtés, elraktározás
Állata	bundások + kutya	tollasok + ló	csupaszok + szarvasmarha	páncélosok + tyúk	pikkelyesek + sertés
Gyümölcsce	szilva	sárgabarack	jojoba	őszibarack	gesztenye
Jellemzője	szelesség	forróság	nedvesség	szárazság	hidegség
Szimbóluma	teknőc–kígyó	skarlátvörös madár, egyszarvú	főnixmadár	tigris	kétféjú szarvas, sárkány
Kínai neve	mu-hszing	huo-hszing	tu-hszing	csin-hszing	shui-hszing
Tibeti neve	phur-bu	mig-dmar	spen-pa	spa-sangs	lhag-pa
Égtájak urai	Kék (Zöld) Császár Csing-ti	Vörös Császár Cse-ti	Sárga Császár Huang-ti	Fehér Császár Paj-ti	Fekete Császár Hej-ti
Bolygó-analógiák	♂	♂	♂	♀	♀
Taj-szu, az Idő Istene			Az Esztendő Szellemé		

Az öt elem jellegét az általános, a testi-tudati és a természeti analógiáin keresztül lehet a legjobban áttekinteni.

Az elemi energiák általános ismérveinél láthatjuk, hogy az elemek láncszerűen egymáshoz kapcsolódva teljes ciklust alkotnak.

Például: egy növény esetében az érett növény magja először kicsírázik (fa), azután növekedik (tűz), majd beérik (föld), learatják (fém), és az érett növényt begyűjtik (víz), majd a magja újra kicsírázik. A fa elem táplálja a tűz elemet, a tűz létrehozza a földet, a föld magában megérleli a fémet, a fém vizet fakaszt, és a víz táplálja a fát. Ez az úgyneve-

zett „anya–fiú” szabály. A tápláló az anya és a táplált a fiú. A fa (anya) táplálja a tüzet (fiú), a tűz (anya) táplálja a földet (fiú).

Ha az anya nem szenved hiányt, akkor a fiú is jól táplált (a fa energia táplálni tudja a tüzet). Ez a folyamat minden változás lényege, ez a ciklikus folyamat hozza létre és tartja fenn a jelenségeket, a tízezer dolgot és lényt, s ez maga a létforgatag. Ezért az elemeknek az óra járásával megegyező aktiváló és generáló irányát építő vagy nemző ciklusnak (seng) nevezzük.

Ezzel ellentétes irányú mozgás kezdődik, ha az anya hiányt szenved, mert akkor a fiú is rosszul táplált lesz. Ugyanakkor, ha a fiú hiányt szenved, akkor energiát von el az anyától (amikor a fa elszívja a vizet, a víz rombolja a fémét, a fém „töri” a földet, a föld nem táplálja a tüzet, a tűz elégeti a fát), s ez romboló és gátló folyamatot indít el. Mindez teljes megfelelésben van az indiai szvasztikával.

Az elemek tehát függőségi viszonyt fejeznek ki: a tűz úgy függ a fától, ahogyan a fa a víztől, vagy a nappal úgy függ a reggeltől, ahogy a reggel az éjjeltől stb. Ugyanakkor az elemek egy analógias viszony szimbólumai is: a tűz összefügg a nyelvvel, a nyelv az ízleléssel, az ízlelésen belül a keserűvel, továbbá a szívvel, a forrósággal, és itt az analógia végtelen, mert minden jelenség rendelkezik „tűz alkotórésszel”. Az analógiás viszony alapján meghatározhatjuk, hogy egy jelenségben melyik elemi energia dominál. Például, ha jó az ízérezékünk, vagyis a tűz energia egyensúlyban van a többivel és jól táplált, akkor meghatározhatjuk egy étel vagy ital „energiáját”: a savanyú íz a fa elemhez, a keserű a tűz elemhez tartozik stb. Ha egy embernek valamelyik érzékelése, mondjuk a látása romlik, akkor ez a fa elemi energia alul- vagy túlműködésével függ össze, a hallás a vízével stb. A taoista élettanban az öt elem tana fontos szerepet tölt be, ezt majd a következő fejezetben tárgyaljuk.

A félelem megjelenése a víz elem elhatalmasodásával függ össze, a szomorúság és bánkódás a fém elemével és így tovább.

Az energiák alapvető fajtái: maga az energia (tűz), a táplálkozási energia (föld), a szellemi energia (fém), az „ősi” vagy „öröklött” nemi energia (víz) és a védekező energia (fa). A sorrend alapján olyan összefüggéseket tárhatunk fel, mint például azt, hogy a vé-

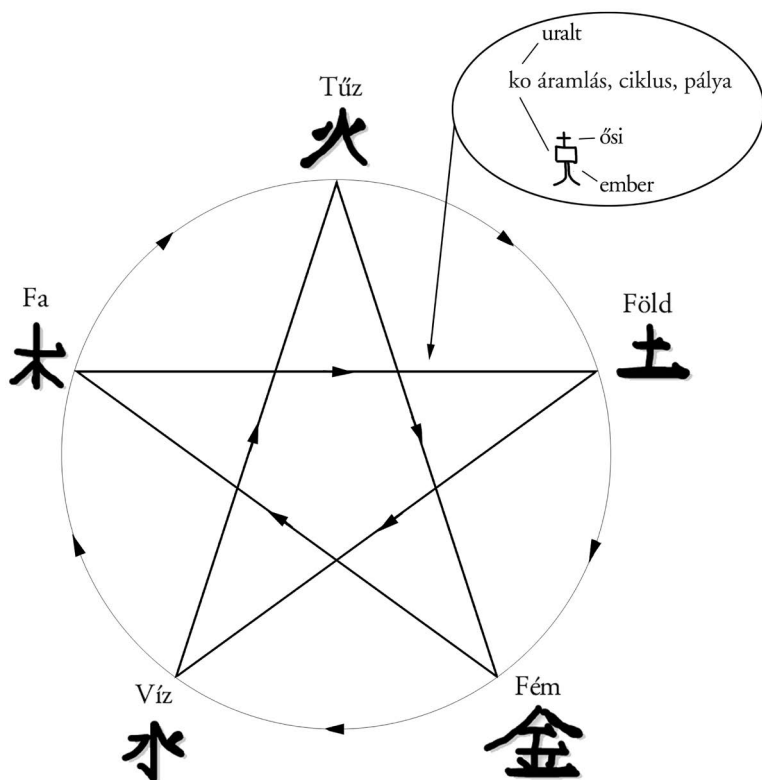
dekező energia táplálója és „anyja” a nemi energia, vagyis az immunrendszer zavara mögött a nemi energia zavara, például annak csökkent (jin) vagy fokozott (jang) volta, vagy a nemi önazonosság zavara áll. Nemi energiával (víz) kapcsolatos zavarok támadhatnak akkor, ha a szellemi energia (fém) meggyengül, és így tovább. A táblázatok önmagukért beszélnek.

Az öt elem tana képezi az alapját a taoista élettannak, a jógnak és az alkímiának, valamint a *Változások Könyvében* foglaltaknak is. Olyan egységes analógiarendszer, amely alkalmas a lét folyamatainak leírására, és amely alkalmas arra is, hogy általa a középpont embere rendet teremtsen tudatbirodalmában.

Az uralt (ko) áramlás

A taoista energiatannál említettük, hogy a taoista jógik képesek az energiát „visszafelé áramoltatni”, hosszú életet és halhatatlanságot elérve ezzel. A „száznapos” ciklusokra épülő gyakorlatok tulajdonképpen elemgyakorlatok. Az áramoltatás az elemek tudatos és irányított, azaz uralt (ko) befolyásolása, az „építő lebontás” szellemében. Az áramlás iránya ekkor nem a korábban leírt nemző-létrehozó, és nem is az ellentétes gátló-lebontó irány, hanem az uralt (ko) áramlás, a nemző-létrehozó irányba történő lebontás. Ekkor a fa porlasztja a földet, a föld elszívja a vizet, a víz oltja a tüzet, a tűz olvasztja a fémeket, és a fém vágja a fát. Uralt, mert vezetett módon történik mindez, és uralt, mert ennek révén minden visszatér a kezdetekbe. Ennek az áramoltatásnak a jele a pentagramma, az ötágú csillag, amelynek csúcsa felfelé néz. Felrajzolását a bal ágon kezdjük (fa), jobbra folytatjuk (föld), onnan ismét balra lefelé haladunk (víz), míg elérkezünk a kiindulásig.

A pentagrammát – a különböző hagyományokban – sokféleképpen nevezik: ko (az ősi ember ciklusa), az Uralom jele, Isten jele, a Boldog Visszatérés jele, Salamon pecsétje, signum Pythagoricum (a püthagoreusok jele), signum Hygeae (Hügieia, az egészség istenőjének jele), signum salutatis (az egészség jele), pentalpha, pentaculum, pentangulum, abraxasgemma, boszorkányláb, lidérclábnyom, nornalábnyom, lidérckereszt stb.

Ez a jelkép olyan ősi bölcsesség szimbóluma, amely nemcsak Kínában, hanem az ősi világ minden táján egyszerre volt jelen. Minden gnosztikus és mágikus tanításban ugyanazt jelenti: a négy alapelem jelképe, melyeken a szellem uralkodik. Gyakran az ötödik elem, a kvinta esszencia megvalósulását jelzi. A rituális mágia gyakorlatában az elemi szellemek megidézésekor védőformulaként használják.

Azonban ahhoz, hogy az uralt áramlás megvalósuljon, és az anyagi világgént megmutatkozó energiát vissza lehessen irányítani az uralt kezdetekbe, el kell sajátítani az energiák összpontosított visszafelé áramoltatásának módszerét, valamint az elemi energiák analógiás rendszerét. Ez a hosszú élet és a halhatatlanság elérésének záloga is.

A taoista élettan

A taoizmus és a Ji King összefüggésének vizsgálata során érdemes rövid kitérőt tennünk a taoista élettan, azaz a gyógyászat területére.

Egyrészt azért, hogy lássuk: a taoista élettan és gyógyászat ugyanarra a szimbólumrendszerre épül, mint a jóga vagy az al-kímia, valamint éppen olyan alapvető szerepet játszik benne az energiák áramlásának tana, a Tao, azaz a változások törvénye, mint azokban.

Másrészt azért is érdemes a taoista gyógyászatra röviden kitérni, mert éppen a fizikainak mondott folyamatok megismerése, a testi egészség és betegség kérdésköre a legalkalmasabb arra, hogy erről az áramlásról és változásról közvetlen tapasztalást szerezzünk. Vagyis a taoista gyógyászat a „*halhatatlanság csarnokának előszobája*”, mert a testi folyamatok ismerete a jóga előfeltétele. Nemcsak a taoista, hanem minden más szellemi hagyományban így van ez.

Harmadrészt azért is érdemes a taoista élettanra kitérnünk, mert már e rövid kivonatból is kitűnhet, hogy a tradicionális kínai gyógyászat közös gyökerű az indiai élettannal (az ájurvédával).

Amit taoista élettannak nevezünk, az összefoglalja a kínai gyógyászat egészét, mert a taoista templomok és kolostorok őrizték meg egységesen a tradicionális élettant és gyógyászatot. A taoisták nem feltétlenül gyógyítottak, de tanulták és tudták a gyógyászat alapjait, az élettant, és ha szükség volt rá, akkor gyógyítottak is. A taoisták képezték ki viszont azokat a hivatásos gyógyászokat, akik azután az államilag szervezett rendszerben tevékenységüktől függő besorolásban dolgoztak. A legalacsonyabb fokozatba tartoztak a „harmadrendű képzettségűnek” minősített sebészek, annak ellenére, hogy már igen korai időkben – mai szemmel is – komoly hasüregi és agyi műtéteket végeztek.

Az egyik legkorább keletkezett gyógyászati munka a „*Sárga Császár belgyógyászati könyve*” (Huang-ti nej-king). Ebben Huang-ti miniszterének, Csi-pónak fejt ki az ősi élettant, a test élettani folyamatait, az elemi energiákat, az energia aktív és passzív (jang és jin)

állapotait, az anatómiát és a kórtant, a diagnosztikát és a terápiás módszereket; részletesen foglalkozik az akupunktúrával, valamint a tizenkét pulzusformával is. Tárgyalja az analógiás gyógyászat alapjait, és összehasonlítja az emberi szervezet működését és területeit természeti jelenségekkel és a társadalom életével.

Ennek alapján három alapvető eleme van a taoista gyógyászatnak: az első a Taót alkotó két alaperő viszonya. A második az energia (csi), a harmadik pedig az öt elem és az analógiák tana.

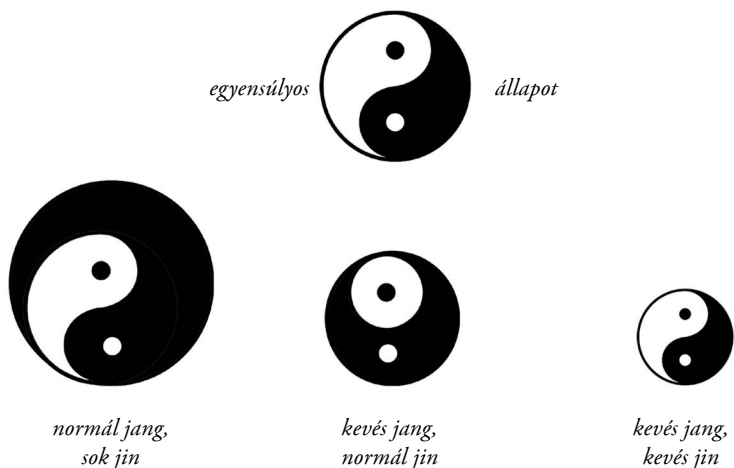
A betegségek okai ötfélék. Lehetnek külső tényezők: a hat klimatikus ellenség (szél, hideg, nedvesség, forróság, szárazság és nyári hőség). Lehetnek külső sérülések: balesetek, állatok okozta sebek stb. Lehetnek belső tényezők, mint az „öt érzelem”: düh, öröm, vágy, aggodás és félelem. A belső energia áramlásának zavara szintén betegségeket okoz. És egyéb olyan okok is lehetségesek, melyek a védekezőerő csökkenésének függvényében okozhatnak betegséget (élősködők, öröklött bajok, járványok, gyengeségek stb.).

A természet minden jelenségében, így a testben is két alaperő munkál: a korábban már tárgyalt aktív és férfias jang, valamint a passzív és nőies jin. Ha ez a két erő egymás ellen hat, akkor diszharmonikus működés jön létre. Így egymást igyekeznek leküzdeni, és valamelyikük túlsúlya (si) vagy éppen csökkent működése (hszü) okozza a legtöbb betegséget. Pedig ezeknek az erőknek harmonikusan együtt kell működniük és kölcsönösen formálniuk egymást, mert csak a harmónia és eggyé válás biztosítja az egészséges életet.

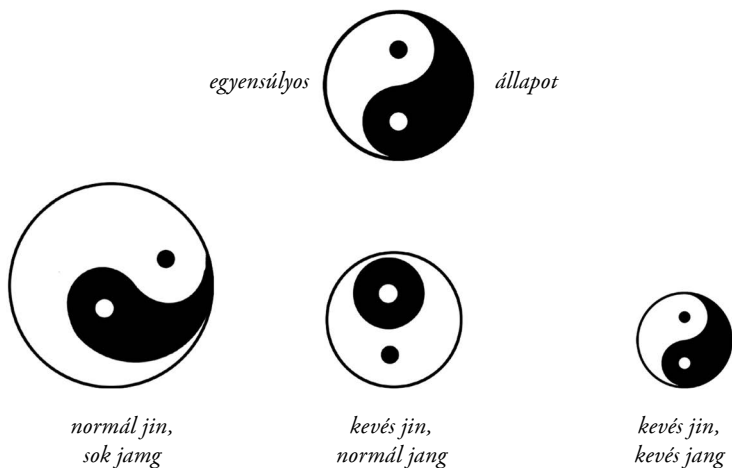
Ugyanakkor a világon minden anyag, táplálék, íz, minden szerv és meridián is vagy a jang, vagy a jin természetével bír: például jang típusú fájdalom az akut, éles, felületes, hasító és heves, jin típusú fájdalom a tompa, mély, idült, húzó, görcsös. Vagy például jang szerv a vastagbél, a gyomor, a vékonybél, a húgyhólyag, a hármás üreg és az epehólyag. Jin szerv a tüdő, a lép, a szív, a vese, a szívburok és a máj. Ezeket valójában nem konkrét szerveknek, hanem funkcióknak és működéseknek tekintették, anatómiai azonosításukkal nem sokat foglalkoztak.

Az energia (csi) napi keringése során látja el a „szerveket” a működésükhöz szükséges életerővel, és amennyiben a belső energia-

**A külső hideg (jin) túlsúlya által kiváltott egyensúlyzavarok
a következőképpen alakíthatják a két erő viszonyát:**

A meleg (jang) túlsúlya által kiváltott egyensúlyzavarok:

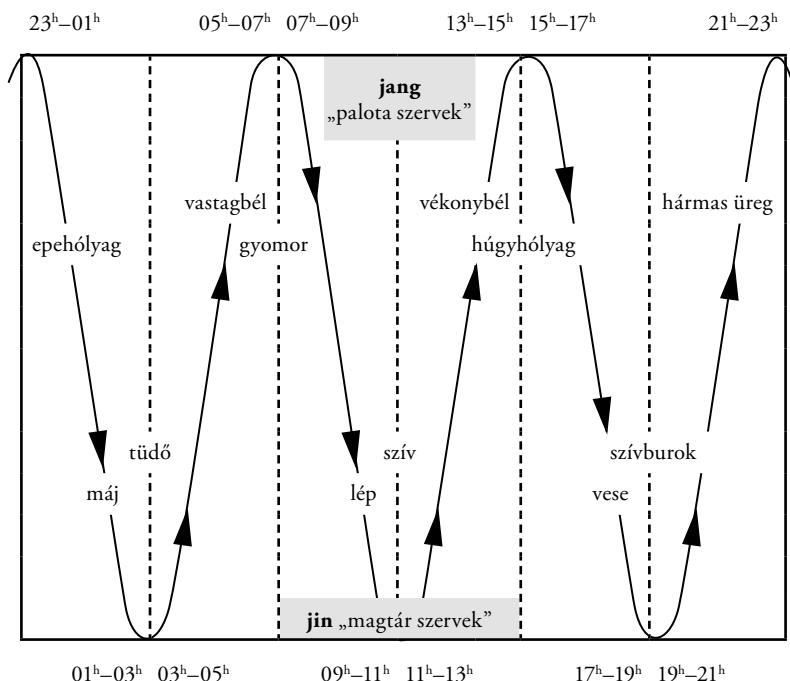

áramlás a szervezet valamelyik pontján zavart szenved, vagy az energia védekező aspektusa elégtelen, akkor betegség, a testi működés valamilyen rendellenessége léphet fel.

Napi keringése során az energia (csi) kétóránként végiglátogatja a különböző energiavezetékeket (meridiánokat) és szerveket, a test minden részéhez eljuttatva a fenntartó életerőt.

Például reggel öt és hét óra között a vastagbélben és a hozzá tartozó meridiánban áramlik az életerő, s amennyiben vastagbélproblémák lépnek fel, akkor ebben az időben jelentkeznek leggyakrabban a tünetek, ugyanakkor ez alatt az idő alatt lehet leggyorsabban kezelni a vastagbél rendellenességét is. Ugyanígy áramlik az életerő hét és kilenc óra között a gyomorban és a gyomormeridiánban, kilenc és tizenegy között a lépben és a lépmeridiánban (és így tovább, lásd az alábbi táblázatot).

A szervezetben keringő energia (csi) napi pályája

Egy betegség felerősödésének ideje ezért rámutat arra is, hogy az energia áramlásának zavara, alul- vagy túlműködése melyik szervben és meridiánban következett be. Az akupunktúrás kezelés során az adott meridián valamelyik megadott pontjába vékony tűt szúrnak, és a tű jin vagy jang irányú forgatásával korrigálják a jang és jin energia egyensúlyában beállt zavart.

A két energiatípus egyensúlyán és az áramláson túl az öt elem tana is fontos részét képezi a taoista gyógyászatnak, az élettani folyamatok kóros működése, a diagnosztika és a terápia szempontjából egyaránt.

A fa elem jang szerve az epehólyag. Az epehólyag „az égi rend szerinti döntések felelőse”, hozzá tartoznak a szellemi tevékenységek, a képzelőerő, a fej energiájának kontrollja. Ha valakit „előnt az epe”, akkor a fejében harag, düh vagy méreg támad, ezért a fejfájások és migrének legtöbbször epés természetűek. Segítő szelleme „a sárkány fénye”. Az epehólyag tevékenysége szorosan kapcsolódik a fa elem jin szervéhez, a májhoz. A máj a vért tárolja és átalakítja védekező energiává, ezért a máj „a védő hadsereg tábornoka”. A máj a „tervek felelőse”, akitől „a jövő függ”. A védelem, az előrelátás, a tervezés, a felszabadítás egyaránt a máj feladata, és például a depresszió, aggodás, bánkodás, szomorkodás egyaránt a máj energiájának csökkenéséhez vezet (a fém energia támadja a fa energiát, ahogy azt az öt elem analógiájánál láthattuk).

A fém elem jin szerve a tüdő (a légzés azonban jang természetű). A tüdő feladata, hogy az „égből kapott” „Nagy Energiát” hasznos és haszontalan részekre ossza és szétáraszsa a szervezetben. Először a veséhez juttatja el a hasznos energiát. Ha az energiaszállítás zavart szenved, azt nehéz légzés, asztmás roham, köhögés jelzi. A „tüdő tisztítja meg a víz útjait”, és „vörös vért” készít. Táplálja a bőrt és a testszövetet, szabályozza a pórusok nyitódását és záródását – a tüdőasztmát sokszor bőrcéma, allergia kíséri. A tüdő irányítása alatt állnak a felső légutak, a mandula, az arcüreg, de leginkább az orrüreg: „a tüdő az orrba nyílik”. Minden, ami az orrban történik, a tüdő energiazavarának következménye (nátha, orrdugulás, orrvérzés stb.). A tüdő szabályozza a csípős és fűsze-

res ízek iránti igényt. A fém elem jang szerve a vastagbél, amelynek feladata a „tömör” szerves anyag kiválasztása, továbbítása és kiürítése.

A föld elem jang szerve a gyomor, amelynek a táplálék és a folyadék befogadása és továbbítása a feladata. *„Befogad, felaprít, puhít, emészt”,* a gyomor *„a folyadékok és gabonák tengere”, „a gabonamagvak tárolóedénye”,* a táplálkozási energiával való ellátottság felelőse. A föld elem jin szerve a lép. A lép *„a magtárak és csűrök felelőse”,* belőle áramlik szét az öt íz. Hozzá tartozik az étvágy, az ízekre való érzékenység, mert a lép szabályozza az emésztést és szétosztja az ízeket. Az aggodás gátolja és tönkreteszi a lépenergiát. A lép gyűjti össze és tartja az erekben a vért, valamint szabályozza az alvadást. Az elhalt vörösvérsejtek újraképzője.

A tűz elem – császári aspektusának – jin szerve a szív. A szív „a szellemi kisugárzás” (sen-ming) forrása, az élet gyökere. Meghatározza a vérnyomást, a testhőmérsékletet, szabályozza az alvást. A szív *„a nyelvre nyílik”,* és meghatározza annak formáját, színét és mozgásképeségét. A szívhez tartozik a gondolkodás, a gondolatki-fejtés, a szellemi aktivitás, a koncentrálóképeség, a szavakba öntés képessége, a humorérzék stb. A tűz elem jang szerve a vékonybél, *„az átváltozások végrehajtója”. A táplálékból az eszenciát a léphez továbbítja, a salakanyagot pedig továbbítja, és szétválasztja szilárd, folyékony és légnemű állagúvá. „A vékonybél az a munkahely, amely fogadja a bőséget a gyomorból, és ezt átalakítja.”*

A víz elem jang szerve a húgyhólyag, amely a *„zavaros folyadékok”* tárolását és raktározását, valamint a szervezetben folyó vízforgalom, vízelosztás és ürítés szabályozását végzi. Az anyaméh követlen szabályozása is hozzá tartozik. A víz elem jin szerve a vese. A vese tárolja az „ősi”, öröklött, nemi energiát, ezért a képesség, tehetség, ügyesség innen sugárzik szét. A jobb vese az *„élet kapuja”* (ming-men), mert benne termelődik a spermium. A vese a nemi szervek működésének és a *„teremtőerőnek”* a felelőse. Befolyásolja a havivérzést, az ondótermelést, a termékenységet-meddőséget. A vese *„a haj ellenőre”,* növekedésének irányítója. A csontok és a fogak állapota és fejlődése is a veséhez tartozik, mert ő *„a csontvelő ura”. A „vesék a fülbe nyílnak”,* a vese megbetegedése sokszor fül-

Az energiák napi áramlása és az elemi analógiák

Elem	Meridián	Pontok	Szerv	Energia hónap óra	Idő	Kínai zod.	Elem	Nyugati zod.
Fa	I. zu shao jang +	44 p	epehólyag	jan. 23–01	shi	Patkány	víz	♏ II
	II. zu jue jin –	14 p	máj	feb. 01–03	chou	Bivaly	víz	♏ ☾
Fém	III. shou tsi yin –	11 p	tüdő	márc. 03–05	yin	Tigris	fa	♏ II ☿
	IV. shou jang ming +	20 p	vastagbél	ápr. 05–07	mao	Nyúl	fa	☾ ☿
Föld	V. zu jang ming +	45 p	gyomor	máj. 07–09	chen	Sárkány	fa	☿ ☾
	VI. zu tai jin –	20 p	lép	jún. 09–11	shi	Kígyó	tűz	☿ ☼
Tűz (császári)	VII. shou shao jin –	9 p	szív	júl. 11–13	wu	Ló	tűz	☾ ☿
	VIII. shou tai jang +	19 p	vékonybél	aug. 13–15	wei	Birka	tűz	☼ ☿
Víz	IX. zu tai jang +	67 p	húgyhólyag	szept. 15–17	shen	Majom	fém	☿ ☼
	X. zu shao jin –	27 p	vese	okt. 17–19	yau	Madár	fém	☼ ☿
Tűz (miniszteri)	XI. shou jue jin –	9 p	szívburok, vérerek (szex)	nov. 19–21	xu	Kutya	fém	☼ ☿
	XII. shou shao jang +	23 p	hármass üreg, melegítő	dec. 21–23	hai	Disznó	víz	☿ ☼

Az idő és a zodiákus analógiái a Ven király-féle későbbi, dinamikus elrendezésben

Szimbólum	Elem	Szín	Kua	Hónap	Évszak	Óra	Óra	Zod.
Bivaly	– föld	sárga	☰ ☷	1. hónap		01–03	24–02	☾ ☿
Tigris	+	fa	☳ ☴	2. hónap	tavasz	03–05	02–04	☿ II
Nyúl, Macska	–	zöld	☳ ☴	3. hónap		05–07	04–06	☿ ☾
Sárkány	+	föld	☷ ☶	4. hónap		07–09	06–08	☾ ☿
Kígyó	– tűz	vörös	☲ ☱	5. hónap	nyár	09–11	08–10	☼ ☿
Ló	+	tűz	☲ ☱	6. hónap		11–13	10–12	☼ ☾
Birka	– föld	sárga	☷ ☶	7. hónap		13–15	12–14	☼ ☿
Majom	+	fém	☱ ☶	8. hónap	ősz	15–17	14–16	☼ ☿
Madár (vízi)	–	fém	☱ ☶	9. hónap		17–19	16–18	☼ ☾
Kutya	+	föld	☷ ☶	10. hónap		19–21	18–20	☼ ☿
Disznó	– víz	fekete,	☵ ☲	11. hónap	tél	21–23	20–22	☼ ☿
Patkány	+	víz	☵ ☲	12. hónap		23–01	22–24	☼ ☿

szeti kórkép, ezért fülbetegségeknel a veseenergia egyensúlyát kell helyreállítani. A vese „ellenőrzi a vizet”, felügyel a húgyhólyagra és szabályozza a test vizeit.

A tűz elem – miniszteri aspektusának – jin szerve a „*vérerek ura*”, a szívburok felelőse, a tűz elem jang szerve pedig a hármas melegítő, vagy hármas üreg, amely megfelel az ájurvéda testfelosztásának, a három elem (szél, tűz, víz) szerinti felosztásnak.

Ha az energia (csi) építő irányú áramlása kiegyensúlyozott és akadálytalan, vagyis korábban az elemeknél elmondottak szerint: „*az anya nem szenved hiányt, és ezért a fiú is jól táplált*”, tehát az öt elem harmonikusan együttműködik, akkor a test élettani folyamataiban nincs fennakadás, s így a test egészséges. Ha az elemek diszharmonikusan működnek, az energia áramlásában akadály, alul- vagy túlműködés van, és a Nagy Energia két arca (a jin és a jang) nem a harmónia és az eggyé válás irányában működik, akkor tudati-testi betegség támad, amelyet meg kell gyógyítani, az egyensúlyt helyre kell állítani.

A taoista – és általában az ősi kínai – gyógyászat diagnosztikai eljárásait, terápiáit, gyógyszereit stb. nem feladatunk most tárgyalni. Számunkra most csak az a lényeges, hogy lássuk: a *Változások Könyve* (Ji King) által összefoglalt állapotok, a hatvonalas képek éppen úgy az öt elemre, az energia áramlására és a két alaperő játékára épülnek, mint az élettan, a test vagy a társadalom működése. Az analógiák felélesztése pedig a taoisták útja, és persze azoké is, akik – akár testi betegségük megszüntetése érdekében – helyre akarják állítani önmagukban az energiák áramlásának irányítottágát és egyensúlyát.

A vonalak és a képek kialakulása

Elérkeztünk a *Változások Könyve* (Ji King) belső szerkezetének vizsgálatához. Mint láttuk, a taoizmus magában foglalja a változások természetének ismeretét, ez az alapja az alkímiának, a gyógyászatnak, a jógának és a gyakorlatoknak egyaránt.

A *Változások Könyve* (Sors Könyve) rendszerbe foglalja a változásokat kifejező képeket, az idő alakulását és a sors törvényszerűségeit, ezáltal megmutatja, hogyan tudunk túlemelkedni ezeken. Mert a sorsnál nagyobb állandóságot csak belül, önmagunkban találunk, csak lényünk legbelseje áll minden sors felett. A változások természetének megismerésében feltárul az Égi Elrendelés, valamint a tiszta tudatba való visszatérés útja.

A változásokat a Nagy Világos és a Nagy Sötét kozmikus játéka szüli, s ez életünkben mint sors jelenik meg. Sorsunk a tudat (a Nagy Világos, hszing) és a lét (a Nagy Sötét, ming) nem átlátott viszonya.

„A dolgok átalakulása és összekapcsolódása a változástól függ. Ezek ösztönzése és elrendezése a folytonosságtól függ. A szellemiség és világság az Emelkedett Embertől függ. A nyugodt beteljesítés és a bizonyosság a tetteinktől függ.” Ezért a *Változások Könyve* magában foglalja a taoista bölcsek négy útját: *„Tetteinknél tartsuk magunkat a változásaihoz, a beszédben a véleményeihez, dolgok készítésénél a képeihez, a jövő értelmezésénél a válaszeihez.”*

A kibontakozás szempontjából az áramló létpotencialitások világos és sötét erőbe mennek át, az erőből elemekbe mennek át, az elemekből vonalakba mennek át, a vonalakból formába mennek át, és a forma által belépnek a változások világába. Ha valaki egy állapothoz vagy formához ragaszkodik, az a változások világához köti magát, és így tudata alávetett az állapotmódosulásoknak. A formáktól való elszakadás: átalakulás, *„át az alakon túlra”*, amikor a jelenben feltárulnak a változásokat előidéző tendenciák. Ekkor a jelenségek a *„még meg nem nyilvánult”* síkon vannak. Itt teremthetünk összhangot önmagunk és a Tao között.

A jelenségek és állapotok kibontakozásának sora ezért a következő: az abszolútum magában foglalja a két erőt (jang–jin), a két erő a három létsíkot (ég–ember–föld), a három létsík a négy képet, a négy kép az öt elemet (fa, tűz, föld, fém, víz, valójában ezek a Nagy Szabály részeként megelőzik a négy képet), az öt elem a nyolc képet (a családot), a nyolc kép pedig a hatvannégy állapotot (azaz minden dolgot).

A hatvannégy állapotot a hatvonalas képek (hexagramok) alkotják, s ezekben a vonalak jellege határozza meg az állapot milyenségét. A vonalak jellege attól függ, hogy milyen elemet reprezentálnak az adott képben. A változások generátora a víz, illetve a fém elemhez kapcsolódó vonal. A víz öreg jin vonal, ezért átváltozik jang vonallá, a fém öreg jang vonal, s ezért átváltozik jin vonallá. A vonalak létrehozásakor a szélsőséges értékek kapcsolódnak hozzájuk: pálcikával nyert számok esetén: víz 25 – (tűz 21 – fa 17) – fém 13, illetve érmével: víz 6 – (tűz 7 – fa 8) – fém 9. Ez azt jelenti, hogy mindenben a szélsőségek hajlamosak a változásra, legyen szó bármiről. A víz elemnek Merkuriusz analógiája van és a tudati folyamatok közül a gondolkodás képességével függ össze. A fém elemnek Vénusz analógiája van, és az érzés képessége tartozik hozzá.

Ha egy kérdésünk során a nyert képben egy vonal a víz elemet jelzi (tehát pálcikával 25, érmével 6), akkor az arra utal, hogy változás indul (tehát a hexagram átváltozik egy másikká). Azt is jelzi, hogy a tudatfolyamatokon belül a gondolkodás, a képalkotás generálja a változást. Valamint utal arra az összefüggésszerre is, amelyet az elemeknél a víz elemmel kapcsolatban ismertettünk. Ha a vonal a fém elemmel függ össze (tehát pálcikával 13, érmével 9), akkor ez szintén jelzi, hogy változás indul, de itt az érzetek, az emóciók generálják a változást.

A változásokban vonalak vannak, hogy felépítsenek, képek vannak, hogy mutassanak, vélemények vannak, hogy magyarázzanak, s ezek üdvöt és bajt mondanak, hogy eldöntessenek. A változó és alakuló vonalakból épül fel a nyolc háromvonalas kép (pa-kua, trigram), amelyek statikus (korábbi, Fu-hszi által kinyilatkoztatott) vagy dinamikus (későbbi, Ven király általi) elrendeződésben

A VÁLTOZÁSOK TÖRVÉNYE (JI KING)

ABSZOLÚTUM

太極

taj-csi

A KÉT ERŐ (a két társ: jo)

陽

jang – világos

陰

jin – sötét

NAGY SZABÁLY

洪範

Hung-fan

A 4 KÉP

像

MEGJELENÉSE (jele)

apa

fiú

leány

anya

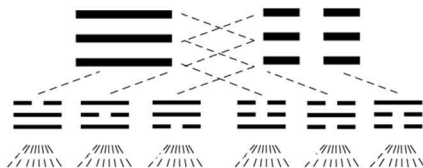
A NYOLC eredeti vagy elválasztott KÉP

原卦

jüan-kua

八卦

pa-kua

A 64 (összes) KÉP (hexagram)

Az elemek analógiái

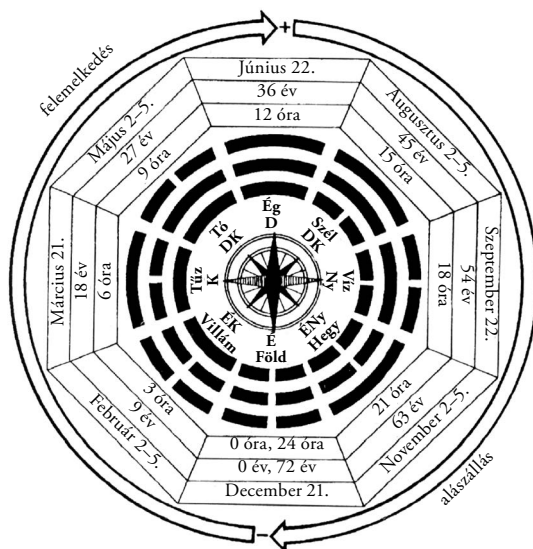
Kínai jel	Név	Bolygó-analógia	Vonal	Tulajdonságai
☰	Jang	☉	——	Jang , a Nagy Világos, a Teremtő, az Ég, metafizika, transzcendencia, a lét maszkulin aspektusa
☷	Jin	☾	— —	Jin , a Nagy Sötét, a Befogadó, a Föld, természet, immanencia, a lét feminin aspektusa
☵	Sui	☿	☐ X ☐	Víz , öreg – <i>változó</i> (pálcikával 25, érmével 6 [1])
☲	Hou	♂	☐ ☐	Tűz , fiatal – <i>(alakuló)</i> (pálcikával 21, érmével 7 [2])
☴	Tu	♂	—	Föld , amelyben a változás végbemegy (5, 10)
☳	Mu	♂	☐ ☐	Fa , fiatal – <i>(alakuló)</i> (pálcikával 17, érmével 8 [3])
☱	Csin	♀	☐ ○ ☐	Fém , öreg – <i>változó</i> (pálcikával 13, érmével 9 [4])

egy-egy teljes ciklust írnak le. Más megközelítésben, ha a három alaperőt (ég–ember–föld) egybefogjuk, akkor kapjuk a trigramokat, s ha ezeket megkettőzzük, akkor kapjuk a hatvonalas hexagramokat. „Az ősi idők szent bölcsei meghatározták az ég Taóját és elnevezték sötétnek és világosnak. Meghatározták a föld Taóját és elnevezték lágynak és szilárdnak. Meghatározták az ember Taóját és elnevezték szeretetnek és igazságnak. E három alaperőt egyberakták, s megkettőzték őket.”

Fu-hszi korábbi és a világi folyamatok statikus elrendeződését mutató rendszerének időbeli és térbeli analógiáit a 87. oldalon lévő ábra foglalja össze.

A trigramok ősképek, melyek a megnyilvánulásoknak azokat a határállomásait jelölik, amelyek a létpotenciálok formában való megjelenését eredményezik.

A nyolc kua önmagával való szorzata révén – a nyolc tradicionális jelentése: a lehetőségek végtelensége – megsokszorozódik, és létrejön a hatvannégy hexagram. A hexagramok már lezárt és

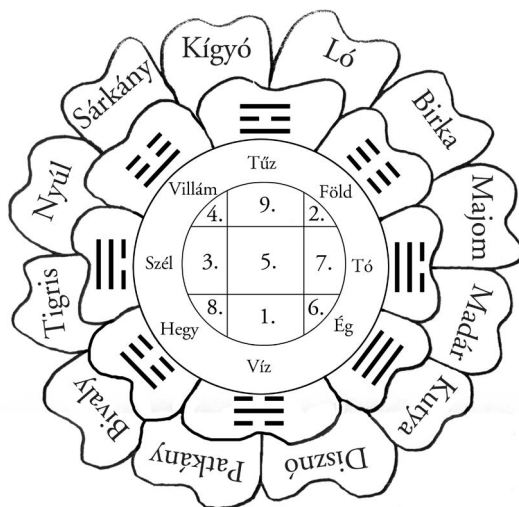
Fu-hsi trigramelrendezésének időbeli összefüggései

ugyanakkor változó állapotot jelölnek. Lezártat abban az értelemben, hogy nincs már meg a beavatkozás lehetősége, azaz sorszerűen megtörténő állapotot szimbolizál. Ezt a képet értelmezik a taoista jósek, és ezekhez készültek az idők során kommentárok. Ez a Ji King orákulumszintje. A Ji King praxisszerű használata esetén elsődlegesen a hexagram által jelölt állapottal való együttmozgásra, valamint a két összetevő trigramjára, azon belül a vonalakra és az azokat alkotó elemekre kerül hangsúly.

A kuák (trigramok) lehetnek világosak vagy sötétek. A világos kuáknak a sötét vonása több. A sötét kuáknak a világos vonása több. Ez azért van így, mert a világos kuáknál egy úrhoz két szolgál tartozik, az egy úr az egységet és az emelkedett ember gondolkodásmódját jelöli. A sötét kuáknál két urat egy alattvaló szolgál, a két úr a megvasatást jelöli, és a közönséges emberek gondolkodásmódját. A világos kuák páratlanok (ferdek, 7–9 [13–21]), a sötét kuák párosak (egyenesek, 6–8 [17–25]).

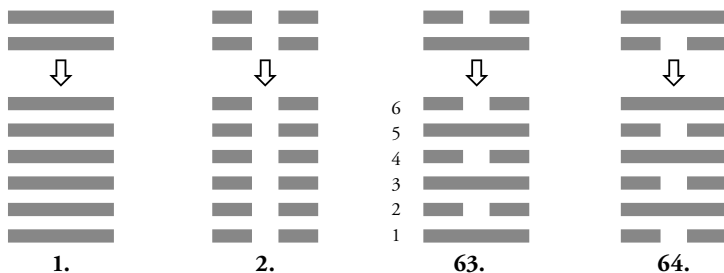
A következőkben pedig álljon itt egy olyan taoista ábra, amelyben a belső számok az elemeket jelölik, középen a Ven király-féle trigramokkal és kívül a kínai zodiákussal. A három kör három

szintet jelent, legbelül a szubtilis, kívül a durva (anyagi) manifesztáció jelenik meg egy kinyíló virág formájában.

Az elemek és a zodiákus analógiái a Ven király-féle trigramelrendezésben

A kettősség ideája a négy centrálhexagramban jelenik meg:

1. hexagram: A Teremtő, erőteljes mozgás a rendező tevékenység érdekében.
2. hexagram: A Befogadó, erőteljes nyugodtság a követés értelmében.
63. hexagram: A Befejezés után, valami által való mozgás.
64. hexagram: A Befejezés előtt, valamiért való mozgás.

A négy centrálhexagram

A dinamikus és a statikus világkép

A háromvonalas ősképek (trigramok, pa-kua) helyes megértéséhez idézzük Csuang-cét:

„A régi idők embereinek tudása odáig terjedt, hogy volt számukra egy végső pont. Mi volt ez a végső pont? Úgy vélték, van egy olyan állapot, amikor a dolgok létezése még nem kezdődött el. Ez olyan mély, hogy nincs is mit hozzátenni” – ez a Változások Törvényében az abszolútum.

„Következő fokként úgy vélték, hogy léteznek a dolgok, de kibontakozásuk nem kezdődött el” – ez a szint a „két társ”, a Nagy Világos (jang) és a Nagy Sötét (jin) megjelenése.

„További fokként úgy vélték, hogy létezik bizonyos kibontakozásuk, de helyes és helytelenre való megkülönböztetésük még nem kezdődött el” – ezt a szintet jeleníti meg a négy kép (szi hsziang), az apa, a fiú, az anya és a leány képe, melyek a hexagramok centrális részét alkotják (a négy centrálhexagram ábráját lásd a 80. oldalon).

A manifesztáció következő fokaként jelennek meg a háromvonalas vagy „elválasztott képek” (pa-kua), ahol a helyes és helytelen megkülönböztetése elkezdődik, és ez a hexagramokban teljesebbé válik.

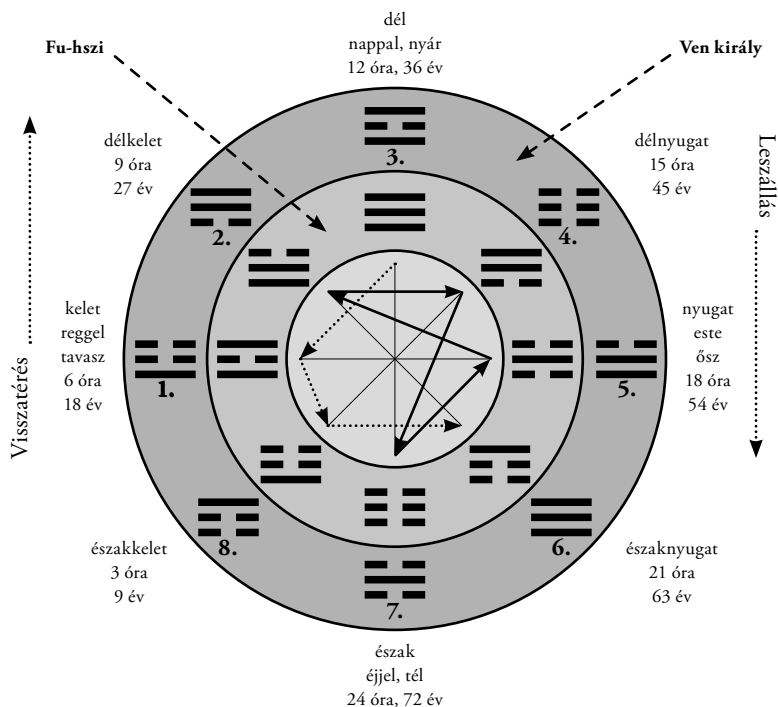
A megnyilvánult és a megnyilvánulatlan világ határa fejeződik ki tehát a trigramokban.

A négy őskép szintjén és a trigramok Fu-hszi általi elrendezésének szintjén még nincs manifesztáció, vagy más szempontból: ezek a megnyilvánulás előtti szintet mutatják. A Ven király által elrendezett nyolc trigram viszont már a megnyilvánult és dinamikusan működő világot, annak tudati és létbeli aspektusát írja le. Itt van tehát az a határ, amelyet a taoista mágus átlép, amikor a „még meg nem nyilvánult szinten” képes befolyásolni a dolgok alakulását (lásd az ábrát a következő oldalon).

A nyolc háromvonalas képben megjelenik a hármasság ideája, amely minden archaikus tradícióban fontos szerepet tölt be.

Az indiai Brahma–Visnu–Síva hármasság itt az ég–ember–föld hármasságban fejeződik ki.

Akárcsak Indiában, itt is a fenntartó princípium az, amely avatára formában testet ölt, nevezetesen a középső vonal, az ember. Az ember van a középpontban, aki „*fel néz az égre és letekint a földre, hogy a változások természetét megismerje*”.

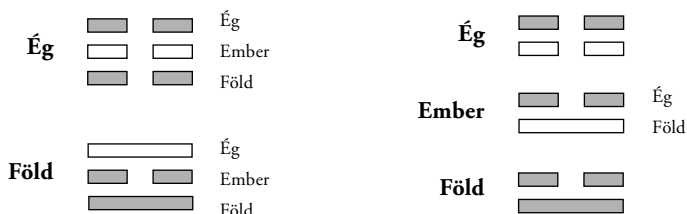

Az ég világos (jang) princípium, és a transzcendenciát, az eredetet, a fény forrását szimbolizálja, a föld pedig az anyagot, a sötét (jin) princípiumot, az immanenciát és a fényt hordozó közeget jelöli.

Az ember az, aki az ég és föld egységét helyreállítja, a szellem fényével az anyagot áthatja, a transzcendencia és az immanencia egységét (transzcendencia az immanenciában) megvalósítja. Egyrészt úgy, hogy önmagában (immanencia) megtalálja a természetfelettit (transzcendencia), másrészt pedig a természetfelettit a természetet áthatja. Erre utal az uralkodó jelének etimológiája is:

Az uralkodó az az ember ,
 aki az *eget* és a *földet* összeköti .

Mindez analógiában áll a pontifex fogalmával is, amelynek jelentése: hídépítő, összekötő. (Egyiptomban a hídépítőt a Vízöntő jele jelentette, amelyet Dendarában androgünként ábrázoltak.) Az ember közvetítő szerepe a trigram és a hexagram struktúrájában is megmutatkozik:

(Fontos összefüggés, hogy a Teremtő, a Szelíd, a Vidám és a Szakadékos képben az ember *aktív*. A Befogadó, a Gerjesztő, a Mozdulatlan és a Tapadó képben az ember *passzív*.)

A Ji King kozmológiája a megnyilvánult világ elemeinek – a trigramoknak – az elrendeződését tehát két szinten írja le. Egy mélyebb, a valóság statikus rendjét mutató szinten, amely Fu-hszi nevéhez kapcsolódik, és egy felszínesebb, a valóság dinamikus rendjét mutató szinten, amelyet Ven király állított fel. E két szint az univerzum két aspektusát fejezi ki: Fu-hszi statikus rendje a természetfeletti valóság képe, Ven király dinamikus rendje pedig az empirikus világ, a természet és a megnyilvánulás képe. A mindenség e kettős elrendeződése teljes megfelelést mutat a nagy buddhista filozófus, Nágárdzsuna „kettős igazság” tanításával, amelyben a végső valóság (paramárthatatlan) és a felszínes, világi valóság (lókaszamvritiszt) együtt alkotja a teljességet. A világi valóság eltakarja, elfedi a végső valóságot, ezáltal a konvencionális tudat számára a teljesség transzcendens szférába kerül. Csak a két igazság megkülönböztetése és együttes tudása eredményezi a megszabadulást. „Azok, akik nem tudnak különbséget tenni a két igazság között, nem ismerik fel a Buddha tanításai mélyén rejlő valóságot”. (A középút alapversei, XXIV., 10. Fehér Judit ford.)

A dinamikus világgép

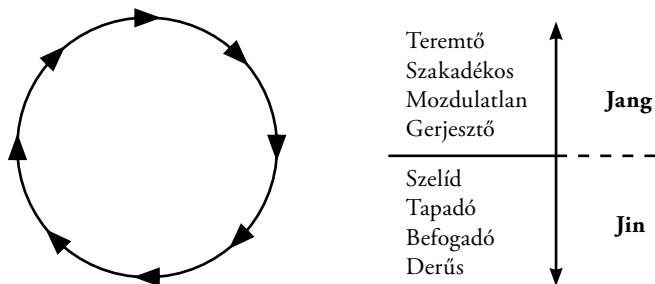
Azt a rendet, amely a természet mindig megújuló örökös körforgását, vagyis a számszárát, a születések körforgását, a létforgatagot írja le, maga Ven király és fia, Csou herceg állította össze, viszonylag későn, a Kr. e. 1000 körüli időkben. Előtte a Fu-hszi-féle világgép volt aktuális, vagyis a stabil rend.

Amíg a Fu-hszi-féle világgépben a trigramok elemi képeket közvetítenek és kiegyensúlyozott párokba rendeződnek, tehát *Ég–Föld*, *Tűz–Víz*, *Tó–Hegy* és *Villám–Szél*, addig Ven király dinamikus mozgást leíró rendszerében ugyanazok a trigramok „funkciókat” jelölnek.

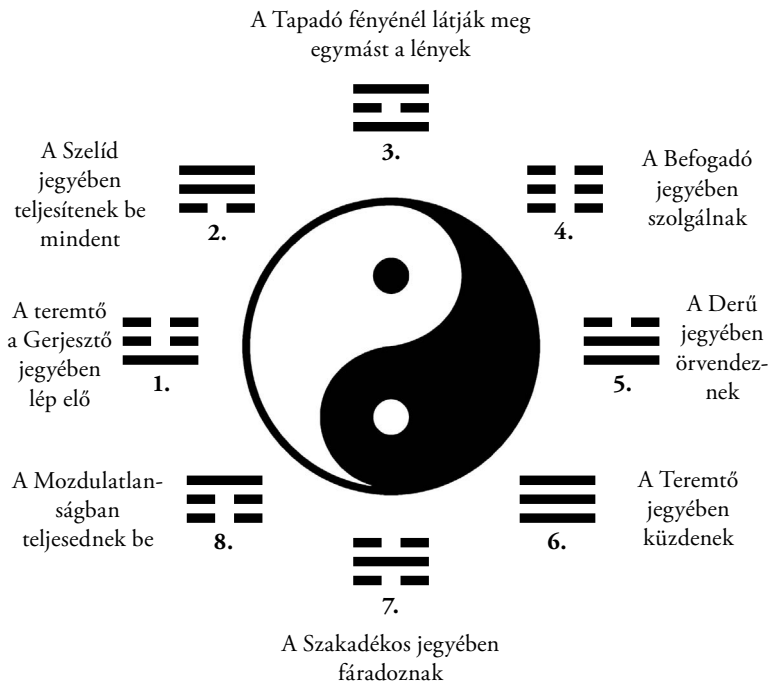
Az Ég = Teremtő ,	a Tó = Vidám ,
a Föld = Befogadó ,	a Hegy = Mozdulatlan ,
a Tűz = Tapadó ,	a Villám = Gerjesztő
a Víz = Szakadékos ,	és a Szél = Szelíd .

Itt a trigramok azokat a működéseket jelölik, melyek a természet körforgásában mozgató-, hatóerőként szerepelnek. Keletre, a Tűz helyére a Gerjesztő kerül, mert a Gerjesztő jelében lép elő minden lény, ezt követi a Szelíd, délen a Tapadó, majd a Befogadó (lásd: *Ven király dinamikus világgépe* ábra).

A trigramok itt a periférián zajló dinamikus mozgást fejezik ki, azt a folyamatot, amelyet másként létörvényként, számszáraként emlegettünk. A trigramok ebben a formájukban az elvárásolt tudatnak orákulumként nyilatkoztatják ki a történéseket, állapotokat. Ezt nevezi Nágárdzsuna felszínes, világi valóságnak (lóka-szamvritiszatja), amely elfedi, eltakarja a végső valóságot. Sem a taoisták, sem a buddhisták nem állítják azt, hogy a felszínes és világi valóság nincs, vagy hogy az teljességgel illúzió, hanem azt állítják, hogy ez elfedi és eltakarja azt a mögöttes és végső valóságot, amelytől ennek léte függ. Mindkét valóság egyidejű ismerete vezet el a képek által jelzett állapotok általi meghatározottság meghaladásához.

Ven király dinamikus világképe

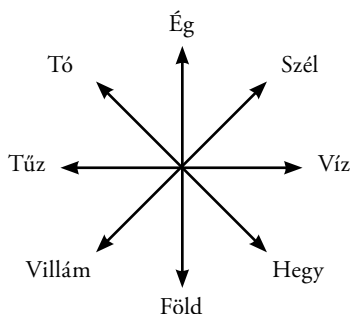
1.		Napkeleten a <i>Gerjesztő</i> jelében lép elő minden lény. A dolgok mozgásában nincs gyorsabb a Gerjesztőnél.
2.		Számuk a <i>Szelíd</i> jegyében lesz teljes. A lények tiszták és teliek. A Szelídnél nincs gyorsabb a meghajlításban.
3.		A világosan pillantják meg egymást a lények. A bölcsek a Tűz (dél) felé néznek, ha munkálkodnak. A <i>Tapadónál</i> melegítésben nincs jobb.
4.		A Föld a <i>Befogadó</i> , minden lényt táplál és szolgál. A Földnél nincs befogadóbb.
5.		A <i>Derűsnek</i> az ősz közepén örvend minden lény. Nincs a derűsnél örvendesebb.
6.		A <i>Teremtő</i> jegyében a sötét és a világos erők gerjesztik egymást. Nincs erősebb a Teremtő jegyénél.
7.		A <i>Szakadókos</i> a vizet jelenti, a minden lénynek jutó fáradozás képét. A nedvesítők közül nincs nedvesebb a víznél.
8.		A <i>Mozdulatlanságban</i> tetőzik a lények kezdete és vége. Nincs állandóbb a Hegynél.

A statikus világbépe

A mögöttes és végső valóságot, vagyis a statikus világbépet Fu-hszi nyilatkoztatta ki, és egy korai, eredeti vagy harmonikus rendet ír le, amikor az ellentétes erők egymást kiegyensúlyozzák. Ez azt jelenti, hogy a folytonos változások mögött egy olyan rend van, amelyben az ember ura a kozmosznak, ura tudat- és létállapotainak, a közép-pontban van, állandó kapcsolatban áll az Éggel, a természetfeletttel és így beteljesítheti „*Égi megbízatását*” (tien-ming).

Ha az ember megismeri a változások törvényeit és „*visszatér az ürességbe*” – ahogy Vej Po-jang mondja –, akkor ott nem semmit talál, hanem az idők előtti tökéletes rendet, amikor az ellentétes erők kiegyenlítik egymást. Ég és Föld, Tűz és Víz, Tó és Hegy, Villám és Szél, ezek a természeti képekkel leírt erők uralt kiegyensúlyozottságban vannak jelen.

Fu-hszi statikus elrendezésében az Ég és a Föld egyensúlya a *Nagy Világos* (jang) és a *Nagy Sötét* (jin) kiegyensúlyozottságát is

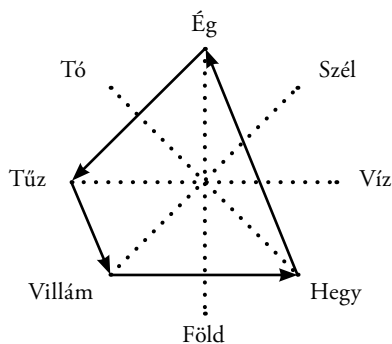
*Ég és Föld irányt szab
Hegy és Tó erőikkel kapcsolódnak
Villám és Szél gerjesztik egymást
Tűz és Víz nem küzdik le egymást*

Fu-hszi statikus világképe

jelenti, akárcsak a Tűz és a Víz egyensúlya. Vagyis a lét alapvetően ellentétes erői működnek együtt tudatosan fenntartott és irányított létezésben.

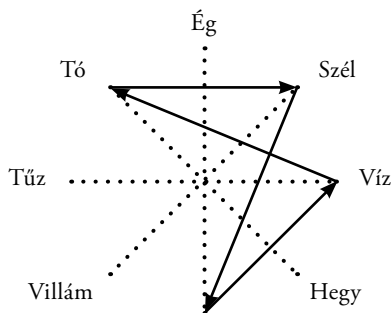
Ég összefüggései:

*Ég változik Tűzbe
Tűz változik Villámba
Villám változik Hegybe
Hegy változik Égbe*

Föld összefüggései:

*Föld változik Vízbe
Víz változik Tóba
Tó változik Szélbe
Szél változik Földbe*

Statikus elrendezésben akkor szemlélhetjük a létet, ha az életerőt visszaszerezve képesek vagyunk a manifesztáció mögötti rendet önmagunkban helyreállítani, az elemeken uralkodni és az ellentétes erők között az egyensúlyt fenntartani. Ennek érdekében kell az univerzum dinamikus erőit és ezek változásainak természetét megismerni, és azokon túllépve meglátni az Univerzum Eredeti Rendjét, az Aranykort, amelyben „*A Középpont Halhatatlan Ura*” kormányozza a földi társadalmat a „*Mennyei Természet Rendje*” alapján. Vagy a taoista mágusok szempontjából azért, hogy még ebben az életben megvalósuljon az életerő feletti uralom és a tökéletes halhatatlanság.

A változások világa

A változások törvényeinek helyes megértése miatt érdemes még elidőznünk a háromvonalas képek, a trigramok kétféle elrendezési formájánál.

Mint említettük, a Fu-hszi-féle statikus és a Ven király-féle dinamikus rend a valóság két szintjét írja le. A statikus rend a világ időfeletti és elvont, a dinamikus pedig a világ időbeli és konkrét jelenségekre vonatkozó összefüggéseit jelöli. Ezzel teljes összhangban: a statikus rend a tudat tudatfeletti tudatosságának, a dinamikus pedig a tudat konvencionális állapotának a megfelelője.

A dinamikus rend a változások világát, az embert körülvevő természet törvényeit és a törvényszerű mozgásokat fejezi ki. Így az ember számára is ezek a törvények jelentik a létezést, mert a tudat és a világ együtt örvénylik ezekben a változásokban.

A statikus rend a létezés alapjait, az ősi és archaikus állapotot mutatja, azt, amikor a világos és sötét erő tudatosan létrehozott egyensúlya megvalósul. Ez az állapot nem van, hanem lehet, azaz megvalósítható és elérhető, mégpedig a dinamikus áramlások megismerésén keresztül. Vagyis a világi és testi létezésben benne rejlik a meghaladás lehetősége, az ember világi és testi létében megvalósíthatja az ősi rendet, amennyiben felismeri a változások törvényeit. Ha felismeri annak törvényeit, akkor annak megfelelően cselekszik: ez a nemcselekvő cselekvés, a „*hagyd, hogy minden magától alakuljon*” attitűd, amelyben ott van a teljes belátáson alapuló, tökéletes önuralom. Mert ami az erők ősi egyensúlyát dinamikus mozgásba hozza, az nem más, mint saját aktivitásunk.

Az emberi élet tehát kerete lehet annak, hogy megismerjük a változások törvényeit és meghaladjuk azokat, mert a kettő együtt képviseli a teljességet, a Taót. Így a mű és a működés tere egyaránt a változásokban nyilvánul meg. A változások törvényeinek meghaladása – amit a statikus rend fejez ki – ezért nem egy mozdulatlan és stagnáló állapottal függ össze, hanem az erők örök változásainak megértésével. Hasonlóan ahhoz, ahogy a mahájána buddhizmus-

ban a nirvánát, a megvilágosodást és a megszabadulást úgy határozzák meg, mint a szamszára, a szenvedésteli létforgatag tökéletes látását és megértését.

A statikus rend a tudat azon állapotát, az emberi tudatosság olyan szintjét, tudatfeletti tudatosságát fejezi ki, amelyben a Tao megvalósul. A Tao megvalósulása pedig a világos (jang, forma nélküli és transzcendens) és a sötét (jin, formával bíró és immanens) erők és elvek egyensúlyban tartását jelenti. Az egyensúlyban tartás az Utat jelenti. Az Út pedig a változások rendjének, a dinamikus, Ven király-féle rendnek a megismerését jelenti.

A valóság megnyilvánulatlan, időfeletti és megnyilvánult, időbeli aspektusa között van egy határ, amelyet az életerő táplálása és más gyakorlatok segítségével a taoista mágusok átlépnek, amikor „*a még meg nem nyilvánult síkra*” eljutva képesek beavatkozni a „teremtés” folyamatába, a természeti és élettani folyamatokba. A felhőkön lovagló halhatatlan taoista képe ezt a megvalósultságot szimbolizálja, ezt a túlemelkedettséget, a fizikai törvényeket meghaladó, éber tudatosságot, amikor is „kiderül”, hogy nincs határ és nincs kapu, csak Tao.

A változások világában tudatlanul sodródó emberek számára ez a határ nagyon is valóságosnak tűnik. Számukra a halhatatlanság, vagy az univerzum erői feletti uralom, azaz a túlemelkedés lehetősége pusztán „vallásos ábránd”, „babonás hit” vagy „módosult tudatállapot”. Nem gondolnak bele létük alapjaiba.

Velük ellentétben például Lao-ce így szól: „*Egyedül én vagyok más, mint az emberek, mert az Ős-forrásból táplálkozom.*” (Tao Te King. XX.). Az Ős-forrás pedig az erők olyan egyensúlyi állapota, amelyet a Fu-hsi-féle trigramelrendezés mutat.

Megvizsgálva a trigramok két elrendezése közötti összefüggéseket azt találjuk, hogy ami a statikus rendben az Ég, az a dinamikusban a Tűz, ami ég. Ami a statikusban a Tűz, az a dinamikusban a Villám, az égi tűz kifejeződése. A statikus rendben az Ég és a Föld között van a világtengely, a dinamikusban a Tűz és a Víz között. A statikusban kiegyensúlyozottak az ősképek, a dinamikusban ellentétesek és egymásra következők.

A trigramok analógiái

Trigram	Jel	Pecsétjel	Név	Sorszám	Irány	Idő	Létállapot	Energia	Irány
	乾	☰	Csien Ég	6.	észak- nyugat	21 ^h	egyetemes	jang	A + fel
	坤	☷	Kun Föld	4.	dél- nyugat	15 ^h	egyetemes	jín	A – le
	震	☳	Csen Villám	1.	kelet	6 ^h	szerves	jang	B + fel
	巽	☴	Szun Szél	2.	délkelet	9 ^h	szerves	jín	B – le
	兌	☱	Tui Tó	5.	nyugat	18 ^h	szervetlen	jang	D + fel
	艮	☶	Ken Hegy	8.	észak- kelet	3 ^h	szervetlen	jín	D – le
	離	☲	Li Tűz	3.	dél	12 ^h	elemi	jang	C + fel
	坎	☵	Kan Víz	7.	észak	24 ^h	elemi	jín	C – le

Amikor a *Változások Könyvét* a kezünkbe vesszük, vagy egy kérdésünkre választ keresve érmével vagy pálcikával egy hexagramot nyerünk, akkor az azt felépítő trigramok kapcsán a világi, időbe vetett és dinamikus Ven király-féle elrendezéssel van dolgunk. Ezért elsősorban a dinamikus elrendezés az, melynek összefüggésszeresét jól meg kell ismernünk. A trigramokhoz kapcsolódó számok, irányok, idők, analógiák, jellemzők mind fontos adalékok egy jel értelmezésénél. Ezeket az összefüggéseket foglalja össze az alábbi táblázat, amely a Ven király-féle dinamikus elrendezés analógiáit mutatja.

Mivel minden hatvonalas hexagram elsősorban az öt alkotó két trigram alapján fejthető ki, ezért a kuák jellegének – a tapasztalással összefüggő – megismerése alapvető fontosságú az értelmezés szempontjából. A háromvonalas képek, a kuák eszközök, melyek segítenek bennünket a természeti és tudati folyamatokat meg-

ismerni és leírni. Nem hinni kell bennük, hanem olyan nyitott, önfigyelő és önjobbító szándékú létszemlélettel kell közelednünk feléjük, amelyben „megszólíthatnak” minket a jelek és nyilvánvalóvá válhatnak az analógiák. Olyan létszemlélettel, amelyben van készség a tudati és természeti folyamatok mögöttes és valódi okainak feltárására, és amelyben van készség a tisztább, kiegyensúlyozottabb, rendezettebb, uraltabb tudat- és létállapot megvalósítására.

Ven király

A dinamikus világrend analógiái

Mint láthattuk, a Ven király-féle dinamikus világrend írja le a természeti (és az ahhoz kapcsolódó tudati) erők ciklikus mozgását, az évszakok és napszakok változása nyomán keletkező időbeliség által jelzett örökös változását.

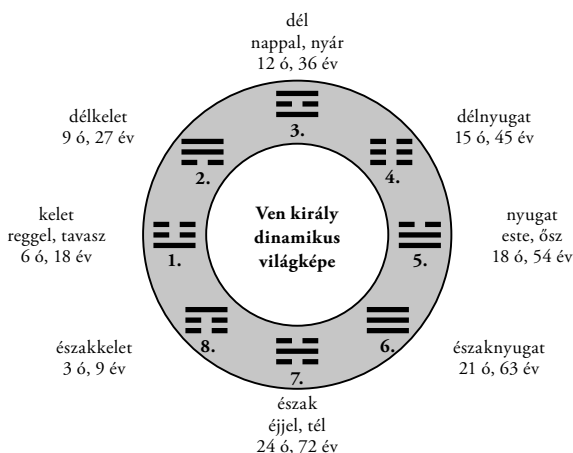
A dinamikus világrend a *szamszára*, a létforgatag változásainak kifejeződése, és ezért épül a *Változások Könyve* is a háromvonalas trigramok eme elrendezésére.

A nyolc szimbólum kifejezi a mi tér–idő determinálta világunk állapotait, a természet ritmusát, a kezdetektől a végéig.

A világosság és sötétség, az aktivitás és passzivitás periódusainak váltakozása új és új impulzussal járul hozzá a változások ciklikus mozgásához, a természet végtelen körforgásához.

Ebben fejeződik ki az emberi sors, a természeti folyamatokhoz kapcsolt tudat alávetettsége és ebből fakadó szenvedése, valamint ebből történhet meg a *megismerés általi kiemelkedés* a magasabb és a megnyilvánulást megelőző állapot irányába.

A dinamikus világrend háromvonalas trigramjai tehát a természet körforgásának egyes állomásait jelölik, ugyanakkor kifejezik valamely létező időbeni kibontakozását, fejlődését, állapotát is.

A **Gerjesztő** (statikusban a Villám) a tavasz és megújulás szimbóluma, mert „*minden lény a Gerjesztő kreatív jelében lép a létezésbe*” – mondja erről a trigramról a Suo-kua. A Gerjesztő a jele minden kezdetnek, a tavasznak, a napkeltének, az impulzivitásnak. Ez a jel fejezi ki a mozgás kezdetét (analógiában a bergsoni *élan vital*al, a dolgok belső éltető energiájával), mert a két sötét vonal alá belép egy világos. A tavasszal kifakadó rügyekben a Gerjesztő energiája működik. Ez a jel jelzi a világosság (a jang erők) serkentő erejét, hirtelen és heves megjelenését, amely heveségénél fogva ijedséget és megrázkódtatást okozhat. A tudatfunkciók közül az akarat tartozik ide, mint a legmélyebb és legalapvetőbb emberi mozgatóerő. Jellemzője a mobilitás, a vitalitás, a váratlanság, az erő. A családban ő a legidősebb fiú, testrésze a láb, állata a holló, égtája a kelet, napszaka a napkelte, energiája világos (jang).

A **Szelíd** (statikusban a Szél) követi a Gerjesztőt, mert a lények száma a Szelíd jegyében lesz teljes. A bőségtől a lények itt tisztává és telivé válnak. A Szelídre jellemző a fogékonyság, a mozgékonyosság, az előrehatolás, a növekedés, az áthatolás. Ez az energia mindenhova szelíden behatol, mindent áthat, és a kezdőerőt mindenre kiterjeszti. A tudatfunkciók közül ide tartozik a *gondolkodás intuitív aspektusa*. A Szelíd a *formáló princípium*, amely lágyságával az erőt formává növeszti. Mivel a jelben a két világos vonalhoz alulról belép egy sötét vonal, ezért a sötétség formává rendező ereje működik benne. A Szelíd mindenhova eljuttatja a teremtető energiáját, és ezáltal segíti annak kiteljesedését. A családban ő a legidősebb lány, testrésze a comb, állata a tyúk, égtája délkelet, napszaka a délelőtt, energiája sötét (jin).

A **Tapadó** (statikusban a Tűz) jegyében világosság támad, miáltal a lények megpillantják egymást. A Tapadó ragyogásától a vegetatív folyamatban tudatosság ébred, és ez a tudatosság eléri az érettséget. Kölcsönös függőség és meghatározottság, egymáshoz tapadás, közeledés, egyesülés és elválás keletkezik. A tudatfunkciók szempontjából itt jelenik meg a vizualizáció, és ide tartozik a *megkülönböztető gondolkodás*. Mivel egy sötét vonal

tapad az alatta és a fölötté lévő világos vonalhoz, ezért a trigram az üres tér képét mutatja, amelyben „*a Nap és a Hold az éghez tapad, a fűvek és a fák pedig a földhöz*”. A Tapadóra jellemző a láthatóság, az izzóság és a hőség, amely megérleli a dolgokat. A családban ő a középső lány, testrésze a szem, állata a fácán, égtája a dél (ahol a statikus rendben az Ég trigramja található), napszaka a dél, energiája világos (jang).

 A **Befogadó** (statikusban a Föld) minden lényt táplál és szolgál. A Befogadó hordozza gazdagságában a dolgokat. „*Rajta keresztül válik valóra minden elkülönült létezés*”. A három sötét vonalból álló Befogadóban nyer formát a szellem, mert a Befogadó az anyag, a Teremtő hordozója. Mint anya gyermekét, táplálja és hordozza a lényeket, befogadva szolgálja őket. A tudatfunkciók közül a *tértapasztalás* tartozik hozzá. Jellemzői: anyag, forma, szolgálat, megadás, látszat, mozgatottság és megállítottság, tömeg, kocsí stb. A természeti folyamatok szempontjából a Befogadó alatt érnek be az erdő-mező gyümölcsei és termései. A családban ő az anya, testrésze a hasüreg, állata a tehén, égtája a délnyugat, napszaka a délután, energiája sötét (jin).

 A **Vidám** (statikusban a Tó) adja meg a dolgok beérését követő derűt és vidámságot. Az összesség és a naplementével összefüggő Vidám trigramban a két alsó világos vonáson egy sötét pihen, és meglágyítja, feloldja azokat. A vidámság és öröm így azon alapul, hogy „*belül erő és szilárdság van, ami kifelé lágyan és szelíden lép fel*”. A változékonyság, nyugtalanság, illanóság és párologás is a Vidámhoz tartozik. Jelzi az állhatatlanságot és az elégtelenséget is. A tudatfolyamatok szempontjából a *megfigyelt és tükröződő érzéseket*, valamint a *kontemplációt* és a *víziókat* jelöli, mert a kimozdító érzések a Szakadékoshoz tartoznak. A Vidám a szájat és így az ízeket és a beszédet is jelenti, ez utóbbi a közösségre és valamilyen megbeszélésre is utal. A családban ő a legfiatalabb lány, testrésze a száj, állata a bárány, égtája a nyugat, napszaka a naplemente, energiája világos (jang).

 A **Teremtő** (statikusban az Ég) jegyében a sötét és a világos erők gerjesztik egymást. A kontempláció állapota után az erők között küzdelem és harc keletkezik. A szellemi erő megerősödik, a napi élet küzdelmein belüli teremtmény erők felfokozódnak, és az ítélet a Teremtő jelében beteljesedik. A trigram három világos vonásból áll, így erőt és szilárdságot fejez ki. *Az anyagtalan és formátlan szellemi erő és tudatosság jelölője.* Aktivitás, mozgatus és megállitás a jellemzője. Az erőfeszítés és a kreatív alakítás tartozik hozzá. *A tudat tudatos állapotát jelöli.* Az időtartamot és az időtapasztalást is a Teremtő trigramja jelzi. A családban ő az atya, testrésze a fej, állata a mén vagy a sárkány, égtája az északnyugat, napszaka az este, energiája világos (jang).

 A **Szakadékos** (statikusban a Víz) lefelé irányul, és a víz haladását jelenti, amely sehol sem áll meg, hanem mindent kikerülve tovább folyik. Ez a minden lénynek kijutó fáradozások helye. Két sötét vonal közé egy világos szorult, mint ahogy a test körbezárja a szívet. Veszélyes helyzet. A törekvések itt a befejezéshez és a beteljesüléshez jutnak. Beáll az éjszaka és a tél sötétsége. Bizonytalanság, fájdalmak, erőlködések, fáradalmak és veszélyes helyzetek jelölője a Szakadékos képe. Jellemzője a hideg, a fájdalmak, a fluiditás, az állandótlanság, a sorscsapás, a bukás, a titok és az árok. A tudatban az *emóciók*, a *kimotozó érzetek* tartoznak hozzá, illetve az *érzések által meghatározott* (és így szenvedéssel teli) *tudat* állapotát jelöli. A családban ő a középső fiú, testrésze a fül, állata a disznó, égtája az észak, napszaka az éjféli, energiája sötét (jin).

 A **Mozdulatlan** (statikusban a Hegy) összekapcsolja a kezdetet a véggel. A mozdulatlanságot a két sötét vonal feletti világos vonal jelzi. Ez az összeszedettség és összpontosítás ideje, amikor a megállás és a megnyugvás a célravezető. A ciklus utolsó jeleként a *beteljesedés utáni béke* és az *egykedvű nyugalom* kifejezője. Ha a mozgás elérte célját, akkor nyugalom, mozdulatlanság és állva maradás következik, ami más szempontból tehetetlenség, ellenállás, merevség is lehet. A *megbízhatóság*, a *szemlélődés*,

a *lecsendesedés* és a *belső tökéletesedés* tartozik még ide. Analógiái a fogság, az ajtó, a csend, az elmúlás, a szerzetes, a mellékút és a gerinc egyenesen tartása. A családban ő a legfiatalabb fiú, testrésze a kéz (megtartás), állata a bivaly, égtája az északkelet, napszaka a hajnal, energiája sötét (jin).

Ezzel a ciklus végéhez értünk, a Mozdulatlanságban a Gerjesztő új mozgást indít el, ezért a vég új kezdet jelölője is. Ezekből a trigramokból tevődnek össze a változások természetét kifejező hexagramok, így ezek jelentését kell jól megérteni és megismerni a hatvonalas képek kifejtéséhez.

A nyolc jel és analógiái

Trigram	Analógiái	Állata	Beállítódás	Jellemzői	Funkció
	Gerjesztő , villám, <i>láb</i> , erő, világosság, mozgás, heves, meg rázkódtatás, sietség, dob, váratlan, legidősebb fiú, zöld, sárga	holló	serkentés, akarat, impulzus	vitalitás, mobilitás, termékenyítő, a mozgás kezdete, inspiráló	mobilis
	Szelíd , szél, <i>comb</i> , fa, behatolás, törtetés, munka, magas, haladó, átható, szag, legidősebb lány, tehén	tyúk	mozgékony, intuitív, asszimiláció	áthatóság, gázosság, növekedés, kifejlés, beérés, lágy, beható	fogékony
	Tapadó , tűz, <i>szem</i> , függőség, közeledés, világítás, egyesülés, elválás, fegyver, középső lány, szárazság	fácán	tiszta, megkülönböztető, logosz	hő, izzóság, vizualitás, gondolkodás, ragaszkodás, szoláris erők	látható
	Befogadó , föld, <i>hasüreg</i> , paszszivítás, forma, látszat, mozgatottság és megállítottság, tömeg, anyag, kocsi, anya, fekete	tehén	megadás, tér-tapasztalás, kiterjedés	anyagi, forma, szolgálni, átadni, befogadni	emésztő
	Vidám , tó, <i>száj</i> , nyugtalanság, kötelesség, ágyas, állhatatlanság, elégtelenség, legfiatalabb lány	bárány	tükröződés, megfigyelés, vízió	illanóság, párolgás, változékonyság, boldogság, derű, vidámság	tápláló
	Alkotó , ég, <i>fej</i> , aktivitás, mozgás és megállítás, herceg, arany, nefrit, jég, kerek, atya, mélypiros	sárkány, mén	erősség, időtapasztalás, időtartam	anyagtalan, formátlan, erőfeszítés, kreatív, tudatos	tudatos
	Szakadékos , víz, <i>fül</i> , áthaladó, veszély, árok, bukás, titok, sorcsapás, tolvaj, tél, középső fiú, világos piros	disznó	bizonytalan, emóció, erősz	hideg, fluiditás, fájdalmak, erőlködés, feneketlen, mély, lunáris erők	elérhető
	Mozdulatlan , hegy, <i>kéz</i> , állva maradás, szerzetes, fogság, erő, ajtó, legfiatalabb fiú	bivaly	nyugodt, egykedvű, koncentrált	szilárdság, tehetetlenség, ellenállás, tökéletesedés, békés, befejezés	megbízható

A dinamikus világrend trigramjai már megnevezésüknél fogva is hordoznak egy – a helyzet megoldására utaló – képet. A Gerjesztő mozgásra késztet, a Szelíd munkálkodásra ösztönöz, a Tapadó a függőség és alkalmazkodás ideáját, a Befogadó a passzivitást és az odaadást, a Vidám a kötelességben való derűs megelégedettséget, a Teremtő az aktív előretörést és erőfeszítést, a Szakadékos a veszélyek közötti továbbhaladást, a Mozdulatlan az állhatatosságot és nyugton maradást sugallja. Mindez a gyakorlati alkalmazásban fontos adalék lehet, mert akkor tudjuk sorsunkat a nemcselekvő cselekvéssel beteljesíteni, ha képesek vagyunk együtt haladni a változásokkal és az idővel. Így megismerhetjük a változások természetét, és összhangot teremthetünk önmagunk és a Tao között.

A trigramok egymás közötti viszonya

Mint láthattuk, a Nagy Egy (taj-csi) a Nagy Világosból (jang) és a Nagy Sötétből (jin) áll. E kettősségből jön létre a négy kétvonalas kép (szi hsziang), ezek alkotják a hexagramok centrális részét (lásd 80. oldal). Ezekből alakul ki a nyolc háromvonalas, eredeti (jüan), vagy elválasztott (pa), Ven király-féle kép (kua). Ezekből épül fel a hatvannégy hatvonalas hexagram, azaz az összes (csen) kép (kua), amely a természeti és a tudati állapotok, mozgások, változások természetét jelöli (lásd 62–63. oldal).

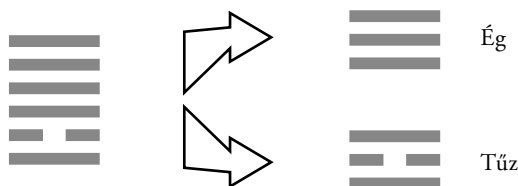
Egy hexagram esetében a mozgás két formája van jelen. Az egyik a hexagramon belüli mozgás, amely egyrészt a vonalak felfelé mozgásából, másrészt a trigramok kölcsönhatása által keltett mozgásból áll. (Jelen fejezet ez utóbbival foglalkozik.) Az időbeliség azonban a hexagram másik mozgásában, a vonalak változásában fejeződik ki. Ha egy hexagram valamelyik vonala – vagy akár több – változik, akkor a hexagram egy másik hexagrammá alakul át. Az első hexagram a múltat, a változó vonal(ak) a jelent, a második hexagram a jövőbeli állapot képét mutatja meg. Ezzel a későbbiekben külön foglalkozunk.

Egy hexagram vizsgálatakor a korábban említett mindhárom szintet meg kell vizsgálni, mert a két-, a négy- és a hatvonalas képek a létezés különböző szintű megnyilvánulásait reprezentálják. A kétvonalas, ún. centrálhexagram az alapvető energetikai mozgásra mutat rá. A maghexagram pedig a kép mögöttes erőire utal. Ezt úgy kapjuk meg, hogy a hatvonalas hexagram – amely mindig alulról épül fel – második, harmadik és negyedik vonala által alkotott trigramot, valamint a harmadik, negyedik és ötödik vonal által alkotott trigramot hexagramként értékeljük, és azt az így kapott trigramok szerint vizsgáljuk meg. Például a *13. Közösség* hexagram – amely alul a Tapadó és felül a Teremtő trigramjaiból áll – „magja” a *44. Találkozás*, amely az emberi kapcsolatok veszélyeire hívja fel a figyelmet. Ennek a centrálhexagramja pedig az *1. Teremtő*, mert a két középső vonala világos (jang).

A 64 hat vonalból álló hexagramot tehát úgy kell értelmezni, hogy ezek mindegyike két háromvonalas ősjelből tevődik össze.

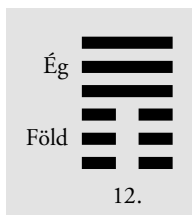
A hexagram – alulról számított – első három vonala által alkotott trigram szimbolizálja a *lenn*, a *belül*, a *hátul*, az *alul* zajló folyamatokat, továbbá a tudatos és a belső világot. A hexagram felső három vonala által alkotott trigram pedig a *fenn*, a *kívül*, az *elől*, a *felül* zajló, valamint a tudatfeletti és a külső világ folyamatait jelzi.

Fontos tudni még azt is, hogy a trigramok közül a Teremtő ég, a Gerjesztő villám, a Tapadó tűz felfelé mozog, valamint a Vidám tó felfelé párolog (ezek a világos [jang] trigramok Fu-hszi rendszerében). Lefelé mozog viszont a Befogadó föld, a Szelíd szél, a Mozdulatlan hegy és a Szakadékos víz. A trigramok mozgási irányát az értékeléskor figyelembe kell venni, mert az egymáshoz való viszonyukból támad az a mozgás, amely az adott helyzetre jellemző. A két trigram egymáshoz való viszonya ötféle lehet:

A széttartás

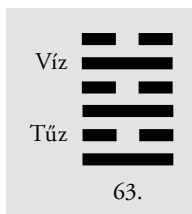
Amennyiben a két ősjel közül az alsó jel lefelé süllyedő, a felső pedig emelkedő, akkor a két ősjel távolodik egymástól. Ez olyan helyzetet ábrázol, amikor az alsó és felső, illetve a külső és belső közötti viszonyra az eltávolodás és a széttartás a jellemző, vagyis ilyenkor a trigramok nincsenek egymással kapcsolatban.

Ilyen hexagram például a 12. *Megrekedés*, amely olyan állapotot jelez, amelyre a stagnálás, a mozdulatlanság és a szétválás a jellemző. Ilyen helyzetben a visszahúzódásra, a belső vizsgálódásra és az értékek átmentésére kell cselekedetünknek irányulniuk.

A szembenállás

Amennyiben a két trigram közül az alsó emelkedik, a felső pedig süllyed, ugyanakkor a két öskép egymással ellentétes természetű, akkor szembenállásról beszélhetünk. Ez olyan helyzetet ábrázol, amikor a feszültség erősen megnő. Ilyen állapotokat nem lehet tartósan fenntartani, tehát minél gyorsabban meg kell találni a helyzetből kivezető utat.

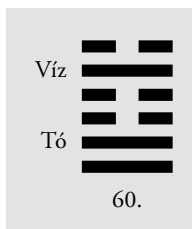

Ilyen hexagram például a 63. *Befejezés után* képe, amelyben belül a Tapadó tűz felfelé lobog, kívül pedig a Veszélyes víz lefelé folyik, tehát a trigramok egymással szembe mozognak. Mivel természetük szerint ellentétes folyamatokat je-

lölnek, ezért közeledésük feszültségeket jelez. A helyzet megoldása szempontjából nagyfokú óvatosság és visszafogottság, valamint a szembenálló erők kiegyensúlyozása a célravezető.

A behatolás

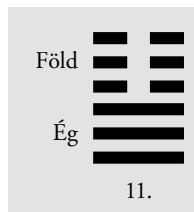
Amennyiben a két összetevő trigram közül az alsó emelkedik, a felső pedig süllyed, de a természetük rokon vagy egymást kiegészítő, akkor egymásba hatolásról beszélhetünk. Itt is egymás felé mozognak a trigramok, de egymást kiegészítik, vagy egyik a másikat segíti.

Például a 60. *Korlátozás* hexagram esetében az alul lévő Vidám tó trigram felfelé párolog, a felül lévő Veszélyes víz lefelé folyik, azaz egymásba hatolnak, aminek az eredménye az, hogy a Vidám tó megtartja és korlátok közé

zárja a vizet. A kép magába foglalja a tanácsot, miszerint a veszélyt derűvel lehet korlátozni a helyes mérték és – a túlzások irányába tanúsított – korlátozás megtartása által.

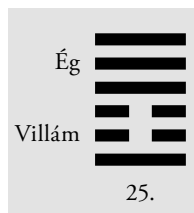
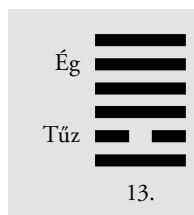
Másik példa lehet a 11. *Béke*, amelyben alul van a Teremtő ég, felül pedig a Befogadó föld. Az ég emelkedik, a föld süllyed, ezért ezek közelítenek egymáshoz. Mivel a Teremtő „elébe megy” a Befogadónak és magával emeli azt, ezért ez a hexagram a Béke nevet kapta, mert kívánatos és egyensúlyos helyzetet jelez.

A felfelé mozgás

Amennyiben mind a két összetevő trigram felfelé mozog, azaz az alsó és a felső trigram mozgásiránya egyaránt emelkedő, akkor maga a hexagram is emelkedő mozgást szimbolizál.

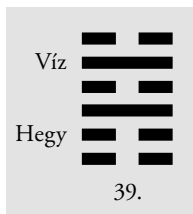
Ilyen emelkedő mozgást mutat a 13. *Közösség* hexagram is, amelyben a Tapadó tűz és a Teremtő ég egyaránt felfelé mozog. A felfelé mozgás a tisztaságot, felszabadulást, beteljesedést és az idővel való harmonikus haladást jelenti, egyrészt mert a hexagram vonalai szintén felfelé „haladnak”, másrészt mert ez a mozgásirány a tudat- és időfeletti állapotok felé mutat.

Például a 25. *Ártatlanság* hexagram esetében alul van a Gerjesztő villám, s rendkívül gyorsan mozog felfelé, kívül pedig a Teremtő ég, amely lassabban, de szintén felfelé mozog. Erős mozgás és nagy erő. Az alsó mintegy nekiütközik a felsőnek, vagyis a belső mozgás gyorsabb, mint a külső. Ezért ez a hexagram a váratlan sorseseeményeket jelöli, az „Ég Akaratát”. „A Gerjesztő jelében előlép az Isten”. Ebben a helyzetben az ártatlan, tiszta és természetes cselekvés jelenti a sikert.

A lefelé mozgás

Amennyiben mind a két trigram lefelé mozog, azaz az alsó és a felső öskép mozgásiránya egyaránt süllyedő, akkor maga a hexagram is süllyedő mozgást szimbolizál. Ez az irány ellentétes a vonalak növekedésének irányával, és az alacsonyabb állapotok felé mutat. Egyaránt jelenthet akadályt, veszélyt, nehézséget, küzdelmet.

Például a 39. *Akadály* hexagram esetében alul-belül van a Mozdulatlan hegy, felül-kívül a Szakadékos víz, a nehézség képe. A hegy lassan lefelé mozog, felette gyorsan áramlik a víz.

A víz összetorlódik. A veszély állandósul. Kívül van azonban a veszély, belül pedig a nyugalom, ezért ezek az idők a legalkalmasabbak a befelé fordulásra.

Ez az öt viszony lehetséges a hexagramot alkotó trigramok között.

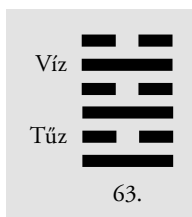
A trigramok egymáshoz való viszonya

	Széttartás	Szembenállás	Behatolás	Felfelé mozgás	Lefelé mozgás
6.	↑	↓	↓	↑	↓
5.	↑	↓	↓	↑	↓
4.	↑	↓	↓	↑	↓
3.	↑	↑	↑	↑	↓
2.	↑	↑	↑	↑	↓
1.	↑	↑	↑	↑	↓
Példa:					
	12.	63.	11.	25.	39.

A vonalak és a helyek szimbolikája

Mint említettük, a hexagramon belüli mozgások háromfélék lehetnek. Az első az előbbieken tárgyalt trigramok közötti kölcsönhatásból fakadó mozgás, amely azt fejezi ki, hogy az adott állapoton belül az ősképek milyen viszonyban vannak egymással, és ez milyen irányú mozgást indikál. A második a hat felfelé mozgó vonal helyzete, vagyis az, hogy az alaphelyzethez képest a vonalak milyen pozíciót foglalnak el. Ezzel foglalkozunk ebben a fejezetben. A harmadik a vonalak változása, melyet a következő fejezetben ismertetünk.

A hexagram hat vonala a társadalmi, anatómiai, családi, kozmikus és tudati állapotok különböző szintjeit jelöli. A hat vonal állandó mozgásban van, és mozgásirányuk alulról felfelé mutat. A világos és sötét erő egymásra hatása fejeződik ki a vonalak felfelé áramlásában. A hat hely „üres”, benne emelkednek fel és merülnek alá a vonalak által jelzett világos és sötét energiák, ezért a hat vonal mozgása az örök változást fejezi ki.

A vonalak alapállapotát a 63. Befejezés utáni állapot képe adja, amelynél belül van a Tapadó tűz, kívül pedig a Szakadékos víz. Ez olyan helyzet jelölője, amelyet tartósan csak nagy éberséggel és tudatossággal lehet fenntartani, mert a két, jellegében eltérő trigram között szembenállás és feszültség van. A vonalak szempontjából ez a világos és sötét erők váltakozásában fejeződik ki. Az első vonal helye világos, a másodiké sötét, a harmadiké világos, a negyediké sötét, az ötödiké világos, a hatodiké sötét. Ezért az 1., 3., 5. helyen az erős és világos (jang), a 2., 4., 6. helyen pedig a gyenge és sötét (jin) vonalak állnak jól. A 2., 4. és 6. helyen az erős és világos (jang), a 1., 3. és 5. helyen pedig a gyenge és sötét (jin) vonalak rosszul állnak. A hexagram értékelése és kifejtése során ehhez az alaphelyzethez viszonyítjuk a kifejtendő vonalakat. Tehát az első helyen a világos vonal helyesen, a sötét vonal helytelenül áll, a második helyen a

sötét vonal áll helyesen és a világos helytelenül stb. Üdvre és bajra annak alapján következtethetünk, hogy a vonalak számukra megfelelő helyet foglalnak-e el.

A jelek az alsó vonásnál kezdődnek, és az utolsónál érkezünk el oda, hogy össze lehet foglalni őket.

A kezdővonal és a legfelső vonal kívül esik az időbeli történéseken. A kezdővonal az idő előtti, a legfelső vonal az időfeletti folyamatokat jelzi. Az időbeliséggel a négy középső vonal van kapcsolatban, mert ezekből származtatható a maghexagram. A két középső vonal (a harmadik és a negyedik) a külső és belső közötti határon állnak, magát az embert jelölik, és ezek adják a centrálhexagram vonalait is. A kozmikus elrendezés szerint a kezdő- és a második vonal a Föld, a harmadik és negyedik az Ember, az ötödik és hatodik az Ég helye. Az egyes vonalak jelentése (alulról felfelé haladva) a következő:

Az **első vonal helye** jelöli az *időbeliség előtti* folyamatokat, az időbe éppen belépni készülő tendenciákat. A helyzethez kapcsolódó tudatalatti folyamatoknak is szimbóluma. Ez a hely jelzi a még *nem manifesztálódó* erőket, a még gyenge és a kiteljesedés előtt álló folyamatokat. Ez a hely jelzi az *okot* (s majd a legfelső az okozatot). Itt kezdődik meg az adott helyzet kibontakozása. Az emberi test szempontjából a láb alsó részét, társadalmi szempontból a *népet* jelöli. Ha az első helyen világos és erős (jang) vonal áll, az megfelel az őrendnek, így üdvöt jelez, ha sötét és gyenge (jin) vonal áll, az őrenddel ellenkezik, így bajt vonhat maga után. Ezt azonban az összkép módosíthatja: például az 50. Bronzüst hexagram esetében éppen az első helyen álló jin vonal jelzi az áldozati kehely felfordítását és kitisztítását. Értékeléskor figyelembe kell venni az első vonal viszonyát a másodikhoz (a nép viszonya a mandarinhoz, helytartóhoz), illetve a negyedikhez (a nép viszonya a miniszterhez, hivatalnokhoz), mert ez befolyásolja az egész jel jelentését.

A **második vonal helye** a *belső és tudatos világ* közepe, a Föld *közepe*, ezért ez a hely központi fekvésű és lágy (jin). Az itt lévő vonal szimbolizálja a *mandarint*, a *helytartót*, vagyis a császári ud-

vartól távol lévő *hivatalnokot*, akinek lágyan kell vezetnie az erős (jang) népet (első vonás). Ha a mandarin erős, a nép pedig gyenge, ez a hatalmával visszaélő hivatalnokot jelzi. Ha a mandarin erős, és a nép is erős, akkor fellázad a nép. Ha a mandarin gyenge és a nép is gyenge, akkor természetlen a társadalom. Mindez szimbolikusan jelzi a kezdő- és a második helyen lévő vonal lehetséges viszonyait. A második hely jelöli magát az embert mint individuumot, akinek lágyan kell lennie, hogy az Éghez igazodhasson. Ha a második helyen erős vonal áll és mellette gyengék, akkor ez a veszély jele. De például a 7. Hadsereg hexagram esetében minden vonal gyenge, kivéve az erős másodikat: s ez azt jelzi, hogy az ember megkapja a lehetőséget a cselekvésre, hogy megoldja a ráháruló nehéz feladatokat. Fontos a második vonal és az ötödik vonal közötti megfelelés, mert a második vonal jelenti az ötödik fiát vagy feleségét. Ha mindkettő erős, akkor konfliktus állhat elő, ha mindkettő gyenge, az erőtlenséget és veszélyt jelez, mert nincs vezető. Köztük az erős–gyenge vagy a gyenge–erős viszony a kedvező. Fontos továbbá a harmadikhoz való viszonya is, mert az a közvetítő a magasabb világok felé. Az emberi test szempontjából a második helyhez a *comb* és a *lábszár* tartozik.

A **harmadik vonal helye** az Ég felé, a magasabb világok felé *kapcsolódást* és *közvetítést* jelöli. A harmadik hely a *követ* helye, aki a mandarin és a miniszter között közvetít. Mértékadó hely, de korlátozott hatalommal. Mivel a harmadik vonal az alsó trigram legfelső vonala, ezért bizonytalan, mert két jel határán van. Ezen a helyen erős (jang) vonal áll jól, mert ha a harmadik vonal gyenge, akkor az azt jelzi, hogy nincs kapcsolat az alacsony és magas, a kinn és benn között, és ez veszély közeledtére is utalhat. Az emberi test szempontjából a *csípő* tájékának jelölője.

A **negyedik vonal helye** a Föld felé, az alacsonyabb világok felé *kapcsolódást* és *közvetítést* jelöli. Óvatosságra utaló hely, mert túl közel van az uralkodóhoz. Ehhez a helyhez gyenge (jin) vonás tartozik, s ez engedelmes *hivatalnokot* vagy *minisztert* jelöl, aki ura nevében derék segítőtársakat jelez (ha az első helyen erős vonal áll). Ha az első vonal gyenge, de a negyedik erős, akkor ez elkerülendő intim kapcsolatra való kísértést jelez közönséges emberekkel. Ha a

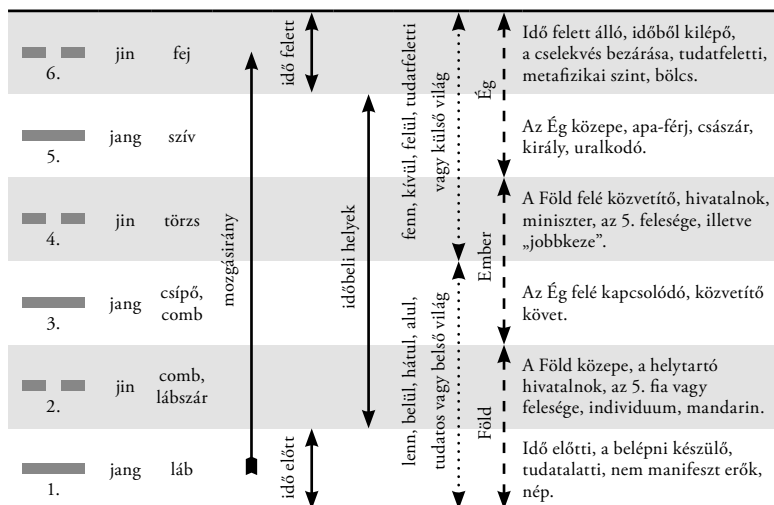
negyedik helyen gyenge és az ötödik helyen erős vonal áll, az kedvező kapcsolatra utal az uralkodóval. Ha a helyzet fordított, akkor kedvezőtlen, mert erős miniszter és gyenge uralkodó vagy erős feleség és gyenge férj kapcsolatát mutatja. Az emberi test szempontjából a negyedik vonal a *törzs* jelölője.

Az **ötödik vonal helye** az *Ég közepe*, az *apa*, a *férj*, a *császár*, az *uralkodó* és a *közép* szimbóluma. Az egész jel uralkodója általában az ötödik vonás. Ellentétben a Föld közepének számító második vonással, itt az erős vonal van jó helyen, mert az uralkodó irányít mindent az ég alatt. Ha az ötödik helyen gyenge (jin) vonal áll, az csak abban az esetben kedvező, ha erős segítőtársak vesznek körül. Ha a második és az ötödik helyen egyformán gyenge vagy egyformán erős vonal van, az legtöbbször kedvezőtlen, mert az Ég és a Föld nem egészíti ki egymást. Az ötödik és a hatodik hely az uralkodó és a bölcs viszonyát fejezi ki. Az emberi test szempontjából az ötödik hely a *szívet* jelöli.

A **hatodik vonal helye** az *időből kilépő folyamatok* és az *idő felett álló bölcs*ek szimbóluma. A világ ügyei felett álló, emelkedett, *tudatfeletti* és *metafizikai* szint jelölője. Itt zárul le a cselekvés, és itt jelenik meg az okozat, amelynek oka az első vonal helyén keletkezett. A hatodik helyen a gyenge (jin) vonal áll jól, mert ez arra a bölcsre vonatkozik, aki nem avatkozik bele a világ folyásába, mintegy felette áll. Ha a hatodik vonal erős (és a harmadik gyenge), akkor azt jelzi, hogy a világtól elfordult bölcs belebonyolódik a világ ügyeibe, és elveszíti tisztaságát. Ez a harmadik vonalra is szegyet hoz, mert megkerüli a negyedik és az ötödik helyen álló feljebbvalóit, és ezzel elveszti hűségét. A hatodik vonal jelzi a folyamat végét, a befejezést, ahol lezárul az egész tartalom. Az emberi test szempontjából ez a hely a *fejet* jelöli.

A fentiek alapján **megfelelési** viszony áll fenn az első és a negyedik, a második és az ötödik, valamint a harmadik és a hatodik helyen lévő vonás között. **Összetartási** viszony áll fenn két szomszédos vonal között: az alsó vonal a befogadó, a felső vonal a másikon nyugszik. Ha a megfelelési viszonyban állók között nincs egymást kiegészítő kapcsolat, vagy az összetartási viszonyban állók között nincs összhang, vagy az erős és a gyenge vonalak nem a nekik meg-

A hexagram vonalainak szimbolikája

felelő helyen állnak, akkor annak baj a következménye, amiből kár, bánkódás és megsejyenyülés keletkezik. Ha a vonalak a helyükön állnak, és közöttük egymást kiegészítő kapcsolat és összhang van, az üdvöt és makulátlanságot eredményez.

Egy hexagramon belül kétféle uralkodó vonalat különböztünk meg. Az egyik a jel alakító ura, a másik a jel uralkodó ura. A jel alakító ura az a vonal, amelyik a jel jellegzetes értelmét adja. Például, ha a harmadik vonal gyenge, és az összes többi erős, akkor bár e vonal nem a helynek megfelelő, mégis ő a jel alakító ura, mert ő hordozza a jel jellegzetességét. A jel uralkodó ura pedig legtöbbször az ötödik helyen lévő vonal.

Egy hexagram értékelésénél a trigramokról korábban elmondtak mellett tehát a vonalak helyét, jellegét és viszonyait is figyelembe kell venni ahhoz, hogy az általuk jelölt állapotot, és különösen az állapotok változásait, helyesen tudjuk értékelni. Ahogy az asztrológiában a zodiákusjegyek, a bolygók, a házak és az aspektusok együttes értékelése vezet el az analógia meglátásához, úgy a változások természetét is csak akkor tudjuk helyesen követni és átlátni, ha képesek vagyunk a különböző elemeket egy intuícióban egyesíteni. S ezzel nemcsak a sorsunkról és a feladata-

inkről kapunk egyre mélyebb információkat, hanem ugyanakkor olyan tudati és szellemi fejlődésen megyünk át, amelynek következtében képesek leszünk a világ változásait, kusza sokféleségét megérteni és eggyé válni a Taóval.

Az elemek analógiái

Vonal	Bolygó-analógia	Kínai jel	Név	Tulajdonságok
			Jang	Jang , a Nagy Világos, a Teremtő, az Ég, metafizika, transzcendencia, a lét maskulin aspektusa
			Jin	Jin , a Nagy Sötét, a Befogadó, a Föld, természet, immanencia, a lét feminin aspektusa
			Sui	Víz , öreg – <i>változó</i> (pálcikával 25, érmével 6 [1])
			Hou	Tűz , fiatal – <i>alakuló</i> (pálcikával 21, érmével 7 [2])
			Tu	Föld , ahol a változás végbemegy (5, 10)
			Mu	Fa , fiatal – <i>alakuló</i> (pálcikával 17, érmével 8 [3])
			Csin	Fém , öreg – <i>változó</i> (pálcikával 13, érmével 9 [4])

A változó vonalak

A vonalak és az elemek összefüggését már érintettük, most azonban érdemes röviden felidéznünk, mert a vonalak szimbolikájában lelehetők fel azok a mélyebb analógiák, amelyek a tudati operációk, az alkímia és a gyakorlatok szempontjából hordoznak információkat.

A föld elem nem jelenik meg vonalként, mert az a középpont, valamint a Szaturnusz analógiája által jelzett idő szimbóluma, és mintegy „tartálya” a változásoknak. A föld elem azt az elvont és transzcendens Időt szimbolizálja, amelyben az átalakulások és változások végbemennek.

A tűz és a „tüzelő”, azaz a tűz és a fa elem az átalakulások mozgatói, és a mélyebb, rejtettebb összefüggéseket jelölik. A tűz az akarrattal, a fa pedig az átalakulások térbeliségével áll összefüggésben. Azért minősülnek ezek „alakulóvá”, mert a változásokban csak át-tételesen vesznek részt, mintegy a változások következtében változnak. Pontosan úgy, ahogy az ember az akaratát és a térerzetét csak a gondolkodásán és az érzetein keresztül tudja befolyásolni.

A tényleges változásokat a víz és a fém elem jelzi. Ez a két elem szimbolizálja az ember azon tudati képességeit, amelyekre közvetlenül befolyást tud gyakorolni.

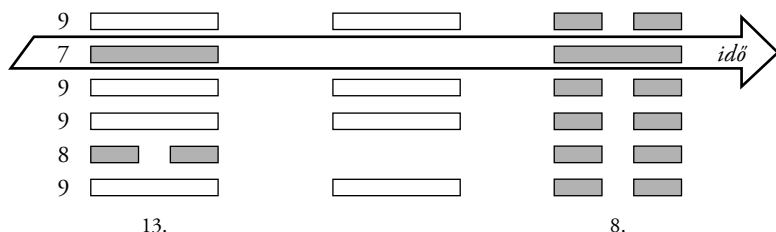
Ha egy hexagram valamelyik helyén sötét (jin) vonal változik világos (jang) vonallá, akkor a víz elemi energia a változás mozgatója. A víz elem a gondolkodás és a képalkotás tudati folyamatait szimbolizálja. Amennyiben világos (jang) vonal változik sötét (jin) vonallá, akkor a fém elem a változás mozgatója. A fém elem az érzés, az érzelmvilág és az érzékelés tudati folyamatait jelzi. *Minél inkább tisztában van az ember saját érzelmi állapotával, és minél inkább képes a vágató gondolatok lecsillapítására, annál inkább képes a változásokkal együtt mozogni és tetteivel azokhoz alakulni.* A változásokban az Ég Akarata nyilatkozik meg, de az ember megzavarja ezt a saját aktivitásával, melyet az érzelmi függés és a gondolkodás uralatlansága mozgat. Az érzelmi függés az érzékszervi tapasztalásnak való alávetettséget jelent, amely miatt az ember valósággo-

sabbnak érzi és gondolja a látott, hallott stb. tárgyi világot a belső – például a hexagram változó vonalaival jelölt – folyamatainál. Ez az oka az akarat kimozdultságának. „*A látást az öt szín tompítja, a hallást az öt hang tompítja...*” – mondja Lao-ce. Mindaddig tehát, amíg az ember az érzelmi és gondolati rendezetlenségei miatt a „látottal és a hallottal” törődik, és nem a belső összeszedettséggel, addig nem képes a változásokban az Ég Akaratát, a „*nemcselekvő cselekvést*” és a „*visszafelé áramoltatást*” megvalósítani.

Amikor egy kérdéssel fordulunk a *Változások Könyvé*hez, és a válaszul kapott hexagram valamelyik vonala változik, akár kívánatos, akár nemkívánatos irányba, akkor minden esetben a változó vonal jelzi azt a bennünk zajló érzelmi vagy gondolati kimozdultságot, amely a változásokat generálja. De ezek jelzik azt a helyzetet is, amelyben a *gyakorlás iránya és a tudati operációk jellege megmutatkozik*. Ha látjuk magunkban azokat az érzelmi és gondolati kimozdultságokat, amelyek a változások mozgatórugói és amelyekre a változó vonalak utalnak, akkor elkezdődhet azok megfogása, a tudat és az életerő átalakítása, és gyakorolhatjuk a *nemcselekvő cselekvést*, amikor a változások által kialakult állapottal találkozunk.

A változások vizsgálata

Az időben történő átváltozásnak három állapotát különböztethetjük meg: I. az alaphexagram, II. a változó vonalak, III. a változás eredménye.

I. Az alaphelyzet mutatja meg a múltat, a korábbiak által meghatározott jelent. Mutatja azt az állapotot, amelyben a kérdező éppen akkor van, amikor tanácsot kér.

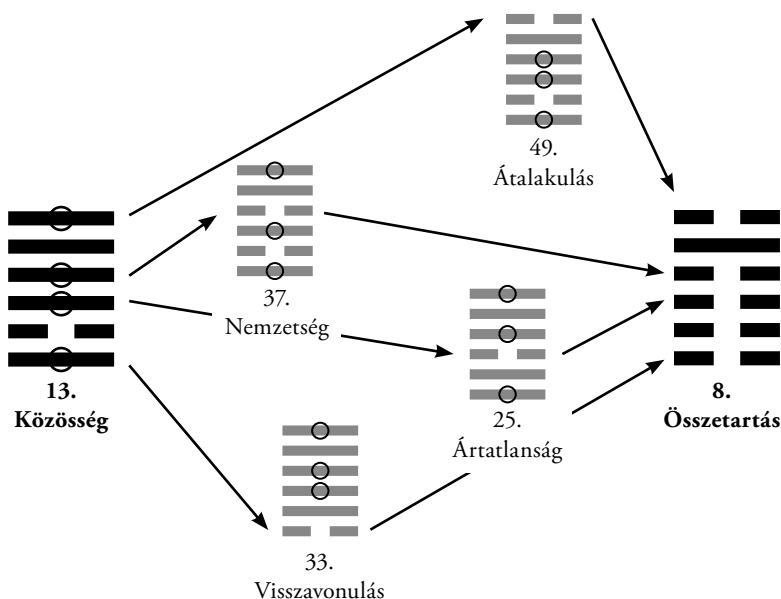
II. A változó vonalak, mint elemek, megmutatják, hogy milyen érzelmi-gondolati változás megy éppen végbe, milyen szinten és milyen irányba. Itt mutatkozik meg, mi készülődik az idő méhében, és az is, hogy hogyan és mit kell tennünk ahhoz, hogy *„együtt mozogjunk az idővel”*. Ekkor lehet az ember tompa és kába, s így átalussza és elfelejti a tényleges történéseket. Vagy lehetünk tudatosak és éberek, s ekkor a nemcselekvő cselekvés gyakorlásaként együtt változhatunk az idővel, vagyis hagyjuk, hogy minden magától alakuljon. Az első esetben az ember alávetett a sorsának, mert nem tudja, miért történnek vele a dolgok. Tudatosság és éberség esetében pedig beléphetünk az áramlásba, és ez az áramlás maga a Tao. A taoisták szerint aki belépett az áramlásba, az nem csak a jövőt képes megváltoztatni, hanem a múltat is, ám ennél a képességnél is fontosabb számára az, hogy *„minden magától alakuljon”*.

III. A változás eredménye a jelenben meglévő jövőt mutatja meg. Ez a hexagram tanácskérés esetén az ügy kimeneteléről ad képet.

A változó vonalak értékelésénél kétféle technikát különböztethetünk meg. Az első esetben a változásokat – azon túl, amit fentebb kifejtettünk – valamilyen kommentár segítségével igyekszünk átlátni, és annak megfelelően cselekedni.

A másik esetben, ha nem áll rendelkezésünkre semmilyen ősi kommentár, akkor a következőképpen járhatunk el: értékeljük az alaphexagramot, majd a változó vonalakat külön, egyenként változtatjuk, így minden változó vonal egy-egy külön hexagramban beszéli el a változások természetét.

Vegyünk példának egy kérdést: *Hogyan tudom jól megoldani az előttem álló feladatot?* A pálcikák kirakása után (az érmék és pálcikák kirakását a következő fejezetben tárgyaljuk) a következő képet kaptuk: belül-alul a Tapadó tűz, kívül-felül a Teremtő ég, s ez a 13. *Közösség* képe. Az első, a harmadik, a negyedik és a hatodik vonal változik világosból (jang) sötét (jin) vonallá. A jövő képe pedig alul a Befogadó föld, felül a Szakadékos víz, a 8. *Összetartás* hexagramból bontakozik ki.

Az alaphexagram a *13. Közösség*, s ez jelzi, hogy az emberi viszonyok területén jelentkezik feladat. A másokhoz való alkalmazkodás, egy közösség, társaság vagy szövetség munkája során találkozunk a feladattal.

Az első vonal változtatása esetén a *33. Visszavonulás* hexagram bontakozik ki. Ez jelzi, hogy az emberek közeledését nem kell erőltetni, nyitottan, „nem ellenkezve a gonosszal”, szerényen és külön törekvések nélkül kell a közösségben részt vennünk.

A harmadik helyen lévő vonal változása a *25. Ártatlanság* képét mutatja, amely valamilyen váratlan és nehezen megoldható helyzetet jelez, amelynek nem mi vagyunk az okai, ezért nem is tehetünk semmit.

A negyedik helyen lévő változó vonal a *37. Nemzetség*, a család közösségében lévő törvényekre utal, a mieink közötti feladatainkra irányítja a figyelmet.

A hatodik helyen lévő változó vonal pedig a *49. Átalakulás* képe, amely a változtatások megfelelő menetére, az átalakulás szükségességére, a megfelelő idő kivárására és a bölcs ember nemcselekvő cselekvésére utal.

S végül értékeljük azt a hexagramot, amelyet a négy változó vonal együttes változtatása alapján kapunk. Ez esetünkben a *8. Összetartás* képe, amely az egyesítés, együttműködés, összetartás és a közép erejének való alárendelődés ideáit mutatja.

A vonalak egyenkénti változtatásával kapott hexagramokat a trigramjaik alapján kiértékelhetjük és a változás folyamatára vonatkoztathatjuk. A legtöbb esetben a kétféle módszer, tehát a kommentárok alapján és az egyenkénti vonalváltoztatás alapján végzett értékelés egybeesik, különösen akkor, ha képesek vagyunk a különböző mozgásokat egy ideában összefogni.

Az idő áramlása

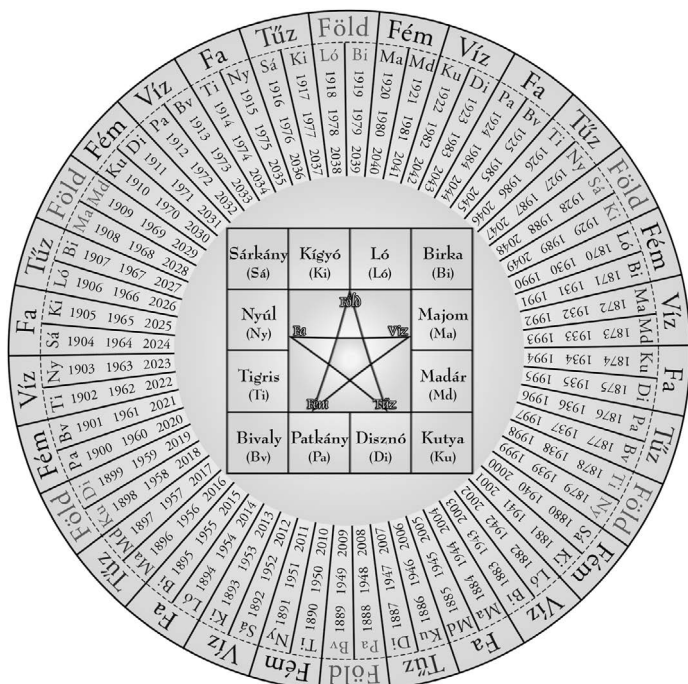
Ahogy a tudat- és létfeli jelenségek mindegyike, úgy az idő is összefügg a trigramok és hexagramok által kifejezett világos és sötét erők áramlásával. A kínai (tibeti, belső-ázsiai) időszámítási rendszer 60 éves ciklusai egyrészt kifejezik a létforgatag, a születések és keletkezések újra és újra visszatérő periódusait, a reinkarnációt, a körforgást, másrészt pontosan leírják az adott időszak jellemzőit. A 60 éves ciklus a 12 zodiákusjegyre (si-er kung): Kutya, Disznó, Patkány, Bivaly, Tigris, Nyúl vagy Macska, Sárkány, Kígyó, Ló, Birka, Majom, Madár (vízi) és az 5 elem (vu-hszing): fa, tűz, föld, fém, víz kombinációjából épül fel.

A kínai időszámítás Kr. e. 2637-ben (Vízözön után 6213), Huang-ti trónra lépésével kezdődik, így a jelenleg is tartó ciklus a 78-adik, amely 1984. II. 2-án kezdődött, a fa-jang-Patkány évével. Minden év a Vízöntőben lévő Újholddal indul. (A tibeti időszámítás teljesen megfelel a kínainak, de később kezdődik, Kr. u. 1027-ben vezetik be, így a tibeti időszámítás 17. ciklusában járunk, amely 1987. I. 29-én, Újholdkor kezdődött a tűz-jin-Nyúl évével. A tibetiek a buddhizmus miatt az év kezdetét a Vízöntő havában lévő Teliholdkor ünneplik.)

A kínai és a nyugati zodiákus összefüggései

Szimbólum	Elem	Bolygóanalógiák	Kua	Hónap	Évszak	Óra
Bivaly	– Föld	☾	☶	1. hónap		01–03
Tigris	+ Fa	♂	☳	2. hónap	tavasz	03–05
Nyúl, Macska	–		☷	3. hónap		05–07
Sárkány	+ Föld	☾	☶	4. hónap		07–09
Kígyó	– Tűz	♂	☳	5. hónap	nyár	09–11
Ló	+ Tűz		☷	6. hónap		11–13
Birka	– Föld	☾	☶	7. hónap		13–15
Majom	+ Fém	♀	☱	8. hónap	ősz	15–17
Madár (vízi)	– Fém		☷	9. hónap		17–19
Kutya	+ Föld	☾	☶	10. hónap		19–21
Disznó	– Víz	♀	☳	11. hónap	tél	21–23
Patkány	+ Víz		☷	12. hónap		23–01

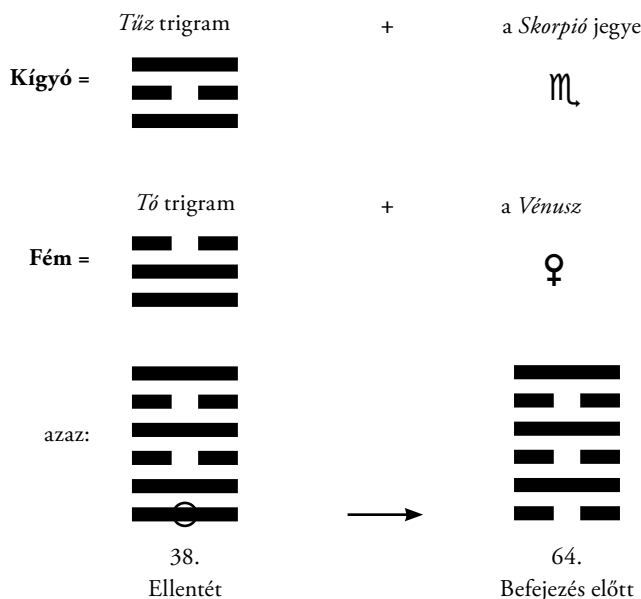
Mivel jelenleg a Ji Kingnek az időszámítással kapcsolatos összefüggéseit vizsgáljuk, így témánktól elvezetne a kínai asztrológia tárgyalása. Ez egyébként napjainkban már Nyugaton is jól ismert. Erről mindössze annyit érdemes itt megjegyezni, hogy a hatvanas ciklus éveihez tartozó elemek és állatok, valamint a hónapokhoz, napokhoz, órákhoz tartozó elemek közötti viszony alapján történik a jóslás, és ezek alapján határozzák meg a „szerencsés” és a „balszerencsés” időszakokat is. Például a Tigris (a nyugati asztrológiában az Oroszlán) és a Majom (Vízöntő) kombinációja „balszerencsésnek” számít, mivel közöttük diszharmonia, azaz feszültség van, valamint a Tigris és a Majomhoz tartozó elem, a fém, de ugyanúgy a Majom és a Tigrishez tartozó elem, a föld kombinációja is diszharmonikus. Vagy például, amint azt az elemek tárgyalásánál láthattuk, a fém és a tűz kombinációja szintén „balszerencsésnek” számít, mivel a „tűz olvasztja a fémet”, és így tovább.

A Ji King és az időszámítás viszonya a nyolc trigram és a zodiákus állatai, illetve a trigramok és az elemek összefüggésén alapul. A táblázatban láthatjuk ezeket az analógiákat, melyek a trigramok, elemek, a zodiákus állatai, az évszakok, a hónapok és a napszakok (órák) összefüggéseit mutatják. Ennek alapján egy adott évet trigramokban, illetve hexagramban is meg tudunk vizsgálni, vagyis megkaphatjuk annak az évnek a hexagramját az esetleges változókkal és a legkülönbözőbb analógiáival együtt.

Példaként vizsgáljunk meg két évet:

2001. január 24-től 2002. február 12-ig tart a fém-jin-Kígyó éve:

A nyugati asztrológiában: „Skorpióban a Vénusz”.

A fém-Kígyó a 38. *Ellentét* hexagram képét adja, és mivel ezt a víz-Ló év követi, ezért az előbbinek az első vonala változik, és így a 2001. év értékelésénél ezt az egy változót érdemes bővebben kifejteni. Röviden erről azt mondhatjuk, hogy erre az évre általában az ellentét erői lesznek a jellemzők, kiegészítve azzal, hogy – az

első vonal változása miatt – az ellentétek nem mérgesednek el, csak akkor, ha hagyjuk azokat elfajulni. Ezért a tanács: ebben az évben érdemes minden ellenségeskedést megelőzni, és hagyni, hogy „*az elveszett ló magától visszajöjjön*”.

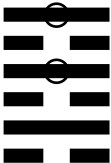
2002. február 12-én kezdődik a víz-jang-Ló éve, amelyet 2003. február 1-jétől a víz-jin-Birka követ.

Tűz trigram + a Nyilas jegye

Kígyó =

Víz trigram + a Merkuriusz

Víz =

azaz:

64. Befejezés előtt 7. Hadsereg

A nyugati asztrológiában: „*Nyilasban a Merkuriusz*”.

A víz felett a tűz képe a 64. *Befejezés előtt* hexagram, amely az azutáni évben esedékes, és a víz-jin-Birka (néhol Kecse) által jelzett 7. *Hadsereg* hexagramba változik. Ennek alapján a negyedik és a hatodik vonal változik, s ezek összességében olyan évet jelölnek, amelyre a befejezések és a lezárulások, a rendeződések a jellemzők. A változók továbbá azt mutatják, hogy a tudatosan végrehajtott átmenettel hosszú időre (három évre) biztosíthatjuk magunknak a sikert, valamint azt, hogy óvakodnunk kell attól,

hogy ebben az átmeneti időben elveszítsük a fejünket. Ezek azok a vezérgondolatok, melyeket az év értékelésénél bővebben kifejt-hetünk.

Ha az adott év valakinek a születési éve, akkor a jelentést egy egész életpálya fő tendenciájaként kezelhetjük, és ennek szellemében értékelhetjük a saját születési évünk által mutatott tendenciákat is.

A táblázatban láthatjuk, hogy az elemek közül a föld elem jelenthet problémát, mivel a Bivaly (a Hegy trigram), a Sárkány (a Villám trigram), a Birka (a Föld trigram) és a Kutya (Ég trigram) egyaránt a föld elemmel van analógiában. Ilyen esetekben eligazít az, hogy jang vagy jin év van, így két-két analógia marad. Ezek pedig szabályosan váltogatják egymást.

Ha belegondolunk abba, hogy az év, a hónap, a nap és az óra egyaránt a világos és sötét erők játéka alapján bontakozik ki, akkor beláthatjuk, hogy nemcsak azért kell az idők természetét ismerni, hogy harmóniába kerülhessünk velük, hanem azért is, mert ezek annak a folytonosan ismétlődő időnek a kifejeződései, amelyet a taoisták képesek meghaladni, és ezáltal a halhatatlanságot és az időfelettséget elérni.

A sors megértése

A *Változások Könyve* és a taoizmus lényege szempontjából egyaránt alapvető kérdés a sorshoz való helyes hozzáállás. Mint láttuk, mindkettőnek alapvető célja a változások természetének megismerése, a középpont és az égi elrendelés megtalálása, valamint a tudati léthez (sen), a Taohoz való visszatérés megvalósítása. Mindehhez olyan életvitel szükséges, amelyet a taoisták az „Ég Akaratához való igazodásnak” neveznek. S mivel a sorsban az Ég Akarata nyilvánkozik meg, ezért ebből a taoista utat járó ember számára két feladat adódik. Az egyik a Nagy Szabály megértése – ezt segíti elő a *Változások Könyve* használata is –, a másik pedig az a taoista attitűd, amelyet a nemcselekvő cselekvésnek nevezünk.

Azt gondolhatnánk, hogy mai világunkban sokkal nehezebb ezt az attitűdöt megvalósítani, mint mondjuk az archaikus időkben, holott ha van valami, ami az idők során nem gyengült meg, akkor az éppen ez. Alapjaiban nincs különbség aközött, hogy az aktív cselekvésünk irányul a szabadabb szellemi szintek elérésére, vagy a nemcselekvő cselekvés alapján győzzük le meghatározottságainkat: mindkettő szellemi erőfeszítést igényel. Mégis, gyakran megesik, hogy amikor már nem tudunk semmit sem kezdeni a problémánkkal, és megadjuk magunkat a sorsnak, éppen akkor fordulnak meg és kezdenek rendeződni a dolgaink. Az ilyen tapasztalás mutathat rá arra, hogy ha ezt az önmegadást, önmagunk aktivitásának visszafogását tudatosan valósítjuk meg, akkor a taoisták útját járjuk. A nemcselekvő cselekvés azonban nem magunkba roskadt, tehetetlen állapot, hanem önmagunk tudatos legyőzése, amikor megfékezzük magunkban azokat az indíttatásokat, érzelmi és akarati mozgatóerőket, melyek világunkat és létállapotainkat folyamatosan alakítják.

Korábban idéztük Csuang-cét, aki szerint: *„Embernek lenni annyi, mint az Égnek lenni, s ami megakadályozza az embert abban, hogy az Ég legyen, az a saját aktivitása”*. Vagyis legtöbbször akkor kerülünk megoldhatatlan helyzetekbe, ha a saját (egoizmusunk által ösztönzött) aktivitásunk által cselekszünk, esetleg keresztül akarunk vinni valamit, amit helyesnek gondolunk. Ha viszont vissza akarunk térni a taoista értelemben vett egyszerűséghez és természetességhez, akkor hagynunk kell, hogy *„minden magától alakuljon”*, mert csak akkor tud az Ég Akarata megnyilatkozni, ha nem zavarjuk össze a szükségszerű változásokat saját individuális törekvéseinkkel. Mert *„a Tao mindig nemcselekvő, és nincs semmi, amit ne ő tenne. Ha a fejedelmek és királyok meg tudják ezt tartani, akkor minden lény magától tökéletessé válik”*.

A taoizmus útján tehát meg kell tanulni egy olyan létmódot, amikor képesek vagyunk nem csak szemlélni, de hasznosítani minden olyan sorsszerű eseményt, legyen az bármilyen kellemtelen vagy rossz, amely egyébként valamilyen cselekvéssort indítana el bennünk. Ezzel kapcsolatban mondja Csuang-ce (6): *„Ha a Nagy Fémöntő megolvasztja a fémeket, a fém pedig ugrándozni*

kezd, és azt mondja: – Énbelőlem mo-je kard legyen! –, akkor a Nagy Fémöntő feltétlenül baljós fémnek fogja azt tartani. Ha most én, aki egyszer emberi formát öltöttem, azt mondanám: – Ember legyek, ember legyek! –, akkor a Teremtő feltétlenül alkalmatlan embernek ítélné engem. Ha tehát az Eget és a Földet úgy fogjuk fel, mint hatalmas olvasztókemencét, a Teremtőt (a Tao) pedig úgy, mint Nagy Fémöntőt, akkor ugyan hová is irányíthatna bennünket, ahol számunkra ne lenne megfelelő?”. Éppen ezért: „Ha (a dolgok alkotója) felbomlaszt és átalakítja bal karomat egy kakassá, akkor én vele fogom megállapítani éjszakánként az időt. Ha felbomlaszt és átalakítja jobb karomat egy íjjá, akkor én ezzel fogok sütni való baglyot löni. Ha felbomlaszt és átalakítja a faromat egy kocsivá, szellememet pedig egy lóvá, akkor én azon fogok utazgatni.”

A Változások Könyve bölcsessége éppen arra tanít meg minket, hogy sokkal közelebb kerülünk saját lényegünkhöz, ha képesek vagyunk úgy szemlélni a változásokat, ahogy azok vannak, semmint újabb és újabb tettekkel bonyolítani azokat. Az emelkedett ember „nem ismeri sem az élet szeretetét, sem a halál gyűlöletét: az életbe belépés nem okoz örömet neki és az elmenetel nem okoz benne semminemű ellenállást” – mondja Csuang-ce. Lie-ce ehhez hozzáteszi: „Aminek élete van, visszatér ahhoz, aminek nincs élete. Aminek formája van, visszatér ahhoz, aminek nincs formája. Az élet szükségképpen változik, a változás nem teheti meg, hogy meg ne változzon”.

A létállapotok örökös változását, amelyet a taoisták éppen úgy a létezés legfontosabb elvének tartanak, mint a hinduk és a buddhisták a létforgatag (szamszára) tanítását, vagy amelyet a régi görögök a születések körforgásának neveztek, a Változások Könyve foglalja rendszerbe, ezért általa ismerhetjük meg a változások természetét, valamint ennek segítségével tudjuk az Ég és Föld értelmét felfogni. Általa pillanthatunk be sorsunk alakulásába, hogy megtanuljuk elfogadni azt. Sorsunk elfogadása – minden esetben – személyes indítékaink visszafogásával jár együtt, és minél inkább rá tudunk hagyni az úgynevezett véletlenre, annál inkább az Ég Akarata munkál bennünk.

„Csuang-ce halászgatott egyszer a Pu folyó partján. Itt talált rá Csu királynak két küldöttre, két főhivatalnok, akik azt az üzenetet hozták,

hogy a király szeretné reá bízni országának kormányzását. Csuang-ce csak fogta tovább a horgászbót és hátra sem pillantva válaszolt:

– Hallottam, hogy Csunak van egy isteni teknősbékája, mely háromezer évvel ezelőtt halt meg. A király selyemmel bélelt kosárba helyezte és elrejtette a templom csarnokában. Nos, ez a teknősbéka annak örül-e jobban, hogy halott már és hátrahagyott csontjait így megtisztelik, vagy jobban örülne, ha élhetne és farkát a homokban vonszolhatná?

– A két főhivatalnok így felelt: – Jobban örülne, ha élhetne és farkát a homokban vonszolhatná. Csuang-ce erre ezt mondta: – Menjetek hát utatokra. Én is inkább a farkamat vonszolom a homokban.” (17.)

Amikor egy kérdéssel fordulunk a *Változások Könyvéhez* és értékeljük a választ, akkor különböző szellemi szintek átélési lehetőségei bontakoznak ki előttünk. A legkevesebb, hogy megpróbálhatjuk a kommentárok alapján fellelni életünkben a képek által jelzett helyzetet, és ez jelentős szellemi élményt jelenthet. Ekkor szellemi gyakorlattá tehetjük azt, hogy a kapott állapottal kapcsolatos vonzó vagy taszító belső erőket magunkban felismerjük és nem hagyjuk eluralkodni. Magasabb tudati szinten átláthatjuk a trigramok által jelzett erők és állapotok alakulását, a helyzet belső összefüggéseit, a „Nagy Szabályt”, a Törvényt, az ellentétes erők játékanak törvényszerűségeit. És végül, a kapott képek kiértékelése során eljuthatunk akár a kezdetekig, a világos és a sötét erő előtti ősforrásig, megvalósíthatjuk az emelkedett ember tudatállapotát, és felismerhetjük a Tao mindenben jelenlévő valóságát.

Ezzel kapcsolatban Tung Csung-su *A kormányzás komolysága* című művében így ír:

„Csupán az emelkedett ember (seng-zsen) képes a tízezer dologgal teljesen eggyé válni, azokkal kezdetben egyesülni, míg aki nem éri el és nem fogadja el magáénak is az eredetet, amelyből minden származik, az nem képes sikerre vinni a dolgait. Ezért a Tavasz és Ősz (Krónika) az »egy« szó helyett az »eredet« (jüan) szót használja. Ez a jüan olyasféle, mint a forrás (jüan), értelme pedig az, hogy a legvégső kezdet is az Eget és a Földet követi. Így az embernek csupán a legvégső kezdetre van szüksége ahhoz, hogy éljen, s nem kell a négy évszaznak

megfelelően mindig változnia. Az eredet (jüan) ugyanis minden dolognak a kezdete és az ember eredete is benne foglaltatik. Hogy hol helyezkedik el? Nos, ez az Ég és a Föld előtt. Így azután az embernek, bár az Ég »leheletében« (csi) él, sőt magába fogadja az Ég leheletét, még sincs módja rá, hogy az Ég eredeti természetével, az Ég eredeti rendeltetésével szembeszegüljön. Így a »tavasz« (cseng) kifejezés is azt jelenti: elfogadni azt, amit az Ég és Föld tesz, valamint folytatni és véghezvinni azt, amit az Ég elkezdett. Ha valaki úgy viszi sikerre a dolgait, úgy teljesíti be művét, hogy ezt az elvet (Tao) valósítja meg, akkor miért kellene ezt az Ég és a Föld eredetének (akciójának, jüan) nevezni? Az Ég és Föld eredete talán szerepet játszik ebben? Talán bizony egyszerűen kiterjeszkedett az emberre? Valójában az emelkedett ember kezdettől végig elfogadja az Ég Akaratát.”

A Változások Könyve örök igazságai

Előszó

„A megfelelő idő kiválasztása: haladás,
A megfelelő idő elmulasztása: pusztulás.”

Lie-ce

Az elmúlt évszázad során a modern nyugati világ egyre nagyobb érdeklődéssel fordult az ősi keleti kultúrák és vallások, s ezen belül a kínai hagyomány felé. Ennek eredményeképpen a taoista és konfuciánus munkák jelentős részéről képet kaphatott a nyugati érdeklődő, de ezek között is talán a legnagyobb érdeklődést a *Változások Könyve* (Ji King) váltotta ki. Ebben talán annak volt a legnagyobb szerepe, hogy ez az ősi munka nemcsak a kínai gondolkodásmódot és világfelfogást mutatja be, hanem azt is, miként lehet ahhoz a gyakorlat terén kapcsolódni, vagyis azt, hogyan lehet részese az ember ennek a világképnek. Márpedig a nyugati világ elanyagiasodása és a természetes életmódtól való eltávolodása olyan úrt teremtett, amelyben egyre élesebben merül fel a kérdés: mit tegyen az ember, hogy értelmesen és szellemiekben gazdagon teljen el az élete, és milyen konkrét, gyakorlati lépések segíthetik ennek megvalósítását?

A *Változások Könyve* a legősibb munka a klasszikus kínai szövegek közül, mert azokat az elemeket, melyekre épül, az archaikus időkben, mintegy 5000 évvel ezelőtt maga a félisten Fu-hszi nyilatkoztatta ki. Az örökös változás törvényszerűségeit a háromvonalas és hatvonalas képekre (kua) épülő jelrendszer segítségével írta le, és ezzel megteremtette a lehetőségét annak, hogy a világot működésben tartó energiák áramlását tudatosan követni lehessen. Az archaikus időkben ezt a jelrendszert felhasználva tudtak tájékozódni a történesek világában, ezekkel tudták előre meghatározni a követendő utat és a helyes cselekvés módját, ezért mondhatjuk, hogy ez a jelrendszer volt a szakrális társadalom alapja. Kezdetben sem kommentárja, sem leírt értelmezése nem volt, az ősidők bölcsei a szóbeli hagyomány átadása és belső világosságuk alapján értelmezték a jeleket. Mintegy háromezer évvel ezelőtt, Ven király és fia, Csou herceg jegyezte le az

értelmezést segítő fő szöveget, majd a még későbbi időkben születtek meg a részletes konfuciánus kiegészítő kommentárok, az úgynevezett szárnyak, melyekből néhányat Richard Wilhelm is lefordított.

Az ismert nyugati fordítások egy késői (Kr. u. 715 körüli) kommentárból származnak. Maga a *Változások Könyve* a konfuciánus kánon része, egyike annak a kilenc szent műnek, melynek ismeretét Kínában kötelezőnek tartották. Ezek közül az Öt Szent Könyv (vu-king) a Dalok könyve, az Írások könyve, a Tavasz és őszi című krónika, a Szertartások feljegyzései, valamint a *Változások Könyve*. A további négy klasszikus könyv pedig Konfuciusz művei: a *Beszélgetések és mondások*, a *Meng-ce*, a *Nagy tanítás* és a *Közép mozdulatlansága*. Mindezek közül azonban kétség kívül a *Változások Könyve* tartalmazta a legmélyebb metafizikai összefüggéseket, és az általa ismertetett jelrendszer a legősibb, mivel minden későbbi munka ennek ismeretében és ezt felhasználva készült. Ugyanakkor, mint azt *A taoizmus* és a *Változások Könyve* című munkánkban törekedtünk bizonyítani, a *Változások Könyve* által ismertetett jelrendszer a taoista útnak is szerves része, így a tökéletesség és halhatatlanság elérése szempontjából is alapvető összefüggéseket hordoz.

Az ősi kínai világkép alapjai nem különböznek lényegileg az indiai vagy a korai görög elképzelésektől. A világ alapvető törvénye mindegyikben az örökös változás, a lételemek folytonos áramlása, és ebben a kezdet és vég nélküli mozgásban folytonosan átalakulnak a dolgok. Semmi sincs nyugalomban. A természetben minden alá van vetve a szabályos ciklusokban végbemenő változásoknak, melyek mögött örök és megváltoztathatatlan törvények vannak, amelyek azonban lehetőséget adnak az emberek számára ahhoz, hogy a helyes és a helytelen között választhassanak.

Az a jelrendszer, amely a *Változások Könyve* alapját adja, ezt az áramlást írja le, és ezzel szemlélhetővé teszi a mögöttes örök törvényt, beláthatóvá teszi a dolgok értelmét, és egyben megmutatja, miként tudunk részt venni ebben az áramlásban anélkül, hogy azal szembehelyezkedve elvesznénk benne. Megmutatja a jelenségek mögötti erővonalakat, így lehetőséget ad arra, hogy bepillantást nyerjünk a világot alakító valódi erők működésébe.

Éppen ezért vált ez a jelrendszer már a kezdeti időktől fogva az egyik legfontosabb jóslási rendszerré. A korai társadalom életének szinte minden fontosabb kérdésével kapcsolatban kikérték a *Változások Könyve* véleményét. A „homályos és kétséges dolgok” megvilágítása érdekében bölcs jóspapokat alkalmaztak. A jóspapok tanácsa a komolyabb és az egész társadalmat érintő kérdések esetén általában hét főből állt. Közülük öten teknőcpáncéllal, ketten pedig cickafarkszárral végezték a szertartást. Az előbbieket értelmezték a kapott orákulumot, az utóbbiak pedig kibontották és elemezték, valamint a kérdés körülményeihez igazították azt, s az így megkapott jóslat szinte parancsnak számított.

A *Változások Könyve* alapját adó jelrendszer értelmezése a korai időkben a jóspap feladata volt, aki a saját meglátásaira építkezve bontotta ki és magyarázta a jeleket. A későbbiek során ez annyiban változott, hogy a hatvannégy hatvonalas kép megkapta végső jelentését, és rögzítve lettek a hozzá fűzött kommentárok és vélemények. Ezáltal ugyan elveszett az intuitív elem, amely a kérdéshez való hozzáigazítás során a legértékesebb szellemi meglátásokat jelentette, mert lezárult a képek további értelmezési lehetősége, viszont az egységesítés folytán mégiscsak megőrződött az az ősi szemlélet, amely a korai időket jellemezte. Így a hexagramok kommentárjai olyan ősi bölcsességek megőrzői és hordozói lettek, melyek ma már nélkülözhetetlenek, elsősorban az ősi szemlélet megtartása végett.

Mindazonáltal a taoisták nem használták a hozzáfűzött értelmezéseket, hanem megmaradtak a jelek spontán és intuitív értékelésénél. Ugyanez a vonás figyelhető meg a „helyjóslás”, a feng shui (tkp. szelek és vizek) vonatkozásában is, amelyben a háromvonalas képeket mindig összhangba kell hozni a hely és a környezet szabta körülményekkel, ezért nem lehet a szabályokat végleges formákban rögzíteni. Ugyanígy lehetetlen volt a teknőcpáncéljóslás szabályainak rögzítése is, mert a repedésvonalak végtelen számú lehetősége ezt nem tette lehetővé. Ezek viszont ráirányítják a figyelmet arra, hogy a *Változások Könyve* hatvonalas jeleinek kommentárjai is csak irányt mutatnak, és semmiképpen nem kezelhetők úgy, mint megváltoztathatatlan dogmák. Ezért maga a könyv is „csak” segédeszköz, amely segít megszabni az értékelés irányát, azonban

nem pótolja azt az intuíciót és szellemi meglátást, amellyel a választ teljes mélységében értékelni lehet. Ezekről a mélységekről képet kaphattunk A taoizmus és a Változások Könyvében közölt táblázatok alapján, melyek a Nagy Szabály analógiáit mutatják, s melyeknek egyaránt van társadalmi, családi, élettani, szellemtani és a szellemi úttal kapcsolatos egyéb gyakorlati aspektusai is.

Különösen igaz ez a születési hexagram által mutatott képekre, amelyek egy teljes emberi élet szimbólumai. Ilyenkor nyilvánvalóvá válik, hogy egy hexagram több szintet és rendkívüli mélységeket hordoz magában, melyeknek feltárása és kikutatása egyben az önvizsgálat vezérfonalává is tud válni.

Ezek a szintek és mélységek abból a szempontból is igazak, hogy bár a *Változások Könyve* elsősorban mint jóskönyv vált ismertté, valójában azonban ennél sokkal többről szól. Hiszen egyfelől a hatvonalas képek megmutatják a természeti erők változásait és útjait, másfelől viszont arra mutatnak rá, hogyan lehet együtt mozogni ezekkel. A jelen könyvünk alapelveit tárgyaló, *A taoizmus és a Változások Könyve* című részben részletesebben szoltunk arról a legfontosabb taoista alapelvről, miszerint az embernek szellemi fejlődése érdekében meg kell tanulnia együttmozogni az áramlással, semmint szembeszegülni azzal. Ez azonban megkívánja, hogy ismerjük magának az áramlásnak a természetét, valamint azt, hogy képesek legyünk önmagunkat olyan mértékig megfékezni és irányítani, hogy legyőzzük individuális törekvéseinket, és kapcsolódni tudjunk az egyetemes áramlás folyamatához. A hexagram képei mindkettőhöz segítséget nyújtanak. Mert egyfelől felfedik, hogy milyen folyamatban vagyunk benne, milyen folyamnak vagyunk a részesei, másfelől ugyanazok a képek leírják azt is, hogy mit kell tennünk és hogyan. Ha mindenáron előre akarunk törni akkor, amikor vissza kellene vonulni, vagy visszavonulunk akkor, amikor itt van a cselekvés ideje, akkor ezzel olyan diszharmonikus állapotot teremtünk, amely szükségszerűen maga után vonja a bajt és a veszélyt. Ellenben ha cselekvésünk vagy visszavonulásunk harmóniában van az áramlás folyamatával, ha képesek vagyunk megtalálni cselekvésünkhöz a megfelelő időt, akkor súlyos és komoly konfliktusokat és bajokat előzhetünk meg.

Ezért mondhatjuk ki nyugodtan, hogy a változások természetének ismerete és az áramlással való együttmozgás nemcsak rendezett életvitelt és biztonságos haladást eredményezhet, nemcsak a bajok és veszélyek elkerülését teszi lehetővé, valamint nemcsak a belső béke és egyensúly lehetőségét teremti meg, hanem egyben szellemi fejlődésünk alapjait is adja, mert ennek egyre magasabb szinten való megvalósulását nevezhetjük szellemi útnak, Taónak vagy Tannak. Márpedig nincs a világon semmi, ami ezzel felérhetne.

A *Változások Könyvét* (Ji King), a Jelek fejtegetését (Suo-kua), valamint a *Nagy kommentár* (Ta csuan) egyes részeit nyugaton először Richard Wilhelm fordította németre, ebből készült Baynes angol fordítása, majd különböző fordítások, kommentárok és magyarázatok láttak napvilágot olyan szerzőktől, mint például John Blofeld, Olga Ungern-Sternberg, Gia-Fu Feng, dr. Martin Schönberger, dr. S. Schmida, Sigrid Strauss-Kloebe és mások, s mint ismert, Carl G. Jung is mélyen foglalkozott a *Változások Könyve* alapelveivel. Magyarul dr. Pressing Lajos és Deseő László Wilhelm-fordítása és korábban két ismeretlen fordító kéziratban maradt Ji King-fordítása, valamint *Ji Csing, A Változás Könyve* címmel Beöthy-dr. Hetényi összeállítása jelent meg, s ez jelzi, hogy a *Változások Könyve* Magyarországon is széles körben ismert és használt szellemi mű, amely nálunk is sokak számára a napi gyakorlás részévé és a szellemi haladás eszközévé tudott válni.

Jelen munka – *A Változások Könyve örök igazságai* – az imént felsorolt művek figyelembevételével készült összeállítás, melyben néhány specifikus szempont érvényesült. Az itt tárgyalt 64 hexagram kifejtéséhez és értelmezéséhez szükséges ismereteket, a metafizikai alapokat, valamint a taoizmussal való összefüggésüket *A taoizmus és a Változások Könyvében* foglaltuk össze. A jobbára annak alapján itt kifejtett hexagramoknak először a neve, száma és ideogrammája található. Ezek megegyeznek a hagyományos nevekkal és számozással. Ez alatt látjuk a hatvonalas hexagram ábráját, mellette a maghexagramját, valamint még halványabban

a centrálhexagramot, melyek magyarázatát *A taoizmus és a Változások Könyve* 73. oldalán találjuk meg. A főhexagram értékelése után a mélyebb összefüggések feltárása érdekében érdemes az oda tartozó maghexagram és a centrálhexagram kifejtését és magyarázatait is fellapozni. Ezt követi a kép, amely tartalmazza a hexagramot alkotó háromvonalas trigramok nevét, azt a házat, amelybe a hexagram tartozik (lásd Függelék), valamint azt, hogy a hexagram melyik időszak, azaz hónap kifejeződése (lásd Függelék). Ezután következnek az adott hexagram ideái, melyek, mint meditációs objektumok, egyszavas vagy rövid meghatározásokkal járnak körül a kép jelentését. Ezt követi a főjelentés, amely a hexagram általános és alapvető jelentését és ennek összefüggéseit járja körül. Ezen belül, a második bekezdés a születési hexagramként való értékelést tartalmazza: „az x jegyben született emberek” kezdetű rész azoknak szól, akiknek az a születési hexagramja, melyet születési időpontjuk alapján számolhatnak ki a megadott táblázatok, illetve a könyvhöz mellékelt hexagram-generátor segítségével. Ezt követi a helyzet leírása, amely a trigramokból levezetett helyzetet, valamint a helyzetet a maga szellemi fejlődésére felhasználó bölcs ember útját mutatja meg. Ez után következik a tanács, amely az adott helyzethez kapcsolható és javasolható tanácsokat foglalja össze. Végül következik a változó vonalak kifejtése, amely a hat vonal jelentését tartalmazza, melyek közül csak azokat kell figyelembe venni, amelyek a válaszul kapott képben változnak, illetve a születési hexagramban azokat, amelyek a két hexagram között a változást mutatják.

A hexagramok kifejtése előtt röviden ismertetjük azt a három módszert, amelyekkel a *Változások Könyvéhez* lehet fordulni válaszáért: az érmét, a pálcikát, valamint egy időponthoz kapcsolódó módszert, amelyekkel kapcsolatos tudnivalókat az adott fejezetben részletesen tárgyaljuk.

A hexagramok kifejtésénél elsődleges szempont volt, hogy a követendő gyakorlatok és feladatok határozottan legyenek megfogalmazva, mivel a hexagramok jelen értelmezésének éppen az a lényege, hogy a kezdő és a haladottabb szellemi törekvők számára egyaránt tudjon olyan információkat adni, melyek az önismeretet,

önmagunk mélyebb és teljesebb megismerését szolgálják. Mind-
ezt a lehető legegyszerűbb módon fogalmaztuk meg, hűen ahhoz
a taoista alapálláshoz, amely a „faragatlan fa” természetes állapo-
tát tartja a legcélravezetőbbnek. Ugyanakkor törekedtünk arra is,
hogy ebben az értelmezésben azok is megtalálják a továbblépés le-
hetőségét, akik már a szellemi fejlődés magasabb szintjére jutottak.

Őszintén és szívből reméljük, hogy a *Változások Könyve* örök
igazságai segítséget tudnak nyújtani azoknak, akik az áramlás-
sal összhangban mozogva olyan életet igyekeznek élni, amellyel
nemcsak saját magukat tudják uraltabb, rendezettebb, kiegyensú-
lyozottabb és békésebb állapotba vezetni, hanem környezetüket és
világukat is, hogy ezzel beteljesítsék az Ég Akaratát.

Mireisz László
Kesztlőc, 2002. július 17.

A tanácskérés

Azért foglalkozunk mélyrehatóan a „jósrendszerekkel”, mert úgy gondoljuk, hogy ezek segítségével tudunk közvetlenül rálátni azokra a folyamatokra, melyek magunk és világunk változásait keltik.

Szeretnénk életünk hétköznapijait úgy vezetni, hogy egyensúlyba hozzuk, majd abban megtartsuk „ember”-ségünk mindkét aspektusát: szellemi részünket a magasabb világok tudatosításával, az „Éggel” való kapcsolat ápolásával (szertartások), az „égiek” tanácsának alkalmankénti kikérésével erősíthetjük, és így világi ügyeinkkel kapcsolatban a megszerzett tudás fényében cselekedhetünk (vagy éppenséggel tartózkodhatunk a cselekvéstől, például a leselkedő veszély tudatában).

Rendre előfordulhat, hogy olyan helyzet elé kerülünk, melynek megoldása, kezelése különösen fontosnak tűnik számunkra. Ilyenkor nem szeretnénk rosszat lépni, vagy elszalasztani a lehetőséget, esetleg szeretnénk a helyzetnek legmegfelelőbb módon eljárni. Nos, ilyen esetekben fordulhatunk kérdésünkkel a Ji Kinghez. Ez az alábbiakban bemutatott három módszer valamelyikének segítségével történhet.

Amennyiben úgy döntünk, hogy tanácsért a Ji Kinghez fordulunk, akkor jól tesszük, ha már az előkészületekre gondot fordítunk. Nem feledkezünk meg a szimbolikus tisztításról (kézmosás, a víz elem analógiája), valamint gyertya (tűz elem) és füstölő (levegő elem) gyújtásáról, mellyel az „égiek” iránti tiszteletünket fejezzük ki, és jelezzük szellemünk felfelé irányítását (ahogy a tűz lángja felfelé lobog és a füst felfelé száll). Kérdésünkre összpontosítva végezzük el azokat a manipulációkat, melyek révén a kérdésünkre érkező válasz képe megjelenik.

Az érmék használatának módszere

Amennyiben kevésbé sorsdöntő kérdésekben, ügyekben kérjük a Ji King tanácsát, akkor a kevésbé bonyolult „kidobásos” módszert is választhatjuk. Igyekezzünk kérdésünket, problémánkat úgy megfogalmazni és hallható szóval kimondani, hogy az alkalmas legyen válaszádsra. Nem helyes a Ji Kinget olyan kérdésekkel ostromolni, hogy például „nyerék-e a lottón?”, bár az ilyen típusú kérdésekre kapott válaszok is igen tanulságosak lehetnek. Megfelelő gyakorlat tal elsajátíthatjuk a megfelelő terminológiát. Célszerű kérdéseinket például úgy fogalmazni, hogy „mit kellene tennem vagy milyen attitűdöt lenne a legcélszerűbb felvennem ahhoz, hogy ez és ez a dolog így vagy úgy sikerüljön?”

A tanácskéréshez három egyforma érmét használunk. Beszereshetők eredeti kínai érmék is, melyek közepén négyszög alakú lyuk, egyik oldalán pedig írás van, de megfelelnek a célnak például 1 forintos érmék is.

Az érmék fej oldalának a 3-as számot, írás oldalának a 2-es számot adjuk. Feltett kérdésünkre koncentrálvá, összezárt tenyereinkkel gömböt formálunk, megrázzuk a markunkba helyezett három érmét, majd az odakészített kis terítőre „kidobjuk”. Az eredmény vagy 6 (három írás), vagy 7 (két írás, egy fej), vagy 8 (két fej, egy írás), vagy 9 (három fej) lehet. Így, hasonlóan a fentiekhez, az eredmény alapján megkapjuk a válaszhexagram első vonalát, mely tehát:

6-osnál változó jin	
7-esnél „stabil” jang	
8-asnál „stabil” jin	
és 9-esnél változó jang	 lesz.

A kapott számot feljegyezzük, és mellé felrajzoljuk a vonalat. Ennek a műveletnek további ötszöri elvégzése révén megkapjuk mind a hat vonalat, így a keresett képet.

Amennyiben a kapott hexagramban változó vonalak is vannak, akkor azok ellentétükbe változnak, és így egy másik hexagramot is kapunk. Az értékelésnél az első hexagram jelzi a múlt tendenciáit, a változó vonalak a jelen változásait (melyekhez tudatosan kapcsolódhatunk), a második hexagram pedig a jövő képét mutatja fel.

A pálcikák használatának módszere

Ez a legősbibb, legszakrálisabbnak tartott módszer, melyet a legfontosabb, sorsdöntő kérdések ügyében való tájékozódás esetén használunk. Ennél a módszernél ötven cickafark növény szárából méretre vágott pálcikát alkalmazunk. Ezekkel végezzük szertartásunkat az alábbiak szerint:

Az 50 pálcikából egyet az elején rögtön félretesszünk, s a továbbiakban ezt nem vesszük tekintetbe. A fennmaradó 49 pálcikából először két halmot képezünk (kérdésünkre koncentrálván hüvelykujjainkkal kettéválasztjuk a köteget). Ezután a jobb oldali halomból kiveszünk egy pálcikát, s a bal kéz gyűrűsujja és kisujja közé helyezzük. A bal kezünkbe fogjuk a bal oldali halmot, s a jobb kezünkkel annyiszor vesszünk el belőle egy-egy négyes köteget, amíg a bal kézben négy vagy kevesebb pálcika nem marad.

E maradékot most a bal kéz gyűrűsujja és középső ujjá közé helyezzük. Utána ugyanilyen módon leszámoljuk a jobb oldali halmot is, s a maradékot ezúttal a középső ujj és a mutatóujj közé illesztjük. Az eljárás végén a bal kéz ujjai között található pálcikák száma 9 vagy 5 (a különféle lehetőségek: $1 + 4 + 4$ vagy $1 + 3 + 1$ vagy $1 + 2 + 2$ vagy $1 + 1 + 3$, ebből kiviláglik, hogy 5-ös eredményt könnyebb elérni, mint 9-est). A 49 pálcika első leszámolásakor a gyűrűsujj és a kisujj közé helyezett első pálcikát, mint fölöset, nem vesszük számításba, s ezért a 9-es eredményt 8-asnak, az 5-öst pedig 4-esnek tekintjük. A négyes szám egy teljes egységet képez, amelynek a 3-as számértéket tulajdonítjuk. A 8-as szám viszont az egység megkettőzését jelenti, s ezért ezt 2-es számértékkel vesszük figyelembe. Ha tehát az első leszámolás alkalmával 9 pálcika maradt, akkor ezt 2-nek számoljuk, ha viszont 5 pálcika maradt vissza, akkor 3-nak. E maradék pálcikákat most ugyancsak félretesszük.

A leszámolt két halmot viszont ismét összekeverjük, s megint két részre osztjuk. Ismét kiveszünk egyet a jobb oldali halomból, s beillesztjük a bal kéz gyűrűsujja és kisujja közé, majd a továbbiakban ugyanúgy végigcsináljuk a két halom leszámolását, mint az első alka-

lommal. Ezúttal a maradék pálcikák száma vagy 8 vagy 4 lesz. (Történetesen $1 + 4 + 3$ vagy $1 + 3 + 4$, illetve $1 + 1 + 2$ vagy $1 + 2 + 1$, úgy-hogy ezúttal a 4-esnek és a 8-asnak egyforma esélye van.) A 8 ismét 2-nek számít, a 4 pedig 3-nak.

A halmokban maradt pálcikákkal ezután harmadszor is megismételjük ugyanezt az eljárást, s a maradék pálcikák összege megint 8 vagy 4 lesz.

Most a három maradékösszeg számértékeiből felépíthetünk egy vonalelemet.

Amennyiben az összeg 5 ($= 4$, 3-as számértékkel) + 4 (értéke 3) + 4 (értéke 3), akkor az eredmény értéke 9 lesz, vagyis az úgynevezett „*öreg jang*”. Ez mozgásban lévő pozitív vonalelem, vagyis a vonaljelentések szempontjából is számításba jön. Jelölése:

Amennyiben az összeg 9 ($= 8$, értéke 2) + 8 (értéke 2) + 8 (értéke 2), úgy eredményképpen a 6-os szám, az ún. „*öreg jin*” adódik. Ez mozgásban lévő negatív vonalelem, tehát az egyes vonalak jelentése szempontjából is számításba jön. Jelölése:

Amennyiben az összeg 9 ($2 + 8$) + 4 ($3 = 7$) vagy 5 ($3 + 8$) + 8 ($2 = 7$) vagy 9 ($2 + 4$) + 8 ($2 = 7$), az eredmény 7 lesz, amely az úgynevezett „*fiatal jang*” száma. Ez olyan pozitív vonalelem, amely nyugalomban van, vagyis az egyes vonalak jelentése szempontjából nem jön tekintetbe. Jelölése:

Amennyiben az összeg 9 ($2 + 4$) + 4 ($3 = 8$) vagy 5 ($3 + 4$) + 8 ($2 = 8$) vagy 5 ($3 + 8$) + 4 ($3 = 8$), eredményül a 8-ast, az úgynevezett „*fiatal jin*” számát kapjuk. Ez olyan negatív vonalelem, amely nyugalomban van, az egyes vonalak jelentése szempontjából tehát nem jön tekintetbe. Jelölése:

Ha az egész folyamatot hatszor végigcsináljuk, akkor fokozatosan felépül a hat vonalból álló jel. Amennyiben e jel kizárólag nyugalomban lévő vonalelemekből áll, a jóslás szempontjából csak a jel egészének összjelentését vehetjük tekintetbe, úgy, ahogyan az *Ven király ítéleteiben és Konfuciusz „Kommentár a döntéshez”* című értekezésében megfogalmazást nyert. Segítséget nyújthat még az értelmezésben a jelhez kapcsolt képzet, valamint az ehhez fűzött szövegmaradványok is.

Ha viszont az eljárás eredményeképpen kapott jel egy vagy több mozgó vonalat is tartalmaz, akkor a fentiekén kívül még a Csou herceg által az adott vonalakhoz fűzött értelmezéseket is figyelembe kell venni. Ezért viselik ezek az értelmezések a „*kilences az x-edik helyen*” vagy „*hatos az x-edik helyen*” feliratot.

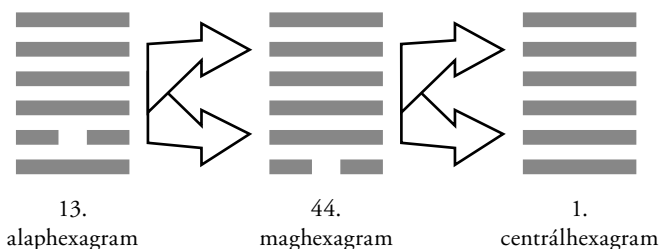
Emellett a mozgás vagy átalakulás (melynek során az erős változó vonalból gyenge, a gyengéből pedig erős lesz) következtében egy új jel képződik, amelynek értelme ugyancsak tekintetbe veendő (*Ji King – Változások Könyve, Pressing Lajos fordításában, a Richard Wilhelm-féle változat alapján*).

A képek változásainak példáit a Kedves Olvasó a *JavaSlap* Jóslás rovatának oldalain naponta követheti.

A hexagramok vizsgálata

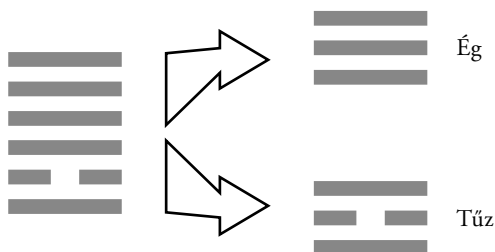
Egy hexagram esetében a mozgás két formája van jelen. Az egyik a hexagramon belüli mozgás, amely egyrészt a vonalak felfelé mozgásából, másrészt a trigramok kölcsönhatása által keltett mozgásból áll. Az időbeliség azonban a hexagram másik mozgásában, a vonalak változásában fejeződik ki. Ha egy hexagram valamelyik vonala – vagy akár több – változik, akkor a hexagram egy másik hexagrammá alakul át. Az első hexagram a múltat, a változó vonalak a jelent, a második hexagram a jövőbeli állapot képét mutatja meg.

Egy hexagram vizsgálatakor a korábban említett mindhárom szintet meg kell vizsgálni, mert a két-, a négy- és a hatvonalas képek a létezés különböző szintű megnyilvánulásait reprezentálják. A kétvonalas, ún. centrálhexagram az alapvető energetikai mozgásra mutat rá. A maghexagram pedig a kép mögöttes erőire utal. Ezt úgy kapjuk meg, hogy a hatvonalas hexagram – amely mindig alulról épül fel – második, harmadik és negyedik vonala által alkotott trigramot, valamint a harmadik, negyedik és ötödik vonal által alkotott trigramot hexagramként értékeljük, és az így kapott trigramok szerint vizsgáljuk meg. Például a 13. *Közösség* nevű hexagram – amely alul a Tapadó és felül a Teremtő trigramból áll – „magja” a 44. *Találkozás*, amely az emberekkel fenntartott kapcsolat veszélyeire hívja fel a figyelmet. Ennek a centrálhexagramja pedig az 1. *Teremtő*, mert a két középső vonala világos (jang).

A hat vonalból álló 64 hexagramot tehát úgy kell értelmezni, hogy ezek mindegyike két háromvonalas ősjelből tevődik össze.

A hexagram – alulról számított – első három vonala által alkotott trigram szimbolizálja a lenn, belül, hátul, alul zajló folyamatokat, továbbá a tudatos és a belső világot jelzi. A hexagram felső három vonala által alkotott trigram pedig a fenn, kívül, elől, felül zajló, valamint a tudatfeletti és a külső világban zajló folyamatokat szimbolizálja.

Fontos tudni még azt is, hogy a trigramok közül a Teremtő ég, a Gerjesztő villám, a Tapadó tűz felfelé mozog és a Vidám tó felfelé párolog (ezek a világos [jang] trigramok Fu-hszi rendszerében). Lefelé mozog viszont a Befogadó föld, a Szelíd szél, a Mozdulatlan hegy és a Szakadékos víz. A trigramok mozgási irányát az értékeléskor figyelembe kell venni, mert az egymáshoz való viszonyukból támad az a mozgás, amely az adott helyzetre jellemző.

A születési hexagram vagy bármely időpont hexagramjának kiszámítási módszere

A hexagramok harmadik kiszámítási módszere az idő- és térbeliségen alapul, és nem az érmék vagy a pálcikák kirakásán. Egy adott időpontra kiszámíthatjuk az annak az időnek megfelelő hexagramot, ezáltal képet nyerhetünk az időpont energetikai jellegéről, az éppen aktuális változás irányáról és az időpontba „kódolt” végkifejletről is. Ez elsősorban egy ember születési pillanatának kiszámítása szempontjából rendkívül értékes, mert így megkaphatjuk annak az embernek a születési hexagramját, amely pontos képet nyújt az illető „Égtől kapott természetéről és sorsáról”, az élete folyásáról, belső és külső világáról, valamint az élete során követendő útjáról.

Ugyanakkor nemcsak egy ember születésével kapcsolatban tehetjük ezt meg, hanem egy állat születése, egy növény elültetése, egy esemény kezdete, például házasság, új kapcsolat, találkozás, új munkahely vagy más fontosabb kezdőpont, például egy levél feladása, egy kérdés feltevése, egy betegség kimenetele szempontjából a gyógykezelés elkezdése stb. időpontja vonatkozásában is. Ezekben az esetekben a kapott választ mindig arra az eseményre kell vonatkoztatni, melynek kezdőpontjára a hexagramot kiszámoltuk.

A születési hexagram ugyanazokra az alapokra épül, mint az asztrológia esetében a születési képlet, vagyis az idő folyásának bármely pillanata kezdőponttá tehető, és ebben a kezdeti pillanatban – egy kozmikus analógia alapján, vagy a Jung által bevezetett fogalmat használva: a „szinkronicitás” alapján – benne van az egész folyamat, az elejétől a végéig. Így az adott pillanatra kiszámított hexagram pontos képet ad a kezdőponthoz tartozó esemény lefutásáról, változásáról és kimeneteléről egyaránt.

A születési hexagram jelzi az illető életének alapjait, főbb jellemvonásait, valamint azt a sorspályát, amelyet az illető a belső hajlamai és a külső környezetének viszonya alapján bejár. Gyak-

ran csak egy hexagramot kapunk a kiszámítás eredményeképpen, amely azt jelzi, hogy az életpályában vagy a kérdezett eseményben nincsenek nagy változások vagy jelentős fordulatok. Ebben az esetben az életfolyam viszonylag egyenletes mederben zajlik. Gyakran azonban két hexagramot kapunk eredményül, s akkor az első hexagram változó vonalait is ki kell teljes mélységében fejteni, mert ezek jelzik az életfolyamban beálló jelentősebb változásokat.

A születési hexagram alaphexagramja mutatja az élet kiinduló alapját. Ebben a hexagramban lesznek a változó vonalak, amelyek a bekövetkező változásokat mutatják, majd a második hexagram jelzi azt a helyzetet, amely a változások eredményeként kialakul. Ez utóbbi egyrészt inkább az élet második felére vonatkozik, másrészt úgy is érdemes értékelni, mint ami felé a szülött az élet különböző szakaszait megélve (ezt jelzik a változó vonalak) halad. Ugyanakkor érdemes megvizsgálni a születési – tehát az első – hexagram maghexagramját, illetve centrálhexagramját is, mert ezekkel a személyiség és az élet mélyebb összefüggéseit tárhatjuk fel. Az asztrológiában járatos olvasók számára azt az analógiát hozhatjuk példaként, mely szerint a születési hexagramnak Ascendens-, a maghexagramnak Hold- és a centrálhexagramnak Nap-analógiája van, vagyis egyre finomabb síkokra mutatnak rá. Centrálhexagramból csak négy van, ez pedig azt jelzi, hogy az emberek legbensőbb lényegét tekintve négy alapirányultság létezik.

Megkönnyíti a születési hexagram értékelését az, hogy a leírásban minden hexagram Főjelentés részében külön bekezdés szól arról, hogy az adott jegy szülöttjének melyek a főbb jellemvonásai, mi az életfeladata, mire kell odafigyelnie, és milyen gyakorlatokat tud végezni ahhoz, hogy kézben tarthassa életét. Ugyanakkor minden esetben érdemes megnézni a mag- és a centrálhexagram jelentését is, mert ezek nemcsak színesítik az értékelést, hanem mélyebb szinten mutatják meg az illetőre jellemző vonásokat.

Nyilvánvaló, hogy a magunk életével kapcsolatban mindenképpen érdemes megvizsgálni a születési hexagramot, mert rendkívül mély és sokszor egyáltalán nem triviális szempontokat tudunk felfedni általa. Ugyanakkor nagyon hasznos lehet az is, ha gyermekünk, társunk, közeli barátunk, ismerősünk születési hexagramját

is megismerjük, mert ez a legtöbb esetben segíthet abban, hogy jobban megértsük és toleráljuk őket. Ezzel kapcsolatban ugyanazok az erkölcsi felvetések tehetők, mint az asztrológia esetében, vagyis az illető megkérdése és tudta nélkül nem szabad a születési hexagramját vizsgálgatni és fejtegetni, valamint nem szabad viszszaélni azzal, hogy olyan személyes ismeretekről szerzünk információkat, melyekről talán az illetőnek magának sincs tudomása.

A születési hexagram vagy egy kezdőpont kiszámításának bonyolult menetét és az ehhez szükséges táblázatokat – ellentétben a korábban megjelent kiadásokban – itt nem tesszük közzé, mivel azóta elkészült egy olyan applikáció, amellyel egyszerűen és néhány kattintással megkaphatjuk a születés vagy egy esemény kezdőpontjának hexagramját. Alkalmazkodva a mai digitális és felgyorsult világhoz, elég, ha az App Store-ból vagy a Google Play Áruházból ingyenesen letöltjük a **Jiking hexagram generátort**, s ebben néhány kattintással megkapjuk a születés vagy egy esemény adott helyhez és időhöz kapcsolódó energetikai állapotát. Az alkalmazásban megtalálható a hexagramot és a változó vonalakat értelmező szöveg, amely mindenben megegyezik az ebben a könyvben találhatóval, de ez csak kiindulópontnak tekinthető az értelmezés során.

Táblázat a hexagram számának megállapításához

felső trigram alsó trigram								
	<i>Ég</i>	<i>Föld</i>	<i>Villám</i>	<i>Hegy</i>	<i>Tűz</i>	<i>Víz</i>	<i>Tő</i>	<i>Szél</i>
 <i>Ég</i>	1	11	34	26	14	5	43	9
 <i>Föld</i>	12	2	16	23	35	8	45	20
 <i>Villám</i>	25	24	51	27	21	3	17	42
 <i>Hegy</i>	33	15	62	52	56	39	31	53
 <i>Tűz</i>	13	36	55	22	30	63	49	37
 <i>Víz</i>	6	7	40	4	64	29	47	59
 <i>Tő</i>	10	19	54	41	38	60	58	61
 <i>Szél</i>	44	46	32	18	50	48	28	57

A hexagramok jelentései

A hexagramok belső struktúráját megismerve érdemes egyre inkább a kommentárokat mellőzve megfejteni azokat. Ha a trigramok jellegét, egymáshoz való viszonyát, a mozgás irányát, a hexagram alakját stb. figyelmesen megvizsgáljuk, akkor kialakíthatunk egy képet a kérdezett helyzetről, ugyanakkor működtetjük a Nagy Szabályt, valamint megismerjük a mögöttes erőket és analógiákat. Minél inkább megismerjük a hexagramok és trigramok belső szerkezetét a két őserőig visszamenve, annál inkább felébrednek a képességek, és annál jobban urallható az életerő, az ősergia; ez az út vezet a tiszta tudatosságig.

A 64 hexagram a „minden” vagy „tízezer dolog” lényegének képekbe foglalása, természeti archetípusok, ősképek, amelyeken keresztül eljuthatunk a két őserő megtapasztalásáig, majd irányításáig, azért, hogy „csökkentsük azt, ami túl sok, és növeljük azt, ami kevés”. Ezzel párhuzamosan megismerhetjük képességeinket, megtanulhatjuk megtisztítani az életerőt, szabályozni a lélegzést, megvalósíthatunk egy olyan létmódot, amely összhangban van a Taóval.

Mindazonáltal, mivel ősi és világosabb időkben a 64 hexagramnak megadták a „nevét”, sőt mint láttuk, Ven király, Csou herceg és mások kommentárokkal látták el azokat, ezért az alábbiakban felsoroljuk a 64 hexagram elnevezéseit és főbb jelentéseit, az elérhető Ji King-kommentárok és Dobosy Antal *A 64 hexagram neveinek etimológiája* című kéziratban lévő munkája alapján.

A hexagramok nevei

1.		Teremtő Ég, férfi, apa, erő, tett, világos. Teremtés, létrehozás, az alkotás aktusa, megújítás, felszálló.
2.		Befogadó Föld, nő, anya, hold, feleség, alárendelt, sötét, odaadó. Befogadás, alkalmazkodás, a viszonzás aktusa, alakíthatóság.
3.		Kezdeti nehézség Csírázás, kihajtás, nehéz, kemény, az alapítás nehézségei, falu. Nehézség kezdetben, a kezdeti akadály leküzdése, tábor.
4.		Éretlenség Éretlenség, forrás. Etimológiája: beborít, elrejt, titkol. Ifjú bolondság, ifjúkori tudatlanság.
5.		Várákőzés Tanácstalanság, táplálkozás és táplálás. Várákőzés, kiváras, kételkedés, habozás, halogatás.
6.		Viszály Veszekedés, pereskedés, vita javak elosztásakor, naiv realizmus. Konfliktus, ellenkezés és akadályozás.
7.		Hadsereg Lehetőség, tanító, útmutató, vezető, parancsnok. Hadsereg, nép, sokaság, katonaság, őrség.
8.		Összetartás Egységre törekvés, egyesítés. Összetartás, összehasonlítás, vizsgálat, együttműködés.
9.		A kicsi szelídítő ereje Apránkénti összegyűjtés. A kicsi szelídítő ereje, a kicsi fékező, visszatartó ereje.
10.		Fellépés Rálépés, viselkedés, az ember rálép a tigris farkára. Fellépés, lépés, menés, cselekvés, életmód, tettek.
11.		Béke Magasztos, kiterjedt, tiszteletreméltó, szabad. Béke, rend, helyénvalóság, igen.
12.		Megrekedés A száj nemet mond, nem, visszautasítás. Megrekedés, stagnálás, mozdulatlanság, szétválás.
13.		Közösség Másokhoz alkalmazkodni, azonosulni másokkal. Együtt az emberekkel, közösség, társaság, szövetség.
14.		A nagy birtoklása Gazdagság, felhalmozás, birtoklás, Újhold, holdfogyta. A nagy birtoklás, a felnőtt ember nagysága.
15.		Szerénység Aki befogja a száját, a jellem kezelése, képzése. Szerénység, tartózkodó, alázatos.
16.		Lelkesedés Nyugodt, elégedett (himbáldozó elefánt). Lelkesedés, felbuzdulás, készülődés, előkészület.

17.		Követés	Utánozni, segíteni, megostromolni valamit. Követés, kísérés, eleget tenni valaminek.
18.		Munkálkodás az elrontotton	Krónikus kór, méreg, gyógyulás, férgek a hasban. Munkálkodás az elrontotton, javítás, bomlás.
19.		Közeledés	Kedvesnek lenni az alárendelttel, nagyvá válás. Leereszkedés, közeledni az alacsonyhoz, leszállni.
20.		Szemlélődés	Észrevenni a jelet (kócsagot). Szemlélődni, nézni, látni, a látványt megérteni.
21.		Az akadály eltávolítása	Keresztülrágni magát valamin, harapós, csípős beszéd. Akadály eltávolítása, akadály a fogak között.
22.		Szépség	„Sárkánypikkely” – kagylópénz, az esztétikum. Báj, szépség, díszítés, a formai rész.
23.		Szétforgácsolódás	Széles alapú hegy, kivetkőzés, hivatalvesztés, összeomlás. Leforgácsolás, fát kivágni és legallyazni, hasadás.
24.		Visszatérés	Jól megcsinálni valamit, visszatérni a helyeshez, a jellem törzse. Visszatérés, fordulópont, ismételni, önvizsgálat, önismeret.
25.		Ártatlanság	Nem hamis és nem bolond, derült égből a villám. Ártatlanság, váratlan, egyszerű.
26.		Visszafogott erő	A nagy korlátozás, az erőt a hegy korlátozza. A nagy fékező és szelídítő erő, nagy megfékezés.
27.		Táplálás	Etetés, fenntartás, beszéd. Táplálás-táplálkozás, a száj szegletei, állkapcsok.
28.		A nagy bősége	Belső túlterheltség. Nagy túlsúly, belső túlsúly.
29.		Mélység	A föld hiánya, (érzelmi) válság, „testbe zárt szív”. Mélység, szakadék, krízis, válság, veszély, víz.
30.		Tapadó tűz	Kijelöl, indul, találkozás-elválás. Tapadó, tűz, fény, égés, kapcsolódás.
31.		Vonzalom (Udvarlás)	Összekapcsol, egyesül, befolyásol. Ráhatás, hatás, ösztönzés, lánykérés, kapcsolat.
32.		Tartósság	Kitartás, állhatatosság, a jellem szilárdsága, szilárd, stabil. Tartósság, folytonosság, állandóság, időtartam, átkelés.

33.		Visszavonulás	Hátrálás, „ne ellenkezz a gonosszal”, elbújni, elrejtőzni. Visszavonulás, elrejtés, eltakarás, visszavonás.
34.		A nagy hatalma	Nagy erő, hatalmas erő, a tudás és erő által elért hivatal. A nagy hatalma, nagy szilárdság.
35.		Haladás	Növekedés, előléptetés, megérkezés, elérés. Haladás, emelkedés, javulás, virágzás.
36.		A fény elsötétülése	Elhomályosuló fény, a földbe hatoló fény. A fény elsötétülése, sebesülése, a világosság eltakarása.
37.		Család	Összetartozás, a mieink körében tartózkodni. Nemzetség, család, közösség, otthon, törzs.
38.		Ellentét	Elidegenedés, polaritás, különbségek. Ellentét, szembenállás, elválasztottság, távolodás.
39.		Akadály	Gyengeség, erőtlenység, bénaság, bezártság. Akadály, nehézség, bajok, veszélyek.
40.		Felszabadulás	Kioldás, kilazítás, lerázni valamit, kiszabadulni, megoldani. Felszabadulás, kiszabadítás, megszabadulás.
41.		Csökkenés	Az ösztönök csökkentése a magasabb javára, a jellem ápolása. Csökkentés, hátrány, sebesülés, kár.
42.		Növekedés	Jutalom, nyereség, edényt megöltő víz, teli tál. Növekedés, előny, haszon, haladás, fejlődés.
43.		Elszántság	Eltávolítás, határozottság, elválasztás. Elszántság, áttörés, elhatározás, elágazás.
44.		Elébemenés	Közösülés, viszony, veszélyes kapcsolat. Elébemenés, érintkezés, találkozás, pártás.
45.		Gyülekezés	Gyarapodás, tömörülés, odaáradás. Gyülekezés, gyűlés, összegyűlés, gyűjtés.
46.		Felemelkedés	Eredés, keletkezés, előléptetés, előmozdítás. Emelkedés, felfelé hatolás, fokozatos előrehaladás.
47.		Kimerültség	Elnyomás, nehézség, kín, nyomor, fáradtság, bekerítettség. Kimerültség, szorongatottság, szerénység, a jellem megpróbáltatása.
48.		Kút	Belső forrásunk, a helyes és a helytelen megkülönböztetése. Kút, forrás, közös tápláló víz.

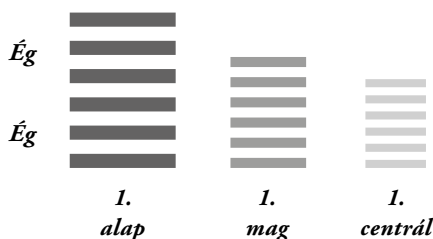
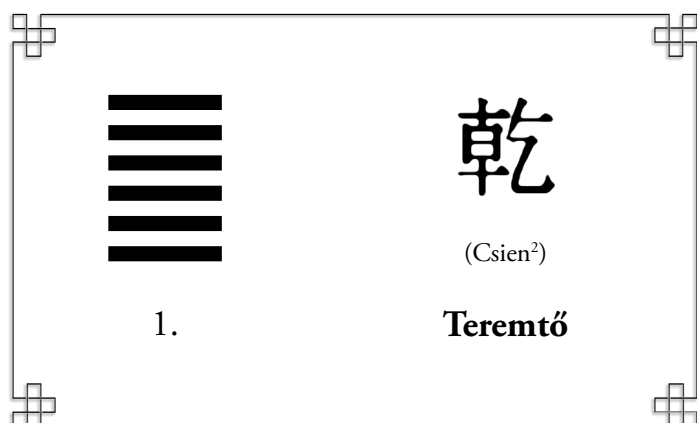
49.		Átalakulás	Fordulat, változás, megújulás, bőr, új helyzet, lefokozás. Átalakulás, vedlés, forradalom, költözés.
50.		Bronzüst (Kehely)	Szertartás, a kiválasztottak táplálása. Kehely, bronztál, áldozati edény, üst, áldozati tűz.
51.		Gerjesztő villám	Serkentés, ráz, inog, rendít, remeg, ijeszt. Gerjesztő, villám, mozgás, megrázkódtatás.
52.		Mozdulatlan hegy	Visszatartás, nyugalom, gyakorlás, befordulás. Hallgatagság, hegy, határ, korlát.
53.		Fejlődés	Lépcsőzetes épülés, lépésenkénti naggyá válás. Fokozatos fejlődés, előrehaladás.
54.		Menyasszony	Visszajönni, visszatérni, tartozni valakihez, követni valakit. Házasodó, férjhez menő lány, menyasszony.
55.		Bőség	Gyümölcsöző, bővelkedő, teljesség. Bőség, jó mód, gazdagság, jólét, boldogulás.
56.		Vándor	Utazó, idegenség, ideiglenesség. Vándor, vendég, utazás, szállás.
57.		Szelíd szél	Átható, gyöngédség, alárendelődés, a jellem tevékenysége. Szelíd, behatolás, szél, behízélő, lágyaság.
58.		Vidám tó	Megnyit, hozzáférhetővé tesz, egyenes, őszinte, nyílt. Vidám, tó, öröm, kielégítés, kedvére tenni valakinek.
59.		Feloldás	Kiterjedés, kitágulás, szétterjedés, szétszórás. Feloldódás, átváltozás, felbomlás.
60.		Korlátozás	Megfogottság, visszatartás, mérték, rendezés. Korlátozás, takarékoság, mérséklés, szabályozás.
61.		A közép bizonyossága	Közép, közört, belül, benne, belső bizalom. Belső igazság, a közép bizonyossága.
62.		A kicsi túlsúlya	Kis jutalom, kis dolgokra való idő. A kicsi túlsúlya, apró, jelentéktelen.
63.		Befejezés után	Befejezni, tökéletes, harmonikus állapot. Befejezett állapot, egész, szabályos.
64.		Befejezés előtt	Még be nem fejezett, az átkelés még nem befejezett. Beteljesedés előtt, még nem.

A hexagramok

清狂道人泰和
希初翁寓

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül a Teremtő, ez a Teremtő képe. A Teremtő házába tartozik, és május–június időszakát jelzi.

IDEÁI: Ég, férfi, apa, erő, tett, világosság. A csi energia pozitív aspektusa, teremtés, létrehozás, a teremtés aktusa, megújítás, felzálló és felemelkedő mozgás.

FŐJELENTÉS: Kreativitás. A legmagasabb siker. Az ég mozgása erős. A bölcs ember összhangban van az Éggel. A helyes alapállás melletti kitartás meghozza a maga gyümölcsét. Nagy a teremtő erő, tiszta, hatalmas és fenséges. A Mindenség forrása és eredete a helyes tettekben rejtőzik, csak meg kell találni a helyes cselekvés idejét. A bölcs ember az ég felé halad, mintha hat sárkány húzná fogatát. Az uralkodó kiemelkedik a sokaságból, és ezáltal békét teremt az egész világban. A teremtő tettek az állandó

változáson keresztül fejtik ki működésüket. Ha a megfelelő időben helyrehozzuk életmódunkat és összhangba hozzuk magunkat az egyetemes harmóniával, akkor ez a tettünk gazdagon meg lesz jutalmazva. Ez az idő most elérkezett, mert nem ellenséges, hanem segítő égi erők vannak jelen, melyekkel hasznos az együttműködés. Kezdetektől fogva mindennek a kreativitás adja meg a szépségét.

A Teremtő jegyében született ember erős, tetterre kész, nagylelkű, idealista és szerény, sohasem dicsekszik sikereivel. A sárkányhoz hasonló, aki felemelkedik az égi magasságokba, így átlátja az egész világot. Ugyanakkor sok küzdelem és harc jellemzi életét, amelyeket rendre sikeresen old meg. Nincs számára lehetetlen, aktívan és erőből old meg mindent. Nagyon jó az időérzéke, képes mindent a megfelelő időben végrehajtani. Hódító típus, bármit képes megtenni a hódítás sikeréért. A legfontosabb értékek számára a tudatosság és a kreativitás.

HELYZET: Az alkotó és teremtő tettek és tevékenységek megvalósulnak a megfelelő időben. Ez a kép a mozgásban lévő Égi és teremtő erők hatalmát jelzi, amelyet a bölcs ember arra használ fel, hogy megerősítse jellemét, így sikert és boldogságot teremt magának és minden lénynek. A bölcs és emelkedett ember erényben gazdagon tevékeny, így a siker elérését ez a tevékeny haladás biztosítja. A bölcs vezetésre alkalmas, mert nem hagyja el a négy erényt: az emberi jóságot, az igazságosságot, a bölcsességet és a helyes viselkedést. Éppen ezért céljai megvalósulnak, mert akármire is fog, a kreativitás sikert teremt.

TANÁCS: Most minden tevékenység sikert, hírnevet és bőséget eredményez. Mindehhez fontos azonban a kitartás, mert csak a kitartó cselekvés hozza meg a kívánt sikert. Mindazonáltal ajánlatos az óvatosság is, mert amikor nagy erők vannak jelen, akkor a túlzás, a merészség, az erőszakosság vagy az önteltség bajt és bánatot okozhat. Ideális gyakorlás a harci művészetek valamelyik ága.

1. „*A sárkány rejtőzik*”

A rejtőző sárkány visszatartja magát a cselekvéstől. Konfuciusz szerint most az erényekkel rendelkező bölcs ember eltakarja fényességét, kerüli a hírnevet és a tekintélyt, bánkódás nélkül kivonul a világból, és nem aggódik azért, mert senki sem keresi fel. Azt teszi, amit szeret, és elkerüli azt, ami bánkódást okoz. Tevékenysége arra korlátozódik, hogy az erényt magáénak tudja. Tündöklő fényességét nem mutatja ki, hanem önmagát fejleszti, javítja és jobbítja. Visszatartja magát a külső cselekvéstől, ezért mindenki példaképül szolgál. Ajánlatos most visszahúzódní és elrejtene a magasabb képességeket. A tudat azonban legyen éber.

2. „*A sárkány megjelenik a mezőn*”

Itt a tevékenység ideje. Ajánlatos most meglátogatni a mestert és kikérni a tanácsát. Öszinte beszéddel és óvatos cselekvéssel elháríthatjuk a bajt, és megóvhatjuk a tisztaságot. Elegendőek az erények ahhoz, hogy jó benyomást keltsünk másokban. Ha most megmutatjuk képességeinket, akkor alkalom adódik a helyes cselekvésre úgy, hogy közben mások számára is példaképül szolgálunk. Tegyük fel kérdéseinket, hogy tanulhassunk, figyeljük meg a lényeket, hogy megbőcsáthassunk, és az erények birtokában óvatosan és visszafogottan cselekedjünk. A tudat a helyes viselkedés alapja.

3. „*Folytonos haladás*”

A bölcs ember akkor is határozottan folytatja útját, ha veszélyes útszakaszon kell áthaladnia. Határozottan, de óvatosan kell tevékenykednünk, mert veszély fenyeget, amelyen csak úgy tudunk áthaladni, ha az erény, a hűség és a tisztesség képességét ápoljuk. Tudatosítsuk, mit kell tennünk, majd tegyük meg: így tudjuk beteljesíteni a legnagyobb elvárásokat és reményeket. Ne büszkélkedjünk, ha magas pozícióba jutunk, és ne bánkódjunk akkor, ha alacsony helyzetbe kerülünk. Csak tegyük azt, amit a helyzet megkövetel tőlünk, ez átsegít a veszélyen. Azt tegyük, amit a helyzet és az idő éppen megkövetel. A helyzethez való ha-

tározott alkalmazkodás most nem válik szégyenünkre, sőt ezáltal tudjuk lappangó képességeinket megfelelő módon használni. Óvatosan haladjunk át a veszélyes útszakaszon!

4. *„Átlendülés a mélység felett”*

Bár nagy erők vannak jelen, a feladat is óriási, így töprengés, habozás és ingadozás vehet rajtunk erőt. A sárkány saját képességeit próbálgatja. Sem a zuhanás, sem az emelkedés nem tart örökké, ezért nagyon fontos, hogy a saját képességeinkre támaszkodjunk. Sem az előrejutás, sem a visszavonulás nem tart örökké, ezért fontos, hogy ne hagyjuk el a többiekkel. A biztonságos haladásnak vége, most saját döntésünkben és elhatározásunkban rejlik a siker. Ha a bizonytalanságot legyőztük, akkor a határozott tevékenység egy nagyobb változáshoz vezethet el – nincs tévedés.

5. *„A sárkány az égen”*

Elérkezett a megnyilatkozó tevékenység ideje. Bölcs, de szerény ember véleményét kikérni üdvöt jelent. A víz ott folyik, ahol nedvesség van. A tűz ott ég, ahol szárazság van. Ami az égből ered, rokonszenvezik azzal, ami fenn van. Ami földi eredetű, az vonzódik ahhoz, ami lenn van. Így minden követi a maga fajtáját. Bölcs az az ember, aki erényeit az Éghez hangolja. Tudata tiszta, mint a Nap és a Hold, tevékenysége rendezett és az időt követi, mint az évszakok változása, örömei és bánatai az isteneket és a démonokat idézik. Ha a sorsa előtt cselekszik, akkor az Ég biztosan támogatja tevékenységét, sőt támogatják őt az emberek, a démonok és az istenek is. Ez a változó vonal azt az uralkodót mutatja, aki az emberek példaképe, és akit mindenki örömmel követ. A siker most saját képességeinkből és a Természet támogató erejéből együttesen fakad.

6. *„A gögös sárkány megbánja”*

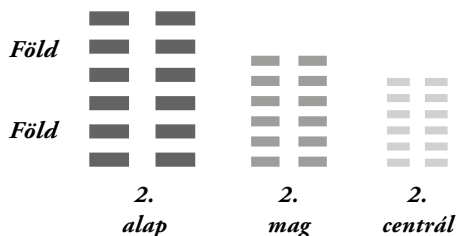
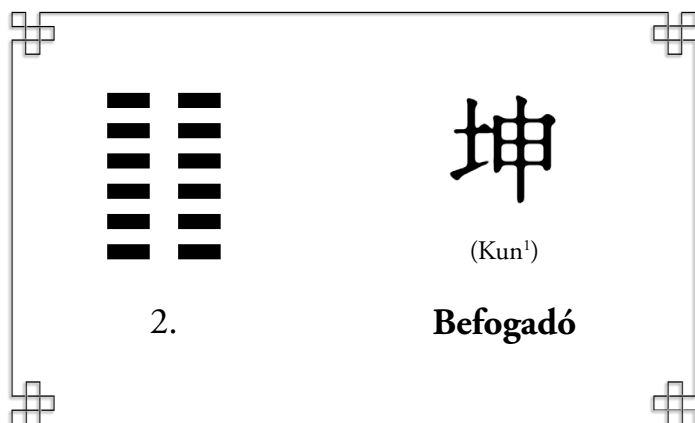
Egy kiemelkedő képességű ember, aki nem a megfelelő helyen van, vagy egy magas állásban lévő ember, akinek az emberei nincsenek ellenőrzése alatt, vagy kitűnő segítői nem támogatják őt, az nem tehet semmit, ami ne keltene bánkódást. Hiába vannak

nagy ambíciók, ha nincsenek segítők, akik beteljesítik a művet. Ha valaki tudja, mi az előrehaladás, de nem tudja, mi a visszavonulás, ha valaki tudja, mi a felemelkedés, de nem tudja, mi az alászállás, szükség szerint vonja magára a bajt. Előbb vagy utóbb minden a végéhez ér. Óvakodjunk a túlzásoktól és az önfejűsegtől, valamint próbáljuk megtartani a jelenlegi helyzetet. Csak a bölcs ember tudja, hogyan végezze dolgait tökéletes tisztességgel.

Ha mind a hat vonal változik, azt jelenti:

„Fej nélküli sárkányok serege”

Semmilyen erény nem veheti át a fej helyét – még szerencse! Gyengéden és rugalmasan, de határozottan, szilárdan és megingathatatlanul kell tevékenykednünk. Megértésünk és belátásunk fogja át az egész mindenséget, így érhetjük el a világ feletti uralmat. Legyünk olyanok mint a Teremtő, aki alkot, de nincs előtérben, teremt, de rejtve marad a láthatatlan tartományokban, s akkor minden sikert terem.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül egyaránt a befogadó föld, ez a Befogadó képe. A Befogadó házába tartozik, és november–december időszakát jelzi.

IDEÁI: Föld, nő, anya, Hold, feleség, alárendelt, sötét, odaadó, a csi energia negatív aspektusa. Befogadás, alkalmazkodás, a visszavonulás aktusa, alakíthatóság.

FŐJELENTÉS: A kitartással megerősített passzivitás. A bölcs embernek van célja, és elindul azt megvalósítani. Kezdetben bolyong, de később megtalálja a helyes utat. Délen és nyugaton barátokra talál, ami azt jelenti, hogy olyan emberekkel kellene barátkozni, amilyenek mi magunk is vagyunk. Északon és keleten elveszíti a barátait, ami olyan helyzetre utal, amelynek a végén lesz okunk az örömrre. Ez a jin energia csúcspontja, ezért a nyugodt és helyes kitar-

tás boldogságot, sikert és szerencsét eredményez. Rendkívüli puhaságának és képlékenységének köszönhetően igazán nemes és fenséges a passzivitás. Csend és nyugalom mindaddig, amíg a szubjektív erő meghatározza a helyes irányt. Befogadni az Égi hatalmat, és az idő folyásával összhangban tevékenykedni: ez a bölcs ember útja.

Ahogy a kanca kitartó, mint a mén, de azon túl még gyöngéd is, mint a tehén, úgy a Befogadó örömmel fogadja be a kreatív jang energiát, azt az Égi erőt, amelytől minden megszületik. A Befogadó olyan, mint egy hatalmas edény, amely színültig meg van töltve. A boldogság úgy érhető el, ha a nyugodt kitartás a Földi erőkkkel való összhangból ered. A bölcs ember a Földhöz hasonló, mert tetivel támogatást nyújt.

A Befogadó jegyében született emberek olyanok, mint a kanca, kitartóak és állhatatosak, szelídek és befogadóak, befogadják és táplálják a lényeket. Ideális anyák. Lágyságukkal megszelídítik a legkeményebb helyzetet, odaadásukkal mindent megvalósítanak. Nagyon jó térérzékük van, kiváló művészek, az anyag formába öntésének mesterei.

HELYZET: A Föld erőinek passzivitására van szükség. A bölcs mindent támogat, és hagyja a dolgokat a maguk útján menni. Magához öleli a világot, és ebben mutatja ki a legmagasabb tettet. Jelen van egy támogató és tápláló erő, amely védelmet ad. Most engedékenynek és befogadónak kell lenni.

TANÁCS: Nem kell semmit erőltetnünk, mozgósítanunk, vagy fejtellenül cselekednünk. A mostani helyzetet kell megtartani, és gondosan el kell látni a kötelezettségeinket. Jó meghallgatni a bölcsőbbek tanácsait. Ez alárendelt helyzet, és ennek megfelelően kell cselekedni.

Változó vonalak:

1. *„Az első fagy után jön a hideg tél”*

A zúzmara a tél megérkezését hirdeti. A fagy hirdeti a tél megérkezését. Megjelennek a veszély első jelei. Az éber embernek ez figyelmeztetés, mert ha időben reagál, akkor elkerülheti a bajt. A lassú és természetes növekedés mindig helyes. Aki a helyes tetteket gyűjti, annak az otthona bőséget és boldogságot fog élvezni. Aki a helytelen tetteket szaporítja, biztosan szenvedni fog. Már régen észre kellett volna venni ezt a törvényt, de talán még nem késő. Az eljövő tél óvatosságra inthet minket. A Természet változása szerint a tél még csak ezután érkezik.

2. *„Egyenes és széles előrehaladás”*

Még akkor is előre felé mennek a dolgok, ha semmit sem teszünk ezért. Ez az uralkodó vonal, és az üzenete ígéretes. Az egyenesség tisztességes, a szelídség pedig helyes. Belső szándékainkat visszafogva engedjük át a vezetést a teremtető értelemnek! A bölcs ember másokat tisztel, ettől erősödik belső lénye. A helyes cselekvés folytán igazságosan bánik környezetével, nyitott a kapcsolataiban, és nyugodt a tevékenységeiben, így fáradozás és erőfeszítés nélkül éri el célját. A Természet törvényeivel összhangban cselekszik, ezért minden, amire vállalkozik, biztosan sikerülni fog. Egyenes, széles és nagy, ezért nem kell kételkedni az eredményben.

3. *„Az elrejtés jelenti a helyes utat”*

A bölcs ember nem kérkedik képességeivel, hanem kész azt mások szolgálatába állítani. Pillanatnyilag nem sok sikerre számíthatunk, de ha képesek vagyunk a jutalomtól eltekintve a beteljesülésért fáradozni, akkor a végén biztos eredményre számíthatunk. Ne akarjunk mindent magunk elvégezni, mert az eredmények így is, úgy is maguktól fognak jönni. Amikor eljön az ideje, képességeink maguktól kibontakoznak, láthatóvá válnak, ezért a cselekvésben a szerénység, a kitartás és a türelem biztosítja a legnagyobb sikert.

4. „Bekötött zsák”

A hallgatás és a visszafogás most sikert jelent. Sem büntetés, sem dicséret nem származik abból, ha a bölcs nem mutatja ki képességeit, amikor látja, hogy az erők nem kedveznek a megnyilatkozásnak. Már az ajtó előtt van a veszély, ezért vonuljunk vissza, csukjuk be az ajtót, legyünk óvatosak, és rejtjük el értékeinket. Így háríthatjuk el az ellenséges erők támadását.

5. „A sárga köntös sikert hoz”

Belső tudati adottságainkat megfelelő külső tevékenységgel kell párosítani. A bölcs ember belül kiegyensúlyozott és derűs, az élet lényegének megértésére törekszik, és elégedett a helyzetével. A belső öröm átjárja egész lényét, és ez megmutatkozik cselekvéseiben. Szerényen kívárja, amíg eljön az idő, jósága és belső fénye önmagáért beszél.

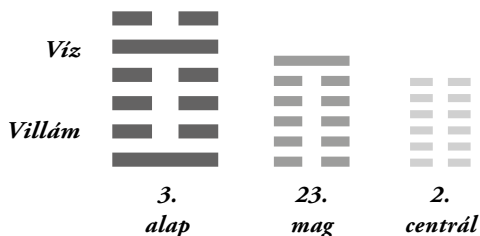
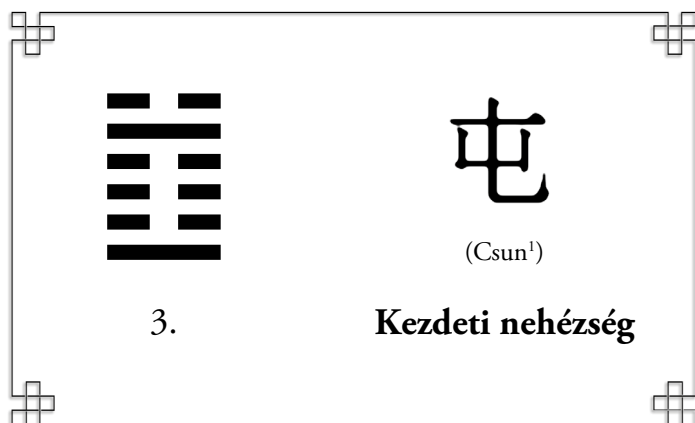
6. „Sárkányok egymás vérét ontják”

Amikor a befogadó, passzív és sötét erő megpróbál versenyre kelni a teremtő, aktív és világos erővel, melyet olyan nagyon hiányol, akkor szükségszerűen harc kerekedik, melyben mind a két erő megsérül. Ez a vonal az Égi és a Földi erők kaotikus keveredését mutatja, és ez nagy veszélyt rejt magában. Ha valaki nem elégedett a helyzetével és a befogadás helyett az előretörést választja, csak bajt zúdít saját fejére.

Ha mind a hat vonal változik, azt jelenti:

„Állandó befogadás”

A kitartó és állandó befogadás és lágyág az az eszköz, amely a nagy célok megvalósításához szükséges. A bölcs ember belülről „sárga”, vagyis nem mozdul a kitartó állhatatosságból.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám, felül-kívül a veszélyes víz, ez a Kezdeti nehézség képe. Az alsó trigram erőteljes felfelé mozgásának kibontakozását a felül lévő veszély akadályozza. A Mélység házához tartozik, és július–augusztus időszakát fejezi ki.

IDEÁI: Csírázás, kihajtás, nehéz, kemény, az alapítás nehézségei, falu, tábor. Nehézség kezdetben, a kezdeti akadály leküzdése.

FŐJELENTÉS: A kezdeti nehézségben kitartás által valósítható meg a siker. A hexagram jelentése kettős. Egyfelől a külső veszély megszüntetésére irányuló mozgást jelenti, amely a feladat nehézsége miatt rendkívüli erőfeszítéseket igényel. Másfelől a kibontakozó mozgás elé tornyosuló akadályokat jelenti. Amikor az erős és a gyenge egyesül, hogy valami újat hozzon létre, akkor kezdetben zavaros és kaotikus teltség van, amelyet nagy türelemmel

kell elrendezni. Bár a kezdetben nehézségek vannak, de később nagy siker és igazságosság várható. Most nem kell semmit megszilárdítani, hanem az energiákat kell összpontosítani és hagyni, hogy a változások a mostani helyzetet maguk mögött hagyják. Az akadályok mindig azáltal keletkeznek, hogy az összeszedettség fellazítja a türelmetlenség. Ezért önmagunkat kell megszilárdítani, hogy a feltételektől és az eredményektől független, tiszta törekvés tudjon érvényre jutni.

A Kezdeti nehézség jegyében született emberek mobilisak, aktívak és kreatívak, de sok nehézséget kell leküzdeniük. Ajánlatos olyan életvezetést elsajátítani, amelyben mindig a kezdetre, az összeszedett és célirányos, ugyanakkor nyugodt cselekvésre helyeződik a súlypont. Az élet első felében sok nehézség mutatkozik, később azonban a tudatos életvezetés meghozza gyümölcsét. A kitartás megvalósítása elsődleges feladat, mert a lassú növekedés és gyarapodás célravezetőbb számukra, mint a heves, akaratos vagy kapkodó törekvés.

HELYZET: A felhőből kicsapó villámok – ez a nehézség túlsúlyára utaló helyzet. Rövid és heves megtisztító zivatar után kiderül az ég. Olyan élethelyzeteket jelöl ez a hexagram, amikor nagy akadályokat kell legyőzni, amihez újra és újra meg kell találni a megfelelő cselekvési módot. Más szempontból a helyzet olyan, mint amikor megjelenik a legidősebb fiú (Villám), hogy a középső fiú (Víz) által veszélyessé tett helyzetet egy határozott mozdulattal megjavítsa.

TANÁCS: Csendben elő kell készülni minden fontos lépésre. Nem a jövővel kell foglalkozni, hanem a jelennel. A bölcs ember fáradhatatlanul törekszik rendet teremteni a kezdeti zűrzavarban. Fontos, hogy megtaláljuk a megfelelő segítőtársakat, mert egyedül nehéz megoldani a jelenlegi helyzetet. Engedni kell, hogy a dolgok a Természettel összhangban önmaguktól rendbe jöjjenek.

Változó vonalak:

3.

1. „A bizonytalanság túlsúlya”

A kezdeti nehézségek még csak most kezdődnek, s ez bizonytalanságot szül. A legjobb most nem előre törekedni, hanem megerősíteni a mostani helyzetet. Annak ellenére, hogy a bizonytalanság van túlsúlyban, ragaszkodni kell a helyes úthoz, ne próbáljuk kijátszani a helyzetet. Mielőtt valamibe belekezdünk, keressük meg azokat az embereket, akik segítségünkre lehetnek. Érdemes most az alattunk lévők tanácsát meghallgatni, és velük cselekedni.

2. „10 évi töprengés”

Egy hirtelen és váratlanul megjelenő esemény az első pillanatra sikeres előrehaladást ígér, valójában azonban nehézségeket és veszélyt rejt magában. Aki most kivár és visszatér az igazság és törvényesség útjára, annak később öröme lesz oka. A sok nehézség majd hirtelen fog szűnni. Határozatlanságunk legfőbb oka az, hogy nem ismertük fel a megkönnyebbülést nyújtó segítő erők jeleit. Mindazonáltal nem kell azonnal elfogadni a gyanús és váratlan segítségnyújtást, mert az csalódást okozhat. Nyugodtan várjuk ki a maga idejében megérkező beteljesülést.

3. „Erdész nélkül vadászik”

A vadász, ha nem ismeri az erdőt, el fog tévedni benne. A bölcs ember megérti, hogy ott kell maradnia, ahol van, mert az előretörés most megszügyenüléshez vezet. Aki mindenáron vadat akar ejteni és ragaszkodik a tróféához, az elfelejtkezik a legalapvetőbb óvatosságról is – hogyan lehetne sikeres? A fejetlen és meggonddatlan cselekvés, a tapasztalatlanság most nagyon veszélyes. Ha nem találunk vezetőt, tapasztalt mestert, akkor veszélyes most bármibe is belekezdeni. A bölcs ember eláll tervétől, ha látja, hogy a haladás sikertelenséghez vezet.

4. „Ló és kocsi elválnak egymástól”

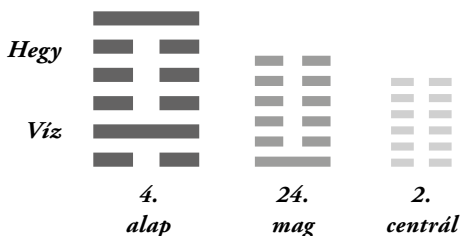
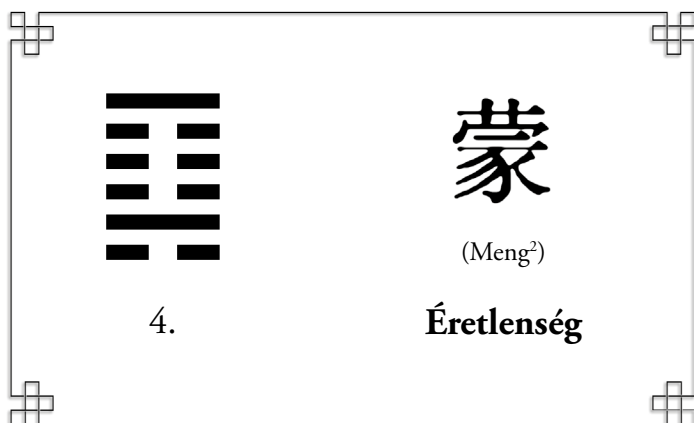
A határozatlanság idejének vége. Egy kételkedő, habozó és ideoda szaladgáló ember keresi az egyesülést. Lehetőség van a sikerre, de ahhoz a határozatlanságot, a büszkeséget és a visszahúzódást fel kell adni. Ezeknek nincs már itt az ideje. Az első jelre meg kell kezdeni az egyesülést, s ha hiányzik hozzá az erőnk, akkor nem szégyen elfogadni a segítséget, és nem hiba áldozatot hozni sem.

5. „Nehézség az áldásban”

A kis dolgokban való kitartás szerencsét, a nagy dolgokhoz való ragaszkodás szerencsétlenséget hoz. Az áldás már rajtunk van, de nem könnyű a sikerig eljutni. Könnyen félreértik minden megnyilvánulásunkat, tevékenységeinket tévesen értelmezik. Nagyobb áldozatra van szükség ahhoz, hogy az áldás kiteljesedjen. Ahhoz, hogy a siker teljes legyen, meg kell tanulnunk az apróságokban is megelégni a boldogságot.

6. „A ló és a kocsi végleg elválnak egymástól”

Az akadályozó nehézségek itt olyan nagyok, hogy a visszavonulás elkerülhetetlen. Véres könnyek hullanak, mert a gyengének és a határozatlannak lehetetlen a helyzetet megoldania. Kudarc és szomorúság következik, ha képességeinket túllépve próbáljuk kiereszokolni a sikert. A legjobb türtőztetni magunkat, szakítani eddigi életünkkel, és lehetőséget teremteni egy új helyzet létrejöttének.

A KÉP: Alul-belül a veszélyes víz és kívül-felül a mozdulatlan hegy, ez az Éretlenség képe. Az Éretlen a Tapadó házában lakozik, és szeptember–október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Éretlenség, forrás, mester és tanítvány, tanulás. Ifjúi bolondság, ifjúkori tudatlanság, tapasztalatlanság.

FŐJELENTÉS: Éretlenség és tapasztalatlanság. Nem én keresem az éretlen és neveletlen bolondot, de ha kérdésével megkeres, akkor válaszolok neki. Ha túl sokat kérdez, akkor elhallgatok. Az éretlennek szüksége van a megfelelő irányításra, mert veszélyes helyen tartózkodik. Éretlen és tapasztalatlan, mégis, fiatalos meggondolatlansága sikert és szerencsét hozhat, ha meghallja a tanítást. A mester kötelessége, hogy tanításával kijavítsa a fiatalok

hibáit és tévedéseit, a tanítvány kötelessége pedig az, hogy megfelelő kérdésekkel törekedjen a tudása fejlesztésére.

Az Éretlenség jegyében született emberek fiatalosak, tehetségesek, minden nehéz helyzetből megtalálják a kiutat, ugyanakkor sokszor egész életük során felelőtlen és éretlen módon viszonyulnak az élethez. Gyakran akadályoztatva vannak terveik és elképzeléseik kibontakoztatásában, ezt azonban szellemi fejlődésük szolgálatába tudják állítani, s így elérhetik a „bölcс ifjú” állapotát. Nem szabad hozzászokni a veszélyes helyzetekhez, kerülni kell a felkészületlen nekilendülést. A „tanítva tanulás” a legjobb hozzáállás az élet nehéz időszakaihoz, mert így a folyamatos önképzés hoz sikert és boldogságot. A hallás útján szerzett tudás hozhatja meg számukra a bölcsességet.

HELYZET: A hegy lábánál víz van, vízzel telített árok, amelyet gondozatlan cserje vesz körül. A bölcс ember tetteivel és viselkedésével csiszolja jellemét. A hegy lábánál lévő víz a forrás képét is jelentheti, amely a tisztaság, a gyermeki egyszerűség, a kezdet és a kezdszimbóluma, a hegy pedig a bölcsességé. A víz folyása, amely betölt minden rést, az alaposságot jelképezi. Így, aki nyitott a fejlődésre, az alapos munkával elérheti a bölcsességet, következő tetteivel a sikert, és helyes magatartásával pedig még a veszélyes helyeken is biztonsággal folytathatja útját.

TANÁCS: Zavaros körülmények és zűrés állapotok vannak. Minden homályos ködbe burkolózik. Ha az ember bizonytalan, akkor keressen fel olyan bölcс mestert, akinek hallgat a tanítására. Követni kell a bölcsőbbek utasításait, ki kell kérni a tanultabbak tanácsait. Ilyen segítséggel a helyzet fokozatosan kitisztul, s lassan minden értelmet nyer. Kerülni kell a céltalan, ködös és bizonytalan helyzeteket, mert ezek nehézséghez és akadályokhoz vezetnek. A legfontosabb a türelem és a tanulásra kész alapállás. Vigyázni kell az egészségre.

Változó vonalak:

4.

1. „Megfegyvelmezi magát”

Az első vonal változása olyan ifjúról beszél, aki még nem szokott hozzá ön maga fegyvelmezéséhez. Bolondos viselkedésével saját magát sodorja veszélybe. Eljött az ideje az önfegyvelmezésnek, ám ezt nem lehet kierőszakolni, mert a túlzott fegyvel még nagyobb szégyent hoz. Ez a vonal mester és tanítvány viszonyáról beszél. Ha veszélyekkel van körülvéve, akkor a tanítvány jól teszi, ha gyorsan elsajátítja a szabályokat. Mindenképpen vezetőre van szükség ahhoz, hogy az ifjú ki tudjon mászni a bajból, amelybe éretlensége folytán került. A mester oktat, de nem viszi túlzásba. A nem túlzott büntetés helyénvaló az éretlenség és a meggondolatlanság megelőzése érdekében.

2. „Az éretlenek elviselése”

Az éretlenség megértése, elviselése és tolerálása sikert és szerencsét hoz. Kedvesen, gyengéden és megértéssel kell kezelni a nőket, a gyermekeket és a gyengék éretlenségét, mert ez belső nagyságra és erőre utal. A fiú érett a gazdaság irányítására, erős férfivá serdült, megértő az emberi gyengeségek iránt. Így az erősek és a gyengék, a fiatalok és az öregek kölcsönös harmóniában tevékenykednek. Az ifjú itt érett az élet feladataira, mert belülről megingathatatlan, kívülről pedig szerény.

3. „Éretlen lány odadobja magát”

Az éretlen emberek könnyen elhagyják az erény útját a gyors meggazdagodás reményében, s így csak bajba sodorják magukat. Az ilyen embereket kerülni kell. Az itt jelölt helyzet semmi jót nem ígér, mert a kérdező magatartásával eltávolodott az általános rendtől. Itt csak egy szigorú vezető segíthet.

4. „Makacsul éretlen”

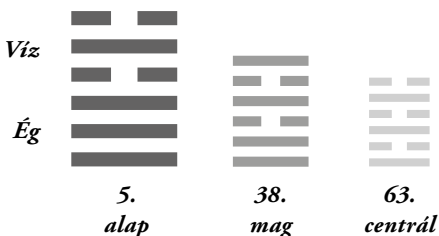
Ha valaki makacsul ragaszkodik a nemtudásához, az tartós veszélybe sodorja magát. A nemtudás nehezebb és keményebb a leg-erősebb bilincsnél. Ilyen esetekben a mesternek nem marad más választása, mint hogy magára hagyja a tanítványát. Így legalább arra számíthat, hogy saját hibáinak következményeivel szembe-sülve reménye lehet a jobbulásra.

5. „Fiatal éretlenség”

A fiatalok éretlenségében mindig jelen van az ártatlanság is, és ezért ez sikert és szerencsét hozhat számukra. Az ártatlan és tapasztalatlan tanítvány őszinte kíváncsisággal és nyíltsággal várja a tanítást. Ilyen tanítványt a mester szívesen tanít.

6. „A kemény büntetés sehova sem vezet”

A tapasztalatlanok megbüntetésénél nem segít a túlzás. Az egyetlen dolog, ami ilyen esetben segíthet, az a túlzott büntetés elkerülése. Amikor a jó tanács már nem segít, akkor az éretlenek megfegyelmezése elkerülhetetlen. Azonban a túlzott büntetés nem hozhat sikert. A büntetés nem lehet önmagáért való cél, hanem csak eszköz a rend fenntartására. A büntetéseket csak megelőző és kijavító eljárásként lehet alkalmazni, azért, hogy az éretlen nehogya ismét hibázzon.

A KÉP: Alul-belül a teremető ég és felül-kívül a veszélyes víz, a viszály, ez a Várakozás képe. A Befogadó házába tartozik, és szeptember–október időszakával függ össze.

IDEÁI: Tanácstalanság, táplálkozás és táplálás. Várakozás, kivárás, kételkedés, habozás, halogatás.

FŐJELENTÉS: A várakozás, a szándékos nemcselekvés, valamint mások bizalma meghozza a fényes sikert. Aki őszinte és kitartó, az szerencsés időszak elé néz. Ajánlatos most „átkelni a nagy vízen”, azaz szellemi gyakorlatokba kezdeni. Nem ajánlatos viszont most cselekedni, ha összhangban akarunk haladni az idővel. Most a várakozás ideje van, és ezt ne zavarja meg semmi. A várakozás nem semmittevés, hanem nemcselekvő cselekvés, amely a belső erő jele. Azért is célszerű most a várakozás, mert veszély tornyosul előtt.

tünk. Elkerülhetjük ezt a veszélyt, ha megtartjuk a belső erőt nyugalomban, megtanulunk várakozni, és megfékezzük a tevékenységre való hajlamot. Nem szabad engedni semmilyen indítéknak, mert ha elindulunk, bajba jutunk, de ha nyugalomban maradunk, akkor békében eszünk-iszunk. S miután felismertük és felfogtuk sorsunkat, ajánlatos komolyan venni a szellemi gyakorlatokat.

A Várakozás jegyében született emberek nagy belső erővel rendelkeznek, amelyet meg kell tanulniuk kézben tartani. Kreatív energiájuk kibontakoztatása előtt gyakran akadályok és hátráltató erők állnak, de ezek csak kísértések, melyek az erőfeszítést és a küzdelmet akarják „kiprovokálni”. Békében és jólétben élhetnek, ha megtanulják a megelégedettség képességét elsajátítani. Életük során események sorozata fogja felhívni a figyelmüket arra, hogy meg kell tanulniuk az idővel összhangban mozogni: amikor várni kell, akkor várni, amikor menni kell, akkor mozdulni. A gazdag lakoma és a jó kedély mindig velük marad, de nem szabad hagyni, hogy ezzel kimerüljenek az igényeik.

HELYZET: Ég felett a víz, hamarosan zivatar támad. A bölcs ember ilyenkor nyugodtan eszik és iszik, nem hagyja el jó kedélye. Most a várakozás korszaka van. A felhők esőre utalnak, s ez áldás közeledtét jelzi. A sors előbb-utóbb beteljesül, ezért jól teszi az ember, ha belső szellemi fejlődésén munkálkodik derűsen. Jó alkalom ez sorsunk szemlélésére.

TANÁCS: Világi dolgaink szempontjából csak óvatosan lehet előrehaladni, inkább a várakozásnak kedvez az idő. A túl hirtelen változás most veszélyt rejt magában. Inkább a szellemi gyakorlatok és a belső fejlődés lehetőségét mutatja most a sors. Ha a zápor elvonult, akkor kezdhethetünk neki a nagy utazásnak. A hexagram kontemplatív gyakorlatok végzését sugallja.

Változó vonalak:

5.

1. „Várakozás a mezőn”

A veszély még messze van, de a bölcs ember már messziről látja, hogy a cselekvés nem vezet sikerre. A maradás megvéd minden sérüléstől. Most még minden tiszta és világos, de a jelek már sejtetik, hogy kívül bezárulnak a kapuk, ugyanakkor megnyílnak belül. A céljainkat szem előtt tartva a nemcselekvő cselekvést kell gyakorolni.

2. „Várakozás a parton”

Ez a vonal azt a képet mutatja, amikor ülünk a vízparton és figyeljük a víz folyását. A veszély – amelyet a folyó jelez – közel van, az általános nyugtalanság ránk is áterjedhet. Ha ennek ellenére megőrizzük nyugalmunkat, akkor abból siker és boldogság fakad.

3. „Várakozás az iszapban”

Itt már olyan közel van a veszély, hogy a harc nem kerülhető el. Saját magunk okoztuk magunknak a bajt. Győzni azonban nincs elég erőnk. Ebben a helyzetben az egyetlen kiút az, ha elkezdünk valamilyen komoly szellemi tevékenységet. Így a veszély egyszerűen átvonul felettünk.

4. „Várakozás a vérben”

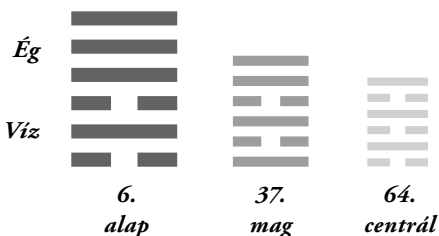
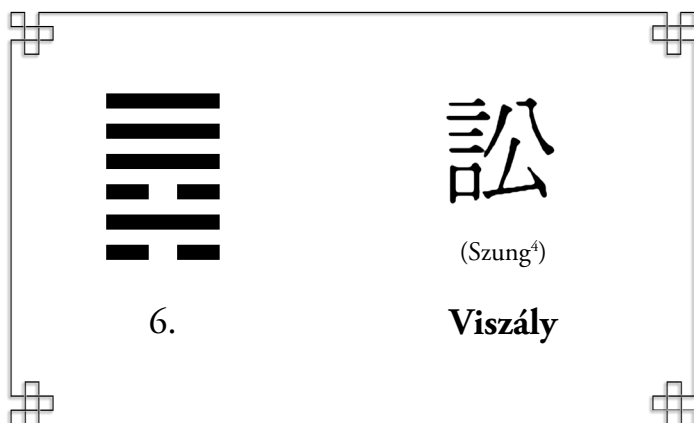
Itt annyira belegabalyodtunk a veszélyes helyzetbe, hogy sem harcolni, sem menekülni nem tudunk. A helyzet igen komoly és veszélyes. A haladás sem előre, sem hátra nem lehetséges. Ebben a helyzetben az egyetlen kiút az, ha elfogadjuk a sorsunkat és azt, ami van. Engedjük, hogy minden magától alakuljon.

5. „Várakozás a lakomán”

Étel és ital mellett várakozni sikert, szerencsét és boldogságot hoz. Most nyugodtan megpihenhetünk, lazíthatunk, és gyűjthetjük az erőt. De a célt egy pillanatra sem szabad elveszíteni, mert csak akkor győzhetünk, ha a két harc közötti nyugodt időszakban nem öröljük fel magunkat nyugalansággal. Hamarosan eljön az idő, amikor határozottan cselekedhetünk.

6. „Várakozás a szakadéokban”

Amikor a legnagyobb a baj, akkor jön a segítség. Három jel is mutat arra, hogy vége a várakozás időszakának. A veszély még jelen van, de váratlan dolgok történnek. Tiszteld őket, és siker, boldogság és szerencse jön. Az új helyzet felkínálja a veszélyből való kijutás lehetőségét. A bölcs megragadja a kínálkozó alkalmat, maga mögött hagyja a veszélyes helyet.

A KÉP: Alul-belül a víz és a veszély, felül-kívül a teremtmő ég, ez a Viszály képe. A Tapadó házában lakik, és március–április időszakkával függ össze.

IDEÁI: Veszekedés, pereskedés, vita a javak elosztásakor, naivitás. Viszály, konfliktus, ellenkezés és akadályozás, perek.

FŐJELENTÉS: Összetűzés és konfliktus. Akadályok és nehézségek annak ellenére, hogy nagy a bizalom. Az ember őszinte és becsületes, mégis akadályokba ütközik és veszekedésbe bonyolódik. Ha a nehézségek összesűrűsödnek és megkeményednek, akkor összetűzésre kerülhet sor. Ha nagyon elővigyázatosak és óvatosak vagyunk, akkor a dolgaink félúton jobbra fordulhatnak. Ajánlatos néha megállni és lazítani, jó, ha meglátogatunk egy olyan em-

bert, aki megerősíti bennünk a helyes alapállást. Most nem segít a nagy vízen való átkelés, azaz a belső munkálkodás akadályoztatva van, hanem az segít, ha külső segítséggel megelőzzük a konfliktus kialakulását. Az utunkon való haladás során összetűzésekkel teli életszakaszon kell áthaladnunk. A veszekedés és akadályozás elkerülhetetlennek látszik. Nem ajánlatos most nagyobb utazásokba vagy nagyobb horderejű dolgokba kezdeni.

A Viszály jegyében született emberek kedvesek, őszinték, becsületesek és jó szándékúak, mégis életük során sok ellenkezéssel és akadállyal kell szembenézniük. Amennyiben kimunkálják magukban azt a képességet, amellyel az események csíraállapotába képesek hatolni, ha megfigyelik a viszály kezdeti okait, valamint megtanulják, hogyan kell megelőzni és kikerülni a külső nehézségeket és konfliktusokat, akkor életük második felében sikerre számíthatnak. Kerülni kell a pereket és a vitákat, és kívülről kell szemlélni az élet bonyodalmait. Óvakodniuk kell a megfázástól, a melankóliától, a mérgezésektől és a túlradó érzelmekkel telített helyzetektől. Félelmek megjelenése jelzi számukra, ha elvették az utat. Érdemes fürkészniük önmagukat.

HELYZET: Belül van a veszély és kívül az erő, ez összetűzéssel fenyegető helyzetre utal. A bölcs ember nem kezd el semmit addig, amíg figyelmesen elő nem készítette a kezdetet. Ha rögtön, a kezdetben nem akadályozzuk meg a konfliktus kialakulását, akkor az összetűzés és a viszály elkerülhetetlen. Semmi sem halad a tervek és a vágyak szerint, az idő nem kedvez a haladásnak. A helyzet most bonyolult és összetett, nincs olyan irány, amelyet követve az akadályokat kikerülhetnénk, ezért kell alaposan feltárni a kezdeti okokat és indítékokat. Mindannyian magunkban hordozzuk a viszály lehetőségét, és csak rajtunk áll, hogy mi lesz belőle.

TANÁCS: A legjobb az, ha visszavonulunk, és nem erőltetünk semmit. Próbáljuk megtartani a jelenlegi helyzetet, és türelmesen várjuk ki, amíg az magától megváltozik. Mivel a viszályt és ellenkezést saját belső bizonytalanságunk és naivitásunk következtében

kell elszenvednünk, ezért legyünk nyitottak a jó tanácsokra, és tanuljuk meg a külső erőt a saját fejlődésünk érdekében hasznosítani. Vigyáznunk kell a szavainkra és az egészségünkre!

Változó vonalak:

1. *„A viszály megelőzése”*

A konfliktusnak csak a szele érint meg, ezért most elébe lehet menni. Nem szabad túlzásokba esni, a keményfejtűség és macacsság ellenségeket és ellenfeleket teremt. A kevés beszéd és a jelenlegi helyzettel való megelégedettség végül szerencsét, sikert és boldogságot eredményez. Ha konfliktus közeledik, akkor a tanács: elmenni, eltávolodni, szétszóródni. Túl sok most az ellenség, ezért az előretörés nagy bajt okozhat, ám a kivárás a végén sikert eredményez.

2. *„Kitérés a viszály elől”*

Az összetűzés és az ellenkezés most nem vezet sehova, ezért jobb kitérni előle. Ne veszekedjünk, és ne bonyolódjunk vitába, hanem forduljunk meg, és térjünk vissza a konfliktus forrásához, így magunkat és tágabb környezetünket is megvédhetjük a bajtól. Ha nincs erőnk legyőzni a nálunk hatalmasabb ellenfelet, akkor jobb visszavonulni és meghúzódni. Ez a visszahúzódás nem a megadás vagy a gyengeség, hanem a bölcsesség jele, s egyben az új erő gyűjtésének kezdete. Ilyen módon magunkat és környezetünket egyaránt megóvjuk a káros összetűzésektől.

3. *„Ősi erények fékezik a viszályt”*

A konfliktusok megoldása végett most vissza kell néznünk a múltba. Korábbi tetteink segítenek át a viszályon. Kezdetben sok nehézség van, de korábbi helyes hozzáállásunk meghozza gyümölcsét: szerencse, siker és boldogság következik. Fordítsunk figyelmet saját személyiségünk képzésére. A feltűnés nélküli és önzéstől mentes munkálkodás, a háttérben mara-

dás, a magasabban lévőkhöz való alkalmazkodás, a jutalmak és a hírnév elhárítása: ezek azok, melyek révén elkerülhetjük a viszályt.

4. „Megoldhatatlan viszály”

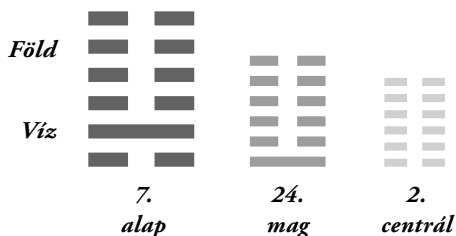
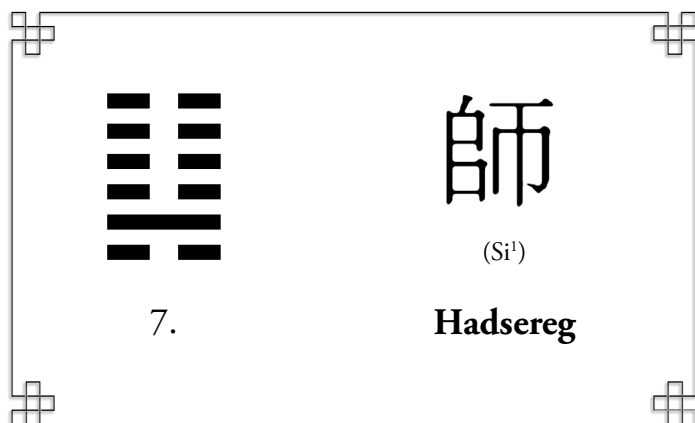
Mivel az összetűzést már nem lehet elkerülni, és kikerülésére semmilyen megoldás nem kínálkozik, ezért az ember belső sugallatra megáll, megnyugszik, és átadja magát az Ég Akaratának. Ez a nyugodt beletörődés és megváltozás szerencsét és sikert eredményez, mert saját sorsunk elfogadása semlegesíti a konfliktus okát. Az összetűzés értelmetlenségének felismerése a belső átalakulás kezdete, a személyiség fejlődésének első állomása. „Légy összhangban saját lényeddel!”

5. „Bírásg szünteti meg a viszályt”

Olyan helyzet állt elő, amikor jelen van az a bölcs ember, aki képes a dolgok fölé emelkedve igazságos ítélettel elsimítani a viszályt. Az előtte lefolytatott per békét és sikert hoz, mert az igazság győzedelmeskedni tud, és ez mindenkinek jó. A konfliktusokat soha nem a létrejöttük szintjén lehet megoldani, hanem csak akkor, ha felülemelkedünk a viszályon, és képesek vagyunk új elemeket beleszőni a történetbe. Ebből származik a magasztos üdv.

6. „Véghezvitt viszály”

Konfliktusba bonyolódunk, és nagy harcok árán kivívtuk a győzelmet. Jutalmunk nem marad el. Azonban az ilyen siker nem tart örökké, és ezt a jutalmat még aznap háromszor elragadják tőlünk. Az igazságot ugyanis nem lehet erőszakkal kikényszeríteni. Az erőszak erőszakot szül. Ennek csak vég nélküli összetűzés és viszály lehet a következménye.

A KÉP: Alul-belül a víz és vizsály, felül-kívül a befogadó föld, ez a Hadsereg képe. A Mélység házába tartozik, és augusztus–szeptember időszakát jelzi.

IDEÁI: A lehetőség, a tanító, az útmutató, a vezető, a parancsnok. Hadsereg, nép, sokaság, tömeg, háború, katonaság, őrség.

FŐJELENTÉS: A hadseregnek kitartásra, fegyelemre és erős vezérre van szüksége. Siker. A fegyelmet erős és tapasztalt vezető tudja csak elérni. Fegyelem nélkül nem lehet megvalósítani semmit. Itt olyan helyzetről van szó, amikor megkaptuk a lehetőséget egy nagy feladat végrehajtására, s minden azon múlik, hogy tudunk-e élni ezzel a lehetőséggel. Nekünk magunknak kell olyan vezetővé válni, aki képes a tömegben és a sokaságban rendet és fegyelmet tartani. A tömeg és a sokaság fegyelmezetlen masz-

sza, amelyet csak olyan vezető tud igazi hadsereggé rendezni, aki a megingathatatlan igazság és kitartás útján önmagát is fegyelmezn tudja. Ez rendkívül veszélyes feladat, de lehetőség, amelyet ha jól használunk, akkor hosszan tartó sikert és üdvöt érünk el. A lehetőséget a második helyen lévő világos vonal jelzi, amelyet körülvesznek a sötét vonalak. Aki uralkodni tud magán, az uralkodik az emberek felett, és így megérdemli az uralkodói helyzetet. Az összeszedett erőt csak nemes célokra lehet fordítani.

A Hadsereg jegyében született emberek érzékenyek, érzelmesek, célratörők, néha bizonytalanok, és életük állandó bizonyításokkal telik el. Nemes és kiváló célok érdekében küzdve sok harcra és konfliktusra számíthatnak, ugyanakkor éppen ezek a harcok hozhatják meg a győzelmeket. Számukra az egész élet egy nagy lehetőség arra, hogy megtanuljanak ellenséges közegben sikert aratni a saját maguk felett aratott győzelmek révén. Életükben a legnagyobb feladatot az jelenti, hogy megtalálják a világos erők megtartásának módszerét, amely az állandó veszély közepette is mesterré és vezetővé teszi őket. A harci művészetek terén érhetnek el nagy sikereket.

HELYZET: A föld alatt összegyűlő víz a hadsereg láthatatlan erejére utal. Ez olyan erő, amelyet rendezni és irányítani kell. A bölcs felismeri ezt a törvényt, és így válik az emberek vezetőjévé. Igazságos, gyöngéd, de céljaiban határozott, ezzel vívja ki a körülötte állók elismerését. A tömeg (melyet a sok sötét vonal jelez) kiszámíthatatlan erőforrás és hatalom, melyet csak nagy felelősséggel és elhivatottsággal lehet háborúba vezetni. Ezért kell egy erős egyéniség (ezt jelzi a második helyen lévő világos vonal), aki kellőképpen rendezni képes a tömeget. Összetűzések, komplikációk, zavarok, változások, mozgások, nagy kihívások, megpróbáltatások és kísértések: ezek jellemezhetik a helyzetet, amelyben az erős vezetőnek rendet kell teremtenie.

TANÁCS: Nem kell előre tervezni és kombinálni, viszont minden képességünket a lehető legjobb módon kell alkalmazni. A lehetőség, amely most adódik számunkra, azt kívánja, hogy koncentráltan és igazságosan járjunk el minden hozzánk tartozóval szemben. Csak így tudjuk megnyerni őket a győzelem kivívása érdekében folytatott háborúhoz. Nagyobb figyelmet kell fordítani az egészségszűnkre.

Változó vonalak:

1. *„Fegyelmezett hadsereg”*

Minden hadsereg a fegyelmen keresztül képezhető ki. Ha nincs fegyelem, akkor a háború vereséggel végződik. Ezért még jóval a háború megindítása előtt meg kell teremteni a fegyelmet és az összhangot ahhoz, hogy sikeresen élni tudjunk a lehetőséggel. A jó vezér a sikeres hadjárat érdekében már az elindulás előtt egyeztet és rendezi seregét.

2. *„A vezért követő hadsereg”*

Siker és üdv. Olyan helyzetbe kerültünk, hogy megkaptuk a lehetőséget, és mindenki követ. A siker és a szerencsés befejezés kizárólag azon múlik, hogy mennyire tudunk élni ezzel a lehetőséggel. Háromszoros kitüntetés a legmagasabb helyről jelzi, hogy vállalkozásunkhoz most birtokoljuk az Ég áldását. Ez a vonal olyan emberről beszél, aki érett a feladat végrehajtására, aki nem a saját, hanem az egész birodalom jólétét nézi, és aki megkapja az égtől a teljes szabadságot, a legnagyobb felelősséget és a lehetőséget egy nagy feladat végrehajtásához.

3. *„Halottaskocsi a seregben, baj!”*

A hadsereg hullákkal teli szekereket vontat. Szerencsétlenség és kudarc. A szerencsétlenség annak köszönhető, hogy a vezetés és a szervezés rossz, és nincs fegyelem a seregben. Olyan ember vezeti a sereget, aki gyenge és éretlen a feladat végrehajtásához,

vagy a vezetés megosztott. A hadsereg szempontjából csapás a gyenge vezér, a megosztott vezetés azonban még nagyobb baj.

4. „Visszavonul a sereg”

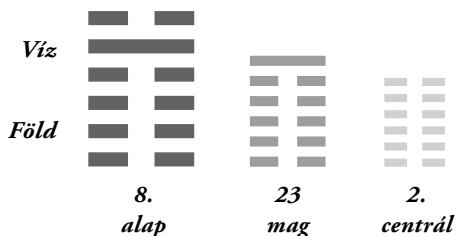
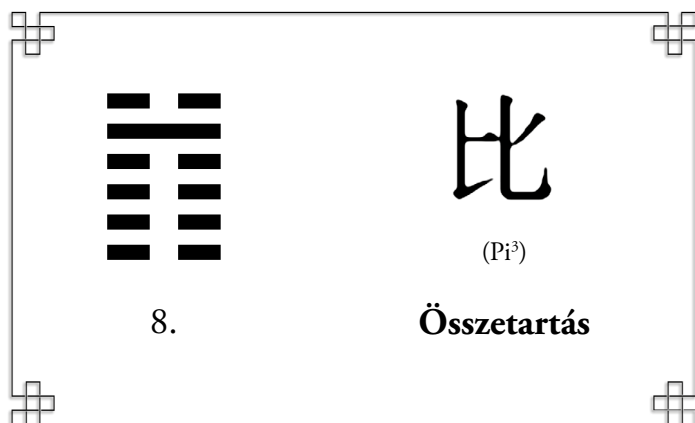
Ha túl nagy feladattal kell szembenéznünk, akkor ajánlatos megállni, rendezetten visszavonulni és újra rendezni a sereget. A visszavonulás nem a vereség vagy gyengeség jele, hanem hadicsel, mert a sereg újraszervezése után újra van esély a győzelemre. Jobb visszavonulni, mint vereséget szenvedni vagy megsemmisülni. A jó hadvezér legalább úgy ismeri a visszavonulást, mint az időben történő előrenyomulást, és így elkerüli a méltatlan vereséget.

5. „Elvadult sereg”

Itt az idő a győzelem kivívására. Nem szabad azonban hagyni, hogy vad összevisszaság alakuljon ki a seregben, nem szabad a hadrendnek felborulnia. Mivel most van csak igazán szükség a vezérre, ezért most a legidősebb vezesse a sereget, mert a fiatalabb halogatná a csatát. Meg kell fékezni a vad erőket és indulatokat, meg kell akadályozni a fosztogatást és az oktalan vérengzést, különben még a kitartó harc sem fog eredményre vezetni. Most nagy esély és alkalom van a siker megvalósítására, mert minden a vezér tapasztalatától és érettségétől függ.

6. „Kitüntetést oszt a vezér”

A csatát megnyertük, sikeresen végződött a vállalkozás. Az elkezdett munka sikeresen befejeződött. A vezér nyugalmat és rendet teremt, és kinevezi az arra érdemeseket. A kiválóknak hatalmat és tekintélyt ad, a közönségeseknek pedig azt, amit nem tudnak rosszra használni. Magas pozícióba alacsony képességű embert helytelen kinevezni, mert azzal csak visszaélne. Mindent a maga helyére tenni: ez a vezér végső feladata.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a veszélyes víz, ez az Összetartás képe. A Befogadó házába tartozik, és augusztus–szeptember időszakát jelzi.

IDEÁI: Egységre törekvés, egyesítés. Összetartás, összehasonlítás, vizsgálat, együttműködés.

FŐJELENTÉS: Az egyesülés és összetartás üdvöt, boldogságot és sikert eredményez. A változások vizsgálata nagy és tartós értékeket fog feltárni előttünk. Aki birtokolja a nemességet, a rendíthetetlenséget és a kitartást, annak nem kell semmitől tartania. Siker. Hasonló gondolkodásúak, tulajdonságúak és célúak közelnek egymáshoz, találkoznak, és egymást kiegészítik. Ez szerencsét és sikert jelent. Akik haboznak és késlekednek, azok nem

részesülnek a szerencsében. Szükség esetén további tanácskozás ajánlott a Változások Könyvével.

Az Összetartás jegyében született emberek befogadóak, szolgálatkészek, kedvesek, közösségkedvelők, igazi társasági lények. Kitartó és jó szervezők, középpontjai minden közösségnek. Amilyen védtelenek és elesettek a magányban, olyan jól feltalálják magukat az emberekkel való kapcsolatban. Lelkületük minden közösség legfontosabb összetartó erejévé tud válni, nélkülözhetetlenek akkor, amikor valamit közösen kell cselekedni, mert azonnal képesek összefogni az erőket. Jó vezetők, igazságos főnökök és erős családfők. Vigyázniuk kell a gyomorral kapcsolatos betegségekre, az érzelmeikre, valamint a túlzott anyagiasságra.

HELYZET: A föld felett összegyűlik a víz. A víz a földön a legkülönbözőbb helyekről törekszik az egyesülésre, az óceánba. Ez fejezi ki azt a törekvést, ahogy az ember is törekszik a belső igazságra. Az ősi uralkodók úgy erősítették a birodalmat, hogy szívélyes viszonyt ápoltak a nemesekkel. Minden egyesülés akkor eredményes, ha van középpontja, amelyhez igazodni lehet. Ilyen középpontnak lenni nehéz és felelősségteljes feladat, amely kitartást és nagy önismeretet igényel. Az egyesítő erők birtoklása olyan feladat, amelyet az embernek kételkedés és habozás nélkül kell megvalósítania.

TANÁCS: A siker biztos, de ennek eléréséhez szükség van saját képességeink helyes felbecsülésére, önismeretre és kitartásra. Minden kételkedés és gyanakvás kárt okoz. Nagyon fontos, hogy kedvesen és szívélyesen viszonyuljunk az alattunk lévőkhöz és a segítőkhez. Úgy váljunk a közösség középpontjává, hogy közben a közösség minden tagja megtarthassa saját egyéniségét. Így jön létre a különbözőségek egysége. Ideális hely számukra egy olyan vallási közösség, ahol igazi képességeiket és lehetőségeiket kibontakoztathatják.

Változó vonalak:

8.

1. „Bizalmas összetartás”

Ahol bizalom, őszinteség és hűség van, ott az összetartás minden hiba nélkül megy végbe, mert az igazság, amely az összetartás lényege, olyan, mint egy agyagedény: mindent befogad. Váratlan szerencse és siker következik be. Az emberek teljes bizalommal, tartózkodás nélkül és őszintén tarthatnak össze. Ha az indítók igazak és tisztességesek, akkor nincs mitől tartani. Üdv és siker.

2. „Belső összetartás”

Az összetartásnak és egyesülésnek belső képességeinkből kell kiindulnia. Nincs szükség semmilyen mesterkedésre az egység és együttműködés eléréséhez, de szükséges, hogy bízzunk önmagunkban és a hozzánk közelállókban. Az együttműködést nem kell nyilvánosságra hozni, elég, ha azok tudják, akik részesei.

3. „Összetartás érdemtelenekkel”

Olyan emberekkel próbálunk összetartást létrehozni, akik nem tartoznak közvetlen köreinkhez, és nem is méltók az együttműködésre. Ha ezt erőltetjük, akkor hogyan tudnánk elkerülni a bajt? Lehet, hogy a könnyebb utat választjuk, és az elején jól megy minden, de a végén nehézségek mutatkoznak. A miénktől eltérő célú emberekkel való egyesülés semmilyen sikert nem ígér. Tanácstalanság esetén ajánlatos kikérni bölcsebbek tanácsát.

4. „Külső összetartás”

Saját köreinken kívül álló emberekkel tartunk össze, ha kitarunk, nem hiba. A magasabban állóval együttműködni most előnyös, mert felülről segítő támogatást kapunk. Nyugodtan kimutathatjuk vonzalmainkat és céljainkat, mert az őszinteség és a nyíltság sikert jelent. Most csak úgy tudjuk céljainkat elérni, ha köreinken kívüli emberekkel működünk együtt, és igénybe vesszük segítségüket.

5. „Önkéntes összetartás”

A király három oldalról hajtja a vadat, és hagyja, hogy a vad egy része elmeneküljön. Hasonlóképpen, csak azokkal jó összetartanunk, akik önként vállalkoznak az együttműködésre. A többieknek lehetőséget kell adni a visszavonulásra, így elérhetjük azt, hogy a belső erő gyűjti össze az embereket, és nem a kényszer. Nyíltan és becsületesen kell ismertetni céljainkat, amelyeket majd önként követnek az emberek. Ez nagy sikert és áldást hoz.

6. „Fej nélküli összetartás”

Ha az összegyűlésnek nincs középpontja, szerencsétlenség. Lehetetlen egységet létrehozni olyankor, amikor az általános együttműködés hiányzik, és nincs megfelelő ember, aki köré a többiek gyűlhetnek. Ha az összegyűlés kezdetekor már a széthúzás jelei mutatkoznak, vagy ha elszalasztjuk az összetartás idejét, akkor ebből később sem származhat semmi jó.

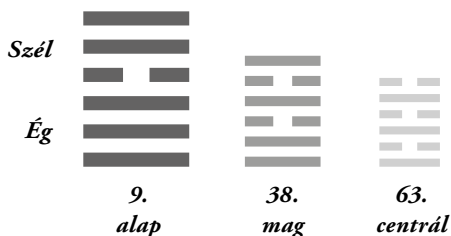

9.

小畜

(Hsziao³ Csu⁴)

A kicsi szelídítő
ereje

A KÉP: Alul-belül az aktív erő, a teremtő ég és felül-kívül a szelíd szél, ez A kicsi szelídítő erejének a képe. A Szelíd házába tartozik, és december–január időszakát jelöli.

IDEÁI: Kis lépésben haladás és összegyűjtés. A kicsi szelídítő, fékező és visszatartó ereje.

FŐJELENTÉS: A negyedik helyen lévő gyenge vonal meglágyítja és megszelídíti a sok erős vonalat. A kicsi megszelídíti a nagyokat és visszafogja azokat. Ahhoz elég, hogy megfékezze a nagy erőt, de ahhoz már kevés, hogy erős tevékenységre kényszerítse. Nyugatról sűrű felhők jönnek, azonban nem esik eső belőlük. Átmeneti idők. Csak apró dolgokban tudunk előrehaladni. Nagy vállalkozásba most nem érdemes kezdeni. A fokozatos és körültekintő haladás időszaka ez, amikor az erőteljes tevékenységet vala-

milyen apró és jelentéktelen dolog gátolja. Ha belül nagy erők vannak, akkor ezeket kifelé szelíden és lágyan kell megnyilvánítani, ez vezet a sikerhez. Nem várhatunk most segítséget közeledő „apró szerencsétől”.

A kicsi szelídítő ereje jegyében született emberek aktívak, idealisták, nagy belső erővel, kreativitással és tudatossággal rendelkeznek, személyiségük pedig lágy, kifinomult és fogékony. Életük során végig elkíséri őket egy visszafogó, lágy erő, amely megakadályozza, hogy kreativitásuk kiteljesedjen. Férfiak esetében ez egy nő, nők esetében ez egy gyengeség, azonban ennek a visszafogó erőnek mindkét esetben nagy jelentősége van, meggátolja, hogy a nyers erő erőfeszítésbe és küzdelembe torkollik. Az ilyen születetteknek meg kell tanulniuk, hogy a nagy belső erőt hogyan lehet finoman és lágyan megnyilvánítani, és miként lehet a kis dolgokon keresztül nagy sikereket elérni. Vigyázniuk kell a fej betegségeire.

HELYZET: Szél fúj az égen, és elviszi az áldást hozó felleget. Ilyen helyzetben a bölcs ember saját külső alakját finomítja és megnyilvánulásait csiszolja. A szél, bár mindenhova behatol, nagy változásokat nem okoz. Hatása finom és gyengéd, átható és intuitív. Ezért csak kis dolgokban tudunk előrehaladni. A dolgok most nem fejlődnek könnyen. Sok durvaságot és akadályt tapasztalhatunk. Semmi sem halad a tervek szerint. Mindig közbejön valami apróság. Most a kicsi és a gyenge ideje van. Ennek ellenére nem szabad sem pesszimistának, sem türelmetlennek lenni, sőt éppen ezek a jelek hívják fel a figyelmet arra, hogy nekünk magunknak kell fékezni önmagunkat.

TANÁCS: Most környezetünkben nem tudunk nagy változásokat előidézni, ezért jobb, ha visszafordulunk önmagunk felé, és finomítjuk személyiségünket. Ha megfelelő türelemmel és önfelegylemmel viseltetünk a nehéz időkben, akkor hamarosan minden kitisztul, és lehetővé válik, hogy apró lépésekkel messzire jussunk.

Változó vonalak:

9.

1. „Visszatérünk a helyes útra”

Ha az előrehaladásunk akadályozva van, akkor jobb visszatérni a kiinduló ponthoz és szemügyre venni, hogy megfelelő irányba indultunk-e el. Jobb visszatérni és helyesbíteni, mint rossz irányba haladni, mert így van lehetőségünk tevékenységünket és irányunkat megváltoztatni, így a helyes irányba haladni. Az ilyen önkorlátozás és önvizsgálat nagy sikert és üdvöt eredményez.

2. „Hagyjuk magunkat visszatéríteni”

Ha hagyjuk magunkat visszatéríteni, és nem ragaszkodunk az igazunkhoz, akkor ez sikert és szerencsét hoz számunkra. Az út el van zárva előttünk. Az idő nem megfelelő az előrehatolásra. Szerencsére hasonló gondolkodású emberekkel találkozhatunk, akik megpróbálnak visszatéríteni. Ne legyünk keményfejúek. Fékezzük magunkat, és hallgassunk az okos szóra. A visszatérés és az együttműködés jó eredményekkel kecsegtet.

3. „Kiesnek a kerekék”

Ez a vonal olyan embert jelöl, aki – mint az előző kettő – előre akar törni, de amíg azok még időben fékezik magukat, addig itt sikertelen és erőszakos előrehaladás történik. A külső feltételek nem megfelelőek, és ha nem figyelünk a jelekre – a kerekék kiesése –, és nem fékezzük magunkat, akkor veszekedésbe bonyolódunk, és mint a rossz házasságban, ahol nem tudunk rendet tartani, másokat hibáztatunk saját erőtlenségünkért.

4. „Elkerülhető a vérontás”

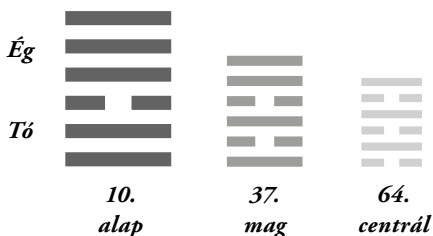
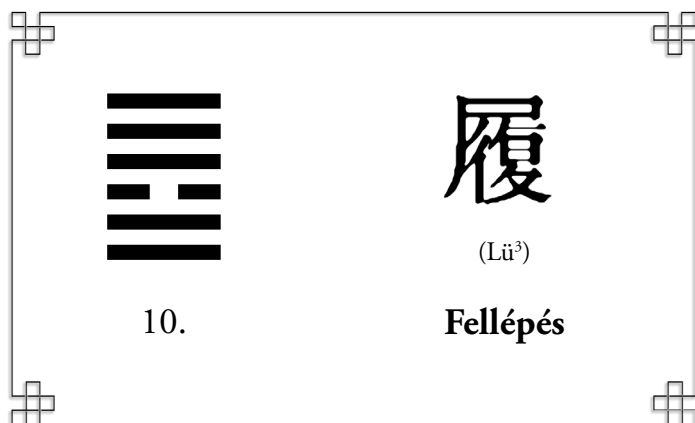
Ha valaki gyenge, de erős helyen áll, akkor ez félelmet, szorongást és aggodást szülhet. Ilyen helyzetben személytelen és önzetlen cselekvéssel lehet elhárítani a bajt és az akadályt. Nincs hiba, sem tévedés. Az igaz és őszinte alapállás az út, mert ekkor segítség érkezik a magasabban állóktól. Az önzetlen cselekvés – ezt jelzi a gyenge helyen álló gyenge vonal – meghozza a maga gyümölcsét.

5. *„Az őszinteség összeköti a szíveket”*

Egy központi helyzetben lévő emberről szól a vonal, aki felelősségteljes pozícióban nagy és nehéz vállalkozásra készül. Ilyen helyzetben az a legjobb, ha hűségre és őszinteségre építi kapcsolatait. Az őszinteség – mint a kötél – összeköti a szíveket, és bizalmat szül. Így nyerhető meg a környezet bizalma is. Ezzel a segítséggel és a bizalomra épülő együttműködéssel még a legnehezebb feladatok is elvégezhetők.

6. *„Eső hullik a fellegekből”*

Sikerült elérni célunkat – ezt jelenti az eső megérkezése. Most a megnyugvás és a pihenés időszaka van. Ha ennek ellenére ösztönzést éreznénk a további növekedésre és előrenyomulásra, akkor még azt is kockára tennénk, amit eddig elértünk. Jobb most megállni, fékezni magunkat és megelégedni az elért eredményekkel, mert ez a legtöbb, amit elérhetünk – Telihold. A siker ugyan nem teljes, de ez a legtöbb az adott helyzetben. Meg kell elégedni a megvalósítottal, mert a további előretörés kellemetlenségekhez vezet.

A KÉP: Alul-belül a derűs tó és felül-kívül a kreatív erő, a teremthető ég, ez a Fellépés képe. A Mozdulatlan házához tartozik, és április–május időszakát fejezi ki.

IDEÁI: Rálépés, viselkedés, az ember rálép a tigris farkára. Fellépés, lépés, menés, cselekvés, életmód, tettek.

FŐJELENTÉS: A tigris farkára lépünk, ám az nem harap meg, azaz veszélyes vállalkozásba kezdünk, mégis sikert érünk el. Minden azon múlik, hogy mindezt óvatosan, szerényen és derűsen tegyük. Előrehaladás és siker. Fontos, hogy tisztán lássuk a különbségeket, és meg tudjuk különböztetni az erőset a gyengétől, az alacsonyt a magastól. Mert a gyengébb erősebb az erősnél akkor, ha szelíden, derűsen és helyesen lép annak helyére. Ezzel hír-

nevet szerez és tiszteletet vív ki magának. Az emberek nem tudják megakadályozni azt, aki középen halad, mindenki felé tisztelet-tudó és óvatos.

A Fellépés jegyében született emberek intuitívak, jó megfigyelők, érzékenyek, nyugtalanok, és bár sok veszélyen és nehézségen kell életük során átkelniük, mindezt sikerrel teszik, ha megtanulják a helyes cselekvés módját. Szerény, óvatos és vidám természetükben rejlik a siker. Mindaddig, amíg tudatában vannak a veszélyes körülményeknek, amíg tudják, hogy milyen nagy erővel szemben kell megtalálniuk a helyes utat, addig el tudják kerülni a bajt. Jellemző rájuk a kötelességtudat, az állhatatlanság és a változásokra való hajlam, valamint az, hogy a nehézségek nyomására képesek az átalakulásra és megváltozásra. Ebben rejlik a szerencséjük és a sikerük. Vigyázniuk kell arra, hogy mi megy be és mi jön ki a szájukon.

HELYZET: Lenn a tó és fenn az ég, ez a kicsi és a nagy különbségére utal. Ugyanezt fejezi ki az a kép is, amelyet a trigramok jeleznek: a fiatal lány követi az apját, s ebben nincs semmi rendkívüli. A bölcs ember megkülönbözteti a magasat az alacsonytól, s ezzel mindent a helyére rak. A természetben lévő különbségek jelképek, melyek azt fejezik ki, hogy mindennek megvan a maga helye és a saját növekedése, de van, ami feljebb és van, ami lejjebb van. Különbségek vannak az emberek között is, amelyet ki kell egyenlíteni. A tudatosság és a kreativitás szintjén is vannak, akik magasabban és vannak, akik alacsonyabban állnak. Ez a helyes megkülönböztetés alapja.

TANÁCS: A bölcs ember megnyugtatója az embereket és erősíti az akaratukat. A veszedelmek és a gondok mindenütt jelen vannak. Habár most sok nehézség látszik, gyengédséggel, lágyassággal, alkalmazkodó és helyes viselkedéssel le lehet győzni ezeket. Most nagy segítség a megkülönböztetés és a jobbulásra való hajlam. Kerülni kell az agresszivitást és a felesleges fecsegést. Helyes megtartani a jelenlegi állapotot, de nem helyes nagyot akarni vagy előretörni.

Változó vonalak:

1. „Egyszerű fellépés”

Mivel fellépésünk egyszerűséggel, szerénységgel és illemtudással párosul, ezért hiba és gond nélküli előrejutásban van részünk. Az ilyen haladással meg tudjuk valósítani céljainkat. Nem kell mások segítségére várni vagy arra számítani, mert nincs rá szükségünk. Velünk van az Ég, és ez lehetővé teszi a veszélyek elkerülését.

2. „A remete fellépése”

Mint a remete, olyan nyugodtan és kitartóan haladunk utunkon. A helyes kitartás meghozza gyümölcsét. A remete olyan szellemi ember, aki tartja magát a Középső Úton, és nem hagyja magát onnan letéríteni. Megjelenése, visszafogottsága, befogadó kedvessége és megelégedettsége olyan tulajdonságok, melyek biztosítják célja elérését. Az a helyes, ha olyan életmódot folytatunk, mellyel nem hívjuk ki magunk ellen a sorsot. Ha a Középső Úton haladunk, nyugodtan, magányosan, kitartóan és igazságban, akkor a siker és üdv nem marad el.

3. „Félszemű és sánta fellépése”

Ha az embernek egy szeme van, attól még lát. Ha sánta is, attól még tud járni, viszont ha az ilyen ember a „tigris farkára lép”, nagy bajba sodorja magát. Szerencsétlenség és kudarc! Mert a félszemű lát, de nem tisztán. A sánta tud lépni, de nem tud lépést tartani a többiekkel. Az ilyen ember csak beképzeli magának az erőt és a kitartást, de ezzel csak veszélybe sodorja magát. A képességek nem érnek fel a helyzethez, s ha így lépünk fel, a szerencsétlenség nem marad el. Az ilyen „bátorság” csak a hazát védelmező harcosok számára megengedett, mert őket az uralkodó erős akarata védi, aki előhívja a harcosok képességeit, s azok így előrehaladhatnak. Saját képességeink túlbecsülése bajt hoz. Nincs itt az ideje a nagy erővel szembeszállni. A belenyugvás ideje van most.

4. „Rálép a tigris farkára”

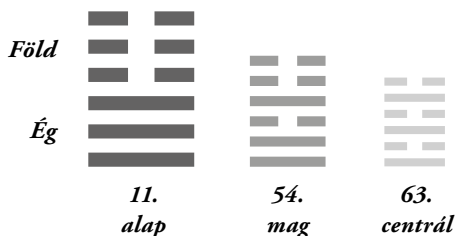
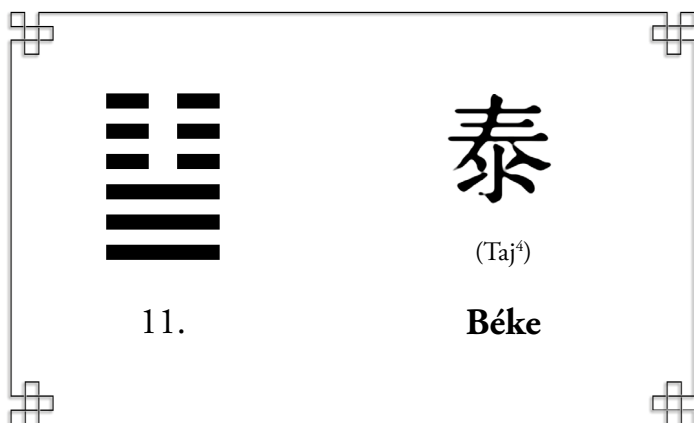
Ahhoz, hogy büntetlenül lépjünk a tigris farkára, azaz nagy erőket használjunk fel előrehaladásunk érdekében, nagy óvatosságra van szükség. Ha tudatosan és óvatosan haladunk a nagy veszély közepette, sikert érünk el. Nem meggondolatlanul vagy indulatosan, hanem belső erővel bírjuk most megvalósítani az ötleteinket. Az átgondolt és fegyelmezett bátorság meghozza a győzelmet számunkra.

5. „Határozott fellépés”

A határozott, de óvatos lépések csak akkor hoznak sikert, ha valakinek központi helyzeténél fogva (világos vonal az uralkodó helyén) ez a kötelessége. De még ilyenkor is ellentéteket és bajt okoz, ha a túlzott magabiztosság vagy az óvatlanság vezeti lépteit. Tudatossága azonban megvédi ettől, így nagy sikert érhet el. Bár célunk helyes, és bátran nézünk szembe a veszéllyel, mégis minden lépésünknek tudatosnak és óvatosnak kell lennie.

6. „Önvizsgáló fellépés”

Az olyan ember, aki célját elérve visszatekint a megtett útra, önvizsgálatot végez és levonja a tanulságokat, áldást és üdvöt érdemel. Múltbeli tevékenységeink, viselkedésünk, megjelenésünk és fellépésünk következményeit most megvizsgálhatjuk, és ha valami kijavítani valót találunk bennük, akkor változtassuk meg magunkat. Az óvatos, lépésről lépésre való haladás meghozta gyümölcsét, s aki még ekkor is önmaga jobbításán fáradozik, az igazán magára vonja a legmagasabb áldást.

A KÉP: Alul-belül a teremtmő ég és felül-kívül a befogadó föld, ez a Béke képe. A Befogadó házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Magasztos, kiterjedt, tiszteletreméltó, szabad. Béke, rend, helyénvalóság, igen.

FŐJELENTÉS: Béke, harmónia, összhang. Üdv és siker! A kicsi és gyenge csökkenőben van. Az Ég és a Föld találkoznak és harmóniában egyesítik erejüket. Így jön létre a béke. Nagy szerencse, siker és boldogság közeleg. Ez a hexagram az Ég és a Föld egyesülését ábrázolja. A magas és az alacsony közelednek egymáshoz. Az aktív és világos elv van belül, a passzív és sötét elv kívül. Az erő benn van, az elfogadás kívül. Ennek az egyesülésnek a következ-

tében minden ellentétes előjelű dolog egyesülni fog. A kicsi és a gyenge elmenőben van, érkezik a nagy és az erős.

A Béke jegyében született emberek erős egyéniségek, akik erejüket lágyan nyilvánítják meg, így mindenben sikeresek. Egész életük a növekedés és a gyarapodás jegyében telik, és ha nem élnék vissza kedvező helyzetükkal, akkor igazán sikeres életpályát futhatnak be. Erős szociális érzéssel rendelkeznek, a gyengébbeken és elesettebbeken való segítség szándéka nagyon erős bennük. Igazi uralkodói típusok, akik igazságosan osztják el a javakat, és a legnagyobb szélsőségek között is képesek közvetíteni. Az igazi belső tudati békét akkor tudják legkönnyebben megvalósítani, ha a gyengébbek megsegítésére fordítják erejüket.

HELYZET: Az Ég a Földre szállt, ez a Béke jele. Az Ég van alul és a Föld felül, közelítenek egymáshoz. A hexagram nagyon kedvező, nyugalomra, szerencsére és boldogságra utal. Minden az elvárások szerint történik. A hatalmas uralkodó gondos munkával lehetővé teszi, hogy az Ég és a Föld útja gyümölcsöt teremjen. A jó uralkodó úgy irányítja a népet, hogy közben követi az Ég és a Föld útját. Az ősi uralkodó közvetítő, közvetíti az Ég és a Föld közötti harmóniából származó ajándékokat, és így segíti az emberek útját. A Béke jelképe a természet áldásaira utal: a virágzás és növekedés időszaka következik. Az uralkodó feladata az is, hogy e bőséget igazságosan ossza el.

TANÁCS: Annak ellenére, hogy szerencse, boldogság és siker van kibontakozóban, nem engedhetjük meg magunknak az arroganciát, a hanyagságot és a figyelmetlenséget. A nagy szerencse az éretlen embereknel szellemi megrekedést és merevséget hoz létre. A bölcs ember azonban kihasználja az idők kegyét, és nem szűnik meg igazságosan rendezni a világ dolgait.

Változó vonalak:

1. „Közös béke”

Ha egy fűcsomót kihúzzunk, akkor vele jön a környezete is. Ha terveink szerint haladunk előre, akkor egyrészt megfelelő eredményeket fogunk elérni, másrészt, közvetlen környezetünk is gazdagodik általa. Valamilyen váratlan szerencsében is részünk lehet, ami annak köszönhető, hogy nyitottak vagyunk a közös vállalkozásokra. Az együttműködés és mások megsegítése számunkra is előnyöket hozhat.

2. „Igazi nagy béke”

A második vonal olyan emberről beszél, aki nagylelkű, mert elviseli és támogatja az alacsonyabban állókat, bátor és határozott, mert csónak nélkül kel át a folyón, érzékeny, mert a tőle távol lévőktől sem fordul el, nem részrehajló, mert előkelő és közönös számára egyre megy, így szilárdan halad a Középső Úton. A helyzet világos. A nagy békében nagy a nyugalom, ahogy a nagy háborúban nagy a nyugtalanság. A négy erény ápolása és fenntartása lehetővé teszi az igazi és helyes szándék megvalósítását – megvalósul az arany középút. Most minden tevékenység összhangban van a természet törvényeivel, így erőfeszítés nélkül érhetjük el célunkat.

3. „Apály és dagály”

Minden emelkedőt lejtő követ, és minden távozás után jön a visszatérés: ez a természet törvénye. Néha minden jól megy, máskor nehézségek tornyosulnak. Ez a törvény van itt bemutatva. A változás a dolgok természetes rendje. A nehézségeknek is megvan a maguk szerepe, mert kitartást és állhatatosságot fejlesztenek. A mostani nehézségek is hamarosan elmúlnak. Talán csak azt akarják elérni, hogy megszilárdulva szemléljük a Tao örökös játékát.

4. „Őszinte béke”

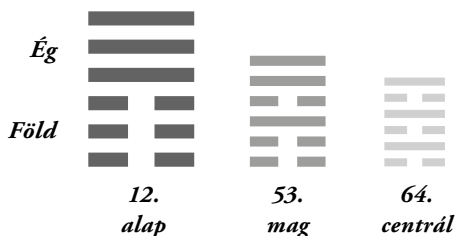
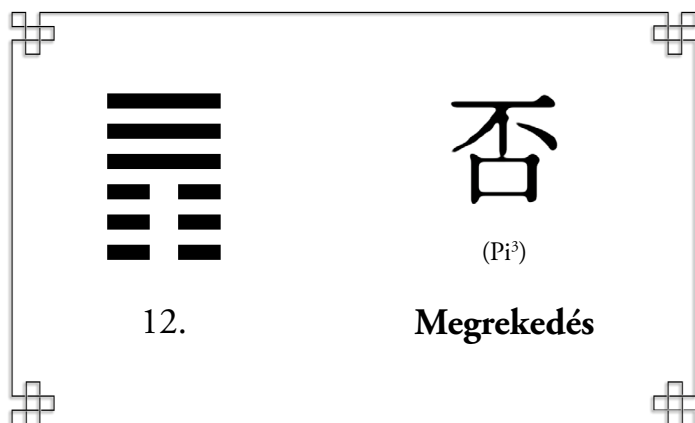
Olyan emberről beszél a vonal, aki nem dicsekszik gazdagságával, hanem leereszkedik az alacsonyabbakhoz, mert azok segítségére akar lenni. Igazul és őszintén bízik a sikerben, nem veszíti el a másokba vetett bizalmát, és nem érdekli, hogy ezért kap-e jutalmat vagy sem. A kölcsönös bizalomban a magasak és az alacsonyak egyszerűen és őszintén egyesülnek. Ez mindkettőnek hasznos. Ez a vonal a tevékenységek sokféleségét és változatosságát jelzi.

5. „Áldásos és magasztos béke”

A császár férjhez adja a lányát, így bőséget és boldogságot juttat neki. Résztrehajlás nélkül engedte az egyesülést. Habár a császár lánya magas társadalmi fokon áll, mégis, mint nőnek, hallgatnia kell férje szavára. Az ilyen egyesülés áldásos és sikert eredményez. A felfokozott helyzetekben való nyugodt viselkedés magasztos békét hoz.

6. „A fal az árokba omlik”

A béke időszaka a végéhez közeledik. Felesleges harcot kezdeni a megtartásáért, csak tartsunk rendet a saját falunkban. Bár helyes úton haladunk, a változás mégis bekövetkezik, az előre jelzett sors beteljesedik. Ilyenkor az erőszak – hadsereg – nem használ semmit. Jobb most visszavonulni és alkalmazkodni, mint szembeállni a sorssal. A sors makacs dolog, előbb-utóbb beteljesül. A változáshoz való alkalmazkodás, a képlékenység, a köteleességek elvégzése és a hiányosságok pótlása enyhítheti szorult helyzetünket. Erőszakot alkalmazva csak rontunk helyzetünkön. Készüljünk fel arra, hogy valamiért vádolni fognak.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a teremtmő ég, ez a Megrekedés képe. A Teremtő házában lakik, és augusztus–szeptember időszakához tartozik.

IDEÁI: „A száj nemet mond”, nem, visszautasítás. Megrekedés, stagnálás, mozdulatlanság, szétválás.

FŐJELENTÉS: Megállás és apadás, melyet rossz emberek idéznek elő, akik nem támogatják az emelkedettet. A hexagram az előző ellentéte. A nagy és a jó elment, a kicsi és a rossz közeledik. Habár a kép semmi jót nem ígér, a bölcs embernek mégsem szabad elhanyagolnia a helyes kitartást. Az égi és a földi erők nem közelednek egymáshoz és nem egyesülnek. Nincs közöttük együttműködés, és nincs fejlődés sem. Ez a megrekedés korszaka. Az emberek között nincs megértés, az ellentétek között nincs kapcsolat,

és ez lehetetlenné teszi az egyesülést. Az előrehaladó és progresszív folyamatok gyengülnek. Abbamarad a növekedés, és a stagnálás állapota következik. Olyan emberek foglalják el a középponti helyzetet, akik kicsik és sötétek. A rosszak útja emelkedik, a bölcseké pedig ereszkedik.

A Megrekedés jegyében született emberek befogadóak, szolgálatkészek, tisztességesek és hűségesek, meggondoltak és töprengők. Életük során nem számíthatnak sok segítségre, ezért jobban teszik, ha csak a saját erejükre támaszkodva haladnak át az életen. Nem fogadnak el semmit, ezért nem is tartoznak senkinek. A belső értékek és képességek fejlesztését érdemes életük középpontjába állítani, és rendületlenül kitartani saját személyiségük fejlesztése mellett. Akkor járnak el helyesen, ha sem ígéretek, sem jutalmak nem készítetik őket a jelen korszak ellen való tevékenységre. A lép és a gyomor megbetegedéseire kell vigyázniuk.

HELYZET: Az Ég és a Föld elválik egymástól – ez a megrekedés állapota. A növekedés folyamata az imént fejeződött be, a pozitív hatások, a rend és a béke eltűnik. Nehézségek. Sehonnan nem jön segítség. A dolgok nem haladnak a tervek szerint. A kicsinyeskedő és gonosz emberek megsérthetnek és árthatnak. Elválás, búcsú és elszakadás jellemzi a helyzetet.

TANÁCS: A nehéz idők után eljön majd a napsütés ideje, ezért a bölcs ember elkerüli a rossz behatásokat, elvonul, és saját belső ereire támaszkodik. Ellenáll a gazdagságnak és a hírnévnek, nem csábítják el megtisztelő ajánlatok, mert tudja, hogy ilyen stagnáló körülmények között gyümölcsöző együttműködés nem lehetséges. Most inkább elrejtí értékeit, és eltűnik a világ elől. Vigyázni kell a táplálkozásra.

Változó vonalak:

1. „Közös megrekedés”

Amikor egy fűcsomót kitépünk, jön vele a környezete. Ugyan-így, amikor a bölcs ember látja, hogy az uralkodó kicsinyes és gonosz emberekkel van körülvéve, akkor visszavonul, magával viszi a hozzá tartozókat, így továbbra is hű maradhat uralkodójához. Most sikert hoz megállni, visszahúzódni a tevékenységektől és fejleszteni a jellemet. A nem túl jó kilátások mellé még valami váratlan esemény is kapcsolódik. Értelmetlen most az emelkedés és az előretörés erőltetése.

2. „Megtűrt megrekedés”

A kicsik és közönségesek számára szerencsét hoz, ha türelmesen tűrnek, a bölcs embernek ez a megrekedés a sikert szolgálja. A szerencse most a közönségeseké, mert ők talpnyaló módon udvarolnak a hatalomnak, a bölcs ember most a visszavonulásával tüntet. Inkább gondoskodik az emberek jólétéről, semmint hogy behódolna az érdemtelen hatalomnak. A kicsik és gyengék alkalmazkodnak a helyzethez, és a kevésbé veszélyes utat választják. A nagyoknak ez a megrekedés a továbbhaladás és a fejlődés lehetőségét nyújtja. Nekik nincsenek gátak, csak kihívások és feladatok. Türelmesnek kell lenni, és követni kell a helyzet születési lehetőségeit. Így a kicsik elégedettek lesznek, a nagyok pedig feltárhadják az igazi indítékokat: ebben van az ő sikerük.

3. „Szégyenkező megrekedés”

A kicsik és gyengék helytelen tevékenységeik miatt büntudatot és szégyent éreznek, éretlenek a helyzet megoldásához. Azonban a szégyenérzet megjelenése egyben a jóra és helyesre irányuló akarat kezdete is. A jelenlegi helyzetet képességeink túlértékelése idézte elő.

4. „A megrekedés lassan tűnik”

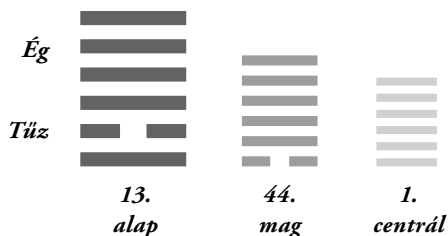
A megrekedés időszaka lassan a fordulóponthoz közelít. Semmi sem helytelen, amit az igazi uralkodó parancsára hajtunk végre. Aki követi az Ég Akaratát, az nem téved, hibátlan marad, és a hasonló véleményűekkel együtt áldásban részesül. Ha a természet törvényeivel összhangban cselekszünk, türelmesen kivárjuk a megrekedés végét, akkor helyesen cselekszünk. Kövessük az arra érdemes ember utasításait. Azé az üdv, aki engedelmeskedik az Ég Akaratának.

5. „A megrekedés tűnik”

A megrekedésnek a változások törvénye lassan véget vet. A bölcs embernek üdv és siker, de még óvatosnak kell lennie. Erősödnie kell, mint a szederbokor új hajtásainak. Még a változás ideje van, ezért az éberség fokozása helyénvaló. A veszély akkor a legnagyobb, amikor biztonságban kezdjük érezni magunkat. A szeder az erő és szilárdság jelképe, mert elpusztíthatatlanul mindig új és új hajtást hoz. Ebben az átmeneti korszakban az erősödés érdekében óvatosságra, éberségre és a kapcsolatok ápolására van szükség.

6. „A megrekedésnek nyoma sincs”

Minden véget ér egyszer, így a legmakacsabb megrekedésnek is véget vet a változások törvénye: nagy öröm és üdv következik. A változás sebessége attól függ, hogy milyen kreatívak vagyunk. A kitartó állhatatosság felgyorsítja a megrekedés eltűnését.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és kívül a teremtmő ég, ez a Közösség képe. A Tapadó házába tartozik, és február–március időszaka rendelhető hozzá.

IDEÁI: Másokhoz alkalmazkodni, azonosulni másokkal. Együtt az emberekkel, közösség, társaság, szövetség.

FŐJELENTÉS: Az egygondolkodású emberek szövetsége a nyilvánosság előtt nagy sikert hoz. Ez a hexagram az azonos véleményűeket, társakat, kollégákat, barátokat, testvéreket, szerelmeseket, társulásokat és az egyetemes testvériséget jelképezi. Ajánlatos a nagy vízen való átkelés, azaz a befelé fordulás, mert a közös gyakorlás meghozza az eredményét. A gyenge második vonal jelképezi az ember földi lényét, akinek az ötödik vonal által jelzett erős és tehetséges bölcshez kell alkalmazkodnia a sikerhez.

Ez az alkalmazkodás ebben az esetben nem alávetett és passzív magatartást jelent, hanem önfékezést és önfegyelmezést, ami által a kozmikus és univerzális célok kerülnek előtérbe. Az embernek le kell győznie saját individuális akaratát ahhoz, hogy az Ég Akarata legyen benne a meghatározó. Ahogy az igazi uralkodó megfelel az Ég Akaratának és törvényének, úgy az ember is megfelel az igazi uralkodónak, hogy részesüljön mindabból, amit az Ég képvisel. Ez minden tartós közösség feltétele és alapja. Igazi közösség úgy jöhet létre, ha a közösséget alkotó emberek önzetlen módon magasrendű eszmények köré csoportosulnak.

A Közösség jegyében született emberek érényesek, lelkiismeretesek, ragaszkodóak, jó a megkülönböztető képességük, igazi társasági lények, akik képesek saját céljaikat alárendelni a magasabb és közös céloknak, így egységet tudnak teremteni a széthúzó erők között. Közösségalakító erejük miatt mindenütt kedveltek. Úgy tudják irányítani a többieket, hogy miközben saját fejlődésüket is ebben találják meg, mások örömmel követik őket. Fő erényük az együttérzés és empátia, valamint az, hogy gyengéden keresztül tudják vinni a céljaikat. Legfontosabb számukra a látvány, nagyon fejlett a színérzékük, amit érdemes kihasználni valamilyen művészi vonalon.

HELYZET: A tűz az ég felé lobog; ez a Közösség képe és az emberek közötti helyes viszony jele. A tűz a belső tisztaság, az ég pedig a külső erő szimbóluma, s bár ezek egyesülnek, mégis megtartják különbségeiket is. Így kell a bölcs embernek is eljárnia. Az egység nem az egyformák halmaza, hanem a különbözők harmonikus és tudatos egyesülése. Olyan állapot ez, amelyben az egyes elemek külön is ragyognak, ugyanakkor hozzájárulnak a mindent felülmúló, közös ragyogáshoz. Ilyennek kell lennie az emberi társadalomnak is.

TANÁCS: A sikert segítséggel és mások közreműködésével érhetjük el. Minél önzetlenebb módon tudunk részt venni a közös célok megvalósításában, és megőrizve saját egyéniségünket minél

inkább támogatni tudjuk a közös és nemes eszméket, annál nagyobb sikert érhetünk el. Érdemes új barátokat szerezni és szélesíteni ismeretségi körünket. Kerülni kell a veszekedést, a konfrontációt és a pereket.

Változó vonalak:

13.

1. „Közösség a kapuban”

Itt a közös munkálkodás kezdete. Nincs ebben semmi hiba. Ugyan mi rossz mondható arra, aki elébe megy a közös tevékenységnek, és a kapuban fogadja azt, akit szeret? Nincs szükség semmilyen titkolódzásra és titokzatosságra, a közös fellépés nyugodtan történhet a nagy nyilvánosság előtt. Most jó elfogadni a nyíltan ajánlott barátságokat és társulásokat, ugyanakkor kerülni kell a titkos viszonyokat.

2. „Pártoskodó közösség, baj!”

Ha egyéni érdekek miatt csak a hozzánk közelállókkal akarunk közösséget alkotni, az bajt és megszégyenülést hoz. A gyengeség jele, ha önös érdekek miatt pártoskodást szítunk azzal, hogy csak a hasonszőrűekkel szövetkezünk és meghitt, intim viszonyt építünk ki a minket támogatókkal. Ezek ugyan támogatják önös érdekeinket, de így valódi közösség nem jöhet létre, és csak bajt és szerencsétlenséget vonzunk magunkra.

3. „Bizalmatlan közösség”

Ez a vonal a közösség megbomlásának csúcspontja, mert olyan közösségről beszél, ahol bizalmatlanság és gyanakvás ütötte fel a fejét. Baj! Ha valaki úgy vesz részt a közösségben, hogy közben fegyvereket rejteget, titkos csapdákat állít, és egy magas helyről kémleli a többieket, akkor ott valódi közösségről hosszú ideig (három évig) szó sem lehet. A kölcsönös gyanakvás és a bizalmatlanság túlsúlyra jutott, ezért sem baráti kapcsolat, sem őszinte egység nem tud kialakulni. Ajánlatos most felhagyni a terveinkkel és erőt venni magunkon ahhoz, hogy elkerüljük a tartós szerencsétlenséget.

4. „Tehetetlen közösség”

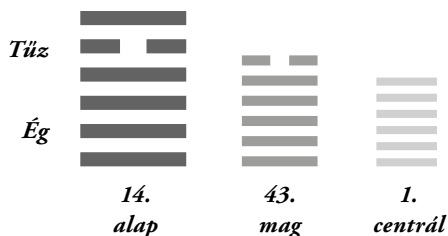
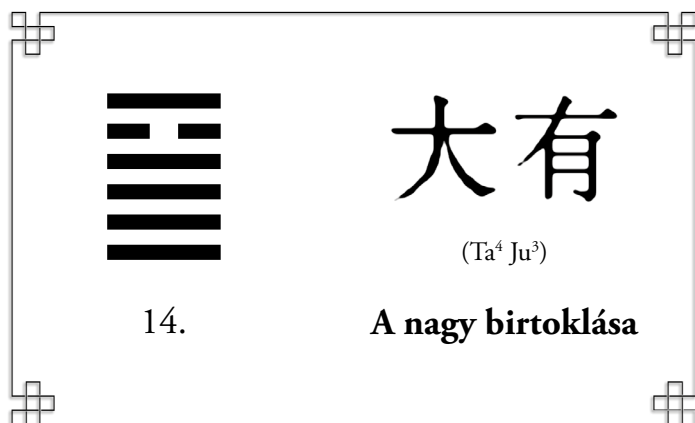
Lassan közeleg a kibékülés és az őszinteség ideje, de még komoly akadályok állnak a közösség előtt. Harcra nincs lehetőség, és ez a szerencse, mert ez a vonal olyan embert jelöl, aki kész a ki-egyezésre úgy, hogy kitart az igazság mellett, még akkor is, ha ez nehézségekbe ütközik. Ebben áll a boldogsága és az, hogy lassan elhárulnak az akadályok. Jelenleg a közösségben még nagy az elválasztottság, a fal, amely túl nagy ahhoz, hogy létrejöjjön az egyesülés. Ha valaki a saját képességeit túllépve ki akarja erőszakolni az egyesülést, az csak bajt és kudarcot érhet el. Fel kell mérni és értékelni kell a helyzetet, és nyugodtan ki kell várni az akadályok elhárulását – ez biztos sikert eredményez.

5. „Hűséges közösség”

Olyan helyzetről beszél a vonal, amikor egymáshoz rendelt emberek egyesülése előtt számos akadály tornyosul. Azonban, mivel belsőleg összetartozó emberekről van szó, előbb-utóbb biztos a közös siker. Előbb sírás és zokogás van tehát, később azonban nevetés és kacagás, mert azáltal, hogy belül hűségesen kitartottak egymás mellett, elhárították a külső akadályokat. Nincs ok sem búslakodásra, sem bánkódásra, viszont szükség van arra, hogy kitartóan és erőt megfeszítve munkálkodjunk a közösség egységén.

6. „Közösség távolból”

Itt a közösséghez való csatlakozás messziről történik. Igazi közösség nem tud létrejönni akkor, ha nem szívvel-lélekkel veszünk részt benne. Ha formálisan kapcsolódunk, de valójában kívül maradunk, akkor a közösség sem jót, sem rosszat nem hoz számunkra. Itt hiányzik a belső közellét, és a kapcsolódás felületes. Így nagy célok nem valósíthatók meg. Emiatt azonban nem bánkódni kell most, hanem egyéni céljainkat háttérbe szorítva közeledni a közösséghez. A jelenlegi helyzetben ez a feladatunk.

A KÉP: Alul-belül a teremtmő ég és felül-kívül a tapadó tűz, ez A nagy birtoklása képe. A Teremtő házában lakozik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Gazdagság, felhalmozás, birtoklás, Újhold és holdfogyta. A nagy birtoklása, a felnőtt ember nagysága.

FŐJELENTÉS: A hexagram a gazdagság és bőség idejét jelképezi. Előrehaladás, siker, bőség, gazdagság. A bőség idejének jellemzői a fegyelem, a szilárdság, az erő és a szerénység. Ha az ember magas helyzetben van, ugyanakkor szerény és gyengéd, akkor a siker magától beérik. Ha belül erő van és kívül világosság, ez a nagy birtoklásának ideje, amely ugyan az emberben könnyen büszkeséget és hatalomérzetet ébreszt, ám ezek elkerülésével megtudja tartani magas helyzetét és a legnagyobb sikert.

A nagy birtoklása jegyében született emberek aktívak, kreatívak és idealisták. Életük során bőséget és gazdagságot érnek el, és különösen életük második felében magas pozícióba juthatnak. Amennyiben megtanulják a bennük lévő nagy és erős kreatív erőt szerénységgel és gyengédséggel párosítani, akkor kiváló vezetők és tanítók válhatnak belőlük. A legnagyobb kihívás számukra a hatalommal való visszaélés, a gyengébbek kihasználása, ám ha ezeket elkerülik, akkor életük során számos örömben, tiszta és világos állapotban lesz részük. Éppen ezért ajánlható számukra az, hogy a csúcspont tartós megtartása érdekében az önfegyelmzés és az erények gyarapítása legyen minden cselekedetük alapvető mozgatórugója.

HELYZET: A tűz az égen ragyog, ez a testvériség és bőség jelképe. A hexagram olyan csúcspontot jelöl, amelyben egy befelé erős, ám kifelé gyengéd uralkodó képes az őt körülvevő erős segítőköt a helyes irányba vezetni, mert azok követik őt. Az ilyen uralkodó meggátolja a gonoszt, serkenti a jót, mert az Éghez igazodik, és beteljesíti az Ég jó akaratát. Mint minden bőség és nagyság, ez is az Ég Akaratához való igazodáson múlik. Ezt követni annyi, mint ismerni a természet törvényeit és az ember földi feladatát. Aki életét az önmagában lévő fény gondozásának szenteli, annak fénye beragyogja az eget és az egész világmindenséget. Most bőség, gazdagság és előrehaladás várható.

TANÁCS: A bőségnak és gazdagságnak megvannak a maga előnyei és hátrányai. Ennek megfelelően folyamatosan törekedni kell az óvatosságra, mert csak az állandó figyelem, a helyes cselekvés fenntartása, a szerénység és a másokkal való törődés biztosíthatja a sikert. Most élvezzük környezetünk bizalmát és tiszteletét, de tartsuk észben, hogy a csúcspont után esés, hanyatlás és visszavonulás következhet be, és akkor minden jól fog menni.

Változó vonalak:

1. „Veszélyes bőség”

A kezdővonal nagy bősége alacsony helyzetben és egyedül lévő gazdag ember képét mutatja, akinek nagyon óvatosan kell eljárnia, mert könnyen kihívja maga ellen a sorsot. Ez még csak a bőség növekedésének kezdete, amikor különösen fékezni kell az ártalmas és gonosz erőket. A tisztességtelen út sokszor gyorsabb, de azt minden erővel kerülni kell. A tisztességes gyarapodás ugyan nehézségekkel jár, ám lehetővé teszi a harmonikus növekedést. Ne fogadjuk el a tisztességtelen ajánlatokat, mert veszélyt hordoznak magukban, és ne tegyük ki magunkat megpróbáltatásoknak, mert veszélyes lehet. Ha valamilyen problémás ügybe vagy bajba keveredünk; legyünk állhatatosak, mert az nem belőlünk fakad, így el is múlik nyomtalan.

2. „Bőséggel rakott szekér, üdv!”

Ha világos és határozott célunk van, akkor elkezdhetünk tevékenykedni: üdv és siker! Fontos, hogy a birtokolt javakat alkalmazni és mozgatni tudjuk, ez a teljes siker kulcsa. A bőséggel rakott szekér olyan társakra utal, akikre nyugodtan támaszkodhatunk. S mivel a bőség itt belső gazdagságból és rejtett képességekből fakad, ezért csak az erkölcsi törvények betartására kell figyelni, és akkor minden jól fog alakulni.

3. „Nagylelkű bőség”

A bőség csak akkor marad tartós, ha nem önös célokra használjuk fel. Erre csak a nemes ember képes, aki bőségét és gazdagságát minden lény javára fordítja. Ebben az esetben üdv és siker. Erre azonban csak az képes, akinek a látását a gazdagság és bőség nem homályosítja el. Közöséges emberek erre nem képesek. Ezért a nagylelkűség most a siker kulcsa, ha ezzel rendelkezünk, akkor minden jól alakul. Ha azonban gazdagságunkat saját céljainkra akarjuk használni, akkor nem reménykedhetünk a siker megtartásában.

4. „Megkülönböztető bőség”

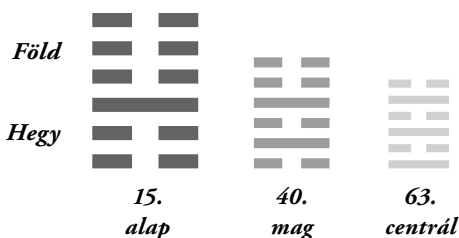
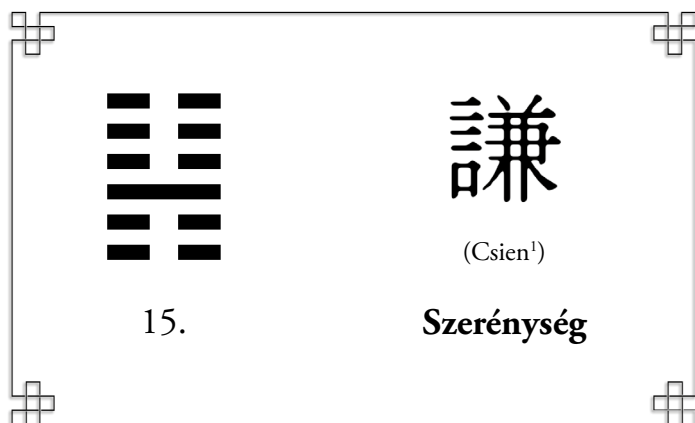
Ha nincs büszkeség és önösség, valamint helyesen ítéljük meg saját helyzetünket, akkor nincs tévedés, sem hiba. Bőség idején nagyon fontos, hogy meg tudjuk különböztetni azt, ami a miénk attól, ami a miénk lehetne, de nem jár nekünk. Ha ezt a finom különbséget meg tudjuk tenni, nem vágyunk a magasabban állók gazdagságára, valamint szerényen és büszkeség nélkül megelégszünk a helyzetünkkel, akkor nem lesz okunk panaszra. Szabjunk magunknak a bőségben is határt, és gazdagságunkat ne praktikus dolgokra vesztegessük el.

5. *Bőség az igazságban, makulátlan!”*

Aki nagy gazdagságban igazságos és szerény, nagy tiszteletet vív ki magának. Az ilyen embert mindenki tiszteli és szereti, és még akkor is követik, ha váratlanul és előkészületek nélkül cselekszik. A helyzet nagyon jó. Nagy gazdagság van, és ez igazságossággal és a „nagy közép” ismeretével párosul. Elnyerjük környezetünk tiszteletét, mert az anyagi és szellemi gazdagság együttes jelenléte őszinteséggel és méltósággal párosul.

6. „Áldott bőség, áldás és üdv!”

A gazdagság itt az Ég áldásából fakad, üdv, boldogság és siker. Az anyagi bőség a tetőfokán van, nincs már semmi, amit anyagiilag kívánhatnánk. Ezért a szellemi beteljesülés ideje jött el. Egy nagyon erős szellemi ciklus kezdődik. Időszerű és helyes félretenni a külső formákba öntött tevékenységeket. Forduljunk az intuitív és kreatív szellemi tevékenységek irányába, mert önmagunk szellemi képzésén most áldás van és üdv.

A KÉP: Alul-belül a hallgató hegy és felül-kívül a befogadó föld, ez a Szerénység képe. A Vidámság házában lakik, és október–november időszakához tartozik.

IDEÁI: Aki befogja a száját, a jellem kezelése, képzése és ennek szándéka. Szerény, tartózkodó, alázatos.

FŐJELENTÉS: A szerénység egyrészt a szellemi fejlődés egy lehetséges módját, másrészt a javak megtartásának módszerét mutatja. Nagyon kedvező hexagram, mert a belső erőhöz, biztonság-hoz és nyugalomhoz kívülről befogadó és elfogadó közeg párosul. Ez azt fejezi ki, hogy rajtunk múlik minden, vagyis azon, hogy milyen mértékben valósítjuk meg a belső egyszerűséget és szerénységet. A változások törvénye szerint ami megtelt, az kiürül, és ami üres, az megtelik. Ez jellemző az emberi életre is. Itt a szerénység

és a mértékletesség jelzi az „ürességet”, s mivel minden a szerény felé áramlik, ezért várható nagy siker. A növekedés a belső fejlődés függvénye: az önfegyelem és a szerény visszafogottság tiszteletet és hírnevet von maga után.

A Szerénység jegyében született emberek megbízhatóak, nyugodtak, kitartóak és békések. Életük a belső szellemi fejlődés, az önképzés, a jellem csiszolása és az önmérséklés jegyében telik el. S mivel nem vágnak magasra és nem a külső javak megszerzésének szentelik életüket, ezért hozzájuk áramlanak a dolgok. Szerénységük folytán kikerülik az élet buktatóit, nem bonyolódnak veszélyes vállalkozásokba és nem törnek nagyra, ezért tudnak megmaradni a középsoú úton. Sikerük abban rejlik, hogy felismerik azt a törvényt, miszerint az ember saját cselekedeteivel okozza magának a jó és a rossz helyzeteket. S mivel ezt felismerik, ezért életükre a tartós szellemi fejlődés, valamint a belső erők megfogása és irányítása jellemző.

HELYZET: A hegy a síkság közepén a Szerénység képe. Az egyik túl sok, a másik túl kevés, ezért a hegyek és a völgyek kiegyensúlyozzák egymást: az eredmény a síkság, amely az egyensúly megtartását jelképezi. A tartózkodó magatartás és a kitartó tevékenység nagy boldogságot és személyes előrehaladást eredményez. Az istenek és a démonok támadják a telit, de segítik a szerényeket. Ezért a szerény ember támogatásban részesül és minden vágya beteljesül, míg a szerénytelen útja a bukás és a kudarc felé vezet. A helyzet mindazonáltal nagyon kedvező és sikert ígér.

TANÁCS: Óvakodjunk a szerénységtelenség és mértéktelenség hibáitól. Hagyjuk a dolgokat maguktól alakulni, és ne avatkozunk bele a folyamatok önfejlődésébe. Összpontosítsunk saját szellemi fejlődésünkre, mert ez a hexagram jógyakorlatok vagy koncentrációs gyakorlatok végzésére is utal. Az ember saját tetteivel alakítja sorsát, ezt most közvetlenül megtapasztalhatjuk. A mennyiség helyett a minőségre helyezük a hangsúlyt.

Változó vonalak:

1. „Kettős szerénység”

Az alacsony helyen lévő ember szerénysége kétszeresen üdv, mert egy fontos dolog elkezdésekor nincs nagyobb érték, mint az óvatosság és szerény magatartás. Az önfegyelmesség által elért szerénység rejt magában a siker kulcsát. Aki ehhez tartja magát, annak a cél megvalósítása során nem kell különösebb akadályokkal megküzdenie. A most elkezdődő nagyobb utazás vagy nagyobb munka sikerrel fog végződni. Ajánlatos szerényen nekikezdeni céljaink megvalósításának.

2. „Szívbeli szerénység, nem hiba!”

Itt a szerénység nem külsőleg magunkra erőszakolt visszafogottságból ered, hanem szívünk legmélyéből, és ezért egész lényünket áthatja. Ez a belső és őszinte szerénység spontán módon mutatkozik meg külső megjelenésünkben. Az ilyen állapot önmagáért beszél, így a megvalósuláshoz szükséges erő teljesen természetes módon hozza el számunkra a boldogságot.

3. „Szerénység a csúcson, siker!”

Ha az ember keményen és fáradhatatlanul dolgozik célja megvalósításáért, s ugyanakkor megmarad szerénynek és tartózkodónak, ezzel kivívja magának a többiek támogató elismerését. Nem szabad hagyni, hogy a sikeres munkálkodással járó hírnév elvakítsa az embert. Aki a nagy sikerek közepette is megőrzi szerénységét, annak minden irányból segítsége érkezik, mert a nyilvánvaló érdemek magukhoz vonzzák a környezet tisztelőit és támogatását. Most minden elkezdett dolgot sikerrel be lehet fejezni.

4. „Kedvező szerénység, üdv!”

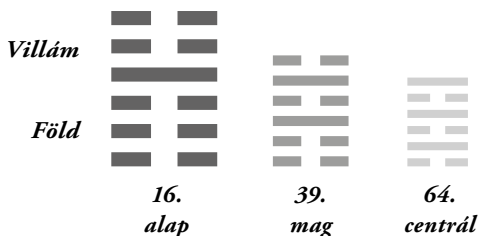
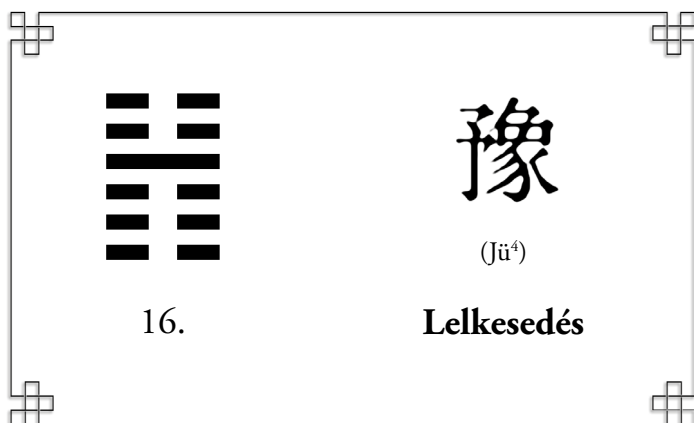
Minden kedvező azok számára, akik nem térnek le a helyes útról, ápolják és növelik a szerénységet a haladásban. A köteleességek elvégzése és az igazságosság fenntartása elmélyíti a szerénységet. Így tevékenységeink támogatást kapnak minden irányból.

5. „Szerénység a fegyelmezésben”

Ha nem dicsekszünk gazdagságunkkal, és szerényen viszonyulunk környezetünk felé, akkor megvalósíthatjuk céljainkat. Az erő megfogása és az önfegyelmezés most kimondottan kívánatos, mert azok, akik az erkölcsi szabályokat és törvényeket áthágják, saját maguk vonják magukra a bajt. A szerénység nem gyengeséget jelent, hanem az erő és a hatalom megfogottságát. Nem kell ezeket kimutatni, és nem is kell dicsekedni velük. Ha azonban szükség van a törvényt áthágók megfegyelmezésére, akkor ezt úgy tegyük meg, hogy ne okozunk senkinek felesleges sérülést. Ily módon a szerénység a fegyelmezésben is megmutatkozik.

6. „Megmutatkozó szerénység”

Eljött az ideje a szerénység határozott és ha kell, akkor mindenáron való megvalósításának. A szerénység itt azt jelenti, hogy saját magunk ellen kell felvonultatni seregeinket, rendet és fegyelmet kell tenni önmagunkban és azután szűkebb környezetünkben. Azért helyes így cselekedni, mert csak ezek után lehet nagy dolgokat végrehajtani. A sereg a fegyelem alkalmazására és a rend fenntartására utal, ha kell, akkor erőszak árán is. Ha az előrelépés közös érdekeket szolgál, akkor azt meg kell tenni, de ez csak akkor jár sikerrel, ha az önfegyelem által megvalósult a szerénység. Mert az önfegyelem – mértékletesség – elhárítja saját képességeink túlbecsülését és túllépését.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Lelkesedés képe. A Gerjesztő házában lakozik, és június–július időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Nyugodtság, elégedettség, béke. Lelkesedés, felbuzdulás, készülődés, előkészület.

FŐJELENTÉS: A nyugalom és a bizalom nélkülözhetetlen azoknak, akik az ország építését végzik vagy a hadsereget vezetik. Az erős vezér vagy miniszter (erős vonal a negyedik helyen) képes mozgósítani az erőket, mert helyes az indítéka. S mivel az erős vezért jelképező negyedik vonalon kívül minden vonal lágy (jin), melyek bizalommal követik őt, ezért biztosított az előrehaladás és a siker. A helyes indíték olyan tevékenységre utal, amely összhangban van a Törvénnyel, így nyugalom és biztonság fakad belőle.

Minden elképzelésünket meg tudjuk valósítani. Az Ég és a Föld, a Nap és a Hold, valamint az évszakok az Egyetemes Törvény szerint mozognak, és ezért nem térnek le a pályájukról. A bölcs ember is a Törvény szerint mozog, ezért követi őt a nép. Mert az Egyetemes Törvény maga a mozgás, amely a megfelelő helyen és időben van végrehajtva. Ezért kell minden tevékenységet alapos előkészületek után megkezdeni.

A Lelkesedés jegyében született emberek befogadóak, szolgálatkészek, jó tér- és formaérzéssel rendelkeznek. Életük során sok kívülről jövő, váratlan eseménnyel kerülnek szembe, melyek megtanítják őket arra, hogy a nyugalom, a megelégedettség, a belső béke és a tisztességes reakciók, valamint a jól előkészített cselekvés hozza meg számukra a sikert. Különösen 50–55 éves koruk környékén sokasodnak meg az események, ezért van idejük felkészülni. Magas állásba jutnak, melyben lehetőségük van bebizonyítani felkészültségüket a kihívásokra és a megmérettetésekre. Fontos, hogy állandó készenlétben legyenek, befogadón és nagy éberséggel forduljanak a külvilág felé. Az életük során megélt bonyodalmakat nagy nyugalommal, szemlélődve és fegyelemmel tudják megoldani, s ezek azok a képességek, melyeknek kimunkálásán nagy tudatossággal kell fáradozniuk. Vigyázniuk kell a gyomoridegességre.

HELYZET: Föld felett a villám, ez lelkesedést vált ki. A föld a tömeggel függ össze, a villám pedig a legidősebb fiúval, aki a tömegek vezetőjévé válik. Ahogy a tömeg, például egy hadsereg követi a vezetőjét, úgy veszik körül az embert a segítőtársak akkor, ha önfelegyelemmel, lelkes és buzdító, szinte vallásos erővel a helyes irányba vezeti őket. Most minden jól megy, öröm van és vidám hangulat, ami az önfeledt lelkesedés következménye. Ez a lelkesedés a magasabb szellemi állapotok felé való haladásnak is előfeltétele, ezért ez a hexagram az áldozással és a szertartással is kapcsolatban van. Ajánlatos most képességeinket a szellemi haladás és az Égi erők felé fordulás szempontjából is fejleszteni.

TANÁCS: Ahhoz, hogy minket örömmel kövessenek, nekünk is követnünk kell a saját utunkat, mégpedig abba az irányba, amerre a legkisebb az ellenállás. Hasznos megvalósítani a belső nyugalmat, az önfegyelmet és a belső békét. Nagyon óvatosan és állandó készenlétben lehet csak előrehaladni, s ügyelni kell arra, hogy minden fontos lépést alapos előkészület és felkészülés előzzön meg. Vigyázzunk az iratainkra és okmányainkra, hogy elkerüljük a bizonytalanságokat. Nagyon vigyázzunk az egészségünkre, valamint óvakodjunk a tolvajoktól és rablóktól.

Változó vonalak:

1. „A kimutatott lelkesedés bajt hoz”

Mivel a mostani helyzetben el vagyunk szakítva a helyzet erős urától, pozíciónk alárendelt és kiszolgáltatott, s akarataink gátolt, ezért lelkesedésünket kimutatni balgaság lenne, ezzel csak bajt okoznánk magunknak. Ha már a kezdet kezdetén óvatoságunkat félretéve önteltek, felelőtlenek és dicsekvők vagyunk, akkor az biztos kudarchoz vezet.

2. „A szilárd lelkesedés üdvözt”

Most olyan középponti helyzetben vagyunk, amikor nem engedhetjük át magunkat az álmodozásnak és az ábrándozásnak, hanem nyugalunkat megtartva szilárdan követnünk kell elhatározásunkat. Érzékenyen figyeljük meg egyensúlyunk elvesztésének legkisebb jeleit is, és ha ezt tapasztaljuk, akkor habozás és várakozás nélkül, időben térjünk vissza a középútra. Ez a helyes kitartás és érzékenység örömet és szerencsét hoz.

3. „A talpnyaló lelkesedés bajt hoz”

A helyzet nem kedvező. Ha egy erős embert igénylő helyzetben túlságosan határozatlanok és passzívak vagyunk, ráadásul felülről várjuk a segítséget és ezért elszalasztjuk a cselekvés megfelelő idejét, akkor ez bajt okoz. Passzivitásunk már minden értelmes

határon túl van. Ha ilyenkor a cselekvés helyett pusztá lelkesedés tölt el minket, az problematikus helyzeteket teremtet. A megoldás az, ha a megfelelő pillanatban nekikezdünk a cselekvésnek, és a kivárás helyett befejezzük elkezdett dolgainkat.

4. „A lelkesedés forrása”

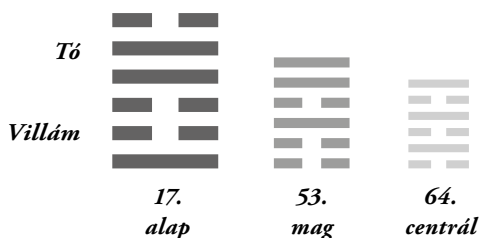
Ez a helyzet minden szempontból nagyon kedvező. Olyan embert jelöl a vonal, aki a lelkesedés forrása, és aki nagy nyugalma által maga köré gyűjti az embereket, akik lelkesen követik őt. Most nincs helye sem a gyanakvásnak, sem a bizalmatlanságnak, hanem a határozott és nyugodt tevékenység az, ami nagy eredményekkel kecsegtet. Ha megfelelő ihlettel és buzdító lelkesedéssel egyesítjük az embereket, akkor ők olyan támogatónak vesznek körül minket, hogy nincs számunkra lehetetlen.

5. „Folyton beteg, mégsem hal meg”

Olyan helyzetbe jutottunk, hogy csak nagyon kevesen támogatják törekvéseinket. Sem az idő, sem a helyzet nem alkalmas a megújulásra, ugyanakkor segítő erők nélkül túlterheltek vagyunk. Állandóan új gondok és új problémák bukkannak fel. Szívet szorongatóan veszélyes a helyzet, ám mivel nem veszítjük el a középső utat, várható, hogy ez nem fog sokáig tartani, és lassú javulás áll be. Az előkészületek hiánya és az élvezetek hajszolása tartósítja a kedvezőtlen helyzetet.

6. „Felelőtlen lelkesedés”

Olyan helyzetben vagyunk, amikor nem a lelkesedésnek és nem a felelőtlen nyugalomnak, hanem a megváltozásnak van itt az ideje. Tárgyilagosan szembe kell néznünk a valósággal, és lelkesedés helyett keresni kell a változtatás és változás lehetséges irányát. Minél hamarabb felébredünk ebből a helyzetből, annál inkább elkerüljük a bajt.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a derűs tó, ez a Követés képe. A Gerjesztő házában lakozik, és augusztus–szeptember időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Utánozni, segíteni valamiben, eleget tenni valaminek. Követés, kísérés, alkalmazkodás.

FŐJELENTÉS: A követés eszméje abból fakad, hogy az életerős és mozgékony idősebb fiú gyenge és vidám fiatal leánynak rendeli alá magát, és követi őt. Ez olyan haladást eredményez, amely meglege- dettséget kelt, és olyan örömmel végzett tevékenységet nyújt, amely nagy sikert és előrehaladást eredményez. Az erősnek ez az alárendelt helyzete akkor lesz sikeres, ha a megingathatatlan határozottság, az alkalmazkodás és a képlékenység képessége dominál. Ha valaki arra vállalkozik, hogy egy gyengébbet követ és annak rendeli alá magát,

akkor ezt lemondással, kitartással és alkalmazkodással kell tennie. Másfelől, minden tisztességtelen próbálkozás arra, hogy követőket szerezzünk, ellenállást idéz elő. Annak, aki igazán uralkodni akar, meg kell tanulnia szolgálni, mert csak így talál lelkes követőkre.

A Követés jegyében született emberek nagy belső erővel és mozgékonyssággal rendelkeznek, hajlamosak a hirtelenkedésre és az impulzív cselekvésre, ugyanakkor a külső feltételek sokszor megfékezik. Életük során gyakran jutnak olyan helyzetbe, amikor úgy érzik, hogy nem tudják képességeiket kibontakoztatni a külső feltételrendszer hátráltató volta miatt. Mindezekért életfeladatként adódik számukra az, hogy megtanulják fékezni magukban a heves és impulzív cselekvési indítékokat, megtanuljanak alkalmazkodni környezetük tempójához. Sok esetben a fékező és hátráltató erőt egy gyengébb személy testesíti meg, akivel szemben egyedül az alkalmazkodás és a neki való megfelelés vezet sikerre. Ezért életük során meg kell tanulniuk elviselni a gyengébbeket, a lassabbakat és a fiatalabbakat, mert csak azok a tevékenységek hoznak sikert, melyek összhangban vannak velük. Ezért az önfegyelmzés és az önvisszafogás képességének kimunkálása és alkalmazása jelenti számukra az igazi életfeladatot. Ezekkel viszont képesek az élet során bármit elérni.

HELYZET: Villám a tó közepén, a nagy és intuitív erő visszafogottságára utal. Ha mások mellett kötelezzük el magunkat, és hűséget fogadunk nekik, akkor nem kell aggódni azon, hogy mit kell tennünk. Nyugodtan pihenjünk, és várjuk ki a cselekvés megfelelő idejét. Most a pihenés és a megújulás a tennivalónk. Ahogy az élet során természetesen váltakozik a pihenés és a tevékenység időszaka, úgy kell nekünk is ezt a váltakozó ritmust alkalmaznunk magunkra. Amikor pihenni kell, akkor pihenjünk, amikor pedig a cselekvés ideje jön el, akkor pedig cselekedjünk késedelem nélkül.

TANÁCS: Figyeljük meg környezetünk jeleit, melyek elárulják nekünk a helyes cselekvés módját. Tanuljuk meg értékelni mások munkáját és iránymutatásait, főleg a gyengébbekét, és fogadjuk el a segítségüket. Akkor tudunk igazi sikert elérni, ha önmagunkat fékezve eleget teszünk környezetünk elvárásainak.

Változó vonalak:

17.

1. *„Megváltoznak a hatalmon lévők”*

Olyan helyzetet ábrázol a vonal, amikor egy erős és vezetésre termett ember lemond irányító szerepéről, meghallgatja a gyengébbek ajánlatait és tanácsait, majd követi azokat úgy, hogy közben nem veszíti szem elől végső célját. Ez rendkívüli helyzet, mert felcserélődik a vezetők és követők viszonya, ám mégis sikert eredményez, mert most a szabályok és normák is megváltoztak, így az alárendeltek képviselik a helyes utat. Most el kell hagyni otthonunkat, és el kell vegyülni az emberek között, mert az új ismeretségek szélesítik látókörünket, és új ötleteket adhatnak számunkra.

2. *„Nem jó kisfiút követni”*

Van olyan helyzet, amikor választanunk kell, hogy a magasabban lévő, de gyenge vagy az alacsonyabban lévő, de erős embert követjük, mert egyszerre nem követhetjük mindkettőt. Ilyenkor jobban tesszük, ha az alacsonyabban lévőket követjük, mert ugyan így nem jutunk magasra, viszont nem is érhet baj. A vonal általánosságban azt mondja, hogy nagy figyelemmel válasszuk ki munkatársainkat, társaságunkat és feladatainkat, mert ebben veszély leselkedik ránk. Balgaság lenne egy tapasztalt, de alacsony sorban lévő helyett egy magas állású tapasztalatlant követni.

3. „Helyes a felnőttest követni”

Itt is választanunk kell, de most az erős ember van magas helyzetben, míg a gyenge és tapasztalatlan alacsonyan helyezkedik el. Ebben az esetben nyugodtan kövessük a magasabban lévő erőset, még akkor is, ha ezzel megszakad a gyengéhez fűződő kapcsolatunk. Ha a tudat művelése során a nagyot és helyeset követjük, akkor célunk megvalósul, mert ez a kicsitől és a rossztól való elfordulással és elhatárolódással jár együtt.

4. „Az önös gondolat követése bajt hoz”

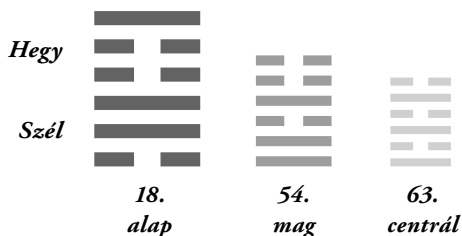
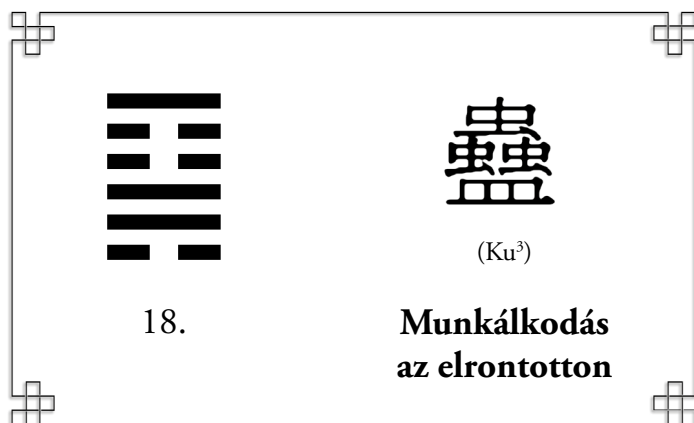
Ha valaki a hozzá rendelt vezető helyett saját erejére és elgondolásaira támaszkodik, és makacsul a saját feje után megy, akkor ugyan követőkre talál, de ezek csak a várható siker miatt követik, így mindannyiukat könnyen baj érheti. Ám ha az önző indítékoktól megszabadulva, őszintén a neki rendelt vezetővel tart, és a hozzá csatlakozókat is annak rendeli alá, akkor sikert és eredményes haladást tud elérni.

5. „Az igazság követése a legnagyobb üdv!”

Ha meghatározó helyzetben lévő ember teljes bizalommal és őszinteséggel követi az igaz és helyes utat, akkor ezzel megóvjaa magát az alacsonyabban állók befolyásától, a tévedésektől és hibáktól. Minden önzőségtől mentesen, a közös célokért cselekedve, a belső igazság által vezérelve nagy sikert és boldogságot érhetünk el.

6. „Számos követője kíséri, üdv!”

Itt olyan emberről van szó, aki maga mögött hagyta a világ ügyeit és a világi tevékenységeket, és kizárólag a szellemi munkálkodásnak szenteli magát. Bölcsességéért sokan becsülik és tisztelik, felkeresik és követik őt. Egyetemes segítőkészsége olyan mértéket ölt, hogy követői érdekében visszatér a világba, hogy segítse útjukat és tökéletesedésüket. Az idő most leginkább a szellemi értékek fejlesztésének kedvez. A vonal mester–tanítvány viszony kialakulását sejteti.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél és felül-kívül a mozdulatlan hegy, ez a Munkálkodás az elrontotton képe. A Szelíd házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Krónikus betegség, kór, mérge, gyógyulás, férgek a hasban, tönkremenés, hiba. Munkálkodás az elrontotton, javítás, javulás, bomlás.

FŐJELENTÉS: Az elrontotton való munkálkodás sikert jelez. Ha belül törtetés és növekedés van, kívül pedig mozdulatlan ellenállás, akkor az olyan gátolt állapotot jelent, amikor mi magunk vagyunk az elrontott helyzet okozói. Ez a helyzet csak határozott cselekvéssel javítható meg. Ráadásul itt olyan helyzet állt elő, ahol újra ismétlődik a romlás oka, így tartósan helytelen cselekvésünk „gyümölcseivel” találjuk szembe magunkat. A javulás csak akkor

kezdődik el, ha minden cselekvésünk előtt alaposan átgondoljuk a munkálkodás irányát, és a cselekvés során fokozott éberséggel tevékenykedünk. Minden, ami elérte csúcspontját, átfordul az el-lentétebe, és minden vég után új kezdet következik. Éppen ezért a munkálkodásnak új irányt kell találnia, amely alkalmas a régi hibák és elrontott helyzetek megjavítására. Bőven van tehát tennivalónk ahhoz, hogy a jelenlegi helyzetet megváltoztassuk.

A Munkálkodás az elrontottna jegyében született emberek belül szelídek, fogékonyak, intuitívak és alkalmazkodók, hajlamosak azonban a felelőtlen előrehaladásra és törtetésre. Kívülről azonban nem támogatja ezt semmi. Ezért állandó akadályoztatásban és bonyolult helyzetekben van részük. Mintha folyton maguk után futnának, mindig valamilyen rendezetlen állapot megoldásán kell fáradozniuk. Éppen ezért életük során meg kell tanulniuk a növekedésnek és fejlődésnek azt a lágy és mégis mindent átható módját, amikor a külső ellenállás és tehetetlenség ellenére képesek kibontakozni. Számolniuk kell olyan betegségek megjelenésére, melyeket saját helytelen életvitelük okoz, viszont éppen ezért lehetséges a betegségekből való felépülés és a gyógyulás. Csak meg kell találniuk a helyes cselekvés módját.

HELYZET: Szél fúj a hegy lábánál, és mindent összezavar. A helyzet nem kedvező, a körülmények nagy összetűzéseket és bonyolult helyzeteket sejtetnek. Sok problémával kell szembenézni, és a megrekedés is tartóssá válhat. Ezért a bölcs ember példát mutat a szellem és a tudat fejlesztése terén – így utat talál az emberek szívéhez. Példája nyomán az emberekben megerősödik a szellemi egyensúly megteremtésének igénye, és ez utat mutat a társadalomban lévő apadás megállítására is. Így a belül lévő szél az elavult és a megrekedt állapotok szétszórását, megszüntetését, a külső hegy pedig a szilárd támasztékot jelenti.

TANÁCS: Minden tevékenységnek a rend helyreállítására és fenntartására kell irányulnia. Alaposan meg kell fontolni a kezdeteket, és a befejezés után még sokáig ébernek kell lenni. Csak az

állandó figyelem, éberség és meggondoltság fenntartása által lehet a bonyolult és problémás helyzeteket elkerülni. Óvakodni kell a betegségektől, mérgezésektől, mert ezek most saját hibás életvitelünkéből fakadnak. Ajánlatos a törvények betartása és a tiltott dolgok kerülése.

Változó vonalak:

18.

1. *„Kijavítjuk az apa hibáját”*

Itt olyan kijavítandó helyzetről van szó, amelyet „örököltünk”, azaz elfogadtunk, de amely nem saját helytelen cselekvésünk következménye. Ilyen esetben, túl azon, hogy saját hibánkért, tévedésünkért vállaljuk a felelőséget, neki kell állni a korábbi hibák kijavításának is. Éppen ezért kezdetben sok kellemetlenséggel és bajjal kell szembenéznünk, ám a végén erőfeszítéseinket siker koronázza. Óvatos, de határozott változtatással olyan korábban elrontott hibákat is képesek vagyunk megváltoztatni, melyekért nem minket terhel a felelősség. A kezdeti zűrzavar megjavítása eredményesen végződik.

2. *„Kijavítjuk az anya hibáját”*

Az anyától örökölt helyzet nem nevezhető súlyos hibának, mert itt az elfogadott és kijavítandó helyzet gyengeség következménye. Éppen ezért a gyengeségünket és a hibákkal szembeni elnézésünket kell megváltoztatni, és a középúton haladva olyan tevékenységre van szükség, amely enyhe és gyengéd, ugyanakkor mégis határozottan korrigálja a korábban gyengeség miatt elrontott helyzetet.

3. *„Felvállaljuk az apa által elrontottat, nem hiba”*

A korábbi tévedések és hibák miatti felelőséget elvállalva bajt és szenvedést vonunk magunkra. Ez azonban nem olyan nagy hiba, mint az, ha eltekintünk az öröklött hibától. Ez azt jelenti, hogy ha felvállaljuk a korábban keletkezett helyzetet, akkor

módunk van rajta változtatni, és a végén minden jól fog alakulni. Ha kapkodva, hirtelen vagy túl intenzíven állunk neki a hibák kijavításának, akkor ezzel kellemetlen reakciókat váltunk ki. Bár kisebb veszteségeket elszenvedhetünk, ám ha nyugodt cselekvéssel fokozatosan jobbítunk, akkor a végén megszabadulunk az öröklött hibától.

4. *„Eltűrni az apa hibáit, baj”*

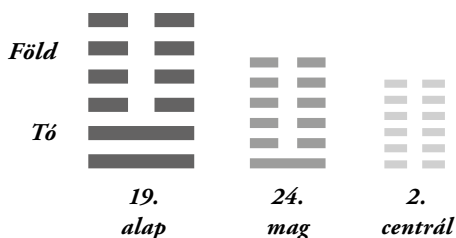
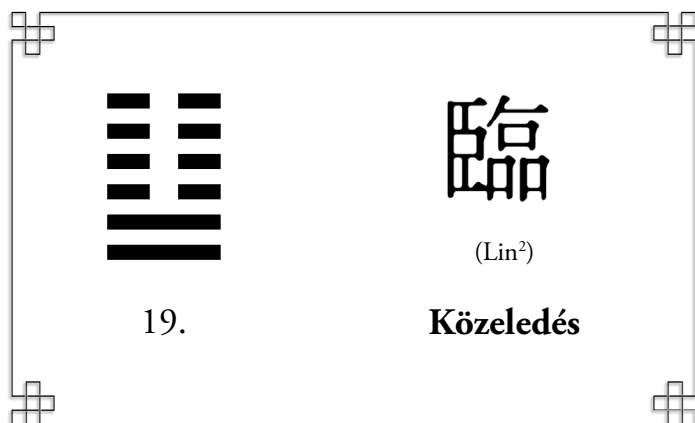
Ha a korábbi hibákat eltűrjük és elfogadjuk, akkor később bánkódni fogunk emiatt, baj. Ugyanakkor azért vagyunk kénytelenek ezeket elfogadni, mert nincs erőnk és energiánk változtatni rajtuk. Ilyen határozatlan és szétszórt módon semmit sem tudunk változtatni, viszont ha így hagyjuk a dolgokat, akkor az szégyent és bonyodalmat okozhat.

5. *„Dicséretet hoz, ha a hibákat felvállaljuk”*

Ugyan még itt sincs elég erőnk ahhoz, hogy a korábbi hibákat egyedül kijavítsuk, ha viszont erőnket megfeszítve magunkra vesszük a hibák kijavításának feladatait, akkor környezetünk segítségével le is tudjuk győzni azokat. Minden hiba elhárítása és kijavítása érdekében helyes és szükséges nagy erővel és kitartó törekvéssel munkálkodni. Az ilyen tiszta és erényes törekvés meghozza a maga gyümölcsét.

6. *„Nem világi célokat szolgál”*

Ez a vonal olyan magasrendű célokkal rendelkező embert jelez, aki nem világi feladatok megvalósításán munkálkodik, hanem közvetlenül az Ég Akaratát szolgálja. Erre csak azok a bölcssek képesek, akik a tiszta tudat megvalósításáért tevékenykednek, mert ez egyetemes emberi célokat foglal magába. A bölcs nem szolgál sem magasat, sem alacsonyat, hanem a tudat fejlesztésén tevékenykedik. Nincs tökéletesebb munkálkodás, mint a szellemi fejlődés és az önzetlen tevékenység.

A KÉP: Alul-belül a derűs tó és felül-kívül a befogadó föld, ez a Közeledés képe. A Befogadó házában lakozik, és január–február időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Naggyá válni, kedvesnek lenni az alárendeltekkel. Közeledés, leereszkedés, leszállás, közeledni az alacsonyhoz.

FŐJELENTÉS: A közeledés és a növekedés sikert jelez. A közeledés és a növekedés gondolata abból fakad, hogy a két alsó erős vonal akadálytalanul halad felfelé, és a felettük álló gyengék örömmel fogadják a közeledést. Ez a nagy sikerek és a haladás korszaka. Az ilyen időket új tapasztalatok szerzésére és határozott tevékenységre kell felhasználni. Most minden cselekvés erőteljes és sikeres, ám éppen az ilyen kivételes időkben nem szabad elfelejtkezni arról, hogy a változások törvénye szerint minden sikeres haladás egyszer

le fog állni, és az ellentétébe, apadásba és szétszóródásba fog változni. Már jó előre gondolni kell erre, és akkor növekedésünkkel megelőzhetjük a későbbi bajt.

A Közeledés jegyében született emberek vidámak, jó megfigyelők, intuitívak és fogékonyak. Életük sikeres növekedésben és gyarapodásban telik el, mert belül derűsek és kötelességtudóak, kifelé pedig befogadóak. Ha ez a szerencsés életpálya nem homályosítja el a szemüket, és nem esnek a beképzeltség és önzőség csapdájába, akkor sikereikkel segíthetik környezetüket, mint a tó, amely nedvességével táplálja a földet. Különösen életük első szakaszában kreatívak és aktívak, ezzel megalapozhatják későbbi sikereiket. Mivel rendkívül érzékenyek és fejlett megfigyelőképességük van, ezért mindig megtalálják a cselekvés helyes módját, így a másokon való segítség életük fontos részévé válhat. Ezzel biztosíthatják maguknak a töretlen növekedést. Olyan szellemi gyakorlatokat érdemes végezniük, amely az érzelmek megfigyelésével és ellenőrzésével kapcsolatosak, mint például a kontempláció. Érzékenységük miatt jó természetgyógyász lehet belőlük.

HELYZET: A tó felett a föld a növekedés és a kölcsönös segítség jele. A tó nedvességével táplálja a földet, a föld pedig formát ad a tónak, így egymást kiegészítik. Ugyanígy semmi sem akadályozhatja meg az emberekkel való törődést, gondoskodást és védelmezést. A bölcs ember tudását továbbadja, és amilyen mély és átlátszó a tiszta tó, úgy a bölcs ember is kész mély és tiszta tudásával szellemileg táplálni az embereket. És amilyen határtalan a föld, mint a dolgok védelmezője, a bölcs ugyanúgy mindig kész segíteni az embereken.

TANÁCS: Most a kölcsönös segítség időszaka jött el. A mások közreműködésével végrehajtott, meggondolt tevékenység, amely minden erőszakosságot nélkülöz, sikert és szerencsét hoz. Minden az elhatározások és vágyak szerint történik. Környezetünkhöz figyelmesen és nagy gyengésséggel kell viszonyulni, és gondolni kell arra, hogy a siker nem tart örökké.

Változó vonalak:

1. „Közös közeledés kitartással, siker!”

Erős ember áll erős helyen, így a közeledés és a növekedés biztos. Sikert ígér az is, hogy társát is közeledésre ösztönzi, aki ugyan erős, de gyenge helyen áll. Ha ez az ösztönzés kitartó, alapja a helyesség és igazságosság, és minden természetes módon történik, akkor a közös közeledésnek növekedés lesz az eredménye. Ilyenkor nem szabad elveszni a nagy bőségben. Kíváncsi együttműködni a hasonló gondolkodású emberekkel. Az óvatos cselekvés és az igazságos eszközök használata mellett biztos a siker.

2. „Közös közeledés sikerrel, üdv!”

A közös cselekvés itt különösen erős, mert két erős ember együtt emelkedik, és magával emeli a többieket. Most az a leghelyesebb, ha kihasználjuk a sors szabta időt, és a kreatív, alkotó értelem vezetésével megvalósítjuk elképzeléseinket. Fontos, hogy figyelembe vegyük a természet törvényeit, mert ha azok szerint cselekszünk, akkor szerencse és siker lesz az eredmény. A közös cselekvés most olyan erős, hogy még a kedvezőtlen helyzeteket is képesek vagyunk a saját növekedésünk érdekében felhasználni.

3. „Elégtelen közeledés”

Bár közelednénk másokhoz, nincs hely, ahol ezt meg lehetne tenni. A túl nagy önbizalom és a kényelem veszélyt hord magában, ráadásul akármerre próbálunk közeledni, egyik irány sem ígérkezik jónak. Ám ha felismerjük, hogy saját kényelmes és felületes közeledésünk miatt kerültünk ebbe a helyzetbe, akkor megszabadulunk a tévedésektől és a hibáktól. E helyzet felismerése lehetővé teszi a változást. A kedvező kimenetel abban van, hogy fel kell ismerni tévedéseinket, és meg kell változtatni stílusunkat.

4. *„Tökéletes közeledés – sem tévedés, sem hiba”*

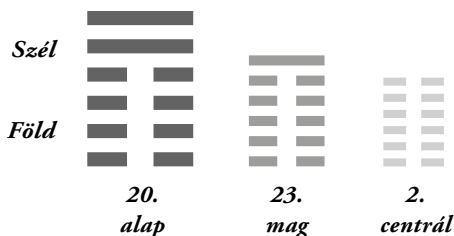
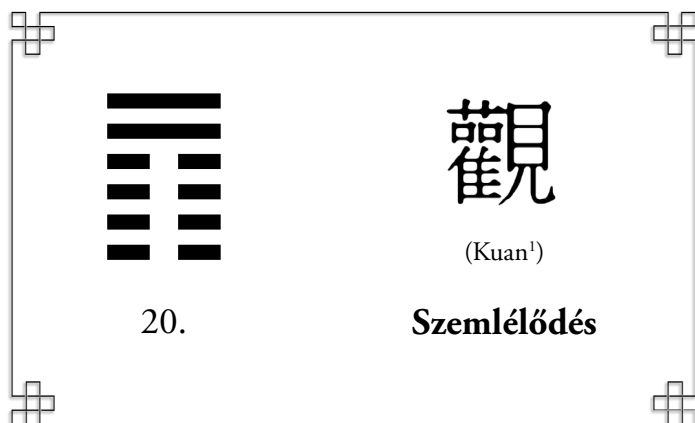
A magasabbak közeledése az alacsonyok felé sikert és üdvöt hoz. A saját helyén lévő, befogadásra hajlamos ember örömmel fordul a hozzá tartozó erős felé, ezért a közeledés az alacsony és a magas közötti tökéletes közeledést jelzi. A tudatos és határozott cselekvésnek, melyet nagy egyetértés jellemez, csak jó gyümölcse lehet.

5. *„A bölcs közeledés üdvös”*

Az uralkodó helyén álló gyenge ember csak akkor tudja helyzetét megtartani, ha bölcsen közeledik erős segítőihez, helyesen jár el az alkalmazottak kiválasztásában, felelősséget érez az övéiért, és igazságos a feladatok kiosztásakor. S mivel ő becsületesen és kilengések nélkül halad a közép útján, ezért megfelelő társakra talál, s ez biztosítja számára a sikert.

6. *„Nemes közeledés, ez a legmagasabb üdv!”*

Itt olyan bölcs emberről van szó, aki a közeledés idején kedvesen alkalmazkodik másokhoz, ugyanakkor a közeledést a belső tökéletesség felé hajtja végre. Nincs nemesebb közeledés annál, mint amikor önmagunk magasabb és szabadabb állapotához közeledünk, mert ezzel minden lény javát szolgáljuk. Ugyanakkor a belső felemelkedést úgy kell végezni, hogy közben önzetlennek és nagylelkűnek kell lenni az alacsonyabban állókkal. Ez azonban nem esik nehezünkre, hiszen része belső tökéletesedésünknek.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a szelíd szél, ez a Szemlélődés képe. A Teremtő házában lakik, és szeptember-október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Észrevenni a jeleket (a kép szerint egy kócsagot). Szemlélődni, nézni, látni, kontemplálni, a látványt megérteni.

FŐJELENTÉS: A magas helyzetből vagy helyről való szemlélődés és megfigyelés lehetővé teszi, hogy mindent szemügyre tudjunk venni. Ez átvitt értelemben az emberi értelem jelképe, amely állandóan figyel az Ég és a Föld szent tevékenységeit és azt, ahogy változnak az évszakok, mindegyik a maga idejében és a maga rendje szerint. A bölcs ember is erre az örök változásra oktatja környezetét. Eggyé válik a kozmikus értelem közvetítőjével, ezért az emberek mesterüknek fogadják, és bizalommal tekintenek fel rá.

A szemlélődés a koncentráció és a meditáció alapja, olyan belső tapasztalás, amikor a gondolkodás és a figyelem teljesen összpontosított, és az ember észreveszi a természet változásában az isteni erőt. Ez előzi meg az áldozás szent pillanatát.

A Szemlélődés jegyében született emberek visszahúzódó, szemlélődő és befogadó hozzáállása sok tapasztalatot és megglátást hoz számukra, amelyet életük második felében tudnak igazán hasznosítani. Életfilozófiájuk az a taoista alapállás, amelyet a „hagyd, hogy minden magától alakuljon” mantra fejez ki a legjobban, vagyis szeretnek passzívan és szemlélődve hozzáállni az élet dolgaihoz. Ez „hosszú életük” titka és egyben bölcsességük forrása is, mert ennek köszönhetik, hogy gazdag tapasztalatokat halmoznak fel, miközben türelmesen kivárájk, hogy beérjen számukra a spontán növekedés gyümölcse. Passzivitásuk azonban belső gazdagságot takar, a szellemi fejlődés magas szintjére jutnak el, intuitív megglátásaik és szolgálatkészségük miatt környezetükben nagy tiszteletnek örvendenek. Életfeladatuk ennek a belső gazdagságnak a folytonos ápolása.

HELYZET: Szél süvít a föld felett, a gondolkodás jelképe. A gondolat, akárcsak a szél, eljut a világ mind a négy tájára. A szakrális uralkodók is így utazták be a birodalmukat, hogy védelmezzék és tanítsák az embereket. Így a bölcs ember is végiggondolja dolgait, ezáltal védelmezi és szolgálja a hozzá tartozókat. A jelenlegi helyzet fenntartására a gondolkodáson és a szemlélődésen keresztül van lehetőség, amire azért is szükség van, mert állandóan fennáll a lehetősége az esésnek és hanyatlásnak.

TANÁCS: Most saját indítékainkat kell megvizsgálni és végiggondolni ahhoz, hogy megelőzzük a jelenlegi állapotban meglévő béke és nyugalom elvesztését. Amennyiben számíthatunk a bölcsőbbek és idősebbek támogatására, akkor lehetőség van haladásra, de az igazi haladás most az, ha tartóssá tesszük a szemlélődésre alkalmas, nyugodt állapotot. Ha gondot fordítunk a táplálkozásra és törődünk egészségünkkel, akkor biztosíthatjuk a „hosszú élet” lehetőségét. A hexagram kontemplációs gyakorlatok végzését sugallja.

Változó vonalak:

1. „Gyermekes szemlélődés”

Erős helyen egy gyenge ember elhamarkodottan ítélkezik, és nagyobb képzelettel magát, mint amilyen valójában, ez gyermekes. A tapasztalatlan és éretlen szemlélődés nagy dolgok véghezviteléhez kevés, ezért most nincs itt a cselekvés ideje. Most a fejlődés, a tanulás és a tudat képzése hozhat némi sikert.

2. „Szemlélődés a résen át, szűgyen!”

Az olyan helyzet, amikor sem befelé, sem kifelé nem tudunk tevékenykedni, és sem benn, sem kinn nem tudunk megmaradni, és csak vágyakozva kukucskálunk a kívánt állapot felé, még az asszonyokra is szűgyent hoz. Titokzatos és illegitim módon a tudáshoz hozzájutni szűgyenteljes dolog.

3. „Az életünk szemlélése, nem hiba!”

Ha helyes kontemplációval figyeljük meg életünket, akkor megtanuljuk az előrehaladás és a visszavonulás helyes módját, valamint a körülményeknek megfelelő alkalmazását. Így felfedezhetjük azt az irányt, amerre életünket vezetni kell, és akkor elgondolkodhatunk a cselekvés helyes módján. Ha indítékainkat és képességeinket helyesen mérjük fel, akkor ezzel kialakíthatjuk tárgyilagos életfelfogásunkat. A múlt tapasztalatait megfigyelve alakíthatjuk ki a jövőbe vezető helyes utat.

4. „Az uralkodó szemlélése”

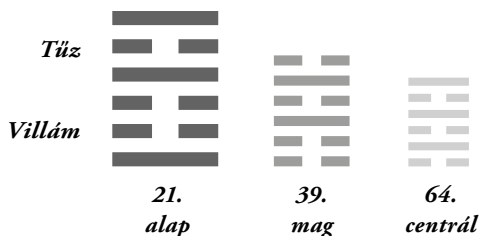
Itt olyan széles látókörű emberről van szó, aki keresi azt a helyet, ahol, mint vendég, állandóan és zavartalanul lehetősége van a cselekvésre. Mivel tisztában van saját képességeivel, olyan uralkodót keres, aki mellett nyugodtan tud tevékenykedni. Mivel átfogó szemléletű és jó megfigyelő, ezért meg is találja. E vonal lényegi mondanivalója az, hogy semmit ne fogadjunk el addig, amíg nem győződünk meg arról, hogy valóban tökéletes ügy szolgálata mellett köteleztük-e el magunkat. Ha így teszünk, akkor nagy hibát nem követünk el.

5. „Az életek szemlélése, üdv!”

A bölcs ember nem téved akkor, amikor saját életét úgy szemléli, hogy megfigyeli a környezetében lévő emberek életét. Mivel a mások életére irányuló szemlélődést a segítőkészség ösztönzi, ezért ez nem hiba és nem tévedés. Egy magas állásban lévő ember állandó kihívásoknak van kitéve, ezért kell neki tevékenységei következményeit megfigyelni és alaposan átgondolni. Így megtudja tartani magát a Középső Úton. A „jövőt alakító ember” így felismerheti az emberekre gyakorolt hatásának eredményeit. Az ilyen szemlélődés nagy üdvöt hoz.

6. „Az életem szemlélése, nagy üdv!”

Ez a bölcs ember helye, aki saját életét figyeli meg, mégpedig az állandó tökéletesedés érdekében. A szemlélődést koncentrációba, majd meditációba vezeti át, így képes tartósan a szellemi fejlődés útján maradni. Megfigyeli érzelmeit, gondolatait, vágyait és akaratát, egészen a Tao felismeréséig. S bár a világról még nem feledkezett meg egészen – erős vonal a legmagasabb helyen –, már nem veszítheti szem elől a helyes utat.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a tapadó tűz, ez Az akadály eltávolításának képe. A Szelíd házában lakik, és október–november időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Keresztülharapni valamit, keresztülraggni magát valamin, harapós, csípős beszéd. Akadály eltávolítása, akadály a fogak között.

FŐJELENTÉS: Az akadály eltávolítása sikerrel jár, csak a megfelelő eszközöket kell megtalálni és helyesen alkalmazni. A hexagram nyitott szájra emlékeztet, amelyben valami kemény dolog van, egy akadály, amelyet át kell harapni ahhoz, hogy az állkapcsok összecsukódhassanak. Ebből a képből következik az, hogy az életben felmerülő akadályokat erőteljes és határozott módon lehet megszüntetni. Mivel az akadály jól felismerhető, valamint a bűn

és az ártatlanság jól elválnak egymástól, ezért ez a hexagram törvényi folyamatokra, perekre is utal. Az akadályok elhárítása tiszta értelmet és határozottságot igényel. Ezek birtokában előrehaladásunk sikeres lesz. Helyesen tesszük, ha a törvények erejére támaszkodunk, mert a büntetések segítenek az akadályok elhárításában, azaz a rossz megfékezésében.

Az Akadály eltávolítása jegyében született emberek akaratosak, dinamikusak és impulzívak, életük sok küzdelmet és legyőzendő akadályt tartogat, melyeket sikeresen fel lehet használni az erkölcs és a jellem tökéletesítésére. Az események rendszerint nem a vártak szerint történnek, mindig van valamilyen probléma, amelyet meg kell oldani, és ez legtöbbször meggondolatlan cselekvéseiknek köszönhető. Az élet elején nagyon fontos a helyes erkölcsi alapállás kialakítása, mert egész életük a jó és a rossz közötti választásról szól, így egyaránt lehet belőlük akár az igazságért harcoló bíró, bűnüldöző, törvényhozó, akár törvényt áthágó bűnöző. Az élet közepe táján nagy határozottságot kell tanúsítani a felmerülő, sokszor nagy nehézségek árán megoldható feladatokkal kapcsolatban. Egész életük során óvakodniuk kell a szabályok és a törvények áthágásától, ezek ellen keményen és határozottan fel kell lépniük, mert minden törvénszegés és szabálysértés azonnal megtermi a maga (keserű) gyümölcsét.

HELYZET: A villám fénye napvilágra hozza a törvénszegéseket, ezért az uralkodók mindenkivel ismertetik a törvényeket, és azokat szigorúan alkalmazzák. A villám és a mennydörgés a légkör feszültségére utal, amely ha elmúlik, akkor újra helyreáll az egyensúly. Ugyanígy a bírósági perek és büntetések az emberi viszonyokban is elhárítják a kihágásokat és a törvénszegéseket. Minden kihágásért egy meghatározott büntetés jár. A törvény megszilárdítása elősegíti a büntetések igazságos alkalmazását.

Most sok akadállyal kell szembenéznünk, de ennek ellenére célunk megvalósítható. Sok nehézség és váratlan akadály megjelenésére kell számítani. Fennáll olyan perek és bírósági ügyek lehetősége, melyeknek nő az okozója.

TANÁCS: Az akadályok eltávolításának legjobb módja az, ha hirtelenkedés nélkül, határozottan és keményen tartjuk magunkat a helyes úthoz és célunkhoz. A passzivitás most nem megfelelő. Nem kell senkiben sem megbízni, sem másokra várni, hanem neki kell állni rendbe hozni dolgainkat. Vigyázzunk az egészségünkre, mert most csak nagy fegyelemmel tudjuk megtartani. Igazságoság és határozottság, ezek a siker kulcsai.

Változó vonalak:

21.

1. „*Lábai bilincsen, ez a szerencséje*”

Erős ember erős helyen már az első kihágás és a legkisebb szabálysértés esetén is tapasztalhatja a törvény szigorát. Most még enyhe a büntetés, csak figyelmeztet a sors, hogy tovább így nem folytathatjuk. A büntetés most csak arra szolgál, hogy megelőzze a nagyobb kihágásokat és a helyes útról való letérést. Környezetünk megakadályozza a helytelen cselekvést. Legyünk hálásak, mert így meggátolhatjuk a nagyobb bajt. A rossz még csak most kezd növekedni.

2. „*Szigorú büntetés, nem hiba*”

Itt nagyobb kihágásról van szó, és a büntetésben túl szigorúak vagyunk, ám ez nem hiba. Bár károsodnak érdekeink, de a történekekért nem mi vagyunk a felelősek. Nagyon határozottan lépünk fel, és ezért nincs semmi ellenállás. Most alapos és mindent érintő változásra van szükség, valamint arra, hogy a büntetéseknel ne vessük el a súlykot.

3. „*A büntetésnek nincs fogamatja, nem hiba*”

Itt olyan ember akar igazságot szolgáltatni, akinek nincs meg hozzá az ereje. Ráadásul olyan régi ügyet sikerül felszínre hoznia, amellyel csak gyűlölködést és haragot von magára. Helytelen módon közelít az egész üggyhöz, ezért nehézségek adódnak a büntetés végrehajtásakor, illetve a hiba kijavításakor is. Mind-

azonáltal a törekvés helyes, ezért még akkor sincs semmi hiba, ha nem sikerül tökéletesen kijavítani a korábbi hibákat. Az utólagos büntetés jogos kritikát és bírálatot vált ki, ugyanakkor az igazságnak mégis érvényt kell szerezni. Ebben nincs hiba.

4. „*Hatalmas akadály sikeres leküzdése, üdv!*”

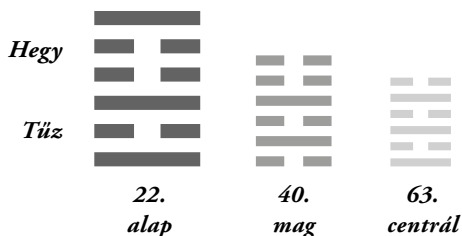
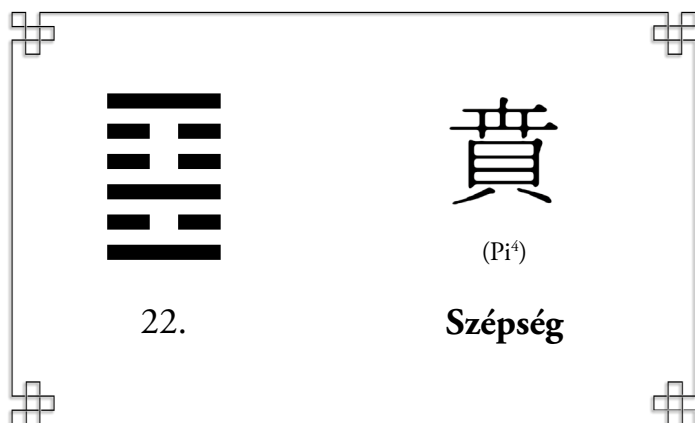
Régi és súlyos akadályra derül fény, amelyet csak nagy határozottsággal lehet elhárítani. Mindazonáltal ez sikerrel járhat, csak a helyzetnek megfelelően kell a büntetést kiszabni. A helyzet sokkal komolyabbnak tűnik, mint amilyen valójában. Felelősségteljes helyen, hatalmas ellenségekkel körülvéve, korlátozott eszközökkel rendelkezve kell eljárni. A veszély tudatosítása, az óvatosság és a rendíthetetlen kitartás meghozza eredményét. A rosszal való végső leszámolás itt még nem megy végbe, de bízhatunk a sikerben, ha látjuk a nehézségeket.

5. „*Száraz húsban sárga arany, üdv!*”

Egy felelősségteljes helyen lévő embernek hatalmas akadályt kell elhárítania. Ráadásul egy teljesen világos, de régi, hosszan elhúzódó ügyről van szó. Az ember önfejlődésére és kellő határozottság nélkül áll neki az akadály elhárításának, de ezzel csak kellemetlenségekbe keveredik. Szerencsére azonban közben megtalálja a helyes közepet (sárga), felismeri a felelősségéből fakadó különböző veszélyeket, így részrehajlás nélkül (arany) áll neki az akadály elhárításának. Így megtalálja a javulás helyes módját.

6. „*Nem hallgat az okos szóra, nincs mit tenni, baj!*”

Ez a vonal olyan megátalkodott bűnözőről beszél, akinek tompa értelme nem fogja fel a javulás szükségességét, és csökkent halála miatt nem hallja meg a figyelmeztető szót. Ez a megátalkodottság nagy büntetést von maga után, viszont megérdemelten, mert a kihágás is nagy. Minden figyelmeztetésre süket, fejtelesen cselekszik, és a helyes útról mindinkább letér. Ez a keményfejűség súlyos büntetést von maga után.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a mozdulatlan hegy, ez a Szépség képe. A Mozdulatlanság házába tartozik, és december–január időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Sárkánypikkely – a kínai kagylópénz. Esztétikum, szépség, báj, díszítés, a forma.

FŐJELENTÉS: Előkelő és szép, ez sikert eredményez. Ha van valamilyen meghatározott célunk, akkor abból némi hasznot méríthetünk. A hexagram ékességet, szép színeket, eleganciát, ragyogást, kedvességet és a belső rendezettség következményeképpen megjelenő külső szépséget jelenti. Minden olyan szép, mint amikor a Nap lenyugszik a távoli hegyek mögött. Mint napnyugtakor, most is gyönyörű szép színeket látunk, de hamarosan eltűnik a szép kép, lenyugszik a Nap, és minden megváltozik. A kedvesség is

csak külső látszat, a mélyebb összefüggésekre nem mutat rá. Csak kisebb, apróbb dolgokban tudunk sikert elérni. A fontosabb feladatok elmélyültebb tevékenységet és más eljárást igényelnek. Ez a hexagram bizonyos műveltségi szint elérését és az azon való megállapodást jelképezi. Ha megfigyeljük az Ég mintáját, akkor tanulmányozhatjuk az idő múlásába beleszőtt változásokat. Ha megfigyeljük az ember mintáját, akkor eredményesebben alakíthatjuk környezetünket és a világot.

A Szépség jegyében született emberek gyakran fejlett esztétikai érzékkel, művészi hajlamokkal rendelkeznek, és ezeken keresztül közelítik meg a világot. Kedvesek, őszinték, barátságosak, szemlélődő típusok, akik mindenben a szépséget és a látható formai részt helyezik előtérbe. Gyakran magányosak, ragaszkodóak, és fejlett a megkülönböztető képességük. Viszonylag sok akadályllyal és hátráltatással kell szembenéznük, melyeket csak az apró lépések taktikájával tudnak legyőzni, ezért nem érdemes nagy terveket szövögetniük, hanem meg kell elégedniük a kis sikerekkel. Gyakran kerülnek ki közülük visszavonultan dolgozó művészek, különösen szobrászok és kőfaragók, akik az anyag kitartó alakításával tudják leginkább kifejezni önmagukat. Rendkívül jó barátok és barátnők, nagyra értékelik a tiszta és tartós emberi kapcsolatokat. Vigyázniuk kell arra, hogy ne ragadjanak le a formai és anyagi dolgoknál, hanem keressék a mögöttes összefüggéseket is.

HELYZET: A hegy lábánál lévő tűz nem világít messzire, viszont fénye széppé teszi a közeli dolgokat. A kedvesség és figyelmesség elegendő a kisebb teendők elvégzéséhez, viszont ilyen módon nagy feladatok nem oldhatók meg. A bölcs is így cselekszik a mindennapok apró ügyeinek elintézésekor, ám vitás helyzetekben nem bonyolódik, mert könnyen tévedhet terveivel és a helyzet helytelen, felületes megítélésében. Árulás, cserbenhagyás és csalás fenyegeti azt, aki a külső formát a belső tartalom elé helyezi.

TANÁCS: Nem kell nagy terveket szőni és nem kell nagy dolgokat keresni, hanem meg kell elégedni a kicsivel. Minden

művészetekkel kapcsolatos tevékenység sikert ígér. A látszat csal, és aki ezt tudja, az nem ragad meg a felszínes dolgoknál, és nem dől be az érzékelés illuzórikus voltának. Figyelmet kell fordítani a testi fegyelemre, és ajánlatos valamilyen rendszeres edzés, jóga vagy torna végzése.

Változó vonalak:

1. *„Önmagára támaszkodó szépség”*

Egy előkelően öltözött ember otthagyja a kocsiját, és gyalog folytatja útját. Nem fogadja el a rendelkezésére bocsátott hintót, mert gyanúsaknak találja a haladását megkönnyítő helyzetet és körülményt – jól teszi! Ne fogadjuk el azok segítségét, akik le akarnak téríteni utunkról, mert sem nem használnak, sem nem segítenek előrehaladásunkban. Most önmagunkra kell támaszkodni, és bízni kell utunk helyességében. Ebben az esetben jól fog menni minden.

2. *„Szépíti a szakállát”*

A szakáll az áll része, és felesleges dísz. A szakáll szépségét nagyra tartani azt jelenti, hogy fontosabbnak tartjuk a külső benyomásokat, mint a lényegi tartalmat. Itt feletteseink miatt szépítgetjük magunkat, hogy hozzájuk igazodjunk, még ha nem is tartjuk fontosnak és értékesnek azt, amit ők képviselnek. Sokat nem érünk el vele, inkább azon kellene fáradoznunk, hogy belül legyünk megingathatatlanok, kívül pedig alkalmazkodóak. Fékezzük extrovertáltságunkat.

3. *„Ragyogó szépség”*

A külső szépség szinte ragyog. A folyamat végéig megtartott rendíthetetlen állhatatosság szerencsét és siker eredményez. Senki sem fogja meggátolni ötleteink megvalósítását egészen a befejezésig. A helyzet teljesen tiszta és ragyogó annak, aki felfelé – azaz céljai megvalósítása felé – törekszik, viszont kártékony annak,

aki elvész a kényelemben és a megelégedettségben. Némi segítséget várhatunk olyanoktól, akik szívesen velünk tartanak az úton.

4. *„Annyira szép, hogy fehér, mint a hó”*

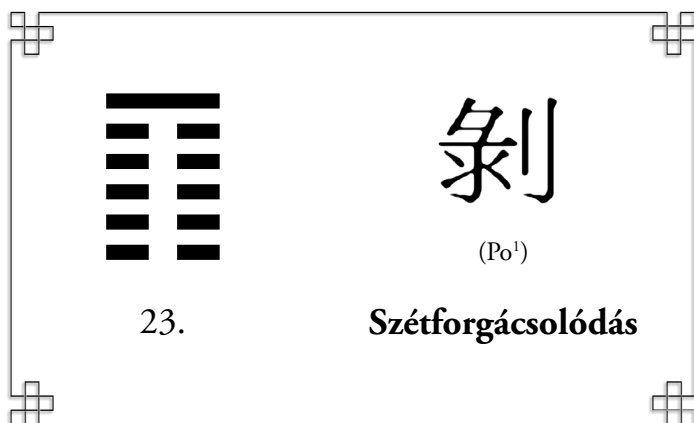
Valami megzavarja a haladásunkat, és választás elé állít minket. A zavaró elem egy ötlet vagy intuíció és az, hogy választanunk kell a külső szépség és dísz, valamint a természetesség és egyszerűség között. Először bizonytalanság lesz úrrá rajtunk, nem értjük a helyzetet, és habozunk a váratlan jelenség megjelenése miatt. Ez a döntési kényszer azonban nem hátráltat, hanem éppen ellenkezőleg, olyan megoldást kényszerít ki belőlünk, amely a helyes irányba mutat, mert belátjuk, hogy a természetesség és az egyszerűség fontosabb, mint a külső szépség.

5. *„Őszinte szépség”*

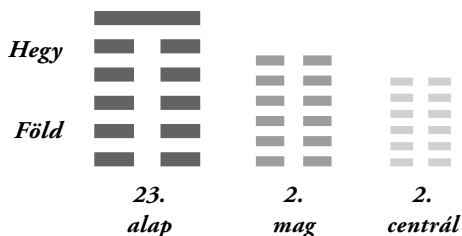
Sokszor vagyunk olyan helyzetben, hogy többet szeretnénk nyújtani, mint amit módunkban áll. Szinte szégyelljük magunkat, mert olyan társaságban vagyunk, ahol a külső ragyogás és a pompa fontosabb, mint a belső tartalom. Ajándékunk szegényes és hiányos, ám éppen ez jelzi, hogy vonuljunk vissza az olyan társaságból, ahol ennyire a külső szépségen van a hangsúly. Ugyanakkor jelzés is lehet, hogy jobban figyeljünk oda a részletekre, mert máskülönben nem tudunk előrehaladni. De mivel a szépség a szív őszinteségétől függ, ezért a végén mégiscsak szerencsénk lesz, és ez egészen váratlanul fog bekövetkezni.

6. *„Egyszerű szépség, nagy üdv!”*

Itt a szépség legmagasabb fokáról van szó, amikor elérkeztünk oda, hogy a külső és formális szépség és a felesleges díszítés helyett belső egyszerűségünk és tisztaságunk ragyog teljes fényében. Az igazi szépség a belső szerénység és egyszerűség külső megnyilvánulása, a „faragatlan fa” állapota. Nyugodtan vállaljuk önmagunkat olyannak, amilyenek vagyunk, mert egyrészt így is elérünk mindent, amit szeretnénk, másrészt olyanok csatlakoznak hozzánk, akik nagyra értékelik természetes egyszerűségünket.

23.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a mozdulatlan hegy, ez a Szétforgácsolódás képe. A Teremtő házában lakik, és október–november időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Széles alapú hegy, hivatalvesztés, kivetkőzés, eltávolítás, elhárítás. Szétforgácsolódás, hasadás, összeomlás, fát kivágni és legallyazni.

FŐJELENTÉS: A szétforgácsolódás csökkenést, lehasogatást és lerombolást jelent. Most nincs semmilyen cél, amely teljesülni tudna. A zűrös és zavaros negatív erők egyre fokozódnak. Minden abba az irányba mutat, hogy most a befelé fordulás hasznosabb, mint a külső előrelépés. Ez a rombolás időszaka, így most nem ajánlatos elkezdni semmit. A változások törvénye szerint most a negatív, gyenge erők vannak emelkedőben, és kiszorítják a jót és

erőset. Legjobb megmaradni abban, amiben vagyunk és elfogadni a jelenlegi helyzetet olyannak, amilyen. Ezt az idő és sors hozta helyzetet úgy kell tekinteni, mint olyan nehézséget, amelyen tudatosan és kitartó alkalmazkodással kell átkelni. A bölcs ember nagy tisztelettel figyeli az apály és a dagály, a kiüresedés és a megtelés változásait, mert ebben a Taót ismerheti fel.

A Szétforgácsolódás jegyében született emberek békések, csendesek és befogadóak. Egész életük arról szól, hogyan kell lenyesegetni a gyengeségeket és hibákat, valamint arról, hogy miként lehet a kedvezőtlen külső körülmények ellenére megerősödni és megszilárdulni. Sok hátráltatás és akadály nehezíti életüket, melyeket kezelendő szemlélődő és megfigyelő alapállást kell kifejleszteniük, és meg kell tanulniuk, miként lehet a sors negatív erőit a szellemi fejlődés irányába hasznosítani. Jól meg kell szilárdítaniuk az élet alapjait, az egészséget és a belső nyugalmat, el kell érniük a megelégedettséget és a változások közepette is fenntartott állhatatosságot. A legjobb az, ha semmilyen emberi hibát nem tűrnek meg magukban, mert akkor életük egyenes vonalú erkölcsi és szellemi fejlődéssé válhat. Ennek érdekében érdemes meditációs és jogagyakorlatokat végezniük.

HELYZET: A hegy a földön nyugszik, ez a szétforgácsolódás képe. Az igazán nagy emberek nagylelkűek az alájuk tartozókkal szemben, és lehetővé teszik, hogy azok nyugodtan és békében éljenek. A keskeny alapú hegy hamar összeomlik, s csak az áll szilárdan, amelyik széles alapokon nyugszik. Ugyanígy, csak az olyan ember maradhat magas társadalmi pozícióban, vezető helyen, aki a széles tömegekre támaszkodik és megfelelő juttatásokkal biztosítja helyzetüket. Most a bajok, feszültségek, problémák, a szegénység és a zuhanás időszaka van. Könnyen keveredhetünk szerelmi botrányba, sőt árulás, lopás veszélye is fennáll. Mindez azonban megelőzhető, ha kitérünk a provokatív helyzetek elől.

TANÁCS: Nagy nyugalommal és a változások természetének ismeretében meg kell tartani a mostani helyzetet, és ki kell várni a jobb időket. Óvatosnak kell lenni, és ki kell térni a kihívások elől.

Igyekezni kell még a legapróbb hibákat is lenyesegetni, így ez a kedvezőtlen időszak a szellemi fejlődés motorjává tehető.

Változó vonalak:

1. „Szétforgácsolódik az ágy lába, baj!”

Közeledik a szétforgácsoló erő, és destruktív munkáját az alapkőnél kezdi. Akik makacsul ellenállnak, azokra biztos tönkremenés vár. A rossz és a gonosz belülről kezd rombolni, azaz lerombolja a támasztékokat. A helyzet igen kellemetlen. Most nem lehet mit tenni, csak türelmesen kivárni, amíg megváltoznak a körülmények. Olyan a helyzet, mint az aláaknázott terep. Az előretörés biztos kudarchoz vezet. Nem szabad megbízni senkiben, lehetőleg el kell távolítani környezetünkől a biztos támasznak tűnő alacsonyrendűeket, meg kell szabadulnunk azoktól, akik alattunk vannak, mert rajtuk keresztül közeledik a baj.

2. „Szétforgácsolódik az ágy széle, baj!”

Az eddig láthatatlan baj most megmutatkozik. A sötét erők növekedésben vannak, és láthatóvá válnak a veszély első jelei, segítség pedig sehonnan sem érkezik. Most nagy óvatosságra van szükség ahhoz, hogy elhárítsuk a teljes összeomlást. Barátok és segítőtársak nélkül, egyedül kell szembenéznünk a veszéllyel. Alárendeltjeink továbbra is csak veszтүnket okozzák, így nem bízhatunk meg bennük. Határozatlanságunk még tovább fokozhatja a veszélyt. Ebben a helyzetben csak azt tehetjük, hogy a változásokat szemlélve kivárjuk a helyzet jobbúlását.

3. „Környezetünk szétforgácsolódása, nem hiba!”

Ez a vonal olyan embert ábrázol, akit alacsonyrendű és gonosz emberek vesznek körül. Ha el tudna szakadni rossz környezetétől, akkor elháríthatná a veszélyt, és kapcsolódni tudna a valóban hozzá tartozókhöz. Ezért ebben a helyzetben a leghevesebb felvállalni a jelenlegi elszigetelt állapotot, megszakítani a kapcsolatot az alatta és a felette lévőkkel. Ha ezt nagy óvatos-

sággal teszi, akkor legalább a nagyobb hibát és veszteséget el tudja hárítani.

4. *„Az úgy teljesen szétforgácsolódik, baj!”*

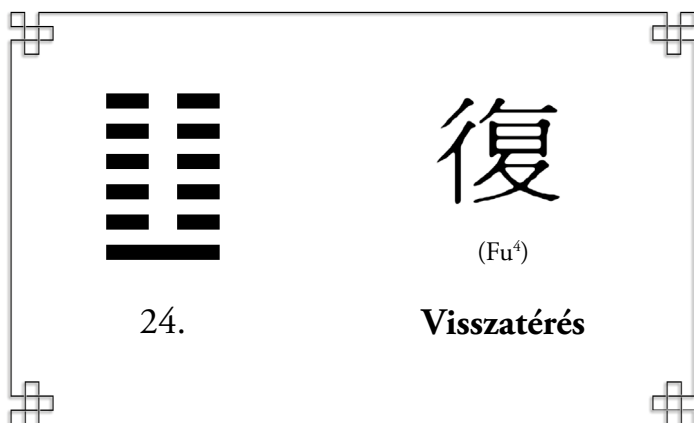
Most a szétforgácsolódás teljesen elérte az embert, nagyon közel van a teljes összeomlás. Ebben a helyzetben alig van mit tenni. Ha erőszakkal próbálnánk a veszélyt elhárítani, akkor csak súlyosbítanánk a szerencsétlenséget és a bukást. Sem védekezési lehetőségünk, sem támasztékunk nincs, így a legjobb, ha átadjuk magunkat a sorserők működésének. Most a veszélyt csak az igazán bátrak tudják elkerülni.

5. *„Önkéntes szétforgácsolódás, nem hiba!”*

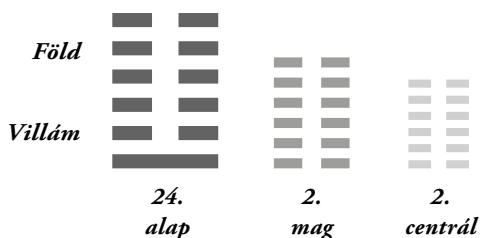
Ez a vonal olyan embert jelöl, akit az alárendeltek népes serege követ és vezetőjének tekint. Az alacsonyabban állók önként alárendelik magukat, így védelmet és biztonságot élveznek. A helyzet még mindig veszélyes és bizonytalan, de már kibontakozik a siker útja, mert azok, akik vállalják a felelősséget és a vezetést, sikeresen megvalósíthatják céljaikat. Ennek azonban az a módszere, hogy a vezető rendelje magát alá a felette állónak, így az őt követők is biztonságba jutnak. Nagy siker így sem érhető el, de legalább elkerülhető a teljes összeomlás és a szerencsétlenség.

6. *„A nemes ember továbblép, a közönséges szétforgácsolódik”*

Ez a vonal jelzi a végső összeomlást és szétforgácsolódást. A nemes ember már nem a helyzettel foglalkozik, hanem a változás után beálló jövővel, így előkészíti a jobb idők érkezését. A közönséges emberek fejében beáll a teljes zűrzavar, mert nem tudják elfogadni a szétforgácsolódást és a másoktól való elszakadás gondolatát. Számukra csak az a vigasz marad, hogy ha a sötét erők végleg felemésztik a világot, ezzel saját bukásukat készítik elő. Aki bölcsen elfogadja az idők által hozott változásokat, azt a környezete támogatja és a hátára veszi, míg az alacsonyrendű emberre csak kellemetlenségek várnak. Ha az ember feje összezavarodik, akkor sem tanácsot, sem segítséget nem fogad el, pedig a bölcs szívesen nyújt neki.

24.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a befogadó föld, ez a Visszatérés. A Befogadó házába tartozik, és december–január időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Megjavítani valamit, visszatérni a középhez és a helyeshez, a jellem törzse. Visszatérés, fordulópont, ismétlés, önvizsgálat, önismeret.

FŐJELENTÉS: A visszatérés nagy sikert hoz. Ide-oda visz az út, de a hetedik nap visszatérés következik. A hexagram a kezdetbe való visszatérést és az újrakezdést jelzi. A változások során az erős vonal ismét belép a jelbe, a mozgás és a mozgásra késztetés egyesül, s ezért sem a távolodás, sem a visszatérés nem árthat. Mivel minden összhangban van a természet törvényeivel, ezért nehézség nélkül haladhatunk. Amikor a szétszóródás elérte a csúcspontot, akkor jön a megújulás. Napról napra nagyobb a szabadság és biztosabb

az előrehaladás. E mozgásban nincs semmi kényszer, csak a természetes változás, ezért minden jó magától jön. A haladás hét lépésben zajlik, és a hetediknél minden dolog visszatér a kezdetbe. A jellem képzése szempontjából a visszatérés önismerethez és önvizsgálathoz vezet, és a jellem lényegét, a megfordulást, a metanoiát jelképezi.

A Visszatérés jegyében született emberek rendkívül fiatalosak, impulzívok, életerősek és mozgékonyak, tele vannak ötletekkel, és azonnal neki akarnak látni a megvalósításuknak. Sikereiket nem a külső dolgok terén, hanem az önképzés és szellemi fejlődés területén tudják learatni. Gyakran túl gyorsan akarnak megoldani helyzeteket, vagy túlzott mozgással akarnak kikerülni kellemetlen vagy veszélyes állapotokból. Pedig éppen túlzott gyorsaságuk és meggondolatlan cselekvésük az, ami gátolja sikeres működésüket. Ezért számukra életfeladatként jelenik meg a visszafogottság, az önkontroll, az önvizsgálat és az önismeret megvalósítása, melyek olyan bölcs alapállást tesznek lehetővé, amellyel a túlzások legyőzhetők. Amennyiben sikerül erőteljes mozgásukat bölcs önismerettel és visszafogottsággal irányítaniuk, úgy az élet során fokozatos gyarapodásra számíthatnak.

HELYZET: Mennydörgés a föld közepéből, ez a tél közepén beálló fordulatot jelképezi. A téli napforduló idején még nem látszik a tavasz érkezése, és még minden téli álmát alussza. Ez a pihenés és az erőgyűjtés időszaka, amikor felkészülhetünk az új időszak feladataira. A sok sötét vonal alá belép egy világos, amely felfelé mozog, s ez jelzi, hogy lassan közeleg a tavasz, és a tél nehéz időszakát magunk mögött hagyjuk. A tavasz eljövetele azonban fokozatosan és lassan történik, s így tevékenységeinket is fokozatosan és rákészülve kell elkezdni. Nem olyan rég volt a nehézség időszaka, ezért csak a kis lépések taktikájával lehet helyzetünkön javítani.

TANÁCS: A téli napforduló idején még minden nyugalomban van, de a történeket megelőző síkon már elkezdődik a világos elvbredése. Ez mutatja a tanácsot: kerülni kell az indulatos, kapkodó és nyugtalan cselekvést, inkább az önmérséklet és önkorlátozás segít kivárni a tevékenység helyes idejét. Most van a siker és a boldog-

ság kezdete, kár lenne ezt türelmetlenségünkkel elrontani. Most a szellemi fejlődés időszaka van, alapozzuk meg jól a kibontakozó világos erők megjelenését.

Változó vonalak:

1. „*Kis távolságból visszatérni nagy üdv!*”

Az Útról való kisebb letérések elkerülhetetlenek, de fontos, hogy amint észrevettük a téves irányt, azonnal térjünk vissza a helyes útra. Nagy önfegyelemre és önismeretre utal, ha valaki észreveszi, hogy hibázott, és azonnal kész azt kijavítani, mielőtt még szokásává válna. Ebben nincs semmi hiba. Fontos, hogy időben történjen meg mindez. A késői eszméléskor már nagy ellenállásra talál a visszatérés, azonban itt egy olyan időben történő felismerésről szól a vonal, amikor a visszatérés által nagy sikert és üdvet valósíthatunk meg.

2. „*Visszatérés, amelyet megáld az Ég*”

Az Ég áldása azon van, aki mások felé kedvesen és szerényen fordul. Az ilyen jellem sikert, szerencsét és boldogságot ér el. A sors törvénye van itt bemutatva, amikor is minden igaz tettünket megjutalmazza az Ég. Most a szerény odafordulás egy erős, de alacsonyabban álló ember felé történik, és ebben rejlik a siker, mert tőle kiindulva a környezetünk segítsége olyan erős, mint ha az Ég áldása lenne rajtunk. Mindazonáltal ne feledjük, hogy mindenért mi magunk vagyunk a felelősek. Ekkor igazán nem lesz okunk panaszra.

3. „*Többszörös visszatérés, veszély, mégis üdv!*”

Határozatlanság, sok bizonytalanság, tévelygés és labilis próbálkozások jellemzik a jelenlegi helyzetet. Többszöri letérést többszöri visszatérés követ, s ez nagyon veszélyes, mert közel van az Útról való teljes letérés, az eltévelyedés veszélye. Ugyanakkor a többszöri visszatérésben mégiscsak a jóra való törekvés mutatkozik meg, és ezért a végén sikerül a visszatérés megtartása. Így

elkerüljük a nagyobb hibázást. A hibáinkkal kapcsolatos bizonytalanság és határozatlanság veszéllyel és kudarccal fenyeget, ezért most különösen törekednünk kell ezek megfékezésére.

4. *„Sokak közül egyedül tér vissza, mert követi a helyes utat”*

Egy gyenge ember olyan társaságba került, ahol csupa gyenge és sötét hajlamú ember van. Ezek könnyen eltérítik őt a helyes útról. Azt gondolnánk, hogy ebből a helyzetből nem lehet visszafordulni, szerencsére azonban van kapcsolata egy erős és világos emberrel is, aki visszatérésre ösztönzi. Így sikerül kiszabadulnia a sötét erők gyűrűjéből és visszatérnie a helyes útra. Mindez azt mutatja számunkra, hogy minden társaságban ajánlatos megőrizni különállóságunkat és magányunkat, valamint az önálló haladás lehetőségét. Ne engedjük környezetünk hatásainak, hanem megingathatatlanul kövessük saját célunkat.

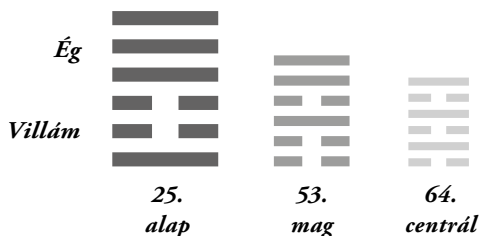
24.

5. *„Fenséges visszatérés, nem hiba”*

Az a nagy és fenséges visszatérés a helyes útra, amikor bár nincsenek segítő erőink, mégis, a helyes önvizsgálat nyomán rálátunk hibáinkra és ki is javítjuk azokat. Ha valamilyen hibát követünk el, akkor azt mindenekelőtt be kell vallanunk magunknak minden szépítés nélkül. Amikor pedig hibánk tudatában vagyunk, akkor neki kell állni kijavítani. Ez a jellem képzésének egyik legbeváltabb módja.

6. *„Zavaros visszatérés, baj”*

Itt is a helyes útról való letérésből ered a szerencsétlenség és a baj, amit még az is tetéz, hogy elmulasztottuk a visszatérés idejét. A visszatérés halogatása, zavaros kitolása vagy elhalasztása olyan, mint amikor a had vezére zavarodottan masíroztatja a sereget fel és alá. Ennek az egész birodalom kárát látja, és egy ciklusnak kell eltelnie ahhoz, hogy újra rendbe jöjjenek a dolgok. A külső szerencsétlenség mindig a belső tükröződése, vagyis a téves gondolkodás, a kialakulatlan álláspont és a csökkent önismeret következménye. Ezeket kell megtanulni a kudarc után következő új ciklus során.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a teremtmő ég, ez az Ártatlanság képe. A Szelíd házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: „Nem hamis és nem bolond, derült égből a villám.” Ártatlanság, váratlanság, egyszerűség, tisztesség.

FŐJELENTÉS: Ártatlanság és tisztaság a legmagasabb siker. Az ártatlanság a természet törvényeivel összhangban történő haladást, spontán és természetes cselekvést jelent. Ha nem így teszünk, akkor hibát követünk el, amelyet nagyon nehéz lesz kijavítani. Éppen ezért, az ember minél közelebb áll az ártatlanság eszményéhez, annál nagyobb a hatása és a sikere. Minden embernek természetétől fogva adva van egy transzcendentális létalap, amely minden természeti törvény otthona. Ha majd használjuk ezt a forrást, azaz

tudatosak leszünk legbensőbb öntermészetünk felől, akkor tevékenykedhetünk a természet törvényeivel összhangban. Az ilyen tevékenység maximális sikerrel jár, mert támogatja a kreatív erő impulzusait. És ugyan mire megy az ember, ha nincs vele az Ég Akarata? Ellenben azok, akik hátat fordítanak a tisztességnak és az ártatlanságnak, biztosan szerencsétlenül járnak, mert ártatlanság nélkül nincs semmijük.

Az Ártatlanság jegyében született emberek mozgékonyak és életerősek. Életük tele van váratlan eseményekkel, melyeket nem lehet a józan racionalitás eszközével megoldani vagy kikerülni. Ez vezeti őket rá arra, hogy a váratlan események legjobb ellenszere a folyamatosan fenntartott, természetes egyszerűség és ártatlanság. Ezért a mantrájuk: „Legyen meg az Ég Akarata”. Életük során megtanulhatják, milyen fontos nemet mondani minden mesterkéltné, tisztátalan és komplikált dologra, valamint ápolni a természetes egyszerűséget. A váratlan életesemények megtanítják őket arra is, hogy milyen fontos állandó készenlétben lenni úgy, hogy közben nyugodtan és visszafogottan munkálkodjanak feladataikon. Nagy belső erőt és szellemi alapállást igényel az, hogy megtanulják őszintén és tisztán elfogadni az Ég Akaratát.

HELYZET: Az ég alatt a villám és dörgés az életerő ébredésére és a Teremtő erejére utal, amely tavasszal lehetővé teszi a csírázás és a növekedés folyamatát. Minden dolog tőle kapja meg tisztaságát, és általa valósítja meg a természetes ártatlanságot. Hasonlóan cselekedtek az emberiség igaz vezetői, az ősi uralkodók, akik bőségben gondoskodtak a lényekről, mert a transzcendencia teliségéből merítettek. Ez az egyetlen, amiből végtelenül lehet adni, mert sohasem merül ki. A bölcs ember is hagyja, hogy a dolgok maguktól alakuljanak, és mindenben a természetességet és a tisztaságot igyekszik megvalósítani.

TANÁCS: Most át kell adni magunkat a természetes és spontán kreatív erőknak, hogy azok vezessenek. Minden tevékenységben fel kell venni a nyugodt éberséget és készenlétet úgy, hogy köz-

ben tudatosan elvégezzük a kötelességeinket. Pillanatnyilag le kell mondanunk vágyainkról, kerülni kell minden radikális változtatást. Nyugodtan és teljes őszinteséggel kell tevékenykedni, mert ez meghozza a maga gyümölcsét.

Változó vonalak:

1. „Az ártatlanság üdvözt”

A tisztességes és spontán tevékenység sikert és a célok elérését eredményezi. Kövessük legbensőbb öntermészetünket, és hallgassunk a szívünkre. Minden cselekvésünkben legyünk nagyon óvatosak, így következetesen tudunk haladni utunkon.

2. „Vetéskor nem gondol az aratásra”

Vetéskor ne gondoljunk az aratásra, és ne örüljünk előre a harmadéves termésnek. A cselekvés pillanatában helytelen az eredményre gondolni, mert csak magát a cselekvést gyengítjük. Helyes viszont a tudat nyugalmanak és tisztaságának fenntartása. Az a legjobb, ha az idő és a hely követelményeinek megfelelően tevékenykedünk, mert így a siker és az eredmény magától megérkezik. Most ne várjunk gyors gyarapodást vagy gyors sikert, ugyanakkor szilárdan tartsuk magunkat céljainkhoz. Így az eredmény nem marad el.

3. „Veszteség és nyereség meghaladható”

Itt olyan veszteség fenyeget bennünket, amely részben a sors által ér minket, részben pedig azért kell elszenvednünk, mert tevékenységünk nincs összhangban az idővel. A sors és a változások törvénye szerint van, aki veszít és van, aki nyer. Van, aki a bőséghez áldozatok árán jut el és elveszti azt, más pedig áldozat nélkül rátalál. Ilyen a sors, s ez most elkerülhetetlen. Az egyetlen, amit tehetünk, hogy nem foglalkozunk sem a nyereséggel, sem a veszteséggel, mert így felülmúljuk a sorsot alakító erőket.

4. *„A határozottság most megvéd a hibáktól”*

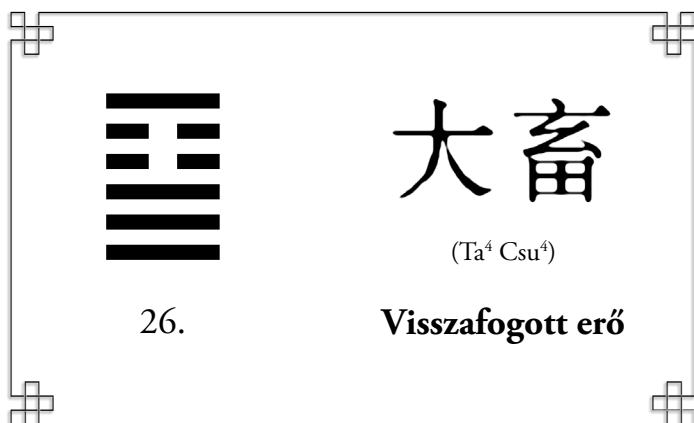
Egy gyenge helyen lévő erős emberről beszél a vonal, aki határozottságával és helyeskitartásával biztosítani tudja magát a sikert. A határozottság az ártatlanság és őszinteség megtartására vonatkozik, mert most ennek van itt az ideje, hogy az ember elkerülje a hibákat.

5. *„Váratlan betegség elmúlik magától”*

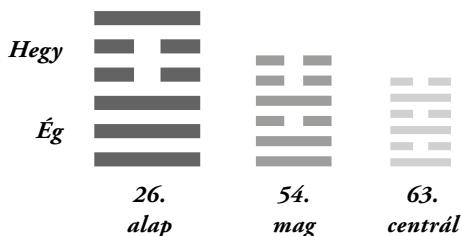
Valamilyen váratlan akadályról és bajról – betegségről – beszél a vonal, amely általa keletkezett, hogy magunkra vettük mások hibáit. Ha ezt erőszakkal akarjuk orvosolni és elhárítani, nem megyünk semmire. Ha viszont az ember belülről megtisztul, akkor nem kell semmilyen külső gyógyszer alkalmaznia, mert a természet gondoskodni fog a gyógyulásról, és az akadály magától elhárul. Természetesen és spontán fog minden jóra fordulni. Óvakodni kell a ki nem próbált módszerektől.

6. *„Egy váratlan utazás bajt hoz a fejünkre”*

A hirtelen jött ötletek és váratlan lehetőségek most veszélyt rejtene magukban. Meggondolatlanul nem szabad cselekedni. Most az idő azoknak kedvez, akiknek nincs semmilyen meghatározott céljuk, ezért képesek nyugodtan és türelmesen várakozni a jobb időkre. A cselekvés visszafogása, az ösztönök megfékezése, a nyugalom és a türelem olyan belső értékei az embernek, melyekkel most megóvhatja magát a bajtól.

26.

A KÉP: Alul-belül a teremő ég és felül-kívül a mozdulatlan hegy: ez a Visszafogott erő képe. A Mozdulatlan házában lakik, és január–február időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: A nagy korlátozás, visszafogás, fékezés, szelídítés. A nagy fékező és szelídítő erő.

FŐJELENTÉS: A belül lévő nagy és kreatív erőt a külső mozdulatlan hegy fékezi és megszelídíti. Ezért ez a hexagram belső gyarapodást, raktározást, teltséget, szilárdságot, erőt, nagyságot, hírnevet és nagy belső energiát jelent. A belső feltöltekezés a takarékoság és a korlátozás segítségével történik. Amikor belül nagy erők halmozódnak fel, kívül pedig mozdulatlanság akadályozza a kibontakozást, akkor ez a visszafogás és féken tartás eszméjét sugallja. A belső erők megfogása és megtartása olyan feladat, amelyet

csak szellemileg képzett ember tud végrehajtani. Erre az önképzésre utal az a kép, amely a hegyben lévő kincsekhez hasonlítja a belső erők felhalmozását. Minden feladat és tevékenység előtt fontos az erők összeszedése és vezetése, s akkor még a legnehezebb és legveszélyesebb vállalatok is sikerülnek. A belső erők állandó megújítása lehetővé teszi a „nagy vízen való átkelés” gondolatát, valamint azt, hogy ajánlatos olyan feladatokat vállalni magunkra, melyek lehetővé teszik a felhalmozott nagy erők kibontakoztatását.

A Visszafogott erő jegyében született emberek nagy belső erővel rendelkeznek, tudatosak és kreatívak. Rendkívül jó az időérzékük, és általában jól időzítik a dolgaikat. Sokszor nagyobb belső erővel rendelkeznek, mint amit a külső feltételek igényelnek, ezért meg kell tanulniuk beosztani erejüket, visszafogni és korlátozni önmagukat, valamint keresniük kell azokat a feladatokat, melyekben ki tudják bontakoztatni képességeiket. Igazi életfeladatuk önmaguk megfékezéséből és korlátozásából áll, a néha túlzó belső hajlamok és indíttatások visszafogásából áll. A nagy belső erővel csak akkor érhetnek el sikert, ha megtanulják kezelni, megtartani, visszafogni és irányítani. Ehhez önmaguk szellemi képzése szükséges, amit jógával, légzésgyakorlattal vagy más szellemi gyakorlattal érhetnek el. Amennyiben sikerül önmagukat megszélesíteni, akkor életük során egyre nagyobb sikereket érhetnek el.

HELYZET: A hegycsúcsok közé leereszkedő égbolt a visszafogott erő képét sugallja, a hegyben lévő kincsek pedig a szellemi hagyományra utalnak. A hagyomány a belső erők megfogását és irányítását tanítja, amit nem elég csak tudni, hanem meg is kell valósítani. Ezért a bölcs ember a hagyomány szellemében cselekszik, ápolja jellemét, fejleszti tudatosságát, és tevékenységeit belső képességeihez igazítja.

Jelenleg még tart a leállás, és semmi sem a vártak szerint halad. Lassan és fokozatosan jön a jobbulás és a beérés korszaka, mert a külső akadályok nagyobbaknak látszanak, mint amilyenek valójában, így nyugodt és visszafogott ténykedésünk meghozza gyümölcsét.

TANÁCS: Nem szabad erőszakosan és keményen nekimenni az akadályoknak, mert ezzel csak rontunk a helyzeten. Ha nyugodtak és összeszedettek maradunk, akkor áthidaljuk a nehézségeket, és sikeresen haladhatunk előre munkánkban is. Lehetséges, hogy egy magasabb helyzetű ember támogat bennünket, továbbá a hexagram pénzmegtakarítást vagy örökséget is jelez.

Változó vonalak:

1. *„Fékezzük magunkat, mert veszély fenyeget”*

Egy erős ember erős helyen szeretne határozottan előretörni. Ez azonban csak veszélyt hozna számára. Szerencsére hallgat a jó szóra, amely a fékezésre és a visszafogásra vonatkozik, s mivel még nem bonyolódott mélyen a helyzetbe, visszafogja magát és megáll. Ezzel elkerüli a bajt. Most jobb várni és nem tevékenykedni, semmint fejtetlenül rohanni előre. S mivel a helyzet veszélyes, ezért ajánlatos még időben korlátozni magunkat.

2. *„Törött kocsitengely”*

A tengely nélküli kocsival nem tudunk haladni. Most lehetetlen a haladást gátló erők leküzdése. Ez azonban most nem baj, mivel a haladás veszélyes lenne. S mivel egy középen tartózkodó erős emberről van szó, aki képes magát megfékezni, és felismeri, hogy továbbra is várakoznia kell, ezért elkerüli a nagyobb bajt.

3. *„Jó lovak húzzák a szekeret”*

Egy olyan erős emberről szól a vonal, aki az előrehaladáshoz megfelelő helyen van, ráadásul egy magas helyen álló bölcs ember támogatására is számíthat. Ám még veszélyek tornyosulnak előtte, még nem tűntek el az akadályok. Ilyen helyzetben nem tanácsos kihasználni a nagy erők jelenlétét, hanem bölcsen ki kell várni az akadályok megszűntét. Ezt a várakozást azonban ki kell használni arra, hogy gyakorolja magát a „kocsihajtásban”, felkészüljön a váratlan támadásokra és veszélyekre, pontosítsa

céljait és egyeztesse magas pártfogójával. Ebben az esetben hamarosan mód nyílik a célok megvalósítására.

4. *„Védődeszka a fiatal bika homlokán”*

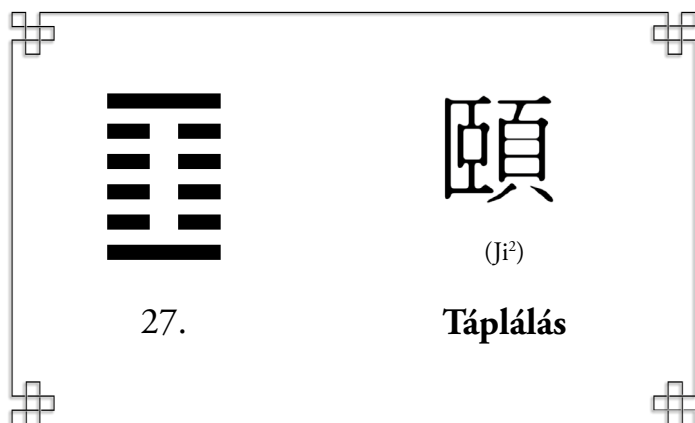
A kezdeti nagy, vad és nehezen fékezhető erők jelenléte megkívánja, hogy mindjárt kezdetben védőintézkedéseket fogantossunk. Bár a veszély még nem látható, a fékezést már most meg kell kezdeni saját maga és környezete sérüléseinek megakadályozása érdekében. Szerencsére minden nehézség nélkül meg lehet fékezni a meglévő nyers erőt, mielőtt még veszélyessé válna, így üdv, szerencse és siker várható.

5. *„Herélt vadkan, áldás és üdv!”*

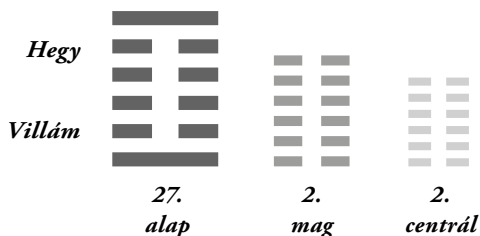
A vadkan rendkívül veszélyes állat, megfékezhetetlen vad erőt szimbolizál. Ám ha kiherélik, akkor megváltozik a természete, és elveszíti vadságát. Ez a jelkép arra utal, hogy a nehezen megfékezhető erőket nem közvetlen szembenállással lehet kordában tartani, és nem a következményeket, hanem az okokat kell megszüntetni ahhoz, hogy elháruljon a veszély. A tudattalan erők megfogásánál mindig meg kell találni azt a közvetett módszert, amellyel ezek megfelelő módon vezethetővé válnak. Ebben az esetben jól megy minden. S mivel a bika és a vadkan egyaránt áldozati állat, ezért ez és a negyedik vonal egyaránt utal az áldozásra és az áldásra, ami nagy üdvöt és szerencsét jelent.

6. *„Összhangban lenni az Ég Akaratával, siker!”*

A sokáig gyűjtött és felhalmozódott belső erő, mely az akadályok és veszélyek miatt nem tudott kibontakozni, most akadálytalanul megnyilatkozhat. Nem gátolja semmi, s így nagy sikert valósíthatunk meg. A bölcs ember sokáig tanulmányozta az Ég és a Föld törvényét, ezért most összhangban tevékenykedik azzal. A korlátozás és fékezés ideje elmúlt, az előrehaladás és a kibontakozás előtt megnyílt az út. Aki ilyen nagy összeszedettséggel meg tudta fékezni belső erőit, az korlátlanul beteljesítheti céljait.

27.

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a mozdulatlan hegy, ez a Táplálás képe. A Szelíd házában lakik, és szeptember–október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Etetés, fenntartás, beszéd, szellemi táplálék. Táplálás, táplálkozás, a száj szegletei, állkapcsok.

FŐJELENTÉS: A jel nyitott száját ábrázol, ez sugallja a táplálás és táplálkozás képét. Amíg az 5. Várákozás hexagram az anyagi táplálékot jelenti, ez a szellemi táplálékra és táplálkozásra vonatkozik. Figyeljük meg, hogy az emberek lényük melyik részét táplálják, mivel táplálkoznak és hogyan táplálnak másokat, mert ebből megismerhetjük az emberek jellemét, és tanulhatunk belőle. Meg kell tanulni helyesen táplálni a testet és a szellemet, mert a táplálkozás a tudás befogadását, a tudat művelését és a tapasztalatok gyarapítását jelöli. A táplálékok jók vagy rosszak a testnek és

a szellemnek, ezért a tapasztalásnak el kell jutni arra a fokra, hogy minden tápláléknak, amit magunkhoz veszünk, a növekedést és a gyarapodást kell szolgálnia. A száj az eledel megrágásának a helye, amely megkönnyíti az emésztést, a befogadást és a növekedést. Minden táplálék gyógyszer, ha megfelelő módon és időben alkalmazazzák. A bölcs ember ismeri a táplálékok alkalmazásának helyes módját, ezért ő mindenkit táplál, a kiválóktól a közönségesekig. E hexagram időbeliséggel kapcsolatos utasításokat rejt magában.

A Táplálás jegyében született emberek energikusak, dinamikusak, közvetlenek és mozgékonyak, ám sok külső hátráltatással és akadállyal kell életük során szembesülniük. Kiváló logikai és beszélő készséggel rendelkeznek, s ha nem vigyáznak rá, akkor hajlamosak a hadarásra vagy fecsegesre. Mindig alaposan meg kell gondolniuk, mikor mit mondanak, mert ha nem, abból sok bajuk származhat. Nagy feszültségek halmozódhatnak fel bennük, amiktől sokszor elhamarkodottan akarnak megszabadulni, és ezzel mindenféle problémát zúdítanak saját fejükre. Életfeladatuk egyrészt az, hogy megtanulják uralni impulzív természetüket és visszafogni nagy életerejük kitöréseit, másrészt hogy megtanulják a helyes befogadás és továbbadás művészetét, harmadrészt hogy megtapasztalják azt, hogy betegségeiket és rendezetlen belső állapotaikat a táplálkozás – ételek és italok – segítségével hogyan lehet meggyógyítani és elmulasztani. Így nagy hasznára lehetnek embertársaiknak.

HELYZET: A hegy lábánál a villám a táplálkozás képét sugallja. A bölcs ember óvatos a beszédében, mérsékelt az ételben, italban, vagyis a befogadásban. A Villám az Ég kezdeti aktivitására, a Hegy pedig a beteljesedés mozdulatlanságára utal. A kettő között a tapasztalás végtelen mezeje. A legyőzendő akadályok a belső szellemi képzés és tanulás által közömbösíthetők.

TANÁCS: Meg kell találni a helyes középutat, mert a befelé haladásnak – evés, ivás, tapasztalat – és a kifelé haladásnak – beszéd, viselkedés – visszafogottnak, mérsékeltnek és egyensúlyosnak kell lenni. Óvatosság ajánlatos a táplálkozásban, beszédben, viselkedésben. Az indulatos és hirtelenkedő cselekvés és beszéd kudarc.

choz vezet. A sikeres előrehaladás szempontjából nagyon hasznos a tudat képzése, a tanulás és a meditáció. Betegségek jelentkezhetnek, melyeket helyes táplálkozással meg lehet gyógyítani. Bár a közösségi munka sikereket hoz, mégis sok kellemetlenséget okozhatnak az alárendeltek és alkalmazottak.

Változó vonalak:

1. „*Evés helyett várjuk, hogy tápláljanak, baj!*”

Ez a vonal olyan emberre utal, aki szabad, független és képes lennie magát táplálni, mint a szent teknőc, aki képes kizárólag csivel (pránával) táplálkozni. Ennek ellenére nem él ezzel a képességgel, hanem irigyen nézi mások bőségét, és arra vár, hogy őt is táplálják. Az ilyen mások felé bambulás biztosan nem a helyes viselkedési mód, mert ezzel csak boldogtalanságot és szerencsétlenséget von saját fejére. Fontos, hogy megtaláljuk saját belső képességeinket és utunkat ahhoz, hogy a Tao szerint éljünk.

2. „*Táplálkozás a hegycsúcson, baj!*”

Ha valaki elhagyja a táplálék keresésének megszokott és hagyományos útját, és olyan helyen keresi azt, amely nem neki való, akkor ezzel bajt és szerencsétlenséget okoz magának. A hegycsúcra a „repülő halhatatlanok” lakhelye, akik lemondva a világi életről önmagukból fakadóan képesek táplálni a lényeket. Viszont akik képességek nélkül elkülönülnek a hozzájuk hasonlóktól, letérnek útjukról és magasra törnek, azoknál ez az önzésből és a nemtudásból fakad. Minden olyan tevékenység helytelen, amikor megfigyelünk igazi öntermészetünkről és az utunkat elhagyjuk olyasmért, ami nem a miénk. Tevékenységeinket össze kell hangolni a Taóval.

3. „*Lemond a táplálkozásról, szerencsétlenség*”

Ez a vonal is olyan emberről beszél, aki nem a megfelelő helyen keresi a táplálékát. Ahelyett, hogy megfelelő odaadással és elfogadással együttműködne környezetével és a hozzá hasonlókkal,

elfordul tőlük, és önző érdekek által vezérelve magasra tör. Azt gondolja, hogy ha lemond a táplálkozásról, akkor ezáltal már bölcs is lesz belőle. Ez azonban nincs így, és egy teljes ciklus – 10 (szimbolikus) év – kell ahhoz, hogy kimásson a sikertelen és helytelen tevékenységből.

4. *„Táplálkozás a hegycsúcson, nagy üdv!”*

E vonal olyan emberről beszél, aki tiszta szívvel kémlel körbe, mint a tigris, aki táplálékot keres, hogy vajon hol találja meg a számára megfelelő szellemi táplálékot. Tiszta keresése eredményre vezet, mert eljut ahhoz, aki beavatja őt a legmagasabb tanokba. S mivel a csúcshoz folyamodás éretten és a megfelelő módon történik, ezért le is arathatja tiszta törekvése gyümölcsét. Bár üdvöt ér el, egyedül azonban még nem haladhat. Segítséget kell keresnie és megfelelő tapasztalatot – táplálékot –, majd ezt meg kell osztania másokkal, mert a környezetről való önzetlen gondoskodás eredményezi a nagy üdvöt.

27.

5. *„Letérés a hagyományos útról, nem hiba”*

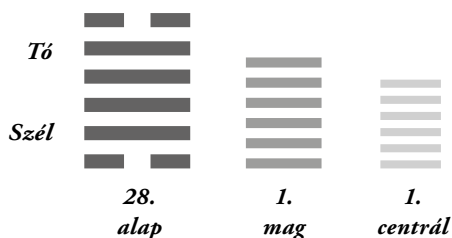
A vonal olyan rendellenes helyzetet ábrázol, amikor nem a megszokott időben és nem a megszokott eszközöket kell használni ahhoz, hogy sikeres legyen az ember haladása. A szerencse és a siker abból a képességből fakad, hogy egy jelentős pozícióban lévő ember meghallgatja és elfogadja a felette álló bölcs véleményét és tanácsát. Az ő segítsége nélkül nem menne semmire. Sőt, ha nagy dolgot szeretne végrehajtani, az a legjobb, ha átengedi a cselekvés lehetőségét a felette lévőnek. Ez esetben elkerüli a nagyobb hibát.

6. *„Az igazság forrása”*

Testi és a szellemi igényeink kielégítése egyes eredményt hozhat. Bár siker és szerencse vár ránk, mégis, itt a legmagasabb helyen, amikor az embernek különbségtétel nélkül táplálnia kell minden hozzá fordulót, tudatosítania kell, hogy milyen hálátlan és felelősségteljes helyzetben van. Ekkor még olyan nagy dolgok megoldásába is belekezdhet, mint a „nagy vízen való átkelés”, azaz a szellemi felemelkedés.

28.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél és felül-kívül a vidám tó, ez A nagy bősége képe. A Gerjesztő házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Belső túlterheltség, belső erő felhalmozódása. A nagy bősége, belső túlsúly, továbbmenni, továbbhaladni.

FŐJELENTÉS: A nagy bősége az erős vonalak belső többletére utal. A tartógerenda túl van terhelve. Ajánlatos, hogy legyen valamilyen cél, amerre mozdulni tudunk. Ez sikert hozhat. A hexagram olyan gerendát jelképez, amely a közepén túl vastag és erős, a végei pedig vékonyak és gyengék. A nagy bősége az erő többletére utal, amely könnyen kicsúszhat az uralom alól. A tartógerenda törésig meg van terhelve. A mozgás bősége uralkodik. Most még gyors és határozott tevékenységgel elkerülhető a baj.

Meg kell érteni azt a veszélyt, amelyet a nagy bősége okoz, és gyors, megfontolt tevékenységgel ki kell lépni a helyzetből, s akkor lehetővé válik a sikeres és szerencsés célbaérés. E rendkívüli helyzet meghaladásához belső érettségre és nagy tapasztalatra van szükség. Akármerre lépünk is ki ebből a helyzetből, az sikeres lehet. A hexagram múltbeli állapotokra is utal.

A nagy bősége jegyében született emberek élete tele van nehézséggel és felelősségteljes helyzetekkel, melyek örökösen megoldást kívánnak. Általában szelídek, mozgékonyak, nagy képzelőerővel rendelkeznek, intuitívak, szeretnek állandóan előre haladni, fokozatosan gyarapodni és gazdagodni. Gyakran vállalnak olyan feladatot, amely meghaladja erejüket, kimerüléssé képesek dolgozni, és időnként túlméretezik vágyaikat is. Nyugalanságuk és meggondolatlan cselekedeteik miatt sokszor kell szenvedniük, de könnyen megtanulhatják ezeket visszafogni, s akkor sok sikerben lehet részüik. Feladatuk elsősorban a stabilitás és a nyugalom elérése, valamint a helyes tevékenység megválasztása. Ajánlatos számukra, hogy belső feszültségeiket ne tablettákkal, hanem feszültségoldó gyakorlatokkal, például légző- vagy jóga gyakorlatokkal, esetleg gyógynövényes teákkal, talpmasszázzsal enyhítsék. Intuitív alkatuk egyébként is alkalmassá teszi őket arra, hogy kiváló természetgyógyász legyen belőlük.

HELYZET: Vízben álló fa, ez a bőségre utal. A víz szükséges a fa táplálásához, azonban a túl sok víz már árthat neki. Az ilyen rendkívüli helyzet is mulandó. A fa szilárdan és magányosan áll. A bölcs ember is így áll egyedül az érzelmek által elborított világban, félelem nincs benne, hiányt és elégedetlenséget nem érez. Most a nehézségek és a felelősség terhe túl nagy, erőnk pedig kevés vágyaink beteljesítéséhez. A tudat nyugalansága mindenféle komplikációt okoz. Egyelőre a helyzet rendkívüli és nagyon rossz, ám később javulás várható.

TANÁCS: Mindenképpen ki kell lépni ebből a helyzetből, de a helyes tevékenység meghatározásához helyesen kell megítélni erőinket és gyengeségeinket. Le kell csillapítani a tudat és a test nyugtalanságát, mert ezek újraszülnek a problémáinkat. Vak, meg gondolatlan és váratlan cselekedeteink veszteséget és bajt hoznak ránk. Kerülni kell minden kimerítő tevékenységet, és vigyázni kell az egészségre.

Változó vonalak:

1. *„Fa alátétet használ, nem hiba!”*

Ha valaki megtesz valamit, az most nem hiba. Ám ha ezt olyan gondosan, nagy körültekintéssel és óvatossággal teszi, mint amikor alátétet tesznek a pohár alá, akkor végképp mentes marad a hibától. Ez arra utal, hogy a dolgokat finoman és gyengéden kell elkezdni. Az ilyen óvatosság helyén való az ilyen szokatlan időkben. Ha valami rendkívüli dologba akarunk belekezdeni, akkor kezdetben még a legapróbb részleteknek is nagy figyelmet kell szentelni. Csak az ilyen óvatos nekikezdés lehet hibátlan.

2. *„A kiszáradt fűzfá új hajtásokat hoz”*

Egy idősebb ember fiatal nővel házasodik össze, ez most megfelelő. Egy ilyen házasság nem minden helyzetben elfogadott, ám ha ez a kapcsolat lemondással jár, akkor ez az egyetlen és legjobb dolog, amit az ember tehet. Ez a rendkívüli feléledés és a növekedés ideje. Ilyen rendkívüli helyzetben tartózkodjunk a gyengébbek közelében, mert ez lehetővé teszi megújulásunkat. Így belekezdhetünk olyan dolgokba is, melyek egyébként felülmúlnák képességeinket. A kisebbek, gyengébbek és az új ötletek elfogadása sikerre vezet. Ily módon a szerencsétlenség szerencsévé változtatható át.

3. *„A tartógerenda veszélyesen meghajlik, szerencsétlenség!”*

A baj a támasztékok hiányából ered. Egy indulatos és önféjű egyén nem hallgat a tanácsokra, így támogatás nélkül marad. A veszély nagyon nagy. A túlzott megterhelés megfelelő támogatás hiányában szerencsétlenséghez vezet.

4. *„Megtámasztják a tartógerendát, üdv és siker!”*

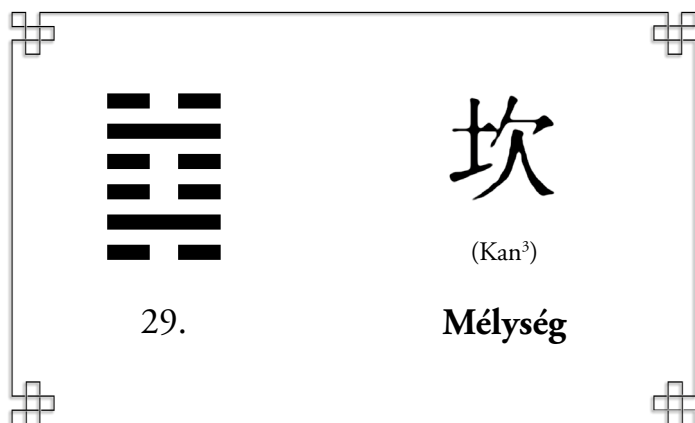
Ha egy erős ember nyílt és őszinte szándékkal támaszkodik a gyengére és alacsonyra, akkor ezzel most elhárítja a veszélyt. Ha azonban önös célok miatt keresi a gyengébbek segítségét, akkor az bizony megalázó. Ez a vonal sikerre és szerencsére utal, de inkább abban az értelemben, hogy sikerül elkerülni a várható sikertelenséget és szerencsétlenséget.

5. *„Virágot hoz a kiszáradt fűzfa”*

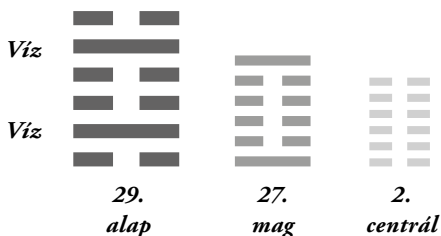
Egy idősebb és magasabb helyen álló nőről van szó, aki egy fiatalabb és alacsonyabb helyzetben lévő férfival köt házasságot. Ugyan meddig tarthat ez a virágzás? Itt bizony tényleges megújulásra nem kerül sor. Ez a késői virágzás csak meggyorsítja a kiszáradt fűzfa végétét. Ugyanez a helyzet az idősebb nővel is. A kételkedés és az elavult eljárások alkalmazása nem segíti a sikert.

6. *„Át akar kelni a vízen, elmerül, baj és üdv egyszerre”*

A rendkívüli helyzet itt elérte tetőfokát. Nincs mit tenni, elkerülhetetlen a szerencsétlenség, ám ez nem a mi hibánkból származik. Itt legfelül az igazság és a tökéletesség még az életnél is fontosabbak. S bár a helyes úton haladunk, a helyzetet nem tudjuk megoldani, de még szerencsétlenségünk ellenére sem kell szégyenkezünk, és nincs okunk az önvádaskodásra sem.

29.

A KÉP: Alul-belül szakadékos víz és felül-kívül is szakadékos víz, ez a Mélység képe. A Szakadékos házában lakik, és november–december időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: A föld hiánya, (érzelmi) válság, „testbe zárt szív”. Mélység, szakadék, krízis, válság, veszély, víz.

FŐJELENTÉS: Mélység a mélység felett – komoly veszély. Víz van lenn és víz van fenn, ez ismétlődő veszélyre utal. A veszély szakadék formájában van bemutatva. Ilyen helyzetben van most az ember, és ebből csak akkor kerülhet ki, ha megtalálja a cselekvés helyes módját. Erre a módra a víz viselkedése utal, amely állandóan továbbfolyik, nem áll meg sehol, minden szakadékot kitölt, és rendíthetetlenül megtalálja a továbbhaladás legkisebb lehetőségét is. Így kell az embernek veszélyes időszakokban viselkednie.

Őszintén és a belső gyengeséget legyőzve – így lehet sikert elérni. Aki rendíthetetlenül halad célja felé – mint a víz –, kézzelfogható eredményeket tud elérni. A veszélyek előtt, amelyekkel az Ég fenyeget, senki sem tud kitérni, ám azok a veszélyek, amelyekkel a Föld fenyeget, mint a hegyek, dombok, folyók, szakadékok, önbizalommal és nagy ügyességgel legyőzhetők. A nagy uralkodók is veszélyes eszközöket használtak a birodalom megvédéséhez. Ez is a veszélynek olyan formája, amely legyőzhető és kézben tartható. A legfontosabb az, hogy mindig időben kell cselekedni, hogy a veszély ne állandósuljon, és ne szokjunk hozzá a veszélyes helyzetekhez. A hexagram idővel kapcsolatos utasításokat rejt magában.

A Mélység jegyében született emberek gyakran bölcsek, tehetségesek, ugyanakkor bizonytalanok, érzelmesek, érzékenyek, nyugtalanok, és az életüket fáradozások, erőlködések és sok fájdalom jellemzi. Sok veszéllyel, sorscsapással és nehézséggel kell szembenéznük, de épp így sajátíthatják el azt a fontos alapállást, hogy ezek legyőzhetők. Gyakran hajlanak melankóliára, vonzódnak a titkokhoz és a veszélyes dolgokhoz. Ha azonban megszilárdítják jellemüket, határozott célokat tűznek ki maguk elé, emellett tiszták, őszinték és óvatosak maradnak, akkor le tudják győzni azokat a veszélyeket, melyek életük során leselkednek rájuk. Élettapasztalataik alapján kiváló tanítók és oktatók válhatnak belőlük. Érzékenységük miatt vigyázniuk kell a megfázásos és a vesével kapcsolatos betegségekre.

HELYZET: Víz felett víz, mely állandóan és megszakítás nélkül folyik, ezért mindig célhoz ér. Nagyon kedvezőtlen időszak. Előrehaladni és meghátrálni egyaránt veszélyes. Sok nehézség mutatkozik. Ilyenkor a bölcs ember erényeihez és képességeihez fordul, ezeket fejleszti, képezi önmagát, és a tanítás mesterségét űzi.

TANÁCS: Most nem segít az indulatos viselkedés, sem a veszélyben való várakozás, hanem jól át kell gondolni és meg kell figyelni a helyzetet, meg kell keresni a leggyengébb pontot, és azon keresztül el kell hagyni a veszélyes terepet. Félelem nélkül és

szilárdan kell keresni a kiutat, megnyugtatva a testet és a tudatot egyaránt. Nagy önfegyelem szükséges. Csalástól, lopástól és rablástól óvakodni kell. Ez a hexagram tantrikus gyakorlatok végzését sugallja.

Változó vonalak:

1. „Szakadék hátán szakadék, melybe belezuhan az ember, baj!”

A legsó vonal nagyon mély szakadékot jelez, amelybe belezuhan az ember, és baj, szerencsétlenség és kellemetlenség éri. Ez arra figyelmeztet, hogy ha egy gyenge ember elvéti az útját, nincs olyan nagy belső ereje, hogy a megjelenő érzelmi kihívásoknak ellent tudjon állni. S mivel még csak a veszély elején járunk, ez csupa kellemetlenséget és bajt okoz neki.

2. „Veszély fenyeget a szakadékban”

Itt egy középponti helyzetben lévő, erős emberről van szó, aki egyébként nagy dolgokra volna képes. Most azonban szakadékba kerülve meg kell elégednie azzal, hogy csak kis célokat tűzhet ki maga elé. Ezek azonban nem képesek elhárítani a közeledő veszélyt. Mindazonáltal legalább középponti helyzete megakadályozza, hogy előretörjön, és belátja, hogy egyedül nem megy semmire.

3. „Szakadékban szakadék, elért minket a legnagyobb baj”

Ez a vonal jelzi a legmélyebb szakadékot és veszélyt, amikor a szakadékon belül is egy szakadékba zuhan az ember, és semmilyen módon nem tud segíteni magán. Ráadásul egy olyan gyenge emberről van szó, akinek érzelmei teljesen elborították egyébként is nyugtalan tudatát. Ez teljes sikertelenségre utal, akármit is kezdünk vagy érünk el.

4. *„A veszély közepette az Éghez fordul, van remény!”*

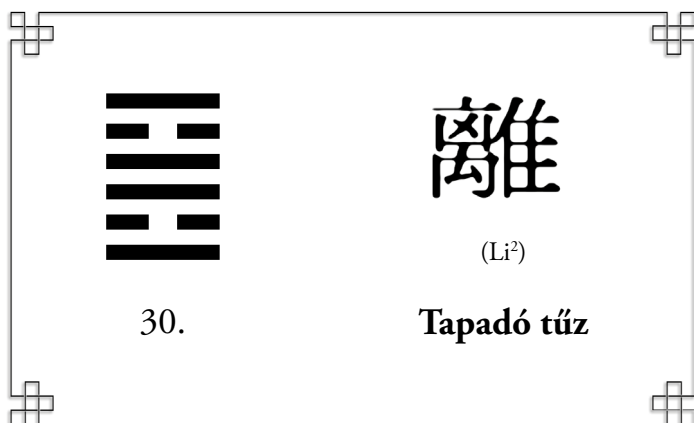
Az itt jelzett ember rendkívül nyomasztó helyzetben van, ám ez nem a saját hibájából következett be. Éppen ezért kilátástalan helyzetében áldozatot mutat be az Égnek. S bár az áldozás szerény keretek között zajlik, és nélkülöznie kell a pompás külsőségeket, de őszinte és tiszta szívű, ezért elfogadásra talál. Ez a vonal a szakadék közepét ábrázolja, amely határ a szorultság és a veszélyből való kikerülés között.

5. *„Nem telt meg vízzel a szakadék, nem hiba!”*

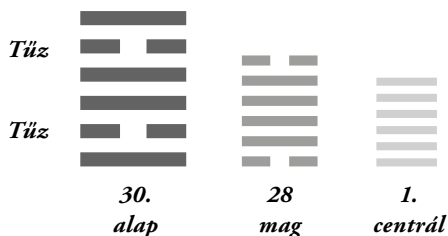
A víz folyik, és sehol sem gyűlik össze, ez az uralkodó szerencséje. A víz nem önti el teljesen a szurdokot, vagyis az e vonal által jelzett embert nem ragadják el érzelmi folyamatai, nem csapnak át a hullámok józan ítélőképességén, így módja van szembenézni a veszéllyel. S mivel tartja a közepet, ezért a veszély ugyan még jelen van, de korántsem olyan súlyos a helyzet, mint az előző vonalaknál.

6. *„Kötelekkel megkötözve, tüskék által fogva tartva, súlyos csapás!”*

Ha a legfelső helyen, a bölcs helyén olyan ember áll, aki nem önmagától, hanem az alatta lévőtől várja a segítséget, súlyos hibát követ el, amelynek következménye hosszú ideig – három (szimbolikus) évig – tartó bezártság lesz. A bölcs helyén az ember nem adhatja át magát az érzelgősségnek és a gyengeségnek, mert nála ez olyan súlyos veszélyt jelent, amelyet csak hosszú és fáradtságos belső munkálkodással lehet kijavítani.

30.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül egyaránt a tapadó tűz, ez a Tapadó tűz képe. A Tapadó házában lakik, és május–június időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Kijelöl, indul, találkozik és elválk. Tapadó, tűz, fény, égés, kapcsolódás.

FŐJELENTÉS: A dupla tűz jelképezi a megtapadást és a függést, ami sikert eredményez. Ahogy a tűznek szüksége van valamilyen tüzelőre, azaz táplálékra ahhoz, hogy lángolni tudjon, úgy van szüksége minden dolognak valamire, amin megtapad. E jelkép azt az összefüggésrendszert ábrázolja, amely a világ dolgai között fennáll. Semmi sem rendelkezik önmagában valós léttel, hanem minden valami mástól függ. Egymásba kapaszkodnak a dolgok, mint a fogaskerekek, és így valóságnak látszanak. Ez a hexagram ezt az egymástól függő viszonyt fejezi ki, és azt sugallja,

hogy amennyiben ápoljuk önkéntes függőségünket, akkor boldogságban, sikerben és szerencsében van részünk. A Nap és a Hold az Égtől függ, a lények a Földtől függenek. A tudat tisztasága is attól függ, amin megtapad, s amennyiben igazságon és helyességen tapad meg, akkor megváltoztathatja és tökéletesítheti a világot. Más szavakkal: teljes egészében az igazságtól kell függenünk, mint ahogy a természetben megjelenő dolgok függenek magától a természettől. A hexagramot alkotó trigramokban a függő lágy vonalak a megfelelő helyen, középen vannak, az erős jang vonalak között, így olyan függő viszonyt ábrázolnak, amely megfelel a természetes rendnek.

A Tapadó tűz jegyében született emberek gyengédek, érzékenyek, ragaszkodók, erényesek, becsületesek, lelkiismeretesek és vidámak, ugyanakkor az is jellemző rájuk, hogy könnyen jönnek indulatba és izgalomba, valamint hamar elveszítik türelmüket. Életük tele van nagy találkozásokkal és elválásokkal. Könnyen ítéleznek, jó a megkülönböztető képességük, és elsősorban vizuális típusok, akiknek a látvány és a látványosság van az első helyen. Életük folyamatos lángolás, és ha nem vigyáznak, akkor hajlamosak felégetni maguk körül mindent. Sikereiket gyakran társulásokon és kapcsolatokon keresztül érik el, melyekben jó megfigyeléseikkel és alkalmazkodóképességükkel teszik fontossá magukat. Ezek a társulások és kapcsolatok azonban nem tartósak számukra, mert nyugtalanságuk új és új kihívások felé hajtja őket. Életfeladatuk a gyengébbek segítése, a szellemi tisztaság és az igazságosság védelme és közvetítése a hozzájuk tartozók felé.

HELYZET: Két fényes lángnyelvben felemelkedő tűz – kétszeresen sikeres helyzet. A tűz trigram már önmagában is a világosságot, fényességet és a „szoláris erők” sikerességét fejezi ki, itt pedig a jel meg van kétszerezve! A tisztességes és becsületes emberek számára minden a legnagyobb rendben fejlődik. A bölcs emberek az ősi bölcsesség fényét fenntartva és ápolva bevilágítják a négy világtájat.

TANÁCS: Életünk és dolgaink akkor válnak szerencsessé, ha gondját viseljük és segítjük azokat, akiknek erre szükségük van.

Minden esetben ragaszkodjunk az igazsághoz és az egyenes úthoz. A társult tevékenységek hoznak számunkra sikereket. Kíváncsi és ajánlatos meghallgatni és követni az idősebbek és tapasztaltabbak tanácsait. Az indulatosságot, a meggondolatlanságot, a túlzott érzékiséget, a csipős nyelvűséget és a túlárado örömeiket kerülni kell. Vigyázni kell a szív és a vékonybél „tüzes”, gyulladásos betegségeire.

Változó vonalak:

1. „Szerény és tisztelettudó, nem hiba!”

Olyan helyzetet jelöl, amikor egy erős ember nekilát egy nagyobb feladatnak vagy egy nagyobb utazásnak. Mivel a nagy utazás is az első lépéssel kezdődik, ezért ilyenkor fontos, hogy az első lépések során ne kövessen el hibát, mert akkor az egész vállalkozása sikertelen lesz. Ezt felismerve már a kezdet kezdetén nagy óvatosságot tanúsít, szerényen és tisztelettudóan áll neki a feladat végrehajtásának. Mások felé megfelelő tisztelettel közelít, így biztosítja magának, hogy útja során sikeresen le tudja győzni a felbukkanó akadályokat. Ebben nincs sem hiba, sem tévedés.

2. „A Nap sárga fénye, üdv!”

Ha napi tevékenységeink során nem feledjük el azt a fontos szellemi hozzáállást, amelyet Lao-ce és Buddha egyaránt tanítása sarkpontjának állított, nevezetesen a középút vagy középpont fontosságát – a sárga a közép színe –, és ennek szellemében vezessük dolgainkat, azaz igazodunk a középponthez és nem térünk le a középútról, akkor minden tevékenységünk sikeres lesz. Ez nem csak azt jelenti, hogy kerülni kell a szélsőségeket, hanem azt is, hogy mindenben, amit teszünk, az igazság és mások segítése legyen a motivációnk.

3. „A lenyugvó nap fénye nem tart soká, baj!”

Itt a napnyugta ideje. Hamarosan a fény átadja helyét a sötétségnek. Ha a lenyugvó Nap szépségében gyönyörködve elfelejtkezünk a mulandóságról, az éppen olyan helytelen, mint ha

sóhajtozunk és siránkozunk a közelgő sötétség miatt. Ez a kép szimbolikusan fejezi ki azt, hogy jelenlegi sikerünk és boldogságunk nem hosszú életű, már a vége felé járunk. Fel kell tehát készülnünk a visszavonulásra, hogy ne érjen bennünket váratlanul a kedvezőtlen fordulat betoppanása.

4. *„Hirtelen fellobban, mint a szalmaláng”*

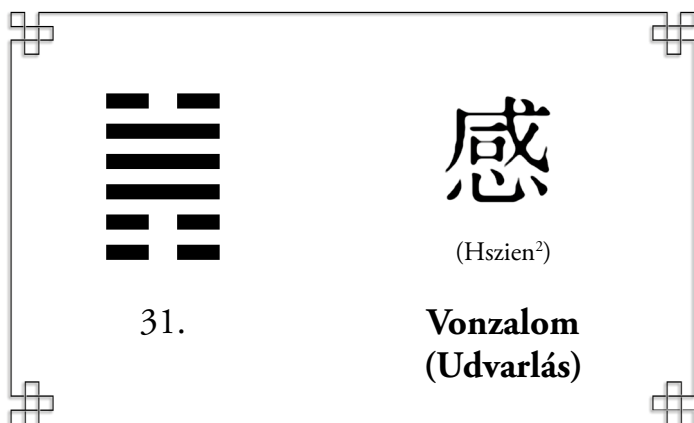
Olyan helyzetről beszél a vonal, amikor egy ember váratlanul olyan helyzetbe kerül, ahol nincsen számára hely, és nem fogadják be sem az alatta, sem a felette lévőket. Mint a szalmaláng, amelynek nincs tápláléka ahhoz, hogy tartósan világítson. Mindez azt jelzi, hogy váratlan siker ér minket, ám azonnal szerte is foszlik, mielőtt még tapasztalnánk vagy élvezhetnénk gyümölcsét.

5. *„Az alkalmazkodás és alázat sikert és üdvöt hoz”*

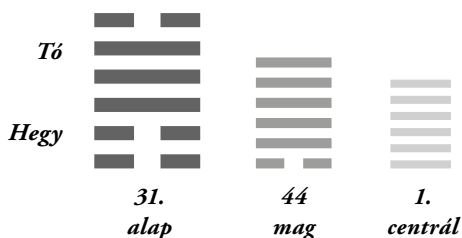
Egy tekintélyes helyen és az élet csúcspontján álló, gyenge ember nem gögös és nem nagyképű, nem él vissza helyzetével, hanem belátja a mulandóság törvényét, s emiatt szomorú és alázatos. Ezzel nem hívja ki maga ellen a sorsot, nem emészt fel magát a helyzetéből adódó előnyök kihasználásával, hanem megőrzi tisztánlátását, alkalmazkodóképességét és alázatát, valamint a középpont bizonyosságát, s ezzel megóvjá magát a bajtól.

6. *„Az uralkodó rendbe hozza a dolgokat, nagy üdv!”*

A bölcs ember helyén egy olyan erős ember áll, aki az uralkodó megbízásából rendet teremt a birodalomban. Ha kell, erőszakkal eltávolítja a főkolomposokat, de megkíméli azokat, akiket mások kényszerítettek a rosszra. Mindez azt jelenti, hogy amikor szellemi fejlődésünk érdekében rendet teszünk önmagunkban, akkor súlyosabb hibáinkat és rossz szokásainkat radikálisan ki kell irtani, de a kisebbekkel szemben nem kell kíméletlenül eljárni, hanem ezeket fokozatosan kell kijavítani, mert a túlzott szigor megbosszulhatja magát.

31.

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a vidám tó, ez a Vonzalom képe. A Vidám házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Összekapcsol, egyesül, befolyásol, vonz. Vonzalom, ráhatás, udvarlás, hatás, ösztönzés, lánykérés, kapcsolat.

FŐJELENTÉS: A vonzalom a fiatal fiú és a fiatal leány között házassághoz vezet, siker. A vonzalom magába foglalja az ösztönzést, ráhatást és serkentést is, melyet a kezdeményező férfi gyakorol a derűs leányra. Az alsó trigram szilárd és a fiatal fiút jelzi, a felső gyenge és a leány jele. A kölcsönös együttérzés lehetővé teszi számukra a helyes együttlétet és együttműködést. (Négy hexagram is foglalkozik a társkapcsolatokkal, ezek közül a 31. Vonzalom fiatal

párokra, a következő hexagram, a 32. Tartósság idős párokra vonatkozik. Az 53. és az 54. pedig vegyes kapcsolatokat jelez.)

A kezdeményezésnek a férfitől kell kiindulnia, amelyre a leány örömmel válaszol. Ez a leánykérés, amelyet házasság követ. A vonzalom a természet legerősebb törvénye. Az Ég és a Föld közötti vonzalom által születnek meg a lények. A férfi és a nő vonzalma minden szociális viszony alapja. A tízezer dolog az Ég és a Föld közötti vonzalomnak köszönheti létét. A bölcs is hasonlóképpen vonzza az emberi szíveket, és ezért az egész világ békében él.

A Vonzalom jegyében született emberek fiatalosak, elmélyültek, nyugodtak és megbízhatóak, tisztességesek és hűségesek, legtöbbször vonzóak és családcentrikusak. Képesek nagy nyugalommal elviselni környezetük nyugtalanságát és változékonyságát. Erre a nagy nyugalomra szükségük is van, mert bár legszívesebben egy helyben maradnának, az élet és környezetük elvárásai számos olyan kihívást produkálnak számukra, melyeket csak összpontosított nyugalommal tudnak megoldani. Életük második fele jobb, mint az első, részben mert fiatal korukban gyakran gyötri őket szorongás és bizonytalanság, részben pedig azért, mert életük második felét felszabadultan, derűs és boldog környezetben élhetik. A szexualitás számukra az a terület, ahol a szellemi előrehaladásukat jól tudják kontrollálni, így könnyen lehet, hogy tantrikus gyakorlatok is helyet kaphatnak életvezetésükben.

HELYZET: A hegytetőn lévő tó a nyitott tér képét mutatja, és ez a szabadságra utal. Ugyanakkor a hegy a bölcs embert, a tó pedig a közönségeseket jelzi. A bölcs ember megszabadult minden önzésétől, így képes elviselni a közönségeseket. A bölcs ember kezdeményezésére a közönségesek megváltoznak, ahogy a férfi kezdeményezésére a leány örömmel válaszol, így lesz rend a világ dolgai között. Most minden a vártak és a tervek szerint történik, ám a tartós vonzalmat csak nagy őszinteség és igazságosság által lehet fenntartani.

TANÁCS: Nagyon kedvezőek most az együttműködések, együttlétek, a közös kezdeményezések, tevékenységek. Az őszinte vonzalom csak az egymáshoz való emberekre gyakorol hatást, ezért nem kell semmilyen együttlétet kierőszakolni, mert a sors úgyis egymáshoz sodorja az egymáshoz valókat. Vigyázni kell a szerelmi kalandokra és a kapcsolatokban könnyen felbukkanó bonyodalmakra. Az őszinteség és az igazság útján kell haladni.

Változó vonalak:

1. „Vonzalom a lábujjakban”

A vonzalom a lábujjakban azt jelenti, hogy az ember szándéka és akarata lépésre és mozgásra irányul. Ez még nem maga az előrelépés, hanem a mozgás kezdete, a mozgásra való indíttatás megjelenése. A vonzalom itt még nem látható, ezért sem jó, sem rossz következménye nincs. A folyamatok most még csak kezdeti állapotban vannak, és a vonzalom még gyenge.

2. „Vonzalom a lábszárakban, baj!”

Gyenge ember gyenge helyen nem tud önállóan mozogni. Bár a vonzalom és az ösztönök mozgásra kényszerítik az embert, ebből azonban semmilyen szerencsés kapcsolat nem tud kikerekedni. Ha az ösztönök és nem a tiszta vonzalom vezérli az embert, akkor abból semmi jó nem származik. A kilátások csak akkor javulnak, ha mozgásunkat másokkal összehangoljuk, és figyelembe vesszük akaratukat és kívánságaikat. A legjobb azonban ilyen indíttatások esetén nyugton maradni.

3. „Vonzalom a combokban, baj!”

Egy erős helyen álló, erős emberről van szó, aki képes lenne arra, hogy a helyes vonzalomban megmaradjon. Ő azonban nyugtalansága és önuralmának hiánya folytán az alacsonyabb rendűekhez – a két előző gyenge vonalhoz, asszonyhoz, szolgálóhoz

– igazodik, és átadja magát olyan ösztönöknek és szeszélyeknek, amelyek az igazi férfi számára megszégyenítőek. Feladja függetlenségét, és az után megy, aki követi őt.

4. *„Vonzalma a szívében csak gondolatait kuszálja össze, nem hiba!”*

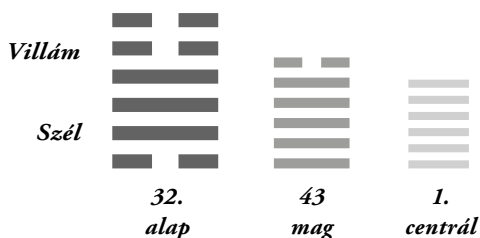
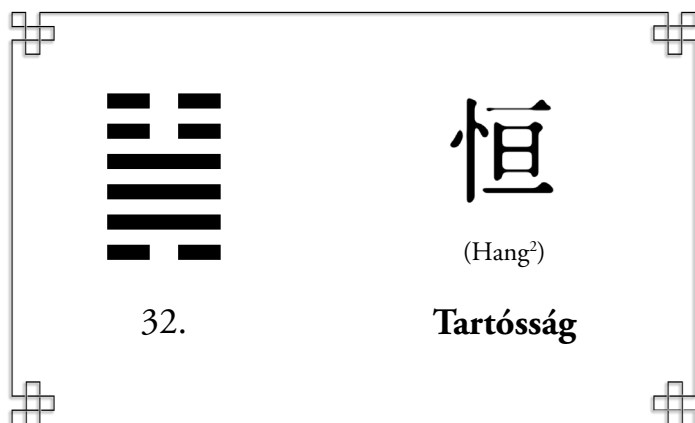
Gyenge helyen áll egy erős ember, és ha a helyén maradna, akkor rendben menne minden. Ám a szív nyugtalansága arra készíti, hogy határozatlanul előre-hátra lépkedjen, hol a felette, hol az alatta lévők felé. Szerencsére senkit sem készítet helytelen cselekvésre, ezért nagy bajt nem csinál, de határozatlansága nem a tudat tisztaságát tükrözi. Vonzalma így nem tud a kívánt irányban megmutatkozni, és ez megakadályozza őt abban, hogy a hozzá tartozóval létrejöjjön a kívánt kapcsolat, azonban a tudat lecsendesítésével még javíthat helyzetén.

5. *„Vonzalom a nyakizmokban, nem hiba!”*

Itt egy olyan erős helyen álló, erős embert jelez a vonal, aki akarát makacsul rá akarja kényszeríteni vonzalma tárgyára. A vonzalom helyes, csak a módszeren kell még időben változtatnia. Amennyiben középponti helyzetének megfelelően hagyja, hogy a belső, tiszta vonzalom megteremje a maga gyümölcsét, vagyis uralkodik magán, és helyének megfelelően, nyugodtan kívárja a vonzalom kiteljesedését, akkor még jól sikerülhet minden.

6. *„A vonzalom a szájbán nyilvánul meg”*

Téved, aki azt hiszi, hogy a tiszta vonzalom a szavakon keresztül tud megnyilvánulni. Az igazi vonzalom önmagáért beszél. Aki csak fecseg és locsog, az nem tud igazi vonzalmat ébresztetni másokban. Így ehhez a vonalhoz sem jó, sem rossz végkifejlet nem tartozik.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Tartósság képe. A Gerjesztő házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Kitartás, állhatatosság, a jellem szilárdsága, szilárdság, stabilitás, tartósság, folytonosság, állandóság, időtartam, átkelés.

FŐJELENTÉS: Ez a hexagram a tartósságot és a hosszantartó folyamatokat jelzi. Amíg a megelőző hexagram a fiatal pár vonzalom által létrejött házasságkötését mutatta, addig itt egy idősebb pár hosszantartó házasságán keresztül szemlélhetjük a tartósság ideáját. Belül van a szelíd, legidősebb lány, aki követi a kívül lévő, legidősebb fiút. Ez a kölcsönhatás lehetővé teszi a tartós házasságot és a maradandóságot. Ám ez nem valamilyen stagnáló tartósság, hanem a szél és a villám kölcsönös egymásra hatásából fakadó,

dinamikusan tartós állapot. Az út, amelyet az Ég és a Föld követ, olyan hosszú, hogy szinte végtelen. Ahogy a Nap és a Hold tartósan megmarad saját pályáján, és a négy évszak korszakokon keresztül tartósan váltakozik, úgy a házastársak is sokrétű tapasztalatokra építkezve maradnak meg a maguk pályáján. A tartósság a jellem képzésével is kapcsolatban áll, mert a jellem szilárdságon és tapasztalatokon álló egységét és ennek tartós kialakítását mutatja. A bölcs ember is tartósan fejleszti tudatosságát, és olyan kitartással halad az útján, hogy ezáltal sikerül megváltoztatnia az egész világot.

A Tartósság jegyében született emberek megbízhatóak, törekvők, fogékonyak, megnyerők, intuitívak. Életük során sok váratlan kihívással és változással kell szembenézniük. Hajlamosak arra, hogy tapasztalataikat ügyesen hasznosítsák, és így képesek ezeknek a kihívásoknak szelíden megfelelni. A külvilágból állandó inspirációkra számíthatnak, és sokszor külső ösztönzésre olyan mozgásra kényszerülnek, amely komoly megpróbáltatást jelent számukra. Ez gyakran a belső szellemi fejlődés irányába fordítja őket, és az önképzés és a kitartó fejlődés életük fontos részévé válhat. Ha ezt a tapasztalatokra épülő lelki és szellemi fejlődést életvezetésük középpontjába képesek állítani, akkor az életben sok sikert és gyarapodást érhetnek el. Jellemző rájuk, hogy amit elkezdenek, azt végigviszik, és még akkor is munkálkodnak, amikor mindenki kidőlt mellőlük. Pontosságuk, megbízhatóságuk és kiváló alkalmazkodóképességük miatt jó társak, kollégák, barátok és általában olyan emberek, akikkel öröm együttműködni.

HELYZET: Villám és szél tartósan követi egymást, ez a kitartás és tartósság képe, amely a minden dologban és helyzetben való kemény kitartásra utal. Minden szellemi törekvés alapvető feltétele, hogy kitartóan végezzék az adott út gyakorlatait. Az igazi tudatosság olyan, hogy az örökös változások közepette is tartósan igazodik az Éghez, ahogy a bölcs ember is olyan keményen és szilárdan áll, hogy semmi sem tudja elmozdítani és megingatni. A tartósság időszaka nagyon kedvező a tudat műveléséhez és a szellemi fejlődéshez.

TANÁCS: Most érdemes előre kijelölni az utat és megtervezni a módszert, amellyel célunkat el tudjuk érni. Törekedni kell arra, hogy a hatás, amely belőlünk kiindul, tartós és kiegyensúlyozott legyen. A megfigyelés és a tapasztalás sok felesleges erőfeszítéstől megkímél minket, ezért egyfajta szemlélődő készenlét és éberség ajánlatos. Kimondottan üdvös szellemi feladataink, gyakorlataink vagy szertartásaink kitartó végzése, mert ezekben lehet most igazán előrehaladni.

Változó vonalak:

1. *„A túl gyors tartósság bajt hoz”*

Gyenge ember erős helyen minél gyorsabban biztosítani szeretné magának az állandóságot és a tartósságot. Egy még ki sem bontakozott folyamat elején tartós biztonságot akarni a későbbi tartós állapotot veszélyezteti. A tartósságot csak alapos és kitarító munkálkodással és törekvéssel lehet elérni. A baj és a kudarc azért következett be, mert a tartós sikert a folyamat legelején biztosítani akarta. Tipikus esete ez annak, amit a „sokat akar a szarka, de nem bírja a farka” népi bölcsesség fejez ki.

2. *„Szélsőségektől mentes tartósság”*

A tartósság megvalósítása csak akkor sikerülhet, ha minden szélsőségtől tartózkodunk, és megtaláljuk a középutat, amelyen tartósan lehet haladni. Itt erről van szó. Bár egy erős ember gyenge helyre került, mégis, mivel szigorúan és következetesen tartja magát az arany középutához, ezért nincs oka bánkódni. A tartósság így elérhető.

3. *„Következetlen tartósság bajt von magára”*

Ez a vonal olyan erős embert jelöl, aki sem kinn, sem benn nem talál tartósságra, sem lefelé, sem felfelé nem talál nyugalmat, tudata izgatott, és ezért következetlen lépésekkel nehezíti saját helyzetét. Könnyebb elviselni egy nyíltan gonosz embert, mint egy kiszámíthatatlant és következetlent, mert ennél sohasem

tudhatjuk, hogy mit várhatunk tőle. Ezért nem tudja a környezete sem elfogadni. Meg kell szilárdítani a tudatát ahhoz, hogy elkerülje a bajt.

4. *„Nem a megfelelő helyen keresni a tartósságot hiba”*

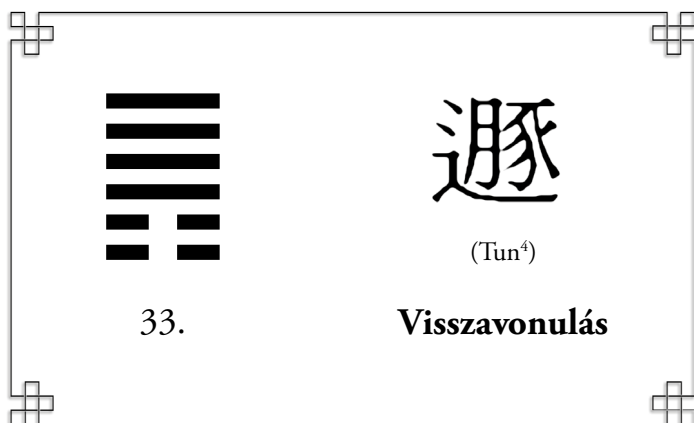
Vannak olyan emberek, akik ugyan képesek lennének valamilyen nagy feladat elvégzésére, mint például a tartósság megszerzésére, de mivel nem a megfelelő helyen állnak és nem a helyes módon fognak hozzá feladatuk végrehajtásához, ezért nem mennek semmire. Ez a vonal ilyen emberről beszél, aki ugyan erős, de gyenge helyen áll, és nem a középponthoz igazodik. Erre jó példák lehetnek azok az emberek, akiket valamilyen adottságuk vagy érdeklődésük olyan tevékenységre ösztönöz, amely teljesen idegen a foglalkozásuktól, és így még a legjobb szándékuk ellenére sem tesznek semmi jót maguknak. Ilyen emberről beszél ez a vonal.

5. *„A hűség az asszony számára üdvös, de a férfit nem viszi közelebb a tartóssághoz”*

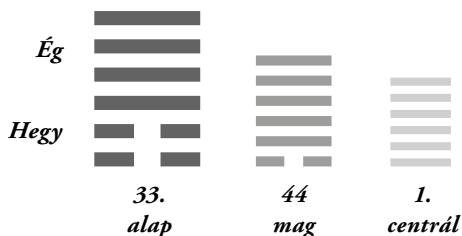
Az a típusú kitartás, amely a házassági hűséget erénnyé változtatja, csak a nőkre vonatkozólag hasznos, a férfi számára ez nem jelent igazi tartósságot. A nők egész életükben egy férfit követnek, a férfinak azonban önmagát kell követnie, illetve azt az igazságot, amely a tudat képzése során kristályosodik ki. Ezért a nő számára a tartósság a hűségből és a hagyományok ápolásából áll, a férfinak pedig szellemi kötelességeinek kell következetesen eleget tennie, különben szégyenbe sodorja magát.

6. *„A bölcs helyzetében a tartós nyugtalanság bajt hoz a fejére”*

Az első vonal a mozgás kezdetét, a legfelső pedig a mozgás végét jelöli. Ha itt a tartósság megvalósításának legvégét még mindig nyugtalanság és helytelen célokért való tevékenység jellemzi, akkor az ember csak bajt hoz saját fejére. Ha azonban a bölcs helyzetéhez méltóan nagy erőfeszítéseket tesz tudatának tartós uralására, akkor még van remény a megkezdett folyamat sikeres befejezésére.

33.

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a teremtmő ég, ez a Visszavonulás képe. A Teremtő házában lakik, és július–augusztus időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Hátrálni, elbújni, elrejtőzni, „nem ellenkezni a gonosz-szal”. Visszavonulás, elrejtés, eltakarás, visszavonás, kitérés.

FŐJELENTÉS: A Tao tanítása sokat foglalkozik a visszavonulás, a visszahúzóds és a megtartóztatás bölcsességének mint olyan módszernek a magyarázatával, amelyet egy bölcs ember alkalmazhat céljai megvalósítása érdekében. Ennek a módszernek a bemutatása következik. Ez a hexagram tehát nem feltétlenül rossz vagy kedvezőtlen. A visszavonulás, az elengedés és a rugalmasság nem az erőszakosság és az előretörés, hanem a felkészülés és az előkészület ideje. Nem olyan idők járnak, amikor nagy célok megvalósításába

kezdhetünk. Ám mindaz a fegyelem, amellyel most a szerényebb dolgok felé fordulunk, később meghozza gyümölcsét. Ez azt jelenti, hogy az előretörést és a törekvő haladást most vissza kell fognunk, és belső fejlődésünkkel kell foglalkoznunk. A siker a helyes visszavonulástól függ. A visszavonulás nem menekülés vagy szökés a feladatok elől, hanem az ellentétes erőkkel való bölcs szembenállást jelenti. Az a fontos, hogy helyes időben történjen meg a visszavonulás. A bölcs részére ez a hexagram az újabb sikerre való felkészülést jelöli. Ahogy Lao-ce mondja a Tao Te King 69. versében: *„Egy bölcs hadvezér azt mondotta: »Inkább vagyok vendég, mint gazda: nem vonulok hüvelyknyit előre, inkább egy lábnyt vissza.«”*

A Visszavonulás jegyében született emberek nyugodtak, békések, szilárdak és megbízhatóak, s ezekre a tulajdonságaikra életük során szükségük is van, mert sok külső akadállyal, nehézséggel és problémával kell szembenéznük. Azok a küzdelmek és erőfeszítések, amelyeket a sorsuk tartogat számukra, újra és újra rákényszerítik őket arra, hogy megtanulják azt a helyes alapállást, amellyel le tudják győzni az ellenséges és hátráltató erőket. A megfelelő időben történő kitérés, a helyes visszavonulás számukra olyan fegyver, mellyel sikerre vihetik terveiket. Ehhez azonban összeszedett, fegyelmezett tudatállapotra van szükség, melyben sem harag, sem tehetetlenségérzés, sem kedvetlenség, sem lehangoltság nem lehet jelen. A harci művészetek többsége tanítja azt a módszert, hogy miként lehet az ellenfelet saját erejével legyőzni. A koncentrált és fegyelmezett tudat az, amit a Visszavonulás jegyében született embereknek el kell sajátítani ahhoz, hogy meg tudják oldani az életük során gyakran jelentkező kihívásokat. Éppen ezért ne külső célokat tűzzenek ki maguk elé, hanem inkább önmaguk fegyelmezése és tudatuk rendíthetetlenségének elérése álljon életük középpontjában. Ha így tesznek, akkor bölcs és elégedett ember válhat belőlük.

HELYZET: Ég alatt a hegy a visszavonulás képe, mert az ég egyre magasabbra vonul vissza a hegytől. A bölcs ember is egyre jobban visszavonul az alacsonyrendűektől. Tartózkodással tá-

masztja alá méltóságát, és elkerüli a harag minden megnyilvánulását. Mert a bölcs a végtelen éghez hasonló, az alacsonyrendűek pedig a hegyhez, amely lefelé süllyed. A kép olyan helyzetre utal, amikor a siker és a szerencse elkerül minket. Most jobb visszavonulni és várni, mert az előrehaladás gátolva van. Most a szerénységben való kitartásnak, az apró dolgokon való munkálkodásnak, valamint a belső fejlődésnek kedvez az idő.

TANÁCS: A leghelyesebb valamilyen magányos helyre visszavonulni és a szellemi fejlődésen munkálkodni. Nagy elővigyázatosságra van szükség úgy a beszédben, mint bármilyen cselekvésben. Vigyázni kell az emberekkel való kapcsolatra, mert komplikációk várhatók, valamint anyagi veszteségek fokozott veszélye áll fenn. Nagy figyelmet kell fordítani az egészségre. A jóga és a meditációs gyakorlatok jelentős segítséget hozhatnak.

Változó vonalak:

1. *„Teljes visszavonulás a veszély elől, veszélyes”*

Olyan idők járnak, amikor semmilyen kezdés vagy előretörés nem tanácsos. Most értelmetlen és veszélyes bármilyen cél vagy döntés kierőszakolása. Ugyanakkor teljesen visszavonulni sem tanácsos, mert visszavonulás közben is mindig meg kell tartani a kapcsolatot a veszéllyel, vagyis egy pillanatra se veszítsük szem elől azt. Ebben a helyzetben az a helyes, ha tartózkodunk a mozgás minden formájától, mert az előretörés és a fejetlen menekülés egyaránt veszélyes. Viszont nyugalommal, türelemmel és helyben maradással elkerülhető a nagyobb kellemetlenség. Fontos megjegyezni, hogy most a megfutamodás vagy a szökés lehetetlen, előretörni szintén, viszont ha nyugodtak és éberek maradunk, akkor ugyan mi érhet bennünket?

2. *„Sárga ökörbőr szíjakkal megkötözve, nem hiba!”*

Egy olyan gyenge emberről szól ez a vonal, aki középen halad – sárga –, és rendkívül erős és szívós akarattal – ökörbőr – követi a felette lévő erőset, vagyis egy alacsonyrendű ember a magasak és bölcsök helyes útját járja. S mivel a visszavonulás időszakában szükséges a türelem, a kitartás, a szilárdság, valamint a helyes út kitartó követése, és a vonal által jelzett ember az igazat és a helyeset akarja, mégpedig olyan szívós kitartással, hogy semmi sem tántoríthatja el, ezért el is éri célját, és a visszavonulással megóvja magát a bajtól.

3. *„A visszavonulás a bölcsnek siker, a közönségesnek bukás”*

Egy erős ember áll erős helyen, aki felismeri a visszavonulás helyes idejét. Ha itt az ideje, akkor ezt meg kell tenni, mert ha elmulasztja, akkor annak fájdalmas kellemetlenség lesz a következménye. A környezetében lévő alacsonyrendűek azonban meg akarják akadályozni ebben, s ha enged nekik, az senkinek sem jó. Ilyenkor az egyetlen lehetséges megoldás az, ha környezete fölé emelkedik mint irányító és vezető. Ha a gátló erőknek engedünk, akkor ez mindenkinek kellemetlenséget fog okozni. A visszavonulás csak akkor lesz kedvező, ha nagy türelemmel, felelősen vezetjük azokat, akik gátló hatással vannak ránk.

4. *„A bölcs ember visszavonulásával legyőzi a közönségeseket”*

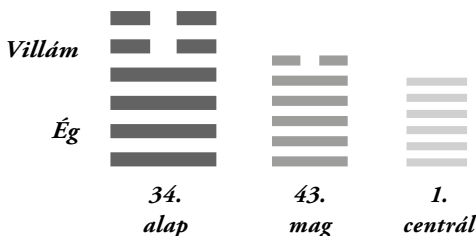
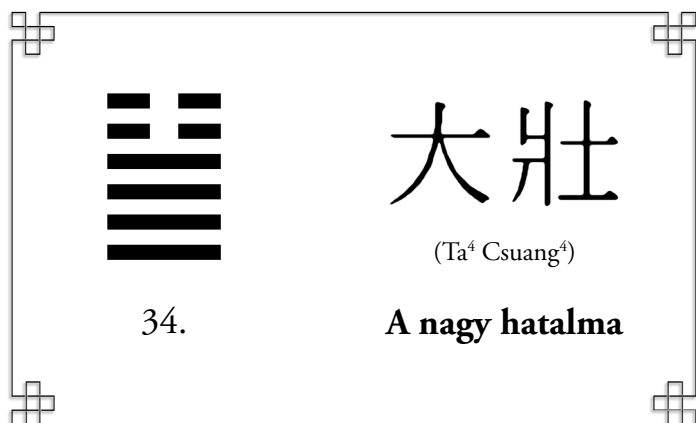
A visszavonulás most akadálytalanul megvalósítható. A bölcs ember nem késlekedik, hanem kitér és visszavonul az ellenséges erők elől. Visszavonulása kellő időben és megfelelő módon történik, így számára ez sikert és szerencsét hoz. Ugyanakkor visszavonulásával magára hagyja a veszélyes erőket, akiknek emiatt szenvedniük kell. Ez a vonal azt akarja mondani számunkra, hogy a helyes megkülönböztetés segítségével hagyjunk el minden alacsonyrendű és terméketlen állapotot, és forduljunk a magasabb rendű dolgok, azaz a belső fejlődés, a bölcsesség és az Égi erők felé.

5. *„Kitűnően végrehajtott visszavonulás, nagy üdv!”*

Egy erős ember, erős helyen felismeri a visszavonulás helyes idejét, birtokában van az erőknek, amelyekkel ezt végre is tudja hajtani. S miközben belül visszavonul, kívül megőrzi pozícióját. Sikere biztosított, mert visszavonulásával együtt helyesen módosítja céljait is. Az ilyen helyesen végrehajtott visszavonulás következtében olyan változások állnak be, melyek sikert és szerencsét eredményeznek. Az a fontos, hogy felismerjük a visszavonulásra alkalmas időt, és a döntésben határozottak legyünk, mert akkor visszavonulásunkat nem kísérik kellemetlen feszültségek és bonyodalmak, sőt előkészíthetjük a visszavonulás utáni ellenlépéseket is.

6. *„Tökéletes visszavonulás, minden kedvező!”*

Ez a hely a bölcs ember visszavonulását mutatja, aki minden kételkedés és kétség nélkül, tökéletesen hajtja végre ezt. A belső szabadság és fegyelmezettség következtében a visszavonulás tökéletesen van végrehajtván, és a kínai kommentárok szerint ez a visszavonulás a minden világi tevékenységtől való szabad és feszültségmentes visszavonulást jelenti. A vonal kitűnő egészségre és fegyelmezett tudatra utal. Az ilyen visszavonulást a teljes szabadság követi, valamint a legteljesebb siker. Aki a Taóhoz igazodik, az tudja, hogy nincs mit veszteni vagy nyerni. Egyszerűen csak azt teszi, amit tennie kell.

34.

A KÉP: Alul-belül a teremtő ég és felül-kívül a gerjesztő villám, ez A nagy hatalmának képe. A Befogadó házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Nagy erő, hatalmas erő, tudás és erő által elért hivatal. A nagy hatalma, ereje, a nagy szilárdság.

FŐJELENTÉS: A nagy hatalma és ereje a nehézségek ellenére megvalósított sikerre utal. A Teremtő kreatív tevékenysége nagy hatalmat eredményez. A tántoríthatatlan és rendíthetetlen igazsággal nagy siker valósítható meg. Ezt a hatalmat nemes célokra és jó szándékkal kell használni és alkalmazni. Ez a hexagram a belső erők és értékek erős megnyilvánulásainak időszakára utal. Viszont az erő és hatalom csúcspontja már túlhaladott, így fennáll annak a veszélye, hogy túlzott önbizalommal támaszkodunk saját erőnkre,

ezért fontos, hogy kitartsunk az igazság mellett. Vagyis az igazságnak és az erőnek egyaránt jelen kell lennie tetteinkben. Ennek a két alapvető képességnek az ilyen kifogástalan egyesülése által képessé válunk az Ég és a Föld minden jelenségének és belső természetének megismerésére.

A nagy hatalma jegyében született emberek nagy belső erővel rendelkeznek, kreatívak, idealisták, energikusak, és ha még ráadásul a Tigris vagy a Sárkány jelében születtek, akkor igazi uralkodó típusok. Nagy belső erejükkel, amelyet kifelé akadálytalanul tudnak érvényesíteni, mindent képesek elérni, amit csak akarnak, de éppen ez tartogatja számukra a legnagyobb veszélyeket. Az erő szinte észrevétlenül változik át erőszakká, és nem egy ember élete siklott már ki azon, hogy nem volt benne tudatos az erő és az erőszak közötti különbség. Az erőszak a nem uralt erő, ezért A nagy hatalma jegyében született emberek egyik fő életfeladata, hogy megtanulják erejüket uralni és az igazságosság érdekében hasznosítani. Az igazságtól való eltérés felesleges erőfeszítéseket és küzdelmeket hozhat életükbe, amit úgy tudnak kivédeni, ha mindenkinek elé helyezik az igazságosságot, a részvétet, valamint az Égi és az emberi törvényeket. Ebben az esetben olyan életpályát futhatnak be, amely minden lény számára üdvös és minden ember számára mintául szolgál. Minél inkább át tudják alakítani erejüket tiszta és megfogott szellemi erővé, annál magasabbra juthatnak. Óvakodniuk kell erejük hirtelen, kapkodó és meggondolatlan megnyilvánításától és a fej betegségeitől.

HELYZET: Villám és mennydörgés az égen – nagy Égi erők jelenlétére utal, egyúttal a mozgás és az erő kapcsolatát fejezi ki. Itt tehát a hatalom és az erő összhangján, valamint helyes alkalmazásán van a hangsúly. A bölcs ember sohasem jár hozzá méltatlan utakon, és így sohasem követ el olyat, ami ne lenne összhangban az Ég Akaratával. Az Ég és a Villám kapcsolata nagy tiszteletet és hódolatot sugall. Most a kiterjedés és a növekedés ideje van. Minden akaratunk és célunk megvalósul.

TANÁCS: Neki kell állni céljaink és terveink megvalósításának, ám ha kapcsolatainkban és tetteinkben nincs elég hajlékonyság, rugalmasság, szívélyesség és kedvesség, akkor könnyen konfliktusokba, felesleges erőfeszítésekbe és küzdelmekbe keveredhetünk. Az indulatosság és az akaratosság kellemetlenségeket és veszteségeket okozhat. Nyitottságra, toleranciára, közvetlenségre és mértékletességre van szükség ahhoz, hogy jól menjen minden. A jóga, a lassú mozgásra épülő torna (tajcsi), valamint a légzésgyakorlatok végzése megkönnyíti a nagy erő feletti teljes uralom megvalósítását.

Változó vonalak:

1. „Az erő és hatalom a lábakban, baj!”

Nagy erő és hatalom itt, a legalacsonyabb helyen azt jelenti, hogy kezdetben és alacsonyrendű ember esetében a nagy erő alkalmazása erőszakos előrehaladást vált ki. Az ilyen fejetlen előretörés kimenetele csakis bukás lehet. Ennek folytatása csak hátrányos. Az alacsonyrendű ösztönzésekkel párosult erő olyan folyamatokat szül, melyeknek egyszerűen nem lehet jó vége. A bizalom, amelyet a lábakban lévő erő jelképez, nagyon hamar kimerül.

2. „A helyes úton tartott erő sikerhez vezet”

A helyes út a középhez igazodást jelenti, amely nemcsak a szélsőségektől való tartózkodást foglalja magában, hanem a kitartást és a türelmet is, és ezek sikerhez vezetnek. Az igazsághoz való igazodás és a helyes kitartás legyőzi a nehézségeket és az akadályokat, így lehetővé válik a haladás. Óvakodni kell azonban a túlzott önbizalomtól és a vakmerőségtől. Utunkat a Taóhoz kell igazítani, s akkor a jövő sok jót tartogat számunkra.

3. *„Ami a közönségesnek vonzó, azt a nemes elutasítja, veszély!”*

Amikor a hatalom és az erő önféjűséggel párosul, és nem is a megfelelő időben nyilatkozik meg, akkor bukás és veszély fenyeget. A közönségesek nem veszik észre az ilyenkor leselkedő veszélyt, és mennek előre tovább, mintha minden a legnagyobb rendben volna. A bölcs ember azonban ismeri önmagát, és ilyenkor önfékezést és önmegtartóztatást gyakorol, hogy elkerülje a bajt. Most nagy elővigyázatosságra van szükség. A szélsőséges helyzetekben alkalmazott nagy erő és hatalom meggondolatlan önféjűséget jelent. Ilyenkor a bölcs nagyon fékezi erejét és hatalmát. Felesleges jelentéktelen dolgokra nagy energiákat fecsérelni.

4. *„Elhárul az akadály a nagy erő előtt, üdv!”*

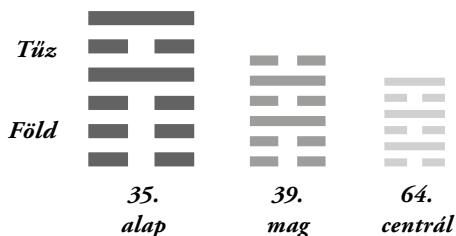
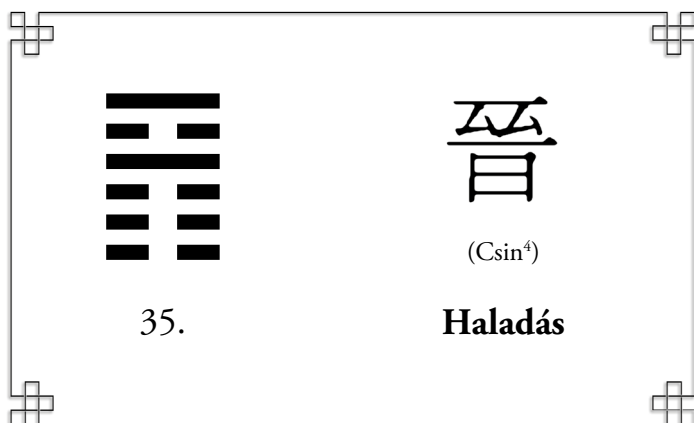
Ez a legfelső erős vonal, amely előtt már csak gyengék vannak. Ez olyan helyzetet ábrázol, amikor egy erős ember előtt megszűnnek a nehézségek, és megnyílik az út a haladás előtt. Az idő is megfelel annak, hogy a még meglévő akadályokat kitartó és nyugodt tevékenységgel legyőzzük, és akkor biztosítva van a siker. Amikor már nincs előttünk akadály, könnyen haladhatunk az úton. Erőnket és hatalmunkat nem kell fitogtatni, hanem vigyázni kell rájuk, és csendesen tevékenykedve haladni céljaink felé.

5. *„Feláldozza erejét, nem hiba!”*

A vonal olyan gyenge emberről beszél, aki magas pozícióban van, és így van is mit vesztenie. Mivel azonban az akadályok már elhárultak, és minden nehézség nélkül megy a maga útján, mellőzheti felhalmozott erejét, nincs már szüksége rá. Egy másik megközelítés szerint, ha túlságosan biztonságban érzi magát, és figyelmessége és az erő fékezésére irányuló törekvése alábbhagy, akkor könnyen elveszítheti az ereje feletti befolyását. Azonban, mivel már nem áll előtte akadály, még ekkor sem történik nagyobb baj.

6. „Se előre, se hátra, nem hiba!”

A vonal a nagy hatalma legfelső vonala, vagyis a nagy erő megnyilatkozása a végkifejlethez érkezett. Mivel már nincs hová előretörnie, ez némi zavart és bonyolultságot okoz. Azonban az itt jelölt ember lágy, nem erőlteti a dolgot, így nagy hibát nem követ el. Mindez azt mondja számunkra, hogy ha felismerjük a helyzetet, és nem erőltetjük az erőszakos előrenyomulást, hanem hagyjuk, hogy minden a saját útján haladjon, akkor nem hibázunk. Az erő és a hatalom önfejű és makacs alkalmazása most nem tanácsos. Gondoljunk arra, hogy minden akció reakciót szül, mert ez most az „ok és okozat” folyamata felismerésének ideje. Ha ilyen bölcsen járunk el, akkor ez a nehézkes helyzet nem fog sokáig tartani.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a tapadó tűz, ez a Haladás képe. A Teremtő házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Növekedés, előrelépés, megérkezés, elérés. Haladás, emelkedés, javulás, virágzás.

FŐJELENTÉS: A föld felett haladó fény a Nap mozgását szimbolizálja. Ellentétben a következő hexagrammal, a Haladás esetében a föld nem akadályozza a fény előtörését, hanem az teljes fényében ragyog. Ezért a Haladás a megvilágosodás szimbóluma is. A haladás szellemi fejlődésünk útján való előrejutás, amikor önmagunkban az alacsonyabb rendű indíttatásokat felváltják a magasabbak, ugyanakkor ez a hexagram az alacsonyrendű emberek és a magasrendű lények viszonyát is kifejezi. A Haladás a kicsik-

nek a magasakhoz való helyes közeledésére is utal. Most a haladás hozza a sikert és az odaadó munka gyümölcsét. A hexagram egy alárendelt emberről beszél, akiben megbíznak, aki rendíthetetlen szellemi erővel rendelkezik, és aki sohasem él vissza mások bizalmával, vagyis saját hatalmával. Az ő uralkodója a megvilágosodott. Így a helyes és nagy haladás előfeltétele az, hogy a megvilágosodott uralkodó és az odaadó alárendelt vagy megbízott viszonya rendezett legyen. Szellemi értelemben a Tao az uralkodó, az alárendelt vagy megbízott pedig maga a kérdező, aki helyesen és sikerrel igazodik a Taóhoz.

A Haladás jegyében született emberek befogadóak, szolgálatkészek, kitűnő gondolkodók, tiszta szívűek, odaadók és törekvők. Szellemi és anyagi területen egyaránt sikeresek, amit annak köszönhetnek, hogy szerényen, ugyanakkor határozottan teljesítik feladataikat. Nagyon jó térérzékük van, és talán ennek köszönhetően nagy utazók, akik legszívesebben beutazzák az egész világot. Nagyon szeretnek valahova megérkezni, de a következő pillanatban már új cél lebeg a szemük előtt. Nagyon fontos számukra a látvány és a forma, ezért minden jól megmarad az emlékezetükben. Ragaszkodó társra találnak, és környezetükben is csupa olyan ember van, akik önfeláldozóan segítik előrejutásukat. Fontos, hogy ne váljanak ezektől függővé, és megőriznék saját kezdeményezőképességüket. Általában a függőség és a függetlenség kérdése fontos szerepet játszik életükben. Mivel elhízásra hajlamosak, ezért vigyázniuk kell a táplálkozással és a gyomor betegségeivel. Alapjaiban véve sikeres emberek, akik jól teszik, ha ezt a szerencsés testerőtlésüket a megvilágosodás és a szellemi fejlődés érdekében hasznosítják.

HELYZET: A föld felett lángoló tűz az anyag fölé emelkedő szellem képe. Ezért a bölcs ember ápolja tudatában az Égi fényt, mely bevilágítja erényeit. A kép a föld fölé emelkedő Napot is mutatja, amely gyors és egyenletes haladásával mintául szolgál a nemes ember fejlődéséhez. Ilyen tiszta és igaz az emberi lény, még akkor is, ha ezt a tisztaságot beárnyékolja az anyaggal való kapcso-

lata. Most minden anyagi és szellemi tevékenység gyümölcsöző. A dolgok fejlődésben vannak. Minden a vártak szerint történik. Magasabb helyről segítséget kapunk, ami anyagi fellendülést és növekedést eredményez. Szerencse és siker.

TANÁCS: Nagyon jó lehetőségek mutatkoznak a közös tevékenységek és az együttműködések területén. Óvakodni kell a túlzott függőségtől, és kapcsolatainkban meg kell találni azt a viszonyulást, amely mindenkinek meghagyja a maga szabadságát. Nem szabad bedőlni minden látszatnak, mert a látszat sokszor becsaphat bennünket. Irigységet és féltékenységet ne tűrjünk meg magunkban. A vallásos felajánlás, a halhatatlanok tisztelete és a Tao szolgálata álljon életünk középpontjában.

Változó vonalak:

35.

1. „Magányos és akadályozott haladás, nem hiba!”

Erős ember áll gyenge helyen, így előrehaladásának nincsenek meg a feltételei. Magasabb helyről nem kapunk támogatást, és a mi céljaink sem magasrendűek. Ez a vonal olyan magányos próbálkozásra utal, amikor a szándékok tiszták, de nincs senki, aki a segítségünkre sietne, sőt, az is lehet, hogy határozott visszautasításban van részünk. Ebben a kezdeti időben az előrejutás nehézségekbe ütközik. Ilyenkor, ha nem találunk semmilyen megoldást, akkor nyugodtan meg kell állni és visszavonulni saját körünkbe. Most nem kell túlzottan megbízni senkiben, és ha bizalmatlanságba ütközünk, akkor ne mérgeledjünk vagy aggódjunk, hanem maradjunk nyugodtak, és tartsunk ki a helyesség és az igazság mellett. Még azokkal szemben is legyünk nyitottak és nagylelkűek, akik nem bíznak bennünk, egészen addig, amíg magasabb helyről nem érkezik felkérés vagy utasítás. Ebben az esetben nem követünk el hibát.

2. *„Bánatos előrehaladás, a kitartás üdvözt!”*

Az előrejutás itt is akadályokba ütközik, és itt sem ajánlható a haladás erőltetése, mert az nem vezet sehova. A megingathatatlan kitartás és határozottság azonban meghozza a maga gyümölcsét, mert az idő méhében már készülődik a segítő erő, amely egy magas pozícióban lévő, idősebb nő képében fog megjelenni. Ezért jelenleg nincs más dolgunk, mint nyugodtan kivárni azt az időt, amikor elhárulnak a kapcsolódás akadályai. A haladás kezdetét egy segítő szándékú idősebb hölgy megjelenése jelzi. Akkor kezdhetünk neki a munkálkodásnak.

3. *„Az összehangolt haladás eloszlatja a bánatot”*

Egyedül szeretnénk előrejutni, ám hamar be kell látnunk, hogy függő helyzetünk ezt nem teszi lehetővé. Ezért még idejében összehangolódunk a környezetünkkel, tudomásul vesszük függő helyzetünket és ezáltal megnyílik előttünk az út. Most olyan idők járnak, amikor csak a környezetünk segítségével haladhatunk előre. Ezt jelzi az is, hogy mindenki megbízik bennünk, és mi is megtaláljuk azt, akiben nyugodtan megbízhatunk. A közös tevékenység elhárítja az akadályokat, és így haladhatunk előre.

4. *„Önző haladásban kitartani veszélyes”*

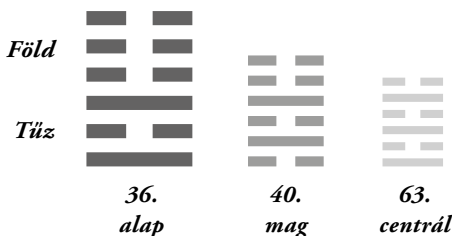
Egy erős, akaratos és saját céljait mindenáron keresztülvinni akaró ember olyan helyzetben van, amely nem kedvez a haladásnak. Ha valaki nagyon gyorsan és magasra akar jutni úgy, hogy közben még a céljai sem tiszták, mert saját magának akar értékeket gyűjteni és felhalmozni, akkor nagy veszélynek teszi ki magát. Ha ráadásul még makacsul ragaszkodik az ilyen méltatlan haladáshoz, biztosan bajba jut. Előbb vagy utóbb úgyis minden kiderül. Ez a méltatlan viselkedés nem segíti, hanem hátráltatja az előrejutást.

5. *„Ha nem aggódsz veszteség vagy nyereség miatt, akkor siker és üdv!”*

Egy gyenge ember felelősségteljes pozícióba jut, ezért meg kell találnia azt a helyes alapállást, amellyel meg tudja őrizni helyzetét. Gyengesége azonban most nem hiba, mivel ennek következtében nincsenek olyan indítékai, amelyek miatt mindenáron haladnia kellene. Ezért számára veszteség vagy nyereség másodrangúvá válik. Ebben rejlik számára a siker és az üdv, mert megelégedettsége gyengéddé és tartózkodóvá teszi, és így nemcsak helyzetét tudja megőrizni, hanem feléled benne a belső intuíció és a teremő értelem, melyek nagy lendületet adnak további haladásának. Ezért nem kell aggódnia, hiszen belső fénye megvilágítja számára a követendő utat.

6. *„Az erőszakos haladás veszélyt rejt magában”*

Egy erőszakos emberről beszél a vonal, aki bármi áron, de szeretne előrejutni. Irányát azonban nem jól határozta meg, mert a kifelé való előretörésnek sem a feltételei nincsenek meg, sem segítőtársak nem mutatkoznak. Az ilyen irányú előretörés veszélyeket rejt magában. Ez a lendület és határozottság csak abban az esetben tekinthető helyesnek, ha az előrejutás a belső képességek és lehetőségek területén valósul meg. Ha tehát a haladás saját maga megbüntetésére, megrendszabályozására és fejlődésére irányul, akkor ez bölcsességre vall, ez felel meg jelenlegi helyzetének is, és ez hordozza számára az üdvöt. Ha azonban külső és világi célok erőszakos elérése irányába történik a haladás, akkor annak szükségszerű összeomlás és baj lesz a következménye.

36.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a befogadó föld, ez A fény elsötétülésének képe. A Mélység házában lakik, és szeptember–október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Elhomályosuló fény, a földbe hatoló fény, a belső fény. A fény elsötétülése, sebesülése, a világosság eltakarása.

FŐJELENTÉS: Amíg az előző hexagram a föld felett világító fényt mutatta, addig itt az a fény van ábrázolva, melyet a föld eltakar, ez a fény csökkenését és elsötétülését jelzi. A földbe hatoló fény fokozatosan eltűnik, mint amikor a Nap lenyugszik. Aki megérti ezt a képet, annak még a nehézségek is sikert hoznak. Olyan emberre utal ez a hexagram, aki kifinomult belső lényét értelemmel ékesíti fel, kifelé gyöngéd és elfogadó, hogy minél jobban ellenálljon a nehézségeknek. A belső fényt most el kell takar-

ni – ahogy ezt tette Ven király a zsarnok udvarában – ahhoz, hogy a nehézségeket hasznosítani tudjuk. Az embernek a külső nehézségek ellenére is meg kell őriznie akaratát – ahogy ezt tette Csou herceg – ahhoz, hogy túléljük a nehézségeket. Mindez arra utal, hogy amikor nehézségbe ütközünk, akkor azt állhatatossággal és az igazsághoz való rendíthetetlen ragaszkodással tudjuk megoldani, amint tette ezt a két „ősalak” a zsarnok udvarában. A fény elsötétülése tehát alkalom arra, hogy az ember befelé forduljon, és teljes egészében a belső tudatosság és világosság ápolásának és fejlesztésének szentelje idejét.

A fény elsötétülése jegyében született emberek tiszta szívűek, barátságosak, jó gondolkodók, ragaszkodó és befogadó típusok, akiknek sok nehézséggel és gátoltsággal kell az életük során szembenézniük. A nehézségek legtöbbször abból fakadnak, hogy olyan helyen is háttérbe szorulnak, ahol pedig képességeik szerint vezetők lehetnének, vagy abból, hogy olyan környezetben élnek, ahol akadályozva vannak tevékenységeikben. Gyakran sodorja őket az élet olyan nehéz körülmények közé vagy olyan munkahelyre, ahol mások nem állnák meg a helyüket, például kórház, zárt intézetek vagy kutatóintézetek, ahol visszavonultan kell dolgozniuk vagy élniük. Gyakran kerülnek függőségbe olyan emberektől, akik visszaélnak ezzel, és ezért sokat kell szenvedniük. Mindezeket azonban nagy türelemmel és önuralommal kell elszenvedniük, mert ha fellázadnak, akkor csak rosszabbodik a helyzetük. Ám egész életük során nyitva van számukra az út, amely a belső világossághoz és a tudatossághoz vezet, s ezzel tudják legyőzni mindazokat a nehézségeket, melyek életükben felbukkannak. Ha sikerül elérniük, hogy a sors szabta szenvedések belső fejlődésük motorjává váljanak, akkor életüket a külső nehézségek ellenére belső ragyogássá és magasztos, emelkedett és tiszta tökéletesedésé változtathatják át. Ennél gazdagabb pedig nem is lehet az emberi élet.

HELYZET: A földbe hatoló fény és világosság a fényes csökkenését és a sötét növekedését mutatja. Minden előretörés kihívja a lehetséges nehézségeket. A bölcs ember bár eltakarja fényét, mégis ragyog, és a belső fény előbb vagy utóbb megtalálja az utat a megnyilvánulásra is. Mert ha az edényt – ami a test – a mester – ami az értelem – széttöri, akkor az edény alatt lévő lámpa fénye – ami a szív tisztasága – felragyog. A jövő most elég zavaros, és a dolgok nem alakulnak kedvezően. Nehézségekkel és akadályokkal kell szembenézni. Sérülések és bajok lehetősége nehezíti a helyzetet.

TANÁCS: Ajánlatos nagyon óvatosnak lenni addig, amíg a helyzet nem tisztázódik. Nem a zavaros jövővel kell foglalkozni, hanem a belső épüléssel. Nagyon fegyelmezettnek és visszafogottnak kell lenni, fel kell készülni veszélyes helyzetekre csalás miatt, szerencsétlenségre függőség miatt, valamint sérülésre, tüzre, rablásra és más balesetekre. Nem szabad kimutatni a belső képességeket, hanem csendben és visszavonultan kell munkálkodni a belső tökéletesedésen. A kontemplációs gyakorlatok és a jóga sok segítséget jelenthetnek.

Változó vonalak:

1. „Inkább lemond, de nem alkuszik, nem hiba!”

Egy erős és elveihez ragaszkodó, tiszta szívű ember határozottan szeretne előrelépni, azonban hamar észre kell vennie, hogy akármerre menne, mindenfelé veszélyek leselkednek rá. Ez megakadályozza őt abban, hogy keresztülvigye terveit, de nem gátolja meg abban, hogy az általános jólétért tevékenykedve kitarson elvei és belső tisztasága mellett. Inkább lemond alapvető szükségleteiről is – három napig nem eszik –, de kitart a kötelessége mellett. Viselkedését sokan örültségnek tekintik és bírálják is érte, ő azonban ezzel nem törődik. Jól teszi, mert kitarása előbb vagy utóbb meg hozza a gyümölcsét.

2. *„A fény csökkenése segítségre sarkallja, üdv!”*

Vannak olyan emberek, akik minél nagyobb bajba kerülnek, annál nagyobb erőket tudnak összpontosítani maguk és mások megsegítésére. Ez a vonal is ilyen emberről beszél. Bár megsebesül, és a járása is nehézkessé válik, ez azonban nem akadályozza meg abban, hogy kötelességeinek eleget tegyen. Így kell tennünk nekünk is akkor, ha korlátolt helyzetbe jutunk. Cselekedjünk az éppen aktuális törvények és szabályok szerint, összpontosítsuk minden erőnket kötelességeinkre, kerüljük el a szélsőségeket, és nézzünk körül, hogy nem szorul-e valaki a mi segítségünkre. Így tudjuk átmenteni magunkat és a hozzánk tartozókat a jobb időkre.

3. *„Megtaláljuk a fény csökkenésének okozóját, siker!”*

Miközben az ember a fény elsötétedésének idején mindent megtesz, hogy megpróbálja kisebbiteni a károkat, és komoly harcokat folytat a korlátozó erők ellen, hirtelen és véletlenül rátalál a Sötétség Urára. Erős emberről van szó, aki komolyan veszi feladatát, ám nem szabad a megtorlást túlzásba vinni, mert csak hosszadalmas munkával lehet a sötétségen végleges győzelmet aratni. Elégedjünk meg a győzelemmel, mint váratlan sikerrel, és nagy óvatossággal, kapkodás nélkül szilárdítsuk meg helyzetünket. Ez jelenti most a sikert.

4. *„Megtaláljuk a sötétség forrását, nem hiba!”*

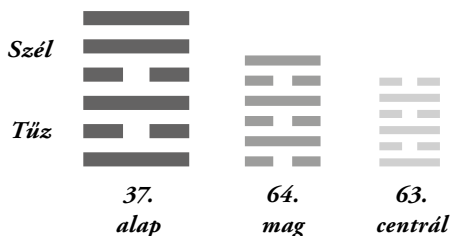
Ez a vonal olyan helyzetről beszél, amikor a fény elsötétedése teljesen elhatalmasodik. Ekkor, mivel olyan közel vagyunk a sötétség forrásához, tisztán átlátjuk ennek okait és motivációit. Tisztán belelátunk a Sötétség Urának szívébe, és megismerjük annak legapróbb szándékait. Mivel azonban gyenge helyen álló, gyenge vonalról van szó, azt is átlátjuk, hogy nincs remény megváltoztatására. Az egyetlen, amit tehetünk, az az, hogy sietve elhagyjuk a veszélyt, és nem bonyolódunk a kilátástalan jobbításába. Vagyis hagyjuk magunk mögött azt a helyzetet, állást vagy embert, amelynek vagy akinek a megváltoztatása lehetetlen, mert különben nem tudjuk kikerülni a veszélyt.

5. *„A fény elsötétedése idején a kitartás az üdvhozó”*

A sötétség elérte a tetőfokát, és ha olyan helyzetben vagyunk, mint Csou herceg, aki nem tudta elhagyni a zsarnok udvarát, akkor nem marad más megoldás, mint az, hogy belül kitartóvá és megingathatatlaná tesszük magunkat, kívül pedig óvatosak és engedékenyek maradunk. Ez nagy önfegyelmet és önmegtartóztatást igényel, mert a helyzet alapján könnyen elveszít-hetnénk türelmünket és reménységünket, ezzel azonban csak bajt hoznánk a fejünkre. Ha olyan veszélyes helyzetbe kerülünk, amelyet valamilyen oknál fogva nem tudunk elhagyni, akkor ez a módszer lehet segítségünkre, hogy átvészelve a nehéz időket saját belső fejlődésünk útján biztosítsuk magunknak a sikert.

6. *„Nincs senki, aki a sötétséget megvilágosítaná, baj!”*

Itt olyan emberről beszél a vonal, akinek helyzeténél fogva lehetőségében állt volna, hogy mindent megvilágosítson, helyett azonban áthágta a természet törvényeit, és ezzel a legteljesebb sötétséget vonta magára. Önmaga lett önmaga bukásának okozója. Ilyen magasból lezuhanni kétszeres szégyen. Mivel azonban így a Sötétség Ura egyedül maradt, önmagát emészti fel, és ezzel átadja helyét a sötét idők után újra felkelő világos erőknek.

37.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a szelíd szél, ez a Család képe. A Szelíd házában lakik, és július–augusztus időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Összetartozás, a mieink körében tartózkodás. Család, nemzetség, közösség, otthon, néptörzs.

FŐJELENTÉS: A Változások Könyve több helyen foglalkozik a különböző közösségekkel. Itt a vér szerinti közösség, a család vagy nemzet kerül bemutatásra. Mivel a családot összetartó erőt a nők képviselik, ezért ha ezt a hexagramot nő kapja feleletként, akkor ezt nyugodtan tekintheti szerencsés és jó előjelnek. Amennyiben férfiak kapják, akkor csak abban az esetben jelent jót, ha van benne változó vonal. Egyébként nekik nem túl jó előjel. A családon belül a nők megfelelő helye belül van, a férfiaké kívül. Amikor mind a férfi, mind a nő a neki megfelelő helyen van, akkor ez a

rend megfelel az Ég törvényeinek, és így a családban összhang van, ami mindennél többre becsülendő. A családtagok között van a tekintélyes uralkodó (az erős ötödik vonal) és az uralkodónő (a gyenge negyedik vonal), akik az apát és az anyát jelölik. Amikor az apa, az anya, az idősebb és a fiatalabb testvérek helyzete és tevékenysége összhangban van családi kötelességükkel, amikor a férjek az igazi feladatukat töltik be, az anyák pedig összetartják a családot, akkor az ilyen család útja csakis helyes lehet. És ha a családban rend van, akkor az egész világ kiegyensúlyozottan működik.

A Család jegyében született emberek rendkívül ragaszkodóak, melegszívűek, gondoskodók, rendszeretők és ha kell, harciasak. Fontos számukra a közösség és a család, mindent megtennének az övéikért, s ezzel igazi összetartó erőt képviselnek a világban. Ehhez azonban kitartóaknak és stabilaknak kell lenniük. Ha nőről van szó, akkor feladatot jelent számára, hogy fékezze szeszélyeit, táplálja a családot, a ház tűzét, és gondos összetartó ereje legyen a kisebb vagy nagyobb közösségnek. Amennyiben férfiról van szó, úgy ez kreatív vezető erőre, közösségi hajlamra, igazságérzetre, törekvő és fogékony jellemre utal, s az illetőnek főleg a beszéddel kapcsolatos dolgokra kell ügyelnie. A család jegyében született emberek legnagyobb kihívásait az egyesülés és elválás, a közeledés és távolodás, valamint a függés és függőség különböző formái jelentik. Az emberi viszonyok nagyon fontosak, ezért elsősorban ezen a területen kell nagyon ébereknek lenniük. Az is feladat számukra, hogy minden közösségben megtalálják a maguk helyét, mert akkor kiegyensúlyozott és örömeikben gazdag életet tudnak élni.

HELYZET: A tűzön a fa a családi tűzhely gondolatát és a tekintélyes család képét jelzi. A bölcs ember a szavaival fejezi ki a mindenség lényegét, ezért ügyel szavaira, életmódjában pedig rendíthetetlen és következetes. A szavaknak összhangban kell lenni a cselekedetekkel, mert csak azoknak a szavaknak van igazán hatásuk, melyeket helyes cselekedetek támasztanak alá. Az üres szavak és fenyegetések hatástalanok, és erőtlenséget takarnak. A bölcs szavai nagy hatással bírnak, mert igazak, és szellemi megvalósítás van

mögöttük. Ilyennek kell lennie annak is, aki családot tart össze. Ez a hexagram szerencsére, sikerre és örömteli állapotok meglétére utal, amit a hozzánk közelállóknak köszönhetünk. Nagy összetartó erő és önzetlenség van jelen, ezért az összetartásra most nyugodtan lehet építeni.

TANÁCS: A legfontosabb az, hogy kötelezettségeinket és feladatainkat következetesen hajtsuk végre és teljesítsük. Vigyázzunk a szavainkra, és ne tűrjünk meg magunkban indulatosságot – fegyelmezzük magunkat! Ajánlatos olyan gyakorlatokat végezni, melyekbe környezetünket is be tudjuk vonni.

Változó vonalak:

1. „A családi kötelékek erősek, nem hiba!”

Ez a vonal a családon belüli helyes elrendeződésre vonatkozik, s mivel még az elején van, ezért itt nincs semmilyen nagyobb erő, amely ezt megbontaná. A család olyan rendezett kisközösséget képvisel, amelyben minden résztvevő tudja a saját helyét, ezért a család minden tagja, kötelességein és feladatain túl, teljes szabadságot élvezhet. Ha a dolgok ilyen módon rendeződnek el, akkor nincs ok semmilyen bánkódásra, de ha fel is merül, akkor később magától eltűnik – nincs hiba.

2. „Ha nem önmagának akar jót, hanem a családjának, az nem hiba!”

Ez a vonal arra hívja fel a figyelmet, hogy a család tagjainak nem a saját hangulatukat és szeszélyeiket kell követniük, hanem a közösség táplálásával kell törődniük. A család minden tagjának a család fejéhez, a közösség központjához kell igazodnia, mert ha valaki erőszakkal és önfejűen a saját érdekeit tolja előtérbe, az nem csak neki, hanem az egész családnak bajt jelent. Itt azonban olyan emberről – a család valamelyik nőtagjáról – van szó, aki szerényen és gyengéden viszonyul a családhoz, és önmagát háttérbe szorítva végzi aktuális feladatait és köteles-

ségeit. Ez nem hiba. A siker most a kisebb dolgok megoldására való összpontosításban van.

3. *„A civakodás és gúnyolódás veszélyt jelent a családnak”*

Amikor a családtagok kisebb veszekedésbe bonyolódnak, akkor még megfelelő dorgálással és büntetéssel meg lehet oldani a helyzetet. Ilyenkor is vigyázni kell arra, hogy a büntetés csak akkora legyen, hogy újra helyreálljon a családi összhang. Amikor azonban az asszonyok és a gyerekek a családfőt a háta mögött kinevetik és kigúnyolják, akkor már nagyon veszélyes a helyzet, mert ez a közelgő szerencsétlenséget és boldogtalanságot jelenti. Amikor ebből kifolyólag a helyzet annyira megromlik, hogy a családot már a szétválás fenyegeti, akkor ez talán észhez téríti a családtagokat, és talán figyelmesebbek és fegyelmezettebbek lesznek egymással szemben. Ezzel elkerülik a nagyobb bajt.

4. *„A háziasszonyon múlik a család jóléte, üdv!”*

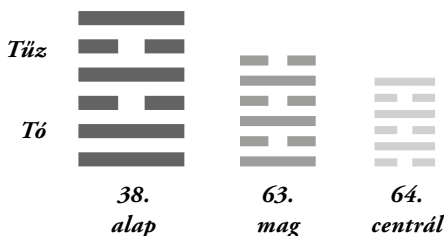
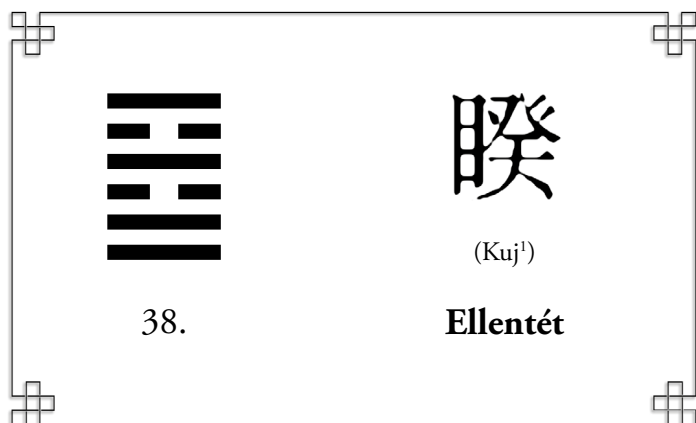
Ez a lány vonal a háziasszonyt jelöli, aki odaadóan viszonyul a család fejéhez, akit az ötödik vonal jelez. Ha a ház asszonya – akitől az egész család jóléte függ – ilyen odaadóan és gondoskodóan viszonyul az urához, akkor ez a család szempontjából siker és szerencse. Ha a hivatalnok ilyen kötelességtudóan viszonyul az uralkodóhoz, akkor a birodalomban rend, béke és jólét uralkodik. Olyan helyzet ez, hogy most akár nagy célokat és terveket is meg lehet valósítani.

5. *„A ház ura közeledik a családjához, nagy üdv!”*

Ez a vonal jelzi a ház urát, illetve a birodalom uralkodóját. S mivel a vonal erős és középponti, ezért nincs ok aggodalomra, mert a családfő és a család találkozási szívélyes, szeretettelgi légkörben történik. Ha a család feje, illetve az uralkodó ilyen jóindulattal és központi helyzetét erősen és igazságosan megtartva közeledik az övéihez, és az általa megszerzett javakat szétosztja közöttük, akkor legyen szó akár kisebb közösségről, mint a család, akár egy nagy birodalomról, igazán jól fog menni minden, és a közösség felvirágzik – nagy üdv!

6. „Ha a közösség feje saját képességeit fejleszti, az makulátlan!”

Ha a családfő őszintén, szívélyesen és nagy szeretettel gondoskodik a hozzá tartozókról úgy, hogy közben magát mindenféle megpróbáltatásoknak teszi ki, az mindenképpen tiszteletreméltó. Ezt csak olyan vezető tudja megcsinálni, aki folyamatosan fejleszti saját képességeit és személyiségét, képes a mindennapi dolgok fölé emelkedni, és a jelentéktelennek látszó dolgokat is univerzális összefüggésekben képes szemlélni. Mindig vállalja a felelősséget, mert olyan belső szellemi erővel végzi dolgát, amely állandó fejlődéséből fakad. Ezzel tartós sikert, szerencsét és boldogságot hoz létre.

A KÉP: Alul-belül a vidám tó és felül-kívül a tapadó tűz, ez az Ellentét képe. A Mozdulatlan házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Elidegenedés, polaritás, különbségek, távolodás. Ellen-tét, szembenállás, elválasztottság, félreértés.

FŐJELENTÉS: Az ellentét abból fakad, hogy a felül lévő tűz felfelé lobog, a tó vize pedig lefelé süllyed, valamint a legfiatalabb leány (tó) és a középső leány (tűz) között állandó az ellenkezés és veszekedés, mert vágyaik ellentétes dolgokra irányulnak. Ilyen időkben csak kis feladatok teljesíthetők. Pedig amikor az öröm (tó) és a szépség (tűz) egyesül, akkor fényességet is okozhatnak. Az Ég és a Föld elkülönül egymástól, mégis egyesülnek akkor, amikor megszülik a lényeket. A férfi és a nő is ellentétet alkot,

azonban vágyaik egyesítik őket. A mindenség különböző ellentétes dolgokból tevődik össze, mivel minden saját specifikus jelleggel rendelkezik. Mégis harmónia lehet köztük, ha az ellentétek egyesítésére tudatosan törekszenek. Amikor az emberek között ellentétek vannak, akkor nagy terveket nem lehet megvalósítani, hanem az ellentét megoldására kell összpontosítani.

Az Ellentét jegyében született emberek vidámak, kedvesek, jó megfigyelők, gondoskodók és nagy képzelőerővel rendelkeznek, ugyanakkor nyugtalanok, állhatatlanok, változékonyak és hangulatuk által vezéreltek. Ez utóbbiak miatt életük során gyakran kerülhetnek konfliktusos helyzetbe, elidegenedés, válás és szembenállás nehezítheti meg életüket. Veszekedés szempontjából könnyen „táncba vihető” típusok, mert néha nagyon is ragaszkodnak saját elképzeléseikhez. Kötelességeiket rendre elvégzik, de olyan módon, hogy már-már áldozati bárányoknak tűnnek, ám ezt környezetük könnyen félreérti, ami miatt további feszültségek és ellentétek keletkezhetnek. Éppen ezért életfeladatuk is ezeknek a gyengeségeknek a kiküszöbölésével van kapcsolatban. Ha sikerül a saját egyéniségüket úgy megőrizni, hogy közben elkerülnek minden ebből adódó ellentétet, és ha megpróbálják megérteni a tőlük eltérően gondolkodó embereket, akkor ezzel sok kellemetlenségtől óvják meg magukat. A társkapcsolat az egyik legveszélyeztetettebb pontjuk, mert ezen a területen tudnak a feszültségek komoly ellentéteket felszínre hozni. Amennyiben közvetlen társukkal kapcsolatban megtanulják az ellenállás áthidalásának módszerét, akkor életük más területein is rendeződnek a problémák. Minden ellentét és feszültség megfelelő belső fegyelmességgel kreatív energiává alakítható. Ezt kell magukban folytonosan tudatosítani. Vigyázniuk kell a szavaikra, mert ezekkel tudnak a legtöbb kárt okozni maguknak és szeretteiknek egyaránt.

HELYZET: Alul a tó és felül a tűz, és nem egymás irányába mozognak. A bölcs ember a különbözőségét az egységen keresztül valósítja meg, azaz minden tevékenységében ugyanazokat az er-

kölcsi elveket alkalmazza, még akkor is, ha különböző módszereket kell alkalmaznia a különböző feladatok elvégzésekor. Jelenleg olyan a helyzet, hogy eltérő és nehezen egyeztethető gondolatok, vélemények és tervek vannak jelen egyidejűleg. A nehézségek dominálnak, minden nagyon nehezen valósul meg. Akármibe kezdünk, azonnal szembenállással és konfliktussal találkozunk. Nehézségek jelentkezhetnek az emberi viszonyokban.

TANÁCS: Ajánlatos most elállni az előrelépéstől és a minden áron való haladástól. Fegyelmezetten igyekezni kell megtartani a jelenlegi helyzetet és elvégezni a köteleességeket. Így elkerülhetőek a nagyobb bajok. Fegyelmezni kell önmagunkat, és vigyázni az egyensúly felborulása következtében beálló betegségekkel. Olyan gyakorlatokat kell végezni, melyek az akaratot és az önuralmat szilárdítják meg.

Változó vonalak:

1. *„Az önfegyelem eloszlatja az ellentéteket”*

Az első vonal az ellentétek kezdeti állapotát jelenti. Mivel itt erős ember van erős helyen, kellő önuralommal és önismerettel, ezért a jelentkező és még viszonylag csekély ellentétes erő nem tudja kimozdítani nyugalmából. Hagyni kell, hogy az ellentét magától megoldódjon, és nem kell az elidegenedést okozó emberekkel belemenni a vitába, ugyanakkor nem szabad az ellentéteket erőszakkal eltávolítani sem. Ha most ellentét keletkezik, akkor a nyugalom következtében magától fog egyesülésbe átváltozni. Nyugodtan meg kell várni, hogy a helyzetek, dolgok, folyamatok vagy emberek maguktól rendeződjenek.

2. *„Ártatlanul ellentétbe keveredni, nem hiba”*

Tévedés vagy félreértés miatt ellentét támad egy magasabban álló személlyel vagy számunkra fontos emberrel. Ilyenkor hajlunk arra, hogy letérjünk az utunkról, és azonnal az úgy tisztázá-

sához fogjunk. Ez azonban csak bonyodalmakhoz vezetne, mert nem lehet megtalálni a félreértés okát. Ezért jobban tesszük, ha megvárjuk, amíg magától tisztázódik az ügy, vagy felettesünkkel véletlenül találkozva ő kezdeményezi a probléma tisztázását. Így nem követünk el hibát. A megoldás sokszor egészen váratlan irányból érkezik. Ezért most intuíciónkra hallgatva haladjunk rendületlenül saját utunkon.

3. *„Jobbra-balra ellentét, mégis segítség érkezik, és a végére kitisztul minden, nem hiba!”*

Vannak helyzetek, amikor azt érezzük, hogy minden összeesküdött ellenünk, és akár merre nézünk, mindenütt konfliktus és elidegenedés vesz körbe minket. Komoly kellemetlenségekkel és nehézségekkel kell szembenéznünk. Mindenfelől ijesztő a helyzet, hivatalvesztés, rangvesztés vagy büntetés fenyeget. De ilyenkor sem szabad elveszítenünk nyugalunkat és kitartásunkat, hanem szilárdan meg kell maradni a helyes úton. Ez meghozza a gyümölcsét, mert megjelenik egy magas pártfogónk, aki tisztázza a félreértéseket és ellentéteket, így a végére minden kiderül.

38.

4. *„Magányosan haladva megtalálja az ember azt, aki hozzá hasonló”*

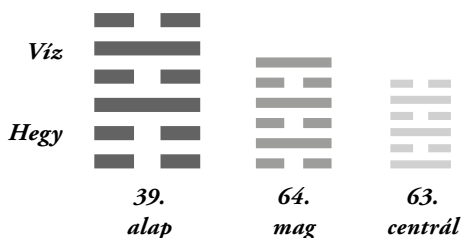
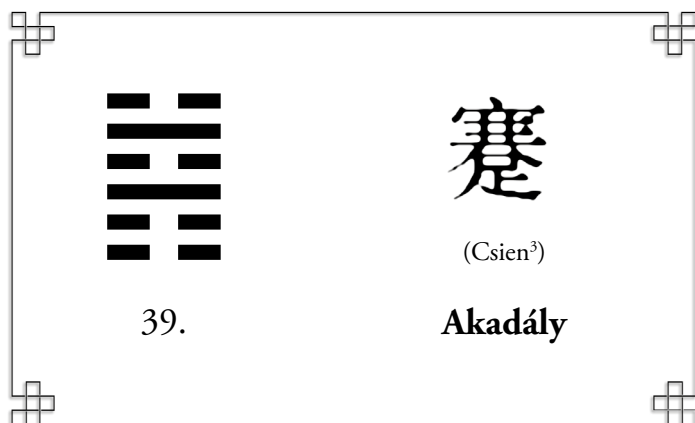
Ez a vonal is olyan helyzetet ábrázol, amikor az ember ellentétekkel teli környezetben él, és nem tudja senkivel tisztázni a helyzetet. Ezért magányosan halad az útján, hűséges marad elveihez, nem bonyolódik senkivel sem vitába, és nem szítja az ellenségeskedést. Ezzel felülemelkedik az ellenséges környezeten, aminek az lesz a következménye, hogy észreveszi a hozzá mindenben hasonló társát, és kölcsönös bizalom alakul ki közöttük. Közös tevékenységükkel el tudják kerülni az ellentéteket, és maguk mögött hagyhatják az ellenséges közeget is. Most a hozzánk hasonlók segítségét teljes bizalommal kell fogadnunk.

5. *„Társunk utat talál hozzánk, nagy üdv!”*

Itt is elidegenedés és bizalmatlanság jellemzi a helyzetet, ráadásul egy vezető pozícióban lévő főnököt ábrázol a vonal, akit ellentétek vesznek körül. De mivel nem próbálja ezeket sem erőszakkal, sem türelmetlenséggel megoldani, és állandó kompromisszum-készséggel és kedvesen fordul a lehetséges megoldások felé, ezért észreveszi azt a társát, aki szintén a nehézségek legyőzésén fáradozik. Ez a találkozás a helyzet megoldását jelenti. A főnök itt a tudat szimbóluma, a környezet a nehézségeké, a társ pedig a helyes módszer, ezért amennyiben a tudat a nemcselekvő cselekvés útján halad, úgy biztonsággal sikerül legyőzni minden ellentétet.

6. *„A látszólagos ellentéteket eloszlatja a megvilágosodás, nagy üdv!”*

Ellentétek miatt teljesen magunkra maradva mindenfelé csak ellenséges erőket és elkülönülést látunk. Olyan valóságosnak tűnnek, hogy már-már erőszakkal próbáljuk távol tartani magunktól, a magányba menekülve a nehézségek elől. Ekkor azonban elered az eső, és kiderül, hogy az egész csak félreértés és látszat, s egy csapásra megszűnnek az ellentétek. Saját illuzórikus tévedésünk következtében láttuk a barátainkat és szeretteinket ellenségeknek, és ettől állandósult a feszült helyzet. Ez a vonal azt mondja számunkra, hogy a bölcs ember az ellentétek okát saját tudatában keresi, és meg is találja, mert minden külső ellentétnek belül van az oka, minden külső nehézségnek belső rendezetlenség az okozója. Ezt azonban csak a bölcs ember képes belátni, az, akinek mintája a Tao.

39.

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a veszélyes víz, ez az Akadály képe. A Derűs házában lakik, és szeptember-október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Gyengeség, erőtlenség, bénaság, bezártság. Akadály, nehézség, bajok, veszélyek.

FŐJELENTÉS: Elöl veszélyes vízkatlan, hátul megmászhatatlan hegyek, ez akadályokat jelent. Más szempontból az akadályt a kívül lévő veszély jelenti, melynek következtében az ember nyugalomban marad – belül a hegy. Ezért az egész jel arról beszél, hogyan lehet az akadályon túlelni, hogyan lehet megoldani az előttünk tornyosuló akadályokat. A megoldás kulcsa az akadályok időben való észlelése, mert az időben felismert veszélyt el tudjuk hárítani – ez utal az igazi bölcsességre. Az előretörés, a minden

áron való előrejutás bajt és kedvezőtlen fejleményeket hoz. A nyugton maradás, a kitartás és a szilárdság a megfelelő és kedvező hozzáállás az akadály által jelzett helyzetekhez. Ajánlatos meglátogatni egy bölcs embert, vagyis bölcsességünk kimunkálásán kell fáradoznunk, mert akkor jó eredményeket érhetünk el. A kitartásból fakadó szerencse és siker lehetővé teszi, hogy támogassunk és szolgáljunk egy szellemi közösséget. A hasonló gondolkodásúakkal való társulás és egy arra méltó ember követése kedvező. A közepső ösvényhez való ragaszkodással bármilyen akadályt képesek vagyunk leküzdeni.

Az Akadály jegyében született emberek szelídek, erényesek, megbízhatóak, magukba fordulóak, nyugodtak, szilárdak és békések, képesek nagy nyugalommal szemlélni a világ kavargását. Mindezen tulajdonságukra szükségük is van, mert az élet során sok akadállyal, nehézséggel, gátoltsággal kell szembenézniük. Körülöttük rendre a legkülönbözőbb veszélyek tornyosulnak, sokszor úgy, hogy mások fel sem fedezik ezeket. Nagy érzékük van ahhoz, hogy időben észrevegyék azokat a helyzeteket, melyek nem a megszokott módon zajlanak, vagy veszélyt hordoznak magukban. Nagyon kell vigyázniuk arra, hogy ne ragadjanak bele depressziós, búskomor, lehangolt, csüggedt vagy mogorva lelki állapotokba, valamint arra, hogy ne lássanak ott is veszélyt, ahol nincs. Életüket akkor tudják hasznosan vezetni, ha önmagukat képezve olyan szellemi úton járnak, melynek során az egyébként is meglévő meditatív alkatukat tudatosan és akaratlagosan képzik. Kiváló jógamesterek lehetnek, koncentrációs és meditációs gyakorlatokban rendkívüli képességekre tehetnek szert. A legbiztosabb módszer boldogságuk eléréséhez, ha megelégednek helyzetükkal, és kizárólag a belső szellemi fejlődés területén munkálkodva nyugodtan a helyükön maradnak. Ebben az esetben az akadályok olyan segítő erőkké változnak, melyeket legjobban az Akadály jegyében született emberek tudnak értékelni.

HELYZET: Víz van a hegyen, ez akadályokra utal. Kétkedés, töprengés, kellemetlenségek és nehézségek időszaka ez. Az ilyen helyzetben az ember könnyen megadja magát a sorsnak, mondván,

hogyan nem vezet semerre sem út, nincs semmilyen kilátás, és ezért sokszor hajlamos tisztességtelen útra lépni. A bölcs ember azonban ilyenkor nem tör előre, nem bizonytalankodik, nem veszíti el optimizmusát, hanem befelé fordulva tökéletesíti önmagát, és a belül létrehozott változások által növeli erőit. Ez az út minden veszélyes időszakban és helyzetben járható, mégpedig úgy, hogy ennek eredményével nem ér fel semmi az egész világon.

TANÁCS: Türelmesnek kell lenni, meg kell tanulni kivárni a veszélyes helyzet elmúlását, és követni kell a tapasztaltabbak és a bölcsőbbek tanácsait. A zavartalan belső kitartás a végén sikert eredményez. Ajánlatos a kontempláció–koncentráció–meditáció hármas útját végigjárni, vagy más szellemi gyakorlatokat végezni. Az úgynevezett sötét időszak csak 5-6 (szimbolikus) hónap múlva fog megváltozni. Óvakodni kell a vizektől, a lopástól, csalástól és a hátba támadástól. Nem kell ugyanakkor törődni azzal, hogy mit beszélnek az emberek.

Változó vonalak:

39.

1. „A menés akadályhoz vezet, a visszatérés üdvöt eredményez”

Amennyiben olyan helyzetben találjuk magunkat, ahol veszély tornyosul előttünk és akadályozva van minden mozgásunk, ott nem kell keményfejűen és makacsul előretörni abban a reményben, hogy így kijutunk az akadályok közül, mert ez nem vezet sikerre. Amit ilyenkor tennünk kell, az az, hogy visszahúzódunk és türelmes kitartással kivárjuk a további tevékenység helyes idejét. Ez a vonás tehát a várakozás előnyét hangsúlyozza. A veszélynek való fejetlen nekirohanás konfrontációt és kellemetlenségeket okoz. Ajánlatos a türelmes nyugalom.

2. *„A mandarin urát szolgálva szembenéz a veszéllyel, nem hiba!”*

Ha valaki, aki az uralkodót szolgálja vagy egy magasabb rendű személy parancsára jár el, és egyik nehézségből a másikba botlik, annak nem kell úgy tennie, mintha saját ügyében tevékenykedne. Amíg általában ajánlatos a veszélyek és akadályok előtt visszavonulni, és jobb elkerülni ezeket, addig neki többet ér, ha az akadályokkal szembenézve nyugodtan halad át rajtuk, és folytatja tovább az útját. És, mivel a veszély nem az ő hibájából ered, így nem követ el hibát. Aki ilyen lelkiismeretesen hajtja végre kötelességét, az nem vonható felelősségre, és nem is éri baj.

3. *„Folytatni kellemetlenség, visszatérni üdv!”*

Itt olyan akadályokkal kell szembenéznünk, melyeknek leküzdése meghaladja erőnket. Ráadásul azt kockáztatnánk, hogy ha továbbmegyünk, és nem tudjuk leküzdeni a veszélyt, akkor a hozzánk tartozók biztonságát is veszélyeztetnénk. Így még időben felismerjük a követendő utat, visszafordulunk, és kitérünk a veszélyes helyzet elől. Ezzel nemcsak magunkat óvjuk meg, hanem a mieinket is, akik nagy örömmel fogadják visszatértünket. Más szempontból: a külső akadály elől kitérve befelé fordulni nagy békét és boldogságot hoz.

4. *„Folytatni kellemetlenség, társulni üdv!”*

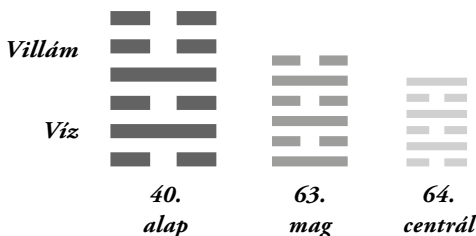
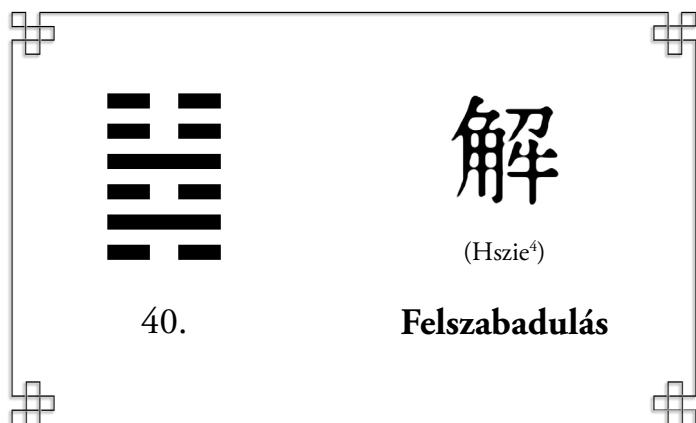
Ebben a helyzetben is akadállyal kell szembenéznünk, amit itt sem old meg, ha könnyelműen nekimegyünk a veszélyes helyzetnek. Ennél sokkal célravezetőbb, ha a körülöttünk lévő erős társakkal egyesülve győzzük le az akadályokat. Egyedül tehát nem vagyunk képesek feladatunk végrehajtására, viszont ha a helyünkön maradunk, akkor környezetünk mindenben támogatja törekvéseinket. Ezért most előnyös visszahúzódni és olyan megbízható támasztékokat keresni, melyek segítségével a későbbi akadályok és nehézségek legyőzhetőek lesznek. Szükséges továbbá, hogy a felmerülő különbségeket nagy körültekintéssel egyesítsük.

5. *„Számos alattvaló siet segítségére, nagy üdv!”*

Ez a vonal jelenti az egész jel uralkodóját, s mivel erős, ezért nem tér ki az akadályok elől. Nem önmagáért veszi fel a harcot a nehézségekkel, hanem azért, mert ez a feladata, ahogy egy uralkodó feladata az, hogy védelmezze országát. Arra hivatott, hogy a legnagyobb akadályokkal is szembeszálljon. A legnagyobb és a legsúlyosabb nehézségek közepette azonban megérkeznek a hozzá hű társak, s mivel az erős uralkodó képes őket megszervezve szembeszállni a nehézségekkel, így a győzelem nem is marad el. Ez a vonal azt a tanácsot adja, hogy mindig és mindenkiel legyünk olyan igazságosak és kiegyensúlyozottak, hogy az első hívó szavunkra bármikor segítségünkre siessenek.

6. *„A menés akadályhoz vezet, mert a befelé fordulásban van az üdv!”*

A legfelső helyen lévő bölcs ember időben észreveszi az előtte tornyosuló akadályokat, és tudja, hogy a belső képességek felé fordulva el tudja kerülni a bajt. Egy ilyen helyen álló ember nem gondolhat csak a saját biztonságára, mert számára minden lény biztonsága csak a megnyugtató. Ezért belső egyensúlyát megőrizve visszafordul, és számukra is felmutatja azt az utat, mellyel minden nehézség és akadály legyőzhető. Ez az út pedig az, amely szellemi fejlődésünk területén saját belső képzésünk irányába vezet, és amelyet mindenhol úgy ismernek, hogy Tao.

A KÉP: Alul-belül a veszélyes víz és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Felszabadulás képe. A Gerjesztő házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Lerázni valamit, kiszabadulni, megoldani. Felszabadulás, kiszabadulás, megszabadulás, kioldás, lazítás.

FŐJELENTÉS: Amikor belül veszély van, kívül pedig mozgás, akkor helytelen kívánni és helyben maradni, viszont helyes, ha a megfelelő mozgással kilépünk a veszélyből. Amikor menni kell, akkor menjünk, amikor pedig vissza kell térnünk, akkor térjünk vissza. A menés révén hatalmas tömegeket nyerhetünk meg, a visszatérés során pedig biztosíthatjuk helyzetünket. Ha valakinek van oka a gyors haladásra, akkor ezzel nagy sikert valósíthat meg. Az eső és a villám az első tavaszi zivatar idejére utal, amelytől a ter-

mészetben minden sarjadni és növekedni kezd. A hosszabb nehézségek időszaka után a légkör feszültségét megszüntető zivatar az új idők jele, a felszabadulás időszaka, amely minden lény számára a növekedés és a gyarapodás idejét hozza el. Az emberek számára is a tavaszi villám és zivatar jelzi a hosszú tél elmúltát, amely helyet ad a tavasz mindent felvidító időszakának. Eljött az ideje annak, hogy ha felhalmozódtak bennünk olyan energiák, melyeket nem tudtunk kiélni, vagy olyan feladatok, amelyeket nem tudtunk megoldani, akkor most felszabaduljunk ezek alól, és nekiálljunk a feladatok elvégzésének.

A Felszabadulás jegyében született emberek bölcsek, tehetőségesek, érzelmesek, érzékenyek, akaratosak és félénkek, ugyanakkor gyakran feszültek, bizonytalanok és nyughatatlanok, amit az is gerjeszt bennük, hogy a külvilágból gyakran érik őket olyan váratlan és ijesztőnek ható impulzusok, melyeknek a megoldása nagy feladatokat ró rájuk. Belső bizonytalanságuk miatt nehezen vállalkoznak maguktól nagy feladatok megoldására, viszont amikor rákényszerülnek, akkor sikereket érnek el. Gyakran van bennük olyan feszültség, amelyet a környezetükkel kapcsolatban élnek meg, ez sokszor érzelmi alapokra épül, és csak nagy nehézségek árán tudnak alóla felszabadulni. Ha azonban túl tudnak emelkedni érzelmi feszültségeiken, akkor minden nehéz helyzetből megtalálják a kiutat, sokszor olyan impulzív módon, hogy saját maguk is megijednek tőle. Fontos számukra, hogy olyan bölcs belátásra tegyenek szert, amellyel nemcsak mások hibáit és vétkeit tudják észrevenni, hanem a magukét is, mert ez a belső feszültségük és nyugtalanságuk megoldásának kulcsa. Amennyiben sikerül a környezetükkel összehangolni magukat, valamint az ösztönző erőket jól kihasználni és megfelelő időben cselekedni, akkor sikeres és termékeny életet élhetnek.

HELYZET: Az eső és a villámlás együtt a hosszú ideje tartó nyomott állapotok alóli felszabadulás képe, amely után fényesebb és sikeresebb időszak következik. A villámok titkos és rejtett hibákat hoznak napvilágra, de a bölcs ember nem mások hibáira ösz-

szponzósít és nem mások bűneivel szemben szigorú, és nem szűnik meg saját hibáit és vétkeket kutatni és megszüntetni. A hibák és vétkek alóli felszabadulás hoz ugyanis az ember számára igazi békét és boldogságot. Aki így jár el, annak nagyon hasznos időszak következik.

TANÁCS: Most szükség van arra, hogy aktívan tevékenykedni kezdjünk, kihasználva az alkalmat és az idők kegyét. Bőség és hírnév várható. Vigyázni kell az idegességből és a feszültségekből fakadó betegségekre, valamint a nem jó időben történő cselekvésre. A megfelelő időt esőhullás jelzi. Szerencsés híreket és váratlan ötleteket kaphatunk. Utazásokat főleg dél, délnyugat és nyugat irányába érdemes tervezni. Ajánlatos olyan gyakorlatokat végezni, melyek a belső stabilitást és az összpontosítást erősítik.

Változó vonalak:

1. „Követni az ellentétet nem hiba!”

A vonal olyan emberről beszél, aki természete szerint gyenge, de erős helyen áll. Ugyanakkor kapcsolata van egy olyan magasan állóval, aki viszont természete szerint erős, de gyenge helyen áll. Mivel a felszabadulás ideje már elkezdődött, ezért nem hiba, ha egy gyengébb ember az erős ösztönzésére követi őt és elfogadja társának. Az ilyen ösztönzéseket most mindenképpen el kell fogadni, mert a közös tevékenységből most nem származik semmi rossz.

2. „Három rókát egy arany nyílvezzővel elejteni üdvöt hoz!”

Egy erős emberről van szó, akit körülvesznek a gyengék és közönségesek. Helyes kitartással, a középúton való haladással – ez az arany nyílvezző, amely az elejtés módjára utal – az ember lefűleli – elejti – a hamisság, a hízélgés és a ravaszság – ez a három róka – negatív tulajdonságait, s ezzel megnyílik az út a felszabadulás előtt. Mindez azt mondja számunkra, hogy hibáinkat

felszínre hozva, mozdulatlanul és kételkedés nélkül kell haladnunk a középső úton, azaz óvakodnunk kell a szélsőségektől, mert nem a kemény harc, nem a gyenge szembenállás, hanem az igazságos önvizsgálat vezet a felszabaduláshoz.

3. *„Ha az ember terhet cipel és közben kocsin jár, az megszégyenül”*

Ha a felszabadulás során olyan helyzetbe jutunk, hogy magunk mögött hagyhatnánk a nehézségeket és korábbi hibáinkat, ám mi mégis magunkkal cipeljük azokat, annak megszégyenülés lesz a vége. Olyan ez, mint amikor valaki a vonaton utazva a hátán tartja a csomagját. Ezzel csak magára vonja a tolvajok figyelmét. Vagyis ha egy erős helyen lévő gyenge embert érdemtelenül ér a felszabadulás, és nem képes az új helyzethez és körülményekhez alkalmazkodni, hanem korábbi hibáit magával cipeli, mert „nincs ereje letenni azokat”, akkor ennek megszégyenülés lesz a vége. Ugyan kit tehetne ezért magán kívül felelőssé?

4. *„Ha megszabadulunk a közönségestől, azonnal jön az igazi társ, nem hiba!”*

Itt egy erős ember gyenge helyen áll, és bensőséges viszony fűzi egy közönséges emberhez. Mindaddig, amíg ezt a méltatlan kapcsolatot nem szünteti meg, addig hiába vár a felszabadulásra, és hiába vár igazi társára is. Ha azonban erőt vesz magán és megszabadul a közönségestől, akkor igazi társa, a megbízható barát azonnal odatalál hozzá, s akkor közösen elérhetik a felszabadulást.

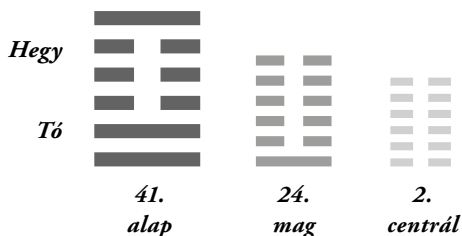
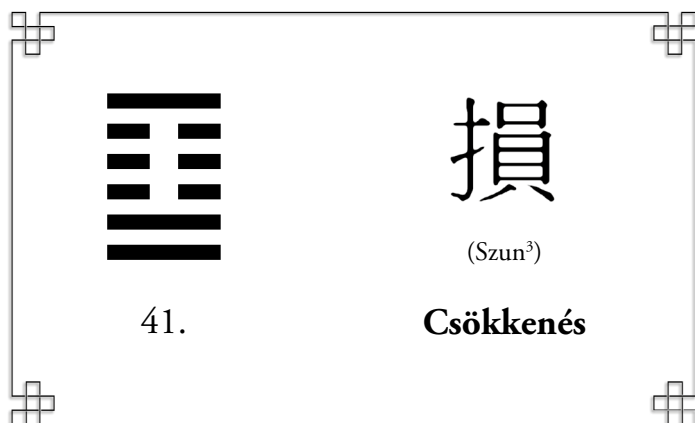
5. *„Csak a bölcs ember képes felszabadítani magát, üdv!”*

Van olyan helyzet, amikor azt gondolnánk, hogy a közönségesek gátolják a felszabadulásunkat. Ha azonban a bölcs ember mintájára megszabadulunk az önzésünktől és más hibáinktól, akkor ezzel nemcsak felszabadítjuk magunkat azok hatása alól, hanem meg is mutatjuk másoknak a felszabadulás módját. Ilyenkor vagy követnek és levetik hibáikat, vagy – ha semmiképpen sem akarnak tanulni – visszahúzódnak a saját köreikbe, és nem aka-

dályoznak minket a megérdemelt felszabadulásban. Forduljunk csak nagy bizalommal környezetünk és főleg saját képességeink felé.

6. „A herceg elejt egy héját, és megszabadul a sötét erőtől, nem hiba!”

A legfelső vonal olyan embert jelöl, aki magában felismeri a felszabadulást gátló sötét erőt. Kivárja a megfelelő időt, megkeresi a célra vezető eszközöket, és kíméletlenül megöli azt. Ilyen hatalmas ellenséget csak erőszakkal lehet eltávolítani, ez most nem hiba. Ezáltal nem gyilkossá válik, hanem megszabadult. A lényeg az, hogy önmagunk tökéletesítéséhez néha szigorú eszközöket kell alkalmazni, mert legnagyobb ellenségünk megfékezetlen önmagunk.

41.

A KÉP: Alul-belül a vidám tó és felül-kívül a mozdulatlan hegy, ez a Csökkenés képe. A Mozdulatlan házában lakik, és augusztus–szeptember időszakát jelzi.

IDEÁI: Az ösztönök csökkentése, megfékezése, a jellem ápolása. Csökkenés, hátrány, sebesülés, kár, veszítés.

FŐJELENTÉS: Az alul lévő tó párologása folytán csökken, azonban ez a csökkenés táplálja és gazdagítja a felül lévő hegyet. Éppen így van az ember esetében is. Amikor az alacsonyabb rendű ösztönöket és indíttatásokat csökkentjük, akkor ezzel növeljük a tudat magasabb tartományát, vagyis szellemileg fejlődünk. Éppen ezért az őszintén végrehajtott csökkentés sikert és szellemi előrehaladást eredményez. A csökkentés nem hiba és nem tévedés, mert most van itt az ideje. Minden, amiből sok van, az csök-

ken, amiből pedig kevés, az gyarapszik. A csökkenés áldozattal jár, ezért ez a hexagram az áldozatvállalást és az áldozást is jelenti. A két kis áldozati edény alkalmazása most sikert hoz, ami azt jelenti, hogy a tőlünk karnyújtásnyira lévő dolgokkal és személyekkel kell az áldozást végrehajtani, valamint azt, hogy nem a nagy és külsőséges áldozatoknak van itt az ideje, hanem a szerény és őszinte felajánlásnak. Mivel a változások törvénye alapján történik a csökkentés, amelynek során a belső csökken a külső javára, ezért most lehetőség van a belső kreativitás kibontakoztatására. Bizony gyakran van olyan időszak, amikor önmagunk feláldozása és ösztönerőink csökkentése által vagyunk képesek valami csekélyet gyarapítani.

A Csökkenés jegyében született emberek vidámak, érzékiek, ösztönösek, változékonyak, kötelességtudóak, nyugtalanok, jó megfigyelők és intuitívak, ugyanakkor hajlamosak hamar feladni. Rendszerint nem a lehetőségeik alapján és a valóság talaján állva vezetik életüket, hanem többet szeretnének elérni, mint amennyit a körülmények lehetővé tesznek. A külső körülmények sokkal szerényebbek annál, mint amit az életben el szeretnének érni, ezért gyakran éri őket csalódás és kiábrándultság. Külső segítséget ritkán kapnak, mert környezetük inkább hátráltatja és fékezi tevékenységeiket. Ebből fakad életfeladatuk is. Amennyiben mindenáron a külső gyarapodás, nyereség és gazdagodás irányába törnek, akkor sok csalódás, kudarc és lehangoló eredménytelenség lesz osztályrészük. Ellenben akkor, ha kreativitásukat nagy türelemmel önmaguk belső fejlődésére, ösztöneik fékezésére, alacsonyabb rendű indíttatásaik visszafogására irányítják, abban az esetben nemcsak önmagukat teszik egyre jobbá és nemesebbé, hanem ezzel a külső körülményeket is megváltoztathatják. Minél jobban fékezik önmagukat, annál inkább elhárulnak a külső gátlóerők és akadályok. Ebből olyan tökéletesedési folyamat alakulhat ki, melynek során saját gyengeségeik csökkentése válik a külső rendeződés motorjává. Amennyiben a Csökkenés jegyében született emberek erre a folyamatra ráéreznek, akkor életükből egyenes vonalú fejlődés alakulhat ki, ez pedig boldogságot és sok sikert hozhat számukra.

Ajánlatos számukra a jóga, koncentrációs vagy más szellemi gyakorlatok végzése, a táplálkozás visszafogása és rendezése, valamint szertartásos áldozások akár napi szinten való gyakorlása.

HELYZET: A hegy lábánál lévő tó képe a csökkenést ábrázolja. A bölcs ember is csökkenti haragját és mérsékli vágyait. A tó az ellenőrizetlen vágyak jelképe, melyek aláássák az ellenálló képességet. A hegy a keményfejűség és a mozdulatlanság szimbóluma. Együtt pedig azt jelentik, hogy a harag és a vágyak csökkennek a mozdulatlanságban. A tó párolog a hegy javára, vagyis alul-belül veszteség, felül-kívül nyereség. Mindez arra utal, hogy habár jelenleg csökkenés van, a folyamatok nemsokára megfordulnak. Terveink első pillanatban nem a vártak szerint alakulnak.

TANÁCS: Ajánlatos olyan célokat kitűzni, melyek valamilyen belső hibánk megoldására vagy túlzásaink megfékezésére irányulnak. Nagyon fontosak a mindennapi szellemi gyakorlatok. Fékezzük ösztöneinket és vágyainkat. Ajánlatos a közös kezdeményezés és a közös gyakorlás. Nagy figyelmet kell szentelni a táplálkozásnak és a napi életritmus helyes vezetésének.

Változó vonalak:

1. *„Önzetlenül segíteni nem hiba”*

Egy erős ember erős helyzetben van, ami annyit jelent, hogy hajlamos csökkenteni saját önzőségét és hibáit, emellett hajlik segíteni másokon. Erre van is módja, mert kapcsolatban van egy hivatalnokkal, aki gyenge, így szüksége van a segítségre. Ezért alaposan megvizsgálja, hogy a segítése árt-e valakinek, majd töprengés és dicsekvés nélkül a magasabban álló segítségére siet. Mindez azt a tanácsot adja számunkra, hogy ha gyengeségeink csökkentése eredményeképpen felfigyelnek ránk a magasabban állók, akkor ragadjuk meg az alkalmat, és tegyünk eleget a hívásnak, ha pedig mi kérünk segítséget, akkor csak annyira vegyük igénybe azt, amennyire feltétlen szükséges.

2. *„Nem magunkat, hanem gyengeségeinket kell csökkenteni”*

A csökkentés minden körülmények között összekapcsolódik a középpont megtartásával. Tudni kell a csökkentés helyes módját, mert ha letérünk a középső útról, akkor a csökkentés nem lehet tökéletes. Ilyen félresiklott csökkentés az, ha nem hibáinkat és gyengeségeinket csökkentjük, hanem magunkat alázzuk meg és alacsonyítjuk le, vagy kiszolgáltatjuk magunkat másoknak, esetleg feladjuk olyan tulajdonságunkat, amelyet nem csökkenteni, hanem növelni kellene. Mindezek nem szolgálják erőnyeink növekedését. Ezért mindennél fontosabb, hogy a csökkentést a helyes módon hajtsuk végre, mert csak így tudunk magunk és mások javára szolgáló erőnyes tetteket végrehajtani.

3. *„Ahol hárman mennek, egy elveszik, aki egyedül megy, társra talál”*

Bensőséges kapcsolat csak két ember között jöhet létre. Az Ég és Föld kapcsolatából létrejönnek a dolgok. A férfi és a nő kapcsolatából jönnek létre a lények. Az eggyé válás csak a két elmentés erő közötti viszony alapján valósul meg. Intim viszony csak két ember között lehetséges. Így, ha a termékeny egyesülés azért nem tud létrejönni, mert a helyzetre a túlzások a jellemzők, akkor csökkentést, ha pedig a hiányok, akkor növelést alkalmazunk. Nem kell most attól félnünk, hogy a csökkentés révén egyedül maradunk, mert aki azért vállalja az egyedüllétet, hogy igazi és bensőséges egységet teremtsen, az megtalálja a társát, akivel megvalósíthatja.

4. *„Aki csökkenti a hibáit, az elnyeri a többiek támogatását, üdv!”*

Azt hihetnénk, hogy az emberek közötti kapcsolatot gátló és akadályozó problémákat csak úgy lehet megoldani, ha közösen mindenki nekiáll a helyzet jobbításának, így a siker nem rajtunk múlik, hanem a többieken. Ez azonban nincs így. Ha környezetünkkel kapcsolatban gátoltságokat és nehézségeket tapasztalunk, akkor minden esetben kezdjünk alapos önvizsgálatba, és tárjuk fel, majd csökkentsük a magunkban lévő hibákat, rossz érzeteket, önzést vagy téves gondolatokat. Azt fogjuk tapasztalni, hogy ez a belső munka meg hozza a gyümölcsét, leomlanak

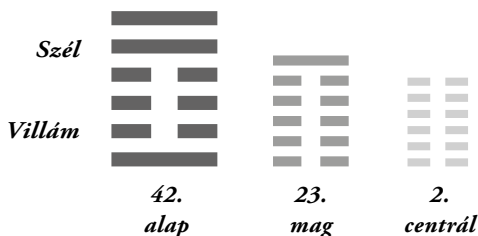
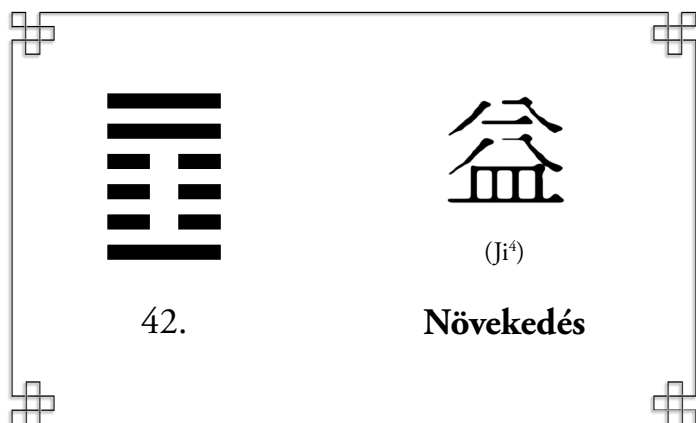
az emberek közötti gátak és akadályok, s így elnyerjük környezetünk bizalmát és támogatását.

5. *„Ezt az áldást semmilyen jóslás nem tudja megakadályozni, nagy üdv!”*

Ha valaki korábbi kiváló tetteivel megalapozta szerencsés sorsát, akkor az olyan, mintha áldás lenne rajta. Ez a vonal ilyen emberről beszél. Aki ezt a vonalat kapja, annak áldás van minden tettén, amit nem lehet semmilyen jóslással sem megszüntetni. Folytatni kell tehát a kiváló tetteket, amelyek abban állnak, hogy olyan kitartóan csökkentjük ösztöneinket és gyengeségeinket, mint a felettünk álló bölcs, és olyan határozottan haladunk a Tao útján, mintha az Ég Akarata nyilatkozna meg rajtunk keresztül.

6. *„Úgy gyarapodni, hogy az másokat is növeljen, ez a bölcs ember útja, nem hiba!”*

A legfelül álló bölcs ember már nem a hibáit csökkenti, hanem az erényeit és szellemi képességeit gyarapítja, és nem a saját érdekei miatt teszi ezt, hanem minden lény javára. Az ilyen önzetlen gyarapodás esetén szükségszerűen akadnak követői, akik részesülnek ebből a gyarapodásból. Mindez azt mondja számunkra, hogy önzetlenül, kitartóan és szorgalmasan munkálkodjunk a magunk tökéletesítésén, mert akkor egyrészt mindent, amit elterveztünk, sikerrel meg tudunk valósítani, másrészt olyan segítő társak csatlakoznak hozzánk, akikkel közösen munkálkodhatunk az általános jólét megteremtésén. Ugyan mi hiba lenne ebben?

A KÉP: Alul-belül a gerjesztő villám és felül-kívül a szelíd szél, ez a Növekedés képe. A Szelíd házában lakik, és augusztus–szeptember időszaka tartozik hozzá.

42.

IDEÁI: Jutalom, nyereség, edényt megtöltő víz, teli tál. Növekedés, gyarapodás, előny, haszon, haladás, fejlődés.

FŐJELENTÉS: Ez a hexagram az előző megfordítása. Ott az alsók csökkenése gyarapította a felsőket, itt pedig a felső csökken, aminek eredményeképpen az alsók gyarapodnak. A veszteség felül van, a nyereség és a növekedés alul. A magasabban állók önkorlátozása, önmegtartóztatása és lemondása folytán az alacsonyabbak növekedésnek és gyarapodásnak indulnak. Ezért határtalan az emberek öröme. Amikor a magasán állók nem büszkék és önteltek az alattuk lévőkkel szemben, akkor erényeik fényesen világítanak.

Ilyenkor jó, ha van határozott célunk, mert az út, amely középső és helyes, a növekedéshez és a nagy jóléthez vezet el. Váratlan siker és szerencse ragyog ránk. A növekedés most aktívan és akadálytalanul megy végbe, mindennap zavartalanul tovább lehet lépni. A növekedés nem is annyira a személyes érdekeket szolgáló dolgok növekedését és gyarapodását jelenti, hanem sokkal inkább az alacsonyabb tömegeket és a társadalmat szolgálja. Az Ég szétszórja adományait, a Föld pedig megszüli és érleli gyümölcseit, így mindenütt minden sikerrel jár. De minden növekedésnek megvan a maga ideje, amikor azt végre lehet hajtani. Ezt az időszakot kell kihasználni, amíg tart.

A Növekedés jegyében született emberek impulzívak, kezdeményezők, életerősek, mobilisak, akaratosak, és váratlan ötleteikkel mozgásban tudják tartani életüket. Jó vezetőik, akik mindig az élen járnak, és minden szempontból inspirálják környezetüket, mely fogékonyan követi őket. Nagy szociális érzékkel rendelkeznek, átérzik az elesettek és az alacsonyabb rétegek nehézségeit és problémáit. Ebből az érzékenysükből, belső tisztaságukból és lelkijükből fakad az, hogy nem tűrik az elesettekkel és kiszolgáltatottakkal szembeni igazságtalanságokat, hajlamosak felépni a törvényteleniségekkel és a társadalmi egyenlőtlenségekkel szemben. Ez egyben a Növekedés jegyében született emberek útja is, mert életük csak akkor lehet boldog és gyümölcsöző, ha nem a saját érdekeiket és gyarapodásukat, hanem az alattuk lévőket, a rájuk bízottakat és az alacsonyabban állókat szolgálják. Ehhez nagy önmegtartóztatás, önfegyelem és az igazság szem előtt tartása szükséges. Amennyiben életüket az ilyen, mások számára hasznos tevékenységgel töltik ki, akkor ez számukra is külső és belső gyarapodással és növekedéssel jár, ellenkező esetben önmagukkal szembeni lelki konfliktusokkal kell küszködniük.

HELYZET: A szél és a villám kölcsönösen gerjesztik és serkenetik egymást, így növekedés jön létre. A bölcs ember is növeli magában a tökéletességet, az Ég Akaratához igazodik és utánozza azt, az értéktelen és helytelen szemléletet pedig kiirtja magából. Ez olyan

időket teremt, amikor még a „nagy vízen való átkelés” is sikeres lehet, azaz a szellemi fejlődésben is nagy lépések tehetők. Lehetnek ugyan akadályok és nehézségek, ezek azonban most nagy akarat-erővel leküzdhetők. Most kedvező időszak van a növekedésre és a haladásra, de tudni kell, hogy a növekedés időszakát előbb-utóbb a csökkenés időszaka követi.

TANÁCS: Kezdeményezőnek, határozottnak és szilárdnak kell lenni, habozás és töprengés nélkül kell cselekedni. Nagyon fontos, hogy sikereink során nem szabad másokról megfeledkezni, s mivel most környezetünk mindenben támogat, egyrészt kedvezőek a közös kezdeményezések és tevékenységek, másrészt nagyon igazságosnak és bőkezűnek kell lenni az eredményeknek és a tevékenység gyümölcseinek elosztásakor. Szerencsés események várhatók a szülői házban.

Változó vonalak:

1. *„Az idő kedvez a nagy feladatok végrehajtásának, nagy üdv!”*
Erős ember áll erős, de alacsony helyen, vagyis függő helyzetben, miközben igazságos és magas helyen álló pártfogója támogatja törekvéseit. Az ilyen kivételesen jó időket érdemes arra kihasználni, hogy nagyobb feladatok elvégzésébe kezdjünk, mert ez most nagy sikert hoz és szerencsével jár. Mindez azt jelenti, hogy ha alacsony helyzetben vagyunk, akkor panasz nélkül neki kell állni a munkának és a feladatok végrehajtásának, a felülről jövő segítséget el kell fogadni, és önzetlenül, mások javát is figyelembe véve használni. Ha magas állású ember kapja ezt a vonalat, akkor tudnia kell, hogy mások sokat dolgoznak az ő érdekében, és segítenek céljait elérni. Most kedvező nagy önbizalommal és biztonsággal előrehaladni. A közelgő siker megsemmisíti a múltban lévő hiányosságokat.

2. *„Tetteink miatt a legmagasabb helyről érkezik nagy támogatás, nagy üdv!”*

A növekedés és gyarapodás igazi alapjait akkor teremti meg az ember, ha saját tetteit az igazságosság és az Ég Akaratának való megfelelés jellemzi. A most érkező hatalmas siker korábbi tetteink gyümölcseként hullik ölünkbe, korábban végrehajtott áldozatunk eredménye, mégpedig a legmagasabb helyekről érkező hatalmas segítség formájában. Egyrészt segítség érkezik környezetünk támogatása révén, másrészt segítség érkezik az uralkodótól, harmadrészt olyan nagy a segítség, mintha az Ég áldása lenne rajtunk. Ezt a kívülről érkező, de megérdemelt sikert semmilyen ellentétes jóslás sem képes gyengíteni. A belső tisztaság a külső formákban tükröződik vissza. Mindazonáltal kitartóan kell gyakorolnunk erényeinket, és a még meglévő gyengeségekkel szemben határozottan kell fellépünk. Ebben az esetben jól megy minden.

3. *„Nehézségek közepette is folytatódik a növekedés”*

A növekedésben és gyarapodásban nehézségek és akadályok mutatkoznak, melyek belső okokra vezethetők vissza. Ám a növekedés időszaka olyan erős, hogy ezek ellenére is folytatódik, amihez az is hozzájárul, hogy magas helyről segítség érkezik. Amennyiben a nehézségek ellenére is szolgálatkésznek és kiegyensúlyozottak maradunk, bizalommal és szélsőségektől tartózkodva haladunk, akkor még a nehézségek és az akadályok is növekedésünket szolgálják. Mindazonáltal ezek felbukkanása jelzi, hogy szükség lehet önvizsgálatra, az igazságosság fokozott szem előtt tartására és az előjárók bizalmának megerősítésére.

4. *„Az alacsonyabbak növekedését segíteni nem hiba”*

Ez a vonal egy jelentős hivatalnokról beszél, aki az alacsonyak és a magasak között áll, és így a közvetítő szerep jutott neki. Az ilyen kényes és mindenki számára fontos feladatot csak úgy lehet mindenki megelégedésére elvégezni, ha felfelé engedékenyen és hűségesen befogadja az uralkodó akaratát, lefelé pedig igazságosan és jóindulatúan közvetíti azt. Ez jelentős feladat, amelyet akkor tud az ember sikeresen végrehajtani, ha saját céljait és személyét

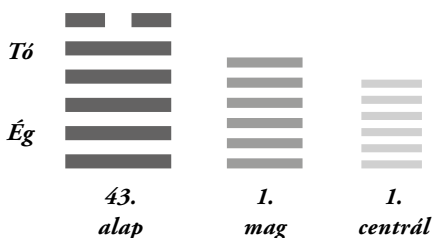
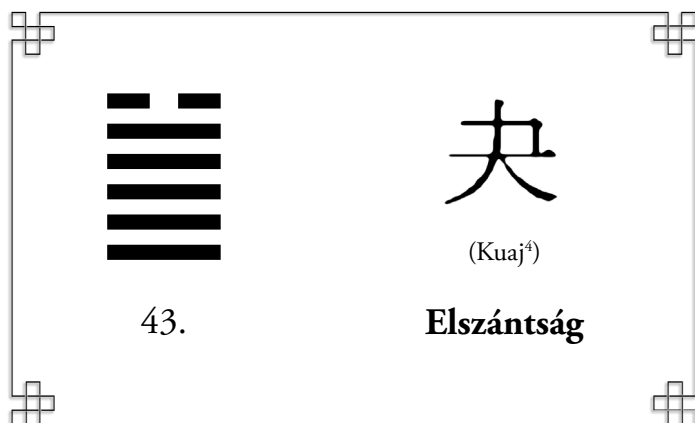
háttérbe helyezve teljesen a feladat megoldására összpontosít, és mindkét irány érdekeit szem előtt tartva munkálkodik az egész birodalom minden tagjának jólétéért. Most az egyéni siker elérésére attól függ, hogy milyen önzetlenül szolgáljuk a köz érdekeit. Önmagunk háttérbe szorítása most nem hiba.

5. *„A tiszta szívű embernek nincs szüksége megerősítésre, nagy üdv!”*

Egy irányító és meghatározó helyzetben lévő erős embernek, aki tiszta szívvel és minden gondolatával az alacsonyabbak és rászorulókat gyarapítását és növekedését szolgálja, annak egyszerűen nincs szüksége arra, hogy megerősítést kapjon. Belső tisztaságából, őszinteségéből és segítőkészségéből fakadó szándékai és tettei teljesülni fognak. Nem kell kételkedni a sikerben, hiszen törekvései mindenfelé bizalomra találnak. Az önzetlen és nemes ösztönzések most az egyetemes növekedést szolgálják.

6. *„Senkinek sincs hasznára, és talán még meg is verik, baj!”*

Ez a vonal olyan emberről beszél, aki a bölcs helyét foglalja el, vagyis lemondása által kellene gyarapítania az alacsonyabbakat, de ő nem a rászorulókat megsegítésén és növekedésén munkálkodik, hanem saját céljait akarja keresztülvinni. Nyugtalan, izgága és követelődző. Az ilyen emberi hozzáállás még alacsonyabb helyzetben is magához vonzza a bajt, hát még egy magát bölcsnek tartó ember esetében. Az ilyen embert az alacsonyabbak nemcsak, hogy nem támogatják, de még a haragjukat is kihívja maga ellen, mert az ilyen önös magatartás szembenállást és támadásokat szül.

A KÉP: Alul-belül a teremtmő erő és felül-kívül a derűs tó, ez az Elszántság képe. A Befogadó házában lakik, és április–május időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Eltávolítás, határozottság, elválasztás, elszántság, áttörés, elhatározás, elágazás.

FŐJELENTÉS: A felfelé törekvő erős vonalak elszántan kiszorítják az egyetlen gyengét, ebből fakad az Elszántság képe. Ez a harcot és a rosszal való határozott szembenállást jelenti. A harcot azonban nem fegyverekkel és erőszakkal kell megvívni, hanem igazságunk és jellemünk erejével, mert ha egy uralkodó állig felfegyverkezve jelenik meg a nép előtt, az bizalmatlanságot szülne, most viszont a nép teljes bizalmára van szükség. Az elszántság határozottságot jelent, vagyis határozottnak kell lenni a cél, a módszer és az eszközök tekintetében. Ahhoz, hogy igazságos legyen a

győzelem a rossz és a törvénytelen elemek fölött, megegyezés nélkül, elszántan és határozottan kell cselekedni. Ugyanakkor egész idő alatt tudatában kell lenni a veszélyeknek, melyek ilyen helyzetben jelentkezhetnek. Az erősnek úgy kell meghatároznia a gyenge feladatait, hogy az erőt kombinálja az örömmel, az elszántságot a békeszeretettel. A hexagram az összegyűlt feszültségek régen várt feloldódására utal. Vigyázni kell a szavakra, mert az ilyen időkben a szavaknak nagy szerepük van, és még akkor is az őszinteséget kell választani, ha emiatt veszély keletkezik, mert akkor ez „magasrendű veszély”. A győzelmet mindenképpen a belső erővel és nem külső erőszakkal kell elérni, mert máskülönben a harcnak csak vesztese lesz. A hexagram jelenthet még ügyetlenséget, eltorzulást, szégyent, elutasítást és eltávolodást is.

Az Elszántság jegyében született emberek nagy belső erővel rendelkeznek, akaratosak, kreatívak, tudatosak és idealisták, akik hajlanak érdekeik erőszakos érvényesítésére. Ezzel azonban csak kárt tesznek maguknak, mert az életükben jelenlévő akadályozó erők kicsiknek és csekélyeknek tűnnek, mégsem győzhetők le erőszakkal. Általánosságban is elmondható, hogy erejük kifelé való alkalmazása inkább bonyodalmakat és feszültségeket hoz számukra, ezért életük során meg kell tanulniuk erejük helyes kifejtésének módját, és el kell sajátítaniuk azokat a módszereket, melyekkel eredményesen tudják érvényesíteni akarataikat. Minél következetesebben összpontosítanak a módszerre, annál sikeresebben haladhatnak, és minél inkább a nyers erőszak mellett döntenek, annál többet kell szenvedniük. Ezért a helyes életvitel számukra az, ha visszafogják erejüket, meghatározzák a módszereiket, elszántan munkálkodnak a helyzet jobbításán, valamint ha vállalva az ezzel járó kockázatot őszintén és nyíltan fordulnak mindenkihez. Ezek nagy belső önuralmat és fegyelmezettséget igényelnek, amit meg is tudnak valósítani, ha megfelelő módszerekkel edzik akarataikat, ha fokozzák meggondoltságukat, és gyakorolják a lemondás érényét. Ajánlatos számukra a jóga, a koncentrációs praxis vagy valamilyen harci művészet végzése. Ezekkel teremthetnek maguknak boldog és békés életet.

HELYZET: Amikor az égre száll a tó vize, akkor felhőszakadás várható, ezért e hexagram a feszültségek kioltódásának, az áttörésnek és az elszánt jobbításnak a helyzetét mutatja. A bölcs ember is szétosztja javait azoknak, akik alatta helyezkednek el, rendíthetetlenül törekszik tudatának megtisztítására, és gyakorolja a világi dolgokról való lemondást. Most a nehézségek ideje van jelen. A veszély a félreértésekből és az egymásra való oda nem figyelésből származik. Túl nagy a feszültség, és az ember hamar szeretné megoldani azt.

TANÁCS: A helyzetet nem külső eszközökkel lehet megoldani, hanem belső fejlődés által. Figyelmesen fel kell készülni, és nem szabad erőszakhoz folyamodni. Az ellenfél lebecsülése most hiba volna. Óvatosságnak kell lenni, és a helyes utat nem szabad elhagyni kétes győzelmekért. Helytelen a munkába túl sok erőt befektetni. Fegyelmezetlenség miatt betegség lehetősége állhat fenn. A napi időbeosztásra figyelmet kell fordítani, és a szellemi gyakorlatokat mindennap következetesen el kell végezni! Ez edzi legjobban az ember akaratát.

Változó vonalak:

43.

1. „Elszántság és erő a lábakban, kisebb megszegyenülés”

A gyenge kiszorításának a kezdetén nagy erők kimutatásával indulni és fejetlenül előretörni csak megszegyenülést hozhat. Azaz még nem szabad nagy feladatokba kezdeni vagy olyan megbízást elvállalni, amelynek teljesítésében bizonytalanok vagyunk, mert a megszegyenülés abból ered, hogy egy elvállalt feladatot erőszakkal akarunk megoldani, de nem tudjuk teljesíteni. A kezdeményezések nem járhatnak sikerrel, mert az ellenállás most nagyon erős. Most vissza kell fogni magunkat, és korlátozni kell a cselekvéseinket.

2. *„Az elszántságnak csak a felkészülésre kell szorítkoznia, nem hiba!”*

Erős vonal áll az Ég trigram középső helyén, s ez olyan emberre utal, aki nem ismeri a félelmet, és kész elszántan szembeszállni a gyengeségekkel. De mivel a veszély még nincs jelen, ezért egyelőre nincs szükség ilyen nagy erők összpontosítására. Mindazonáltal a felkészülés és az előkészület indokolt, mert ha a gyengeségekkel és hibáinkkal szemben ilyen éber és felkészült módon állunk szemben, akkor azok nem tudnak kifejlődni, és így ez semmiképpen sem hiba.

3. *„Elszántan követni a sorsot, ugyanakkor eltökéltnek maradni, nem hiba!”*

Olyan embert jelöl a vonal, aki erős és felkészült a harcra, de belátja, hogy annak még nincs itt az ideje, ezért visszafogja magát. Ugyanakkor egyedül neki van kapcsolata a legfelül lévő gonosszal. Ezt környezete félreérti, és azt gondolja, hogy a gonosz őt magát is gonosszá teszi. Sűrű félreértések között kell haladnia. Ha erejét kimutatná, akkor időt adna a gonosznak felkészülni a harcra, ha megszakítaná vele kapcsolatát, akkor szem elől tévesztené. Ezért vállalva sorsát, a félreértések közepette inkább egyedül marad, felkészül azokra az időkre, amikor a sikeres és elszánt harc végén tisztázódnak a félreértések, így sors szabta feladatát hibátlanul végzi el. Mindez azt mondja számunkra, hogy az óvatos, taktikus és diplomatikus cselekvésnek van itt az ideje, mert ha nyíltan kimutatjuk az erőnket, vagy mentegetőzve tisztázni szeretnénk a helyzetet, akkor kellemetlenség és veszély lehet osztályrészünk.

4. *„Ha megtanulnánk másokat meghallgatni és követni, akkor nem volna baj”*

Egy erős embert jelöl a vonal, aki elszántságát önfejűen ki akarja mutatni, és mindenáron előre akar törni. Ez azonban most nem a megfelelő módszer a győzelemhez, és az előtte álló erős visszafogja őt. De az önfejű ember nem hallgatja meg a tanácsot, és nem hajlandó másokat a helyes úton követni, így nem is várhat semmi jót. Bizalmatlansága és csökkent értelme miatt min-

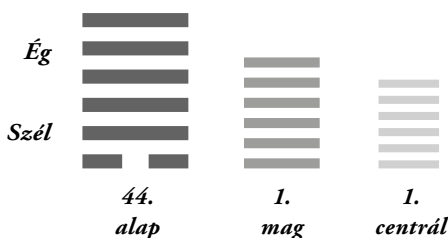
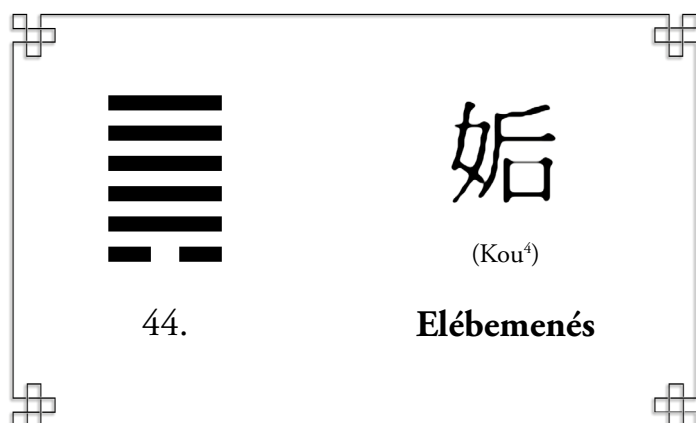
denáron az elszánt előrenyomulás mellett dönt, és ezzel magára rántja a bajt. Mindez azt mondja számunkra, hogy ne legyünk keményfejűek, „hagyjuk magunkat vezetni”, azaz hagyjuk, hogy minden magától alakuljon.

5. *„A helyes kitartás erősíti az elszántságot, nem hiba!”*

Itt a legfelső erős vonalról van szó, amely egy erős embert ábrázol erős helyen. Neki kell vezetnie a harcot a legfelső helyen lévő gonosszal szemben. Ám éppen a gonosz közelsége nehezíti meg a harcot. Ha feladva helyzetét erőszakkal előretörne, akkor elveszítené a helyes utat. Ugyanakkor a harcot sem adhatja fel, mert nagy benne az elszántság a gonosz legyőzésére. Ilyenkor az a teendő, hogy helyes kitartással erősíteni kell a gonosszal való szembenállást, de meg kell maradni a középső úton. Vagyis, ha nagy hibánkat akarjuk legyőzni, azt csak nagy óvatossággal és kitartó igyekezettel érdemes megtennünk, mert felületes győzelem esetén hibáink újra kisarjadnak. Határozottan kell az akadályokkal szembenézni, és helyzetünket szilárdan megtartva kell megsemmisíteni azokat.

6. *„Az elszántsággal végig ki kell tartani, különben baj lesz!”*

Ez a vonal jelképezi azt a gonoszt, melyet a többiek elszántan ki akarnak irtani. Látszólag sikerül is nekik, ám ha az elszánt harc nem tart a végső győzelemig, akkor a gonosz erők újra és újra kinőhetnek. Vagyis: baj és váratlan veszély vár ránk, ha biztos győzelmünk tudatában elveszítjük éberségünket, és nem tartunk ki az út végéig. Amikor biztosnak tűnik a siker, akkor az ember hajlamos figyelmetlenné és határozatlanná válni, holott a gonosz, amelyre az elszánt harc kezdetektől irányul, nincs még gyökerestől kiirtva. Ez pedig magában rejt a későbbi bajok, keletlenlenségek és veszélyek okát.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél és felül-kívül a teremtmő erő, ez az Elébemenés képe. A Teremtő házában lakik, és június–július időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Közösülés, viszony, veszélyes kapcsolat. Elébemenés, érintkezés, találkozás, baj megelőzése.

FŐJELENTÉS: Az előző hexagrammal ellentétben, ahol a legfelső sötét vonalat a többi világos elszántan ki akarta szorítani, itt a legalsó belépő vonal a sötét, és a többi világos akarja őt megfékezni, felfelé nyomulását meggátolni. Az elébemenés jelenti azt a megelőzést, amelyet a belépő és felfelé nyomuló sötéttel szemben a világos erőknek követniük kell. Ha a sötét és alacsonyabb rendű folyamatok további fejlődését és növekedését nem akadályozzuk meg, akkor azok annyira elhatalmasodnak, hogy a végén teljesen átveszik

az uralmat, és mi is teljesen a befolyásuk alá kerülünk. Ezt mindenképpen meg kell gátolni. A gyenge és sötét erő növekedik, és ezért a kezdeményezés és az irányítás is a kezébe kerülhet. Ez veszélyes lehet, ezért időben elébe kell menni, tudatosítani, és növekedését meg kell akadályozni. A gyenge akkor tud csak elhatalmasodni, ha az erős nem veszi elég komolyan a veszélyt, és hagyja, hogy az megerősödjön. Ha viszont a változások törvényei tiszteletben vannak tartva, akkor az erős és a gyenge találkozása és társulása hasznos és gyümölcsöző lesz. Ennek azonban az a feltétele, hogy az erős tartsa kezében az irányítást, és ne engedje a gyengét elhatalmasodni.

Az Elébemenés jegyében született emberek intuitívak, fogékonnyak, mozgékonyak, kötelességtudóak, de nyugtalanok és állhatatlanok. Amennyiben nőről van szó, akkor a szülött szép és vonzó, jó megérzései és intuíciói vannak, határozott, aki tudja, hogy mit akar, és ezt lassan és szinte észrevétlenül el is éri. Ugyanakkor szeszélyes, kiszámíthatatlan, könnyen megváltoztatja véleményét és elképzeléseit. Amennyiben a szülött férfi, akkor kifelé erős és határozott, belül azonban hajlamos a gyengeségre és a túlzott engedékenységre, amivel gyakran okoz magának kellemetlen perceket. Könnyen kerül a látszat hatalma alá, nem vizsgálja a dolgok mögött rejlő valódi tartalmat, és látszólagos erőssége ellenére könnyen kerül olyan helyzetbe, amikor a gyengébb nem akarata érvényesül felette.

Az Elébemenés jegyében született emberek számára fontos a párkapcsolat, a szexualitás, a találkozások, a család, és sokat hajlandók megtenni azért, hogy ezek békésen és nyugodtan alakuljanak. Ez azonban nem mindig sikerül nekik, mert hajlamosak könnyedén kezelni a kapcsolatokban felbukkanó problémákat, melyek ez esetben hamar konfliktusok sorozatává nővik ki magukat. Meg kell tanulniuk erőiket és hatalmukat ellenőrzött és irányított módon használni, és a gyengeségeik miatt keletkezett kellemetlen helyzeteket már a kezdet kezdetén meg kell előzniük, mert különben azok irányíthatatlannokká és veszélyesekké válnak. A legfontosabb számukra az, hogy a szexualitás területén ne kössenek kompromisszumokat, hanem törekedjenek azt szellemi útjuk részévé tenni, mert akkor abban tükröztethetik tudatállapo-

taikat, és abból képet kaphatnak ezek rendezett vagy rendezetlen voltáról. Ajánlatos számukra megismerkedni a tantra tanításaival és gyakorlataival, mert ezen az úton tanulhatják meg azt, hogy a férfi és a nő viszonya miként tükrözi a tudat és a világ viszonyát.

HELYZET: Az ég alatt süvítő szél mindenhová eljut, ezért a találkozás és az elébemenés jelképe. Az uralkodók hasonlóképpen nyilvánították ki parancsaikat, melyek szintén eljutottak a világ minden sarkába. Az Ég a gyenge szél segítségével tevékenykedik, míg az uralkodó a parancsai segítségével.

Ez az időszak az esés és a hanyatlás kezdete. A nők túlságosan nagy hatalmat birtokolnak. Nem ajánlott most a házasság, mert a férjre kerül a szoknya, és a házasság nem lenne tartós. Amennyiben mégis ilyen helyzet áll elő, akkor már a kezdeteknél elébe kell menni a bomlasztó erők későbbi kiteljesedésének.

TANÁCS: Minden folyamat legelejétől kezdve éberség és az erő helyes irányítása szükséges. Vigyázni és tartani kell a váratlan találkozásoktól és kellemetlenségektől. A siker korszaka a vége felé jár, és most kezdődnek a nehézségek, melyeket meg lehet előzni, de csak akkor, ha még idejében megfékezzük a bomlasztó erőket.

Változó vonalak:

1. „Itt az ideje megfékezni a sötét erőket, a kitartás üdvhozó!”

Ez a vonal jelzi azt a sötét erőt, amelynek növekedését mindenáron meg kell akadályozni. Most még ez az erő kicsi és gyenge, és nem is gondolunk arra, hogy később milyen nagyra képes nőni. Most még könnyű megfékezni, de engedékenységgel és gyöngédséggel nem megyünk semmire. A gyenge nem tudja magát irányítani, az ő természete a spontán növekedés, ezért hátrózottan kell fellépni, és kézben kell tartani az irányítását. Ha engedjük, hogy menjen a maga útján, akkor abból szerencsétlenség lesz. Ha még idejében belátjuk, hogy milyen nagy bajt szabadítunk magunkra akkor, ha hagyjuk a gyenge növekedését,

és még most az elején határozottan elébe megyünk a későbbi bajoknak, akkor meg tudjuk előzni azzal, hogy erőnek erejével uraljuk és fékezzük azok kiteljesedését.

2. „A sötétet vissza kell szorítani a helyére, nem hiba!”

Ez az erős vonal közvetlenül a sötét felett áll, így módjában van annak növekedését gátolni. De mivel gyenge helyen van, erőszakkal nem megy semmire. Ezért gyengéden elhatárolja környezetétől a sötétet, s ezzel meggátolja annak benyomulását a jelbe. Ez azt a tanácsot adja számunkra, hogy belső hibáink növekedését úgy tudjuk konfliktusok nélkül gátolni, ha szelíden ellenőrzés alatt tartjuk azokat, és nem engedjük, hogy magasabb képességeinket megfertőzzék. Ebben az esetben jól fog menni minden.

3. „Akadályozott a találkozás, de ez most nem hiba!”

Egy erős helyen álló erős ember vágyait követve találkozni szeretne a gyengével. Ennek súlyos következményei lennének. Szerencsére azonban a találkozás nem tud létrejönni, mert „azt már őrizetbe vették”, így elszigetelődik, és vágyai kielégületlenek maradnak. Nem ártana ráébredni vágyaink természetére, mert ugyan a helyzet megakadályozta a káros találkozást, ám ez a vágyainkat nem elégítette ki, így pedig belsőleg továbbra is védte-
lenek vagyunk a veszélyekkel szemben.

4. „Baj lesz, ha semmilyen kapcsolatunk nincs a gyengével”

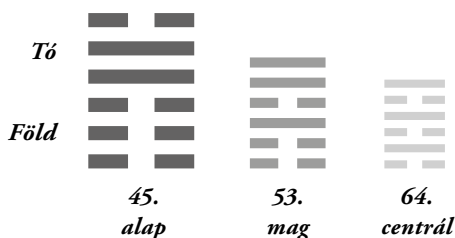
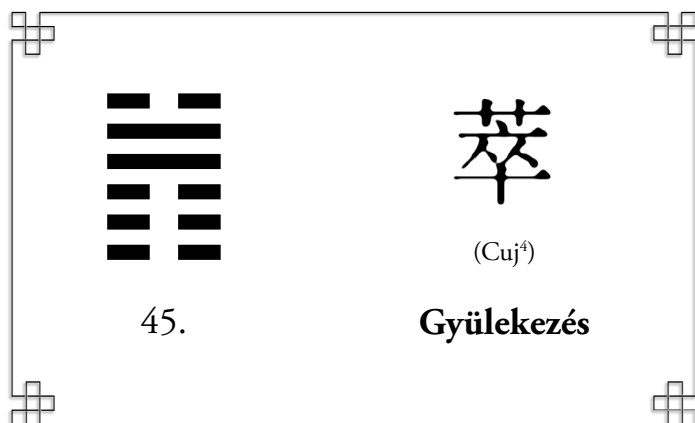
Ez a vonal olyan helyzetet ábrázol, amikor egy hivatalnok kizárólag felfelé törekedve elveszíti a kapcsolatot az alacsonyan lévő gyengével. Ez más természetű hiba, mintha szoros kapcsolata lenne vele. S mivel a hivatalnok feladata a magasak és az alacsonyak közötti kapcsolattartás, ennek most nem tud eleget tenni. Mindez azt mondja számunkra, hogy ha olyan helyre sodor az élet, ahol össze kell fogni az erőket, akkor az alacsonyakkal előítéletek nélkül tartsuk a kapcsolatot, mert máskülönben nincs ellenőrzésünk felettük.

5. *„A gyengébbek elviselése megtermi a gyümölcsét, nagy üdv!”*

Egy erős emberről szól a vonal, aki az uralkodó helyén igazságosan és a belső tisztaság erejével irányítja az alacsonyabbakat. Nem akarja erőszakkal megszüntetni a gyengeségeket és nem szerez érvényt hatalmának, hanem kizárólag belső erejére támaszkodva eltűri azokat. És megtörténik a csoda: a gyengékre hat ez a láthatatlan irányítás, mert megjavulnak és önként behódnak a tiszta erőnek. Ilyen nagy az élébemenés során a szellem ereje.

6. *„Az élébemenés elmulasztása baj, nem hiba!”*

A visszavonult bölcs helyét egy aktív ember foglalta el, akinek egészen más törekvése van, mint a sötét vonal megfékezése. A felé érkező és a neki felajánlott kapcsolódásokat határozotlan visszautasítja, és elveszíti a kapcsolatot a sötéttel, így nem is tudja megfékezni azt. Ez baj. Viszont, miután így nem is lesz semmilyen kapcsolata a sötét erővel, ezért végső soron nem követ el kijavíthatatlan hibát. Visszavonulhat úgy, hogy nem éri nagyobb kár.

A KÉP: Alul-belül a befogadó föld és felül-kívül a vidám tó, ez a Gyülekezés képe. A Vidám házában lakik, és július–augusztus időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Gyarapodás, gyarapítás, tömörülés, odaáradás. Gyülekezés, gyűlés, gyűjtés, összegyűlés, vallási gyülekezet.

FŐJELENTÉS: Ha belül befogadás van, kívül pedig öröm, akkor ez olyan összegyűlésre utal, amelynek középpontjában a vallási és szellemi gyarapodás áll. Ilyenkor ajánlatos felkeresni egy bölcs embert, egy mestert, s akkor nagy siker valószínű meg. Ki kell tartani a helyes úton, és folytatni kell az áldozást és felajánlást, mert akkor elérjük a célunkat. Amikor a befogadás és az öröm együtt van jelen, akkor a gyarapítás és a gyűjtés minden formája

biztosított. Ha megfigyeljük, hogy ki mit gyűjt magának, akkor ezáltal megértjük az Égen és a Földön lévő összes lény belső természetét. A gyülekezés és a gyarapodás csak egy erős, központi és magas szellemiségű vezető köré szerveződhet. Ezt fejezi ki az, hogy „a király közelít a templomhoz”. Most minden cselekvés összhangban van a természet erejével és törvényeivel. Mindazonáltal rendíthetetlen igazságosságra van szükség ahhoz, hogy az adott lehetőségek maximálisan ki legyenek használva, mert akkor ez nagy sikert és előrehaladást fog eredményezni. Minél nagyobb az áldozat, annál nagyobb a siker, és minél inkább elfogadjuk az Ég Akaratát, annál inkább megvalósul a gyűlés és a gyarapodás. Ha az ellentétes erők között összhang uralkodik, akkor ehhez az uralomhoz nagy siker párosul.

A Gyülekezés jegyében született emberek szerények, befogadóak, jó esztétikai és formai érzékkel rendelkeznek, szolgálatkészek, meggondoltak, tisztességesek és hűségesek, akik hajlamosak a töprengésre, a filozofikus vagy vallásos elmélyedésre. Igazi közösségi emberek, akik gyakran vallási vagy szellemi közösség összefogói és összetartói. Nagy erőket tudnak megmozgatni, ha arról van szó, hogy közös tevékenységgel hogyan lehet segíteni másokon. Fontos számukra a belső szellemi fejlődés, de ezt elsősorban a közös gyakorlás és a gyülekezeten belüli szellemi élmények kapcsán tudják maguknak biztosítani. Kiváló papok, mesterek, szellemi vezetők kerülnek ki közülük, esetleg olyan világi vezetők is, akiknek fontos, hogy az általuk vezetett közösség ne csak anyagi, hanem erkölcsi és szellemi területeken is gyarapodjon. Ugyanakkor mint egyszerű közösségi tagok is nagyon hasznosak tudnak lenni. Kedvező életsors jut nekik, mivel környezetük tápláló és segítő módon viszonyul hozzájuk, amit csak azzal tudnak elrontani, ha túlzott nyugalomuk és csendességük folytán olyan folyamatokat is hagynak a maguk útján menni, melyek eleve rossz irányba haladnak. Időnként némi szigorúság és határozottság nem válna kárukra.

HELYZET: A földön összegyűlik a víz, ez a tó, amely a gyarapodás és összegyűlés jelképe. A bölcs ember is akkor készül fel az előre nem látható nehézségekre, amikor még jól megy minden. Az előnyök és a lehetőségek növekednek és gyarapodnak. Bár a helyzet nagyon kedvező, ennek ellenére óvatosnak és elővigyázatosnak kell lenni, mert ahol javak gyűlnek össze, vagy felhalmozódás történik, ott könnyen megjelennek a rablók, vagy könnyen túltöltekezés, túltelítődés jöhet létre.

TANÁCS: Annak ellenére, hogy minden kedvezően megy, már a gyűjtés és gyarapodás idején ajánlatos felkészülni a váratlan dolgok fogadására. Most nyugodtan elfogadhatjuk környezetünk támogatását és segítségét. Ajánlatos kikérni az idősebbek vagy bölcsőbbek tanácsát, és érdemes olyan tanítót vagy mestert keresni, akinél szellemi fejlődésünket és gyarapodásunkat megfelelő ellenőrzés alatt tarthatjuk. Nagy nyereség lehetősége áll fenn.

Változó vonalak:

1. „Határozatlan gyülekezés, az előrehaladás üdvözt!”

A gyülekezés kezdetén, mivel gyenge vonal áll erős helyen, határozatlanok, bizonytalanok és tétovák vagyunk. Ez meg is látszik az eredményeken, mert a gyülekezés és a szétszóródás állandó váltakozásban van. A helyzet szerint azonban nincs okunk az aggodásra és a bizonytalankodásra, mert a gyülekezést most semmi sem tudja megállítani. Így elég egy biztató szó, vagy egy mosoly és máris rendben megy minden. Legalább élményt szerezhetünk arról, hogy ha belül bizonytalanság van, akkor a dolgok kívül is határozatlanok, de ha az megszűnik, akkor kinn is minden halad a gyülekezés felé. Ajánlatos egy bölcs vezetőhöz igazodni.

2. „Az Ég Akarata vezesse a gyülekezést, üdv!”

Egy helyén lévő gyenge emberről beszél a vonal, akinek jó kapcsolatai vannak a gyülekezés középpontjával. Ha ebben a helyzetben legyőzzük saját egyéni céljainkat és vágyainkat, és

rábízzuk magunkat arra a magasabb erőre, amelyik a gyülekezést a maga természetes útján összehozza, akkor nem lesz okunk panaszra. Most minden olyan vágyunk teljesülhet, mely nem saját önző céljainkkal van kapcsolatban. Őszintén és nyugodtan bízzuk most magunkat az Égre.

3. *„A gyülekezéstől elszigetelten ajánlatos kitartani, nem hiba!”*

Előfordulhat, hogy szívesen csatlakoznánk a gyülekezőkhöz, azonban nincs sem ismerősünk, sem pártfogónk, aki az összegyűlésbe bevezetne. Magunkra maradunk és elszigetelődünk. Ha azonban magunkban már szilárdan elhatároztuk a gyülekezéshez való csatlakozást, akkor ajánlatos a gyülekezés középpontjához vagy a legmagasabbban állóhoz folyamodni, aki bevezet bennünket a gyülekezetbe. Vagyis nem hiba addig folytatni a gyülekezéshez való közeledést, amíg el nem érjük célunkat. Ez ugyan kisebb megszályanulással jár, viszont így később nem lesz okunk vádolni magunkat.

4. *„Akkora a siker és az üdv, hogy nincs mit mondani”*

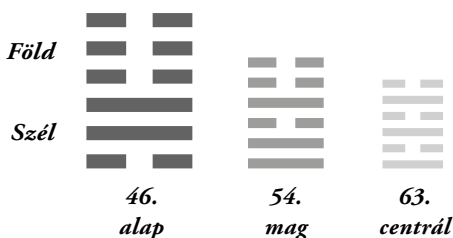
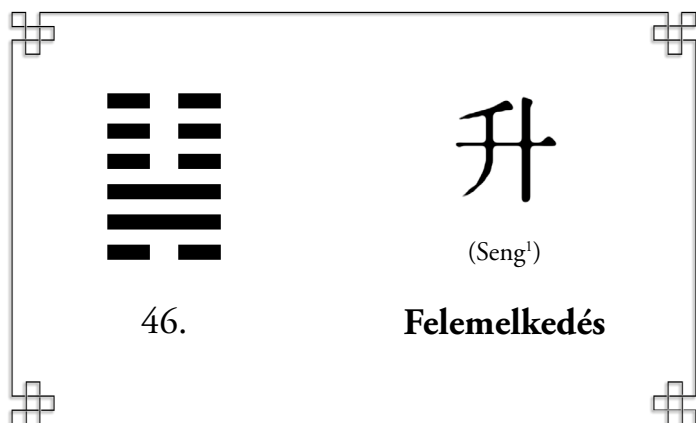
Egy erős, a miniszter helyén álló emberről beszél a vonal, aki ura nevében, saját céljait és érdekeit háttérbe szorítva, létrehozza az összegyűlést. Mivel minden önző indítéktól mentes, és mert az ura nevében és az egész birodalom érdekében tevékenykedik, ezért jól is megy minden.

5. *„Magas helyzetének köszönhető a gyülekezés, nem hiba!”*

A gyülekezés középpontjáról van szó, aki hivatalánál és helyzeténél fogva gyűjti össze az embereket. Hiba lenne azonban ilyen helyzetben feladni a belső tökéletesedés folyamatát, mert ha csak a hivatala miatt és nem az elhivatottsága miatt válik a gyülekezés középpontjává, az nem elég ahhoz, hogy valami jelentőset elérjen. A tökéletes gyülekezet az, amely az elhivatott ember köré gyülekezik, oda viszont maguktól és örömmel jönnek az emberek.

6. „Szomorú gyülekezés, a gyülekezethez fordulni nem hiba!”

A bölcs helyén álló embernek nincs lefelé semmilyen kapcsolata. Egyedül áll a világban, sem követői, sem gyülekezete. Innen a szomorúság. Ha azonban visszafordul a világba, és kapcsolatot teremt az alatta állókkal, akkor megváltozik a helyzet, és bölcs tagja lehet a (szellemi) gyülekezetnek. Ebben az esetben megszűnik a szomorúság és eloszlanak a félreértések, mert elszigetelt helyen a bölcs sem tudja áldásos tevékenységét minden lény érdekében kifejteni.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél és felül-kívül a befogadó föld, ez a Felemelkedés képe. A Gerjesztő házában lakik, és szeptember–október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Eredés, keletkezés, előléptetés, előmozdítás. Felemelkedés, felfelé hatolás, felnyomulás, fokozatos előrehaladás.

FŐJELENTÉS: A föld alól a fa sietség nélkül emelkedik felfelé, mert nincs előtte semmilyen akadály. Ez a kicsi és a gyenge emelkedésének a megfelelő ideje. Habár a mostani helyzet még nem nagyon erős, de egy kis figyelmet fordítva az időre és a jelenlegi helyzetre, biztosíthatjuk a felemelkedés folyamatát. Nagy siker és szerencse valósítható meg az ilyen kedvező időben, de azért ajánlatos felkeresni egy bölcs embert, aki fejlődésünket és felemelkedésünket stabilizálhatja. Olyan időket jelöl a kép, amikor nem várt vagy meg

nem érdemelt segítségre is számítani lehet. Csak neki kell állni a tevékenykedésnek, mert a belső fejlődés szükségszerűen meghozza a külső növekedést és felemelkedést. Ez nem hirtelen megy végbe, hanem lassú és alapos fejlődés következtében. Ezért kell fáradhatatlanul tevékenykedni a siker érdekében.

A Felemelkedés jegyében született emberek jóságos, szelíd és szeretetre méltó lények, céljaikért képesek kitartóan, hosszú távon és kicsit kicsire halmozva munkálkodni. Mobilisak, intuitívak, nagy képzelőerővel rendelkeznek, és elsősorban védekező energiájuk kimeríthetetlen. Haladásuk az akadályok szelíd megkerülése és kivédése által biztosított. Környezetük befogadóan segíti törekvéseiket, életük során nem kell sok gátló erővel szembenéznük. Minden újra fogékonyak, és ki is használják nyitottságukat, mert szeretnek új és még ki nem próbált dolgokkal foglalkozni. Megbízhatók és becsületesek, irtóznak minden tisztességtelen úton szerzett előnytől. Lassú, fokozatos, de megállíthatatlan növekedésük és fejlődésük lehetővé teszi számukra, hogy akár nagy célokat is kitűzzenek maguk elé, mert biztosak abban, hogy törekvésük előbb vagy utóbb megtermi gyümölcsét. A jegy legkiválóbb szülöttei a szellemi felemelkedés útját járják, s ebben az esetben a felemelkedés a minden emberben meglévő isteni mag kibontakozását, a megvilágosodást és a halhatatlanságot is jelentheti.

46.

HELYZET: A földből kinövő fa a felemelkedés képét mutatja, amely lassan, sietség nélkül és fokozatosan nő ki a földből, és alkalmazkodóan elkerüli az akadályokat. A bölcs ember is így jár el, amikor összehangolja magát a természetes növekedéssel, hogy az erények és szellemi képességek útján nagyot és kimagaslót érjen el. Most igazán nem lehet ok panaszra, mert minden a legjobb úton halad.

TANÁCS: Nincs szükség semmilyen óvintézkedésre, mert minden terveink szerint történik. Most nem a gyors és kapkodással elért sikerek ideje van, hanem fokozatos munkálkodással lehet csak akadálytalanul előrehaladni. A folyamatokat gondos

tervezéssel lehet segíteni. Önmagunk képzésében is a mindennapi gyakorlás és a fáradhatatlan törekvés hozza a legbiztosabb előrejutást.

Változó vonalak

1. „*A felemelkedés és növekedés a fa gyökerétől függ, nagy üdv!*”

Itt, a legelső helyen alakulnak ki a fa gyökerei, itt kezdődik a növekedés. Ilyenkor még nem látható a majdani siker, most még a helyzet jelentéktelen és alacsony. Mindazonáltal e vonal átváltozása a Béke jelévé változtatja a felemelkedést, valamint, mivel egy magasabban lévővel belső kapcsolat alakult ki, ezért a felemelkedés biztosítva van. Az alacsonyabb és a magasabb közötti közös érdek és a köztük lévő összhang egyaránt az üdvös és akadálytalan felemelkedés lehetőségét jelzi.

2. „*A hittel és őszinteséggel végrehajtott áldozat segíti a haladást, nagy üdv!*”

Itt egy erős emberről beszél a vonal, aki szintén kapcsolatban áll az egész felemelkedés központi urával, akit viszont gyenge vonal jellemez. A közöttük lévő viszony olyan, mint az engedékeny uralkodó és a határozott mandarin, azaz helytartó között. Vagyis lehetőséget kapunk magas helyről, hogy a felemelkedést az egész birodalom érdekében folytassuk. Az ilyen magunkra hagyott helyzetben nem árt, ha a hit és az őszinte törekvési szándék erejével az Égi erőket hívjuk segítségül, és bizalommal fordulunk a szellemi dolgok irányába. Amennyiben ilyen szérőnén haladunk, akkor nincs semmi, ami megakadályozhatná felemelkedésünket.

3. „*Akadálytalan felemelkedés, nincs hiba!*”

Olyan könnyen megy minden, hogy az ember már kételkedni kezd az akadálytalan előrejutás miatt. Erre azonban semmi szükség. Egyszerűen valóban olyan idők járnak, amikor nincsenek akadályok. Ki kell használni ezt a helyzetet, félelemmenten

sen és kitartóan, ugyanakkor önmérséklettel folytassuk felemelkedésünket. Arra vigyázzunk, hogy a többiek ne kezdjenek el gyanakodni vagy féltékenykedni ránk.

4. *„A felemelkedés elérte a célját, üdv, makulátlanság!”*

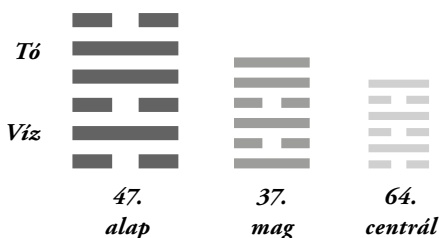
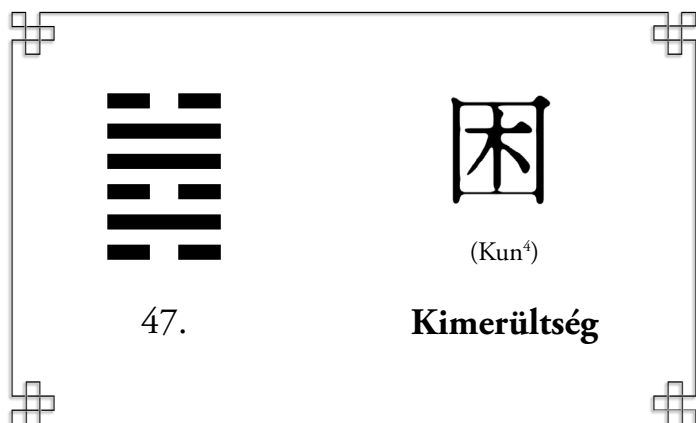
A felfelé törekvő mozgás itt elérte a transzcendens tartományokat. A vonal a minisztert ábrázolja, aki hasonló az uralkodóhoz, és éppen ezért megkapja a lehetőséget a felemelkedés vezetésére. Mint jó miniszter, a felemelkedést minden lény javára segíti végbemenni, s ezzel nemcsak az uralkodóhoz hű, hanem a felemelkedésnek olyan fokát valósítja meg, mely nem a földi dolgok világához tartozik. Ez a vonal arra is utal, hogy jókedvvel és jóakarattal fogadjuk el a hagyományokat, a szokásokat, a helyzeteket, a feladatainkat és a kötelességeinket. Utalás történik szeretés vagy áldozás végrehajtására is.

5. *„Kitartással kísért fokozatos felemelkedés, nagy üdv!”*

A felemelkedés végrehajtóját jelöli ez a vonal, akiben az eddigi négy vonal jelölte mozgás egyesül. Nem a sürgető sietség ideje van itt, hanem a türelmes haladása. Lépésről lépésre kell az emelkedést végrehajtani. Az ilyen haladással megvalósítható minden vágyunk, de nem szabad hagyni, hogy a siker elvakítson. A mostani nagy üdv a belső tisztaság eredményeképpen állt elő.

6. *„A mindenáron való felemelkedés nem tartogat semmi jót”*

A legfelső helyről már nincs hova emelkedni. Ezért aki a bölcs helyét foglalja el, és mégis a mindenáron való emelkedést erőlteti, az vagy nem lát tisztán, vagy elsodorták a szenvedélyei. Ugyan mi jó származhatna ebből? A bölcs ember nemcsak az emelkedést, hanem a visszavonulást és a kivárást is képes alkalmazni. Ebben a helyzetben még az segít, ha az igazsághoz igazodva kitartóan munkálkodunk meggondolatlanságunk okának feltárásán. Most helyzetünk megerősítése és nem a mindenáron való „felnyomulás” a feladatunk.

A KÉP: Alul-belül a veszélyes víz és felül-kívül a vidám tó, ez a Kimerültség képe. A Vidám házában lakik, és június–július időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Elnyomás, nehézség, kín, nyomor, fáradtság, bekerítettség, a jellem megpróbáltatása. Kimerültség, szorongatottság, szegénység.

FŐJELENTÉS: A kimerültség abból fakad, hogy a felső tó alatt lévő víz a tó kimerülését, elfolyását jelzi. A belül lévő veszély balszerencsét jelez, azonban a kívül lévő derű ezt a balszerencsét sikerre képes változtatni, mégpedig a helyes úton való kitartás által. Az igazán nagy emberek nem hátrálnak meg a nehézségek elől, kitartanak akaratuk mellett, ezért számukra hiba és tévedés nélküli sikert ígér a hexagram. Mivel a veszély és a derű együtt vannak jelen, ezért azok,

akik veszély közepette is derűsek és bizakodók maradnak, nyugodtan reménykedhetnek a sikerben. A veszélyt és a balszerencsét valamilyen rejtett és titkos dolog fogja előidézni. Ilyenkor a szavak semmit sem jelentenek, hiába vannak kimondva, sem bizalmat nem keltenek, sem a veszélyt nem tudják elhárítani, ezért a beszéd most felesleges. Kimerítő korlátozásokkal, nehézségekkel, ellentétekkel, elnyomásokkal, szenvedésekkel és kimerültséggel kell esetleg szembenézni. Ugyanakkor mégis van remény a siker megvalósítására, mert ugyan még nincs jelen, de a változások törvénye szerint most a későbbi folyamatok és állapotok alapjait rakjuk le, ezért aki az ilyen veszélyes helyzetben sem veszíti el kitartását és derűs állhatatosságát, számíthat a sikerre. Vagyis most lehet megalapozni az eljövendő sikert.

A Kimerültség jegyében született emberek érzelmeseek, érzékenyek, tehetségesek és bölcsek, ugyanakkor bizonytalanok, könnyelműek, állhatatlanok, makacsok és akaratosak. Kifelé vidámak és kötelességtudóak, de általában nem viszik végig, amit elkezdenek. Mindent érzelmeiken keresztül közelítenek meg, és ez sok szenvedést okoz nekik, mivel nagyon mély és veszélyes érzelmi állapotokat is hajlamosak megélni. Pozitív tulajdonságuk a nagyfokú érzékenység, egészen odáig, hogy okkult képességek is lehetnek bennük, tehát előre megérezhetnek dolgokat vagy ráéreznek a mögöttes mozgatóerőkre. Legnagyobb hibájuk a nyugtalanságuk és bizonytalanságuk, melyek miatt hamar kimerülnek és könnyen elveszítik az egyébként mindig meglévő jókedvüket. Sok szenvedéssel és nehézséggel kell életük során megküzdeniük, amit rendszerint derűsen, vidáman és sikerrel meg is tesznek. Legfontosabb feladatuk az érzelmi és tágabban a tudati stabilitás megszerzése, valamint akaratuk megszilárdítása, mert ezáltal csökkenthetik bizonytalanságaikat és félelmeiket. Ezért szellemi gyakorlataikat is érzelmeik megfigyelésére és kezelésére érdemes összpontosítaniuk, mert ezzel nagyon sok nehézséget le tudnak küzdeni. Jó természetgyógyászok lehetnek, mert jó érzékük van a gyógynövényekhez és a táplálkozás egészségügyi vonatkozásaihoz. Vigyázniuk kell a betegségekkel, különösen a vese és a csontok megbetegedésével, és tudniuk kell, hogy minden betegségük érzelmi labilitásukból fakad.

HELYZET: A kiszáradt tó a kimerültség képét adja. A tó vize kifolyt az alul lévő titkos és feltárhatatlan csatornákon, ezért száradt ki. A bölcs ember az ilyen nehéz időkben sem adja fel szellemi útját. Vigyáz a szavaira és követi az akaratát. A változások elkerülhetetlenek. A sorserők a megoldandó feladatok tömegét hozzák most élénk, mindenfelé nehézségek és veszélyek veszik körül az embert. Feszültség, magány, tévedések jellemzik a helyzetet. Ugyanakkor a kimerültség a jellem próbáját is jelenti, mert tanács-talanságba visz, és így vezet a sikerhez, mivel a kimerültség révén tanuljuk meg, hogyan csökkentsük például haragunkat.

TANÁCS: Ilyen nehéz körülmények között nem marad más megoldás, mint engedelmeskedni a sorserőknek és követni a sor-sunk szabta irányt. Nagy célokat most nem valósíthatunk meg, és hiba lenne erőszakosan előretörni. Meg kell várni a jobb időket, mert a most tanúsított kitartás előbb vagy utóbb meghozza gyümölcsét.

Változó vonalak:

1. *„Kimerül, leül egy fa alá és búslakodik, nagy baj!”*

Ez a legelső vonal jelzi a kimerülés okát, azt a helyet, ahol a tóból elfolyik a víz, így a szakadákon belül is egy mély gödörre utal. Ha az ember ilyen mély sorshelyzetbe kerül, és ahelyett, hogy magát összeszedve menne tovább az úton, erőt vesz rajta a búslakodás és a szomorúság, akkor aligha kerülheti el a bajt, sőt egyre nyomasztóbb állapotba kerül. Három évig – egy ciklus idejéig – nem is tud kikeveredni belőle. Ezt a pesszimista alapállást azonban le lehet és le is kell győzni, mert csak úgy tudunk kikecmeregni szorult helyzetünkből, ha még az ilyen nehéz helyzetekben sem adjuk fel a küzdelmet, hanem összeszorított fogakkal továbbmegyünk utunkon. Meg kell tudnunk fékezni depresszív érzelmeinket!

2. *„A jólétben kimerülve áldozatot hoz az ember, nem hiba!”*

A vonal lelkiileg kimerült embert ábrázol, akinek mindene megvan, mégis lehangolt és rosszkedvű. Ám magas támogatója van, akitől segítség érkezik. Ez a segítség azonban inkább hasonlít a mester tanítványának nyújtott segítségéhez, semmint világi megsegítéshez. Ezért ezt arra kell felhasználni, hogy szellemi erőinket rendezve, vallásos érzülettel és áldozati szertartással megerősítsük tudatunk szilárdságát, belső türelmünket és jókedvünket, mert csak így tudjuk legyőzni azt az érzelmi válságot, amelyet a mindennapi élet küzdelmei okoztak. Fontos, hogy a kimerültség eme szakaszában érzelmileg stabilizáljuk magunkat, s akkor nem követünk el hibát.

3. *„Saját magának köszönheti a kimerültségét, szerencsétlenség!”*

A vonal érzelmileg rendkívül gyenge embert ábrázol, aki oly mértékben elveszti a fejét, hogy a legnagyobb veszélyek idején megpróbál előretörni. Olyan súlyos akadályokkal kell szembenéznie, melyeket saját felelőtlen viselkedésével teremt magának. Azután olyan helyen keres menedéket, ahol még nagyobb veszélyek leselkednek rá. Végül zavarodottságában visszatér, de ekkor már otthonát sem találja meg. Ez az igazi szerencsétlenség, mert a kimerülést nemcsak a külső feltételek okozzák, hanem a belső nyugtalanság és az önuralom teljes hiánya. Egy javíthatatlan ember önfejű és érzelmileg zavarodott magatartása, ezért itt legyőzhetetlen nehézségekről és hosszantartó kimerültségről van szó.

4. *„Könnyelműsége miatt kimerülve, szegény, nem hiba!”*

Egy magas állású és erős embert, akinek a feladata a kimerültség idejének megoldása lenne, és akinek meg is van az ehhez szükséges képessége, elvakítja az uralkodóhoz és a jóléthez fűződő kapcsolata. Elfelejtkezik feladatáról, könnyelműen átadja magát a bizalmas viszonyból érkező előnyöknek, lassan és késlekedve lép fel az általános kimerültség ellen. Ezzel saját fejére hozza a bajt. Szerencsére még idejében felelszmél, így erős természete és helyzete folytán, valamint a segítségére siető be-

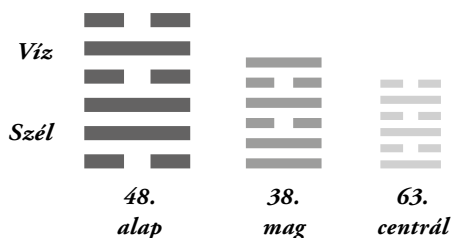
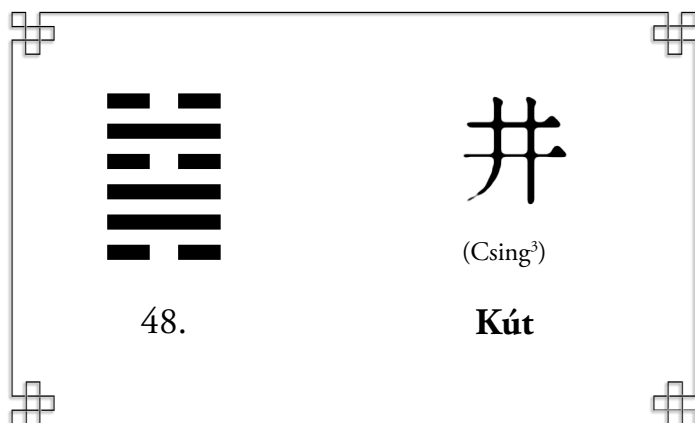
osztottjainak köszönhetően sikerül úrrá lennie a helyzeten. Így sikerül meggátolnia az általános kimerültség okozta csapást.

5. „Szellemi ereje által lesz úrrá a kimerültségen, üdv!”

Olyan embert ábrázol a vonal, aki bár maga is a teljes kimerültség közepette van, sem alulról, sem felülről nem kap segítséget, mégis az általános kimerültség ellen kell munkálkodnia. Ebben a helyzetben egyetlen kiút marad, ez pedig az, hogy ön maga legbensőbb szellemi erejéhez és a legmagasabb istenekhez fordul segítségért. Szorult helyzetében áldozatot hoz, felajánlást tesz és elmélyülten megidézi magasabb szellemi képességeit. Ez a köz javáért folytatott vallásos érzületű áldozás meg is hozza az eredményét, mert láthatatlan szálakon segítség érkezik, melynek öröm és siker a következménye. Mindez azt mondja számunkra, hogy a legnagyobb veszélyek idején a mások javáért való tevékenység, illetve szorult helyzetben a legmagasabb istenekhez fordulás meghozza a sikert.

6. „A kimerültség a végéhez közeledik, határozottan lépni kell, üdv!”

Legfelül a kimerültség utolsó időszakát ábrázolja a vonal, amikor a saját érzelmeinkkel való hosszú küzdelem végéhez értünk. Határozatlanság vesz rajtunk erőt, de az akadályok már nagyon gyengék, nyugodtan szembe lehetne szállni ezekkel. Ám az átélt küzdelmek óvatossá tettek minket, habozunk és bizonytalankodunk, félünk, hogy megbánnánk a haladást. Itt azonban ennek már nincs helye. Tudatosítani kell a kimerültség érzelmi okait, és neki kell állni felszámolni. Így sikerülhet végleges győzelmet aratni a kimerültség hosszú és fáradságos időszakán.

A KÉP: Alul-belül a szelíd szél (fa) és felül-kívül a veszélyes víz, ez a Kút képe. A Gerjesztő házában lakik, és április–május időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Belső forrásunk, a helyes és helytelen megkülönböztetése. Kút, forrás, a közösséget tápláló víz.

FŐJELENTÉS: A trigramok a víz alá merülő fát ábrázolják, s ez a kút képét adja. A kút mindig az emberi települések közép-pontjában van, ahogy az élet forrása az ember legbelsejében. A település helyét meg lehet változtatni, de a kút helyét nem, mert a kút csak oda helyezhető, ahová a természeti feltételek engedik. Ez annyit jelent, hogy a kreativitás forrásának megnyilvánulásait a természetes korlátok szabályozzák. Vagyis a helyünket megváltoztathatjuk, de a lényünk legmélyén lévő teremtmény és életfenntar-

tó forrás megváltoztathatatlan és kimeríthetetlen. A kútban a víz nem csökken és nem növekszik, az emberek nyugodtan meríthetnek belőle, de ha túl rövid a kötél, vagyis nincs elég kitartásunk, vagy a korszó eltörik – vagyis nem a megfelelő módon és eszközökkel közelítünk hozzá –, akkor az bajt és szerencsétlenséget hoz. A kötél és a korszó az eszközöket és eljárásokat szimbolizálja. Ha nem a megfelelő módon közelítünk az élet forrásához, vagy nem jól merítünk belőle, akkor az élet szegényes és ki nem elégítő lesz. Egy másik megközelítés szerint a nagy vágyak és ambíciók megtalálják a képességeinket. Sokszor nincs messze a célunk, és mégis megtörténhet, hogy képtelenek vagyunk elérni a helytelen módszer vagy a kitartás hiánya miatt.

A Kút jegyében született emberek fogékonyak, intuitívak, szeretetre méltók, jóságosak és kitartóak abban, amit el akarnak érni. Ugyanakkor sokszor bizonytalanok önmagukban, érzelmeik és időnként labilisak. A külvilágból származó benyomásokat képesek magukba fogadni és átalakítani sokak számára hasznos tanulságokká. Erős szociális érzékenységgel rendelkeznek, nagyon fontos számukra az általános jólét, és sokat képesek fáradozni azért, hogy a társadalmi igazságtalanságok megszűnjenek. Életükben sok nehézséggel kell szembenézniük és sok veszélyes helyzeten kell átkelniük. Ezek megtanítják őket arra, hogy csak saját tiszta forrásukból érdemes meríteniük, és nem bízhatnak meg másban, csak saját képességeikben és tudásukban. Jól is teszik, ha megszilárdítják belső bizonyosságukat, mert életüket kívülről nem sok támogató erő segíti. A legnagyobb feladatot az jelenti számukra, hogyan tudják felszínre hozni és aktivizálni azokat a belső képességeiket és belső erőiket, melyekkel olyan hasznossá és fontossá tehetik magukat környezetükben. Ezt a feladatot olyan szellemi gyakorlatokkal tudják megoldani, mint a jóga vagy a koncentrációs gyakorlatok, melyek stabilitást hoznak számukra, és segítenek felszínre hozni lappangó magasrendű képességeiket.

HELYZET: A víz alá merülő fa a kút képét ábrázolja, amely sohasem merül ki. A bölcs ember is ugyanilyen kimeríthetetlenül bátorítja és segíti az embereket. Ez a négy, táplálással foglalkozó hexagram egyike, amely a nép táplálását jelenti. Ezért jó, ha az ember mások táplálását és segítését tűzi ki célul maga elé. Az idő megfelel az ilyen hasznos és általános jólétet segítő tevékenységeknek, mert most a béke és a nyugalom korszaka köszöntött be.

TANÁCS: A legfontosabb megerősíteni és jól használni a belső képességeket és lehetőségeket, mert a Kút a jellem belső talaját jelöli: megtanít a helyünkön maradni és így hatni másokra, valamint segít megkülönböztetni a helyeset a helytelentől. Semmiben sem kell vállalni aktív és vezető szerepet, hanem meg kell erősíteni a mostani helyzetet, és a háttérben maradvá támogatni kell minden olyan kezdeményezést, amely a jólét és a boldogság megteremtését célozza. Érdemes szellemi gyakorlatokat végezni, melyek segítik a belső erősödést és növekedést, valamint a mások érdekében végzett tevékenységben való kitartást.

Változó vonalak:

1. *„Iszapos kútból még állatok sem isznak, baj!”*

Az alsó vonal a kút alját mutatja, amely iszappal és sárral van tele. Ilyen vízből nemhogy az emberek, de még az állatok sem isznak. Mindez azt jelzi, hogy nem törődtünk saját forrásunkkal, nem kerestük lényünk tiszta belső lényegét, így nemhogy mások (szellemi) szomját nem tudjuk oltani, de saját életünk is veszélyben van, mert nincs miből táplálkoznia. Ha elhanyagoljuk saját belső forrásunkat, akkor mi értelme lesz az életünknek? Legjobb, ha felhagyunk szellemi és testi nyugtalanságunkkal, és alaposan megvizsgáljuk önmagunkat.

2. *„A kút vizét csak az állatok isszák, és az edény is lyukas, baj!”*

Itt a kút már alapjaiban tiszta, azonban csak az állatok járnak rá inni, nem használja senki sem. Az edény is régi és lyukas, így már nem alkalmas arra, hogy vizet húzzanak vele. Mind ez olyan emberre utal, aki elhanyagolta belső képességeit, és használatuk módjait is elfeledte, így csak lényének állati oldala merít a kútból. Nem a megfelelő módon értékeli önmaga igazi lényegét, és átadja magát az alacsonyabb rendű örömeknek. Az ilyen embernek azt a tanácsot lehet adni, hogy keressen egy mestert, és próbálja összeszedni magát, mert ha így folytatja, abból baj lesz.

3. *„Tiszta a kút, ám nem használják, ez nem valami megnyugtató”*

A kút alaposan ki lett tisztítva, mégsem használja senki, így nem is olthatja senkinek a szomját. Egy tiszta és a megfelelő helyen álló emberről beszél a vonal, aki azonban el van szigetelve a jel urától, így sem a felettese, sem ő maga nem használja ezt a tisztavízű forrást. A felettes az Én, aki ahelyett, hogy saját tiszta belső forrásából merítene, elhanyagolja azt, így nem is jut semmire. Más szempontból, a tehetséges emberek elhanyagolása nem hozhat nekünk semmi jót.

4. *„Kifalazzák a kutat, nagy üdv!”*

Amíg a kutat kifalazzák, addig a vize nem iható. Mégis, ennek a munkának meg lesz a gyümölcse, mert a munkálatok után a víz kitisztul, és bátran lehet meríteni belőle. Így van ez az embereknel is. Amíg az ember önmaga jobbításán tevékenykedik és tisztítja lényének belső forrását, addig nem tud segíteni másokon. Ám ha megtisztultunk és világosan látjuk lehetőségeinket és képességeinket, akkor ezeket minden lény üdvéért érdeklődve tudjuk hasznosítani.

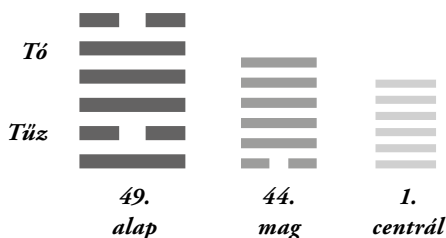
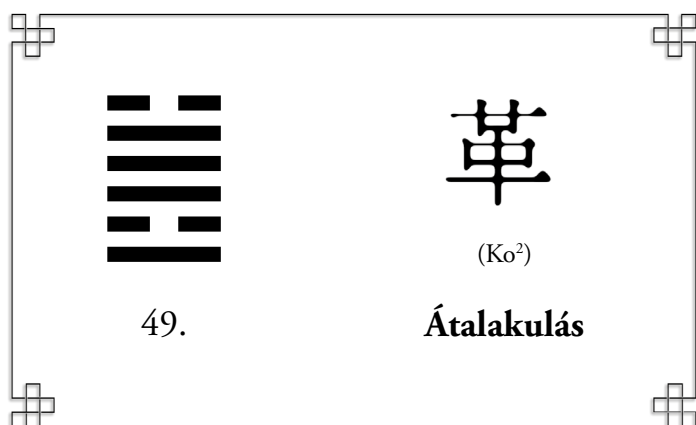
5. *„Jéghideg forrás táplálja a kút vizét, makulátlanság!”*

A kút a teremtmény életérő forrása. Ha az uralkodó rendelkezik ilyen tiszta és jéghideg vízű kúttal, akkor az egész birodalom bőségben és gazdagságban élhet. Vagyis ha az uralkodó saját

tiszta teremő erejét – az Ég Akaratát – arra használja, hogy erő-
sítse és táplálja a többieket, akkor ugyan mi baj érhetné alatt-
valóit?

6. „*A kút friss vízzel csordultig tele, a legmagasabb üdv!*”

A legmagasabban lévő vonal olyan kutat ábrázol, amely teli van
tisza vízzel, és még kötél sem kell a merítéshez, vagyis minden-
ki akadálytalanul hozzájuthat és olthatja vele szomját. A bölcs
ember saját forrásából táplálkozik, mert az nem apad el soha,
és nem is kell váltania soha. És ahogy a bölcs ember forrásából
származó tiszta víz, úgy a teremő értelem is megállíthatatlanul
tör elő, minden tevékenységben jelen van, és összeköttetésben
áll a természet forrásával. Ez a legmagasabb beteljesülés. Üdv és
boldogság következik.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a vidám tó, ez az Átalakulás képe. A Veszély házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Fordulat, változás, megújulás, a bőr lefejtése, új helyzet, lefokozás. Átalakulás, vedlés, forradalom, költözés.

FŐJELENTÉS: A tűz és a víz közelít egymáshoz és ki akarja oltani egyik a másikat, ez mindenképpen átalakulást eredményez. Ha valakiben ilyen nagy feszültség van, annak a jelleme megváltozik, átalakul, de a legjobb, ha ezt megelőzve maga kezd átalakulni. Az átalakulás olyan, mint forradalom, amelyet csak akkor lehet elkezdni, ha elérkezett a megfelelő időpont, ha magunk mellett tudjuk az érintettek támogatását, ha teljesen mentesek vagyunk az önző érdekektől, és ha az átalakulás tényleges igényeket elégít

ki. Ilyenkor nélkülözhetetlen a rendíthetetlen igazságosság, mert ezzel elkerülhetjük a kesergést és a sajnálkozást. Az emberek kezdeti bizalmatlansága azt mutatja, hogy előbb el kell kezdeni a változtatást, és majd utána megerősödik a bizalmuk. A változtatás bármilyen formáját az emberek nehezen, bizalmatlanul és kételkedve fogadják, ezért kell fokozatosan megnyerni a bizalmukat, mert csak akkor állnak a változások mellé, ha már láthatóak az új állapot előnyei. A kifinomult, egyszerű és világos alapállás sikert, a dolgok helyes elrendezése boldogságot eredményez. Minden olyan esetben szükség van átalakulásra, amikor idejétmúlt vagy elavult állapotból szeretnénk kilépni, vagy személyiségünket szeretnénk megváltoztatni, vagy olyan feltáratlan feszültségek vannak bennünk, amelyeknek nem tudjuk az okát. Úgy kell átalakulnunk, ahogy az Ég és a Föld megújító erői teremtik az évszakok rendezett haladását.

Az Átalakulás jegyében született emberek tiszta szívűek, jó gondolkodók, érényesek, lelkiismeretesek és vizuális típusok, nagyon ragaszkodóak, indulatosak, féltékenyek és függők, amiből rendszerint komoly feszültségeik vannak. Gyakran változtatják lakóhelyüket, és sok fordulat jellemzi életüket. A legtöbb feszültségük abból fakad, hogy ragaszkodásuk tárgya olyan labilis és megfoghatatlan, hogy soha nem tudnak megnyugodni. Sokszor elégedetlenek mindennel, és olyan nyugalanság tud erőt venni rajtuk, aminek az oka racionálisan fel nem fogható. Szívesen utaznak, de nem szívesen maradnak sokáig egy helyen. Kapcsolataikban is sok feszültség és konfliktus jelenik meg, mert belső nyugalanságuk társukra kivetítve köszön vissza, így nem kizárt a hűtlenség, a megcsalás és a válás, bár ezen is tudnak változtatni, ha rátalálnak arra a módszerre, amellyel egész életüket a helyes vágányra terelhetik. Ez pedig abból áll, hogy belső átalakulást indítanak el magukban, amelyet folyamatosan fenntartanak, és melynek során mindig levetik magukról a meghaladott személyiségüket. Ha fenn tudják tartani az állandó megújulást, és erkölcsi törvényekkel stabilizálni tudják annak eredményeit, akkor szellemiekben gazdag, kiegyensúlyozott és a világ változékonyságával megbarátkozó

életet teremthetnek maguknak. Nagyon figyelniük kell az időbeosztásukra és a precíz életvezetésre, valamint a szív és a vékonybél megbetegedéseire.

HELYZET: Tűz a tó közepén, ez átalakulást idéz elő. A tűz és a víz könnyen összetűzésbe kerülhetnek, ahogy könnyen összetűzés keletkezik ott, ahol két olyan nő él együtt, akiknek mások a vágyaik és másra irányul az akaratuk. Az év folyamán a világos és a sötét erők közötti küzdelem hozza létre az évszakok változását. A bölcs is arra használja a benne lévő ellentétes erőket, hogy rendezi az időszámítást, minden zűrés helyzetben rendet teremt, és az embereket az Egyetemes Rendre és a Természet Törvényeire oktatja. Most olyan állapotok és helyzetek fordulnak elő, amelyekben megengedett mindenféle változás és átalakulás, sőt itt van az idejük.

TANÁCS: Most bátran és bölcsen neki kell állni átalakítani dolgainkat, rendezni az ügyeket és mindent a saját helyére állítani. Fontos, hogy ne térjünk le az Igaz Útról, kövessük a természet törvényeit és változásait; igazodjunk a Taóhoz.

Változó vonalak:

1. *„Sárga lenyúzott bőrbe csavarva aligha lehet cselekedni, nem hiba!”*

Itt a legelején még messze van az átalakulás ideje. Az előrelépés többszörösen akadályozva van, és felfelé semmilyen kapcsolat sem segíti a változások elkezdését. A kísértés nagy, mivel erős ember áll erős helyen, ám előtte a középső – sárga – hely akadályozza a forradalom kirobbantását. Ez most szerencse, mert még nem jött el az idő, amikor az átalakulást meg kell kezdeni. A tehetetlenség ezért most nem okoz hibát. Mindenesetre ajánlatos növelni a belső erőt és az egyensúlyt, hogy felkészüljünk a közeledő változásokra.

2. *„Az előkészítetlen átalakulás veszélyes, az időben végrehajtott átalakulás nagy üdvöt hoz!”*

Lassan közeledik a fordulat ideje, de addig nem lehet még cselekedni, amíg meg nem tettük a szükséges előkészületeket. Mindezelőtt fel kell mérni, hogy mit eredményez a fordulat, milyen új állapot jön létre, mert ezen keresztül tudunk a változások lényegébe hatolni. Másodsorban meg kell vizsgálni, hogy kik a szövetségeseink, mert csak egységes fellépés révén lehet sikeres forradalmat végrehajtani. Harmadsorban meg kell fontolni, hogy mikor jön el a tényleges átalakulás ideje. Negyedrészt meg kell vizsgálni, hogy alkalmasak vagyunk-e ilyen nagy vállalkozás végrehajtására. Csak akkor lehet a forradalmat elindítani, ha mindezek megvizsgálásával előkészítettük a fordulatokat.

3. *„Csak ha biztos jelet kap az ember, akkor kezdhet az átalakulásba, nem hiba!”*

Olyan emberről szól a vonal, aki erős és rendezett, és már neki akar kezdeni az átalakulás végrehajtásának. Az előtte járó viszont hátráltatja ebben. Ugyanakkor az sem jó, ha a forradalmat sokáig halogatja. Ha szükséges elkezdni, akkor nem szabad késlekedni, de meggondolatlanul elkezdni sem jó. Ilyen körülmények között meg kell állni, meg kell bizonyosodni, hogy valóban itt-e az ideje a változtatásnak, majd amikor már három jelet is kaptunk a kezdésre, akkor állhatunk neki a tényleges átalakításnak.

49.

4. *„Megszűnik a bánat és eljön a bizalom ideje, elkezdni üdvözt!”*

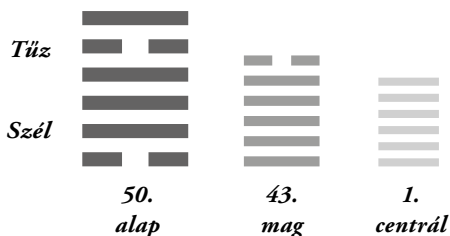
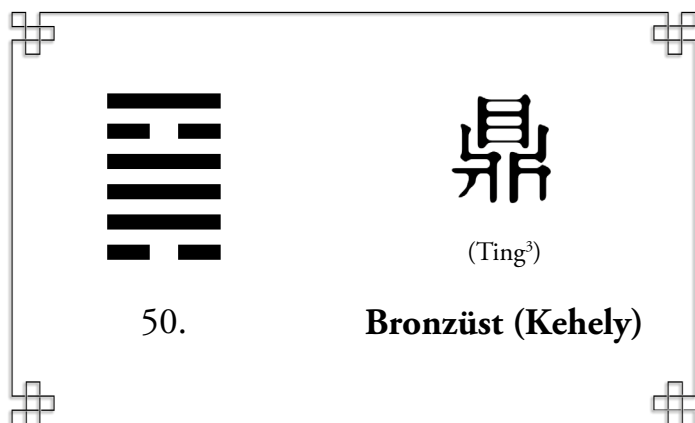
Amíg nincs bizalom és megfelelő támogatottság, addig felelőtlenség a forradalmat kirobbantani. Itt azonban erről nincs szó, mert egy erős ember áll olyan helyzetben, hogy az uralkodó támogatja kezdeményezéseit. Ugyanakkor megvan a belső tisztaság, az igazságosság és a szellemi erő is a változások végrehajtásához. Ha a forradalom idején ezek hiányoznak, akkor az mindig rosszra vezet. Most azonban minden együtt van ahhoz, hogy elkezdhessük az átalakulást, és így megalapozva minden rendjén fog menni.

5. *„A hiteles ember változásai tisztán láthatóak, nagy üdv!”*

Az uralkodó helyén olyan ember áll, aki rendelkezik mindazokkal a képességgel, amelyek kellenek egy ilyen nagy változáshoz. Az általa végrehajtott változtatások világosak és jól követhetők, mint a tigris csíkjai, így általános támogatottságot élvez. Az ilyen forradalom szükségszerűen általános boldogságot és békét hoz.

6. *„A nemes ember belül, a közönséges kívül változik át, a kitartás üdvhozó!”*

Az átalakulás a végéhez érkezett. A bölcs ember kapcsolatban áll az uralkodóval, így ő teljes mélységében átalakul, és végleg leveti hibáit. A körülmények hatására a közönségesek is átalakulnak, de csak külsőleg, csak felszínesen, ám nem is lehet mást várni tőlük. Most meg kell elégedni a lehetséges változásokkal, mert ha túl sokat akarnánk, akkor az nyugtalanságot és elégedetlenséget szülne. Hagyjuk meg a közönségeseknek az álcájukat, amíg őket is eléri a tényleges átalakulás valós és belső igénye.

A KÉP: Alul-belül a szelíd fa és felül-kívül a tapadó tűz, ez a Bronzüst képe. A Tapadó házában lakik, és január–február időszak tartozik hozzá.

IDEÁI: Szertartás, a kiválasztottak táplálása, ünnep. Kehely, bronztál, áldozati edény, üst, áldozati tűz.

FŐJELENTÉS: Az alul lévő fa táplálja a felül lévő tüzet, és ez olyan helyzetet mutat, mint amikor a főpap áldozatot mutat be az isteneknek, s ez a legmagasabb siker és szerencse. Az egész jel egy kehely vagy a szertartásoknál használt háromlábú áldozati edény alakját mutatja, a legsó vonal jelzi az üst lábait, az ötödik pedig a fogantyúját. A Bronzüst a kiválasztottak táplálására, tehát szellemi táplálékra utal, és nem testire, mert ez utóbbit a Kút (48.) jelképezi. A kehely mi magunk vagyunk, és a bennünk lévő és felfelé,

az Ég, a metafizika felé lobogó tüzet az életünkben végrehajtott cselekedeteinkkel tápláljuk. Minél nagyobb összhangban vannak tetteink a sorsunkkal, annál tovább ég az áldozás tüze, és annál teljesebbé válik az életünk is. A hexagram alkímiai folyamatok végzését, átalakulást, metamorfózist is jelez, amikor is egy alacsonyabb állapotból egy magasabb felé történő átalakulás megy végbe. A bölcs áldozati rítusa az Ég felé száll, illattal táplálva az istenekeket és tanításával táplálva az embereket. Gondoskodik arról, hogy a kiválasztottak és szentek a számukra tápláló szellemi értékekhez jussanak. Társadalmi viszonyokra vonatkoztatva azt az időt jelzi, amikor az uralkodó a bölcs emberhez igazodva olyan átalakulásokat hajt végre, melyek az egész birodalomban felvirágoztatják a vallást és előtérbe helyezik a szellemi értékeket.

A Bronzüst jegyében született emberek tiszta szívűek, intuitívak, szelídek, fogékonyak, szeretetteljesek, jóságosak, jó szellemi képességekkel és képzelőerővel megáldott lények, akiknek az igazi értékeket a szellemi, vallási és metafizikai értékek jelentik. Kiváló papok, filozófusok, teológusok és a nemes értelemben vett okkultizmus művelői kerülnek ki közülük, mert nagy érzékenységgel és nyitottsággal fordulnak minden szellemi dolog felé. Nagyon hasznos tagjai szűkebb és tágabb közösségüknek, kiváló „segítő erők”, mesterek és tanítók, akik mindig megtalálják a megoldást az élet nehézségeinek meghaladásához, és ezt mások számára is meg tudják mutatni. Ha világi területen tevékenykednek, akkor is szerényen alkalmazkodnak a szellemi vezetőhöz vagy a szellemi elvekhez, ha pedig szellemi vezetők, akkor szeretettel és megértéssel fordulnak az alattuk állókhoz. Fontos, hogy életüket összhangba tudják hozni sorsukkal, mert ez ad jó alapot szellemi fejlődésüknek. Egész életük folyamatos fejlődés lehet, és mindaddig, amíg ezt a folyamatosságot meg tudják tartani, addig siker, szerencse és boldogság lesz az osztályrészük.

HELYZET: A „tűz a fán” az áldozást jelképezi. A bölcs ember mindig az aktuális követelményeknek megfelelően foglalja el és veszi fel helyzetét, ugyanakkor szilárdan követi az Ég útját. A fa

a tűz sorsa (ming, karma), és amíg van fa, addig ég a tűz. Ez az embereknel is hasonlóan van. Ha összehangolják életüket a sorssal, akkor megtalálják helyüket a mindenségben. Most minden könnyen megy, nincs akadály és nehézség, úgyhogy érdemes ezért a sorsért áldozatot bemutatni a magas isteneknek.

TANÁCS: Hagyni kell, hogy életünkben az Ég Akarata jusson érvényre. A közös kezdeményezések, összejövetel és gyakorlások kedvezőek. Stabilitás és siker, biztonság és bőség, ezért igazán hálás lehet az ember jó sorsának.

Változó vonalak:

1. „Felfordított bronzüst, kitisztítani nem hiba, üdv!”

A legelső vonal a háromlábú bronzedény lábait jelenti, s mivel gyenge vonal áll ezen a helyen, a kehely rendellenes helyzetét mutatja. Ez arra utal, hogy mielőtt az áldozati edény használatba kerül, ki kell tisztítani. Így a vonal azt jelenti, hogy az önmagában helytelen eljárás vagy cselekvés is helyessé és hasznossá válik akkor, ha nemes és elfogadható a motiváció, amely azt létrehozza. Az ilyen eljárások a szellemi dolgok megvalósításához nélkülözhetetlenek. Itt is erről van szó. Mindenki, aki képes arra, hogy megtisztuljon, az helyzetétől teljesen függetlenül alkalmassá válik az igazság befogadására, és ez nagy sikert és üdvöt hoz.

50.

2. „A bronzüst szilárdan áll, és készül benne az áldozati étel, üdv!”

Egy erős és középponti ember áldozatot hoz, és ehhez minden feltételt megteremtett. Sokan rossz szemmel nézik a gyors és sikeres felkészülést, de ez nemigen hátráltatja az áldozás folyamatát. Ilyen esetben azonban elővigyázatosság és fokozott óvatosság szükséges, ugyanakkor az igaz ember belső tisztaságából fakadó őszinte áldozata csak sikeres lehet. Bizalommal kell tehát folytatnia a felkészülést, még akkor is, ha környezete esetleg kételkedve vagy irigykedve figyelte tevékenységét.

3. *„A bronzüst fogantyúi leváltak, kezdetben nehézségek, később üdv!”*

Saját hanyagságunkból vagy mulasztásunkból, esetleg azért, mert nem a megfelelő módon kezdtünk neki a szertartásnak, vagy mert elmulasztottuk a kedvező alkalmat, akadályok jelentkeznek az áldozás végrehajtásánál. Ez arra hívja fel a figyelmet, hogy ha kívülről akadályozva vagyunk, valamit elhibáztunk, vagy senki sem támogatja törekvésünket, akkor a belső elvek és az eszmék irányába kell fordulni, esetleg meg kell változtatni hozzáállásunkat ahhoz, hogy sikerrel végig tudjuk vinni a szertartás folyamatát. Ha azonban figyelemmel vagyunk a körülményekre, és önmagunkat megvizsgálva figyelünk a külső jelekre is, akkor előbb vagy utóbb jelzés érkezik, s ha ekkor nem tétovázunk, akkor mégiscsak sikeresen végre tudjuk hajtani az áldozás folyamatát.

4. *„A bronzüst lábai kitörték, és a táplálék kiborult, baj!”*

Ez a vonal olyan felelősségteljes pozícióban lévő emberről beszél, aki felelőtlenül és hanyagul áll neki a szertartás végrehajtásának. Jelleme és tudása is hiányos, ráadásul saját érdekeit helyezi előtérbe, és nem azét, akinek nevében a szertartást végrehajtja. Ilyen alapvető hiányosságokat jelez a bronzüst lábainak kitörése, s mivel már benne volt az étel, ezért az ráborult és beszennyezte őt. Mindez azt jelzi, hogy mielőtt olyan feladatot vállalnánk el, amely nagy felelősséggel jár, alaposan vizsgáljuk meg magunkat, hogy rendelkezünk-e azokkal a jellem- és tudásbeli követelményekkel, melyek a feladat sikeres elvégzéséhez kellenek, mert különben nemcsak kudarcot vallunk, hanem még szégyent és nehézségeket is zúdítunk a saját fejünkre. Ez mindenképpen kerülendő.

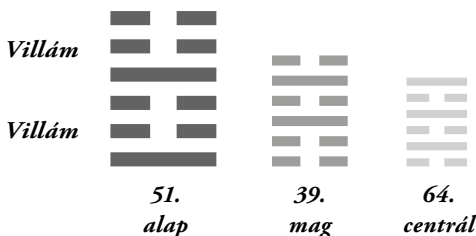
5. *„A bronzüstnek sárga fogantyúján aranygyűrűk függenek, nem hiba!”*

Olyan emberről beszél a vonal, aki vezető helyzetben szerény, mindenki által hozzáférhető, a középső ösvényt követi és a legmagasabb helyen álló bölcs tanításait tekinti mértékadónak. Ezekkel a tulajdonságaival sok értékes támogatóra és követőre

talál. Sorra kijavítja azokat a hibákat, melyeket az alárendeltjei elkövettek, így megerősíti helyzetét. Számára csak az a feladat maradt, hogy kitartóan kövesse az igaz tanítást és ne engedje letéríteni magát a középső útról. Így a szertartás a legnagyobb rendben végrehajtható.

6. „Drágakövekkel ékesített bronzüst, makulátlan!”

Ez a vonal jelzi azt az idő felett álló bölcs embert, aki azon túl, hogy a legmagasabb igazság hordozója, a világ felé fordulva tanítást ad, és segít a szertartást végrehajtani az uralkodónak. Amikor ilyen tiszta és fénylő módon jelenik meg a Tan (Tao), akkor ez egy szellemi értelemben magasrendű társadalom megteremtését teszi lehetővé, amely a Mennyei Természet tükörképe. Ha a bölcs ember így tanítja az embereket és az uralkodó így követi a bölcs tanításait, akkor virágzik a birodalom, és minden lényt boldogság és szerencse tölt el.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Gerjesztő villám képe. A Gerjesztő házában lakik, és november–december időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Serkent, ráz, ingat, rendít, remeg, ijeszt. Gerjesztő, villám, mozgás, megrázkódtatás, felemelkedés, elkezdés.

FŐJELENTÉS: A villám és a mennydörgés rettenetes zajjal közeledik, félelmet és rettegést kelt, ám később nevetés lesz a vége, mert „az áldozati csésze nem hull ki a kézről”. Az áldozati csészét kezében tartó legidősebb fiú nem veszíti el lélekjelenlétét, bölcs, és meg tudja különböztetni a valóságos veszélyt a látszólagostól. A villám dörrenése félelmetes, de ez most sikerre vezet. Mindenkin félelem lesz úrrá, ám azt, aki alkalmas a „templom őrzésére” és az áldozás irányítására, derű tölti el. Ilyenkor önfegyelmel és

a fontos dolgokra irányított figyelemmel biztos sikert lehet elérni. A villám dörrenése jelzi a zivatar kezdetét, ezért valaminek az elkezdésére utal. Ugyanakkor a villám fénye bevilágít minden sötétséget, így lesz a felemelkedés és a megvilágosodás szimbóluma. A felemelkedés olyan heves, hogy szinte félelmet kelt, de az eredménye sikeres lesz. Ha az ember ijesztő időkben is megtanulja belső nyugalmának megtartását, akkor biztonságos haladása lesz, annak ellenére, hogy állandó veszélyek között kell előrejutnia. Mert a villám megfélemlít mindenkit a közelben és távolban egyaránt, ám örömmel tölti el azt, aki a dolgok illuzórikus természetét ismeri.

A Gerjesztő villám jegyében született emberek impulzívák, mobilisak, intuitívák, inspirálóak, életerősek és akaratosak, akik mindig a folyamatok kezdetére helyezik a hangsúlyt. Jó meglátásaik vannak, váratlan ötletekkel és meglepő elméletekkel állnak elő, amelyeket gyakran nem is ért meg a környezetük, ezért gyakran különcöknek tartják őket. Életük tele van váratlan fordulatokkal, újrakezdésekkel és félelmetesnek látszó veszélyekkel, melyekhez módjuk van hozzászokni, így nem is riasztják őket, ugyanakkor sokszor éppen ezek jelentik az inspirációt arra, hogy szellemi útra lépjenek és önmaguk tökéletesítésén fáradozzanak. Világos meglátásaikkal könnyen oldanak meg nehéz feladatokat, és sok feltaláló kerül ki közülük. Életerejük kimeríthetetlen, de energiájukat inkább az elkezdés és belevágás fázisában szeretik hasznosítani, semmint a befejezésben. Ha valamiben nem látnak izgalmas feladatot, azt nem is vállalják el szívesen, mert az adrenalin szintjüket mindig a plafonon szeretik tudni. Amennyiben a körülöttük lévő állandó veszélyt arra használják fel, hogy tudatosságukat növeljék, fegyelmezzék és visszafogják magukat a felesleges energiafecsérléstől, valamint elsajátítják a dolgok illuzórikus természetéről szóló tanítást, akkor szellemiekben gazdag életet élhetnek, és a legmagasabb szellemi célok megvalósítását tűzhetik ki maguk elé.

HELYZET: Az ismétlődő villám fényénél megjelenik az Isten, és ez félelmet gerjeszt, ám a bölcs ember félve és rettegve igyekszik átvizsgálni és tökéletesíteni önmagát, mély tisztelettel viszonyul a

természet erőihez, és igyekszik életét összhangba hozni azokkal. A veszélyek állandó ismétlődése sok nehézség felbukkanását jelzi, valamint azt, hogy ezek hogyan válhatnak inspirációs erővé.

TANÁCS: A jelenlegi sok nehézség és akadály hamarosan megszűnik. Óvatosan kell haladni, mindent jól megtervezni, és csak azután tevékenykedni. Ha az ember nagyon óvatos, akkor meg lehet valósítani a kitűzött célokat. A környezet mindenben támogatja a kezdeményezéseket. Figyelni kell a viselkedésre, tartózkodni kell a különcködéstől, valamint mindenkor fékezni kell a váratlan és hirtelen mozgást.

Változó vonalak:

1. *„A gerjesztő villám mozgást és szerencsét hoz, üdv!”*

Ez a vonal a közelünkbe becsapódó villámot jelzi, amely nagy rémületet kelt, ám éppen ez a nagy rettegés segít abban, hogy később megkönnyebbüljünk és felszabaduljunk. Most el kell fogadni a szokatlan ötleteket, a váratlanul felbukkanó jelenségeket, mert ezek a későbbi szerencse és siker első megnyilvánulásai lehetnek. A váratlan események által jelzett változások nagyon kedvező helyzetet teremtenek. Nagy üdv közeleg.

2. *„A gerjesztő villám veszélyt és tanácstalanságot hoz, nem hiba!”*

A közelgő villám és mennydörgés nehézségek eljövételét jelzi. Az ember értékeit hátrahagyva biztonságos helyet próbál keresni. A helyzet veszélyes, és nagyok lehetnek a veszteségek. Minden ellenállás hiábavaló és sikertelen. A nehézségek előtt egy nem feltűnő és megközelíthetetlen helyre kell visszavonulni, és bele kell törődni a mostani veszteségekbe. Ám ez az idő nem tart sokáig, hamarosan a dolgok maguktól megváltoznak, és mindent, amit az ember elveszített, hét nap múlva maradéktalanul visszakapja.

3. *„A sors kezéből csap le a gerjesztő villám, s ez mozgásra ösztönöz, nem hiba!”*

Általában a nyugalom és a figyelmes tevékenység jelenik meg tanácsként a villámmal kapcsolatban. Itt azonban egy olyan, sorserők okozta váratlan helyzetről van szó, melyben az ember szinte tehetetlen lesz. Ez azonban nem helyes. Most nem szabad hagyni a sorserőket vakon munkálkodni, hanem tevékenyen be kell kapcsolódni azokba. Így lehetőség nyílik arra, hogy kitágítsuk, vagy akár felülmúljuk a sors által ránk kényszerített kereteket és határokat. Most a veszélyes helyzetek és állapotok határozott és gyors tevékenységet követelnek meg, mert csak így tudunk kilépni a veszélyből.

4. *„A gerjesztő villám ingoványos talajra visz, baj!”*

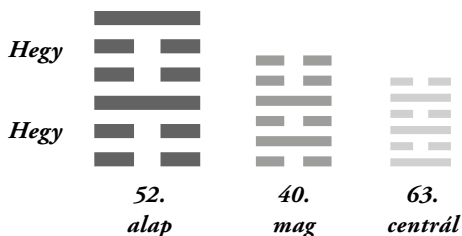
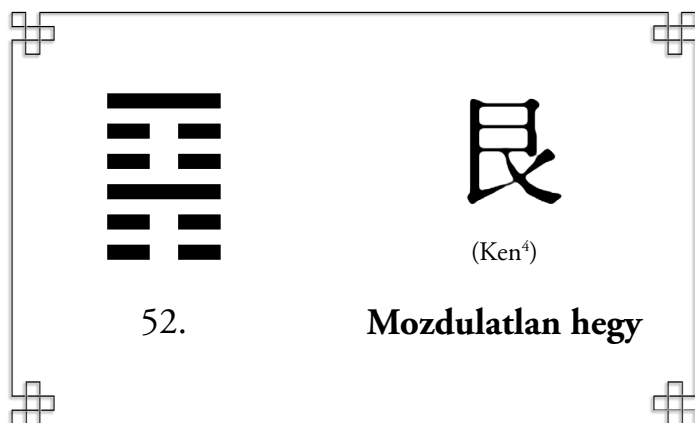
Ha a villám mozgásra ösztönzi az embert, akkor vagy helyben kell maradni és megfékezve magát kitartani a veszély elmúltáig, vagy pedig erőteljes mozgással lehet kikerülni a veszélyből. Ám ha valaki bizonytalankodva hol az egyik, hol a másik módszert alkalmazza, annak csak az lesz az eredménye, hogy zavarodottan és tanácstalanul toporog egy helyben, s ezzel csak tartósítja a veszélyt. Bár a vonal gyenge helyen van, de erős, ezért aktívan neki kell állni a cselekvésnek, és nem szabad hagyni, hogy a villám keltette erő elhaljon „tehetetlenségünk mocsarában”.

5. *„A gerjesztő villám hol itt csap le, hol ott, nem hiba!”*

A vonal által jelzett ember középen halad, és körülötte mindenütt veszély hátán veszély. Se jobbra nem tud mozdulni, se balra. Ez azonban most nem hiba, mert a bajt csak úgy lehet elkerülni, ha az ember szilárdan tartja magát a középső úthoz, és elkerül mindenfajta szélsőséges helyzetet. Ha így tesz, akkor jelentősebb veszteség nélkül tud átkelni ezen a veszélyes időszakon.

6. *„A gerjesztő villám körbe pusztulást hoz, ha észrevesszük ezt a jelet,
az nem hiba!”*

A bajok és a szerencsétlenségek körülöttünk mindenfelé elhatalmasodnak, akármerre nézünk, pusztulást és romokat látunk. Felesleges magunkat okolni a létrejött bajokért, és értelmetlen heves cselekvéssel megpróbálni kikerülni a veszélyből. Ez a sokk könnyen beszűkíti és elsötétíti a tudatot. Ezt azonban nem szabad hagyni, hanem a körülöttünk lévő helyzetet inkább jelzésnek kell tekinteni, olyan figyelmeztetésnek, amely arra ösztönöz, hogy maradjunk nyugodtan és rakjunk rendet önmagunkban. Ha sikerül magunkat megfékezve nyugalomban maradni, és nem ragad ránk az általános nyugtalanság, akkor meg tudjuk óvni magunkat a nagyobb hibától és bajtól.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül egyaránt a mozdulatlan, a hegy, ez a Mozdulatlan hegy képét adja. A Mozdulatlan házában lakik, és május–június időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Visszatartás, nyugalom, gyakorlás, befelé fordulás, szüneteltetés. Mozdulatlanság, hallgatagság, hegy, határ, korlát.

52.

FŐJELENTÉS: A két mozdulatlan hegy a nyugalmat és a mozdulatlanul tartást fejezi ki. Amikor az ember a gerincét olyan mértékben tartja nyugalomban és egyenesen, hogy szinte testetlenné érzi magát, vagy ha az emberek között járva tudomást sem vesz róluk, akkor ebben most nincs sem hiba, sem tévedés. Olyan meditatív állapotról van tehát szó, amikor a tudat önmaga felé fordulva megnyugszik. A gerinc egyenesen, de laza állapotban van, és a tudat az érzelmeket meghaladva az üresség állapotára irányul:

ez önmegtartóztatást, nyugalmat és mozdulatlanságot jelez. Mert van, amikor meg kell állni, máskor pedig a mozgás és a tevékenység ideje jön, és akkor cselekedni kell. Ha az időhöz alkalmazkodva ki tudjuk választani, hogy mikor cselekedjünk és mikor maradjunk nyugodtan, akkor fényes eredmények és sikerek megvalósítására vagyunk képesek. Ez a hexagram a nyugalom és a mozdulatlanság helyes és megfelelő alkalmazására utal. Szabadnak és mentesnek kell lenni az önös és mindig valami külsőre irányuló gondolatoktól, a figyelmet pedig befelé kell fordítani, mert ezáltal nagy nyugalom és biztonság valósítható meg. Csak akkor tud az ember éberén a világ felé fordulni, ha ezt megvalósította, mert különben nyugalmat és tudatosságát magával ragadja a világi nyüzsgés. A nyugalom minden mozgás kezdete és vége; általa a test és a szellem tevékenységei nyugalomban tarthatók.

A Mozdulatlan hegy jegyében született emberek békések, szilárdak, megbízhatóak, koncentráltak, nyugodtak és sokszor az egykedvűségig közömbösek a világ dolgaival szemben. Gyakran kerülnek ki közülük zárt intézetben dolgozók, rosszabb esetben lakók, akik nagy szívóssággal tudnak mások számára unalmas feladatokkal foglalkozni. Kitartóak és mindig befejezik, amit elkezdtek, és ha az eredményt nem találják megfelelőnek, akkor hajlamosak az egész folyamatot újra kezdeni. Nagy kézügyességgel rendelkeznek, kiváló kő- vagy fafaragók, de minden türelmet igénylő munkában kiválóak. Jobban szeretik a nyüzsgő főutak helyett a csendes mellékutakat, a zajos strandok helyett a csendes vízpartokat és a városok helyett a nyugodt falvakat. Ellenállnak mindenféle sürgetésnek és noszogatásnak, ragaszkodnak a saját lassú és megfontolt tempójukhoz, és nem engedik kimozdítani ebből magukat. Jó jógaoktatók és gyakorlatvezetők, vonzódnak a szerzetesi élethez, sokszor azonban enélkül is úgy élnek, mint a szerzetesek. Hajlamosak merevségre, tehetetlenségre, depresszióra vagy túlzott önkritikára, és jól teszik, ha nem engedik ezeket elhatalmasodni magukon. Ezt pedig úgy tudják megoldani, ha meditációs gyakorlatok segítségével teszik magukat derűs, békés és mások problémáira is nyitott emberré, akik kihasználják adottságaikat, és mások tanítóivá, szellemi vezetőivé válnak.

HELYZET: A dupla hegy a mozdulatlanságot jelképezi. A bölcs ember is nyugodtan és figyelmesen tevékenykedik, hogy megőrizze jelenlegi helyzetét. Most szükséges a tudat nyugalmanak megvalósítása, és a jelenlegi helyzetben ajánlatos korlátozni a csapongó gondolatokat és érzelmeket. Ilyenkor ki kell várni a cselekvésre alkalmas időpontot, nyugodtan kell várakozni, és nem gondolni túl azon, ami éppen van.

TANÁCS: Tartsuk magunkat nyugalomban, de ne legyünk merevek és korlátoltak. Itt az ideje, hogy rendezzük korábban elmaradt dolgainkat és bepótoljuk mindazt, amire korábban nem volt időnk. Nyissunk magunk előtt új horizontokat, és gondoljuk végig későbbi feladatainkat. Ez a hexagram szellemi gyakorlás végzését javasolja, most elmélyedhetünk a jóga-, a koncentrációs vagy meditációs gyakorlatok végzésébe. Vigyáznunk kell az egészségünkre!

Változó vonalak:

1. „Nyugalomban tartani a lábat és helyben maradni, nem hiba!”

A legsó vonal a lábat jelenti. Ha ez nyugalomban van, akkor az egész test nyugodt, és most nem tévedés nyugalomban és helyben maradni. Ilyenkor még nincsenek nagy kimotozó erők, könnyű nyugodtan maradni, de fel kell készülni a nagyobb kihívásokra. Ezt pedig úgy tudjuk megtenni, ha megőrizzük és elmélyítjük a tudat megfogott állapotát, és rendíthetetlenül kitartunk a kezdeti ártatlanság és tisztaság állapotában. Ha pedig mozdulni kényszerülünk, akkor alaposan gondoljunk mindent végig, mielőtt cselekszünk.

2. „Nyugalomban tartani a lábszárakat, nem kéne követni azt, aki nem tudja, hogy hová megy, nem hiba!”

Olyan emberről beszél a vonal, aki középponti helyzetben van, és sokat megtenne azért, hogy elkerüljön mindenféle szélsőséges mozgást. Azonban olyan társa van, akihez ragaszkodik, és aki

erőteljesen tör előre akkor, amikor nyugton kellene maradnia. Hiába próbálja társát megmenteni a veszélytől, az nem hallgat rá. Így, szomorú szívvel ugyan, de kénytelen saját mozgásával törődni, kénytelen magát nyugalomban tartani, mert különben ő is, akárcsak a társa, nagy veszélybe kerülne. Magát meg tudja óvni, de erős és előretörő társát nem, így szomorúan ugyan, de mentes marad a hibától.

3. *„Nyugalomban tartani a csípőt, mégis nyugtalannak lenni baj!”*

Van úgy, hogy nyugalomban tudjuk tartani testünket, nem mozgunk, de a szívünk és a tudatunk egész máshol jár. Ha magunkra erőltetett nyugalommal meg is tudjuk fékezni a testi mozgást, ez csak látszólagos nyugalom. Addig, amíg a tudatunk csapong, vágyaink mozgatnak, gondolataink nyugtalanok. Az ilyen látszólagos nyugalom sokkal inkább merevség, semmint valódi meditatív állapot. Akkor visszatartásra kényszeríteni magunkat, amikor a tudat nem érett erre, rendkívül veszélyes, mert különböző zavarokat idézhet elő. Itt tehát az indulatok erőszakos elfojtásáról van szó, s bizony ezzel sokkal többet ártunk, mint amennyit használunk magunknak.

4. *„Nyugalomban tartani a gerincet makulátlanság!”*

A gerinc nyugalomban tartása olyan meditációs helyzetre utal, amely megalapozott és előkészített, azaz belülről fakadó nyugalomról van szó. Ha az ember tudata hullámok nélküli, akkor teste és egész lényé nyugalmat áraszt, még akkor is, ha nem meditációban van. Az ilyen megalapozott és minden részre kiterjedő nyugalom még a legnehezebb időkben is sikert és boldogságot eredményez.

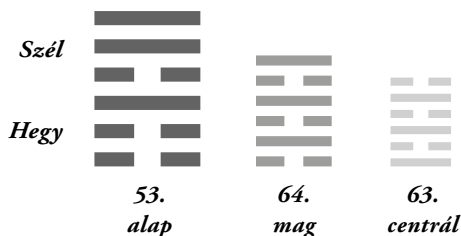
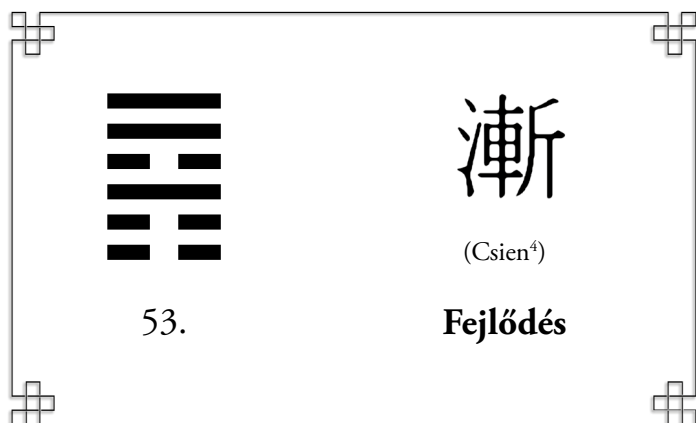
5. *„Nyugalomban tartani az ajkakat, miért volna ez hiba?”*

A tudat nyugalma akkor teljes, ha nemcsak a testünket és az érzelmeinket, hanem a gondolatainkat is képesek vagyunk nyugalomban tartani. A gondolat nyugalma az, amikor nem gondolunk túl azon, ami van, és nem engedjük gondolatainkat csapongani sem a múltba, sem a jövőbe, sem semmilyen más irányba. Ennek a leg-

biztosabb jele az, ha a szavainkban van a nyugalom, és mindig csak annyit mondunk, amennyit feltétlenül kell, mert sokszor a meg gondolatlan beszéddel többet ártunk magunknak, mint bármilyen cselekedettel. A visszafogott beszéd ad értéket a szavaknak, és a hall gatásban a szavak megvalósult erőkké válnak.

6. „A legmagasabb rendű nyugalom, nagy üdv!”

Az utolsó vonal ábrázolja a hegy tetejét és a repülő halhatatlant, aki a hegy csúcsán teljes nyugalomban időzik. Nincs már előtte semmilyen cél, nincs semmi megvalósítani való. Tudata megfogott és uralt, ami mindenre kiterjedő és szétáradó nyugalmat hoz. Az eredmény teljes siker.

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a szelíden fejlődő fa, ez a Fejlődés képe. A Mozdulatlan házában lakik, és február–március időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Lépcsőzetes épülés, lépésenkénti naggyá válás. Fejlődés, fokozatos előrehaladás, házasság.

FŐJELENTÉS: A hegyen növő fa a fokozatos fejlődés képét adja, ez pedig az ember fokozatos kifejlődésének eszméjét fejezi ki. A hegy a legfiatalabb fiú, a fa pedig a legidősebb leány, ezért itt a négy társkapcsolatot kifejező hexagram közül a fiatal férfi és az idősebb nő fokozatos közeledése van bemutatva, akik között a hűség növekedése házassághoz vezet. Ha a szilárdság és a gyengétség egyesül, akkor állandó fejlődés és előrehaladás következik be. Fokozatos előrejutás és szerencse a férjhez menő lányoknak.

Most lépésenként lehet eljutni a célhoz. Ez egyaránt vonatkozik a belső fejlődésre, amely a hétköznapi tudatosságból a tudat tiszta és emelkedett állapotáig vezet, valamint a külső fejlődésre, amely valamilyen világi cél elérésére irányul. Mindkettőnél fokozatosan és lépésenként kell célunkat megvalósítani. Az erőszakos, hirtelen, lármás vagy agitációra épülő előrejutás nem hoz létre tartós eredményeket. Ám a fokozatos fejlődésben nagyon fontos az állhatatosság és a kitartás, amikor mindig az aktuális feladatok vannak jól elvégezve, és mindig csak annyi van megvalósítva, amennyi a dolgok természetes fejlődése nyomán magától adódik. Igazodni kell tehát mindenben a természetes fejlődéshez, ehhez pedig nagyfokú önuralom és önfegyelem kell, amit szintén fokozatosan lehet csak megvalósítani. Ahogy a fa sietség nélkül, fokozatosan nagy, terebélyes fává fejlődik, úgy a türelmes és céljához hű ember is sietség nélkül jut el a belső fejlődés csúcsára és a legmagasabb pozíciókba.

A Fejlődés jegyében született emberek békések, igazságosak, nyugodtak és megbízhatóak, akik számára nagyon fontos, hogy feladataikat tökéletesen el tudják végezni. Jó megfigyelők, intuitívak, jószágosak és szeretetreméltók, mindenben lelkiismeretesek és alaposak. Kimondottan hűséges típusok, mert fontos számukra, hogy társukkal rendezett és előremutató kapcsolatot építsenek ki. A lépésről lépésre való haladás hívei, és sikereiket sem hirtelen, hanem fokozatosan érik el, sok és szívós munkával megalapozva azokat. Egész életükre ez a jellemző. Nem kapkodnak el semmit, mert tudják, hogy mindennek megvan a természetes fejlődési ritmusa, és ezt nagy türelemmel ki is tudják várni. Jelentős hatást gyakorolnak környezetükre, mintaként szolgálnak sokak számára, és olyan mértékadó és megbízható életvitelt folytatnak, amellyel maguk mellé tudják állítani az embereket. Kiváló tanítók és mesterek kerülnek ki közülük, mert jó példát tudnak adni a szellemi fejlődéshez is. Amennyiben életük során mindenben meg tudják őrizni a fokozatosság elvét, akkor igazi szellemi és anyagi beteljesülésben lehet részük.

HELYZET: Fa nő a hegyen, és ez a fokozatos fejlődés képét mutatja. A hegyen lévő fa már messziről látható, ezért kihat az egész tájra. Most minden dolog fokozatosan fejlődik, mint a fa, és a változások sem hirtelen, hanem fokozatosan következnek be. A bölcs ember is olyan mozdulatlan, mint a hegy, és úgy fejlődik, mint a fa, így önmagát fokozatosan jobbítva gyakorol hatást az emberekre.

TANÁCS: A jövőben rejlő lehetőségek lassan megmutatják magukat. A siker rendszeres és fokozatos előrehaladással valósítható meg. Kerülni kell a hirtelen mozgásokat és elhatározásokat, hagyni kell, hogy minden a maga természetes fejlődése nyomán bontakozhasson ki. A belső fejlődésnek sem a túl merev, sem a túl könnyelmű hozzáállás nem tesz jót. Most van az ideje a házasságnak vagy egy komolyabb kapcsolat kezdésének. Minden a vártak szerint történik, és lassan beérnek a korábbi erőfeszítések gyümölcsei.

Változó vonalak:

A változó vonalak hat állomása négyféle értelmezési lehetőséget kínál:

1. A hagyományos értelmezés szerint a vadlúd fokozatosan a vízből a hegycsúcs felé halad.
2. A fa fejlődésének útja a csemetétől a kifejelett világfáig.
3. Társak közötti hűség kifejlődése a házasságig.
4. Az emberi tudat fejlődése a repülő halhatatlan állapotáig. Itt megtartottuk a hagyományos formát, de a fejlődés mind a négy területre vonatkozik.

1. „A vadlúd fokozatosan a vízpartra vonul, nem hiba, üdv!”

Itt egy fiatal férfiről van szó, aki még fejlődése legelején jár, és így nehezen találja meg a helyes cselekvés módját. Rádásul sehonnan sem érkezik segítség és támogatás részére. Éppen ezért lassan és körültekintően halad a veszélyek között. Ez viszont megóvja őt attól, hogy elhamarkodottságában nagyobb és jóvátehetetlen

hibát kövessen el. Mindez arra utal, hogy ismeretlen helyen vagy helyzetben ajánlatos óvatosnak és körültekintőnek lenni, s akkor könnyen elkerüljük a veszélyeket. A tudat fejlődése szempontjából a megalapozás fontosságát hangsúlyozza a vonal.

2. *„A vadlúd fokozatosan a sziklákhöz repül, ez biztonságos hely neki, nagy üdv!”*

A szikla biztonságos hely a parton, és sikerült megtenni a fejlődés következő lépését. A kezdeti bizonytalanságok lassan eltűnnek, és a helyzet megerősödik. Van mit enni és inni, békesség van és összhang, amelyet mindenképpen szükséges megosztani társunkkal. Mindez azt jelenti, hogy ha biztonságos helyzetbe kerülünk, akkor érdemes azt önzetlenül másokkal megosztani, mert ez megerősíti helyzetünket. A tudat fejlődése szempontjából ez a vonal az érzelmi önzetlenséget és ugyanakkor a függetlenséget jelenti, amely által a magasabb állapotok megnyílnak előttünk. A vonal továbbá anyagilag biztonságos házasságot, valamint a társadalmi kapcsolatok növekedésével járó sikert is jelez.

3. *„A vadlúd fokozatosan a fennsíkra vonul, nem jó hely ez neki, baj!”*

A vonal erős, így egy férfit jelent, aki hátra sem nézve olyan helyre tör előre, amely nem neki való. Elveszíti az övét, asszonyát gyermek nélkül hagyja, így az is letér az újáról. Ezért mondja az ősi kommentár, hogy „a férfi kivonul és nem tér vissza többé, az asszony gyermeket hord, de nem hozza világra”. Ahogy a fennsík nem biztos hely a vadlúdnak, úgy az ember számára sem biztonságos durván előretörni akkor, amikor egyébként is veszélyek között kell haladni. Ez okozza a bajt. Nem szabadna beavatkozni a dolgok természetes fejlődésébe. Ha csak a védekezéssel és helyzetünk megszilárdításával törődnénk, akkor minden rendben haladna. A vonal tehát minden szempontból a felelőtlen haladás és makacs előretörés képét mutatja, és ez nem vezet jóra. Utal még sikertelen házasságra, valamint a körülmények kedvezőtlen alakulására is.

4. *„A vadlúd fokozatosan egy fához közelít, ahol talál egy neki való ágat, makulátlanság!”*

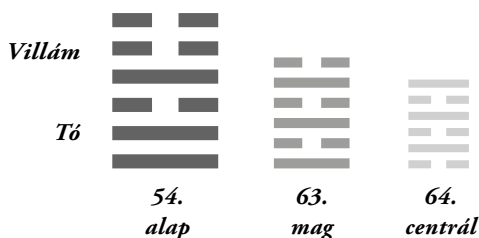
Ez nem éppen a legmegfelelőbb tartózkodási hely, ugyanakkor a jelen körülmények között örülni kell annak is, hogy némi biztonságot tudhatunk magunkénak. A fejlődésnek egy olyan átmeneti állomásáról beszél a vonal, ahol némi engedékenységgel és bölcsességgel átmenetileg biztonságos helyet talál az ember. Minden folyamat kifejlődésében vannak olyan állomások, amelyekben csak összeszedetten, szerényen, megelégedettséggel és nagy figyelemmel lehet átkelni, hogy a további fejlődés biztosítva legyen. Ilyen helyzetről beszél ez a vonal.

5. *„A vadlúd fokozatosan a csúcshoz közeledik, várni kell még a beteljesülésre, üdv!”*

Minél magasabb helyzetben van az ember, annál nagyobb félreértéseket és kihívásokat kell megoldani és legyőzni. A csúcs egyébként is olyan hely, ahol messziről látják az embert, és sokan próbálják megakadályozni céljának végső elérésében. Ha azonban az embernek még itt is van türelme és bölcsessége kívánni, hogy az akadályozó erők önmagukat semmisítsék meg, akkor a belső erő meghozza gyümölcsét, és a végén minden jól megy. A vonal azokra a veszélyekre hívja fel a figyelmet, melyek, mint „a küszöb őrei”, a végső beteljesülés utolsó fázisánál próbatételként leselkednek az emberre.

6. *„A vadlúd fokozatosan a felhők fölé emelkedik, csak a tollai maradnak utána, makulátlanság!”*

Legfelül a végső cél eléréséről szól a vonal. A tudat fejlődése szempontjából a repülő halhatatlan állapota, a házasulandó társak szempontjából a házasság, a fa szempontjából a világfa kibontakozása és a vadlúd szempontjából tollának szertartásban való felhasználása valósul meg itt. A tökéletes ember élete és fokozatos fejlődése fényes példaképként szolgál minden lény számára.

A KÉP: Alul-belül a derűs tó és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Menyasszony képe. A Derűs házában lakik, és augusztus–szeptember időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Visszajönni, visszatérni, tartozni valakihez, követni valakit. A menyasszony, a házasodó vagy férjhez menő lány.

FŐJELENTÉS: Az öröm és a mozgás egyesül, ez jelzi, hogy férjhez megy a leány. Belül van a tó, amely felfelé párolog, kívül pedig az erősen felfelé törő villám. Az első a legfiatalabb leány, a második pedig a legidősebb fiú, s ebből az a kép adódik, hogy egy idősebb férfit követ egy fiatal leány. Amíg az előző hexagram a nemek rendjén való közeledéséről szól, addig itt a fiatal leány előbb megy férjhez, mint a nővérei, és ez a társadalmi szabályok megszegésének tekinthető. Továbbá a férfinak már van felesége (a legidősebb leány,

a szél), így itt mint másodfeleséget vagy ágyast veszi el a házasságra kész leányt, ez pedig szintén nem hagyományos házasságra utal. Ezért e hexagram jelentése nem túl jó, sikertelenséget és kudarcot jósol előre, mert semmi sincs a helyén, és semmilyen cél vagy hely nem megfelelő. Jelenti továbbá az ember érzelmeivel, vonzalmával kapcsolatos feladatait, érzelmi mozgatottságával összefüggő problémáit és ezek megoldását is, mert a tartós kapcsolatok nem ezekre az alapokra épülnek. A menyasszony állapotával vége a leánykodásnak, és kezdődik az anyaság. Ez a házasság a férfi számára szintén az eddigiek lezárását és új időszak kezdetét jelenti, mert új nemzedék jön létre, mielőtt még eltűnne a régi. Ugyanakkor ez a hexagram az Ég és a Föld nagy elveit ábrázolja, mert ha ők nem egyesülnének, akkor egyetlen dolog sem létezne.

A Menyasszony jegyében született emberek vidámak, kötelességtudóak, kifinomultak, érzelmesek, sőt néha érzélgősek. Jó megfigyelők, ugyanakkor kifelé mozgékonyak és impulzívak. Női szülött esetében gyakran a nyugaltság, az érzélgősség, az állhatatlanság és a változékonyság jelent megoldandó feladatot, míg férfi esetében a túlzott nemiség és abban a stabilitás hiánya okozhat nehézségeket és problémákat. Mindkét nembeli szülöttre jellemző az ösztönösség, ennek pozitív és negatív aspektusa egyaránt. Nagyon tudják élvezni az életet, és nagyon fontos számukra a partnerkapcsolat, amely gyakran komoly kihívásokat hordoz részükre, mert érzelmi életük erőssége miatt olyan helyzetekbe keveredhetnek, amelyek veszélyeztethetik házasságuk és kapcsolatuk stabilitását. Felületesek lehetnek életvezetésükkel kapcsolatban is, valamint idő- és térérzékük sem túl erős, ami miatt gyakran kerülnek olyan helyzetbe, hogy vagy nem jó helyen, vagy nem a megfelelő időben tartózkodnak valahol, és ez konfliktusokat hoz. Életfeladatuk között első helyen az érzelmi mozgatottság kérdése és az erkölcsi szint növelése áll, ezeket kell elsősorban megoldaniuk ahhoz, hogy stabilizálják életüket. Rendezniük kell életvezetésüket, nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a táplálkozásra, és nagyon vigyázniuk kell arra, hogy mikor mit mondanak, mert szavaikkal tudnak a legtöbbet ártani maguknak. Ajánlatos olyan szellemi gyakorlato-

kat végezniük, melyekkel érzelmeiket ellenőrzés alá vonják, erkölcsösségüket fejleszteni tudják. A jóga, a mantrázás és a szemlélődő gyakorlatok segítenek nekik megoldani az életük során felbukkanó feladatokat.

HELYZET: A villám a tó felett a nemek érintkezésének képét adja, mert a villám kifelé mozog, és a tó párolgásával követi őt. A villám hullámokat kelt a tó felszínén. Ez rávilágít az élet lefolyásának természetes rendjére, a kezdetre és a végre, a mulandóságra és az örökkévalóságra, valamint arra a kozmikus nászra, amely az Ég és a Föld között jön létre. A bölcs ember tudja, hogy csak akkor képes célját megvalósítani, ha tisztában van a kezdet erejével és fontosságával és az ekkor elkövetett hibák és tévedések súlyával. Most semmi sem alakul a tervek szerint, mert az emberek közötti kapcsolatban nincs megértés, vagy az hibás alapokra épül.

TANÁCS: Kerülni kell, hogy a társadalmi szokásokat és szabályokat áthágjuk az érzelmek és ösztönök kontrollálatlansága miatt. Az élet túlzó élvezése bajokat és különböző komplikációkat okozhat. Meg kell változtatni az életmódot, a táplálkozási szokásokat. Ajánlatos a nagy változás ahhoz, hogy el tudjuk kerülni a bajokat és a szerencsétlenségeket. Tanácsos kontemplációs és jóga gyakorlatokat végezni.

Változó vonalak:

1. „Ágyas lesz a menyasszonyból, nem hiba!”

Olyan helyzetet jelöl a vonal, amikor valaki alacsony helyzete és a magasabbakkal lévő kapcsolatainak hiánya miatt csak szerényen és visszafogottan képes cselekedni. A menyasszony csak másodfeleségként kerül a családba, s ez azt jelenti, hogy szerényen háttérbe kell húzódnia, és úgy kell a családba beilleszkednie, hogy ezzel ne borítsa fel a megszokott rendet. Ugyanakkor, mivel élvezzi férje szeretetét és gyerekeket is szül, ezért helyzete

mégis szilárd lehet, csak tisztában kell lennie azzal, hogy miként tudja magát és helyzetét szerényen elfogadtatni a többiekkel. Mindez azt mondja számunkra, hogy ha olyan helyzetbe kerülünk, ahol alkalmazkodnunk kell, akkor ne akarjuk mindenáron érvényesíteni saját elképzeléseinket, hanem szerényen és tapintatosan keressük meg a helyünket, és akkor minden jól megy.

2. *„A magányban is hűséges menyasszony kitartása üdvhozó!”*

Olyan embert jelöl a vonal, aki erős és középponti, ugyanakkor hűségesen és odaadóan viszonyul társához (a gyenge ötodik vonalhoz). Az azonban magára hagyta őt, mert vagy hűtlen lett hozzá, vagy a sors sodorta el tőle. Ő azonban még ebben a helyzetben is hű marad választottjához, és magányosan folytatja útját, mindenben ellátja kötelességeit. Ez előbb-utóbb meghozza a gyümölcsét. Mindez azt a tanácsot adja számunkra, hogy függetlenül a külső körülmények alakulásától tartsuk magunkat mindig ahhoz, amit helyesnek gondolunk, és kövessük azt, ami valóban értékes és fontos, mert aki kifelé keresi támaszát, könnyen bajba jut.

3. *„A menyasszony odadobja magát, végül ágyasként kerül a családba”.*

Egy erkölcsiben gyenge és érzéki vágyainak kiszolgáltatott emberről beszél a vonal, aki átadja magát az élvezeteknek és a testi örömeknek. Könnyen odadobja magát mindenkinek, akitől valami örömet remélhet. Ezért méltatlan helyzetekbe kerül, ami megszégyenítő számára és nincs összhangban saját önbecsülésével sem. Végül azonban szerencséje lesz, mert legalább ágyasként bekerül egy családba. Ez nem valami jelentős előrehaladás, de legalább kikerült abból a helyzetből, amelyben könnyen elveszhetett volna. Ha az ember átengedi magát az élvezeteknek és örömeknek, valamint érzelmeit szabadjára engedi, akkor nem csodálkozhat azon, ha méltatlan helyzetekbe jut, ahol már csak a szerencse segíthet rajta.

4. *„A menyasszony késlelteti a házasságot, nem hiba!”*

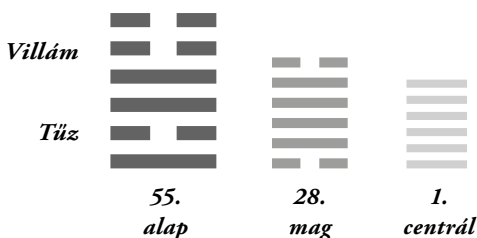
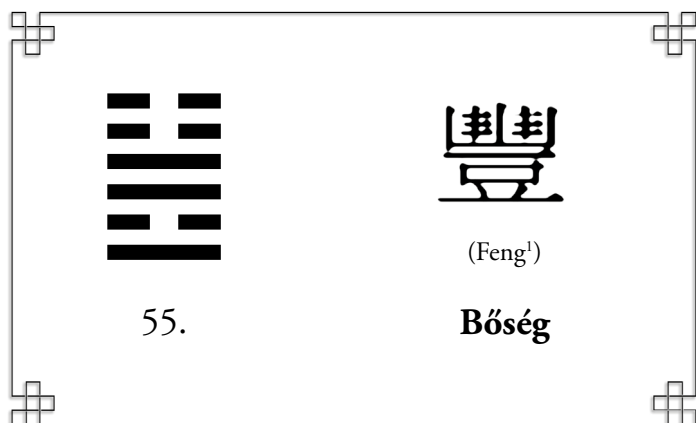
Gyakran kerülhetünk olyan helyzetbe, amikor már cselekedhetnénk, de egy belső érzés vagy a helyzet nem letisztult volta miatt mégis inkább kivárunk. Ez nagyon helyes magatartás. Ha valaminek az elkezdésekor nem látjuk biztosítottnak a sikeres befejezést, vagy kétségeink vannak a folyamatot illetően, akkor jobb, ha megállunk és megvárjuk azokat az időket, amikor a cselekvésünk biztos sikerrel jár. A vonal is ilyen késleltetett házasságról beszél, amely éppen azért lesz a későbbiekben sikeres, mert az ara egészen addig tologatta a házasság megkötését, amíg a viszonyok megváltozása lehetővé nem tették a tartós házasság létrejöttét. Miért volna ez hiba?

5. *„A nemes menyasszony ruhája szegényes, mégis olyan, mint a telihold, makulátlanság!”*

A menyasszony itt nemes családból származik, ám mégis szerény körülmények közé kényszerül házasodni. Nemessége azonban éppen abban mutatkozik meg, hogy a szerény körülmények között is, minden hiúságtól mentesen, bájosan és alkalmazkodóan igazodik urához. Számára nem a külsőségek, hanem a kapcsolatban lévő igazi belső összetartás a fontos, így még ebben az alacsony helyzetben is megtalálja boldogságát. Ha egy igazán magasrendű ember alacsony helyzetbe kerül, akkor megmutathatja nemességét azzal, hogy a körülményeket figyelemre sem méltatva, a külső feltételektől nem befolyásolva megéli igazi természetét. Ezzel mutatja meg azt, hogy igaz belső értékekkel rendelkezik.

6. *„A nőnek üres a kosara, a férfi döglött állatot áldoz, baj!”*

A legfelső vonalnak nincs semmilyen kapcsolata, ezért esélye sincs a házasságra. Áldozatot mutat be, de a szertartás csak felzínes és formális, minden mély vallási tartalom nélküli. Ezért nem is tudja elkerülni a bajt. Mindez azt jelzi számunkra, hogy ha elmulasztjuk ápolni fontos kapcsolatainkat, valamint elfelejtkezünk belső szellemi fejlődésünk fontosságáról, akkor nem csodálkozhatunk azon, ha egyedül maradunk és nem tudunk semmilyen kapcsolatban boldogságot találni.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a gerjesztő villám, ez a Bőség képe. A Mélység házában lakik, és október–november időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Gyümölcsöző, bővelkedő, teljesség. Bőség, jó mód, gazdagság, jólét, boldogulás, változás.

FŐJELENTÉS: Amikor a belül lévő tisztaság és világosság egyesül a kívül lévő mozgással, akkor ez a bőséget mutatja. A bőség önmagában véve nem rossz, ám mindig csökkenés és fogyás követi. Nem beszélve arról, hogy a kellemetlenségben és a nehézségben is lehet bőség. Mindazonáltal ez a hexagram kedvező jellegűnek tekinthető, ám a bőség sok tennivalót és gondot is jelenthet. Bőség idején olyanoknak kell lennünk, mint a Napnak a zeniten, amely beragyogja az egész világot, bár nemsokára napnyugta felé indul.

A Telihold is milyen fényesen ragyog, holott nemsokára fogyásnak indul és elsötétedik. Éppen ezért a bőség a változások örök törvényére is utal, mert ahogy az apály és a dagály, a telítés és az ürítés, minden, ami az Égen és a Földön van, az idővel összhangban történik, úgy a bőség is alá van vetve a változások törvényének: és ez igaz az emberekre, az istenekre és a szellemekre egyaránt. A bőség időszakában mindig van egy uralkodó, aki a bőséget létrehozza és aki lelkesíti a lényeket a bőség megteremtésére, és a lények nagy tiszteletet tanúsítanak a bőség megteremtője iránt. Ezért a bőség olyan nagykultúra idejére utal, amikor az uralkodó és alárendeltjei együtt munkálkodnak a bőség létrejötte és fenntartása érdekében. A bőséget tartósan fenntartani csak úgy lehet, ha folytonosan növeljük a hatóköröket, mert a bőségben való megállás maga után vonja a csökkenés és apadás időszakát.

A Bőség jegyében született emberek tiszta szívűek, ragaszkodók, erényesek és lelkiismeretesek. Nagyon tevékenyek, energikusak és közlékenyek, ugyanakkor állandó függésben vannak valakitől vagy valamitől. Jó ötleteik vannak, és megtalálják azokat a pontokat, ahol új ötletekkel és sikeres tevékenységgel boldogulhatnak. Jobbára bőségben és jólétben élnek, azonban nagyon vigyázniuk kell erre, mert kényes egyensúly mentén kell haladniuk. Ha túlzásokba esnek, vagy jólétük erkölcsi magatartásuk kárára van, esetleg nagyképűek vagy nem ismernek határokat, akkor könnyen bonyolódhatnak vitákba, veszekedésekbe, sőt perek sem kizártak. Ezeket mindenképpen el kell kerülniük. Nagyon jó a művészetekkel való kapcsolatuk, kiváló festők, művészettörténészek és általában a vizuális képességeket igénylő területek művelői, ugyanakkor nagy tekintélyű bírák, ügyvédek, sikeres vállalkozók és sok ember élén álló vezetők kerülhetnek ki a Bőség jegyében született emberek közül. Életük egyik nagy feladata megtanulni azt a létmódot, amellyel meg tudják tartani elért eredményeiket anélkül, hogy ezzel másokat károsítanak, a másik pedig az, hogy ne csak a világi és a külső gazdagság és bőség legyen fontos számukra, hanem a belső szellemi haladás is, vagyis hogy a szellemi tökéletesedés is fontos helyet kapjon az életvezetésükben.

HELYZET: A világosság, a mennydörgés és a villámlás egyidejű megjelenése a bőség és a telítettség állapotát jelzi. Kívül a mozgás, belül pedig a szellem tisztasága teszi lehetővé a bőség állapotát. A bölcs ember is ilyen, világos megkülönböztető képességével eldönti a vitákat és kiszabja az elengedhetetlen büntetéseket. Most minden könnyen és sikeresen megy, akadály nélkül juthatunk előre. Jó anyagi lehetőségek, kedvező állás vagy gyümölcsöző kapcsolatok felbukkanására számíthatunk.

TANÁCS: Annak ellenére, hogy jelenleg minden jól megy, gondolni kell a változásokra. Nem szabad visszaélni a helyzettel, és óvakodni kell az extravaganciától és a nagyképűségtől. Érdemes tekintettel lenni a jövőre, és ezért ajánlatosabb beosztani, gyűjteni és takarékoskodni, semmint szétszórni a meglévő javakat, mindazonáltal az adakozás és mások segítése gazdagon megtérül. Ez az idő azoknak különösen kedvező, akik művészetekkel vagy általában magaskultúrákkal foglalkoznak. Vigyázni kell a szétaprózódásra és arra, hogy ne „sokalljunk be”. Ajánlatos olyan szellemi gyakorlatokat végezni, melyek a függetlenséget segítenek elérni.

Változó vonalak:

1. *„Odamenni és a bőségben együtt lenni az előjáróval, nem hiba!”*

Olyan erős embert jelöl a vonal, aki a neki megfelelő helyzetben van. Ez már önmagában is elég a bőséghez. Ám van egy magas rangú pártfogója, aki sok mindenben hasonlít hozzá. A találkozáshoz azonban oda kell mennie hozzá, ami most mindenképpen ajánlható, mert akkor egy teljes ciklust (tíz napot) együtt töltve közösen nagy sikert hozhatnak létre. Ezt nyugodtan nevezhetjük eredményes haladásnak a tisztelet elnyerésében. Ha azonban a ciklus vége után is vele marad, azzal csak bajt és kárt okoz. Azaz jó, ha a hozzánk hasonlóktól elfogadjuk a segítséget, de ha ezt kihasználjuk, akkor már kellemetlenségekbe ütközhetünk.

2. *„Ha menni akarunk, bizalmatlanságba ütközünk, ha maradunk, bőséges bizalomra találunk, siker!”*

Az itt jelzett akadály abból fakad, hogy az uralkodó pártoskodók hatalmába került, így ha felé tennénk lépéseket, akkor az csak bizalmatlanságot és kétkedést vonna maga után. Az uralkodó hiánya olyan sötét helyzetet teremt, mint napfogyatkozás idején: ilyenkor előretörni ostobaság volna. Ha azonban megértjük az idők szavát és megmaradunk a helyünkön, akkor bizalom támad irántunk, és így segíteni tudunk szorult helyzetben lévő vezetőnkön, és a bizalom növekedése hamarosan segít elképzeléseink megvalósításában. Ezért ajánlott most nyugodtan helyben maradni.

3. *„A bőséges esőtől délben is sötét az ég, nem hiba most nyugodtnak maradni”*

Ez a vonal jelzi a sötétség csúcspontját, mutatva, hogy a jel ura nem tudja a bőség érdekében érvényesíteni akarátát. Hiába vagyunk mi az uralkodó jobb keze és közeli segítője, most nem tehetünk semmit. A bőséges eső mutatja, hogy most semmilyen jelentősebb dolgot nem valósíthatunk meg. Ebben a helyzetben környezetünk még a legjobb szándékunkat is teljesen félreérti. Ilyenkor nem marad más hátra, mint visszahúzódva megvárni, amíg az eső eláll, mert akkor megnyílik az út a helyzet megváltoztatására. Várakozni kell tehát és közben felkészülni, mert a változások törvénye hamarosan kedvező helyzetet teremt.

4. *„A bőség olyan nagy, hogy délben is látni a sarkcsillagot, a találkozás és a cselekvés most üdvözt!”*

A sötétség, amely körbevesz minket, most olyan bőséges, hogy semmi sem képes bevilágítani. Ám éppen ez az a pillanat, amikor a változások szükségszerűen elkezdődnek. Éppen ezért már most elkezdhetünk készülődni a hamarosan bekövetkező találkozásra, mert az lesz a tevékenység kezdetének a jele. Most még sötét van, ezért óvatosságra és bölcsességre van szükség, és a legjobb szándékkal sem tudnánk belekezdeni addig semmibe, amíg nem jelenik meg az, aki segítségünkre lesz. Ám a herceg

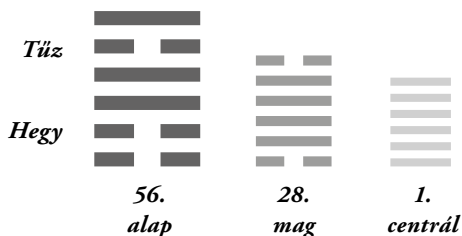
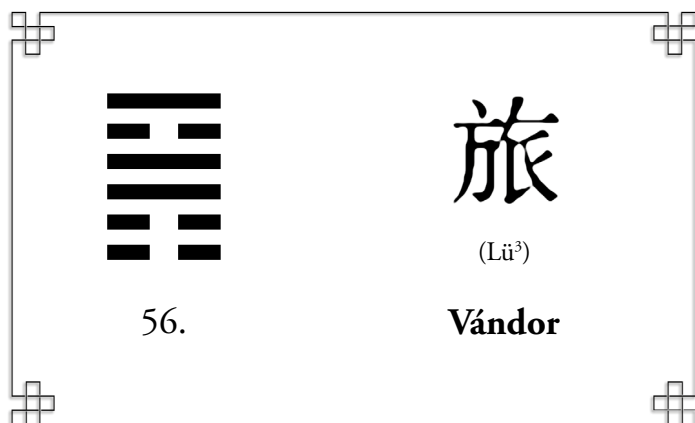
már közel, hamarosan megnyílik az út, és világosan láthatjuk magunk előtt a jólét megvalósításának irányát.

5. *„Szivárvány jelzi az áldást, nagy üdv!”*

Elmúltak a nehéz pillanatok, kiderült az ég, és csodálatos szivárvány jelzi a jobb idők eljövetelét. A vonal olyan uralkodóra vagy vezetőre utal, aki nyitott mások ötleteire és tanácsaira, így örömmel érkeznek minden irányból a segíteni szándékozó támogatók. Ajánlatos most elfogadni a segítségüket, és akkor a dicsőség, hírnév, boldogság és siker időszaka köszönt be. Olyan váratlan vagy látszólag meg nem érdemelt sikerben és bőségben van részünk, mintha az Ég áldása kísérne minket, holott egyszerűen csak magas állásban is nyitottak vagyunk mások felé, így magunkhoz vonzzuk a sikert, és távol tartunk minden bajt.

6. *„Aki bőséget teremt, de csak magának, mindenkit elveszít, baj!”*

Olyan emberről beszél a vonal, aki bőséget és jólétet ért el, azonban ezt saját önző céljaira használja. A bőségben ugyan magasra jutott, de ugyanakkor önzősége és kapzsisága miatt teljesen elszigetelődött mindenkitől, mintha magas fal venné körül. Amikor kinéz, senkit sem lát, így nyomorúságosan egyedül marad értékes holmijai között, ez baj és szerencsétlenség. Ilyen nagy bőségben és ugyanakkor ilyen gyenge szellemi alapokon állva, a bőséget ilyen önös célokra használva hosszú ideig nem lesz módja a tényleges szellemi felemelkedésre, baj!

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a tapadó tűz, ez a Vándor képe. A Tapadó házában lakik, és június–július időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Utazás, idegenség, ideiglenesség. Vándor, utazó, vendég, szállás, otthontalanság.

FŐJELENTÉS: Ahogy a hegyen égő tűz sem marad egy helyen, hanem tovább vándorol, úgy az ember is otthontalanul vándorol e világban, és nem marad sokáig egy helyen. A Vándornak nem lehetnek nagy tervei, hanem az éppen aktuális feladatokra kell fordítania figyelmét, s akkor sikert érhet el. A mozdulatlanság és a szépség ideiglenes egyesülése szintén arra utal, hogy a vándor sikert és szerencsét érhet el a kisebb feladatok elvégzése során. Ha óvatos és körültekintő az utazása során, akkor nem éri baj. Csak

az a fontos, hogy tudja, mit tehet és mit nem. A vándor mindenhol idegen, ezért nem szabad durvának és figyelmetlennek lennie, hanem tartózkodónak és kedvesnek kell lennie, mert a külföld, az elválás és a búcsúzkodás az ő sorsa. Nincs állandó otthona, neki az Út az otthona, ezért mindenhol alkalmazkodnia kell a körülményekhez, meg kell találnia a helyes viselkedés módját és a megfelelő társaságot. A középúton megmaradva, szemlélődve, az adott helyet és időt kihasználva, valamint a helyzethez igazodva és otthontalanságának tudatában kell mindig megpihennie, majd továbbhaladnia. Az ember élete is folytonos vándorlás, még ha egész életében ugyanott lakik is, mert az élet maga az otthontalanság, és úgy is kell viselkedni benne.

A Vándor jegyében született emberek békések, nyugodtak, kiegyensúlyozottak, megbízhatóak, valamint hajlanak a magányra és az egyedüllétre, ugyanakkor van bennük valamiféle nyugalanság, amely mindig tovább és tovább hajtja őket. Szemlélődő típusok, korán megtanulják, hogy kis lépésekkel nagy utazásokat lehet megtenni és kis tettekkel nagy célokat lehet elérni. Ki tudják használni a pillanatnyi körülmények által nyújtott előnyöket. Sok változásra és élményre számíthatnak, fontos találkozások és fájdalmas elválások teszik fordulatossá életüket, melyek megtanítják őket arra, hogy értékelni tudják az apró örömöket, a szép pillanatokot és a gyorsan elmúló élményeket. Nagy az igazságérzetük, ezért elkerülnek minden olyan helyzetet, amely törvényteleniséggel vagy törvényszegéssel van összefüggésben. Mindig van bennük feszültség, amelyet a belső nyugalomuk megtartása és a külső változások által okozott történések közötti ellentét okoz. Ezt úgy tudják feloldani, ha a legteljesebb mértékben megfelelnek a körülmények által megszabott helyzetnek, miközben minden erejükkel fenntartják szemlélődő attitűdjüket. Sikeres életet élhetnek, ha megmaradnak a kis lépések taktikájánál, és ha tudatosan megoldják magukban azokat a rossz érzéseket és feszültségeket, melyeket a magányosság, az idegenség, az otthontalanság és a bizonytalanság érzetei váltanak ki bennük. Ajánlatos olyan gyakorlatokat végezniük, amelyek növelik a bel-

ső stabilitást és a nyugalmat. Az idővel és az időbeosztással való kapcsolatuk rendezése nagyban segítheti kitűzött céljaik fokozatos megvalósítását.

HELYZET: A tűz a hegyen gyorsan halad egyre tovább, ezért a vándor és az utas képét adja. A bölcs ember rendkívül figyelmes, amikor mások hibáit kell megítélnie, és már a kezdetekkor lezár minden peres vitát. Most minden a tervei szerint halad, de nagyon óvatosnak kell lennie, nem szabad ragaszkodnia semmilyen mulandó állapothoz, hanem amint feladatát befejezte, máris mennie kell tovább. Így nem is érheti baj.

TANÁCS: Óvatosnak, kedvesnek, visszafogottnak és igazságosnak kell lenni. Nem ajánlatos felgyorsítani az eseményeket, hanem hagyni kell, hogy „minden magától alakuljon”. Nagy terveket nem kell most kitűzni, hanem meg kell elégedni a jelenlegi helyzettel. A hexagram az idővel kapcsolatos feladatokra mutat rá. Nem szabad hagyni elhatalmasodni a belső feszültségeket, a máglyanyság, az elidegenedés és a labilitás érzetét.

Változó vonalak:

1. *„A jelentéktelen dolgok felörlik a vándor erejét, baj!”*

Egy gyenge emberről beszél a vonal, aki vándorlása során méltatlan helyzetbe keveredik saját szűklátókörűsége miatt. Ahelyett, hogy útjának veszélyeivel foglalkozna, becsületesen teljesítené feladatát és komolyan venné magát, tréfálkozással és szórakozással tölti az idejét. Ráadásul olyan emberekkel van kapcsolata, akik rossz irányba befolyásolják, így végképp magához vonzza a bajt. Az akaratgyengeség és a felületesség olyan hibák, melyeket egy tudatos vándor nem engedhet meg magának.

2. *„A vándor fogadóhoz érkezik, és lesz egy ifjú segítője, nem hiba!”*

A fogadó a vándor számára az időszakos megpihenést és a megnyugvást jelenti. Mivel szerény, alkalmazkodó, ezért nincs veszélyben szerény vagyona, sőt olyan fiatal segítő útítársra akad, aki nagy kincs egy otthontalan vándor számára. Mindezt azzal érte el, hogy megtalálta a középutat, jól alkalmazkodott a helyzethez, és szerénységével biztosította a maga számára környezete őszinte támogatását. Ezért nem is jut bajba.

3. *„Leég a vándor fogadója, és otthagyja az ifjú szolgálát, veszély!”*

Egy kemény és merev vándorról beszél a vonal, aki faragatlansága miatt megsérti és így elveszíti fiatal útítársa bizalmát, olyan dolgokba üti az orrát, amelyek nem tartoznak rá, ráadásul gondatlan is, mert leég a fogadó, amely ideiglenes otthonát jelentette. A hanyagság és a felelőtlenség olyan hibák, amelyek szükségszerűen bajhoz és veszélyes helyzetekhez vezetnek. Ilyen körülmények között értelmetlenség folytatni az útját. Jobban teszi, ha megáll és alaposan megvizsgálja önmagát, mert ha így folytatja, akkor nem tudja útját sikeresen bejárni.

4. *„A vándor megpihen, tulajdonra tesz szert, de ez csak nyugtalanságát fokozza”*

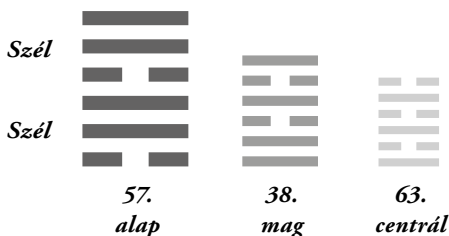
A vándor olyan helyzetbe jutott, amikor rendben megy minden, van hol megpihenni, sőt még kiadásainak fedezése is biztosított, mert lehetősége nyílt pénzt szerezni. Ennek ellenére tudata nyugtalan, részben mert az otthontalanság gyötri, holott most éppen van hol lakni, részben pedig félelem is gyötri, mert frissen szerzett vagyonát félti a rablóktól. Ilyen körülmények között balgaság lenne folytatnia útját, mert előbb magát kell rendbe tennie ahhoz, hogy megfékezze alaptalan nyugtalanságát és hogy elkerülje a saját tudata által odavonzott rablókat.

5. *„A vándor elveszíti nyílveesszőjét, így barátokra és hivatalra tesz szert, üdv!”*

A vándor olyan helyzetbe kerül, hogy kizárólag saját viselkedésén múlik helyzete. Mivel szerényen és alkalmazkodóan lép fel, és mindenféle erőszak nélkül halad az útján – ezt fejezi ki az elveszített nyílveessző –, így sikerül neki olyan segítő barátokra találnia, akik biztonságot hoznak számára, és akikkel kapcsolatban olyan bölcsen lép fel, hogy magasabb helyről hivatalt ajánlanak neki. Mindezt saját középponti helyzetének köszönheti, no meg annak, hogy egy pillanatra sem feledte el, hogy idegenben és otthontalanul különösen fontos belső tartásának megőrzése. Ez hoz neki jelentős sikert és jutalmat.

6. *„A vándornak leég a fogadója és elveszíti a fejét, nagy baj!”*

A bölcs helyén a vándornak különösen bölcsen és óvatosan kellene haladnia. Ám nem tanult korábbi hibáiból – az első vonal esetében is tréfálkozással és szórakozással tölti az idejét, valamint a harmadik vonalnál is leég a fogadó –, könnyelmű és figyelmetlen, így nagy bajba jut. Hanyagsága miatt elveszíti nyughelyét, állását, alkalmazkodóképességének hiányában elveszíti barátait, s mindezek ellenére fejtenül tör előre. Ugyan hova vezethet ez? A vonal veszélyes helyzetet és nagy bajt jelez.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül egyaránt a szelíd szél, ez a Szelíd szél képe. A Szelíd házában lakik, és május–június időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Lágyság, gyengédség, szerénység, alárendelődés, a jellem képzése. Szelíd szél, behatoló, behízelgő, átható, kifejlődő, haladó.

FŐJELENTÉS: Az önkéntes alárendelődés és az alázatosság sikert és folytonos előrehaladást hoz a kisebb ügyekben. Nagyon előnyös hexagram ez azoknak, akik alárendelik magukat a körülményeknek és a megfelelő mértékig alkalmazkodnak. Mindazonáltal kell, hogy legyen egy jól meghatározott cél, jó, ha meg van határozva a haladás iránya, mert akkor sikeresen megy minden. Mindenképpen ajánlatos felkeresni egy bölcs embert, aki segít el-

igazítani a dolgokat. Most az idő nem alkalmas semmiféle ellenállásra, sem konfrontációra, hanem inkább a gyengéd alkalmazkodásra. Ahhoz, hogy eleget tegyünk az Ég Akaratának, hagyni kell, hogy „minden magától alakuljon”, szelíden és engedelmesen kell munkálkodni a tökéletesség általános elterjedésén. A szelíd erő olyan, mint ami a fát nagyra növeszti: fokozatosan és megállás nélkül fejti ki erejét, egészen addig, amíg hatalmas fává növe megtermi a halhatatlanság gyümölcsét. A hexagram a jellem képzését mutatja, azt, ahogy az ember képes mérlegelni a dolgokat és rejtve maradni, valamint képes tekintettel lenni a különleges körülményekre és szelíden kifejteti az erejét, úgy, ahogy a szél is lassan és láthatatlanul tereli össze az esőt hozó felhőket, nem pedig hirtelen és erővel.

A Szelíd szél jegyében született emberek mozgékonyak, jóságosak, szeretetreméltóak, fogékonyak, megbízhatóak, szelídek és alkalmazkodóak, akik lassú és szelíd hatással képesek átalakítani a dolgokat. Ugyanakkor hajlamosak lehetnek elégedetlenségre, agresszivitásra és túlzó extrovertáltságra. A fához hasonlóak, melynek növekedése megállíthatatlan, és biztosan beérleli gyümölcsét. Intuitívak és nagy képzelőerővel rendelkeznek, így már a kezdetben látják a folyamatok kibontakozását és lefolyását, s ha képesek megtartani szelíd hozzáállásukat és folyamatos behatásukat, akkor szinte mindent sikerre visznek, amit elkezdtek. A szél mutatja meg azt az attitűdöt, amely nagyon jellemző rájuk: láthatatlanul és folyamatosan működik, és biztosan eléri célját. Ugyanígy a Szelíd szél jegyében született emberek is elérik céljaikat. Fékezniük kell magukban a haragot, a dühöt és az agresszivitást, és egész életükben azon kell munkálkodniuk, hogy egyre finomabban és csiszoltabban legyenek képesek megnyilvánulni, és mindenkor alkalmazkodjanak a körülményekhez. Ezek olyan szellemi feladatot jelentenek nekik, amelyet ajánlatos életvitelük középpontjába állítani, mert akkor nemcsak világi, hanem szellemi előrehaladásuk is biztosítva van.

HELYZET: A dupla szél az alázatosság, a gyengédség és az alkalmazkodás jelképe. A bölcs ember is az Ég és az Uralkodó akaratával és törvényeivel összhangban teljesíti feladatait. A szél mindent áttörő ereje és hatalma állandó és gyengéd működésén nyugszik. S ahogy a szél eljut a világ minden tájára, úgy a bölcs ember gondolatai is eljutnak mindenhová, minden lény javát szolgálva.

TANÁCS: Kezdeményezés nélkül kell most munkálkodni, inkább érdemes másokat követni, és hagyni kell, hogy minden magától fejlődjön ki. Szelídnek és alkalmazkodónak kell lenni, és mindent úgy kell elfogadni, ahogy van. A bizonytalanság és a határozatlanság nem segíti haladásunkat. Több fegyelemre és önuralomra van szükség, valamint arra, hogy cselekvés előtt alaposan mérlegeljük a helyzetet.

Változó vonalak:

1. *„Előrenyomul, majd visszavonul, kissé meg van zavarodva”*

A legelső erős helyen, amely a kezdés szimbóluma, egy akaratörőben gyenge ember áll, aki kételkedik saját szándékaiban, ezért habozik és töpreng, előretör, majd visszavonul. Bizony neki nagy szüksége lenne határozottságra. A szél ereje és iránya állandóan változik, ráadásul gyengédsége sokszor kételkedéssel és határozatlansággal jár. Ez azonban így nem vezet jóra. Mindenképpen össze kell szednie erejét, és olyan fegyelmet és határozottságot kell megvalósítania, mint amilyet a harcosok tanúsítanak a harctéren. Ebben az esetben jól megy minden.

2. *„Behatolás a legtitkosabb szegletekbe, papok és mágusok, nagy üdv!”*

A második helyen lévő erős vonal által jelzett ember kapcsolatban van az uralkodóval, és mindenben szerényen teljesíti annak akaratát, segít elterjeszteni parancsait, mégpedig a hagyományos eszközökkel elérhetetlen területekre és a legtitkosabb szegletekbe is. Ezáltal egyrészt felfedi az itt megbúvó titkos hatásokat és

rejtett befolyásoló tényezőket, melyek lappangó módon fejtik ki romboló és gátló hatásukat – ez papi feladat, másrészt megszünteti ezeket – ez mágikus feladat. Harmadrészt pedig keresztülviszi uralkodója akarátát, s ezzel nagy üdvöt biztosít magának.

3. *„A folyamatosan tartó alázatosság már szolgaság, baj!”*

Olyan helyzetet jelöl a vonal, amikor valaki megpróbálja szelíden és szerényen keresztülvinni a behatolást, ám nincs meg hozzá a belső ereje. Ennek ellenére nem adja fel tervét, és egyre alázatosabban és törtetőbben, de valódi tettek nélkül próbálja elérni a célját. Ezzel azonban csak szegyenbe és tehetetlenségbe jut, melynek legfőbb oka az akaraterő kimerülése. Igazi áttörést csakis a határozott, állandó és kitartó behatással lehet elérni. Ez azonban itt hiányzik, s ebből származik a baj.

4. *„Három szolgál egy napon, nagy üdv!”*

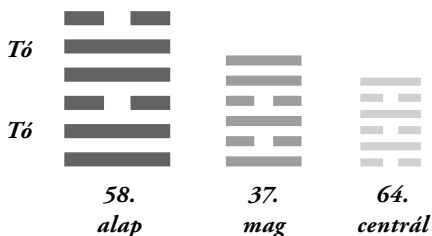
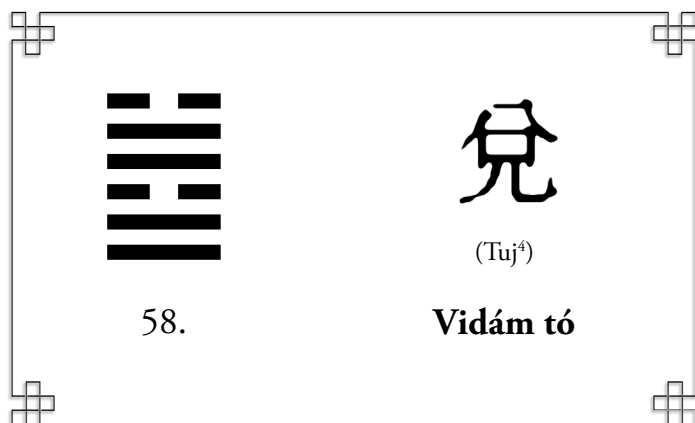
Olyan emberről beszél a vonal, aki szerény, alkalmazkodó és mindenben igazodik feletteséhez. Ez már önmagában is elég ahhoz, hogy megtalálja helyét az életben, ám ezen túl helyzeténél fogva sikerül neki három olyan segítőtársat szereznie, akikkel együtt teljes mértékben végrehajthatják az uralkodó parancsait. Az első az isteneknek végrehajtott áldozást végzi, a második a vendégeket látja el, a harmadik pedig róla és uráról gondoskodik, ez igazán örömteli. A tapasztalatokra épülő szerény viselkedés és az energikus tettek biztos sikert eredményeznek.

5. *„A helyes úton való szelíd behatolás meghozza a maga gyümölcsét, nagy üdv!”*

Olyan uralkodó helyzetben lévő embert ábrázol a vonal, aki nem nyugszik bele abba, hogy alattvalói nélkülözzenek és szenvedjenek. Kitartó, szerény és szelíd munkálkodása révén képes elérni, hogy utasításai elérjenek a legtávolabbi területekre is, így alapvető változást tud végrehajtani. Ám minden újnak idő kell ahhoz, hogy valódi arcát megmutassa, így itt csak a sikeres változás van jelezve, a tényleges eredményekre várni kell még néhány napot.

6. *„Behatolás a legtitkosabb szegletekbe, nincs azonban ereje győzni, nagy baj!”*

A legfelső vonal által jelzett ember ugyanúgy felfedi a titkos szegletekben megbújó befolyásoló tényezőket, mint a második helyen, de amíg ott középső helyzete miatt sikerül ezeket ártalmatlanítani, addig itt nincs meg ehhez sem a kellő erő, sem a kellő határozottság. Így az egész tevékenység csak felesleges energiafecsérlés. Az utolsó vonal egyébként is a lehetőségek ki-merülésére utal, ezért hiába tárja fel a káros hatásokat, megsemmisíteni már nem tudja őket, innen a baj.

A KÉP: Alul-belül és felül-kívül egyaránt a vidám tó, ez a Vidám tó képe. A Vidám házában lakik, és november–december időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Megnyit, hozzáférhetővé tesz, kedvében jár valakinek, kielégít valakit. Vidám, tó, öröm, derű, egyenes, őszinte, nyílt, elégedett.

FŐJELENTÉS: A vidám tó ismétlődik, így nem merül ki és nem szárad ki könnyen. Az öröm és a víg kedély sikert teremt. Középen van a szilárd, amely vidáman nyilvánul meg kifelé, s ez a helyes utat mutatja. A vidám fokozatos fejlődést mutat, és az Éggel, valamint az emberekkel való egyesülést jelképezi. Az Éggel való egyesülésre a tó párolgása utal, az emberekkel való egységre pedig az, hogy a tó mindenkit megörvendeztet, és belső összhan-

got és egységet teremt. Ha az embereket örömmel vezetik, akkor elfelejtik problémáikat, és örömmel szállnak szembe az akadályokkal és nehézségekkel, sőt még a haláltól sem riadnak vissza. Az öröm legnagyobb értéke az, hogy bátorítást nyújt az embereknek. Az igazi öröm azon alapszik, hogy belül szilárdság van, és ez kifelé gyengéden nyilvánul meg. A tó utal még az érzelmek helyes megnyilvánulására, a szavak fontosságára és a kötelességek teljesítésére, mert ezek a feltételei az igazi örömnek.

A Vidám tó jegyében született emberek jó kedélyűek, jó megfigyelők, intuitívak, kötelességtudóak és gazdag érzelemvilággal rendelkeznek. Nagy erősségük, hogy tartósan képesek minden helyzetben jó érzelmi hatást gyakorolni környezetükre, derűvel fel tudják oldani a legkeményebb helyzeteket. Mivel azonban elég erősen függenek éppen aktuális érzelmi állapotuktól, valamint a nyugtalanság és a változékonyság is jellemző rájuk, ezért sokszor – mint a nyugodt tóba hajított kavics hullámai – akár egy rossz szótól, akár egy hangulati változástól képesek állhatatlanok és rosszkedvűek lenni. A legnagyobb feladatot éppen érzelmi életük stabilizálása jelenti, mert a tó felszíne csillog és szép képet nyújt, a mélyben azonban korántsem ilyen derűs a kép. Ám ha ez megoldott náluk, akkor sikeres és boldog életet élhetnek. Jó vezetők lehetnek, akik érzékenyek környezetük hangulatára, és ha kell, egy-két jó és derűs szóval megoldják a helyzetet. Ahogy a tó párolgásával táplálja környezetét, úgy a Vidám tó jegyében született emberek is gondoskodnak környezetükről, mindig van a közelükben valaki, akit táplálhatnak és akivel idejüket derűsen tölthetik el. Vigyázniuk kell hangulatváltozásaikra, nyugtalanságukra, szavaikra és belső vízióikra, amelyek ha nagyon erősek, elronthatják a kedélyüket.

HELYZET: A két vidám tó egymást táplálja, ezért nem párolognak és nem száradnak ki könnyen, mert jól határolt szegélyükkel megtartják a vizüket. Ugyanígy a bölcs ember is összetartja az embereket, megbeszéli velük a napi feladatokat, és szellemi gyakorlatok végzésére inspirálja őket, hogy ők maga is bővítsék és

hasznosítsa tudását. Most kedvező időszak van, siker, boldogság és szerencse mosolyog ránk. Minden terveink és vágyaink szerint történik. Valami szép dolog előtt állunk, és minden szempontból megvan a feltétele annak, hogy derűsen nézzünk a jövőbe.

TANÁCS: Vigyázni kell az érzelmi túltengésekre, mert ha könnyelműek vagyunk, akkor a derű könnyen átcsaphat borúba. A kapcsolatokban gyöngédnek és kedvesnek kell lenni, de úgy, hogy közben legyen határozott célunk, amelyet el szeretnénk érni. Vigyázni kell az erkölcsi tisztaságra, és a szexualitással kapcsolatban kerülni kell a túlzásokat. Támogassuk és tápláljuk az embereket, mert minél több örömteli arcot látunk magunk körül, annál boldogabbak vagyunk mi magunk is. Ajánlatos imaginációs gyakorlatokat végezni.

Változó vonalak:

1. *„Az összehangolt öröm sikert teremti!”*

A legelső erős vonal olyan embert ábrázol, aki úgy képes gyarapodni, hogy semmilyen önzés, gyanakvás és egyéni érdek nem homályosítja el a közösséghez való viszonyát. Ez a szabad kapcsolódás biztosítja számára a sikert és a boldogságot. Belső lényének derűje másokra is átragad, így velük biztosan el is éri célját. Jól teszi, ha a közösséghez húz, mert ha egyedül marad, akkor útja kimerül – a vonal átváltozása a Kimerülés képét adja. Ez azonban éppen azért nem következik be, mert semmilyen bizalmatlanság vagy gyanakvás nem merül fel benne. Ez biztosítja számára a sikert.

2. *„A saját akaratába vetett bizalom biztosítja az örömet, nagy üdv!”*

Olyan emberről beszél a vonal, akit alacsonyabb rendű öröмок csábítanak, melyekre benne is megvannak az alacsonyabb rendű indítékok. Ám nem engedi át magát ezeknek, mert erős, és tudja, hogy ezek nem nyújtanak tartós örömöket, csak futó jó hangu-

latot. Ezért bízik saját akaratában, és a magasabb rendű örömök felé fordul, így elkerüli a megpróbáltatásokat és szenvedéseket, melyek a könnyű örömszerzéssel járnak. Ennek eredményeként az ebből a lemondásból származó bánat eltűnik, és átadja helyét a tartós és magasrendű örömnek.

3. *„A kívülről érkező örömök bajt és szerencsétlenséget hoznak!”*

Ha az ember üres, és nem ismeri az öröm igazi belső forrását, akkor ezt kívül keresi. Az igazi örömnek azonban belülről kell jönnie, mert a szórakozásból és mulatozásból fakadó külső örömök csak bajt és bánatot hoznak az emberre. És ha megfélemedezik önmagáról, akkor nem is tudja elhárítani a bajt.

4. *„Mérlegelve az örömöket, választani kell, nem hiba!”*

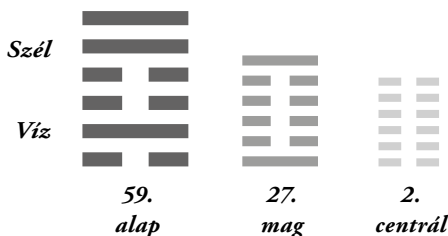
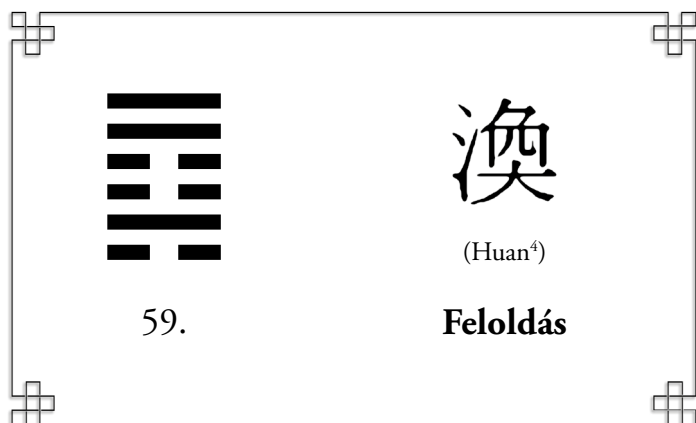
Itt is a magasabb és az alacsonyabb rendű örömök közötti választásról szól a vonal. Mindaddig, amíg az ösztönök által vezérelt örömök és a magasabb rendű örömök között nem tudunk választani, addig nyugtalanság és aggodás jellemzi a tudatot. Ilyen körülmények között az ember nem találhatja meg önmagát. Csak ha letisztultan és határozottan vagyunk képesek kiállni a szeretet és a tiszta érzelmek által keltett örömök mellett, akkor lesz részünk valódi derűben és belső békében. Át kell engedni magunkat az intuíciónknak.

5. *„Erős jelleme megvédi a csábító örömöktől, nem hiba!”*

Az ötödik vonal által jelzett ember erős és középponti, és éppen ezért túlságosan megbízik olyanokban, akik érzelmileg a külső örömök által mozgatottak. Még a legjobb és legerősebb emberekhez is közelítenek olyanok, akik teljesen alá vannak vetve a külső örömforrásoknak. Ha valaki ilyenekkel közösséget vállal és szövetkezik, akkor veszélyes helyzetek várnak rá. Szerencsére erős jelleme és jó emberismerete megakadályozza ebben a kérdezőt, és elég egyetlen figyelmeztető szó ahhoz, hogy megóvja magát az ilyen veszélyektől.

6. „A bölcs embert nem a külső örömök mozgatják”

A legfelső hely a bölcs ember helye, azonban itt olyan emberről van szó, aki ugyan bölcsnek képzei magát, ám még ezer szálon vonzódik a változások világa által produkált mulandó örömök-höz. Ha az embernek nincs kellő tudása és nem rendelkezik a saját akarata felett, akkor könnyen a mulandó és kívülről mozgató örömök csapdájába kerül, így többé nem uralja a sorsát, és átengedi magát a külső befolyásoknak. Az a bölcs ember, aki erőnek erejével megóvjja magát az ilyen helyzetektől.

A KÉP: Alul-belül a veszélyes víz és felül-kívül a szelíd szél, ez a Feloldás képe. A Tapadó házában lakik, és április–május időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Kiterjedés, kitágulás, szétterjedés, szétszórás. Feloldás, feloldódás, átváltozás, felbomlás.

FŐJELENTÉS: Az alul lévő víz és a felül lévő fa képe három értelmezési lehetőséget is magában rejt. A vízen lévő fa a csónak vagy hajó képét adja, amellyel távoli tájakat lehet elérni, így a „nagy vízen való átkelés” gondolata is ide tartozik. Ez azt jelenti, hogy most érdemes szellemi gyakorlatokba kezdeni, mert ez sikerrel jár. Ugyanakkor a víz felett lévő szél feloldja, szétszórja és elpárologtatja a vizet, amely az emóciók, a veszélyes érzelmi mozga-

tottság, az önzés és az egoizmus szimbóluma. A szél tehát szelíden megszünteti és feloldja az embereket elválasztó önzést és a lunáris erők általi fogvatartottságot, ez pedig a vallások és a szellemi utak leglényegesebb eszméjét fejezi ki. Ezzel párhuzamosan megjelenik az összetartás és az újraegyesítés gondolata is, amely szintén ennek a hexagrammnak a jelentéséhez tartozik, mert a feloldást csak az alacsonyrendű erőkre kell alkalmazni. Így a feloldás megfelel a nyugati alkímia „solutio”-nak nevezett gyakorlatának, mely a mágisztérium negyedik lépcsőfokát jelöli. Tágabb értelemben a feloldás akkor következik be, ha az emberek elfelejtkeznek a jó és a rossz, a helyes és a helytelen megkülönböztetéséről. Szét kell oszlatni az önzőséget, amely elszigeteli egymástól az embereket. A „király templomához közelít”, azaz vallásos erőkre van szükség ennek végrehajtásához. Ha az emberek együtt munkálkodnak a nagy feladatok megoldásán, akkor elfelejtkeznek saját önző érdekeikről, így sikert valósíthatnak meg.

A Feloldás jegyében született emberek tehetségesek, bölcssek, nagy összetartó és egyesítő erővel rendelkeznek, titkos és veszélyes ügyekkel van kapcsolatuk, és állandó harcban állnak saját érzelmeikkel. Mint a víz, mindig megtalálják a helyes utat, amellyel ki kerülhetnek az állandóan a fejük felett lebegő veszélyeket. Nagyon erős a szellemi életük, és a „hallás útján szerzett tudás” hordozói. Ugyanakkor állhatatlanok, sehol sem találják a helyüket és ezért gyakran változtatják azt. Nagy óvatosságra ösztönzi őket az a sok nehézség és veszély, amely az életük során leselkedik rájuk, gyakran félelem gyötri őket, és belső bizonytalanság nehezíti helyzetüket. Mindezek azonban olyan belső fejlődést indíthatnak el bennük, amely során megtanulják kezelni érzelmeiket és értékelni azokat a szellemi utakat, amelyek biztonságot jelentenek számukra. Életük így fokozatos fejlődés lehet, folytonos továbbhaladás a jóban és a szellem dolgaiban, amit úgy tudnak tartósan fenntartani, hogy egyre magasabb szinten oldják fel önmagukban az önzés és az érzelmi elszigetelődés korlátait. Így válhatnak vallási vagy szellemi vezetőkké, s ha rátalálnak a feloldás és az alacsonyabb rendű erők szétszórásának módszerére, akkor életük

egyenes vonalú szellemi fejlődés lehet, a titkos tanítások hordozóivá válhatnak, és világi szinten is sikeresen és jól mehet minden.

HELYZET: A víz felszínét fújó szél a feloldást jelzi. Az emberek merevségét, egoizmusát és főszenységét fel kell oldani, szét kell oszlatni a transzcendentális tudás segítségével. Az ősi uralkodók is templomokat építettek a vallásos érzület, a szellemi haladás és az Égnek szánt áldozatok bemutatása céljából. A bölcs ember megál-lás nélkül tevékenykedik a világ, az emberek és önmaga jobbításán. Ez is jelzi, hogy a gondok, a problémák és a kellemetlenségek lassan eltűnnek, és elkezdődhet az előrehaladás, valamint a jó és helyes kiterjesztése.

TANÁCS: Ajánlatos most óvatosan haladni, kitartóan és áll-hatatosan munkálkodni a kitűzött célok megvalósítása érdekében. A túlságosan szabadjára engedett cselekvés kellemetlenségeket hozhat. Tanulmányozni kell az ősi szövegeket, melyek pontos uta-sításokat tartalmaznak arra nézve, hogyan lehet a vágyak, emóciók és kötöttségek csapdáiból felszabadulva értékes szellemi életet élni. Óvakodni kell a hidegtől, az erőlködéstől, az érzelmi túlfűtöttség-től és a különböző veszélyes szerektől.

Változó vonalak:

1. „Segítséggel végrehajtani a feloldást, nagy üdv!”

Egy erős helyen álló gyenge emberről van szó, aki nem tudná egyedül végrehajtani a negatív erők feloldását. Van azonban egy társa, aki erős és központi helyzetben van, nagy örömmel és siet-ve jön segítségére – ez a második erős vonal. S mivel a feloldás első jeleinél már határozottan cselekedni kell, hogy megszűnjön a bizalmatlanság és a félreértés, ezért ezt a segítséget a kérdező azonnal el is fogadja, aláveti magát társának, így együtt indul-hatnak az Égi uralkodó szolgálatába. Így a társak, barátok vagy új ötletek segítségével sikeresen ellenállhatunk a még csak rejtet-tlen működő veszélyes erőknek.

2. *„Önmagára támaszkodva hajtja végre a feloldást, üdv!”*

Amikor valaki észreveszi magában, hogy az elidegenedés és eltávolodás első jelei megmutatkoznak, akkor azonnal neki kell állnia ezek feloldásának. Ahhoz, hogy ezt megtehesse, olyan belső értékeket és fenntartó eszméket kell találnia, melyekre támaszkodva végre tudja hajtani a feloldást. Mivel itt középonti és erős emberről van szó, aki ráadásul kapcsolatban van az uralkodóval, és nem csak önmaga, hanem a birodalom minden lénye érdekében akarja a bomlasztó erőket feloldani, ezért ezt meg is tudja tenni. A legnagyobb segítség és támogatás magában az emberben van, csak meg kell találni a belső bölcsességet és kreatív értelmet, melyek olyan támaszul szolgálnak, amelyre hagyatkozva fel lehet oldani a kezdődő szétszóródást.

3. *„A saját önosság feloldása sikert teremt, nem hiba!”*

Olyan emberről beszél a vonal, aki valamilyen nagy külső feladatra vállalkozott, amelyet minden körülmény közepette végre akar hajtani. Ezt azonban csak akkor tudja megtenni, ha félretesz minden önző és szűkkeblű meggondolást, minden önösséget, amely akadályozza a környezetével való kapcsolatot. Mivel a vállalt feladat fontos számára, ezt meg is teszi, ami ebben az esetben sem jelent hibát, mert bár a motiváció még külső, az eredmény mégis az lesz, hogy önzetlenül, önfeláldozóan és nemes lelkülettel be tudja teljesíteni küldetését.

4. *„A feloldáson keresztüli összegyűlés nagy üdvöt eredményez!”*

Ahhoz, hogy valóban értékes összegyűlés tudjon létrejönni, mindenekelőtt magunkat kell tudnunk kiszabadítani az értéktelen vagy idejét múlt kapcsolatokból. Aki le tud mondani a közeliről, az eléri a legtávolabbt is. Minden gyülekezést szétoszlás előz meg, bár ezt a mély igazságot nem könnyű megérteni. Ezért ha olyan közösséget akarunk létrehozni, amely nagy dolgokra képes és amely a legmagasabb helyről éppen úgy támogatásra talál, mint az alacsonyról, akkor el kell szakadnunk minden gátló és akadályozó elemtől, fel kell bomlasztani mindazt, ami van, azért, ami lehet. Erre csak azok a nagylelkű és emelkedett

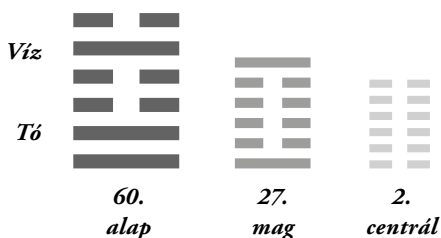
tudatú emberek képesek, akik egyetemes összefüggésekben és a közjóban gondolkodnak.

5. *„Az uralkodó egyetlen szavától elpárolog minden vétek, makulátlanság!”*

A feloldás mindenkire kiterjedő aktusát csak úgy lehet végrehajtani, ha van középpontja, vezérlő eszméje vagy ideája, amelyhez tartva eltávolíthatóak a félreértések és az akadályozó erők. Itt olyan uralkodót jelöl a vonal, aki önzetlenül szétosztja kincseit, ezzel nemcsak példát mutat önzetlenségből és bőkezűségből, hanem egy középponti eszmét is szolgáltat: mivel ő maga a legnagyobb szerénységben él, és mindent megtesz az elválasztó és korlátozó önközpontúság legyőzésére, ezért példáját követve az egész birodalomra kiterjed a feloldás, és elpárolog minden gátló erő. Ebből merítenek erőt a közönségesek, és a tömeg követi példáját az önzetlenség megvalósítása terén.

6. *„A legnagyobb veszélyek elhárítására és feloldására csak a bölcs ember képes, makulátlanság!”*

A legfelső vonal a bölcs ember helye, aki a feloldást nem a saját érdekében teszi meg, hanem azért, hogy minden lényt megóvjon az önzés és az önösség veszélyeitől. Ezzel az önzés ellen folytatott önzetlen küzdelemmel egyrészt távol tartja magát minden egoista indítéktól, másrészt azokat is megmenti ettől, akik hozzá tartoznak vagy hozzá fordulnak segítségért. Ez pedig tényleg a bölcs ember útja.

A KÉP: Alul-belül a vidám tó és felül-kívül a veszélyes víz, ez a Koriatozas képe. A Mélység házában lakik, és december–január időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Megfogottság, visszatartás, mérték, rendezés. Koriatozas, takarékoság, mértékletesség, szabályozás.

FŐJELENTÉS: A koriatozas, rendezés és takarékoság sikerre vezet, viszont a túlzottan kemény koriatozas sikertelenséget és kimerültséget okoz. Meg kell tehát találni az önkoriatozas helyes mértékét. Ha alul tó van, amelybe felülről folyik a víz, ez csak akkor sikeres, ha a tó nem töltődik túl és nem szakad át a gát, ezért kell a megfelelő mértékű koriatozással és visszatartással szabályozni a dolgokat. A szabadság nem azt jelenti, hogy valaki koriatlá-

nul garázdálkodhat, hanem azt, hogy maga szabja meg a korlátait, amelyeken belül szabadon uralkodik. Az Ég és a Föld, a világos és a sötét erők korlátai teremtik meg azt, hogy a négy évszak mindegyike a maga idejében érkezik el. Így, ha az önkorlátozás jellemző a viselkedésre, akkor az emberek és dolgaik biztonságban vannak. A korlátozásnak rendkívül nemes célja és rendeltetése van. A takarékoság is korlátozás, amely felkészülés arra az időre, amikor a bőség alábbhagy. Ám a korlátozásnak is vannak határai, mert nem szabad hagyni, hogy ez keserűséggé és erőlködéssé váljék. Minden szellemi út alapvető gyakorlatai közé tartozik a korlátozás, amellyel meg lehet teremteni azokat a feltételeket, melyek a tökéletesedés során szükségesek. Ezért olyan nagy a korlátozás és visszafogás értelme.

A Korlátozás jegyében született emberek derűsek, érzékenyek, gondoskodók, mozgékonyak, jó megfigyelők, kötelességtudók és intuitívak, ugyanakkor könnyen nyugtalanná válnak. Sok esetben hangulatember, akiknek a túlzott öröme pillanatok alatt változhat át nyugtalan szomorúsággá. Rendkívül gazdag érzelmvilággal rendelkeznek, ezért kiváló művészek kerülnek ki közülük, akik művészetükben tökéletesen tükrözik környezetük szépségeit és értékeit. Állandó veszélyek között élnek és sok kihívással kell számolniuk, melyeket csak akkor tudnak magas szinten megoldani, ha erkölcsükben szilárdak, és képesek magukat korlátozni és visszafogni. Ez egyben a legnagyobb feladat számukra, mert ha mindenbe belemennek, amit az élet felkínál nekik, akkor abban könnyen elveszhetnek. A túlzásoktól hamar „kiborulnak”, ezért a mértékletesség szintén kulcsszó a számukra. Az étkezésbeli túlzások miatt elhízásra is hajlamosak, a költségekben való túlzások miatt gyakran takarékosagra kényszerülnek, és az érzelmi túlzások miatt szenvedésteli állapotokba kerülhetnek. Mindezek megelőzhetők azzal, ha megtanulják a helyes mértéktartás és korlátozás módszerét, mert akkor életük vidáman és gazdagságban telhet el.

HELYZET: Ha a tó felett víz van, akkor ajánlatos ennek korlátozása, mert a tónak meghatározott befogadóképessége van. Ha túl sok víz folyik bele, akkor átszakadnak a gátak és kiönt a víz. A bölcs ember is szorgalmazza az erények és a mértékek helyes alkalmazását. Jelenleg a legnagyobb figyelmet az erkölcsi téren felállított kötelességek és feladatok elvégzésére kell fordítani. Az extravagancia, a túl szabados viselkedés és a társadalmi szabályok áthágása veszélyes és szenvedésteli állapotok felé viszi az embert.

TANÁCS: Tisztességgel el kell végezni feladatainkat és kötelességeinket, valamint meg kell elégedni a jelenlegi helyzettel. Kerülni kell a kapzsiságot, az indulatos akciókat, és be kell tartani a szabályokat. Aki nem korlátozza magát, azt majd mások korlátozzák, ezért jó, ha magunk szabjuk meg saját korlátainkat. Nagy fegyelem szükséges, mert veszély leselkedik saját meggondolatlanságunkból fakadóan. Ajánlatos jóga- vagy más szellemi gyakorlatokat végezni, melyekkel fokozni tudjuk önfelegelmünket és érzelmi stabilitásunkat.

Változó vonalak:

1. *„Ki se megy az ajtón, úgy korlátozza magát, nem hiba!”*

A legelső vonal egy erős embert ábrázol erős helyen, aki megpróbál belekezdeni valamibe, ám el sem tud indulni, mert zárva találja az ajtót. Amennyiben ezt a jelet úgy értékeli, hogy maradjon a helyén és ne kezdjen semmibe, hanem fogja vissza magát, akkor nem követ el hibát. Ha azonban a jelzés ellenére folytatja útját, akkor szükségszerűen veszélybe és bajba sodorja magát. Most türtőztetni kell magunkat és a „nemcselekvést” kell választanunk, mert ily módon erőt gyűjthetünk a későbbi tevékenységhez. Legyünk óvatosak, és tartsuk magunkat felállított korlátaink között.

2. *„Kimegy az ajtón és nem korlátozza magát, mert itt az idő a cselekvésre, nem hiba!”*

Amíg az előbbi vonal által jelzett erős ember előtt akadályok álltak, addig itt más a helyzet. A második vonal által jelzett erős ember előtt nincs semmilyen akadály, megnyílt előtte az út a tevékenységhez. Most éppen az lenne a hiba, ha elszalasztaná a kedvező alkalmat valamilyen önző ok miatt, és halogatná a cselekvést. Most ki kell használni azokat a lehetőségeket, melyek adva vannak, mert a halogatás és a rossz időben végrehajtott korlátozás későbbi veszélyeket rejt magában. Tévedünk, ha most visszatartjuk magunkat.

3. *„Megbánást hoz a korlátozás elmulasztása, nem hiba!”*

Egy gyenge embert jelöl a vonal, aki vidám hangulata és felelőtlensége miatt semmilyen korlátozást nem alkalmaz magán. Ennek persze az lesz a következménye, hogy később bánkódni fog az elmulasztott korlátozás miatt. Ha azonban rájön arra, hogy szenvedéseit saját magának köszönheti, mert nem fékezte meg ösztöneit és vágyai kielégítését, akkor legalább a későbbiek szempontjából tanulhat ebből. Az okos ember tanul hibáiból, a bölcs nem követ el hibát.

4. *„Nyugodt és befogadó korlátozás, nagy üdv!”*

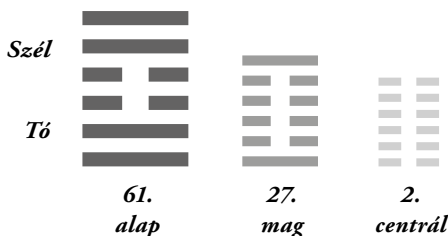
Olyan emberről beszél a vonal, aki engedelmesen alkalmazkodik a felette álló vezetőhöz, aki erős megfogottságban és önkorlátozásban van, és ez kihat az alatta állókra is. Így a kérdező jól teszi, ha vezetőjét vagy felettesét mintának tekinti, és olyan spontán módon és egyszerűen korlátozza magát, mint az. Nyugodtan és természetesen, elkerülve a túlzásokat és a feszültségeket, el kell kezdeni saját magát korlátozni ahhoz, hogy önfejlősége miatt ne kerüljön bajba. Ezt meg is teszi, úgyhogy nem követ el hibát.

5. „Magát korlátozva másokat is fékez, makulátlanság!”

Ha valaki tisztában van azzal, hogy miként működnek az emberi vágyak és ösztönök, akkor tudja, hogy mások korlátozása csak konfliktusokhoz és elégedetlenséghez vezet, ezért az igazi uralkodó nem is él ezzel. Ahhoz, hogy korlátozni tudja a népét, először önmagát kell korlátoznia. Ezt az igazi uralkodó és vezető tudja, ezért önmagát korlátozva példát mutat másoknak is, és ezáltal „kényszeríti” őket arra, hogy a helyes úton őt kövessék. Ez meg is történik, mert ha a vezetők nem engednek vágyaiknak, akkor az alárendeltek elszégyellik magukat.

6. „Kemény korlátozás megbosszulja magát, nem hiba!”

A legfelső vonal által jelzett ember messzire megy a korlátozásban. Túl szigorúan alkalmazza, ami könnyen megbosszulhatja magát. Vannak azonban olyan helyzetek, amikor sokkal jobb a kemény és túlzott korlátozás, mint engedni az örömeknek és a vágyaknak, mert abból még mindig kisebb baj származik, mint a teljes elengedettségből. A vonal sem üdvöt, sem bajt nem jósol, csak jelzi, hogy itt a középső út sérül, ezért törekedni kell a mérték és az egyensúly visszaállítására.

A KÉP: Alul-belül a vidám tó és felül-kívül a szelíd szél. Ez A közép bizonyosságának képe. A Mozdulatlan házában lakik, és szeptember–október időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Közép, valami között, belül, benne, belső bizalom, a csíra „kiköltése”. A közép bizonyossága, a belső igazság, a szív szabadsága, megbízhatóság.

FŐJELENTÉS: Belül a derű és kívül a szelíd, ez a belső igazságra utal, amely a szerencsét és a sikert hozza. A jel onnan is kapta nevét, hogy kívül vannak az erős vonalak, belül pedig „üres”. Ez a belső üresség a metafizikai értelemben vett közép szimbóluma, és az abszolút igazságot fejezi ki. A belső üresség egyrészt a szív ürességére és a helyes elvek felvételére, valamint az azokra való nyitottságra, másrészt a bizalomra, az alázatra és az igazságra

61.

utal, mint amelyek a végső ürességnek és a közép bizonyosságának legfontosabb jellemzői. Ennek akkora az ereje, hogy még a legszellemtelenebb lények is befolyásolhatók általa, csak hagyni kell, hogy a belső ürességen keresztül teljesen megértsük őket, és akkor ezen keresztül befolyást tudunk gyakorolni rájuk. Ebben a jelben az öröm és a gyengéd szelídség egyesült, és ez akkora bizalmat szül, hogy képes az egész birodalmat felvirágoztatni és növekedését biztosítani. A víz felett a fa képe ugyanúgy egy csónakra vagy hajóra utal, mint az 59. Feloldás képe, itt is a „nagy vízen való átkelés” hasznosságát, azaz a szellemi út bejárását, illetve a szellemi erőfeszítéseket jelenti, mégpedig egy nem túlterhelt csónak vagy hajó formájában, amelyet az átkeléskor kell igénybe venni. A belső igazság fenntartása mindig hasznos, kedvező, és ha bizalom kíséri, akkor sikerrel jár, mert összhangban áll az Ég törvényeivel. Tehát ez a hexagram a szerencsére, az engedelmességre, valamint a teljes mértékű helyességre utal.

A közép bizonyossága jegyében született emberek békések, igazságosak, befogadóak, tiszta szívűek, derűsek, kötelességtudóak, méltóságteljesek és jó emlékezőképességgel rendelkeznek. Nagyon érzékenyek és érzelmesek, ezért erős művészi hajlamaik vannak, de mindig kell számukra valamilyen külső inspiráció, amelyet magas szinten tükröznek vissza. Életük középpontjában az erkölcs és erkölcstelenség problematikája áll, amely egyben meg is szabja életfeladatukat, mert olyan életutat kell járniuk, amelyben az erkölcsiség egyre magasabb és tisztább módon tud megjelenni. Nagyon kötelességtudók, mindig betartják a szavukat és ragaszkodnak az igazsághoz. A legnagyobb bűnök közé tartozik szemükben a hazugság és az erkölcstelenség, mert mindkettő kísértést jelenthet számukra. Érzelmi életük viszonylag könnyen labilissá és nyugtalanná válhat, erre mindig nagy figyelmet kell fordítaniuk. Szeretik az illatokat és a drágaköveket, és nem vetik meg a különböző szórakozásokat, amit jól tesznek, ha nem visznek túlzásba. Jól teszik, ha életük során olyan önfegyelmet fejlesztenek ki magukban, mellyel stabilizálni tudják érzelmi életüket, s akkor sok sikerben, szerencsében és vidámságban lehet részükhöz.

HELYZET: Szél van a tó felett, ez az őszinteség és a belső igazság jelképe. A bölcs ember gondosan mérlegeli a bűnöket, és nem elhamarkodott az ítéletek és büntetések kiszabásakor. Csak a teljes megértésen alapuló büntetésnek van jobbitó hatása, és csak ez véd meg a tévedésektől és a hibáktól. A tó vize felett süvítő szél hullámokat kelt, mozgásba hozza a vizet, ez a külsőnek a belsőre gyakorolt hatását fejezi ki. A bölcs ember is így gyakorol hatást az emberekre, a láthatóra (víz) láthatatlanul (szél), gyengéden és engedékenyen.

TANÁCS: Most minden magától az embertől függ. Az erkölcsi értékek betartása sikerhez vezet, a rossz hajlamok és az erkölcstelenség pedig szerencsétlenségekhez és nehézségekhez. Fontos, hogy környezetünk támogassa törekvéseinket és elnyerjük bizalmát. Kedvezőek a közös kezdeményezések, ugyanakkor komoly önfegyelemre van szükség ahhoz, hogy igazán jól menjenek dolgaink. Vigyázni kell a szavainkra és a táplálkozásra, ezenkívül ajánlatos olyan szellemi gyakorlatokat végezni, melyek érzelmeinket stabilizálják.

Változó vonalak:

1. „A közép bizonyossága nyugalmat sugall, siker!”

A kezdeti vonal olyan erős emberre utal, aki tisztában van belső erejével, tudja, mi a közép jelentése, ebből fakadóan bízik saját magában és követi belső útját. Ez a belső bizonyosság megakadályozza abban, hogy a kívülről jövő benyomások eltérítsék. Annak ellenére, hogy van ilyen kívülről jövő próbálkozás – mert kapcsolata van a gyenge negyedik vonallal –, nem téveszti el a helyes cselekvés módját, megmarad a közép bizonyosságában, elkerüli a szélsőségeket, és felkészülten várja azokat az időket, amikor erejét teljes mértékben a haladás érdekében hasznosíthatja. A siker, amelyre ez a vonal utal, abból ered, hogy nem változtatjuk meg a célunkat, és bízunk saját erőnkben.

2. *„A közép bizonyossága láthatatlanul fejti ki hatását, üdv!”*

Sokféle módszerrel gyakorolhatunk hatást környezetünkre.. Van olyan ember, aki meggyőzéssel próbálja érvényre juttatni igazságát, mások akár erőszakosan akarják érvényesíteni akaratukat, megint mások ármánykodással vagy cselszövással próbálnak hatást kifejteni másokra. Itt azonban nem ezekről van szó. A közép bizonyossága olyan belső erőt jelent, amelynek nincs szüksége semmilyen látható és külső befolyásra, mert láthatatlanul fejti ki a környezetre hatását. Minél nagyobb ez a belső erő, annál nagyobb hatással vagyunk az emberekre. Az erőteljes és sikeres cselekvés a gondolatok erejétől függ, ez pedig a gondolatok forrásának tisztaságától. Mert minél nagyobb a testi és szellemi tisztaság, annál nagyobb a belső igazság és őszinteség, ezáltal pedig a gondolatok forrása is tisztul. Ha helyeset gondolunk, akkor a távolban is helyeselnek nekünk, ha pedig helytelenet, akkor mindenhol ellenkeznek. Ilyen nagy a közép bizonyosságának ereje.

3. *„Hol előremozdul, hol visszavonul, nincs meg a közép bizonyossága és ereje, baj!”*

A gyenge vonal a vidámság felső vonala, így olyan embert jelöl, aki még erősen mozgatott saját érzelmei által. Nincs meg benne a bizalom saját erejének forrása iránt, ezért belső érzelmi rendetlenségei, vágyai és a külső erők egyaránt mozgatják cselekedeteit. Ennek eredménye az, hogy ki van téve saját ösztöneinek és vágyainak, ugyanakkor a külső környezet minden változásának és a kívülről jövő hatásoknak is, s ezzel meg van fosztva saját belső forrásától és szabadságától. Ha nem tér vissza a középhez és nem bízik saját erejében, akkor aligha kerülheti el a bajt.

4. *„Felfelé fordul és megerősödik a közép bizonyosságában, makulátlan!”*

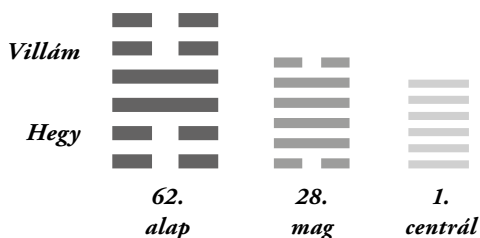
Itt olyan helyzet állt elő, hogy az ember saját megerősödésének érdekében elfordul attól, aki bár hasonló természettel bír, de alacsonyabban áll. Otthagyja társát, aki nem inspirálja a belső bizonyosság megerősítésében, és felfelé irányítja tekintetét. Ez az új viszony bár alkalmazkodást és bizalmat igényel, új lendületet ad szellemi fejlődésének. Ezért ez az irányváltás egyáltalán nem hibája, sőt, szinte kötelessége, mert így eléri a „szív tisztaságát”, és ez később otthagyt társának is hasznára válhat.

5. *„Mergingathatatlan a közép bizonyosságában, makulátlanság!”*

A vonal a jel uralkodója, így olyan embert jelöl, akinek igazsága, tisztasága és őszintesége abból fakad, hogy helyzete középponti, és ezért megingathatatlan a közép bizonyosságában. Ha az uralkodó ilyen magas szinten bízik önmaga metafizikai erejében, akkor az egész birodalomban nincs senki, aki kételkedne ebben. Ilyennek kell lennie minden vezetőnek ahhoz, hogy a rábízott lények boldogan és tisztán éljenek. Ezért tartozik ehhez a helyhez a makulátlanság.

6. *„Nem a szavakban van a közép bizonyossága, baj!”*

Ez a bölcs helye, akinek aktivitása elnyugszik a belső bizonyosságban. Ám a helyet egy erős és aktív ember foglalja el, aki túlzott önbizalommal beszél belső erejéről, valójában viszont a szív tisztaságát még nem érte el. A szavak azonban nem tudják a közép igazságát kifejezni, így csak az erejét fecsérli. Az önteltség még azokat az eredményeket is megsemmisíti, amelyeket már elért. Ugyan ezzel az öntelt fecsegéssel csak kisebb gondokat okoz magának, ám ha ez az állapot tartós marad, akkor aligha kerülheti el a bajt.

A KÉP: Alul-belül a mozdulatlan hegy és felül-kívül a gerjesztő villám. Ez A kicsi túlsúlyának képe. A Vidám házában lakik, és március–április időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Kis jutalom, kis dolgokra való idő. A kicsi túlsúlya, apró, jelentéktelen.

FŐJELENTÉS: A kicsi túlsúlyát az mutatja, hogy a belül lévő két erős vonalat kívül négy gyenge veszi körül, vagyis túlsúlyban vannak a gyenge és kicsi vonalak. Ez jelzi, hogy most az apró és kis ügyek intézhetőek el, viszont nagyobb feladatok nem. Ezért most azokra az éppen aktuális kisebb feladatokra kell összpontosítani, az előrevivő apróságokra, melyek sikeresen végrehajthatók. A szerények, a mértéktartóak és a visszafogottak sikert és szerencsét érnek el, mert cselekedeteik összhangban vannak az idővel, így a

kicsi megtartása meg lesz jutalmazva. A nagy célok megvalósítására most nincs elegendő erő. Nem ajánlatosak a túl nagy ambíciók. Ezt fejezi ki az is, hogy a jel szárnyaló madár képét mutatja, miszerint a két belső erős vonal a teste, a külső gyenge vonalak a szárnyai. Ha a madár túl magasra akar repülni, akkor bajba jut, ezért jobb, ha megmarad a fészke közelében, mert akkor énekével megörvendtetheti a lényeket. Az ilyen átmeneti és kivételes időkben nagyon óvatosnak kell lenni, de akik nehézségek idején nem törnek magasra, azok kis lépésekkel nyugodtan haladhatnak céljaik felé.

A kicsi túlsúlya jegyében született emberek megbízhatóak, békések, nyugodtak, szemlélődőek, szívesen időznek apróságokkal, és nagy nyugalommal teljesítik mindennapi feladataikat. Precízek, szívósak és szeretik nyugodtan befejezni, amit elkezdtek. Életük tele van olyan kívülről jövő váratlan eseményekkel és történésekkel, melyek ki akarják mozdítani őket nyugalalmukból és békés türelmükből. Ezek a kísértések azonban sok jót nem hoznak számukra, inkább csak azt, hogy ezek kapcsán tanulhatják meg kivételes időkben is megőrizni nyugalmaikat és kitartásukat. Sem hivatásukban, sem életük más területén nem szabad nagy célokat kitűzniük, mert ha magasra törnek, vagy nagy vágyakat és terveket akarnak megvalósítani, akkor sok problémával és nehézséggel számolhatnak. Ha viszont megtartják magukat abban, amit a sors számukra rendelt, akkor kiegyensúlyozottan haladhatnak át az életen. Takarékosan kell élniük, de nem szabad fukarnak lenniük. Egykedvűen kell az élet kihívásait fogadniuk, de nem szabad közbörsnek lenniük. A tehetetlenség, a mélabú, a szorongás és a kisebbségi érzés az, amit nem hagyhatnak eluralkodni magukon. Ehhez érdemes olyan koncentrációs gyakorlatokat végezniük, melyekkel napról napra növelhetik stabilitásukat és megőrizhetik kiegyensúlyozott, jó kedélyüket.

HELYZET: Hegyek között a villám, és a mennydörgés nem hallatszik olyan távolra, mint a síkságon, ezért nem is tud úgy kibontakozni. A bölcs ember nyugodtan és tisztelettel tevékenykedik, mindig az éppen aktuális helyzetre fordítja figyelmét. Ha szomo-

rúnak kell lenni, akkor szomorú, ha takarékoskodni kell, akkor takarékos. Nem engedi, hogy bármi is megzavarja nyugalmát. Pedig most a dolgok nem történnek tervei szerint, és semmilyen nagy vállalkozásba nem kezdhet. Ez alól csak a belső tökéletesedést előmozdító feladatok és gyakorlatok képeznek kivételt.

TANÁCS: Nem szabad túlbecsülni saját képességeinket, hanem szerényen kell tevékenykedni. Most az a leghelyesebb, ha megtartjuk a jelenlegi helyzetet, nem törünk magasra és nem tűzünk ki nagy célokat. A kis feladatok elvégzésével viszont nagy sikert tudunk elérni. Mindig az éppen következő lépést kell jól megtenni, és akkor célba érünk. Vigyázni kell az egészségre és a váratlan események által okozott nyugtalanságra és tehetetlenségre. Nem szabad idegeskedni.

Változó vonalak:

1. *„Bőséges bánatot okoz a nekiindulás, baj!”*

Alacsony helyen lévő gyenge ember számára az a legjobb, ha még azt is meggondolja, hogy valami kicsiny dologba kezdjen. Az pedig végképp meggondolatlanságra utal, ha ilyen helyzetben elhagyja otthonát, és mielőtt még megérett volna rá a helyzet, felkészületlenül és túlzott magabiztossággal akar nagy ügyekbe kezdeni. Nyugtalansága folytán nem látja az ebben rejlő veszélyt. Pedig ha hallgatna a belső hangra és szilárdan megmaradna a helyén, akkor elkerülhetné azt a sok bánatot, ami a nekiindulással jár. Jobb lenne most inkább lelkileg felkészülni a későbbi cselekvésre, mert ezzel elkerülhető a baj.

2. *„Tartósan megmaradni a kis feladatoknál, makulátlanság!”*

Olyan emberről beszél a vonal, aki ugyan megpróbál közvetlen kapcsolatot teremteni azzal, akitől a pozíciója függ, ám ez akadályokba ütközik. Szerencsére nem próbálja mindenáron kieroszakolni ezt a találkozást, hanem visszatér aktuális kötelezettségeihez, szerényen és nyugodtan végzi látszólag jelentékte-

lennek tűnő feladatait, és ezzel nemcsak elkerüli a bajt, hanem olyan belső érettségről és megbízhatóságról tesz tanúbizonyságot, mely a későbbiek során gazdagon meg lesz jutalmazva.

3. *„A lelkes nekiindulásnak csúfos kudarc a vége, baj!”*

Egy erős helyen álló erős, bátor és akaratos emberről beszél a vonal, aki ha nem mérlegeli kellőképpen a lehetőségeit, hanem figyelmetlenül, minden meggondolást és óvatosságot feladva, lelkesen nekiindul, akkor nem csodálkozhat, ha utoléri a baj. Ezt szó szerint kell érteni, mert vagy korábbi gondatlansága következtében, vagy egy alacsonyabban álló személy bosszúja nyomán hátulról érheti támadás, amely, mivel nincs rá felkészülve, váratlanul éri. A baj azonban elkerülhető, ha figyelmesen és nagy körültekintéssel megmarad a kis lépések taktikájánál, és lelkesedését visszafogva fékezi akaratát. Óvakodni kell most a csapdáktól és az árulásoktól.

4. *„Szerényen alkalmazkodik urához, és nincs saját akarata, nem hiba!”*

Itt olyan helyzet állt elő, hogy a vonal által jelzett ember erős ugyan, de gyenge – miniszteri – helyen van, és az a feladata, hogy urához alkalmazkodjék. Ezt meg is teszi, és ez a szerencsése. Nincsenek saját céljai és törekvései, hanem találkozáskor urával teljesíti annak utasításait. S éppen azért, mert sikeresen megfékezi saját hajlamait, nincs semmilyen érdeke, amely sérülhetne, valamint felismeri helyzetének rendkívüli és ingatag voltát, ezért határozott és tartózkodó marad, nem tevékenykedik önös érdekekért, elkerüli az erőszakos előrelépést, és így mentes marad minden hibától, amely bajt és szerencsétlenséget hozna.

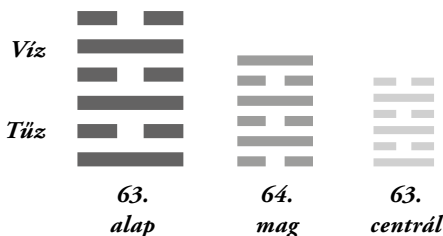
5. *„Kis időben nagy segítség, nem hiba!”*

Amikor a kicsi túlsúlyba kerül, akkor aligha lehet nagy dolgokat megvalósítani. Egy vezető helyzetben lévő ember számára azonban nincs kis és nagy idő, mert neki gondoskodnia kell a hozzá tartozókról. Ezért ha nem tudja egyedül teljesíteni feladatát, akkor olyan segítőtársakat kell keresnie, akikkel együtt

meg tudja ezt tenni. Ilyen időkben azonban azok visszavonultak rejtekükbe, ezért nagy szerénységgel és a közös cél szem előtt tartásával nekiindul megkeresni azokat, akik segíteni tudnak neki. S ezzel nem követ el hibát, mert kötelességtudása megóvja őt minden olyan bajtól, amely az ilyen időkben leselkedik arra, aki útra kel. Sőt, kitartása meghozza gyümölcsét, mert megtalálja azokat, akikkel együtt úrrá tud lenni a kicsi túlsúly által jelzett idők minden nehézségén. Hogyan volna ez hiba?

6. „*Magasra tör, megolvadnak szárnyai, baj!*”

Még a bölcs is bajba kerülhet, ha ilyen rendkívüli és kivételes időkben nem tartja vissza magát a felfelé hatolástól. Ha ugyanis azt hiszi, hogy számára nyitott az út felfelé, akkor téved, mert ezzel csak azt éri el, hogy elveszíti kapcsolatát a többiekkel, és megsérti az idő által szabott törvényeket. Nem bölcs az, aki ilyen időkben a megállás és a nyugodt helyben maradás helyett magasra tör.

A KÉP: Alul-belül a tapadó tűz és felül-kívül a veszélyes víz, ez a Befejezés után képe. A Mélység házában lakik, és február–március időszakára tartozik hozzá.

IDEÁI: Befejezni, tökéletesíteni, harmonikussá tenni, megszilárdítani. Befejezett állapot, egész, szabályos, egyensúlyos, rendezett.

FŐJELENTÉS: A befejezett állapotra az utal, hogy ebben a hexagramban minden vonal a maga helyén van, ezért olyan helyzetet jelez, amikor teljes rend van. Ám ezt a rendet csak a legnagyobb elővigyázatossággal lehet fenntartani, mert a tűz és a víz egyensúlya rendkívül kényes. A tűz felfelé törekszik, a víz lefelé, és találkozásuk teljesen labilis állapotot hoz létre. A helyes melletti kitartás sikert és boldogságot eredményez. A siker az elején

biztos, azonban a végén rendezetlenség és veszély fenyeget. A kitartás segít a rendezetlenség csökkentésében. Ez olyan befejezett állapot, amely után csak kisebb dolgokban haladhatunk előre. Minden nagyobb ügy el van rendezve, a régeből az újba való átmenetel befejezett, és most béke uralkodik. Mindent, amit elértünk, most meg kell erősíteni. Az elején jól mennek a dolgok, ez azonban könnyen vezet figyelmetlenséghez és óvatlansághoz, ezért fenyeget a végén veszély. Ez a hexagram a teljesen kiegyensúlyozott állapotot mutatja be, és éppen ezért most bármilyen mozgás könnyen idézhet elő zavart. Elérkeztünk tehát a fejlődés tetőfokára, amely könnyen átbillenhet az ellentétébe, ezért van szükség nagy figyelemre és kitartásra.

A Befejezés után jegyében született emberek tiszta szívűek, erényesek, lelkiismeretesek, ragaszkodók, jó gondolkodók és közlékenyek. Jó megfigyelőkészségük van, vizuális típusok, akiknek nagy érzékük van a látványosságokhoz, úgy is, mint nézők és úgy is, mint akik létrehozzák a látványt. Könnyen felizgulnak és hamar indulatba jönnek, s erre az életük során bőven van is alkalmuk, mert rendkívül feszült és ellentmondásos helyzetekben élnek. Mindig és mindenhol veszélyek, titkok és sorscsapások vesznek körül őket, melyeket csak nagy erőfeszítéssel tudnak kezelhető mederben tartani. Elsősorban az állandó feszültség az, amit nagyon nehéz elviselniük, mert a legkisebb hiba vagy tévedés is súlyos helyzetet idéz elő az életükben. A nagy találkozások és elválások gyakran veszélyes helyzeteket teremtenek és szüntetnek meg. Erős szexuális életük miatt is állandó veszélyek fenyegetik őket, a nemiség és a partner kérdése fontos helyen áll életükben, és állandóan szükségük van valamilyen inspiráló helyzetre ahhoz, hogy „csúcson” legyenek. Mivel rosszabb esetben az extravagáns helyzetektől sem riadnak vissza, sőt az is előfordulhat, hogy „mindkét végén égetik a gyertyát”, ezért könnyen elveszítik stabilitásukat, és ez konfliktusokat hozhat nekik. Életük első felében kevesebb, második felében azonban több veszélyes helyzettel kell számolniuk, ezért egész életük nagy feladata, hogy megtanuljanak magukban egyensúlyt teremteni, megismerjék az ellentétes

erők játékát, és meg tudják valósítani ezek között a kíváncsú viszonyt. Közel áll hozzájuk a tantra, és jó is, ha megtanulják a „mérgek elixírré változtatásának művészetét”.

HELYZET: Alul van a tűz és felül van a víz, ez a teljes egyensúly állapota. Ám ha a víz van túlsúlyban, akkor elalszik a tűz, ha pedig a tűz dominál, akkor elpárolog a víz, ezért ez a helyzet nagy egyensúlyt kíván. Az életben is vannak olyan idők, amikor a dolgok kiegyensúlyozottak. Azonban a bölcs ember már előre gondol a bajra és a szerencsétlenségre, s ezért rendkívül elővigyázatos. Csak a bölcs tudja, hogy az élet nem más, mint az ellentétes erők – teremtés és lebontás, tűz és víz, férfi és nő, pozitív és negatív – közötti harc. Egyelőre minden rendben megy, de ez nem tarthat örökké, csak nagy erőfeszítések árán tudjuk az egyensúlyt megtartani.

TANÁCS: Fel kell készülni a változásokra és a kedvezőtlen fejleményekre. Most nem új terveket kell kigondolni, hanem munkálkodni kell azon, hogy a jelenlegi kényes egyensúlyra épülő helyzet megmaradjon. Vigyázni kell az egészségre, az ítélkezésre és a tudati tisztaság megőrzésére.

Változó vonalak:

1. *„A befejezett állapotban közel a veszély, fékezni kell magunkat, makulátlanlanság!”*

Az átmenet időszaka után könnyen elragadhat minket a hév, és akár fejtellenül is az előrejutás mellett dönthetünk. Ám éppen az ilyen általános elragadtatottság állapotában kell nagyon megfontoltan cselekedni. Ha környezetünk lendülete és lelkesedése magával akar sodorni, akkor a leghelyesebb megmaradni az eddig követett helyes utunkon, és óvatosan, tartózkodóan fékezni kell mozgásunkat. Erre azonban csak olyan ember képes, aki nem a külső, hanem a belső indíttatásai alapján cselekszik. Most nem szabad sietni sehova, mert mindenhol akadályok és veszélyek leselkednek ránk. Fékezni kell magunkat, és akkor nem követünk el hibát.

2. *„Hagyd, hogy minden magától alakuljon, nem hiba!”*

Olyan emberről, valószínűleg asszonyról beszél a vonal, aki hűségesen és befogadóan viszonyul urához, az ötödik helyen lévő erős vonalhoz. Ám körül van véve olyan emberekkel, akik moleztálják őt. A helyzet kényes, mert mindenképpen hűséges akar maradni urához, az azonban nem jön segítségére. Magára marad, beszélnek ellene, ő mégis bízik magában, mérsékeltén és szerényen kívárja a helyzet jobbra fordulását, s ezzel nem követ el hibát. Most nem kell sem megalázkodva könyörögni, sem keseregni, hanem egyszerűen várni kell és gyűjteni az erőt. Elégedjünk meg az aktív várakozással, és a dolgok maguktól rendbe jönnek.

3. *„Az egyensúlyt megtartani csak kiváló ember képes, nem hiba!”*

Amikor nagy és veszélyes vállalkozásokat kell végrehajtani, mint amilyen a befejezett állapot fenntartása, akkor erre nem lehet olyan embereket alkalmazni, akikben nincs meg az egyensúlyteremtés képessége. Átlagos képességű és alacsonyrendű emberek haszontalanok lennének az ilyen feladatra, mert ezt csak olyan emberek képesek véghezvinni, akik maguk is elkötelezetten törekszenek az ellentétes erők kiegyenlítésére. Ezért inkább magunk kezdjük neki a feladat elvégzésének, semmint hogy alkalmatlan emberek veszélyeztessék az egész vállalkozást. Így ugyan fáradtságos és hosszadalmas munkára – három évi küzdelemre – kell felkészülni, de legalább nem hibázunk.

4. *„A folyamatos éberség átsegít a veszélyen, nem hiba!”*

Ellentétekkel teletűzdelt helyzetbe kerülünk, ahol a gyanakvás és a bizalmatlanság van túlsúlyban, mert még a legnagyobb egyensúly idején is vannak olyan dolgok, melyek a rend ellen dolgoznak. Sőt, minél magasabb állapotba jut az ember, annál nagyobb kihívó erők jelenhetnek meg a helyzet megrontására. Itt is egy ilyen kiemelkedő helyzet megtartásáról van szó, amikor is nem lenne jó, ha az általános jólét és virágzás elaltatná az éberséget, és a megbújó, háttérben munkáló gyanakvás felborítaná a nehezen létrehozott egyensúlyt. Ezt csak úgy lehet megelőzni,

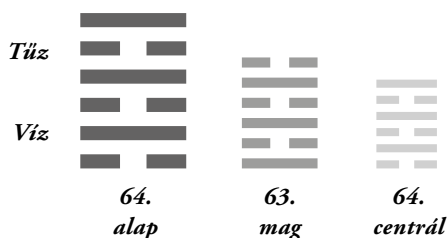
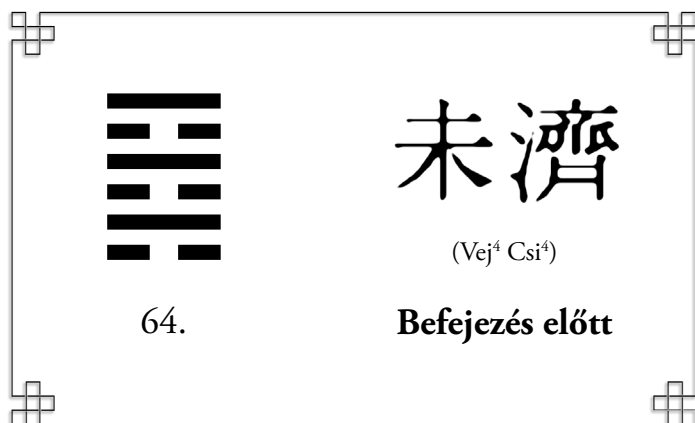
ha folyamatos és lankadatlan éberséggel felvértezve elejét vesszük a rend felbomlásának. Ez esetben minden jól fog menni, és nem követünk el hibát.

5. *„Az igazi áldozás az, amit jó időben és jó helyen hajtunk végre, makulátlanság!”*

Ez a vonal a jel erős urát ábrázolja, akinek feladata áldozatot felajánlani az isteneknek. Jól tudja, hogy nem azon múlik az istenek jóindulata, hogy mekkora a nekik felajánlott áldozat, hanem azon, hogy a szív egyszerűsége és tisztasága vezesse az áldozót a felajánlásban. Mivel a jel ura erős, nem ragad le a szertartás konvencionális formáinál, és nem külsőséges formaságnak tekinti az áldozást, hanem magát áldozza fel: „szívem az oltár, és az áldozat én magam vagyok”. S mivel ezt helyes időben teszi, ezért nemcsak a birodalmában biztosítja a jólétet és a boldogságot, hanem ezáltal magát is összehangolja az Éggel, és vallásos áhítatában egyesül az Ég Akaratával. Ez a legteljesebb makulátlanság.

6. *„Ha a fej vízbe kerül, megfullad az egész test, veszély, baj!”*

Az utolsó vonal a Veszély magjel felső vonala, amely azt a képet sugallja, hogy ha már átkeltünk a veszélyen, akkor sem megállni, sem meglegegedetten visszanézni nem ajánlatos, hanem folytatni kell az utunkat. Valójában ez a veszély már az elején említésre kerül, mint ami az egész folyamat végét lezárja. A veszély és a baj nem tényleges helyzetet jelez, hanem csak többszörösen figyelmeztet arra, hogy a változások törvénye itt működésbe lép, ezért fokozottan szükség van a fegyelemre és az óvatosságra, amellyel át tudjuk magunkat menteni az új időkbe.

A KÉP: Alul-belül a veszélyes víz és felül-kívül a tapadó tűz, ez a Befejezés előtt képe. A Tapadó házába tartozik, és augusztus–szeptember időszaka tartozik hozzá.

IDEÁI: Még nem befejezett, még nem kelt át, a káoszt visszavezetni a rendbe. A befejezés előtt, még nem tökéletes.

FŐJELENTÉS: Amíg az előző jel a befejezett és egyensúlyos állapot képét mutatta, addig a Befejezés előtt képe éppen annak ellentéte. Egyik vonal sem a maga helyét foglalja el, ezért olyan helyzetet teremt, amelyben nincs rend, és munkálkodni kell a rend helyreállításán. Az alul lévő víz és a felül lévő tűz egymással ellentétes irányban mozognak, a külső és a belső között nincs megfelelő kapcsolat, ezért megállás és megrekedés várható a cél felé vezető úton. Most semmilyen célt nem lehet kitűzni, bár némi haladás és siker várható,

amelyet végig veszély kísér. Aki most rendet akar teremteni a káoszban és a rendetlenségben, annak kétséges a sikere, mert mindenfelé csak veszély és kellemetlenség vár rá. A helyzet komoly és felelősségteljes. A kezdet kezdetén nagyon óvatosnak és elővigyázatosnak kell lenni, mint a rókának, amely vékony jégen kel át. Ha fiatal a róka, akkor meggondolatlanul nekimegy, és a vízbe pottyan. Ezzel kudarcba fullad átkelése. Ugyanígy az ember is, ha felelőtlenül és óvatlanul megy neki a rend megteremtésének, akkor sikertelenség és kudarc vár rá. Azért ez a hexagram a legutolsó, mert nem jelenti a végső rendezettséget, így a változások törvénye szellemében minden folytatódik tovább, végtelenül és állandóan ismétlődve.

A Befejezés előtt jegyében született emberek tehetségesek, érzelmesek, bölcsek, akik mindig megtalálják a nehéz helyzetből kivezető utat, ugyanakkor állhatatlanok, bizonytalanok és sokszor makacsul kitartanak elképzeléseik mellett. Gyakran kerülnek bizonytalan és veszélyekkel teli helyzetekbe, de van érzékük ahhoz, hogy hogyan lehet megoldani azokat, vagy kijutni azokból. Inkább a diszharmónia jellemző rájuk, mint a harmónia, viszont éppen ezért egész életük során felkészültek az ellentétes erők közötti viszony kezelésére. Tapasztalataik alapján tudják, hogy csak akkor lehet egyesíteni az erőket, ha azokat előbb elválasztják egymástól, így jó a megkülönböztető képességük, és mindig túlteszik magukat az aktuális feszültségeken. Gyakran kerülnek veszélyes helyzetekbe, és jól teszik, ha hallgatnak az okos szóra, mert mindig van a környezetükben olyan ragaszkodó személy, aki segíti őket visszatálcálni a helyes útra. Kerülniük kell minden olyan helyzetet, amely a diszharmóniát tovább fokozza bennük, és szigorú erkölcsi korlátokat kell felállítaniuk saját maguknak. Ha meg akarják tudni feszültségeik és nehézségeik okát, akkor saját belső erőik működésével kell tisztába jönniük, mert esetükben nem kívülről érkeznek ezek. Nyugalmat, stabilitást, türelmet és kitartást kell magukban kifejlesztelniük ahhoz, hogy sikeresen át tudjanak kelni azokon a helyzeteken, melyeket a sorsuk tartogat számukra. A tantra gyakorlatai segíthetnek abban, hogy megértsék önmagukat és azt, ami bennük történik.

HELYZET: Ha a víz van a tűz alatt, akkor ez a rendezetlen és kaotikus állapot képe. A bölcs ember nagy figyelemmel és türelemmel különbözteti meg a dolgokat, mielőtt a helyükre rakná őket. A két elem ellentétes irányulása szétoszlást, szétválást és káoszt jelent. Ezért ha összhangot és rendet akarunk közöttük teremteni, akkor jól meg kell vizsgálni a jelen pillanatban működő erőt. Ám ahhoz, hogy a külső erők érthetővé váljanak, először a belső erőket, a szellem tevékenységét kell megvizsgálni, mert minden ebből a belső forrásból ered. A jelenlegi helyzet nem a legjobb, de fokozatos javulás várható. Most semmi sem történik az elvárásaink szerint, és semmi sem úgy alakul, ahogyan szeretnénk. A változások törvénye azonban előbb vagy utóbb elhozza a javulást.

TANÁCS: Nyugodtnak és türelmesnek kell lenni, miközben lassan, óvatosan, de folyamatosan kell előrehaladni és munkálkodni a rend és a harmónia megteremtése érdekében. Mindenben és mindenkor az összhangot kell keresni. Az indulatos és figyelmetlen cselekvést minden esetben kudarc és szenvedés követi. Nagyon fontos az erkölcsi szabályok betartása és követése.

Változó vonalak:

1. „Befejezés előtt a gyors rendcsinálás kudarchoz vezet, baj!”

Amikor nagy a káosz, akkor könnyen érzünk kísértést arra, hogy gyorsan nekiálljunk a rend megteremtésének. Erre azonban most nincs semmi lehetőségünk. A hebehurgya nekifutással sokkal több kárt, mint hasznot okozunk, mert nemcsak a megsegényüléssel kell szembenéznünk, hanem a későbbi rendcsinálás lehetőségét is veszélyeztetjük. Most sokkal célravezetőbb, ha visszafogjuk magunkat, mert a helyzet téves megítélése miatt nagy bajba keveredhetünk.

2. *„A befejezés előtti állapotban közel a veszély, fékezni kell magunkat, nem hiba!”*

Ha az ember nem a helyén áll, akkor hiába erős és hiába szeretne rendet teremteni, ebben megakadályozza gyenge helyzete. Ilyen időkben engedni a belső indíttatásoknak nem túl helyes magatartás. Mert ugyan a változás valóban a küszöbön áll, és az ember is türelmetlen a fennálló helyzet miatt, még nem jött el az idő, ezért jobb, ha fékezi magát. Mivel azonban helyzete középponti és erős, a várakozás idejét ki tudja használni arra, hogy belsőleg megerősödjön, mert ha eljön a cselekvés ideje, akkor habozás nélkül neki kell állni a „nagy vízen való átkelésnek”. Így nem követ el hibát.

3. *„A befejezés előtt a hatalom és az erő gyakorlása csak bajt és veszélyt okozna, nem hiba!”*

Lassan megnyílik a cselekvés előtt az út. Azonban még csak az előkészületek ideje van itt, ezért még mindig várni kell a rend megteremtésével. Ha hatalommal vagy erővel szeretnénk a káoszt megszüntetni, akkor ezzel csak bajt okoznánk. Most a cél megvalósítása érdekében meg kell alapoznunk a későbbi cselekvésünket azzal, hogy saját belső erőnk felett szerzünk hatalmat, azaz megerősítjük határozottságunkat és önfegyelmünket, ugyanakkor megpróbálunk a helyzet lényegébe hatolni, mert ha átlátjuk az egész helyzetet, akkor előbb vagy utóbb megnyílik az út a rend megteremtésének irányába.

4. *„A befejezés előtt a türelem és a kitartás eredményeként megvalósul az akarat, nem hiba!”*

Elérkezett a rendcsinálás ideje. Nagy és felelősségteljes feladat a diszharmonikus állapot megszüntetése, de mivel nem saját, hanem felettese és vezetője segítése érdekében veszi fel a küzdelmet, ráadásul jól és alaposan felkészült a harcra, ezért sikerül feltárnia a káosz okait és megteremteni a harmóniát. Az ilyen kemény kitartást és harcos rendcsinálást nagy – három évig tartó – jutalom követi. Vagyis, egy hosszabb és jelentősebb felforduláson sikerül úrrá lennünk, és a jól megalapozott

és felkészült rendcsinálás meghozza a sikert, ezáltal teljesülnek elvárásaink és kívánságaink.

5. „Kivívja a győzelmet a bölcs uralkodó, makulátlanság!”

Az ötödik hely az uralkodó helye, aki a világos jel középpontjában van. Kitartó és állhatatos küzdelemmel sikerült legyőznie a befejezés előtti kaotikus erőket. Fénye messzire ragyogva példázza, hogy le lehet és le is kell győzni minden olyan kétséget és kételkedést, amely a harmónia megteremtésének útjában áll. Bölcsessége abban van, hogy a győzelem gyümölcseit nem tartja meg magának, hanem önzetlenül szétosztja a lények között. Ez még nagyobbá teszi sikerét. Aki megismeri és követi a Taót, annak sikere biztosított.

6. „Mindenki örvend, de a bölcs éber és vigyáz, hogy ne kerüljön a feje víz alá, makulátlanság!”

A legfelső vonal a bölcs helye. A beteljesedés előtt beköszöntött az új korszak. Mindenki örvend a rend megszilárdulásának. Egyedül a bölcs ember marad éber, és lankadatlanul vizsgálja önmagát, nem maradt-e benne olyan veszélyes, zűrzavart okozó elem, amely megbújva átvészeli a korszakváltás örömteli pillanatát.

Függelék

I. A hexagramok házak szerinti elrendeződése

A Teremtő háza – 1., 12., 14., 20., 23., 33., 35., 44.

Jellemzői: *jangtúlsúly, energiatúlsúly, erőfeszítés, kreativitás, tudatosság, időtapasztalás, harc, küzdelem, létrehozás, megteremtés, szellemiség.*

A Befogadó háza – 2., 5., 8., 11., 19., 24., 34., 43.

Jellemzői: *jintúlsúly, befogadás, alkalmazkodás, átadás, kiterjedés, megadás, forma, anyag, tértapasztalás.*

A Gerjesztő háza – 16., 17., 28., 32., 40., 46., 48., 51.

Jellemzői: *hirtelen mozgás, váratlan impulzusok és indíttatások, mobilitás, vitalitás, beindulás, felemelés, serkentés, megtermékenyítés.*

A Derű háza – 15., 31., 39., 45., 47., 54., 58., 62.

Jellemzői: *érzelmi viszonyulás, elengedés és vonzódás, kényelem és hiánya, boldogság, derű, öröm, illanóság, táplálás.*

A Szelíd háza – 9., 18., 21., 25., 27., 37., 42., 57.

Jellemzői: *behatolás, betöltés, mozgás, munkálkodás, növekedés, kifejlés, beérés, áthatóság, fogékonyság, asszimiláció, törtetés, haladás.*

A Mozdulatlan háza – 10., 22., 26., 38., 41., 52., 53., 61.

Jellemzői: *lenn- vagy benntartózkodás, megállás, korlátozás, akadályozottság, szilárdság, befejezés, tökéletesedés, nyugodt, békés állva maradás.*

A Veszély háza – 3., 7., 29., 36., 49., 55., 60., 63.

Jellemzői: *továbblépni, kikerülni valamiből, túljutni valamin, erőlködés, fájdalom, lunáris erők, hideg, fluiditás, feneketlen, veszélyes, mély, emóció, erősz.*

A Tapadó háza – 4., 6., 13., 30., 50., 56., 59., 64.

Jellemzői: *megtapadás és elengedés, ragaszkodás, felemelkedés és hanyatlás, összetartás és elengedés, szoláris erők, vizualitás, gondolkodás, egyesülés és elválás.*

II. A jellem képzésével kapcsolatos hexagramok

1. **10. Fellingés**
A jellem alapjait, a harmonikus átalakulást, a helyes viselkedési módot és a szokások rendezését mutatja. Eléri a célját.
2. **15. Szerénység**
A jellem kezelését és a jellem képzéséhez szükséges szándékot mutatja. Tisztel és megvilágít.
3. **24. Visszatérés**
A jellem törzsét mutatja, amely önismerethez és önvizsgálathoz vezet. Kicsi, mégis eltér a külső dolgoktól.
4. **32. Tartósság**
A jellem szilárdságát mutatja, és azt, ami a jellem egységes voltát szolgálja. Sokrétű és csömörmentes tapasztalatra utal.
5. **41. Csökkenés**
A jellem ápolását, megfékezését és uralását mutatja, melyek távol tartják a károkat. A nehézséget követi a könnyű.
6. **42. Növekedés**
A jellem bőségét és teliségét mutatja, és a hasznosat mozditja elő. A műfogások nélküli teltséget jelzi.
7. **47. Kimerültség**
A jellem megpróbáltatását mutatja, és megtanuljuk általa, hogyan csökkentjük haragunkat. Tanácstalanságba visz és így vezet sikerre.

8. **48. Kút**
A jellem talaját mutatja, és segít megkülönböztetni a helyeset a helytelentől. A helyén marad, és mégis mindig hat másokra.
9. **57. Szelíd szél**
A jellem tevékenységét mutatja, amikor képes tekintettel lenni a különleges dolgokra, valamint képes rá, hogy mérlegeljen és rejtekében maradjon.

III. A táplálással kapcsolatos hexagramok

1. **5. Várakozás**
Az anyagi táplálékot és táplálást jelzi.
2. **27. Táplálás**
A szellemi táplálékot és táplálást jelzi.
3. **48. Kút**
A nép táplálása.
4. **50. Bronzüst (Kehely)**
A kiválasztottak táplálása.

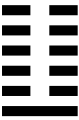
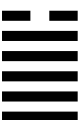
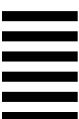
IV. A társkapcsolatokat jelző hexagramok

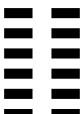
1. **31. Vonzalom (Udvarlás)**
Fiatal pár kapcsolatára vonatkozik.
2. **32. Tartósság**
Idős házaspár kapcsolatára vonatkozik.
3. **53. Fejlődés**
Fokozatos közelítést mutat, amikor fiatal férfi idősebb nő alá helyezi magát.
4. **54. Menyasszony**
Hozzá tartozást mutat, amikor ifjú leány követi az idősebb fiút.

V. A közösségekkel kapcsolatos hexagramok

1. **7. Hadsereg**
Erős férfiak harcos közössége.
2. **8. Összetartás**
Egy cél érdekében létrejött közösség.
3. **13. Közösség**
Az emberek spontán összejövő közössége.
4. **14. A nagy birtoklása**
Szelíd vezető által összefogott közösség.
5. **37. Család**
Családi, nemzeti, törzsi közösség.
6. **45. Gyülekezés**
Vallási vagy szellemi gyülekezet vagy közösség.

VI. A hexagramok időbeli besorolása

1. 11. hónap (december–január)
24. Visszatérés – 9., 22., 24., 60.
2. 12. hónap (január–február)
19. Közeledés – 19., 26., 40., 50.
3. 1. hónap (február–március)
11. Béke – 11., 13., 14., 18., 31., 32., 53., 63.
4. 2. hónap (március–április)
34. A nagy hatalma – 6., 25., 28., 34., 35., 38., 49., 62.
5. 3. hónap (április–május)
43. Elszántság – 10., 43., 48., 59.
6. 4. hónap (május–június)
1. Teremtő – 30., 52., 57.

7. 5. hónap (június–július)
44. Elébménés – 16., 44., 47., 56.
8. 6. hónap (július–augusztus)
33. Visszavonulás – 3., 33., 37., 45.
9. 7. hónap (augusztus–szeptember)
12. Megrekedés – 7., 8., 12., 17., 41., 42., 54., 64.
10. 8. hónap (szeptember–október)
20. Szemlélődés – 4., 5., 20., 27., 36., 39., 46., 61.
11. 9. hónap (október–november)
23. Szétforgácsolódás – 15., 21., 23., 55.
12. 10. hónap (november–december)
2. Befogadó – 2., 29., 51., 58.

VII. A nyári időszámítás magyarországi alkalmazása

Év	Kezdet		Vége	
1916.	04. 30.,	23 óra	10. 01.,	0 óra
1917.	04. 16.,	3 óra	06. 17.,	2 óra
1918.	04. 15.,	3 óra	09. 16.,	2 óra
1919.	04. 15.,	3 óra	11. 24.,	2 óra
1941.	04. 07.,	23 óra		
1942.			11. 02.,	2 óra
1943.	03. 29.,	2 óra	10. 04.,	2 óra
1944.	01. 03.,	2 óra	10. 02.,	2 óra
1945.	05. 01.,	23 óra	11. 01.,	0 óra
1946.	03. 31.,	2 óra	10. 06.,	0 óra
1947.	04. 06.,	2 óra	10. 05.,	3 óra
1948.	04. 04.,	2 óra	10. 03.,	3 óra
1949.	04. 10.,	2 óra	10. 02.,	3 óra
1954.	05. 23.,	0 óra	10. 02.,	2 óra
1955.	05. 22.,	2 óra	10. 02.,	2 óra
1956.	06. 03.,	2 óra	09. 30.,	3 óra
1957.	06. 02.,	2 óra	09. 29.,	3 óra
1980.	04. 06.,	0 óra	09. 28.,	0 óra
1981.	03. 29.,	0 óra	09. 27.,	1 óra
1982.	03. 28.,	0 óra	09. 26.,	1 óra
1983.	03. 27.,	0 óra	09. 25.,	1 óra
1984.	03. 25.,	2 óra	09. 30.,	3 óra
1985.	03. 31.,	2 óra	09. 29.,	3 óra
1986.	03. 30.,	2 óra	09. 28.,	3 óra
1987.	03. 29.,	2 óra	09. 27.,	3 óra
1988.	03. 27.,	2 óra	09. 25.,	3 óra
1989.	03. 26.,	2 óra	09. 24.,	3 óra
1990.	03. 25.,	2 óra	09. 30.,	3 óra
1991.	03. 31.,	2 óra	09. 29.,	3 óra
1992.	03. 29.,	2 óra	09. 27.,	3 óra
1993.	03. 28.,	2 óra	09. 26.,	3 óra

Év	Kezdeté		Vége	
1994.	03. 27.,	2 óra	09. 25.,	3 óra
1995.	03. 26.,	2 óra	09. 24.,	3 óra
1996.	03. 31.,	2 óra	10. 27.,	3 óra
1997.	03. 30.,	2 óra	10. 26.,	3 óra
1998.	03. 29.,	2 óra	10. 25.,	3 óra
1999.	03. 28.,	2 óra	10. 31.,	3 óra
2000.	03. 26.,	2 óra	10. 29.,	3 óra
2001.	03. 25.,	2 óra	10. 28.,	3 óra
2002.	03. 31.,	2 óra	10. 27.,	3 óra
2003.	03. 30.,	2 óra	10. 26.,	3 óra
2004.	03. 28.,	2 óra	10. 31.	3 óra
2005.	03. 27.,	2 óra	10. 30.,	3 óra
2006.	03. 26.,	2 óra	10. 29.,	3 óra
2007.	03. 25.,	2 óra	10. 28.,	3 óra
2008.	03. 30.,	2 óra	10. 26.,	3 óra
2009.	03. 29.,	2 óra	10. 25.,	3 óra
2010.	03. 28.,	2 óra	10. 31.,	3 óra
2011.	03. 27.,	2 óra	10. 30.,	3 óra
2012.	03. 25.,	2 óra	10. 28.,	3 óra
2013.	03. 31.,	2 óra	10. 27.,	3 óra
2014.	03. 30.,	2 óra	10. 26.,	3 óra
2015.	03. 29.,	2 óra	10. 25.,	3 óra
2016.	03. 27.,	2 óra	10. 30.,	3 óra
2017.	03. 26.,	2 óra	10. 29.,	3 óra
2018.	03. 25.,	2 óra	10. 28.,	3 óra
2019.	03. 31.,	2 óra	10. 27.,	3 óra
2020.	03. 29.,	2 óra	10. 25.,	3 óra
2021.	03. 28.,	2 óra	10. 31.,	3 óra
2022.	03. 27.,	2 óra	10. 30.,	3 óra
2023.	03. 30.,	2 óra	10. 26.,	3 óra
2024.	03. 26.,	2 óra	10. 29.,	3 óra

Felhasznált irodalom

- A bölcsesség útja – Ókori kínai gondolkodók írásaiból* (válogatta Pászka Imre, fordította Tőkei Ferenc). Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1988
- A pillangó álma – A régi Kína bölcsessége* (összeállította Dobos László). Helikon Kiadó, Budapest, 1992
- A szépség szíve – Régi kínai esztétikai írások* (válogatta, fordította és a jegyzeteket írta Tőkei Ferenc). Európa Könyvkiadó, Budapest, 1984
- Az aranyvirág titka* (ford. Hetényi Ernő és Pressing Lajos). Buddhista Misszió, Budapest, 1987
- Buber, Martin: *A Tao tanítása*, Latin Betűk, Debrecen, 1996
- Csuang Ce: *A virágzó délvidék igaz könyve*. Palatinus, Budapest, 1997 (I–XVI.), 2000 (XVII–XXXIII.)
- Da Liu: *Taoist Health Exercise Book*. Links Books, London, 1974.
- Ecsedy Ildikó: *Hétköznapi és ünnepek a régi Kínában*. Corvina, Budapest, 1990
- Evola, Julius: *Út és Ige* (A princípiumnak és akciójának könyve – Tao Te Ching). A Hagyomány és Transzcendencia Iskolája, Budapest, é.n.
- Gernet, Jacques: *Kína hétköznapijai a mongol hódítás előestéjén*. Gondolat, Budapest, 1980
- Graham, A.C.: *The Book of Lieh-tzü (Lie-ce), A New Translation by A. C. Graham, J. Murray*. London, 1960
- Han mesék*. Littoria Könyvkiadó, Budapest, 1994
- Ji King: A Változások Könyve* (A Richard Wilhelm-változat, ford. Pressing Lajos). Orient Press, Budapest, 1992
- Lie Ce: *Az elomló üresség igaz könyve*. Ferenczy Könyvkiadó, Budapest, 1994
- Kínai filozófia (válogatta, fordította és a jegyzeteket írta Tőkei Ferenc). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986
- Klasszikus kínai mesék*. Nótárius Könyvkiadói GMK, Budapest, 1991
- Kung Fu Tse: *Lun Yü* (fordította és bevezetéssel ellátta: Hamvas Béla). Bibliotheca, Budapest, é.n.
- Lao-ce: Az Út és Erény könyve (Tao Te King)* (fordította Weöres Sándor). Európa Könyvkiadó, Budapest, 1958
- Lao-ce utolsó tanításai* (fordította Varga Sándor). Farkas Lőrinc Imre Kiadó, Budapest, 1995
- Legge, J.: *The Texts of Taoism*. New York, 1962
- Maspero, Henri: *Az ókori Kína*. Gondolat, Budapest, 1978
- Matgoi (Albert de Pouvourville): *Taoista út: Egybetartozó akció és reakció*. Camelot Kiadó, Budapest, 2000
- Pálos István: *A hagyományos kínai orvoslás*. Gondolat, Budapest, 1963

- Sherrill W. A. (szerk.): *The Astrology of I Ching*. Penguin Books, New York, 1993
- Si King – Dalok könyve*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1974
- Vasziljev L. Sz.: *Kultuszok, vallások és hagyományok Kínában*. Gondolat, Budapest, 1977
- Watts, Allan: *Tao: az áramlás útja*. Orient Press, Budapest, 1990
- Waley, A.: *Three Ways of Thought in Ancient China*. London, 1963
- Zenepalota (Jo-Fu)*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1959
- Lu Hszin: *Régi mesék mai szemmel*. Ford. Tőkei Ferenc. Európa, Budapest, 1959
- Si Naj-an: *Vízparti történet I-II*. Ford. Csongor Barnabás. Európa, Budapest, 1961
- Vu cseng-en: *Nyugati utazás avagy a Majomkirály története I-II*. Ford. Csongor Barnabás. Európa, Budapest, 1966

Képjegyzék

- 11. o. Jin-Jang szimbólum – Wikimedia Commonns
- 14. o. Japán sárkány, fametszet, 19. század – Wikimedia Commonns
- 20. o. Nyolc Trigram, érme – Wikimedia Commonns
- 21. o. Fu-hszi – Wikimedia Commonns
- 21. o. Huang-ti, a Sárga Császár – Wikimedia Commonns
- 22. o. Konfuciusz – Wikimedia Commonns
- 25. o. Lao-ce – Wikimedia Commonns
- 27. o. A Nyolc Halhatatlan – Wikimedia Commonns
- 27. o. „Vasbotos Li” – Wikimedia Commonns
- 28. o. Ho Hszen-ku – Wikimedia Commonns
- 29. o. Lao-ce bivalyon – Wikimedia Commonns
- 38. o. Csuang-Ce pillangóval álmoodik – Wikimedia Commonns
- 50. o. Kínai amulett, 19. század – Wikimedia Commonns
- 60. o. Lao-ce bivalyon – Wikimedia Commonns
- 88. o. Tájkép, japán tusrajz (View of Ama-no-Hashidate) – Wikimedia Commonns
- 92. o. Ven király (*Kanō Sansetsu*) – Wikimedia Commonns
- 98. o. 8 Trigram és 12 zodiákus, érme – Wikimedia Commonns
- 136. o. Xianfeng Tongbao – Nyolc Trigram, érme – Wikimedia Commonns
- 155. o. Fu-hszi az általa rajzolt trigramot nézi, illusztrálva azt a hiedelmet, hogy ez az ősi bölcs fedezte fel a nyolc trigramot, Guo Xu, 1503 – Wikimedia Commonns

A Ji King, azaz a Változások Könyve nemcsak a Nagy Szabályt foglalja magában, hanem a taoizmus teljes tanítását is, a Tao és a Tan lényegét. Ha átlátjuk a hexagramok közötti összefüggéseket, fel fogjuk ismerni a Tao működését is, a Tan univerzális voltát, a mindenre és mindenkorra kiterjedő egyetemes jellegét.

Mireisz László célja ennek a könyvnek a megírásával egyrészt az volt, hogy ismertesse az ősi szimbólumrendszert és annak használatát, másrészt hatékony segédeszköz lehessen mindeki számára a belső béke és az egyensúly megteremtéséhez a hétköznapi élet gyakorlatában is.

A könyvhöz készült egy applikáció, amely ingyenesen letölthető a Google Play Áruházból vagy az App Store-ból. A **Jiking hexagram generátorral** néhány kattintással megkaphatjuk egy adott időpont energetikai jellegét hexagramokban kifejezve. Így például a születési hexagramunk ugyanolyan mély gyökereket tár fel, mint az asztrológiai radix képletünk. A születési hexagram maga az ember, csak tudni kell a jeleket olvasni.

Dobosy Antal

易

经

9900 Ft

9 786156 408068

A Tan Kapuja